Στούς χιλιάδες Ἕλληνες
καί Ἑλληνίδες τῆς
Ἀνατολικῆς Μακεδονίας
καί Δυτικῆς Θράκης
πού , κατά τήν περίοδο
τῆς Βουλγαρικῆς Κατο-
χῆς 1941-1944,
ἄλλοι ἐθυσίασαν τήν
πολύτιμη ζωή των καί
ἄλλοι ὑπέστησαν τά
πάντα ἀλλά δέν ἐλύγισαν
καί διετήρησαν ὅλοι ἀλώβητο
τόν Ἑλληνισμόν των,

ἀ φ ι ε ρ ώ ν ω

τό βιβλίο μου αὐτό
μέ πόνο, ἀγάπη,
θαυμασμό καί συγκίνηση.-

ὁ συγγραφέας

Πρός
Τήν Σεβαστήν Ἐπιτροπήν
ἥτις θά κρίνη τό παρόν βιβλίον

I.- Ζητῶ συγγνώμην διά τήν ἀπειρίαν τῶν λαθῶν τῆς δακτυλογράφου μου καί τήν ὡς ἐκ τούτου ἀπειρίαν διορθώσεων.

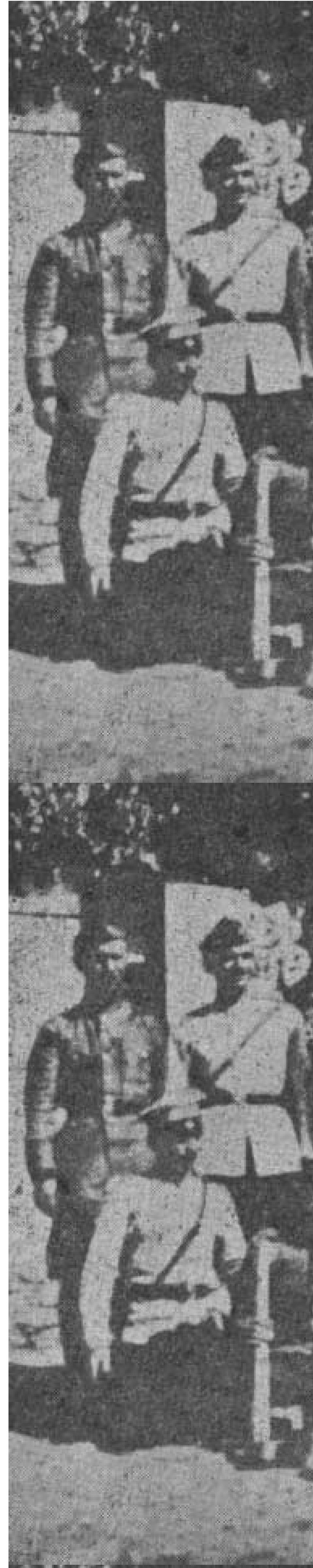
Τοῦτο πολύ μέ ἐβασάνισεν. Ἀμφιβάλλω ἐάν δέν μοῦ διέφυγαν μικρά τινά εἰσέτι σφάλματα ἄνευ διορθώσεως.

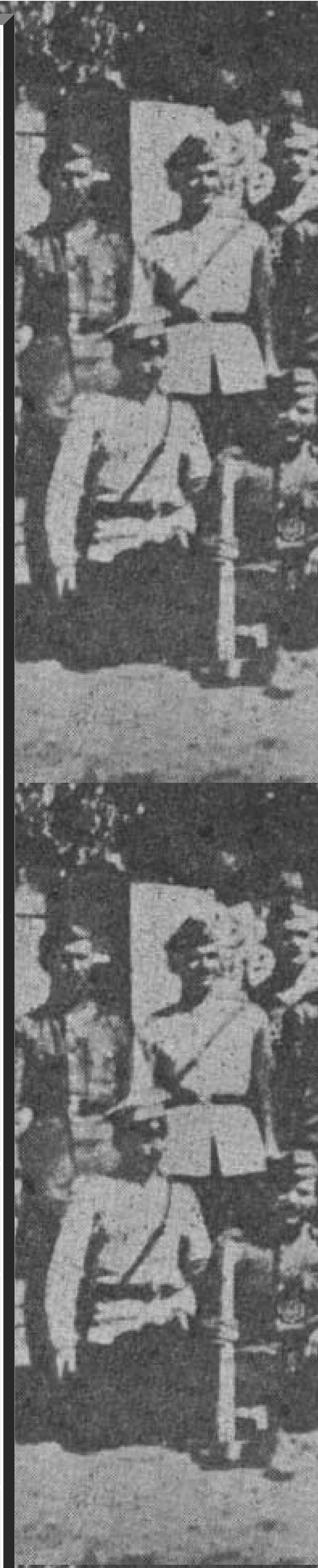
Δυστυχῶς δέν ἦτο δυνατόν νά ἐξεύρω καλυτέραν.

II.- Ὡς πρός τήν γλῶσσαν, παρακαλῶ ὅπως ληφθῆ ὑπ'ὄψιν ὅτι ἐχρησιμοποίησα τήν ἁπλήν καθομιλουμένην καί οὐχί καθαρεύουσαν ἤ δημοτικήν.

Χάριν εὐφωνίας εἰς ὡρισμένας καταλήξεις προσθέτω τό σύμφωνον "ν" ἐφ'ὅσον ἡ ἐπομένη λέξις ἀρχίζει ἐκ φωνήεντος.

III.- Δι'ἑτέρου βιβλίου μου ὅπερ εὑρίσκεται ἐν τῷ περατοῦσθαι θά ἀναφερθῶ εἰς τήν Βουλγαρικήν κατοχήν ἐφ'ολοκλήρου τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης.-

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τό βιβλίο αὐτό πού σέ λίγο θ'ἀρχίσετε νά διαβάζετε δέν εἶναι οὔτε μυθιστόρημα τρόμου, οὔτε ἔργο φρίκης.

Εἶναι ἕνα βιβλίο ἀντικειμενικῆς ἱστορίας, βασισμένο σέ ἐπίσημα ντοκουμέντα Ἑλληνικά, Βουλγαρικά, Γερμανικά, Ἰταλικά καί Σερβικά καθώς καί σέ ἀφηγήσεις ἐπιζησάντων θυμάτων, τῶν ὁποίων προηγούμενα ἠλέγχθη ἡ ἀλήθεια. Πολυετής καί κοπιώδης ὑπῆρξεν ἡ συλλογή τῶν στοιχείων καί ἡ διασταύρωση τῶν πληροφοριῶν.

Γιά τήν Ἑλληνική Ἱστορική Βιβλιογραφία ἀποτελεῖ τό βιβλίο αὐτό τήν πρώτη ὁλοκληρωμένη προσπάθεια παρουσιάσεως τῆς ἄγνωστης, στούς περισσοτέρους, τρομακτικῆς ἱστορίας τῆς Βουλγαρικῆς Κατοχῆς 1941-1944.

Εἶναι γραμμένο σέ ἁπλῆ γλῶσσα καί μέ ἀφηγηματικό τρόπο, χωρίς κουραστικές παραπομπές καί σχολαστικές ὑποσημειώσεις. Ἔτσι θά μπορεῖ νά διαβάζεται εὐχάριστα ἀπό ὅλα τά μέλη μιᾶς Ἑλληνικῆς οἰκογενειας ἀστικῆς ἤ ἀγροτικῆς.

Γιατί τό βιβλίο ἀπευθύνεται σέ ὅλους τούς Ἕλληνες. Ὅλοι πρέπει νά μάθουν τήν φρικτήν ἀλήθεια. Ὄχι γιά νά διαιωνίζεται τό Ἐθνικό μῖσος Ἀλλά γιά νά γνωρίσουμε πραγματικά τούς γείτονές μας Βουλγάρους καί νά μπορέσουμε ἔτσι νά ἀξιολογήσουμε καλύτερα τόν τεράστιον ἐθνικό κίνδυνο πού ἐξακολουθεῖ ν' ἀπειλεῖ τήν ἀκεραιότητα τῆς Πατρίδος μας καί τήν ὑπόσταση τῆς Φυλῆς μας.

Ἐάν ἀφαιρεθοῦν οἱ χρονολογίες θά εἶναι δυνατόν νά νομίσετε ὅτι πρόκειται γιά γεγονότα πού συνέβησαν στόν μαυρο Μεσαίωνα. Τότε πού ὀρδές βαρβάρων κατέστρεφαν καί λεηλατοῦσαν μέ τίς ἄγριες ἐπιδρομές των διάφορες χῶρες, ἐξοντώνοντας ἀνάλγητα τούς πληθυσμούς ὁλοκλήρων περιοχῶν.

Δυστυχῶς γιά μᾶς τούς Ἕλληνας τά γεγονότα αὐτά εἶναι σχεδόν πρόσφατα.

Συνέβησαν ὅπως βλέπετε πρίν 30 περίπου χρονια.

Ἐπιδρομεῖς ὅπως πάντα οἱ ~~Ἕλληνες~~ Βούλγαροι.

Θύματά τους ὅπως πάντα οἱ Ἕλληνες.

./.

Αἰῶνες τώρα, ἀσταμάτητα, οἱ αἱμοβόροι αὐτοί προπομποί τῶν Σλαύων ξεχύνονται, χείμαρρος ὁρμητικός, στήν Μακεδονία καί Θράκη.

Σκοπός τους ν'ἀποκτήσουν τήν πολυπόθητη διέξοδο στό γαλανόν Αἰγαῖο.

'Αλλ'ἐδῶ , στ'ἁγιασμένα χώματα τῆς Μακεδονίας καί Θράκης, ὑψώνεται φράγμα ἀδιαπέραστο, κάστρον ἄπαρτο τοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς 'Ελευθερίας, ἡ Φυλή τῶν 'Ελλήνων.

Αὐτήν λοιπόν, τήν ἀφάμαστη Φυλή τῶν 'Ελλήνων προσπαθοῦν, αἰῶνες τώρα, νά ἐξοντώσουν οἱ Βούλγαροι.

Στό βιβλίο αὐτό θά δῆτε νά προβάλη, μέ τίς φτωχές πινελλιές μου, ἡ φρικαλέα εἰκόνα τῆς Βουλγαρικῆς θηριωδίας καί ἡ ἀτρόμητη καί ἀλύγιστη ἀντίσταση τῶν 'Ελλήνων, ἀπό τό 1941 ἕως τό 1944.

Γιά νά γλυτώσουν οἱ Ἕλληνες τῶν περιοχῶν τῆς 'Ανατολικῆς Μακεδονίας καί Δυτικῆς Θράκης ἔπρεπε νά ὑπογράψουν μιάν ἁπλῆ ἔντυπη δήλωση ὅτι δέχονται νά γίνουν Βούλγαροι ὑπήκοοι.

Κι'ὅμως αὐτοί οἱ χιλιάδες ἁπλοί ἄνθρωποι, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά δέν ἐδέχθησαν, τήν βίαιη μεταβολή τῆς ἐθνικότητός των καί δέν ὑπέγραψαν αὐτό τό μικρό χαρτάκι τῆς προδοσίας . Προτίμησαν τό μαρτύριο καί τόν θάνατο.

'Εστάθησαν Ἕλληνες ὑπερήφανοι καί γενναῖοι. Μέσα στό αἷμα των κοχλάκιζεν ὁ δυναμισμός τῆς Φυλῆς μας. Μιᾶς φυλῆς πού αἰῶνες τώρα ξέρει νά δημιουργῆ θαύματα πολιτισμοῦ καί νά γεννᾶ ἥρωες σέ πρότυπα πανανθρώπινα.

Κλίνω εὐλαβικά τό γόνυ στόν βωμό τῆς Θυσίας των.

Ἕνα ἔγκλημα γενοκτονίας διεπράχθη ἀπό τούς Βουλγάρους σέ βάρος τῶν 'Ελλήνων, στήν περίοδο 1941-1944

Ἕνα ἔγκλημα γενοκτονίας πού ἐξακολουθεῖ νά παραμένη ἀτιμώρητο.-

ΦΩΤΗΣ ΤΡΙΑΡΧΗΣ

Καβάλα

Μάρτιος 1970

Β Ι Β Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Α. Χρυσοχόου: Η ΚΑΤΟΧΗ ΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ Θεσ/νης 1951

Η ΜΑΥΡΗ ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΝ ΘΡΑΚΗΝ: 'Αθῆναι 1945

Δ. 'Αναγνωστοπούλου: ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΔΡΑΜΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ: Δράμα 1964

Κ. Σνώκ: Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΜΑΣ: Δράμα 1945

Μ. Κανέλλη: ΟΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ 'Αθῆναι 1945

Π. Μοναστηριώτη: ΟΙ ΠΡΩΣΣΟΙ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ: Κάϊρον 1944

Χ. Τραπεζούντιου: ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΚΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ 'Αλεξάνδρεια 1944

Δ. Ξανάλ του: ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΝ 'Αθηναι 1944

Α.Γ.Α. ΤΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ: 'Αθῆναι 1945

Λ. Λειβαδέως: ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΣΜΟΙ 'Αθῆναι 1945

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΘΥΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ 1940-1944 'Αθῆναι 1946

Κ. Χριστοδούλου: ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ Θεσ/κη 1945

Κ. Σνώκ: ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ- ΘΡΑΚΗ Θεσ/κη 1945

ΤΙ ΣΤΟΙΧΙΣΕ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 'Αθῆναι 1946

Η ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΠΙΒΟΥΛΗ: 'Αθῆναι 1947

Α. Σβώλου : ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ 'Αθῆναι 1945

'Εμ. Γρηγορίου: ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ Θεσ/κη 1945

Κ. Βοβολίνη: Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ: 'Αθῆναι 195

Π. Παπαδοπούλου : Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΣ, 'Αθῆναι 1953

Αχ. Κύρου: Η ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΚΑΜΠΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ: 'Αθῆναι 1946

Λ. Φωστηρίδου: ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΣΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ Θεσ/κη 1959

Φ. Καλλιμίδη: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΣ Θεσ/κη 1961

Α. Στολίγκα : ΜΕ ΑΙΜΑ ΚΑΙ ΔΑΚΡΥ 'Αθῆναι

Γ. Τσολάκογλου: ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ 'Αθῆναι 1959

Κ. Κωνσταντάρα: ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΩΓΜΟΙ: 'Αθῆναι 1964

'Αλεξ. Μποῦχνερ: Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 'Αθῆναι 19

Β. "Οβεν καί Γ. Μπουτρύ: ΘΩΡΑΚΕΣ ΣΤΑΒΑΛΚΑΝΙΑ Βορολίνον 1941

Γ. Σ.Σ. ΤΙ ΖΗΤΟΥΝ ΟΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΜΕΣ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ Θεσ/κη 1943

Π. 'Ενεπεκίδη: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΣ 'Αθῆναι 1964

Δ. Μπουγᾶ: ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΩΝ ΘΗΡΙΩΔΙΩΝ ΕΝ ΔΡΑΜΑ ΑΠΟ ΤΟΥ 1941-1944 ('Ανέκδοτα)

Λ. 'Οθωναίου: ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ('Ανέκδοτα)

./.

Α. Σδιαίδου : ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ 'Αθῆναι 1959

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ ΗΛΙΟΣ

Γ/ Ε... ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΜΙΑΣ ΕΠΟΠΟΙΙΑΣ 'Αθῆναι

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΜΑΧΗ	'Αντιστασιακή ἐφημερίδα τῆς Κατοχῆς		
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΙΜΑ	" " "		
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΕΙΑΤΑ	" " "		
ΔΟΞΑ	" " "		
ΔΕΛΤΙΟΝ ΣΛΑΒΙΚΗΣ ΒΙΒΙΟΓΡΑΦΙΑΣ			
ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ	'Ημερησία ἐφημερίδα Καβάλας	Τόμοι	1945-1970
ΠΡΩΙΝΟΣ ΤΥΠΟΣ	" " Δράμας	"	1958-1970
ΟΥΤΡΟ	Βουλγαρική ἐφημερίδα	"	1941-1944
ΖΟΡΑ	" "	"	1941-1944
ΝΟΒΟ ΒΕΤΧΕΡ	" "	"	1941-1944
ΣΥΝΘΗΜΑ	Γερμανικό περιοδικό	"	1941-1944
ΑΝΤΛΕΡ	" "	"	1941-1944
ΤΕΜΠΟ	'Ιταλικό περιοδικό	"	1941-1943
GLASNIK	Περιοδικο τῶν Σκοπίων /Σερβίας/	"	1961

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 1ον

Η ΓΕΡΜΑΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 1941:

'Η Πρωτοχρονιά τοῦ 1941 βρῆκε ὅλους τούς Ἕλληνες ἑνωμένους νά συνεχίζουν νικηφόρα τόν πόλεμο ἐναντίον τῶν 'Ιταλῶν. 'Ο Βασιλῆας μας Γεώργιος Β΄παρακολουθοῦσε ἀπό κοντά τήν ἐξέλιξη τῆς καταστάσεως καί ἡ στρατηγική ἰδιοφυΐα τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ μας 'Ιωάννου Μεταξᾶ ὡδηγοῦσε τό Στρατό μας ἀπό νίκη σέ νίκη.

Καί ἦταν οἱ 'Ελληνικές νίκες, οἱ πρῶτες Συμμαχικές νῖκες στόν Β΄Παγκόσμιο πόλεμο . Πάνω στίς χιονοκορφές τῶν Βορειοηπειρωτικῶν βουνῶν ἡ φυλή μας χάραζε μέ αἷμα της τό ἀθάνατο ΟΧΙ της.

Αὐτές οἱ νῖκες κι αὐτό τό ΟΧΙ ἦταν τό καλύτερο Πρωτοχρονιάτικο δῶρο στήν τρομαγμένη 'Ανθρωπότητα. Ἦταν τό χαμόγελο τῆς 'Ελπίδος ὅτι τό πᾶν δέν χάθηκε. Ἦταν ἡ ζωοφόρα πνοή πού ἔδινε τό κουράγιο σέ ὅλους τούςλαούς νά συνεχίσουν τόν ἀγῶνα ἐναντίον τῆςΒίας καί τῆς Βαρβαρότητος. Ἦταν, ὅπως μεταγενέστερα ὁμολογήθηκε ἀπό ἐχθρούς καί φίλους , ἡ 'Ανασταλτική δύναμη πού 'νέκοψε ἀπότομα τήν πορεία τῶν σχεδιαζομένων ἀπό τόν Χίτλερ διεθνῶν πολιτικῶν ἐξελίξεων.

'Ακριβῶς αὐτές τίς ἐπιπτώσεις πού εἶχαν οἱ 'Ελληνικες νῖκες πάνω στήν διεθνῆ κατάστασι ἔκαναν τόν Χίτλερ ν'ἀνησυχῆ τρομερά.

Στήν ἀπό 20-ΙΙ-40 ἐπιστοχή του πρός τόν Μουσολίνι ἔγραφε:

"... Αἱ ψυχολογικαί συνέπειαι εἶναι δυνάρεστοι καθ'ὅσον ἡ 'Ελληνική κατάστασις βαρύνει πολύ δυσμενῶς ἐπί των διπλωματικῶν προπαρασκευῶν αἵτινες εὑρίσκονται ἐν πλήρει ἐξελίξει....Αἱ στρατιωτικαί συνέπειαι. Αυταί εἶναι, Ντοῦτσε, λίαν σοβαραί....Δέν τολμῶ οὐδέ κἄν νά φαντασθῶ τάς συνεπείας "......"

'Ο Μουσολίνι μέ μειωμένο τόν ἐγωϊσμό του ἀπέναντι στόν σύμμαχό του ἐξ αἰτίας τῶν 'Ελληνικῶν νικῶν προσπαθεῖ στήν ἀπό 22-ΙΙ-40 ἐπιστολή του νά δικαιολογηθη στόν Χίτλερ. 'Αλλά δέν ἔχει νά παρουσιάση τίποτε τόθετικό καί ἐλπιδοφόρο.

'Ο Χίτλερ καταλαβαίνει ὅτι ὁ μικρός 'Ελληνικός Δαυΐδ ἔχει γίνει ἐπικίνδυνος γιά τόν 'Ιταλικό Γολιάθ. Γι αὐτό θέλει νά ἐπέμβη ὁ ἴδιος καί νά ἡσυχάση ἀπό τήν 'Ελλάδα πού ἀποτελεῖ πιά ἕνα σοβαρώτατο κίνδυνο γιά τά μεγαλεπήβολα κι τακτητικά σχεδια τοῦ Ἄξονος.

Ἐν ὄψει μάλιστα τῆςσχεδιαζομένης ἐπιθέσεώς τῶν Γερμανῶν κατά τῆς Ρωσσίας δέν εἶναι δυνατόν νά ἐπιτραπῆ ἡ ὕπαρξη αυτοῦ τοῦ ἀπειλητικοῦ Βρεττανικοῦ προγεφυρώματος στά Βαλκάνια.

./.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

'Ο Γερμανός 'Υπουργός τῶν 'Εξωτερικῶν Φόν Ρίμπεντροπ πέρνει ἀπό τόν Χίτλερ ἐντολή κι'ἀρχίζει μιάν ἔντονη διπλωματική δραστηριότητα μέ ἀντικειμενικό σκοπό ἡ Γερμανία νά κυριαρχήση σ'ὅλο τόν κυρίως Βαλκανικό χῶρο, χωρίς νά ριφθῆ οὔτε ἕνας πυροβολισμός. Μ'αὐτόν τόν τρόπο ὁ Γερμανικός Στρατός θά βρεθῆ ξεκούραστος κι' ἑτοιμοπόλεμος μπροστά στά 'Ελληνικά σύνορα, γιά νά κατασπαράξη αὐτούς τούς ἀτίθασσους 'Ελληνες πού τολμοῦν νά ἀντιστρατεύωνται στά σχέδια τῆς " Νέας Τάξεως " στήν Εὐρώπη.

'Ο ἴδιος ὁ Χίτλερ ὑπερηφανευόμενος γιά τίς διπλωματικές του ἐπιτυχίες γράφει στίς 31-12- 40 πρός τόν Μουσολίνι.

" ... 'Από τίς 13ης Δεκεμβρίου Γερμανικά Στρατεύματα διέρχονται σχεδόν συνεχῶς τήν Οὐγγαρίαν κατευθυνόμενα πρός τήν Ρουμανίαν. 'Η Οὐγγαρία καί ἡ Ρουμανία ἔθεσαν, μέχρι τοῦ ἀνωτάτου δυνατοῦ ὁρίου, εἰς τήν διάθεσίν μου τό σιδηροδρομικόν των δίκτυον, εἰς τρόπον ὥστε τώρα νά εἶναι δυνατόν νά μεταφερθοῦν αἱ Γερμανικαί μεραρχίαι ταχύτατα πρός τό μέρος τῆς ἐξορμήσεώς των....."

Τό " μέρος τῆςεξορμήσεώς των" δηλαδή ἡ ἀφετηρία γιά τήν κατάκτηση τῆς 'Ελλάδος εἶναι ἡ Βουλγαρία, πού ἀκόμα δέν ἔχει προσχωρήσει στό τριμερές σύμφωνο τοῦ "Αξονος (Γερμανία- 'Ιταλία- 'Ιαπωνία).

'Από διπλωματικῆς λοιπόν πλευρᾶς ὁ Χίτλερ εἶχεν ἐπιτύχει μέχρι τά τέλη Δεκεμβρίου 1940 τήν προσχώρηση στό στρατόπεδό του τῆς Οὐγγαρίας καί τῆς Ρουμανίας. Παράλληλα γινόταν καί ἡ σχετική προεργασία γιά τήν Βουλγαρία.

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΡΙΤΑ

'Από τίς 12-11-1940 ὁ Χίτλερ εἶχε μέ τήν ὑπ'ἀριθ. 18 διαταγή του πρός τήν ἀνωτάτη ἡγεσία τῶν Γερμανικῶνν'Ενόπλων δυναμεων διατάξει " Οἱ ἀρχηγοί τοῦ Στρατοῦ" θά λάβουν τά κατάλληλα προκαταρκτικά μέτρα γιά τήν κατάληψιν τῆς 'Ηπειρωτικῆς 'Ελλάδος βορείως τοῦ Αἰγαίου, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, τοῦ Στρατοῦ μας διερχομένου διά τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους....."

Μετά ἕνα μῆνα στίς 13-12-1940 ἐκδίδει τήν ὑπ'ἀριθ. 20 γενική διαταγή του ὅπου γιά πρώτη φορά δίνει σαφεῖς ὁδηγίες πρός τούς ἡγέτες τοῦ Γερμανικοῦ Στρατοῦ γιά τήν κατάκτηση τῆς 'Ελλάδος.

Στήν ἐπιχείρηση αὐτή δόθηκε τό συνθηματικόν ὄνομα " Μάριτα" καί μ'αὐτό τό ὄνομα εἶναι γνωστό τό σχέδιο τῆς γερμανικῆς ἐκστρατείας στήν 'Ελλάδα. 'Η ἔναρξη τῆς ἐπιχειρήσεως ὡρίζετο γιά τόν Μάρτιο, διότι ὁ Χίτλερ ἐσκόπευε νά χρησιμοποιήση τίς

./.

ξνοπλες δυνάμεις τῆςΓερμανίας μετά τήν κατάληψη τῆς Ἑλλάδος σέ νέα ἀποστολή. Στήν ἐκστρατεία κατά τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ('Επιχείρηση Μπαρμπαρόσσα).

Η ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΠΑΖΑΡΕΥΕΙ

Τήν Πρωτοχρονιά . λοιπόν τοῦ 1941, ἐνῶ ἐμεῖς χαιρόμαστε τίς νῖκες μας στά Βορειοηπειρωτικά βουνά, ὁ Χίτλερ ἀρχίζει τόν διπλωματικό του ἀγῶνα γιά τήν Βουλγαρία.

Ὅπως ἀποκαλύπτεται ἀπό τό προσωπικό ἡμερολόγιο τοῦ τότε βούλγαρου πρωθυπουργοῦ Φιλώφ, τήν Πρωτοχρονιά ἀκριβῶς τοῦ 1941 ὁ Χίτλερ τόν καλεῖ καί πηγαίνει στό Σάλτσμπουργκ ὅπου μαζύ μέ τίς πρωτοχρονιάτικες εὐχές τοῦ γίνεται ἡ πρόταση νά προσχωρήση καί ἡ Βουλγαρία στό Τριμερές.

Ὡς ἀνταμοιβή γι'αὐτό προσφέρεται στή Βουλγαρία ἡ Μακεδονία καί ἡ Θράκη τοῦ Αἰγαίου.

Ὁ Φιλώφ γνωρίζοντας πόσον ἔχει ἀνάγκη, ὁ Χίτλερ, τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους, γιά τήν ἐπίθεσή του κατά τῆς Ἑλλάδος, ἐπιφυλάσσεται νά ἀπαντήση στήν τόσο δελεαστική πρόταση, και ἐπιστρέφει στή Σόφια.

Οἱ Βούλγαροι ἀρχίζουν τά παζάρια . Ὁ βασιληᾶς τους Βόρις ζητᾶ νά μάθη τί ἀκριβῶς ἐννοοῦν " Θράκη τοῦ Αἰγαίου" καί τί είδους στρατιωτική συνεργασία θά ἔχουν.

Ὁ ὑφυπουργός τῆς Γερμανίας φόν Βαϊτσέκερ ἐξηγεῖ στόν πρεσβευτή τῆς Βουλγαρίας στό Βερολίνο Δραγάνωφ ὅτι ὡς Θράκη τοῦ Αἰγαίου νοεῖται ἡ Ἑλληνική Θράκη ἀπό τόν ποταμό Νέστο μέχρι τόν ποταμό Ἕβρο.

Οἱ Βούλγαροι δέν συμφωνοῦν καί τά παζαρέματα συνεχίζονται.

Στίς 16-1-41 ὁ Γερμανός πρεσβευτής στή Σόφια φόν Ρίχτχόφεν προτείνει νά διεξαχθοῦν στρατιωτικές συνομιλίες μέ τόν Στρατάρχη φόν Λίστ ἀρχηγό τῶν Γερμανικῶν δυνάμεων στά Βαλκάνια, πού ἡ ἕδρα του ἦταν στήν Ρουμανία. Ἀρχίζουν οἱ συνομιλίες μέ τά αἰώνια βουλγαρικά παζάρια στό Βουκουρέστι.

Οἱ Γερμανοί ὅμως στίς 11-2-41 ἐπιτυγχάνουν τήν ὑπογραφή τοῦ Βουλγαροτουρκικοῦ Συμφώνου μή ἐπιθέσεως. Δηλαδή τήν ὥρα πού ἐμεῖς πολεμούσαμε γιά τίς ἐλευθερίες ὅλων τῶν λαῶν, καί φυσικά καί τῶν Τούρκων, οἱ Τοῦρκοι πίσω ἀπό τήν πλάτη μας, ὄχι μόνο δέν μᾶς βοηθοῦσαν, ὅπως εἶχαν, ἠθική βέβαια μόνον, ὑποχρέωση ἀπό τό Βαλκανικό Σύμφωνο ἀλλά ἀντίθετα ἔκλειναν και συμφωνίες μέ τούς ἐχθρούς μας καί ἐπολιτεύοντο ἀντίθετα πρός τό Ἀγγλοτουρκικό Σύμφωνο τοῦ 1939.

./.

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Τελικά οἱ Βούλγαροι ἔπειτα ἀπό πολλές συζητήσεις, πού ἀντικειμενικός τους σκοπός ἦταν ὄχι τό ἐάν θ' συμμαχήσουν μέ τούς Γερμανούς, ἀλλά τό πόσο περισσότερο θά μποροῦσε νά μεγαλώση ἡ Βουλγαρία, συνεφώνησαν.

Τήν Ιη Μαρτίου 1941 ὑπογράφεται πανηγυρικά στά ἀνάκτορα Μπελβεντέρε στή Βιέννη, ἡ προσχώρησι τῆς Βουλγαρίας στόν Ἄξονα.

Τό Πρωτόκολλο τῆςΣυμφωνίας τό ὑπέγραφε ὁ ἴδιος ὁ Βούλγαρος Πρωθυπουργός Φιλώφ, ὁ ὁποῖος στό ἡμερολόγιό του γράφει ἐκείνη τήν ἡμέρα μέ ἰδιαίτερη ἰκανοποίηση:

" 'Ο Ρίμπεντροπ καί ὁ Τσιάνο μοί ἐνεχείρισαν ἔγγραφον δυνάμει τοῦ ὁποίου κατά τήν στιγμήν τῆς τελικῆς ρυθμίσεως τῶν Βαλκανικῶν συνόρων, θά λάβωμεν τήν διέξοδον πρός τό Αἰγαῖον ἐπεκτεινομένην ἀπό τοῦ ποταμοῦ Στρυμῶνος μέχρι τοῦ ποταμοῦ Ἕβρου. Τό γεγονός αὐτό πρέπει νά μείνῃ αὐστηρῶς μυστικόν καί δέν θά ἀνακοινωθῆ παρά μόνον μέ τήν συγκατάθεσιν τῶν δύο Κυβερνήσεων, Γερμανίας καί 'Ιταλίας....."

Αὐτό τό ἔγγραφο τό ὁποῖο μνημονεύει ὁ Φιλώφ στό ἡμερολόγιό του, βρέθηκε στά Γερμανικά 'Αρχεια μετά τήν Γερμανική κατάρευση.

Παραθέτουμε γιά τήν 'Ιστορία ἀπόσπασμά του.

" Κύριε Πρωθυπουργέ

'Εν σχέσει μέ τάς συζητήσεις αἱ ὁποῖαι ἔλαβον χώραν κατόπιν τῆς προσχωρήσεως τῆς Βουλγαρίας εἰς τό τριμερές σύμφωνον, ἔχω τήν τιμήν νά ἐπιβεβαιώσω πρός τήν ὑμετέραν ἐξοχότητα τήν συμφωνί μεταξύ τῶν Κυβερνήσεων τῶν δυνάμεων τοῦ Ἄξονος καί τῆςΒουλγαρίας ἐπί τοῦ ὅτι ἐν συνδυασμῷ μέ τόν νέον διακανονισμόν τῶν συνόρων εἰς τά Βαλκάνια, ἡ Βουλγαρία θά λάβη μίαν διέξοδον εἰς τό Αἰγαῖον ἐκτεινομένην κατά προσέγγισιν ἀπό τό δέλτα τοῦ Ἕβρου πρός ἀνατολάς........."

Ἔτσιλοιπόν παραδόθηκεν ἡ 'Ανατολική Μακεδονία μας καί ἡ Θράκη μας στούς Βουλγάρους.

Ἡ παραχώρηση ὅπως βλέπουμε εἶχε γίνει ἕνα μῆνα πρίν ἀκόμα αρχίσει ἡ Γερμανική ἐπίθεση κατά τῆς 'Ελλάδος.

Πρέπει νά ὁμολογήσουμε ὅτι ἦταν καί γιά τά δυό συμβαλλόμενα μέρη μιά συμφέρουσα συμφωνία.

Οἱ Γερμανοί κέρδιζαν ἕνα πιστό σύμμαχο καί τό δικαίωμα νά διέλθουν ἐλεύθερα τά στρατεύματά των ἀπό τήν Βουλγαρία ὥστε νά εἶναι σύντομα στά 'Ελληνοβουλγαρικά σύνορα γιά νάἐξορμήσουν κατά τῆς 'Ελλάδος.

./.

'Η ἀντιπαροχή πού ἔδιναν δέν τούς ἐζημίωσε καθόλου. Παραχωροῦσαν ἐπαρχίες μιᾶς ξένης χώρας, ἐχθρικῆς πρός αὐτούς, πού ἡ φύλαξή των ἀπαιτοῦσεν ἀπασχόληση δυνάμεων.

Οἱ Βούλγαροι πάλι πραγματοποιοῦσαν τό μακραιώνιον ὄνειρό τους. Κατέβαιναν ἐπί τέλους στό γαλανόν Αἰγαῖο, ἀποκτοῦσαν τήν πολυπόθητη διέξοδο καί προσαρτοῦσαν τήν Μακεδονία καί Θράκη στό Βασίλειό τους. 'Η Μεγάλη Βουλγαρία γινόταν πραγματικότητα χωρίς νά πολεμήσουν.

Τόν Βασιλέα των Βόριδα τόν Γ' γιά τό τεράστιο πραγματικά αὐτό ἐπίτευγμα τῆς Κυβερνήσεώς του, ἡ Βουλγαρική προπαγάνδα τόν ἀπεκάλεσε " Βασιλέα 'Ενωτή"

~~Ὁ Βουλγαρικός λαός ὁλόκληρος, χωρίς καμμιά ἐξαίρεση, ἐπέσυσε (... χαρά γιά τήν ἀπροσδόκητη καί ἀναίμακτη αὐτή ἐπέκταση τῆς χώρας πρός τό Αἰγαῖο. Ἑνωμένοι ὅλοι οἱ Βούλγαροι πανηγύριζαν.~~

ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΕΡΧΟΝΤΑΙ

Τά Γερμανικά στρατεύματα ἄρχισαν νά εἰσέρχωνται ἀμέσως στό Βουλγαρικόν ἔδαφος. 'Η ὑποδοχή πού τούς ἐπεφύλαξε ὁ Βουλγαρικός λαός δέν περιγράφεται μέ λόγια.

Νέοι καί γέροι, ἄντρες καί γυναῖκες, ἀγόρια καί κορίτσια ἀγκάλιαζαν τούς Γερμανούς Στρατιῶτες μέ τέτοια ἐγκαρδιότητα καί ἀνυπόκριτον ἐνθουσιασμό πού ἀκόμα καί οἱ ψυχροί Τεύτονες συγκινήθηκαν. Σέ καμμιά χώρα τῆς Εὐρώπης δέν εἶχαν συναντήσει τέτοια φιλόξενη ἐγκαρδιότητα καί φιλία. Στίς ἄλλες Εὐρωπαϊκέ χῶρες κανείς δέν χαμογελοῦσε στό πέρασμά τους. Τά μάτια τῶν ἀλλῶν ἀνθρώπων τῆς Εὐρώπης τούς κοίταζαν γιομᾶτα μῖσος.

'Εδῶ ὅμως στή Βουλγαρία τά αἰσθήματα τοῦ Λαοῦ ἦταν διαφορετικά Ὅλοι οἱ Βούλγαροι ἦσαν γερμανόφιλοι καί φασῖστες. Τούς ἔνοιωθαν σάν ἀδελφούς των. Ἦσαν φιλοπόλεμοι καί 'Ιμπεριαλισταί. 'Επιθυμοῦσαν νά καταχτήσουν 'Ελληνικές χῶρες καί νά γίνουν κυρίαρχοι στά Βαλκάνια. Οἱ ἴδιοι ἐκαυχῶντο ὅτι εἶναι οἱ ....Πρῶσσοι τῆς 'Ανατολῆς (!!!).

Μετά τρία χρόνια τά αἰσθήματα αὐτά τά γερμανόφιλα τῶν Βουλγάρων δέν τούς ἐμπόδιζαν νά ὑποδεχθοῦν μέ τόν ἴδιον ἀνυπόκριτον ἐνθουσιασμό ὡς ἀπελευθερωτές, τους Μπολσεβίκους Ρώσσους Στρατιῶτες.

Τί νά πῆ κανείς . Εἶναι κι'αὐτό μιά ἀπό τίς ἰδιότηττες τῶν Βουλγάρων . Ξαίρουν νά φιλοῦν τά πόδια κάθε νέου κατακτητή τους.

Στό βιβλίο " Θώρακες στά Βαλκάνια" πού ἐξεδόθη τό 1941 στό Βερολῖνο ἀπό τούς Γερμανούς Δημοσιογράφους καί πολεμικούς ἀνταποκριτές Βίλφρεντ φόν Ὄβεν καί Γιοῦργκεν Κάαν Μπουντρύ περιγράφεται

./.

ζωηρότατα ή υποδοχή πού έγινε στίς Γερμανικές μηχανοκίνητες μονάδες άπό τούς Βουλγάρους στό Ρουχτσούκιον καί σ'άλλες πόλεις τής Βουλγαρίας, τίς πρώτες ήμέρες τής εισόδου των.

Πολύ τό πλήθος καί τά πάθος. Παντοῦ σημαῖες μ'άγκυλωτούς σταυρούς κι'εικονες τοῦ Χίτλερ. Τούς έρραιναν μέ λουλούδια. Τούς άγκάλιαζαν τούς φιλοῦσαν , τούς κερνοῦσαν κρασί, μέλι, ροδέλαιον χοιρινά κ.λ.π. Ζητωκραύγαζαν συνεχῶς Χάϊλ Χίτλερ. Γράφει σχετικά τό βιβλίο αὐτό/

"....Γερμανοί στρατιῶτες , πλήρωμα ἑνός τεθωρακισμένου άπαντῶντες είς τάς έκδηλώσεις αὐτάς τοῦ ένθουσιασμοῦ μέ ήχηρά καί συνεχῆ " Χάϊλ Χίτλερ " έβράχνιασαν, άλλά τί νά κάνουν, πρέπει κάθε τόσο συνεχῶς ν'άπαντοῦν " Χάϊλ Χίτλερ" είς τάς νέας έκδηλώσεις, τόσον πολύ τούς έκέρδισεν ό ένθουσιασμός ό άπερίγραπτος τοῦ Βουλγαρικοῦ λαοῦ......"

'Ακόμη καί ό Χίτλερ συγκινήθηκε άπό τήν υποδοχή πού έκαμαν οί Βούλγαροι στά Στρατεύματα του. καί στόν λόγο του τήν 4-5-4I στό Ράϊχσταγ, όταν ή Ελλάδα μας εἶχεν πιά υποκύψει έλεγε:

"...'Ημποροῦσα κατά την στιγμήν έκείνην νά λάβω τήν άπόφασιν αὐτήν μέ άπόλυτον ψυχικήν ~~ἀνάπαυσιν~~ ηρεμίαν καθ'όσον μεταξύ των άλλων εγνώριζα την ψυχικήν διάθεσιν καί τήν πολιτικήν τής Βουλγαρίας ή όποία εἶχεν μείνει άπαλλάκτως πιστή είς τήν φιλίαν της καί τήν άφοσίωσίν της πρός τό Γερμανικόν Ράϊχ........

Κεφάλαιον 2ον

Η ΕΠΟΠΟΙΙΑ ΚΑΙ Η ΣΥΝΘΗΚΟΛΟΓΗΣΗ

Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ

6 'Απριλίου 1941. "Ωρα 5,30 πρωϊνή. Στό σπίτι τοῦ "Ελληνος πρωθυπουργοῦ Κορυζῆ. Τό τηλέφωνο τῆς κρεβατοκάμαρας κουδουνίζει παρατεταμένα. "Οπως εἶναι ξαπλωμένη στό κρεββάτι ἡ σύζυγος τοῦ πρωθυπουργοῦ άπλώνει ἀνόρεχτα τό χέρι της καί σηκώνει τό ἀκουστικό.

Ποιός νάναι τέτοιαν ὥρα;

Κάποιος τῆς μιλᾶ Γαλλικά. Εἶναι λέει ἀπό τήν Γερμανική Πρεσβεία. 'Ο Γερμανός πρεσβευτής Πρίγκηψ φόν "Ερμπαχ παρακαλεῖ νά γίνη ἀμέσως δεκτός ἀπό τόν κ. πρόεδρο τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως.

'Ο Κορυζῆς καταλαβαίνει ὅτι ἡ κρίσιμη ὥρα ἔφτασε καί δίνει ἐντολή στήν γυναῖκα του νά τοῦ ἀπαντήσει ὅτι τόν περιμένει σέ μισή ὥρα.

'Αμέσως σηκώνεται καί τηλεφωνεῖ στόν Βασιλιᾶ Γεώργιο, στούς 'Υπουργούς καί στό Γενικό 'Επιτελεῖο Στρατοῦ.

Σέ μισή ὥρα εἶναι ἕτοιμος καί δέχεται τόν Γερμανό πρεσβευτή πού κομίζει τό τελεσίγραφο τοῦ Χίτλερ.

'Ο πόλεμος μέ τήν Γερμανία ἀρχίζει. Οἱ Βούλγαροι δέν λαμβάνουν μέρος στόν πόλεμο αὐτόν. 'Αποφεύγουν ὅπως πάντα τίς θυσίες σέ αἷμα.

'Ο λαός μας ἑνωμένος ἀντιμετωπίζει μέ ἀποφασιστικότητα τόν καινούργιο ἐπιδρομέα. Στά Μακεδονικά ὀχυρά μιά καινούργια ~~χρονοτα~~ ἡρωϊκῶν θαυμάτων ~~[illegible]~~ γράφεται ἀπό τούς ἀδάμαστους φαντάρους μας.

'Η θρυλική γραμμή Μεταξᾶ ἀπό τόν Στρυμώνα μέχρι τοῦ Νέστου παραμένει τεῖχος ἀπροσπέλαστο γιά τούς Γερμανούς ἐπιδρομεῖς, παρ' τά τεχνικά μέσα καί τόν ὄγκο στρατευμάτων πού διαθέτουν

Γιά ἄλλη μιά φορά ἡ τρομοκρατημένη ἀνθρωπότητα στέκεται μέ θαυμασμό μπροστά στό καινούργιο φωτεινό μετέωρο τῆς 'Ελληνικῆς ἀνδρείας.

'Αλλά ἡ νότια πλευρά τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ μετώπου διεσπάσθη ἀμέσως.

Οἱ Γερμανικές φάλαγγες ἐξορμοῦν πρός τήν Θεσσαλονίκη.

'Εν τῷ μεταξύ οἱ Γερμανοί εἰσέρχονται ἀπό βορρᾶ στήν Δυτική Θράκη ἔπειτα ἀπό σκληρές μάχες καί φθάνουν μπροστά στόν Νέστο.

'Υπάρχει κίνδυνος ἀποκοπῆς τῆς 'Ανατολικῆς Μακεδονίας ἀπό τόν κορμό τῆς 'Ελλάδος καί αἰχμαλωτισμοῦ τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν τῶν 'Ελληνικῶν ὀχυρῶν.

//.//

Η ΣΥΝΘΗΚΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΝΙΚΗΤΩΝ

Στίς 12 τό μεσημέρι τῆς 8-4-1941 ὁ Διοικητής τοῦ Τμήματος Στρατιᾶς Ἀνατολ. Μακεδονίας ἀντιστράτηγος Μπακόπουλος παίρνει τηλεφωνική διαταγή ἀπό τόν Ἀρχιστράτηγο Ἀλέξανδρο Παπᾶγο πού τόν εξουσιοδοτεῖ ὅπως ἐφ'ὅσον ἡ συνέχιση τῆς ἀντιστάσεως εἶναι ἀνέφικτη νά καταθέση τά ὅπλα ἐπί τόπου μέ κατά τό δυνατόν ἐντίμους ὅρους συνθηκολογήσεως.

Στίς 12,30 τό μεσημέρι της 9-4-41 στό Γερμανικό Προξενεῖο Θεσσαλονίκης ὑπεγράφη τό σχετικό πρωτόκολλο.

Ἀπό Γερμανικῆς πλευρᾶς ὑπεγράφη ἀπό τόν ἴδιο τόν ἀντιστράτηγο Βάϊελ, ἀπό ἑλληνικῆς ἀπό τόν ἀντιστράτηγο Μπακόπουλο.

Πρό τῆς ὑπογραφῆς ὁ ἀντιστράτηγος Μπακόπουλος ἐζήτησεν ὁρισμένους ὅρους :

1) Νά συνταχθῆ τό πρωτόκολλον ὄχι μόνον στήν Γερμανική ἀλλά καί στήν ἑλληνική.

2) Νά ἀναγνωρισθῆ ἀπό τούς Γερμανούς ὅτι ἡ στρατιά τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας δέν ἡττήθη.

3) Νά παραμείνουν στίς θέσεις των στήν Μακεδονία καί Θράκη οἱ Ἑλληνικές πολιτικές ἀρχές καί ν'ἀσκοῦν τά καθήκοντά των.

4) Νά μή εἰσέλθη ὁ Βουλγαρικός Στρατός, είς τό παραδιδόμενον τοῖς Γερμανούς ἔδαφος τῆς Μακεδονίας καί Θράκης.

5) Νά μήν ἀποσταλλοῦν αἰχμάλωτοι στή Βουλγαρία καί Ἰταλία οἱ παραδοθησόμενοι Ἕλληνες Ἀξ/κοί καί ὁπλῖται, ἀλλά νά παραμείνουν ἐντός τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους.

6) Νά ἀπολυθοῦν οἱ ἔφεδροι οἱ καταγόμενοι ἀπό τήν κατεχομένη περιοχή καί νά ἀφεθοῦν νά ἐπιστρέψουν στά σπίτια των.

7) Νά διατηρήσουν τά παραδοθησόμενα στρατιωτικά τμήματα τήν διοικητική των διάρθρωση καί πειθαρχία καί οἱ Ἀξ/κοί νά δύνανται νά κυκλοφοροῦν ἐλεύθερα ἐντός τῶν πόλεων.

Ὁ Βάϊελ συνεφώνησε γιά τούς τρεῖς πρώτους ὅρους.

Γιά τόν τέταρτον ὅρο ἐδήλωσεν ὅτι θέμα εἶναι θέμα τῆς Γερμανικ Κυβερνήσεως καί ὄχι ἰδικό του.

Διεβεβαίωσεν ὅμως τόν ἀντιστράτηγο Μπακόπουλο καί ὅλους τούς παρισταμένους Ἕλληνες καί Γερμανούς ὅτι ἔχει διαβάσει, διαταγή τοῦ Χίτλερ πού ἀπαγορεύει τήν εἴσοδο τῶν Βουλγάρων στό Ἑλληνικό ἔδαφος. Ὁ Βάϊελ ἐψεύδετο. Οἱ Βούλγαροι μετά ἀπό ἕνα 15νθήμερο περίπου εἰσῆλθαν ἐπίσημα στήν Μακεδονία, ἐφαρμόζοντας τήν ειδική

./.

μυστική συμφωνία Γερμανίας - Βουλγαρίας.

Γιά τούς υπολοίπους όρους ανέφερεν ότι είναι αναρμόδιος ν'αποφασίση. Δέχθηκεν όμως καί μιά φραστική διατύπωση στό πρωτόκολλο πού υπεβοήθησε νά μήν μεταφερθοῦν οἱ Ἕλληνες αἰχμάλωτοι στή Βουλγαρία.

Πρέπει νά ὁμολογηθῆ ὅτι οἱ Γερμανοί ἐτήρησαν τόν ὅρον αὐτό μέ σχολαστικότητα, μεταφέροντας στήν Ἑλλάδα ἀκόμη καί ἐλαχίστους Ἕλληνες αἰχμαλώτους πού εἶχαν προσωρινά γιά λόγους ἀσφαλείας μεταφερθεῖ σέ παραμεθόρια Βουλγαρικά χωριά.

ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

Τελικά τά κείμενο τῆς συνθηκολογήσεως διετυπώθη ὅπως τό παραθέτουμε:

" ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ"

Μεταξύ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Στρατιᾶς τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, στρατηγοῦ Μπακοπούλου καί τοῦ διοικητοῦ μιᾶς Γερμανικῆς τεθωρακισμένης Μεραρχίας . πλήρως ἐξουσιοδοτουμένου ἐκ μέρους τοῦ ἐν Ἑλλάδι Γερμανικοῦ Στρατοῦ, Ἀντιστρατήγου Βάϊελ, συνεφωνήθησαν οἱ ἀκόλουθοι ὅροι παραδόσεως καί ἐγγράφως, θά παραδοθῆ δέ ἀνά ἕν ἀντίγραφον εἰς τήν Γερμανικήν καί τήν Ἑλληνικήν γλῶσσαν εἰς ἕκαστον τῶν διαπραγματευομένων, δηλαδή εἰς τόν διοικητήν τῆς Στρατιᾶς τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί τόν διοικητήν τῶν ἐν Ἑλλάδι Γερμανικῶν Στρατευμάτων.

I.- Τά ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ εὑρισκόμενα τμήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καταθέτουν τά ὅπλα καί διακόπτουν τάς ἐχθροπραξίας εἰς τό ἑξῆς:

Ἀπό τούς Ἀξ/κούς τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ δέν θά ἀφαιρεθοῦν τά ξίφη:

Ἡ περιοχή τῆς Στρατιᾶς τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας περιλαμβάνε τό τμῆμα τῆς Ἑλλάδος ἀπό τῶν Τουρκικῶν συνόρων μέχρι τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ.

II.- Ἡ γνωστοποίησις τῆς ἀμέσου διακοπῆς τῶν ἐχθροπραξιῶν θά ἐπιδιωχθῆ εὐθύς καί διά παντός μέσου καί ὑπό τῶν Γερμανῶν καί ὑπό τῶν Ἑλλήνων.

III.- Πᾶσα καταστροφή ἤ ἀχρήστευσις προμηθειῶν θά παύση ἀμέσως

IV.- Τά πλωτά μέσα τά εὑρισκόμενα ἐν τῷ λιμένι τῆς Θεσσαλονίκης δέν δικαιοῦνται ν'ἀποπλεύσουν καί τίθενται εἰς τήν ἄμεσον διάθεσι τοῦ Γερμανικοῦ Στρατοῦ.

./.

V.- Άπαντα τά όπλα καί τό λοιπόν πολεμικόν υλικόν τό ευρισκόμενον εις τήν περιοχήν τής 'Ανατολικής Μακεδονίας θά παραδοθή εις τά Γερμανικά Στρατεύματα συμφώνως πρός λεπτομερεστέρας άλλας συνεννοήσεις.

VI.- Τό εμπόριον καί αί συγκοινωνίαι θά έξακολουθήσουν εις τήν περιοχήν τής 'Ανατολικής Μακεδονίας κανονικώς.

Αί αποφάσεις τών πολιτικών δικαστηρίων διατηρούν πλήρως τό κύρος των.

VII.- Ή 'Ελληνική Βασιλική 'Αστυνομία θά διατηρήση τόν όπλισμόν της καί θά έξακολουθήση έκτελούσα τά άστυνομικά της καθήκοντα υπό τήν άνωτέραν Γερμανικήν Διοίκησιν.

'Εν άναμονή τής ρυθμίσεως λεπτομερειών τινών άρχίζει άμέσως ή ίσχύς τού παρόντος πρωτοκόλλου.

'Ο Διοικητής τής Στρατιάς τής 'Ανατολικής Μακεδονίας είναι έτοιμος νά ρυθμίση τάς περαιτέρω λεπτομερείας, άποστέλλων άντιπρόσωπον μέ πλήρη έξουσιοδότησιν τήν 9-4-41 πρός τόν διοικητήν τών έν 'Ελλάδι Γερμανικών Στρατευμάτων.

Συνεφωνήθη, άνεγνώσθη, επεκυρώθη καί υπεγράφη.

Κ. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΒΑΙΣΑ
'Αντιστράτηγος	'Αντιστράτηγος

Στό πρωτόκολλον προσηρτήθη καί τό άκόλουθον παράρτημα:

" ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ"

I.- 'Αναγνωρίζεται ρητώς ότι μέχρι τέλους τών διαπραγματεύσεων τά 'Ελληνικά στρατεύματα τής στρατιάς 'Ανατολικής Μακεδονίας ήγωνίσθησαν γενναίως κατά τών γενναίων Γερμανικών Στρατευμάτων.

Παρά τό γεγονός ότι τά 'Ελληνικά στρατεύματα έκράτησαν τάς κυρίας θέσεις των , ό διοικητής τής Στρατιάς τής 'Ανατολικής Μακεδονίας, προέβη εις τήν άπόφασιν νά συνθηκολογήση, ίνα έμποδίση περαιτέρω άσκοπον αίματοχυσίαν, ή όποία θά προεκαλείτο έκ τής προελάσεως γερμανικών τεθωρακισμένων μονάδων εις τήν κοιλάδα τού 'Αξιού.

II.- 'Ο διοικητής τής Στρατιάς τής 'Ανατολικής Μακεδονίας έκφράζει τήν ρητήν έπιθυμίαν, όπως οί υπ'αυτόν 'Αξ/κοί καί όπλίται μή άποσταλλούν εις στρατόπεδον συγκεντρώσεως ούτε έν Βουλγαρία ούτε έν 'Ιταλία.

III.- Αί πολιτικαί άρχαί θά παραμείνουν εις τάς θέσεις των καί κατ'άκολουθίαν οί άναχωρήσαντες υπάλληλοι θά δύνανται νά έπανέλθουν .

Κ. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΒΑΙΣΑ
'Αντ/γος	'Αντ/γος

./.

Ο ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

ΘΑΥΜΑΣΜΟΣ

Μετά ἀπό 16 χρόνια, τό 1957 ὁ Γερμανός Στρατιωτικός,συγγραφεύς "Αλεξ. Μπούχνερ γράφει στό βιβλίο του ἡ " Γερμανική ἐκστρατεία στήν 'Ελλάδα" πού θεωρεῖται ἀπό τούς Γερμανούς ἕνα πραγματικό ἐπίσημο ντοκουμέντο τοῦ 'Ελληνογερμανικοῦ πολέμου. Κάτι παρόμοιο μέ τίς δικές μας ἐπίσημες ἐκδόσεις τοῦ ΓΕΣ.

" Αἱ σκληρῶς καί ἀποφασιστικῶς ἀμυνθεῖσαι φρουραί τῶν 'Ελληνικῶν ὀχυρῶν ἔλαβον τόν δρόμον τῆς αἰχμαλωσίας , ἀποδοθεισῶν προηγουμένως εις ταύτας πασῶν τῶν στρατιωτικῶν τιμῶν. Τά τμήματα ταῦτα ~~κατά~~ ἐν τῇ ὑπερασπίσει τῶν ὀχυρῶν, ἐπεδείξαντο ὑπό τό συνεχές καί ἰσχυρόν πῦρ, χαλύβδινα νεῦρα καί καλήν πειθαρχίαν.

Οὐδέ καί αἱ ἐπιδρομαί τῶν ἀεροσκαφῶν καθέτου ἐξορμήσεως ἐπηρέασαν τούς ἄνδρας ταύτους, οἵτινες ἐξετέλουν πυρά καί κατά τήν διάρκειαν τῶν βομβαρδισμῶν, γεγονός μή σημειωθέν οὔτε ἐν Πολωνίᾳ, οὔτε διαρκούσης τῆ ἐκστρατείας τῆς Γαλλίας.

Παρά τήν ἐκτέλεσιν βολῆς κατά τῶν φατνωμάτων δι'ἀμέσου σκοπεύσεως καί τό εὔστοχον πῦρ, αἱ φρουραί τῶν ὀχυρῶν ἐξηκολούθουν βάλλουσαι .

'Εάν κατόπιν ἐπιτυχοῦς βολῆς ἐξουδετεροῦτο τό προσωπικόν φωτισμένης θέσεως, ἀντικαθίστατο ἀμέσως δι'ἄλλων ὁπλιτῶν καί διά νέων ὅπλων" .

'Ιδιαιτέρως ἐνοχλητική διά τούς εὑρισκομένους ἐντός τῶν ἐγκαταστάσεων "Ελληνας ὑῆρξεν ἡ ἔλλειψις ἀέρος, προκληθεῖσα συνεπεία ἐμφράξεως καί ἐπιχωματώσεως ὅλων τῶν φατνωμάτων, τῶν ~~ἀπειλικ~~ ἀεραγωγῶν καί τῶν ἀνοιγμάτων, ὡςκαί χρήσεως παρά τῶν ἐπιτιθεμένων τμημάτων ἐμπρηστικῶν καί καπνογόνων ὑλῶν. 'Η ἀτμόσφαιρα εἰς ἐσωτερικόν τῶν ὑπογείων χώρων ἦτο εἰς ὡρισμένα σημεῖα ἀποπνικτική, διότι οἱ ὑπάρχοντες ἀνεμιστῆρες δέν ἠδύναντο πλέον ν'ἀνανεώσουν ἀρκούντως ταχέως τοῦ ἀέρος.

Καί καταλήγουμε στόν δημόσιον ἔπαινο πού ἀπενεμήθη ἀπό τόν Χίτλερ πρός τούς ἡρωϊκούς "Ελληνες στρατιῶτες, μέ τόν λόγο του τῆ 4 Μαΐου 1941 ἐνώπιον τοῦ Γερμανικοῦ Ράϊχσταγ.

" 'Η ἱστορική δικαιοσύνη ὅμως μέ ὑποχρεώνει νά διαπιστώσω ὅτι ἀπ'ὅλους τούς ~~καὶ~~ ἀντιπάλους τούς ὁποίους ἀντιμετωπίσαμεν, ὁ "Ελλην στρατιώτης, ἰδίως, ἐπολέμησε μέ ὕψιστον ἡρωϊσμόν καί αὐτοθυσίαν. 'Εσυνθηκολογησε μόνον ὅταν ἡ περαιτέρω αντίστασις ἦτο ἀδύνατος καί συνέχειαν ματαία"

καί σάν ἐπιβράβευση τοῦ 'Ελληνικοῦ ἡρωϊσμοῦ διέταξε τήν ἀπόλυση τῶν 'Ελλήνων αἰχμαλώτων πολέμου.-

---

Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΗΜΕΡΕΣ

'Αμέσως μετά τήν συνθηκολόγηση τών 'Ελληνικών δυνάμεων πού ύπερήσπιζαν τά όχυρά τής Γραμμής Μεταξά, τά Γερμανικά Στρατεύματα κατέλαβάν άστραπιαία όλη τήν 'Ανατολική Μακεδονία. 'Η Θράκη είχεν ήδη καταληφθεί.

Οί είσβολεις έσεβάσθησαν όλες τίς 'Ελληνικές Πολιτικές Δικαστικές καί 'Αστυνομικές 'Αρχές τίς όποίες άπεκατέστησαν στίς θέσεις των καί έπέτρεψαν τήν ένάσκηση τών καθηκόντων τους όπως καί πρό τής Κατοχής.
(Δήμαρχος Δράμας παρέμεινεν ό 'Αθανάσιος Τριανταφυλλίδης, ό θαυμάσιος αύτός 'Ελληνας).

'Επέδειξαν πολύ καλή διαγωγή πρός τούς κατοίκους καί τούς στρατιωτικούς αίχμαλώτους. Οί ήρωϊσμοί είχαν προκαλέσει τόν θαυμασμό τών Γερμανών πολεμιστών καί ό θαυμασμός αύτός είχε τίς έπωφελείς, γιά τούς 'Ελληνες, έπιπτώσεις του.

Στή Δράμα άπό τίς πρώτες ήμέρες ή Γερμανική Στρατιωτική Διοίκηση έξέδωσε δύο άνακοινώσεις της πού έτοιχοκολλήθησαν στήν πόλη, στίς κωμοπόλεις καί στά χωριά.

Στην μία διεκυρήσσετο ό φιλελληνισμός τών Γερμανών καί ή δικαιολογία ότι ήλθαν στήν 'Ελλάδα μόνον γιά νά καταδιώξουν τούς 'Αγγλους.

Στή δεύτερη διετάσσετο ό πληθυσμός νά παραδώση άμέσως στίς Γερμανικές 'Αρχές κάθε είδους όπλισμόν ή άλλα στρατιωτικά έφόδια, πού τυχόν κατεΐχαν.

'Εδίδετο έγγύηση γιά τόν σεβασμό άπό τά Γερμανικά στρατεύματα τής ζωής, τιμής καί περιουσίας τών 'Ελλήνων έφ'όσον συνεμμορφοΰντο πρός τίς διαταγές τών Γερμανικών 'Αρχών Κατοχής.

'Η άνακοίνωση ήταν γραμμένη στήν Γερμανική καί 'Ελληνική γλώσσα. 'Υπήρχεν έπίσης καί μετάφρασή της στήν Βουλγαρική.

'Αν σημειωθή ότι στό Νομό Δράμας οί κάτοικοι είναι 'Ελληνες καί όλοι γνωρίζουν τήν 'Ελληνική, καταλαβαίνει κανείς ότι ή καθησυχαστική αύτή άνακοίνωση, προεκάλεσε άντίθετα άποτελέσματα.

Οί 'Ελληνες περιήλθαν σέ άνησυχία. 'Ο φόβος άφίξεως τών Βουλγάρων ξεπρόβαλεν έμπρός στά μάτια τών. Νωπή ήταν ή φρικαλέα μνήμη τοΰ 1916-1918 μέ τήν πεΐνα τήν όμηρία καί

τίς ὁμαδικές δολοφονίες καί βιασμούς. Καί τότε πίσω ἀπό τούς Γερμανούς εἶχαν εἰσέλθει ἀμαχητί οἱ Βούλγαροι.

Ὅλοι ὅσοι εἶχαν τήν δυνατότητα νά ξεφύγουν πρός τήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος Μακεδονία ἤ καί πρός ἄλλες νοτιώτερες Ἑλληνικές περιοχές ἐγκατέλειπαν τά πάντα καί ἀναχωροῦσαν βιαστικά. Ἦταν τόσο πικρή ἡ πεῖρα τοῦ παρελθόντος.

Ἀλλά ὑπῆρχε τόσο μεγάλη ἔλλειψη συγκοινωνιακων μέσων ὥστε ἡ φυγή δέν ἦταν κάτι τό εὔκολο.

Οἱ Ἑλληνικές Ἀρχές παρέμεναν στίς θέσεις των, ἐκτός βέβαια ἀπό τίς Στρατιωτικές.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ
ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Οἱ Γερμανικές Ἀρχές ὅμως διαβεβαίωναν τούς πάντες ὅτι δέν πρόκειται νά ἐπιτραπῆ στόν Βουλγαρικό Στρατό νά εἰσέλθη στό Ἑλληνικόν ἔδαφος.

Σέ σχετική διαμαρτυρία τοῦ Στρατηγοῦ Μπακοπούλου στή Θεσ/νίκη, ὁ Γερμανός Στρατηγός Κρένσκυ τοῦ ἔδωσε καθησυχαστικές διαβεβαιώσεις.

Ὁ στρατηγός Φόν Λάρις ἐδήλωσεν ἐπίσημα πρός τούς Ἕλληνες στρατιωτικούς.

- Δύναμαι νά σᾶς διαβεβαιώσω μέ τόν κατηγορηματικώτερον τρόπον ὅτι ὁ Φύρερ οὐδέποτε θά διαπράξη τήν ἀδικίαν νά σᾶς παραδώση εἰς τούς Βουλγάρους.

Στή Δράμα ὁ Γερμανός Στρατιωτικός Δ/τής διεκήρυττεν.

- Ὁ Φύρερ ἀγαπᾶ τήν Ἑλλάδα καί ἐγαλουχήθη εἰς τά νάμματα τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος.

Ἄλλοι κατώτεροι Ἀξ/κοί Γερμανοί, διεβεβαίωναν τούς Ἕλληνες Δραμηνούς ὅτι ὑπῆρχεν διαταγή τοῦ Χίτλερ περί ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσόδου τῶν Βουλγάρων στό Ἑλληνικόν ἔδαφος.

Γιά λίγες μέρες φτερούγισεν ἡ ἐλπίδα. Ἴσως ἡ περιοχή Δράμας νά παρέμεινεν ὑπό Γερμανική Κατοχή. Ἴσως τό θέμα τῆς κυριότητος τῶν ἐπιμάχων ἐδαφῶν νά συνεζητεῖτο μετά τήν λήξη τοῦ πολέμου.

Ἀλλά ὄχι. Ἡ ἀλήθεια ἦταν πικρή. Οἱ Γερμανοί ἀξ/κοί ἔλεγαν ψέμματα. Εἴτε ἀπό ἀφέλεια, εἴτε ἀπό δολία προαίρεση.

ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΟΙ
ΝΙΚΗΤΑΙ

Στίς καπναποθῆκες τῆς Δράμας, ἀπέναντι ἀπό τό ἄγαλμα τοῦ Μητροπολίτου Χρυσοστόμου οἱ Γερμανοί ἐνέκλεισαν τούς

Ἕλληνες Στρατιωτικούς πού δέν εἶχεν ἀκόμα ξεκαθαρισθῆ ἡ θέση των ἤ δέν εἶχαν τήν δυνατότητα νά φύγουν πρός τίς πατρίδες των.

Ἡ συμπεριφορά πρός αὐτούς ὑπῆρξε πολύ καλή. Ἀλλά καί ἡ κοινωνία τῆς Δράμας ξεσηκώθηκε σέ συναγερμό, γιά νά βοηθήση αὐτούς τούς Ἕλληνες πού τόσο ἡρωϊκά πολέμησαν.

. Ἐξεύρισκαν πολιτικές ἐνδυμασίες καί τούς ὑποβοηθοῦσαν νά φύγουν. Τούς ἔδιναν χρήματα καί δῶρα. Προσπαθοῦσαν μέ κάθε μέσο ν' ἀνακουφίσουν τόν πόνο τους καί νά γλυκάνουν τίς πικρές ὧρες τῆς αἰχμαλωσίας των.

Τό σπουδαιότερον ομως ἦτο ἡ ὀργάνωση καί προσφορά ἱκανοποιητικοῦ συσσιτίου γιά ὅλους τούς αἰχμαλώτους.

Ὅλοι οἱ Δραμηνοί προσέφεραν ἀπό τό ὑστέρημά τους γιά τό συσσίτιο αὐτό.

Οἱ Γερμανοί ἀπηγόρευσαν ἡ παρασκευή καί διανομή τοῦ συσσιτίου νά γίνεται στόν χῶρο τοῦ στρατωνισμοῦ τῶν αἰχμαλώτων.

Ἐπέτρεφαν ὅμως τήν λειτουργία μιᾶς πρωτότυπης " ἀερογέφύρας".

Οἱ Ἕλληνες αἰχμάλωτοι κατέβαζαν τίς καραβάνες των ἀπό τά παράθυρα στό πεζοδρόμιο μέ σχοινί ἀπό τούς ζωστῆρες των.

Ἐπεῖτα τίς παρελάμβαναν οἱ ἁρμόδιοι Δραμηνοί γιά τό συσσίτιο. Τίς γέμιζαν, τίς ἔδεναν πάλι στό σχοινί μέ τό ὁποῖο ξαναβέβαιναν στόν παραλήπτη.

Μετά τό Πάσχα οἱ Γερμανοί μετέφεραν τούς αἰχμαλώτους αὐτούς στήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος Ἑλλάδα ὅπου καί τούς ἄφησαν ἐλευθέρους.

Ἐν τῷ μεταξύ στή Δράμα καί στά χωριά ἄρχισαν νά καταφθάνουν οἱ πρῶτοι ἀπολυθέντες ἀπό τούς Γερμανούς Δραμηνοί αἰχμάλωτοι.

Οἱ οὐσιαστικά νικηταί τοῦ πολέμου ἐπέστρεφαν χωρίς ὅπλο. Ἀλλά τήν καρδιά των γιόμιζεν ἡ φλόγα τοῦ αἰῶνος Στά μάτια των ἄστραφτεν τό πεῖσμα. " Ὄχι δέν νικηθήκαμε, ὁ πόλεμος συνεχίζεται".

Αὐτοί θ' ἀποτελέσουν τόν πυρήνα τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως

Οἱ οἰκογένειές των τούς δέχονται μέ λαχτάρα καί ἀγάπη. Ἀλλά καί ἀγωνία. Εἶναι τόσον ἀβέβαιο καί σκοτεινό τό μέλλον.

./.

Σ'αὐτούς τούςπολεμιστάς τοῦ 1940-1941 θά ξεσπάση ἀργότερα ὁ μισελληνισμός καί ἡ κακουργία τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν Κατοχῆς. Μά δέν θάλυγίσουν οἱ πολεμισταί. Ἡ ψυχή τους ἀτσαλώθηκεν ἐκεῖ ψηλά στό καμίνι τῶν νικηφόρων μαχῶν.

ΕΠΙΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ

Ἡ κατάσταση στήν ὕπαιθρο ἦταν λίγο ἄσχημη μέ τίς συνεχεῖς ἐπιτάξεις ζώων ἀπό τούς Γερμανούς διοικητάς διαφόρων στρατιωτικων μονάδων. Ὁ Ἀλεξ. Ὀθωμαῖος, κάτοικος τότε Χωριστῆς, ἰδιοκτήτης τοῦ ἐκεῖ ἀλευρομύλου μᾶς δίνει στάἀνέκδοτά ἀπομνημομεύματά του τήν ἀκόλουθη εἰκόνα:

" Ἐπί τέλους φωτίζεται ἡ πρώτη μέρα τῆς σκλαβιᾶς μας. Ἡσυχία βασιλεύει παντοῦ. Μέ φόβο βγαίνω στό δρόμο, ἴσως συναντήσω κανέναν. Ἀλλά παντοῦ ἡσυχία. Παντοῦ ἀκινησία. Σάν νά βρίσκεται κανείς σέ καμμιά νεκρούπολη. Σκέπτομαι τί θά κάνωμε, τί θά γίνωμε; Ἐπιστρέφω σπίτι μου. Ἑτοιμάζω τό ἄλογό μου. Τό ζεύω στήν καρρότσα μου καί πέρνω τόν δρόμο τοῦ Δοξάτου. Θέλω νά μάθω νέα ἀπό τόν ἀδελφό μου πού εἶνα δήμαρχος ἐκεῖ. Φθάνω καί συναντῶμαι μαζύ του. Οἱ Γερμανοί ἔχουν ἤδη φθάσει στό Δοξάτο. Λόγω τῆς ἰδιότητός του, ὁ ἀδελφός μου γνωρίζει τόν Γερμανόν Διοικητήν. Γνωρίζομαι κι ἐγώ καί τόν παρακαλῶ νά μή μοῦ ἐπιτάξουν τ'ἄλογό μου. Εὐτυχῶς μ'ἐφοδιάζει μ'ἕνα ἔντυπον σημείωμα μέ τό ὁποῖον μέ ἀπαλάσσει ἀπό τήν ἐπίταξιν τοῦ ἀλόγου μου. Γυρίζω πάλι στό χωριό μου κοντ στήν οἰκογένειά μου, δίχως ὅμως νά μᾶς φεύγη ὁ βραχνᾶς τῆς σκλαβιᾶς.

Τήν ἄλλη μερα ἔρχεται βιαστικός καί φοβισμένος ὁ ἕνας χωρικός στό σπίτι μου, ὁ Παναγιώτης Σιρόγλου καί μοῦ λέει ὅτι οἱ Γερμανοί ἐπίταξαν τ'ἄλογά μας. ~~Φθά~~ Φθάνω κοντά στόν Γερμανό, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ μεταξύ ἔχει μαζέψ καί ἐπιτάξει ὅλα τά ἄλογα τοῦ χωριοῦ.......

Τήν ἄλλην ἡμέρα ἀγανακτισμένος ἀπό τήν στάσιν τῶν Γερμανῶν καί τοῦ κακοῦ Ἕλληνος διερμηνεώς πού εἶχαν μαζύ τους, παίρνω τήν γυναίκα μου καθώς καί ὅλους τούς χωρικούς καί πήγαμε στό Δοξάτο, ὅπου παρουσιάστηκα μαζύ μέ τήν γυναίκα μου τήν ὁποία χρησιμοποιοῦσα ὡς διερμηνέά στόν Διοικητή τοῦ ἐκεῖ Γερμανικοῦ Στρατοῦ, Συνταγματάρχην.

Δίχως φόβο τόν παρεκάλεσα όπως μᾶς ἐπιστραφοῦν τά ἄλογά μας, διότι δέν εἶναι δυνατόν οἱ ἀγρότες νάμήν ἔχουν τά ἄλογά τους διά τήν ἀγροτικήν τους ἐργασία.

Τότε ὁ Συν/ρχης μοῦ λέει:

- 'Εάν ἔχετε ἀπό 2.000 δρχ. νά δώσετε θά σᾶς ἐπιστραφοῦν τάἄλογά σας. 'Επέμεινα ἐγώ, διά τῆς γυναικός μου καί τόν παρεκάλεσα πάλι.

- Εἶναι δυνατόν τοῦ εἶπα, αὐτοί οἱ ξυπόλητοι χωριανοί νά ἔχουν αὐτά τά χρήματα .

'Εγώ ἐξ'ἰδίων μόυ νά σᾶς δώσω ἀπό 100 δρχ. νά μᾶς ἐπιστρέψητε τά ἄλογά μας.

Πράγματι ἐδέχθη ὁ Γερμανός 'Αξιωματικός καί πήραμε τά ἄλογά μας καί φθάσαμε στό χωριό μας, όπου μᾶς ὑποδέχτηκαν μικροί καί μεγάλοι, μέ χαρά" .

./.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4ον

ΟΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΕΡΧΟΝΤΑΙ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΙ
ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΙ

Στίς Ι3-4-4Ι στή Σόφια ή Βουλγαρική Σοβράνιε (Βουλή), σέ ειδική πανηγυρική συνεδρίαση έξέφρασε τήν εύγνωμοσύνη τοῦ Βουλγαρικοῦ "Εθνους πρός τούς Γερμανούς " άδελφούς καί συμμάχους" γιά τήν άπελευθέρωσή τῶν....." ὑποδούλων είς τούς βαρβάρους "Ελληνες καί Σέρβους Βουλγαρικῶν έδαφῶν τῆς Μακεδονίας, τῆςθράκης καί τοῦ Τσάριμπροβ " .

Σ'όλη τήν Βουλγαρία τελοῦνται πανηγυρικές δοξολογίες καί τελετές.

'Ο Βουλγαρικός τύπος γράφει πύρινα " πατριωτικά " άρθρα.

" 'Εθραύσθησαν πλέον τά δεσμά τοῦ Σερβικοῦ καί 'Ελληνικ ζυγοῦ καί οί ὑποδουλωμένοι λαοί τῆς Μακεδονίας καί Θράκης ὑποδέχονται μετ'ένθουσιασμοῦ τόν άπελευθερωτήν Βουλγαρικόν Στρατόν".....

'Ομολογουμένως ή Βουλγαρική ψευδολογία καί άναισχυντία δέν έχει όρια.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΜΠΙΝΕΛΗ

Στίς 23-4-4Ι άποχωρεῖ άπό τήν Σόφια ό "Ελλην πρεσβευτής Παναγιώτης Μπινέλης.

'Επισκέπτεται τόν Βούλγαρον 'Υπουργό τῶν 'Εξωτερικῶν Ποπώφ καί διαμαρτύρεται έντονώτατα γιά τήν άντίθετη πρός κάθε λογική καί δίκαιο κατάληψη τῆς 'Ανατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης.

- Χωρίς νάπολεμήσετε έναντίον μας, είπεν, άναμείνατε έως ότου περιέλθωμεν είς τήν έπιθανάτιον άγωνίαν διά νά προσβάλητε τό πτῶμα τῆς Πατρίδος μας. 'Εάν μᾶς είχατε έπιτεθεῖ μέ τό όπλον άνά χεῖρας όταν έστεκόμεθα άκόμη όρθιοι θά είχατε ν'άξιώσητε δι'ὑμᾶς τήν τιμήν μιᾶς γενναίας πράξεως.

Δι'αὐτό όμως τό όποῖον έπράξατε, θά παραμείνη μόνον ή μνήμη τῆς άσχημίας......"

ΕΡΧΟΝΤΑΙ
ΟΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ

Κατά τό δεύτερο δεκαήμερο τοῦ μηνός 'Απριλίου Ι94Ι έσημειώθησαν στή Δράμα έμφανίσεις Βουλγάρων 'Αξ/κῶν

Ἦταν ἡ " στρατοπεδεία " τῶν Βουλγαρικῶν Στρατευμάτων πού θά εἰσήλαυναν στήν περιοχή.

Πρός τό Κάτω Νευροκόπι ἀφικνοῦνται καί σταθμεύουν μονάδες Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ.

Ἀπό τό τρίτον ὅμως δεκαήμερον τοῦ Ἀπριλίου ὁ ἀριθμός τῶν Βουλγαρικῶν στρατιωτικῶν Τμημάτων γίνεται ὁλοένα μεγαλύτερος καί ἡ κάθοδος στήν Δράμα καί σέ ὅλη τήν ὕπαιθρο τοῦ Νομοῦ Δράμας ἀπροκάλυπτη.

Μάταια οἱ Γερμανοί προσπαθοῦν νά διασκεδάσουν τήν κακήν ἐντύπωση πού προκαλεῖ στούς Ἕλληνες ἡ παρουσία τῶν Βουλγάρων Στρατιωτῶν στίς Ἑλληνικές περιοχές.

Ἡ εἴσοδος τῶν Βουλγαρικῶν Στρατευμάτων στήν πόλη τῆς Δράμας γίνεται χωρίς ἐπεισόδια . Στήν ὕπαιθρο/ὅμως οἱ Βούλγαροι Στρατιῶτες δέν μποροῦν νά συγκρατήσουν τόν ἀτταβισμό τῆς βαρβάρου φυλῆς των.

Ὅσο περνοῦν οἱ μέρες τόσον αὐξάνει ὁ ὄγκος τῶν ἀφικνουμένων Βουλγάρων καί γίνονται γνωστά τά πρῶτα κρούσματα βουλγαρικῶν βιαιοτήτων , λεηλασιῶν ἑλληνικῶν περιουσιῶν, κακοποιήσεως Ἑλλήνων καί βιασμοῦ παρθένων ἀλλά καί..... γηραιῶν ἀκόμα γυναικῶν.

Εὐτυχῶς τά ἔκτροπα αὐτά εἶναι σποραδικά καί ὄχι ὀργανωμένα.

Σ'ὅλο τόν νομό Δράμας θρηνώδης καί σπαραχτικός ἀκούγεται ὁ γόος τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν.

- " Θεέ μου σῶσε μας. Ἔρχονται οἱ Βούλγαροι" .

Ἕνα κῦμα φυγῆς τῶν Ἑλλήνων πρός τήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος Ἑλλάδα ξεσηκώνεται.

Ὅλοι θέλουν νἀφύγουν ἀλλά δυστυχῶς ὅλοι δέν μποροῦν. Οἱ δυνατοί καί οἱ τυχεροί τό κατορθώνουν . Οἱ ἄλλοι οἱ πολλοί μένουν . Αὐτοί θά ὑποστοῦν τήν μοῖρα των ἀλλά δέν θά λυγίσουν .

Στίς Ἑλληνικές ἀρχές πού ἔχουν παραμείνει στή Δράμα ἐκτείνεται ἡ ἀβεβαιότητα, ἡ ἀνησυχία καί ἡ νευρικότης.

Ἐν τῷ μεταξύ στήν ὕπαιθρο καί ἰδιαίτερα σ'ὁρισμένα χωριά, στοιχεῖα ἀνθελληνικά μαζύ μέ ἀναρχικούς Ἕλληνες καί ἄλλα ὕποπτα πρόσωπα (ἀποφοίτους φυλακῶν κ.λ.π.) ἐνθαρυνόμενα ἀπό τούς Βουλγάρους Στρατιωτικούς, ἀρχίζουν νά δημιουργοῦν ἐπεισόδια σέ βάρος τῶν Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν καί τῶν Ἑλλήνων κατοίκων.

Σκοπός των νά καταλυθῇ ἡ Ἑλληνική Διοίκηση ὥστε οἱ

./.

οἱ Γερμανοί νά παραδώσουν τήν Κατοχη της περιοχῆς στούς Βουλγάρους τό συντομώτερο.

'Επεισόδια παρομοίας φύσεως ἐσημειώθησαν στήν Προσωτσάνη στήν Πετρούσα καί σέ δύο τρία ἄλλα χωριά.

ΟΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ
ΣΤΗ ΠΡΟΣΩΤΣΑΝΗ

Τίς πρῶτες μεταμεσημβρινές ὥρες τῆς 2Ιης 'Απριλίου 1941 /Δεύτέρας ἡμέρας τοῦ Πάσχα) ἕνα Βουλγαρικό φορτηγόν αὐτοκίνητο μετέφερε στή Προσωτσάνη μιάν ὁμάδα Βουλγάρων Στρατιωτικῶν μέ ἐπί κεφαλῆς ἕνα Βούλγαρο Λοχία.

Οἱ Ἕλληνες μόλις τό ἀντελήφθησαν ἔτρεξαν νά κρυφτοῦν στά σπίτια των. Δύο προηγούμενες κατοχές 1912-1913 καί 1916-1918 τούς εἶχαν δώσει πικρότατες ἀναμνήσεις. Ἤξεραν πολύ καλά τί σημαίνει Βούλγαρος.

Κανείς κάτοικος τῆς Προσωτσάνης δέν ὑπῆρχε στό δρόμο οὔτε γιά νά τούς δῆ. Κλειστά τά μαγαζιά, κλειστά καί τά σπίτια. Ἔρημοι οἱ δρόμοι. Μιά πολιτεία σιωπη ή σάν νεκρή.

Πίσω ἀπό τίς γρίλλιες, οἱ ψυχές τῶν 'Ελλήνων θλιμένες ἀφουγκράζοταν τό ποδοβολητό καί τήν βάρβαρη καί κακόηχη γλῶσσα τῶν κατακτητῶν.

'Ο Βούλγαρος Λοχίας κατέβηκε ἀπό τό αὐτοκίνητό του καί συνενοήθηκε μέ μιά ὁμάδα 8 Σλαυοφώνων ἀνθελλήνων πού τούς περίμεναν . Οἱ μοναδικοί ἄνθρωποι πού ὑπῆρχαν ἐκεῖ.

Οἱ ἀνθέλληνες τόν ὑποδέχθηκαν μέ Βουλγαρικά " οὔρρα" καί Βουλγαρικές σημαῖες.

Ὅλοι μαζύ , Βούλγαροι στρατιῶτες καί ἀνθέλληνες, τρέξανε πρός τά Γραφεῖα τῆς Κοινότητος Προσωτσάνης καί μέ ἀλλαλαγμούς σάν ἄγριοι τάρταροι καί βρισιές κατά τῆς 'Ελλάδος ὕψωσαν τήν Βουλγαρική σημαῖα.

'Εξεδίωξαν τόν τότε πρόεδρο τῆς Κοινότητος Κ. Βουλτσιάδη καί τόν Κοινοτικό Γραμματέα Χάρη Χρυσοχόου.

'Ο Βούλγαρος Λοχίας... διώρισε νέο Κοινοτικό Συμβούλιο, τούς 8 Σλαυοφώνους ἀνθέλληνες πού τόν συνώδευαν καί τόν καθοδηγοῦσαν .

Μετά τήν Κοινότητα ἡ συμμορία τῶν 8 ἀνθελλήνων καί οἱ Βούλγαροι στρατιῶτες ἐπετέθησαν κατά τοῦ οἰκήματος τῆς Ἑλληνικῆς Χωροφυλακῆς.

'Αφώπλισαν τούς 'Αξ/κούς καί Χωρ/κες καί τούς ἔνέκλεισαν σ'ἕνα δωμάτιο τοῦ οἰκήματος.

Μερικά ὕποπτα ὑποκείμενα τῆς Προσωτσάνης (ἀναρχικοί, κλέφτες κ.λ.π.) φίλοι τῶν 8 ἀνθελλήνων ἐξωπλίσθησαν καί διωρίσθησαν ....." Βουλγαρική Πολιτοφυλακή Προσωτσάνης" .

Δηλαδή ἔβαλαν τούς λύκους νά φυλᾶνε τά πρόβατα.

Προσέλαβαν μερικούς ἀθίγγανους μουσικούς καί ἄρχισαν ὅλοι μαζύ τό γλέντι καί τό φαγοπότι. "Επρεπε νά πανηγυρίσουν τήν " Βουλγαρικήν ἀπελευθέρωση.".

Στά κλειστά ὅμως σπίτια οἱ Ελληνες ἔκλαιγαν γιά τήν χαμένη ἐλευθερία των καί γιά τίς φρικτές ἡμέρες πού ἄρχιζαν.

'Ο "Ελληνας Κοινοτικός Γραμματέας, ὁ ἀξέχαστος Χάρης Χρυσοχόου, ἀνεχώρησεν ἀμέσως γιά τήν Δράμα καί ἀνέφερε στόν "Ελληνα Δήμαρχο Δράμας 'Αθαν. Τριανταφυλλίδη μέ ὀδύνη καί ταραχή τά τρομερά αὐτά γεγονότα, καί τόν κίνδυνο πού διέτρεχαν οἱ Ελληνες Χωρ/κες στά χέρια τῶν ἀνθελλήνων, τῶν κακοποιῶν καί τῶν Βουλγάρων στρατιωτῶν.

'Ο ἀκάματοςἐκεῖνος ἡγέτης, 'Αθαν. Τριανταφυλλίδης, ἔσπευσε νά συναντήση τόν Δ/τή τοῦ Τμήματος 'Ασφαλείας Δράμας 'Αλεξίου καί μαζύ πῆγαν στόν Γερμανό Στρατιωτικό Δ/τή ~~καθηκηκμκυση~~ τῆς Δράμας. Τοῦ ἀνεφεραν τά διατρέξαντα καί τόν παρεκάλεσαν νά ἐπέμβη. 'Ο Γερμανός 'Αξ/κός συνεφώνησε καί ἡ ἐπέμβασή του διέσωσε τούς "Ελληνες 'Αστυνομικούς τῆς Προσωτσάνης.

'Από τήν ἐπομένη τό διορισθέν ἀπό τούς Βουλγάρους Κοινοτικό Συμβούλιο Προσωτσάνης ἄρχισε τήν συστηματική κατάδίωξη τῶν 'Ελλήνων μέ σκοπό τόν ἐκβουλγαρισμό τῆς Προσωτσάνης.

Χαρακτηριστικόν εἶναι ὅτι ἡ καταδίωξη αὐτή ἔγινε μέ σύστημα καί πρόγραμμα.

Σέ λίγες μέρες ὅταν ὁλόκληρος ὁ νομός Δράμας εἶχε καταληφθεῖ ἀπό τόν Βουλγαρικό Στρατό καί εἶχε τεθεῖ κάτω ἀπό Βουλγάρους Δημοτικούς καί Κοινοτικούς ἄρχοντες, ἐφαρμόσθηκε τό ἴδιο πρόγραμμα .

Τό πρόγραμμα αὐτό ὅπως ἀπεδείχθη ἀργότερα εἶχεν ἐκπονηθεῖ ἀπό τίς ειδικές ὑπηρεσίες τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως.

'Από τήν πρώτη λοιπόν ἡμέρα καθωρίζεται :

I.- 'Η ὑποχρεωτική ἀλλαγή τῶν ἐπιγραφῶν τῶν καταστημάτων στή Βουλγαρική γλῶσσα. 2.- 'Η ἀπαγόρευση τῆς ὁμιλίας τῆς Ελληνικῆς γλώσσης ἀπό τούςκατοίκους ἐνώπιον τῶν Βουλ-

./

γαλικῶν 'Αρχῶν ἤ στούς δρόμους.

3.- 'Η ἐκδίωξη τῶν 'Ελλήνων Κρατικῶν καί Κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἱερέων, τῶν ἐκπαιδευτικῶν, τῶν ἐπιστημόνων τῶν ἡγετικῶν παραγόντων.

4.- 'Η αὐθαίρετη κατάσχεση 'Ελληνικῶν περιουσιῶν κ.λ.π.

Οἱ καταδιωκόμενοι "Ελληνες τῆς Προσωτσάνης ἄρχισαν νά διαφεύγουν σιγά-σιγά πρός τήν Θεσσαλονίκη.

'Ο ἀνθέλλην προσωρινός πρόεδρος τοῦ Βουλγαρικοῦ Συμβουλίου Προσωτσάνης, ἀντικατεστάθη λίγο ἀργότερα μέ τόν γνήσιο Βούλγαρον Μπορίς Καραγιοβάνωφ ἀπό τήν Γιάμπολη τῆς Βουλγαρίας.

Στούς Βουλγάρους δέν ἐνέπνεαν ἐμπιστοσύνη οἱ ἐξωμότες "Ελληνες . Τούς μετεχειρίζοντο μόνο γιά τήν ὑλοποίηση τῶν σχεδίων των.

ΟΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ
ΣΤΗΝ ΠΕΤΡΟΥΣΑ

Στίς 21 'Απριλίου 1941 τήν ἴδια ἡμέρα πού κατελήφθη ἡ Προσωτσάνη ἀπό τούς Βουλγάρους, στήν Πετροῦσα ἔγιναν παρόμοια ἐπεισόδια.

'Ο 'Αστυνόμος Πετρούσης 'Ενωμ/χης Γεώργιος Μπουζάκης ἦταν μέσα στό Σταθμό μέ τούς Χωροφύλακές του. Ξαφνικά ἀντελήφθησαν ἕνα μπουλούκι ἀπό γνωστούς Σλαυοφώνους ἀνθέλληνες τοῦ χωριοῦ νά περικυκλώνουν τό οἴκημα τῆς 'Αστυνομίας μέ σκοπό νά τό καταλάβουν. Μιά κραυγή ἀκουγόταν.

- " Νά φύγουν οἱ Ελληνες Χωροφύλακες. 'Εμεῖς θέλουμε τούς Βουλγάρους.

Οἱ Χωροφύλακες κλείνουν βιαστικά τίς πόρτες καί ὀχυρώνονται ἕτοιμοι νά ὑπερασπιστοῦν μέ τό αἷμα τους τήν θέση πού τούς ἐνεπιστεύθη ἡ 'Ελληνική Πατρίδα.

'Ο 'Ενωμ/χης Μπουζάκης ἕνα γενναῖο παλληκάρι τῆς Χωροφυλακῆς, προειδοποιεῖ, μέ τήν δυνατή του φωνή , τούς ἀνθέλληνες ὅτι ἄν αὐτοί κάνουν ἕνα ἀκόμη βῆμα θά κάνη κι'αὐτός χρήση τῶν ὅπλων πού διαθέτει.

Καί οἱ ἀνθέλληνες ξέρουν πολύ καλά ὅτι ὁ Μπουζάκης δέν ἀστειεύεται.

Σταματοῦν γιά λίγο, ἀλλά παραμένουν ἐξαγριωμένοι καί ἀπειλητικοί .

'Ο "Ελληνας Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Νικόλαος Μαδεμλῆς μόλις πληροφορεῖται τά γεγονότα τρέχει μέ δυό τρεῖς ἄλλους φίλους του. Στέκεται μπροστά στήν πόρτα τῆς 'Αστυνομίας

καί μέ τό στῆθος του φράζει τό πέρασμα.

Μέ πειστικάλόγια προσπαθεῖ νά τούς ἠρεμήσει καί ἐπικαλέῖται τήν σύνεση μερικῶν γνωστων τω ἀνθελλήνων.

Ἡ θύελλα ἀρχίζει νά κοπάζῃ.

Ἀλλά οἱ ἡγέτες τῆς ἀνταρσίας σπεύδουν μέ ἕνα αὐτοκίνητο στήν πλησιέστερη Βουλγαρική μονάδα καί μεταφέρουν στήν Πετρούσα μιά ὁμάδα Βουλγάρων στρατιωτῶν μέ ἕνα λοχία. Αὐτός ἀπαιτεῖ τήν ἄμεσο παράδοση τῶν χωροφυλάκων. Οἱ Χωρ/κες ἀρνοῦνται. Ἑτοιμάζονται ὅλοι γιά μάχη.

Ἡ κατάσταση ἐκτραχύνεται. Οἱ Ἕλληνες τῆς Πετρούσης κλεισμένοι στά σπίτια των εἶναι ἀνάστατοι. Οἱ πιό θερμόαιμοι ἀποφασίζουν νά ἀρπάξουν τάδρεπάνια καί τά δικαάνια καί νά σπεύσουν σέ βοήθεια τῶν Ἑλλήνων Χωροφυλάκων ποῦ κινδυνεύουν.

Τούς συγκρατοῦν οι ὡριμώτεροι.

Ὑπάρχει ἀκόμα ἡ βάσιμη ἐλπίδα ὅτι θά ἐπέμβουν οἱ Γερμανοί καί θά ἀποφευχθῇ ἡ αἱματοχυσία.

Ἡ τηλεφωνική ἐπικοινωνία μέ τήν Δράμα εἶχε διακοπεῖ.

Ἕνα ἑλληνόπουλο στέλνεται ἀπό τόν Πρόεδρο Νικόλαο Μαδεβλῆ καί ἕνα ἄλλο ἀπό τόν Ἰωάννη Βαλαβάνη γιά νά εἰδοποιήση τήν Διοίκηση Χωρ/κῆς Δράμας.

Εὐτυχῶς τά Ἑλληνόπουλα ἔφθασαν στήν Δράμα ἐγκαίρως καί ἀνέφεραν τά γεγονότα στόν Ἕλληνα Δ/τή Χωρ/κῆς.

Ἐκεῖνος ἀπηυθύνθη στόν Γερμανό Στρατιωτικό Διοικητή καί ἐζήτησε τήν ἄμεσον ἐπέμβασή του.

- Οἱ Ἕλληνες Χωροφύλακες,ποῦ ἐτόνισεν παραμένουν στήν θέση τους σύμφωνα μέ τό Διεθνές Δίκαιο καί μέ τήν δική σας ἔγκριση καί ἐντολή. Ἔχετε λοιπόν ὑποχρέωση νά τούς προστατεύσατε ἀπό τήν κακουργία τοῦ ΒουλγαρικουΣτρατοῦ.

Ὁ Γερμανός Στρατιωτικός Διοικητης συνεφώνησεν.

Ἕνας Γερμανός ὑπαξ/κός μέ δύο Στρατιῶτες ἔφθασαν μέ στρατιωτικό αὐτοκίνητο στή Πετρούσα καί διέσωσαν τούςἄνδρες τοῦ Σ.Χ. Πετρούσης ἀπό βέβαιο θάνατο.

Τούςωδήγησαν στά γραφεια τῆς Κοινότητος.

Διέταξαν τόν Βούλγαρο λοχία νά τούς προστατευση ἀπό κάθε κίνδυνο ἐκ μέρους τοῦ πλήθους μέχρις ὅτου ἀποφασισθῇ ἐάν θάπαραμείνουν στήν Πετροῦσα η θά ἀποχωρήσουν.

./.

Οἱ Γερμανοί ἔφυγαν, ἀγέρωχοι καί βιαστικοί ὅπως ἦρθαν.

'Αλλά ἐκείνη τήν νύκτα οι Ελληνς Χωρ/κες πόσους ἐξευτελισμούς καί πόσα μαρτύρια υπέστησαν ἀπό τούς Βουλγάρους φρουρούς των καί τούς γνωστούς ἀνθέλληνας;

Τό πρωΐ ἕναγερμανικόν αὐτοκίνητο τούς παρέλαβε καί τούς μετέφερε στή Δράμα. Τό τέλος τῆς 'Ελληνικῆς Διοικήσεως ἐπήρχετο.

Ἔντρομοι οἱ Ἕλληνες τῆςΠετρούσης παρέμειναν στά σπίτια των κλεισμένοι.

Ποιός μποροῦσε νά βγῆ ἔξω.

Οἱ ἀνθέλληνες μέ τούς Βουλγάρους μπορροῦσαν ἐπάνω στό γλέντι τοῦ πανηγυρισμοῦ τῆς " Βουλγαρικῆς ἀπελευθερώσεως" νά τούς κακοποιήσουν.

'Εξεδιώχθη τό 'Ελληνικό Κοινοτικό συμβούλιο καί οἱ Κοινοτικοί ὑπάλληλοι καί διωρίσθηκε νέο ἀπό γνωστούς ἀνθέλληνες

'Ως πρόεδρος ἐξελέγη κάποιος Οὐρούμης ὁ ὁποῖος ἐτήρησε καλή διαγωγή σχετικά καί ὑπῆρξε συντηρητικός στίς ἐνέργειές του.

'Αργότερα Οἱ Βούλγαροι τόν ἐξηνάγκασαν σέ παραίτηση.

Εἶχε διαφωνήσει στά Βουλγαρικά σχέδια πλήρους ἐξαφανισμοῦ τῶν 'Ελλήνων.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΔΙΟΙΚΗΠ

Τό πρῶτο πενθήμερο τοῦ Μαΐου 1941 ἐγκαθίσταται σέ ὅλη τήν 'Ανατολική Μακεδονία καί Θράκη τά στρατηγεῖα μεγάλων μονάδων τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ.

'Η Βουλγαρική Στρατιωτική Κατοχή τῶν 'Ελληνικῶν αὐτῶν περιοχῶν, εχει ὁλοκληρωθεῖ.

'Απομένει μόνον ἡ ἀνάληψη καί τῆς πολιτικῆς διοικήσεως καί τῆς ἀνασκήσεως τῆς Δικαστικῆς ἐξουσίας.

'Ο 'Αδόλφος Χίτλερ συνεπής, στό ὑπογραφεν στή Βιέννη, τήν 1-3-1941 σύμφωνο, παραδίδει τήν 'Ανατολική Μακεδονία καί Θράκη σούς Βουλγάρους.

Στό λόγο του τῆς 4 -5-1941 στό Γερμανικό Ράϊχσταγ ἐκφράζει τήν ἱκανοποίηση του γιά τό ἐπαίσχυντο αὐτό γεγονός.

" 'Ημποροῦσα , λέγει ὁ Χίτλερ, τήν στιγμήν ἐκείνην νάλάβω τήν ἀπόφασιν αὐτήν μέ ἀπόλυτον ψυχικήν ἠρεμίαν, καθ'ὅσον μεταξύ ἄλλων ἐγνώριζα ὅτι ἠμουν ἐπί τοῦ προκει-

πολιτικήν της Βουλγαρίας, η οποία μένει απαραλ-
λάκτως πιστή είς τήν φιλίαν της καί τήν άφοσίωσίν της
πρός τό Γερμανικόν Ράϊχ......

Χαιρετίζομεν ώς έκ τούτου τό γεγονός ότι οί σύμμαχοί
μας ήμπορούν νάϊκανοποιήσουν τάς δικαίαςπολιτικάς καί
έθνικάς των φιλοδοξίας.

Τό γεγονός όμως οτι ή διαπραχθεΐσα άλλοτε άδικία έναντί
τοΰ Βουλγαρικοΰ "Εθνους ήμπορεΐ πλέον νάέπανορθωθή, μάς
συγκινεΐ έντελώς ίδιαιτέρως. Διότι ένώ ό ΓερμανικόςΛαός
κατώρθωσε νά έπιτύχη διά τών όπλων του τήν έμπράγματον
αύτήν άναθεώρησιν τών άδίκων συνθηκών, πιστεύομεν ταυτο-
χρόνως , ότι έξεπληρώσαμεν ένα ίστορικον καθήκον εύγνωμοσύ
νης έναντι τοΰ πιστοΰ συντρόφου τών όπλων κατά τόν προη-
γούμενον παγκόσμιον πόλεμον......"

Στίς 5 Μαΐου 1941 οί Βούλγαροι άναλαμβάνουν έπίσημα
καί τή πολιτική , Δικαστικήν καί άστυνομική Διοίκηση τοΰ
Νομοΰ Δράμας καί τών λοιπών Έλληνικών περιοχών πού κατέ-
χουν .

Ή κατοχή άπό τούς Βουλγάρους τοΰ Νομοΰ Δράμας καί τών
λοιπών Έλληνικών περιοχών Άνατ. Μακεδονίας καί Θράκης
είναι κάτι τό πρωτοφανές άπό άπόψεως διεθνοΰς δικαίου.

Οί Βούλγαροι ένώ ύπήρξαν σύμμαχοι τών Γερμανών, δέν
έκήρυξαν τόν πόλεμο κατά τής Έλλάδος, ούτε τά Βουλγα-
ρικά Στρατεύματα συμμετέσχον στίς πολεμικές έπιχειρήσεις
τοΰ Γερμανικοΰ Στρατοΰ κατά τών Έλλήνων.

Παρά ταΰτα όμως, κατέλαβαν σάν έντολοδόχοι τών Γερμα-
νών τίς Έλληνικές αύτές έπαρχίες πού άνήκαν στό Έλληνι-
κό Κράτος., έναντίον τοΰ όποίου δέν είχαν πολεμήσει.

ΚΑΤΑΛΥΣΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΚΡΑΤΟΥΣ

Πρώτος στόχος τών Βουλγάρων ήταν ή κατάλυση τοΰ Έλλη-
νικοΰ Κράτους στό νομό Δράμας καί στίςάλλες Βουλγαροκρατού-
μενες περιοχές.

Στίς 8 Μαΐου 1941 άφικνεΐται στή Δράμα άπό τήν Σόφια
ό διορισθείς άπό τήν Βουλγαρική Κυβέρνηση " Νομάρχης
Δράμας" Γκεωργκίεφ.

Συνοδευόμενος άπό Βουλγάρους Άξ/κούς, χωροφύλακες καί
άλλους ύποτελεΐς του είσέρχεται θυελλώδης στό Νομαρχιακό
μέγαρο τής Δράμας.

./.

Καλεῖ αἐέκτακτο συγκέντρωση ὅλους τούς 'Υπαλλήλους τῆς 'Ελληνικῆς Νομαρχίας.

Τούς δηλώνει ὅτι ἀπό τήν στιγμήν αὐτήν ὁ Νομός Δράμας περιέρχεται στήν Διοίκηση τοῦ Βουλγαρικοῦ Κράτους.

'Επομένως ὅλοι οἱ "Ελληνες Δημόσιοι, Δημοτικοί καί Κοινοτικοί 'Υπάλληλοι, οἱ Δικαστικοί καθώς καί οἱ θΑξ/κοί και ανδρες τῆς 'Ελληνικῆς Χωρ/κῆς, θεωροῦνται αὐτομάτως ἀπολυθέντες τής θέσεως των καί δέν εχουν πλέον δικαίωμα νά ἀσκοῦν τά καθήκοντάτων.

Τούς ἀπαγορεύει νάἐπιστρέφουν στά γραφεῖα των καί νά πάρουν εστω καί ἕναχαρτί. 'Οφείλουν ἀμέσως νά ἐγκαταλείψουν τό Νομαρχιακό Μέγαρο.

Τούς " ἐπιτρέπει" ν'ἀναχωρήσουν γιά τήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος Μακεδονία καθ'ὅσον ἡ περαιτέρω παραμονή των στήν Δράμα αποκλείεται.

Δηλαδή σέ μιά στιγμή ὁλόκληρος ὁ 'Ελληνικός Δημοσιοϋπαλληλικός κόσμοςτοῦ Νομοῦ Δράμας βρέθηκε χωρίς ἐργασία καί ὑπό ἀπέλασιν.

'Η Βουλγαρική Κυβέρνηση εἶχεν ἀποστείλει ἁρμοδίους Βουλγάρους 'Αξιωματικούς καί ὑπαλλήλους. "Ετσι ἡ κατάληψη ὅλων τῶν Δημοσίων 'Υπηρεσιῶν (Χωρ/κή, Δικαστήρια, Δημόσιον Ταμεῖον, 'Εφορία, Σχολεῖα, Τράπεζες, ἱδρύματα κλ.π.) ἀπό τούς νεοαφιχθέντας αὐτούς Βουλγάρους εγινε ταχύτατα.

Μέ ἰταμό κάι βάρβαρο τρόπον ἐκδιώκονται οἱ "Ελληνες ὑπάλληλοι καί τά γραφεῖα των.

Τίς θέσεις των καταλαμβάνουν ἄξεστοι καί ἀγροῖκοι Βούλγαροι, οἱ περισσότεροι τῶν ὁποίων εἶναι κομιτατζῆδες.

Πρώτη ἐνέργεια κάθε Βουλγάρου πού ἀναλαμβάνει προϊστάμενος μιᾶς ὑπηρεσίας εἶναι ν'ἁρπάξῃ τά κλειδιά τοῦ χρηματοκιβωτίου τῆς ἐκεῖ ὑπηρεσίας.

"Αν τά κλειδιά δέν εὑρίσκονται ἀμέσως τότε γίνεται διάρρηξη μέ κάθε μέσον. Οἱ Βούλγαροι αὐτοί " προϊστάμενοι" μόλ ἀνοίξουν τό χρηματοκιβώτιο, ἀδιαφοροῦντες γιά τάἐπίσημα 'Ελληνική ἔγγραφα πού φυλάσσονται ἐκεῖ, "τσεπώνουν" κυριολεκτικά μέ λαχτάρα τό 'Ελληνικό χρῆμα πού εὑρίσκουν, γιά δικό τους οφελος. 'Η μανία τῆςκλοπῆς ἐνυπάρχει σέ ὑπερμεγέθυνση σέκάθε Βούλγαρο.

./.

Κατά τόν ίδιο τρόπο καταλαμβάνονται καί τά οικήματα τῆς Ἑλληνικῆς Χωροφυλακῆς ἀπό τούς Βουλγάρους Χωροφύλακες.

Βούλγαρος Διοικητής Χωρ/κῆς Δράμας τοποθετεῖται ὁ ταγματάρχης Πεΐσσεφ , ἕνα κτῆνος μέ μορφήν ἀνθρώπου.

. Δ/τής Ἀσφαλείας Δράμας ὁ Βούλγαρος Μοίρ/χος καί μετέπειτα Ταγ/ρχης Στεπάν Μαγκελάνσκυ, ἕνας ἐκβιαστής καί δολοφόνος τοῦ χείριστου εἴδους.

Χαρακτηριστικόν εἶναι ότι δέν μποροῦσαν νά τόν ἀνεχθοῦν οὔτε οἱ ἴδιοι οἱ Βούλγαροι προϊστάμενοί του καί μετά τό ψευδοκίνημα τοῦ 1941 ἀναγκάστηκαν νά τόν ἀπολύσουν.

Βούλγαρος Δήμαρχος Δράμας διορίζεται ὁ Σερβάν Μπατζασάρωφ, ὁ αἱμοσταγής δολοφόνος τῶν Ἑλλήνων στό ψευδοκίνημα τοῦ 1941.

Μέσα σέ λίγες ὧρες κάτω ἀπό τήν προστασία τῶν Γερμανικῶν λογχῶν οἱ Βούλγαροι κατέλυσαν τήν Ἑλληνική Διοίκηση στή Δράμας ἀλλά καί στην ὕπαιθρο, χωρίς πρωτόκολλα καί χωρίς διατυπώσεις.

Ἡ ἀνάληψη ἀπό τούς Βουλγάρους τῆςΔιοικήσεως τῆςὑπαίθρου ἔγινε μέ τόν ἴδιο τρόπο.

Στίς Κοινότητες διορίζονται νέοι Πρόεδροι (Κμέτ) καί Κοινοτικά Συμβούλια. Στήν ἀρχή στίς θέσεις αυτές τοποθετοῦνται ἐξωμῶτες Σλαυόφωνοι Ἕλληνες πού ἀνῆκαν στό Βουλγαρικό Κομιτάτο ἀπό τά χρόνια τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος, και δέν εἶχαν ἀναχωρήσει τό 1924-27 γιά τήν Βουλγαρία μέ τήν συμφωνία Καφαντάρη - Μολώφ δηλώσαντες ὅτι εἶναι Ἕλληνες. Χαρακτηριστικη εἶναι ἡ κατάθεση ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν τοῦ Πλακίδη Πολυχρόνη τοῦ Θεοδώρου Ἕλληνος κατοίκου Σιταγρῶν, πού τήν ἐπιβεβαιοῖ καί ἡ κατάθεση τοῦ ομοχωρίου του Συμεών Σαουλίδη.

"... Μετά τήν εισβολήν τῶν Γερμανῶν, εισῆλθον εἰς τό Ἑλληνικόν ἔδαφος καί τά βουλγαρικά στρατεύματα,Ὁρισμένοι κάτοικοι τῶν χωρίων πού ἐκατοικοῦντο ἀπό Ἕλληνες καί ἀπό σλαυοφώνους κατοίκους (Πετροῦσα, Ἀλιστράτη, Ἁγιοχώρι, Καλλιθέα, Χαριτωμένη, Προσωτσάνη, Ξηροπόταμο) ὑπεδέχθησαν ἐνθουσιωδῶς τούς Βουλγάρους μέ ἄνθη καί βουλγαρικάς σημαίας. Οἱ Βούλγαροι κατ'ἀρχάς, ἀπό σλαυοφώνους κατοίκους τῶν χωρίων τούτων διώρισαν τούς Προέδρους τῶν Κοινοτητων καί τούς ἀγροφύλακας, τῶν χωρίων τοῦ Νομοῦ Δράμας . Ἀργοτερον τούςἀντικατέστησαν μέ ἄλλους ἐκ τῆς κυρίως Βουλγαρίας καί μέ Ἀρμενίους»

Τά ἄλλα χωριά τοῦ Νομοῦ Δράμας δέν διέθεταν ἐξωμότες.

'Επίσης στίς θέσεις τῶν Κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, ἀγροφυλάκων , ὑδρονομέων κ.λ.π. διωρίσθησαν παρόμοιοι τῦποι.

'Αλλά μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου , τουλάχιστον οἱ Πρόεδροι καί οἱ Γραμματεῖς ἀντικατεστάθησαν ἀπό γνησίους Βουλγάρους καταγομένους ἀπό τό ἐσωτερικό τῆς Βουλγαρίας.

Δέν ὑπῆρχε φαίνεται ἐμπιστοσύνη στούς ἐξωμότες.

'Ο Νομός Δράμας ἀπέκτησε Βουλγαρική Διοίκηση. Νομάρχης Δήμαρχος, Πρόεδροι Κοινοτήτων, Χωροφυλακή Δημόσιοι, Δημοτικοί , Κοινοτικοί , 'Εκπαιδευτικοί , Δικαστικοί, Τραπεζικοί καί συνεταιριστικοί ὑπάλληλοι εἶναι ὅλοι τους Βούλγαροι , καταγόμενοι ἀπό τό ἐσωτερικό τῆς Βουλγαρίας.

Οἱ περισσότεροι εἶναι ὅπως εἴπαμε παλαιοί Κομιτατζῆδες καί ἀμόρφωτοι . Μερικοί ἀνήκουν στήν κατηγορία τῶν οἰκειοθελῶς μεταναστευσάντων ἀπό τήν 'Ελλάδα στή Βουλγαρία, μέ τήν συμφωνία Καφαντάρη.- Μολώφ (1924-1927) ἀποδεχθέντες τότε τήν Βουλγαρικήν ἐθνικότητα.

Ὅλοι τους ἔχουν ἕνα κοινό χαρακτηριστικό γνώρισμα.

Διψοῦν γιά χρῆμα, γιά αἷμα 'Ελληνικό καί γιά ἐρωτικήν ἀπόλαυση.

Δέν εἶναι τίποτε αλλο παρά μιά συμμορία ἀπανθρώπων καί σαδιστῶν γκάγκστερ, πού ἐκμεταλλεύονται τό ἀξίωμά των , γι' νά ἱκανοποιήσουν τά πάθη των.

Νόμος καί Δίκαιον εἶναι ἡ θέλησή τους . Οἱ Ἕλληνες ἕνα καί μόνον δικαίωμα ἔχουν νά πεθαίνουν τό συντομώτερον η νά ἐκβουλγαρισθοῦν.

Μέ τέτοιο διοικητικό προσωπικό ἀσφαλῶς δέν μπορεῖ νά ὑπάρξῃ Κράτος.

Στούς τοίχους ὅμως ἐτοιχοκολλήθησαν ἀνακοινώσεις τῆς Βουλγαρικῆς Διοικήσεως πρός τόν πληθυσμό. 'Εδίδετο ὑπόσχεση περι τηρήσεως " ἀπολύτου ἰσότητος" πρός ὅλους ἄσχετα ἀπό ἐθνικότητα.

'Ο " Νομάρχης" Δράμας Γκεωργκῆεφ διαβεβαιοῖ ὅλους γιά τίς ἀγαθές του προθέσεις.

Λελίγες ἡμέρες ἐπισκέπτεται τήν Δράμα καί τήν Κομοτινήν, ὁ Βασιλέας τῆς Βουλγαρίας Βόρις καί δίδει στούς Ἕλληνες παρόμοιες ὑποσχέσεις.

Εἶναι τό ἀραχνοΰφαντο κάλυμμα τῶν σατανικῶν σχεδίων, γιά ἕνα σύντομον ἐκβουλγαρισμό τῆς περιοχῆς.

./.

ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ
ΑΠΟΧΩΡΟΥΝ

'Από τίς ἀρχές τοῦ δευτέρου δεκαημέρου τοῦ Μαΐου 1941 οἱ Μεγάλες Μονάδες τοῦ Γερμανικοῦ Στρατοῦ ἐκκενώνουν τήν Δράμα καί ὅλη τήν 'Ανατολική Μακεδονία καί Θράκη, ἐκτός ἀπό τό Τρίγωνο Ἕβρου πού παραμένει ὑπό Γερμανική Κατοχή, κατ'ἀπαίτηση τῶν Τούρκων καί μιά στενή παραποτάμια λωρίδα ἀπό το χωριό Λάβαρα ἕως το Δίδυμο.

Μέ τόν τρόπον αὐτό τό Γερμανικό Γενικό [illegible] ἐπιτελεῖο (ΟΚW) ἐξοικονομεῖ τίς ἀναγκαῖες Γερμανικές δυνάμεις γιά νά τίς προωθήσῃ πρός τό 'Ανατολικό Μέτωπο πού πρόκειται ν'ἀνοίξῃ σ'ἕνα περίπου μῆνα.

'Αφήνουν πίσω των σάν τοποτηρητάς ἀλλά καί ἀδέσποτους καί ἀνεξέλεγκτους αὐθέντες τούς Βουλγάρους.

'Η φρίκη τῆς Βουλγαρικῆς Κατοχῆς, ἀρχίζει . Οἱ Βούλγαροι Στρατιωτικοί καί μή, ὅσο βλέπουν τούς Γερμανούς ν'ἀποχωροῦν τόσον ἐξαγρειώνονται στίς ἐνέργειές των πρός τούς Ἕλληνες.

Οἱ Γερμανοί πολλές φορές ἐπεμβαίνουν καί διασώζουν τούς Ἕλληνες ἀπό τίς Βουλγαρικές βαρβαρότητες.

Οἱ Βούλγαροι λυσσομανοῦν κυριολεκτικά σέ παρόμοιες περιπτώσεις καί ἀπειλοῦν .

'Εξ'αἰτίας παρεμβάσεως Γερμανοῦ 'Αξ/κοῦ διεσώθη 'Ελληνίδα τῆς Δράμας ἀπό κτηνώδη βιασμό της ἐκ μέρους Βουλγάρου ὑπολοχαγοῦ.

'Ο Βούλγαρος θυμωμένος ἀπειλοῦσε τήν οἰκογενειά τῆς παθούσης.

- Δέν θά φύγουν οἱ Γερμανοί τότε θά δῆτε τί σημαίνει Βουλγαρική Κατοχή.

'Αλλά καί ὅλοι οἱ Βούλγαροι 'Αξιωματοῦχοι δέν ἐδίσταζαν νά δηλώνουν πρός τούς Ἕλληνας τῆς Δράμας πού δέν ὑπέκυπταν στίς ἀνόμους βουλήσεις των.

- Μόλις φύγουν οἱ Γερμανοί θά παρακαλᾶτε τό Θεό νά μήν εἴχατε γεννηθῆ.

Κι'ἔτσι ὅπως ἀπειλοῦσαν ἔγινε.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΒΟΥΛΓΑΡΙΣΜΟΥ

Τό πρόγραμμα ἐκβουλγαρισμοῦ τῆς περιοχῆς διαφαίνεται ολοκάθαρα καθώς ἐξετάζουμε τά γεγονότα τῆς Βουλγαρικῆς Κατοχῆς.

./.

Αὐτή τή φορά τίποτε δέν ἔχει ἀφεθεῖ στήν πρωτοβουλία τῶν κατά τόπους Διοικητῶν, δημάρχων, καί Κοινοταρχῶν.

Τά πάντα ἔχουν προβλεφθεῖ μέ τρόπο μεθοδικό καί σαφῆ ἀπό τήν Βουλγαρική Κυβέρνηση καί ἀποβλέπουν στόν ταχύτατον ἐκβουλγαρισμό τῶν Βουλγαροκρατουμένων Ἑλληνικῶν περιοχῶν.

Οἱ βουλγαρικές ἀρχές ἔχουν πλήρη καί ξεκαθαρισμένην ἀντίληψη ὅτι οἱ περιοχές αὐτές εἶναι ἑλληνικές καί κατοικοῦνται ἀπό ἀμιγῆ Ἑλληνικό πληθυσμό.

Στό Νομό Δράμας αὐτήν τήν ἐποχή ἐπί συνολικοῦ πληθυσμοῦ III.572 ἀτόμων μόνον οἱ 4.II4 εἶναι σλαβόφωνοι.

Στό Νομό Σερρῶν ἐπί πληθυσμοῦ I82.I00 ἀτόμων ὑπάρχουν 7.7I5 σλαυόφωνοι.

Στό Νομό Καβάλας ἐπί πληθυσμοῦ II9.I40 ἀτόμων μόνον εἰκοσιτρία (23) ἄτομα εἶναι σλαυόφωνοι.

Δηλαδή στήν Ἀνατολική Μακεδονία ἐπί συνολικοῦ πληθυσμοῦ 4I3.222 ἀτόμων μόνον II852 εἶναι σλαυόφωνοι.

Στή Θράκη ἡ κατάσταση εἶναι ἀκόμα χειρότερη γιά τούς Βουλγάρους. Ἐπί συνολικοῦ πληθυσμοῦ 303.I7I ἀτόμων ὑπάρχουν μόνον I06I ἄτομα σλαυόφωνα.

Ἀλλά καί ἀπό τους Σλαυοφώνους ἐλάχιστοι διαπνέονται ἀπό φιλοβουλγαρικές διαθέσεις. Οἱ περισσότεροι εἶναι Ἕλληνες καί τό νοιώθουν ὅτι εἶναι "Ἕλληνες καί ἀδιαφοροῦν γιά τά Βουλγαρικά " μεγαλόπνοα " σχέδια.

Στίς γενικές του γραμμές τό σχέδιο ἐκβουλγαρισμοῦ προέβλεπε τίς ἀκόλουθες ἐνέργειες.

I.- Νά ἀποστερηθῇ ὁ Ἑλληνικός πληθυσμός τῆς περιοχῆς ἀπό τήν πνευματική του ἡγεσία, τά μαχητικά στελέχη κ.λ.π. ὥστε νά καταντήσῃ μιά ἄναρχη καί ἄβουλη μάζα.

2.- Νά ἐξαθλιωθοῦν οἰκονομικά ὅλοι οἱ Ἕλληνες ὥστε νά καταντήσουν πεινασμένοι καί ἀνίσχυροι γιά κάθε ἀντίφρασι

3.- Νά παραδοθῇ ὅλη ἡ δημοσία καί ἰδιωτική οἰκονομία τῆς περιοχῆς μόνον στούς βουλγάρους.

4.- Νά ἐξαναγκασθῇ μεγάλο μέρος τοῦ ἀρνουμένου νά ὑποκύψῃ στή Βουλγαροποίηση Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ νά καταφύγῃ στις πέραν τοῦ Στρυμῶνος Γερμανοκρατούμενες περιοχές.

5.- Νά ἐποικισθῇ ἡ καταληφθεῖσα περιοχή ἀπό καθαροαίμους Βουλγάρους προερχόμενους ἀπό τούς πεινομένους ἀγροτικούς

πληθυσμούς της κυρίως Βουλγαρίας.

6.- Νά ένεργηθῆ κάθε δυνατή προπαγάνδα ὥστε τό έναπομένον μέρος τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ νά δεχθῆ τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα.

7.- Νά έξασκηθῆ κάθε εἴδους βία ὥστε έκεῖνοι πού δέν δέχονται τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα καί έξακολουθοῦν νά παραμένουν στίς Βουλγαροκατατούμενες περιοχές, νά έξοντωθοῦν .

ΤΑ ΠΡΩΤΑ
ΜΕΤΡΑ

Στή Δράμα οἱ πρῶτες έντολές τοῦ Βουλγάρου Νομάρχου, τοῦ Βουλγάρου Δημάρχου καί τῆς Βουλγαρικῆς 'Αστυνομίας δείχνουν καθαρά τά άντικείμενικό σκοπό.

α.- 'Απηγορεύθη ἡ κυκλοφορία τῶν 'Ελλήνων στήν άρχή άπό τίς IO τό βράδυ καί άργότερα άπό τίς 8 τό βράδυ εως τό πρωΐ.

Κάθε Ἕλληνας πού κατελαμβάνετο νάκυκλοφορῆ τίς άπηγορευμενες ὧρες συνελαμβάνετο, έξυλοκοπεῖτο άγρίως καί έτιμωρεῖτο μέ πρόστιμο ἤ φυλάκιση.

β.- 'Υπηχρεώθησαν ολοι οἱ καταστηματάρχαι ν'άναγράφουν τίς έπιγραφές τῶν καταστημάτων των στή Βουλγαρική γλῶσσα μέσα σέ 5 ἡμέρες . Καμμιά 'Ελληνική έπιγραφή δέν έπετρέπετο.

Τό χρονικό ὅμως διάστημα "ἦταν τόσο μικρό καί οἱ έπιγραφοποιοί πού ἤξεραν τήν Βουλγαρικήν γλῶσσα άνύπαρκτοι.

Ἔτσι άναγκαῖο έπακόλουθο νά έπιβάλῃ ὁ μισέλλην Βούλγαρος Δήμαρχος Δράμας σοβαρά πρόστιμα σέ ὅσους δέν έπρόλαβαν νά βουλγαροποιήσουν τό κατάστημά των.

γ.- Μοναδική γλῶσσα συνεννοήσεως μέ τίς Βουλγαρικές άρχές άλλά καί συνομιλία στούς δρόμους καθιερώθη ἡ Βουλγαρική.

Κάθε συλλαμβανόμενος νά μιλᾶ 'Ελληνικά έκακοποιεῖτο καί τοῦ έπεβάλλετο πρόστιμον η αλλη ποινή.

Ἄν σημειωθῆ οτι τά 98 % τοῦ πληθυσμοῦ άγνοοῦσαν τήν Βουλγαρική γλῶσσα καταλαβαίνει κανείς τί σημαίνει αὐτό γιά τόν 'Ελληνικό πληθυσμό.

δ.- Διετάχθη τό κλείσιμον ὅλων τῶν 'Ελληνικῶν σχολείων καί ἡ άπέλαση ὅλων τῶν 'Εκπαιδευτικῶν.

./.

Βούλγαροι διδάσκαλοι άρχισαν νά καταφθάνουν γιά τήν ίδρυση Βουλγαρικών Σχολείων.

ε.- 'Εξεδιώχθησαν οί Μητροπολιτικές άρχές τής Δράμας καθώς καί πολλοί Έλληνες ίερεϊς. Διετάχθη ή τέλεση τής θείας λειτουργίας στή Βουλγαρική γλώσσα καί σύμφωνα μέ τό 'Εξαρχικό σχίσμα.

στ.- 'Υποχρεώθησαν όλα τά σπίτια καί τά καταστήματα νά έφοδιασθοϋν μέσα σέ 5 ήμέρες μέ Βουλγαρικές σημαϊες τίς όποϊες ν'άναρτοϋν όποτε διετάζοντο άπό τήν Βουλγαρικήν 'Αστυνομίαν.

ζ.- Κατεστράφησαν τό άγαλμα τοϋ Μακεδονομάχου καί κάθε άλλο μνημεϊο στήν Δράμα καί στήν ύπαιθρο τοϋ νομοϋ Δράμας πού έθεωρεϊτο ήρώον ή συμβόλιζε τόν 'Ελληνισμό.

Οί 'Ελληνικές σημαϊες, οί εικόνες τοϋ Βασιλέως Γεωργίου τοϋ Β' καί τοϋ 'Ιωάννου Μεταξά τά σύμβολα καί οί στολές τής Ε.Ο.Ν. τά 'Ελληνικά βιβλία, εφ' όσον άνευρίσκοντο στίς έρευνες πού ένεργοϋσαν συνεχώς στά 'Ελληνικά σπίτια τά άποσπάσματα Βουλγαρικοϋ Στρατοϋ καί ~~Χωρ/κής~~ Βουλγαρικής, κατεστρέφοντο καί έποδοπατοϋντο μέλυσσα.

Οί κάτοχοί των έδέρνοντο άπάνθρωπα καί έφυλακίζοντο.

η.- Άρχισαν νά άπελαύνονται πέραν τοϋ Στρυμώνος όλοι οί Έλληνες ύπάλληλοι καί έπιέζοντο νά άναχωρήσουν καί όλοι οί Έλληνες πού άποτελοϋσαν τήν πνευματική ήγεσία τής Δράμας(ίατροί, δικηγόροι, κληρικοί κ.λ.π.).

θ.- Άρχισαν οί πρώτες κρούσεις άπό Βουλγάρους χωρίς καμμιά οίκονομικήν ύπόσταση, πρός Έλληνες κατα τημα/άρχες έμπόρους κ.λ.π. γιά .... έπαγγελματικό συνεταιρισμό.

ι.- 'Εξεδιώχθησαν οί Έλληνες δικαστικοί. Στά Δικαστήρια έτοποθετήθησαν Βούλγαροι Δικασταί πού έδίκαζαν σύμφωνα μέ τούς Βουλγαρικούς νόμους.

Στούς Έλληνες δικηγόρους άπηγορεύθη ή άσκηση τοϋ έπαγγέλματός των.

Βούλγαροι δικηγόροι άπό τό έσωτερικό τής Βουλγαρίας, προερχόμενοι ανοιξαν γραφεϊα δικηγορικά στή Δράμα καί ανελάμβαναν δικαστικές ύποθέσεις άλλά καί μεσολαβήσεις στίς Βουλγαρικές άρχές έπειτα άπό γενναϊα άμοιβή.

Χρυσές δουλειες έκαναν οί νομιμοφανεϊς αύτοί μεσάζοντες καί έκβιασταί.

./.

Η ΑΡΑΙΩΣΗ
ΤΟΥ ΚΑΛΑΠΟΤΙΟΥ

Οἱ Βούλγαροι στήν προσπάθειά τους νά διαλύσουν κάθε συμπαγῆ ἑστία τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἄρχισαν τούς κατοίκους ὀρεινῶν χωριῶν νά ἐκτοπίζουν πρός τίς πόλεις κι'ἀπό κεῖ νά τούς ἀπελαύνουν.

Μιά ἀπό αὐτές τίς ἐνέργειές των ἦταν καί ἡ ἀραίωση τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Καλαποτίου.

Στίς Ι9-6-Ι94Ι μιά διμοιρία Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ κύκλωσε τό χωριό. Αρχισαν οἱ ξυλοδαρμοί ἡ ληστρική ἔρευνα καί ἡ διαρπαγή.

Μεταξύ τῶν ἄλλων ἐληστεύθησαν ὅλα τά χρήματα πού εἶχαν φυλαγμένα οἱ Ἀγαθ. Ἀναστασιάδης, Πελαγία Ἠλιοπούλου, Π. Ἀναστασιάδης,

Τό ρολόϊ τοῦ Θ. Γαβρᾶ, τάμεταξωτά καί είδη ρουχισμοῦ Κ. Παπαδοπούλου καί τῆς χήρας Β. Ἀναστασιάδου.

Μετά τήν ληστεία ὁ Βούλγαρος Ἀξ/κός διέταξε τήν αμεσο ἐκτόπιση Ι7 οἰκογενειῶν καί μετά δυό ἡμέρες ὅλων τῶν ὑπολοίπων.

Δέν τούς ἐπετράπη ουτε τά ζωα τους νά πάρουν οὔτε ἄλλο ἀντικείμενο.

Στό Βουλγαρικό φυλάκιο τῆς Κ. Βροντοῦ τούς λήστεψαν καί ὅτι φοροῦσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5ον

Η ΔΙΩΞΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ

Η ΔΙΩΞΗ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Στόν Έλληνα Μητροπολίτη Δράμας άπηγορεύθη άπό τίς Βουλγαρικές Άρχές νά ποιμάνη τό ποίμνιό του. Τόν έξαναγκάζουν νά παραγείνη στήν Άθήνα όπου καί άπέθανε τό 1942.

Η Μητρόπολη Δράμας ύπήχθη στήν δικαιοδοσία τοΰ Βουλγάρου Έξαρχικοΰ Μητροπολίτου Άνω Νευροκοπίου, Βόριδος.

Άρχιερατικός έπίτροπός του στη Δράμα έστάλη ό Βούλγαρος Άρχιμανδρίτης Γκεόργκη Μπόνεφ.

Μέ τήν άφιξή του άρχισε συστηματική καταδίωξη τοΰ κατωτέρου όρθοδόξου Έλληνικοΰ Κλήρου της Δράμας.

Οί βαρβαρότητες καί οί βιαιοπραγίες τών Βουλγάρων κατά τών γηραιών ίδιαίτερα κληρικών είναι κάτι τό άπερίγραπτο. Ύποψιάζοντο τούς γηραιούς ίερεΐς ότι είχαν λάβει μέρος στόν Μακεδονικόν Άγώνα κατά τών Βουλγάρων. Καί τοΰτο είναι τό παράξενο. Τούς όρθοδόξους Έλληνες κληρικούς οί Μωαμεθανοί Τοΰρκοι έσεβάσθησαν καί οί "Χριστιανοί" Βούλγαροι κατεβασάνισαν καί ώρισμένους κατεκρεούργησαν.

ΒΑΣΑΝΙΣΜΟΙ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Παραθέτουμε χαρακτηριστικά άποσπάσματα άπό καταθέσεις Δραμηνών ίερέων στίς, πέραν τοΰ Στρυμώνος Έλληνικές άρχές, όπου κατέφυγαν γιά νά σωθοΰν.

Ό Άρχιμανδρίτης Δ. Νικολαΐδης 70 έτών άπό τήν Μητρόπολη Δράμας λέγει μέ φρίκη :

"....Άφοΰ μέ ύπεχρέωσαν οί Βούλγαροι νά γυμνωθώ τελείως, ήρχισαν νά έρευνοΰν τά ένδύματα καί τάς άποσκευάς μου. Άφοΰ άφήρεσαν όσα χρήματα είχον έντός τών ένδυμάτων μου μέ διέταξαν νά ένδυθώ τήν φανέλλαν καί τό έσώβρακον. Άμέσως κατόπιν ήρχισαν νά μέ ξυλοκοποΰν διά τών ύποκοπάνων καί τών ύποδημάτων άποκαλοΰντες με κομιτατζήν καί έρωτώντες " πόσον αίμα Βουλγαρικόν έχεις ρουφήξει διαβολόπαπα; " .

Ή τραγωδία αύτή έπανελήφθη πεντάκις εις διάστημα τριών ώρών καί κατόπιν κάθε ξυλοκοπήματος τραβοΰσαν καί τά γένεια μου, είς τρόπον ώστε πολλαί τρίχες νά μείνωσιν είς χεΐρας των" .

"Ενας άλλος ἱερέας ὁ 'Αρχιδιάκονος Δράμας Βησσαρίων Δημητριάδης, 75 ἐτῶν, πού εἶχε λάβει μέρος όταν ἦταν νέος στόν Μακεδονικόν ἀγῶνα καταθέτει τά ἀκόλουθα:

" .... Τήν 8ην Αὐγούστου 1941 μέ συνέλαβαν δύο Βούλγαροι Χωρ/κες καί μέ ὁδήγησαν είς τόν Βούλγαρον Διοικητήν τῆς 'Αστυνομίας Δράμας.

'Αμέσως μοῦ ἐγένετο αὐστηρά σωματική ἔρευνα κατά τήν διάρκεια τῆς ὁποίας ἄλλοτε μέ ἐκτύπων μέ τό υποκόπανον καί άλλοτε τραβοῦσαν μέ δύναμη τήν γενειάδα μου. Τήν ὀγδόην μετά μεσημβρινήν μέ πήγανε είς τόν Βούλγαρον διοικητήν Ασφαλείας, ὁ ὁποῖος μοῦ εἶπε μέ ἀπότομον ὕφος:

-" Κοῦτσε (σκῦλε) τσαμίσου νά φύγης γιά τήν 'Ελλάδα νά μήν σέκάμω χίλια κομμάτια" .

Κατόπιν μέ πήγανε στό κρατητήριον μαζύ μέ ἄλλους ἀλήτας, κακοποιούς, κομμουνιστάς κ.λ.π. καί τήν ἄλλην ἡμέραν τό πρωΐ μέ έκλεισαν σ'ἕνα βαγόνι μέ κάτι μεταφερόμενα ζῶα, χωρίς νά μέ ἀφήσουν νά παραλάβω οὐδέ τά ἀσπρόρουχά μου...»

Στόχος ὅλων αὐτῶν των βιαιοτήτων εἶναι νά ἐξαναγκασθοῦν οἱ Έλληνες 'Ιερεῖς νά ἀποχωρήσουν ἀπό τήν Δράμα εἴτε μέ τήν θέλησή των εἴτε μέ τήν βία καί νά καταφύγουν στήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος 'Ελλάδα.

Σχεδόν ὅλοι οἱ 'Ιερεῖς ἐξηναγκάσθησαν νά αὐτοεξορισθοῦν 'Απέμειναν μόνον κάτι γέροι συνταξιοῦχοι κληρικοί, ἀσθενεῖς καί ἀνίκανοι γιά ὁποιαδήποτε ἐργασία. 'Αλλά καί ἀπ'αὐτούς ἐλάχιστοι γλύτωσαν. "Οπως ὁ ἱερέας Γεώργιος 'Αλεξιάδης πού παρέμεινε στά Κοκκινόγεια Δράμας ἀλλά ἐδολοφονήθη ἀργότερα ἀπό τόν Βούλγαρο δημοδιδάσκαλο τοῦ χωρίου.

Στούς ἐναπομείναντες Ελληνες ἱερεῖς ἀπηγορεύθη ἡ τέλεσι τοῦ θρησκευτικοῦ λειτουργήματός των. 'Εκτός ἐάν ἐδέχοντο νά προσχωρήσουν στήν 'Εξαρχία καί νά τελοῦν Βουλγαρικά τήν λειτουργία μνημονεύοντες τόν Βούλγαρον Εξαρχο.

Κανείς Ελληνας κληρικός δέν τό δέχθηκε αὐτό. Προτίμησαν τήν πεῖνα, τά βασανιστήρια καί τόν θάνατο παρά ν'ἀλλοξοπιστήσουν καί νά προδώσουν τήν Πατρίδα των.

Οἱ 'Εκκλησίες κατελήφθησαν ἀπό τούς ἀφιχθέντες ἀπό τήν Βουλγαρία κληρικούς. Σβύσθηκαν ἀμέσως οἱ 'Ελληνικές ἐπιγραφές τόσον ἐξωτερικά όσον καί ἐσωτερικά. 'Ακόμα καί τά

./.

ονόματα τῶν ἁγίων πού ἀνεγράφοντο Ελληνικά στίς εικόνες σβύσθηκαν γιά νά ξαναγραφοῦν στή Βουλγαρική γλῶσσα.

Οἱ Θρησκευτικές τελετές ἐτελοῦντο στή Βουλγαρική γλῶσσα πού ὁ πληθυσμός της Δράμας ἀγνοοῦσε καί κατά τό Βουλγαρικό σχισματικό τυπικό.

Τοῦτο ἀποτελοῦσε κατάφωρη παράβαση τῆς διεθνῶς ἀνεγνωρισμένης ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῆς Θρησκευτικῆς συνειδήσεως

Οἱ Ἕλληνες Χριστιανοί ἀντέδρασαν.

Κανείς δέν ἐδέχετο νά λειτουργηθῇ ἀπό Βουλγάρους ἱερεῖς.

Μόνον τίς κηδεῖες τῶν Ἑλλήνων τελοῦσαν οἱ Βούλγαροι κληρικοί. Ἀλλά ἦσαν τόσον φιλοχρήματοι καί ζητοῦσαν τόσον ὑπερβολικές τιμές ὥστε καί πολλές φορές οἱ ~~[illegible]~~ νεκροί Ἕλληνες ἀπό ἔλλειψη χρημάτων ἐθάβοντο χωρίς νά γίνη θρησκευτική τελετή.

Γιά τούς γάμους καί τά βαπτίσια κατέφευγαν οἱ Ἕλληνες τῆς Δράμας σέ κανένα γέρο Ελληνα ἱερέα πού ἐτελοῦσε τήν ἱερουργια βιαστικά καί μυστικά σέ κάποιο ἀπόμερο σπιτάκι ἤ στό ὕπαιθρο.

Ἕνα ἄλλο χαρακτηριστικό τῆς " Χριστιανικότητος" τῶν Βουλγάρων καί τῆς ληστρικῆς των διαθέσεως, εἶναι τό γεγονός ὅτι ὅλα τά πολύτιμα ἀφιερώματα καί σκεύη τῆς Θείας λειτουργίας τῶν Ἑλληνικῶν ἐκκλησιῶν διηρπάγησαν ἀπό αὐτούς καί ἐπωλήθησαν στό ἐσωτερικό της Βουλγαρίας.

Σέ υπομνήματά του πρόςτίς Ἑλληνικές ἀρχες τήν 26-7-41 ὁ τελευταῖος Ἕλληνας Δήμαρχος Δράμας ὁ ἀείμνηστος ἰατρός Ἀθαν. Τριανταφυλλίδης γράφει:

"... Αἱ ἐκκλησίαι ἤρχισαν ἀμέσως νά καταλαμβάνωνται ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης, νά ληστεύηται ὁ πλοῦτος αὐτῶν καί τάπολύτιμα ἱερά σκεύη (ἄμφια, ἀναθήματα, κοσμήματα, ἐξαπτέρυγα, σταυροί, εὐαγγέλια κ.λ.π.) ..."

Τί " Θεοσεβεῖς καί Χριστιανοί" αὐτοί οἱ " πολιτισμένοι" Βούλγαροι.

ΔΙΩΞΗ
ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Μέ τήν ἄφιξη τῶν Βουλγαρικῶν δυνάμεων κατοχῆς τά Ἑλληνικά σχολεῖα στή Δράμα καί σ'ὅλη τήν Ἀνατολική Μακεδονία ἀπηγορεύθη νά λειτουργοῦν.

Οἱ Ἕλληνες ἐκπαιδευτικοί ἀπελάθησαν οἱ περισσότεροι.

Στούς ἐναπομείναντες ἀπηγορεύθη ἡ ἐνάσκησις τῶν καθηκόντων τους ἔστω καί σέ περιωρισμένον ἀριθμό μαθητῶν στό σπίτι τους.

Τούς εἶχαν μάλιστα κάτω ἀπό τήν διαρκῆ παρακολούθηση τῆς βαρβάρου βουλγαρικῆς ἀστυνομίας καί πολλούς ἀπό αὐτούς κατεβασάνισαν.

Τά 'Ελληνικά βιβλία ὅπου ἀνευρίσκοντο καί ἰδιαίτερα τό ἐγκυκλοπαιδικό λεξικόν Ἐλευθερουδάκη καί ἡ Μεγάλη 'Ελληνική 'Εγκυκλοπαίδεια Πυρσοῦ κατέσχοντο σάν ὑλικό τοῦ Κράτους καί κατεστρέφοντο.

Ἔτρεμαν κυριολεκτικά τήν Ελληνική παιδεία καί μετεχειρίζοντο κάθε μέσο γιά τήν τελεία ἐξουδετέρωσή της.

Καί εἶχαν δίκαιο. 'Η ἑλληνική παιδεία δημιούργησε καί δημιουργεῖ τούς "Ελληνας ἥρωες πού θαυμάζει ὅλη ἡ ἀνθρωποτης.

'Από τά μέσα Μαΐου 1941 ἄρχισαν σποραδικά νά λειτουργοῦν μερικά " Βουλγαρικά" σχολεῖα τά ὁποῖα ὅμως ἔκλεισαν μέ τίς θερινές διακοπές.

ΔΙΩΞΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ Κ Λ Π/

'Ο Βούλγαρος Δ/τής 'Ασφαλείας Δράμας ἐδήλωσεν ἰταμώτατα:

- " "Οπως ἐπί 'Ελλάδος οὐδείς Βούλγαρος ἰατρός ὑπῆρχεν ἐν Δράμᾳ, οὕτω καί ἐπί Βουλγαρίας οὐδείς "Ελλην θά παραμείνει.

'Ο ἀνόητος. Μά πῶς ἦταν δυνατόν σ'ἕνα τόπον ὅπου μόνον "Ελληνες ὑπῆρχαν ν'ἀνευρεθῇ Βούλγαροςἰατρός;

Γιά τοῦτο, ἀφοῦ δέν ὑπῆρχαν "Δραμηνοί Βούλγαροι " μετεκομίσθησαν ἀπό τήν Βουλγαρία , ιατροί Βούλγαροι γιά νά ἀσκήσουν τό ἰατρικόν ἐπάγγελμα.

Τούς Ελληνες ἰατρούς, τούς κατεδίωξαν μέ λύσσα καί πεῖσμα καί τούς ἐξανάγκαζαν νά ἐγκαταλείπουν τήν περιουσία των καί νά καταφεύγουν στήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος 'Ελλάδα.

'Ελάχιστοι κατέφεραν ν'ἀπομείνουν στήν περιοχή Δράμας καί μυστικά καί παράνομα ν'ἀσκοῦν τό ἰατρικό ἐπάγγελμά τους.

./.

Μέ διαταγή τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως ειδοποιήθησαν οἱ Ἕλληνες ἰατροί τῆς Δράμας ἐάν ἐπιθυμοῦν νά ἐργασθοῦν στό ἐσωτερικό τῆς Βουλγαρίας. Κανείς δμως δέν ἐδέχθη. Εἶναι πρός τιμήν των.

Μέ ειδικό νόμο ἡ Βουλαρική Κυβέρνηση ἀπηλλοτρίωσε τίς κλινικές τῶν Ἑλλήνων ἰατρῶν ὑπέρ τοῦ Βουλγαρικοῦ Δημοσίου. Ἡ ἀξία των , ὅπως θά τήν ἐκτιμοῦσε ειδική Βουλγαρική ἐπιτροπή, θά κατεβάλλετο σέ 8 ἐτήσεες δόσεις.

Οἱ Κλινικές κατεσχέθησαν , οἱ Βιβλιοθῆκες τῶν ἰατρῶν διηρπάγησαν, ἀλλά καμμία ἀποζημίωση ποτέ δέν τούς ἐδόθη.

Σέ ὅλη τήν περίοδο της Κατοχῆς οἱ Ἕλληνες ἰατροί ὑπέστησαν ζημιές, καταστροφές καί διώξεις. Ἄραγε τούς ἀναγνωρίζουμε ἐμεῖς οἱ ἐπιγενόμενοι τήν θυσία των αὐτή;

Ἐπετέλεσαν πάντοτε τό καθῆκον των, ἀνθρωπιστικά καί μέ Ἑλληνοπρέπεια. Πρέπει νά εἴμεθα ὑπερήφανοι γι'αὐτούς.

Ὅπως ἐξεδιώχθησαν ὅλοι οἱ ἰατροί κατά τόν αὐτό τρόπον ἐξεδιώχθησαν ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐπιστήμονες (δικηγόροι μηχανικοί κ.λ.π.) καθώς καί κάθε Ἕλλην πού ἐθεωρεῖτο καί κάποιον τρόπο ν διανοούμενος καί δυνάμενος νά ἐπηρεάση τίς Ἑλληνικές λαϊκές μάζες.

Χαρακτηριστικό τῆς μαζικῆς ἀπελάσεως εἶν ι ὅτι 72 Ἕλληνες ~~ἰατροί~~ ἐπιστήμονες κάτοικοι Δράμας διετάχθησαν νά φύγουν ἀπό τήν πόλη μέσα σέ 48 ὧρες.

Ἐφοβοῦντο οἱ Βούλγαροι τό Ἑλληνικό Πνεῦμα. Ὅπου τό ὑποπτευόντουσαν ὅτι δυνατόν νά ὑπάρχη τό κατεδίωκαν μέ μῖσος.

Ἔτσι μέ βίαια μέσα καί παντός εἴδους ἐξηυτελι μούς καί βαρβαρότητες ἐξηνάγκασαν σέ ἀποχώρηση πέραν τοῦ Στρυμῶνος, τούς μονίμους ἐφέδρους, καί ἀποστράτους Ἀξ/κούς τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, τούς Ἕλληνες,ἀνέργους τώρα, Δημοσίους , δημοτικούς καί Κοινοτικούς ὑπαλλήλους καθώς καί τούς συνταξιούχους.

Ἐπιδίωξη τῶν Βουλγαρικῶν Ἀρχῶν ἦταν νά ἀφήσουν τελείω ἀκέφαλη τήν λαϊκή μᾶζα ἀπό κάθε ἡγετική φυσιογνωμία, ὥστε νά ἐπιτύχουν τόν ποθούμενο γι'αὐτούς ἐκβουλγαρισμό τῆς Ἀνατολ. Μακεδονίας εὐκολώτερα.

Κι'ὅμως πάλι ξέφυγαν καί παρέμειναν στήν Δράμα ἀρκετοί Ἕλληνεςπνευματικοί ἡγέτες, πού στά δύσκολα χρόνια καθοδηγοῦσαν τόν Λαο μας στό σωστό δρόμο. Πολλά μαρτύρια ὑπέστησαν .

Πολλοί έδολοφονήθησαν άπό τά Βουλγαρικά κτήνη, όπως ό Θεόφιλος 'Αθανασιάδης καί άλλοι. 'Αλλά άξίζει νά τονίσωμε ότι κανείς τους δέν έλύγισε. Στάθηκαν όρθιοι καί ύπερήφανοι σάν "Ελληνες.

"Εγινε παράδειγμα. Κι'άν μέσα στήν πάλη καί τόν μυστικόν άγώνα κατά τοῦ κατακτητοῦ πολλοί έχασαν τήν ζωή των, καινούργιες ήγετικές φυσιογνωμίες ξεπετάχθηκαν πού συνέχισαν τήν άέναη άντεπίθεση τοῦ 'Ελληνισμοῦ. Γιατί οί Βούλγαροι άγνοοῦσαν τό μεγάλο μυστικό. "Οτι ή Φυλή τῶν 'Ελλήνων δέν είναι μία άγέλη σλαύων άλλά" ένα σύνολον έλευθέρων άνθρώπων πού ό,κάθε ένας είναι καί ένας 'Ηγέτης.

ΤΑ ΜΑΧΗΤΙΚΑ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Μιάν άλλη κατηγορία πού οί Βούλγαροι κατεδίωξαν μέ λύσσα ήσαν όλοι έκεῖνοι οί "Ελληνες πού στίς πόλεις καί τά χωριά έθεωροῦντο φανατικοί πατριῶτες καί εἶχαν διατελέσει στελέχη τῆς ΕΟΝ έπί 4ης Αύγούστου.

Τούς κατηγοροῦσαν ώς Κομ/στές καί μέ φυλακίσεις, ξύλο καί άλλους βασανισμούς τούς έξηνάγκασαν νά φύγουν πέραν τοῦ Στρυμῶνος μέ όλα τά άναγκαῖα έπακόλουθα.

Δήμευση τῆς περιουσίας των καί πλήρης άπογύμνωσή των.

'Αντίθετα τους πραγματικούς Κομ/στές δέν τούς κατεδίωξαν τουλάχιστον μέχρι τοῦ Οκτωβρίου τοῦ 1941.

'Απέβλεπαν σέ μιά συνεργασια μαζύ τους βασιζόμενοι στή γνωστή διεθνιστική των συνείδηση καί στήν χιμαιρική ίδεολογία τῶν. Ελλήνων Κομμουνιστών.

Αύτή ή συνεργασία άπέδωσε τούς φρικτούς καρπούς της τήν 29-9-41.

Μέ τίς άπελάσεις τῶν 'Εθνικιστικῶν μαχητικῶν στοιχείων άποσκοποῦσαν γά μήν ύπάρχουν ήγετικά μαχητικά στελέχη άνάμεσα στίς 'Ελληνικές λαϊκές μᾶζες στήν κρίσιμη ὥρα.

ΑΥΞΗΣΗ
ΤΩΝ ΑΠΕΛΑΣΕΩΝ

Οί άπελάσεις όσο περνοῦσαν οί ήμέρες γίνονταν όλο καί σέ μεγαλύτερο άριθμό καί έντατικώτερο ρυθμό. "Ηρχισαν πιά όμαδικές συλλήψεις , βασανισμοί μέχρι θανάτου καί άπελάσεις όχι μόνον έπιστημόνων ή άλλων έλληνικῶν παραγόντων, άλλά

'Ελλήνων αδιακρίτως κοινωνικής τάξεως, μορφώσεως ικανότητος.

Τό πράγμα άρχισε νά πέρνη διαστάσεις. Οί Γερμανικές Αρχές Κατοχής παρετήρησαν αυτό τό κύμα τών 'Ελλήνων προσφυγων πού διήρχετο τοῦ Στρυμῶνος καί ὥδευε προς τήν Κεντρική Μακεδονία. Κάποια νύξη ἔγινε πρός τούς Βουλγάρους. Αὐτοί ἀνησύχησαν . 'Υποπτεύθηκαν ὅτι οἱ Γερμανοί θά ἐμποδίσουν τήν συνέχιση τῶν ἀπελάσεως. Τότε εστρεφαν τό κῦμα τῶν ἀπελαυνομένων πρός τήν Θάλασσα.

Τούς διωχέτευαν μέσω Καβάλας πρός Θεσσαλονίκη.

Οἱ ἐντολές πού εἶχαν οἱ Βουλγαρικες 'Αρχές Δραμας ἦταν ὅτι μέχρι τῆς 31-12-1941 ἔπρεπε τά κατεχόμενα ἐδάφη νά ἔχουν ἐκβουλγαρισθῆ.

Σέ σύσκεψη τῶν Βουλγάρων Δημοτικῶν καί Κοινοτικων ἀρχόντων πού ἐπραγματοποιήθη στή Δράμα τόν 'Ιούλιο τοῦ 1941 παρέστη καί ἀνώτατος ἀξ/κός (πιθανόν ὁ στρατηγός Μαρίνοφ) ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως. Σέ λόγο του πρός αὐτούς τούς διέταξε νά εχουν τελειώσει τό "ἐθνικό τουςεργο" μέχρι της 31-12-41. Γιατί τό 1942 θά ἦταν τό ετος τῆς διασκέψεως τῆς Εἰρήνης. Οἱ πρόσφατες ἧττες του Ρωσσικοῦ Στρατοῦ εἶχαν δώση στόν Βουλγαρική Κυβέρνηση τήν ἐσφαλμένη αντίληψη περί ἐπικειμένης Νίκης τοῦ "Αξονος.

Ὅλοι οἱ παρεστῶτες ὑπεσχεθησαν νά " τακτοποιήσουν " τήν ὑπόθεση μέσα στήν τασσομενη προθεσμια.

Οἱ μόνοι πού ἐδήλωσαν ὅτι ἕνα παρόμοιο τεράστιο πρόγραμμα ἐκτοπίσεως καί ἐξοντώσεως ὁλοκλήρου πληθυσμοῦ ἑνός νομοῦ εἶναι ἀνεφάρμοστο καί ἀπάνθρωπο καί ἀντιχριστιανικό ἦσαν οἱ Βούλγαροι " Κμέτ" (Κοινοτάρχαι) τοῦ Δοξάτου καί τῆς Πετρούσης. Εἶναι ἀξιοθαυμαστοι αὐτοί οἱ δύο Βούλγαροι πού ἐτόλμησαν νά ὑψώσουν τόν ἀνθρωπισμό καί τουςπάνω ἀπό τόν Βουλγαρικό σωβινισμό καί ν'ἀντιδράσουν στό γενικό κῦμα μισηνωδίας τῶν συμπατριωτῶν των.

'Εδέχθησαν τίς ὕβρεις τοῦ στρατηγοῦ καί τις δριμύτατες παρατηρησεις του.

Σέ λίγες ἡμέρες ὁ Βούλγαρος Νομάρχης τούς ἀντικατέστησεν. Δέν ἐνέπνεαν ἐμπιστοσύνην.—

./.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 6ον

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ

Η ΛΗΣΤΕΙΑ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

Οἱ Βούλγαροι εἶχαν πλήρη συναίσθηση τῆς δυνάμεως τοῦ χρήματος στήν τόνωση τῆςἀντιστάσεως ἐναντίον των. Γι'αὐτό θέλησαν ν'ἀφαιρέσουν τήν οἰκονομική δυναμικότητα τῶν 'Ελλήνων καί νά τήν ἰδιοποιηθοῦν πρός ωφελός των.

Ἕνα πρόγραμμα σοφά καταρτισμένο ἀπό τήν Βουλγαρική Κυβέρνηση ἐφαρμόσθηκε μέ σατανικότητα καί ἐγκληματικό σαδισμό ἀπό τίς Βουλγαρικές ἀρχές τῆς Δράμας.

Στήν ἀγρία ἐφαρμογή του συνέτεινε ἀκόμα πιό πολύ καί ἡ ασβυστη δίψα γιά τήν βία καί λῃστεία πού ἐνυπάρχει στόν ψυχικό κόσμο κάθε Βουλγάρου.

Τό σχέδιο περιελάμβανε τά ἀκόλουθα 6 σημεῖα:

1.- Κατάσχεση καί δήμευση ὑπέρ τοῦ Βουλγαρικοῦ Δημοσίου τῆς περιουσίας τοῦ 'Ελληνικοῦ Κράτους, τῶν ἑλληνικῶν τοπικῶν ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου, τῶν κοινωφελῶν ἑλληνικῶν ἱδρυμάτων (νοσοκομείων, ὀρφανοτροφείων, ἐκκλησιῶν) καί τῶν μεγάλων ἑλληνικῶν οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν (ἀνωνύμων ἑταιριῶν , Τραπεζῶν κ.λ.π.).

2.- Τήν δήμευση ὑπέρ τοῦ Βουλγαρικοῦ δημοσίου τῆς περιουσίας ολων των 'Ελλήνων πού διέφευγαν λαθραῖα ἀπό τά κατεχόμενα ἐδάφη.

3.- Δήμευση τῆς περιουσίας τῶν 'Ελλήνων πού ἄσχετα γιά ποιό λόγο δέν κατώρθωσαν νά ἐπανέλθουν στά σπίτια των μέχρι τῆς 19-6-41.

4.- 'Εξαναγκασμός τῶν πλουσίων 'Ελλήνων νά παραχωρήσουν " οἰκειοθελῶς", μέ υπεύθυνη δήλωσή των, τήν περιουσία των στό Βουλγαρικό Δημόσιο καί νά ἀναχωρησουν " ἑκουσίως" ἐκτός των κατεχομένων ἀπό τούς Βουλγάρους ἐδαφῶν, χωρίς δικαίωμα ἐπανόδου.

5.- Τήν λῃστεία ὅλων τῶν τιμαλφῶν καί ἄλλων κινητῶν ειδῶν ἀξίας τῶν 'Ελλήνων.

6.- Τόν ἐξαναγκασμό τῶν εναπομενόντων 'Ελλήνων ἰδιοκτητῶν, ἐπιχειρηματιῶν, καταστηματαρχῶν κ.λ.π. νά " δεχθοῦν" σάν συνεταίρους μέ 60 % ποσοστό συμμετοχῆς γνωστούς ἀέργους καί χωρίς κεφάλαια Βουλγάρους κομιτατζῆδες, προερχομένους ἀπό τό ἐσωτερικό τῆς Βουλγαρίας .

./.

Εἶναι φανερό ὅτι στήν Βουλγαρική Κυβέρνηση δέν ἦταν ἀρκετό ὅτι ἀμαχητί κατέκτησε καί ἐνέμετο τά πλουσιώτερα Ἑλληνικά ἐδάφη.

Τά ἐκλεκτά ἑλληνικά καπνά τῆς Ἀνατολ. Μακεδονίας καί Θράκης καθώς καί τά ἄλλα ἐκλεκτά προϊόντα καί τό πλούσιο σέ λιγνίτη ὑπέδαφος δέν ἱκανοποιοῦσε τήν οἰκονομική των ἀπληστία.

Ζητοῦσαν τά πάντα δικά τους γιά νάγονατίσουν τήν ἀδούλωτην Ἑλληνική ψυχή.

ΒΙΑ ΚΑΙ ΚΛΟΠΗ

Χαρακτηριστικό εἶναι ὅτι ἀπό τόν διευθυντή τοῦ ὑποκαταστήματος Δράμας τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἡρ. Κασνέτση ἐζήτησαν οἱ Βουλγαρικές ἀρχές νά τούς παραδώση ὅλα τά βιβλία λογαριασμῶν, τίς σφραγῖδες καί τάέντυπα. Ἐκεῖνος ἐζήτησε μιά μικρή προθεσμία γιά νά συνεννοηθῆ μέ τήν Διοίκηση τῆς Τραπέζης του στήν Ἀθήνα.

Ἀμέσως οἱ Βούλγαροι τόν συνέλαβον τόν ἐφυλάκισαν καί στίς 26-6-1941 τόν ἔβαλαν στό τραῖνο καί τόν ἐξαπέστειλαν πέραν τοῦ Στρυμῶνος.

Μέ τόν αὐτό τρόπο ἐξεδιώχθησαν καί οἱ προϊστάμενοι καί ὑπάλληλοι τῶν ἄλλων ὑποκαταστημάτων τῶν Ἑλληνικῶν Τραπεζῶν τῆς Δράμας.

Καί δέν ἦταν αὐτό ἀρκετό. Ἐπεκάθησαν ἐπί τῶν λογαριασμῶν τῶν Τραπεζῶν καί τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καί ζητοῦσαν ἀπό τούς Ἕλληνες ὀφειλέτας νά καταβάλλουν στό Βουλγαρικό δημόσιο καί στίς Βουλγαρικές τράπεζες τά χρέη πού εἶχαν πρός τούς ἀντίστοιχους Ἑλληνικούς ὀργανισμούς.

Ἡ κλοπή καί ἡ ἀπάτη εἶναι χαρακτηριστικό τῆς Βουλγαρικῆς φυλῆς.

ΔΙΑΡΠΑΓΗ
ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Ὁ τελευταῖος Ἕλλην δήμαρχος τῆς Δράμας Ἀθανάσιος Τριανταφυλλίδης, στήν ἀπό 26-7-41 προσωπική του ἔκθεση πρός τίς Ἑλληνικές ἀρχές, γράφει ἀναστατωμένος ἀπό αὐτά πού εἶδε.

"...."Απαντα τά εὐαγῆ ἱδρύματα τῆς πόλεως, νοσοκομεῖα, παιδικοί σταθμοί, γηροκομεῖα, καθώς καί τό περικαλλέστατον ἵδρυμα της πόλεως Δράμας, τό Γυμνάσιον, ἐβανδαλίσθησαν ἐν πλήρει ἡμέρα, ἐν γνώσει καί συμμετοχῆ τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν,

ἅπαντα δέ τά ἔπιπλα αὐτῶν καί τά δυνάμενα νά μεταφερθῶσιν ἐξαρτήματά των, μετεφέρθησαν εἰς τό ἐσωτερικόν τῆς Βουλγαρίας, ὅπου μεταφέρονται καί τἄπιπλα , ὁ ρουχισμός καί τά σκεύη τῶν ἀπόντων καί ἀπελαυνομένων ἰδιωτῶν....."

ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΑΠΟΝΤΩΝ

Μετά ἀπό τήν διαρπαγή τῆς περιουσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καί τῶν διαφόρων ὀργανισμῶν οἱ Βουλγαρικές ἀρχές ἐπεδόθησαν μέ ζῆλο στήν δήμευση τῆς περιουσίας τῶν ἀπόντων Ἑλλήνων.

Βάσει εἰδικοῦ Βουλγαρικοῦ διατάγματος ἀπεφασίσθη ὅπως ὅλοι οἱ Ἕλληνες που ἀπουσίαζαν γιά ὁποιοδήποτε λόγο ἀπό τά κατεχόμενα ἀπό τούς Βουλγάρους ἐδάφη ἔπρεπε μέχρι τῆς 19-6-1941 νά εὑρίσκωνται στόν τόπο ὅπου ὑπῆρχεν ἡ περιουσία των.

Σέ περίπτωση πού δέν θά ἐπέστρεφαν ἡ περιουσία των θά ἐδημεύετο ὑπέρ τοῦ Βουλγαρικοῦ Κράτους.

Μά πῶς ἦταν δυνατόν νἀἐπανέλθουν στίς ἑστίες των ὅλοι αὐτοί οἱ Ἕλληνες πού στό ἄκουσμα τῆς ἀπειλουμένης καθόδου τῶν Βουλγάρων διέφυγαν πρός νότον; Πῶς ἦταν δυνατόν νά ἐπανέλθουν οἱ ἀπελαθέντες Ἕλληνες ὑπάλληλοι, οἱ ἔφεδροι, οἱ στρατιωτικοί κ.λ.π. πού ἦσαν ἀνεπιθύμητοι ἀπό τούς Βουλγάρους;

Πολλοί προσεπάθησαν γιά νά διασώσουν τήν περιουσία των νἀἐπανέλθουν ἔστω καί γιά μικρό χρονικό διάστημα.

Ἀλλά οἱ Βουλγαρικές μεθοριακές φρουρές καί τά Βουλγαρικά προξενεῖα δέν ἐνέκριναν τήν ἐπάνοδο ἐκτός ἄν οἱ ἐπανερχομενοι ἐδέχοντο τήν Βουλγαροποίησή των.

Ὁρισμένοι διεπέρασαν λαθραῖα τό φράγμα καί ἐπανῆλθαν στήν πατρῶα γῆ. Ἀλλά μόλις εγιναν ἀντιληπτοί ὑπέστησαν τά πάνδεινα καί ἀπηλλάθησαν ὥστε νά μήν εὑρίσκωνται στίς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές πρό τῆς 19-6-41.

Οἱ περισσότεροι ἀρνήθησαν . Στάθηκαν Ἕλληνες. Δέν δέχθηκαν τόν εθνικό των ἐξευτελισμό, κι'ἀπώλεσαν τίς περιουσίες των.

Η ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΠΑΡΟΝΤΩΝ

Ἀλλά ἡ Βουλγαρική πλεονεξία ἦταν ἀδύνατον νά κορεσθῆ.

Μετά τήν διαρπαγή τῆς περιουσίας των "ἀπόντων" ἐξώρμησαν μέπερισσότερη βουλιμία κατά τῶν ἀτυχῶν " παρόντων"

./.

Κάθε Έλληνας πού ἦταν κάτοχος μιᾶς ὁπωσδήποτε σημαντικῆς περιουσίας ἤ ἐργασίας ἐπεσημαίνετο.

Ζωή γι'αὐτόν δέν ὑπῆρχεν στά Βουλγαροκρατούμενα ἐδάφη.

Η θά ἐδέχετο νάἐκβουλγαρισθῆ, η θά γινόταν "εὐεργέτης καί φωρητής" τοῦ Βουλγαρικοῦ δημοσίου ἔπειτα ἀπό πολλούς βασανισμούς, ἐξευτελισμούς καί ξύλο. Θά σημαίνετο πέραν του στερήματος.

Μεγάλος ὁ κατάλογος τῶν παθόντων.

Σέ ὑπόμνημά του ὁ Δήμαρχος Δράμας 'Αθανάσιος Τριανταφυλλίδης, περιγράφει παραστατικώτατα ὅπως εἶδε ὁ ἴδιος μέ τάμάτια του τήν ἐφαρμογή τοῦ Βουλγαρικοῦ σχεδίου διαρπαγῆς τῶν 'Ελληνικῶν περιουσιῶν.

"....Εἰδοποιοῦνται καθ'ἑκάστην ὡρισμέναι 'Ελληνικαί οἰκογένειαι δι'εἰδικῶν Βουλγάρων Χωροφυλάκων, μεταβαινόντων οἴκοι, ὅτι θάἐκτοπισθῶσι καί δίδεται εἰς αὐτούς προθεσμία βραχυτάτη ἀπό 10 λεπτῶν μέχρισἡμισείς ὥρας, ὅπως παραλάβωσι μεθ'ἑαυτων τά πλέον χρειώδη τῶν πραγμάτων των. Εἶτα φέρουσαι αἱ ἴδιαι ἐπ'ὤμου τά παραληφθέντα πράγματα ὡδηγοῦνται εἰς τό κρατητήριον ἔνθα μετά καθωρισμένην καί ἀναπόφευκτον ἔρευναν τῶν πραγμάτων , καθ'ἥν πάντα τά τιμαλφῆ καί τά καινουργῆ ἀφαιροῦνται , ὑποχρεοῦνται νά ὑπογράφουσιν ἔντυπον δήλωσιν βουλγαριστί συντεταγμένην , ὅτι ἀναχωροῦσι τῆς πατρίου γῆς οἰκειοθελῶς , ὅτι ἐγκαταλείπουσιν ὅλα τά ὑπάρχοντά των εἰς τό βουλγαρικόν δημόσιον καί ὅτι δέν ἔχουσι πλέον τό δικαίωμα ἐπιστροφῆς.

Κατά κανόνα τῆς προσκλήσεως τῆς ὑπογραφῆς τῆς δηλώσεως προηγοῦνται βασανιστήρια ἀφάνταστα καί ἀπειλαί περί τυφεκισμοῦ.

Προφανῶς τά προπαρασκευαστικά αὐτά μέτρα σκοποῦν, ὅπως ἐξουδετερώσουν καί πᾶσαν σκέψιν ἔτι περί προβολῆς ἀρνήσεως πρός ὑπογραφήν .

Εἶτα ἐγκλείονται εἰς τό κρατητήριον καί τήν πρωΐαν συνοδεία ἐνόπλων χωροφυλάκων ὁδηγοῦνται εἰς τήν μεθόριον τοῦ Στρυμῶνος χωρίς νά ἐπιτραπῆ ἐπικοινωνία μέ οὐδένα καθ' ὁδόν.

Κατά γενικόν κανόνα οἱ συνοδεύοντες αὐτούς Βούλγαροι Χωρ/κες ἀφαιροῦσι καί τά τελευταῖα ἀπομεινάρια τῶν ἐχουσῶν ἀξίαν τινά ἀποσκευῶν καί ἐνδυμάτων ἵνα οὕτως ἄνθρωποι μέ περιουσίας ἑκατομμυρίων, εἰσέλθωσιν εἰς τό 'Ελληνικόν ἔδαφος ρακένδυτοι καί ἀπένταροι. >>

./.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

"Ισως γιά τούς ἀναγνώστες μας πού δέν ἔζησαν αὐτήν τήν ἐποχή νά μήν γίνεται ἀντιληπτή ὅλη ἡ φρίκη αὐτῶν τῶν γεγονότων.

Γι'αὐτό θά μᾶς ἐπιτραπῆ νά παραθέσουμε ἀποσπάσματα ἀπό τίς καθαδέσεις δύο ἀπό τούς πάμπολλους Ἕλληνες ἐπιχειρηματίες τῆς Δράμας, πού ὑπέστησαν τίς διώξεις αὐτές.

Ὁ Γρηγόριος Ἀποστολίδης, ἔμπορος ἀποικιακῶν, ἰδιοκτήτης ξενοδοχείου καί γνωστός οἰκονομικός παράγων τῆς Δράμας, κατέθεσεν στίς Ἑλληνικές ἀρχές μέ λίγα ξερά καί ἁπλά λόγια τό μαρτύριό,του τήν καταληστεύσή του καί τήν ἀπέλασή του.

" Διαταχθείς παρουσιάσθην ἀμέσως εἰς τό γραφεῖον τοῦ Βουλγάρου Διοικητοῦ Ἀσφαλείας, ὅστις μοί ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἐντός 24 ὡρῶν ὀφείλω νά ἀναχωρήσω ἐκ Δράμας.

Ταυτοχρόνως μέ ὑπεχρέωσε νά ὑπογράφω δήλωσιν, ὅτι ἐγκαταλείπω οἰκειοθελῶς τήν Δράμαν καί παραιτοῦμαι ἑκουσίως παντός δικαιώματος ἐπ'ι τῆς κινητῆς καί ἀκινήτου περιουσίας μου.

Ἐπιθυμῶν νά ἐπωφεληθῶ τῆς ἐλαχίστης προθεσμίας, ἥτις μοί ἐτάχθη , ἐζήτησα νά πωλήσω τά ἐν τῷ καταστήματί μου ἐμπορεύματα ὧν ἡ ἀξία ὑπερέβαινε ἀσφαλῶς τά δύο ἑκατομμύρια δραχμῶν. Ἀπετάθην πρός τόν Βουλγαρίζοντα ~~Χρυσόστομον~~ Χ. Φ. ~~Θέταν~~ ὅστιςἐδέχθη νά τά ἀγοράση μόνον ἀντί 200.000 δρχ. ἤτοι τό Ι/Ι0 τῆςἀξίας των.

Ἐνῶ ὅμωςἐφόρτωνον τά κάρρα πρός μεταφοράν, συνελήφθην παρά Βουλγάρων Χωρ/κων καί ὡδηγήθην ἐκ νέου πρός τοῦ Διοικητοῦ Ἀσφαλείας.

Οὗτος ἐν ἐξάλλω καταστάσει μοῦ εἶπε:

- Τί ἐμπόρευμα πουλᾶς, ἀφοῦ ὅλα αὐτά εἶναι τοῦ Βουλγαρικοῦ δημοσίου;

Ἀμέσως κατόπιν μέ παρέδωκε εἰς τά ὄργανά του, ἅτινα ἐπί 24 ὥρας συνεχῶς μέ ἐκτύπουν καί μέ ἐκακοποίουν, μέχρις ὅπου ἔπεσα ἀναίσθητος.

Τήν ἑπομένην μέ μετήγαγον δέσμιον μέχρι τοῦ Στρυμῶνος χωρίς νά ἐπιτραπῆ νά παραλάβω τίποτε πλέον τῶν ἐνδυμάτων, ἅτινα ἔφερον.

Καί αὐτό τό χρηματικόν ποσόν τῶν Ι8.000 λεβίων ἅτινα ἔτυχε νά ἔχω ἐπάνω μου, μοί ἀφηρέθη παρ'ἑνός Βουλγάρου Ἐνωμ/χου.

./.

'Η έγκαταληφθεῖσα περιουσία μου ἀνέρχεται εἰς πλέον τῶν Ι5.000.000 δρχ."

ΧΡΗΣΤΟΣ
ΤΕΝΤΖΟΣ

'Ο Δικηγόρος Δράμας Χρῆστος Τέντζος ἰδιοκτήτης μεγάλης περιουσίας καταθέτει στίς 'Ελληνικές ἀρχές τά ἀκόλουθα προσωπικά γεγονότα.

" 'Από τῆς 29-6-Ι94Ι κατεσχέθη πᾶσα ἡ κινητή καί ἀκίνητος περιουσία μου. "Απαντα τά κινητά ἐπωλήθησαν καί πωλοῦνται ὑπό τοῦ Βουλγάρου Δημάρχου διά λογαριασμόν τοῦ Βουλγαρικοῦ Δημοσίου. Τά ἀκίνητα ἐκμισθοῦνται καί αἱ καλλιέργειαι δίδονται ἐπί μορτήν 60 % εἰς τρίτους, διότι αὐτή εἶναι ἡ τύχη τῶν περιουσιῶν τῶν οἰκειοθελῶς ἐκ φόβου ἀναχωρούντων ἀλλά καί των ἐκδιωχθέντων καί ἐκδιωκομένων συνεχῶς, διότι ἅπαντες ὑποχρεοῦνται νά ὑπογράψωσε δήλωσιν, βουλγαριστί συντεταγμένην, ὅτι τάχα ζητοῦσιν οἱ ἴδιοι ν'ἀναχωρήσωσι καί ἐγκρίνεται ἡ αἴτησίς των.

Τήν 3Ι-6-Ι94Ι διά νέας ἐρεύνης τρεῖς Βούλγαροι ἀστυνομικοί πράκτορες ἀνεῦρον εἰς τήν ἐν Δράμα οἰκίαν μου καί κατέσχον εἰς ὤφελος τοῦ Βουλγαρικοῦ δημσσίου 62 λίρας Τουρκίας ἀξίας Ι.000.000 δρχ.

Τήν μεσημβρίαν τῆς 2-8-4Ι ἐνῶ ἐγώ ἀπουσίαζον τῆς οἰκίας μου περιεκυκλώθη αὕτη ἐκ νέου. Εἰσελθόντες εἷς Βούλγαρος 'Ενωμ/χης καί εἷς Βούλγαρος Χωρ/λαξ διέταξαν τήν σύζυγον μου καί τά τέκνα μου, μέ τό ὡρολόγιον ἀνά χεῖρας, ἵνα ἐντός ἡμισείας ὥρας πάρωσιν ὅτι δύνανται ἀνά χεῖραςκαί τούςάκο ουθήσωσιν εἰς τήν 'Αστυνομίαν.

Κλαίουσαι καί ὀδυρόμεναι ἠναγκάσθησαν νά τό πράξουν καί μετ'ἐμοῦ, καταφθάσαντος ἐν τῷ μεταξύ, μᾶς ὡδήγησαν ὅλους εις τό κρατητήριον ὅπου μᾶς ἐφυλάκισαν.

'Εκεῖ νέα πάλιν ἔρευνα, νέα ταλαιπωρία. 'Αφοῦ μᾶς ἀφήρεσαν ὅτι τοῖς ἤρεσεν ἐκ τῶν ἐλαχίστων πραγμάτων μας, ἤρχισαν νά μέ κτυπῶσιν.

Κατά τήν νύκτα μέ ἐκάλεσαν ἐπί ἀπειλεῖ μαχαίρας νά ὑπογράψω δήλωσιν, βουλγαριστί συντεταγμένην, οτι εἶχον ζητήσει ἄδειαν ἀναχωρήσεως ἥτις μοί ἐχορηγεῖτο ἔναντι τῆς βεβαιώσεως περί μή ἐπανόδου μου καί ἐγκαταλείψεως τῆς περιουσίας μου ὑπέρ τοῦ Βουλγαρικοῦ δημοσίου.

./.

Εἰς ἐρώτησίν μου τί εἶναι αὐτό πού μοῦ προσκομίζουσι νά ὑπογράφω, εἷς βλοσυράς Βούλγαρος Ἐπώνυρχης, ἐγερθείς ἀπειλητικός μέ τήν χεῖρα εἰς τό ξῖφος μοῦ εἶπε:

- Πολλά ζητᾶς νά μάθης....

Οἱ κλαυθμοί τῆς συζύγου μου καί τῶν τέκνων μου, μέ ἠνάγκασαν νά ὑπογράφω.

Οὕτω τό βουλγαρικόν Δημόσιον ἐγένετο συνολικῶς ἐκ τῶν περιουσιῶν ἐμοῦ καί τοῦ πενθεροῦ μου πλουσιώτερον κατά τέσσαρα ἑκατομμύρια τουλάχιστον ὑγιῶν δραχμῶν....."

ΛΑΘΡΑΙΑ
ΔΙΑΦΥΓΗ

Ἦταν πιά σέ ὅλους γνωστό ὅτι οἱ, πρόςἀπέλασιν Ἕλληνες, συνελαμβάνοντο καί ἐκρατοῦντο στά Βουλγαρικά κρατητήρια. Ἐκεῖ ἐβασανίζοντο , καί ἐξηναγκάζοντο ἀπό τά μαρτύρια καί τήν πεῖνα νά ὑπογράφουν τήν περίφημη δήλωσι ἑκουσίας παραχωρήσεως τῆς περιουσίας στό βουλγαρικό δημόσιο καί "οἰκειοθελοῦς" ἀναχωρήσεως των στό "ἐξωτερικό".

Γιά ν'ἀποφύγουν ὅλα αὐτά τά μαρτύρια πολλοί Ἕλληνες πλούσιοι ἠναγκάζοντο νά διαφεύγουν λαθραῖα πέραν τοῦ Στρυμῶνος . Μόλις ἐπληροφοροῦντο οἱ Βουλγαρικές ἀρχές τήν ἀναχώρηση χωρίς Βουλγαρικήν ἄδειαν ἀμέσως ἐδήμευαν καί λεηλατοῦσαν τήν περιουσία του.

ΓΙΑΤΙ ΖΗΤΟΥΣΑΝ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Μέ τό θέμα τῶν δηλώσεων γεννᾶται εὔλογα ἡ ἀπορία. Σέ τί θά ἐχρησίμευαν στούς Βουλγάρους; Φαίνεται ἐσκόπευαν νά τίς χρησιμοποιήσουν μεταπολεμικά, σέ περίπτωση προσαρτήσεως στή Βουλγαρία τῶν ἐδαφῶν αὐτῶν, γιά ν'ἀποφύγουν τήν ἀποζημίωση τῶν βιαίως ἐκπατρισθέντων.

Μά τί ἀξία ἦταν δυνατόν νά ἔχουν μπροστά σ'ἕνα διεθνές συνέδριο/εἰρήνης, δηλώσεις πού ἐλήφθησαν μέ τέτοια τρομακτικά μέσα;

"Ἀλλά ἡ Βουλγαρική κουτοπονηρία εἶναι ἀπίθανη. Πάντα γιά τούς Βουλγάρους θά ὑπάρχουν " κουτόφραγοι" πού τούς πιστευουν καί τούς ὑποστηρίζουν.

./.

ΑΔΕΚΑΡΟΙ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ

Γιά τούς έναπομείναντες έπειτα άπό όλες αύτές τίς διώξεις Έλληνες έπιχειρηματίες άνέκυπτεν άλλο μέσον έξαναγκασμοῦ σέ ύποταγή.

Ό συνεταιρισμός μέ Βούλγαρο.

Ό έπισημαινόμενος άπό τήν Βουλγαρικήν άσφάλεια έπιχειρηματίας, καταστηματάρχης ή ίδιοκτήτης άκινήτων συνελαμβάνετο καί μέ άπειλές, βασανισμούς κι' έξευτελισμούς έτρομοκρατεῖτο.

Τότε στόν έξουθενωμένον αύτόν Έλληνα παρουσιάζετο ό " σωτήρας" Ένας άεργος καί άδέκαρος Βούλγαρος κομιτατζῆς.

Αύτός άνελάμβανε νά τόν προστατεύση έφ'όσον θά γινόταν συνέταιρος στό κατάστημα ή έπιχείρηση τοῦ Έλληνος σέποσοστό 60-70 % άνάλογα μέ τό κέφι του.

Ό Βούλγαρος γιά μόνο κεφάλαιο κατέθετε στήν έπιχείρηση τήν Βουλγαρική του ύπηκοότητα. Ό Έλληνας θά εἶχε τό " δικαίωμα" νά δουλεύη σκληρά γιά νά τρέφη καλά τόν κηφῆνα Βούλγαρο συνεταιρό του καί νά μπορεῖ κι'αύτός νά είσπράττη έλάχιστα ψιχία άπό τήν δική του έπιχείρηση.

Πολλοί δέν άνθεξαν σ'αύτόν τό συνεταιρισμό κι'έφυγαν κι'αύτοί κάποια νύκτα λαθραία ή τά παρέδωσαν όλα στόν Βούλγαρο κι'αύτοί έγιναν έργάτες.

ΕΡΕΥΝΕΣ

Άλλά καί όλοι οί άλλοι κάτοικοι τῆς περιοχῆς Δράμας πού δέν εἶχαν έπιχειρήσεις καί μεγάλες έργασίες δέν έγλύτωσαν άπό τήν Βουλγαρική ληστεία.

Μέ τό πρόσχημα τῆς " έρεύνης" γιά τήν άνεύρεση καί κατάσχεση.... Έλληνικῶν Στρατιωτικων είδῶν καί όπλισμοῦ διηρπάζοντο παντός εἶδους τρόφιμα, τιμαλφῆ, κοσμήματα, έπιπλα, πιάνα, γραφεῖα, ραδιόφωνα εἶδη κλινοστρωμνῆς καί ρουχισμοῦ, χαλιά μέχρι μαχαιροπήρουνα καί ότι άλλο εἶχαν άνάγκη γιά τόν έαυτό τους καί τίς οίκογένειές των οί ένεργοῦντες τήν ληστρικήν/έπιδρομή Βούλγαροι Άξ/κοί καί στρατιῶτες.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ

Συνοπτικά μποροῦμε νά ποῦμε ότι τό Βουλγαρικό Κράτος

./.

1.- 'Υπεισῆλθε στίς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές, στά δικαιώματα τοῦ 'Ελληνικοῦ Κράτους καί τῶν 'Ελληνικῶν ὀργανισμῶν.
2.- 'Εδήμευσε ~~στούς Βουλγάρους πολίτες~~ τίς μεγάλες 'Ελληνικές κινητές καί ἀκίνητες περιουσίες πρός ὄφελός του. ~~περιουσίες~~.
3.- Εἰσεχώρησε μέ Βουλγάρους ἰδιῶτες ὡς " συνεταίρους " στίς 'Ελληνικές μεσαῖες καί μικρές ἐπιχειρήσεις καί περιουσίες.

Μπροστά σέ τόση καταπίεση δέν εἶναι παράξενο πώς μερικοί 'Ελληνες ἐπιχειρηματίες ἀδυνάτου χαρακτῆρος μέ τήν ἐλπίδα τῆς διασώσεως τῆς περιουσίας των καί τῶν οἰκογενειῶν των, ἐλύγισαν.

'Εδέχθησαν δυστυχῶς νά λάβουν τήν ...... Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα , ἐνῶ ἦσαν καί εἶναι 'Ελληνες στή καταγωγή, στό αἷμα στήν καρδιά καί στήν ψυχή.

Τό ἀποτέλεσμα τῆς ἐξοντωτικῆς διώξεως ἀπό τίς Βουλγαρικές ἀρχές κάθε 'Ελληνος οἰκονομικοῦ παράγοντος ἦταν ἡ τελεία σχεδόν καταστροφή τῆς 'Ελληνικῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς Δράμας.

Αὐτό εἶχε σάν ἐπακόλουθο νά ἐπέλθη ἀνεργια στίς ἐργατοϋπαλληλικές τάξεις τῆς περιοχῆς.

Βιομηχανικοί ἐργάτες , ἀνειδίκευτοι καί εἰδικευμένοι ἐργάτες, ὑπάλληλοι, λογισταί, γραφεῖς, κ.λ.π. ἔμειναν χωρίς ἐργασία.

Οἱ Βούλγαροι ἐπιχειρηματίες προσελάμβανον μόνον Βουλγάρους στήν ἐργασία των. Ενα τεράστιο κοπάδι ἀπό βουλιμιῶντες Βουλγάρους πολίτες ἔφθασε στή Δράμα, ἀπό τό ἐσωτερικό τῆς Βουλγαρίας, καί κατέλαβαν ὅλες τίς θέσεις καί τίς ἐργασίες. Χῶρος γιά τούς 'Ελληνες δέν ὑπῆρχεν.

Μόνον οἱ 'Ελληνες καπνεργᾶτες εἶχαν ἐργασία ὅλο τό θέρος.

Οἱ καπνεμπορικές ἐπιχειρήσεις εἰργάζοντο ἐντατικά γιά νά καλύψουν τίς τεράστιες ἀνάγκες σέ καπνό τοῦ Γερμανικοῦ Στρατοῦ. Τά ἡμερομίσθια τῶν Καπνεργατῶν ἦσαν ἱκανοποιητικά. Τό χρῆμα αὐτό τῶν καπνεργατῶν ἦταν πού κινοῦσεν τήν ἀγορά τῆς Δράμας.

ΣΑΜΟΖΗ ΖΑ
ΜΠΟΛΓΚΑΡΗ

'Από τίς πρῶτες ἡμέρες οἱ Βουλγαρικές ἀρχές καθιέρωσαν δελτία τροφίμων.

./.

Τό καθιερωθέν δελτίο γιά τούς Βουλγάρους τόσον γιά τούς ἐπήλυδες ὅσον καί γιά τούς " νεοφωτίστους" ἦταν πλουσιοπάροχο. Γιά τούς Ἕλληνες ἦταν ἀνύπαρκτο.

Μόνον ψωμί χειρίστης ποιότητος καί ἐλαχίστης ποσότητος διενέμετο σέ ἰδιαίτερα ἀρτοποιεῖα.

Τά " ἄλλα" ἀρτοποιεῖα διένεμαν 300-500 γραμμάρια λευκό σιταρίσιο ψωμί σέ κάθε Βούλγαρο.

Τά ειδικά γιά τούς Βουλγάρους παντοπωλεῖα πουλοῦσαν στούς Βουλγάρους ποικιλλίαν εἰδῶν τροφίμων," Σάμοζα Μπόλγκαρη " εγραφεν ἡ πινακίδα ἀπ'ἔξω ἀπό τά καταστήματα αὐτά πού ἔκαναν διανομή τροφίμων σέ Βουλγαροϋπηκόους.

Ἄγρια ἐδέρετο , ἀπό τούς Βουλγάρους Χωροφύλακες κάθε Ἕλληνας ποῦ θά τολμοῦσε νάπλησιάση στόν χῶρο τῆς διανομῆς.

-" Ἀφοῦ εἶσαι Ελληνας, νά πᾶςνά πεθάνης σκύλας γιέ" ἦταν ἡ βρισιά τοῦ Βουλγάρου.

Καί οἱ Ελληνες κατέφευγαν σέ ἄλλα μικρομάγαζα ὅπου ὑπῆρχε κάποιοα ἐλπίδα κάτι νάβρεθῆ, γιατί τό καλοκαίρι τοῦ 1941 δέ ὑπῆρχεν ἀκόμα μεγάλη ἔλλειψ τροφίμων.

Ἡ οὐρά γιά νάἀγοράση κανείς καί τό πιό εὐτελές εἶδος καί οἱ τιμές πού κάθε μέρα ἀνέβαιναν πρός τά ὕψη ἦταν τό κύριο χαρακτηριστικό τῆς ἐποχῆς ἐκείνης γιά τούς δυστυχοῦντες Ἕλληνες.

Κι'ὅμως τό σχέδιο αὐτό τῶν Βουλγάρων νά κάμψουν μέ τήν πεῖνα τήν ἐθνική ἀντίσταση τοῦ Ἑλληνικοῦ λαϊκῶν μαζῶν στίς κατεχόμενες περιοχές ἀπέτυχε.

Μέσα στή ψυχή τοῦ Ἕλληνα πάνω ἀπό τό ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως ὑπάρχει ἡ λατρεία πρός τήν Ἑλλάδα, Γιατί ὁ Ἕλληνας μέσα στήν μακραίωνα πορεία τῆς Ἱστορίας του, ραφιναρίστικε, λαμπικαρίστηκε καί ἐξελίχθηκε σέ μιά ράτσα ἀνθρώπου μέ ἀνώτερες ἀνθρωπιστικές ἀρχές.

Αὐτό τό ἀγνοοῦσαν οἱ, σέπρωτόγονη ἀκόμη πολιτιστική καί ἀνθρωπιστική κατάσταση, Βούλγαροι.

Η ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΩΝ ΑΠΕΛΑΣΕΩΝ

Αὐτό τό κῦμα τῶν Ἑλλήνων προσφύγων πού κάθε μέρα διαπερνοῦσε τά ὅρια τοῦ Στρυμῶνος καί τελικά κατέφευγε στή Θεσσαλονίκη, δημιούργησε ἐκεῖ ἀμέσως τεράστια προβλήματα, διατροφῆς, στεγάσεως καί ὑγειονομικῆς περιθάλψεως.

./.

Οἱ Ἕλληνες πρόσφυγες ἦσαν γυμνοί καί σέ ἐλεεινή κατάσταση ἀπό τούς πολυήμερους ξυλοδαρμούς των, ἀπό τίς Βουλγαρικές ἀρχές.

Ζητοῦσαν προστασία. Ποῦ θά τήν εὕρισκαν σέ μιά χώρα ὑποδουλωμένη στόν Γερμανικό στρατό πού ρουφοῦσε καθημερινά κάθε παραγόμενο Ἑλληνικό προϊόν;

Ἡ Ἑλληνική Κυβέρνηση τῶν Ἀθηνῶν διεμαρτυρήθη έντονώτατα στόν Γερμανό πληρεξούσιο τοῦ Γ΄ Ράϊχ στήν Ἀθήνα.

Ἀλλά καί Οἱ Γερμανικές ἀρχές τίς Θεσσαλονίκης διεπίστωσαν τόν κίνδυνο πού ἔνειχε γι'αὐτούς ἀπό ἀπόψεως ἀσφαλείας ἀλλά καί διαδόσεως ἐπιδημικῶν νοσων, αὐτός ὁ ἀσφυκτικός ὑπερκορεσμός τῆς Θεσσαλονίκης.

Ἔτσι ἔγιναν ἀμέσως οἱ δέουσες ἐνέργειες καί περί τά τέλη Αὐγούστου ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση ἀναγκάσθηκε νά διατάξη τήν παύση τῶν ἀπελάσεων.

Τό γεγονός ἀνεκοινώθη ἀμέσως στό πληθυσμό τῶν Βουλγαροκρατουμένων περιοχῶν.

Χιλιάδες Ἕλληνες πού ἦσαν ἕτοιμοι ν'ἀπελαθοῦν εἰδοποιήθησαν νά παραμείνουν.

Βούλγαροι κήρυκες διεκήρυξαν ὅτι ὁ Βασιληᾶς τῆς Βουλγαρίας Βόρις ἀπεφάσισε " ἐν τῇ μακροθυμίᾳ του" νά σταματήσουν Οἱ ἀπελάσεις καί νά ζήσουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες καί Βούλγαροι ἀδελφωμένοι.

Ἐδόθησαν μάλιστα καθησυχαστικές διαβεβαιώσεις ὅτι θά σταματήσουν οἱ διώξεις. Ἕλληνες ὁδεύοντες γιά νά ἀπελαθοῦν διετάχθησαν καί ἐπέστρεφαν.

Ἀπηγορεύθη παράλληλα καί κάθε ἀναχώρηση Ἕλληνος γιά τήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος Ἑλλάδα, ἔστω καί οἰκειοθελῶς.

Στή Δράμα ἔγινε πιστευτό ὅτι αὐτή ἡ μεταβολή τῆς στάσεως τῶν Βουλγαρικων Ἀρχῶν ὀφείλετο σέ Γερμανική πίεση.

Οἱ Ελληνες ἐλπίσανε ὅτι μιά περίοδος ἠσυχίας ἄρχιζε γι'αὐτούς κι'ἐπεδόθησαν μέ καινούργιο ζῆλο στίς ἐργασίες των καί στήν ανασυγκρότηση τῶν οἰκονομικῶν των.

Ἀλλά ἡ βουλγαρική Κυβέρνηση εἶχεν ἀρχίσει παράλληλα πρός αὐτές τίς ἐνέργειές της, τήν ἐφαρμογή ἑνός νέου σχεδίου ἐκβουλγαρισμοῦ χειροτέρου ἀπό τό προηγούμενο.

Αὐτό οἱ Ἕλληνες δέν τό ἤξεραν.

Κεφάλαιον 7ον

Ο ΤΕΛΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ
ΥΠΗΚΟΟΤΗΣ

Στόχος όλης αυτής της κινήσεως άλλά καί ολοκλήρου της έγκληματικής δραστηριότητος τών Βουλγαρικών άρχών Κατοχής ήταν ένας καί μόνος.

'Η μεταβολή της 'Εθνολογικής συνθέσεως του πληθυσμού τών περιοχών.

'Ο συμπαγής 'Ελληνικός πληθυσμός τών έδαφών αυτών ήταν άδύνατον νά έκτοπισθή ολόκληρος.

Έπρεπε λοιπον νά πεισθή μέ τήν βία ή τό καλό νά άλλάξη άν όχι έθνική συνείδηση, τουλάχιστον υπηκοότητα, ώστε νά παρουσιάσθουν ή Ανατολική Μακεδονία καί Θράκη, μετά τήν λήξη του πολέμου, σάν περιοχές καθαρά Βουλγαρικές καί νά προσαρτηθούν οριστικά στό Βουλγαρικό Βασίλειο.

ΣΥΝΕΧΕΙΣ ΣΤΙΚΕΣ
ΑΠΟΓΡΑΦΕΣ

Τόν 'Ιούνιο του 1941 διετάχθησαν όλοι οί κάτοικοι του Νομού Δράμας, προκειμένου νά ένεργηθή άπογραφή, νά υποβάλουν δηλώσεις περί της 'Εθνικότητός των.

Τό άποτέλεσμα ήταν γιά τούς Βουλγάρους τρομακτικό.

Μόνον οί ιστορικώς άλλοτε εξαρχικοί σλαυόφωνοι, άπό τά χρόνια του Μακεδονικού 'Αγώνος, μίσθαρνα όργανα της Βουλγαρικής προπαγάνδας, καθώς καί ένα ποσοστόν 'Αρμενίων καί άλλων κοινωνικών άποβρασμάτων παρεδέχθησαν ότι είναι....." Βουλγαρικής" έθνικότητος .

Οί προσπάθειες τών Βουλγαρικών άρχών έντείνονται καί νέα μέσα πιεστικώτερα μεταχειρίζονται γιά τήν έπίτευξη της άναγκαίας μεταλλαγής.

Τόν Αύγουστο του 1941 νέα διαταγή, νέα άπογραφη, νέα υποβολή δηλώσεων έθνικότητος. Παρ'ολες τίς " φιλότιμες" προσπάθειές των, τό άποτέλεσμα είναι τό ίδιο τρομακτικά πενιχρό γιά τούς Βουλγάρους.

'Ακριβώς γιά τήν πείσμονα καί ήρωϊκήν άρνησή του ν'άποκτήσα Βουλγαρικήν υπηκοότητα καί γιά τήν άμετακίνητο καί φανατική του πίστη στόν 'Ελληνισμό του, ο πληθυσμός του Νομού Δράμας υπέστη στά χρόνια της Κατοχής άφάνταστα μαρτύρια άπό τούς Βουλγάρους έπιδρομείς.

./.

Κι'όμως ἐλάχιστοι ἦσαν ἐκεῖνοι πού λύγισαν . Μέχρις τέλος τῆς Κατοχῆς δέν ξεπέρασαν τό 2% .

[illegible]

ΑΡΜΕΝΙΚΗ ΦΙΛΙΑ

'Εκεῖνο πού προκαλεῖ κατάπληξη καθ'όλη τήν περίοδο τῆς Βουλγαρικῆς Κατοχῆς εἶναι ἡ στάση τῶν 'Αρμενίων.

Οἱ 'Αρμένιοι ὅταν κατεστράφη ἡ πατρίδα των ἀπό τούς Τούρκους κατέφυγαν πρόσφυγες καί ἱκέτες στήν 'Ελλάδα. Τούς δεχθήκαμε, τούς ἀγκαλιάσαμε, τύς προστατεύσαμε, καί τούς βοηθήσαμε νά ξεχάσουν τόν πόνο τους νά ἐπιδοθοῦν σέ κάποιαν ἐργασία καί νά προοδεύσουν. Ποτέ κανένας διαχωρισμός δέν ἔγινε σέ βάρος τῶν 'Αρμενίων. Μᾶλλον περισσοτέρων προνομίων ἀπ' ὅ,τι τούς Ἕλληνες ἀπελάμβανον. ... ἐπεδόθησαν στό ἐμπόριο

Ἔτσι αὐτοί ὅπου ὁμολογουμένως διέπρεψαν καί ἐπλούτησαν σεβάρος φυσικά τῶν 'Ελλήνων. Κανείς φόγος γι'αὐτό. 'Αντίθετα μέ ἀγάπη καί κατανόηση τό 'Ελληνικό κράτος ὑποβοήθησε τήν πρόοδό των.

Κανείς δέν φανταζόταν ὅτι μόλις ἡ Ελλάδα θά λύγιζεν, οἱ περισσότεροι ἀπό αὐτούς θά μεταβάλλοντο σέ ὀχιές. "Οτι θά δάγκωναν φαρμακερά τούς Ἕλληνες πού τούς φιλοξένησαν μέ τόσην ἀγάπη τόσα χρόνια.

Οἱ περισσότεροι τῶν 'Αρμενιων τῆς Δράμας ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς εἰσόδου τῶν Βουλγάρων στό 'Ελληνικόν ἔδαφος ἐτακτήσαν ἀνεπιφύλακτα στό πλευρό των καί ἐναντίον τῶν 'Ελλήνων .

Τήν ἴδια στάση ἐτήρησαν ἀπο συμφώνου καί οἱ 'Αρμένιοι τῶν λοιπῶν περιοχῶν, τῆς 'Ανατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης.

Τηλεγράφημα τῶν 'Αρμενίων τῆς Δράμας ὑπογεγραμμένο ἀπό τόν πρόεδρο τῆς 'Αρμενικῆς Κοινότητος καί τόν 'Αρμένο πρωθιερέα ἀποστέλλεται στόν Βασιλέα τῆς Βουλγαρίας Βόριδα. Τόν εὐχαριστοῦν διότι τούς ἀπηλευθέρωσεν ἀπό τά δεσμά τῶν καταραμένων 'Ελλήνων καί τοῦ δηλώνουν ὅτι εἶναι στή διάθεσή του γιά κάθε περίπτωση .

'Οργανώνουν θεατρική παράσταση ὅπου μιά νέα ἀρμενικῆς καταγωγῆς μέ πένθιμο χιτῶνα καί δεμένα τά χέρια ἀπό τούς " βαρβάρους" "Ελληνας" περιμένει τόν λυτρωτή της.

./.

'Εμφανίζεται τότε ένα 'Αρμενόπουλο, ντυμένο στολή Βουλγάρου στρατιώτου καί, κάτω άπό τίς ένθουσιώδεις έπευφημίες καί τά χειροκροτήματα τῶν θεατῶν, κόβει μέ τόσπαθί του τά δεσμά , τήν άπελευθερώνει καί οἱ δυό τους ποδοπατοῦν τήν Ελληνική σημαία.

'Απορεῖ κανείς μέ τό θράσος των τήν άγνωμοσύνη των καί τήν άναισχυντία των. Αὐτοί πού εὐεργετήθηκαν άπό τούς Ελληνες " κίνησαν τήν χεῖρα κατά τοῦ εὐεργέτου".

Καί δυστυχῶς δέν ἦταν μόνον θεωρητική ἡ βουλγαροφιλία των. 'Επεδόθησαν μέξηλο σέ συνεργασια μέ τίς Βουλγαρικές ληστρικές ὀρδές των δῆθεν Βουλγάρων ὑπαλλήλων καί στρατιωτικῶν στήν απηνῆ δίωξη παντός 'Ελληνος, στήν καταλήστευση καί διαρπαγή τῶν 'Ελληνικῶν περιουσιῶν στόν βιασμό 'Ελληνίδων, στίς καταδρομές τῶν 'Ελλήνων άγωνιστῶν καί σέ ἄλλες βρωμερές άνθελληνικές πράξεις.

Πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι τήν ἴδια άνθελληνική στάση ετήρησαν καί οἱ περισσότεροι τῶν 'Αρμενίων τῶν περιοχῶν τῆς ὑπολοίπου γερμανοκρατουμένης ἤ ἰταλοκρατουμένης 'Ελλάδος σιά χρόνια τῆς φρικτῆς Κατοχῆς καί τῆς άπαισίας περιόδου τῆς βαμοκρατίας.

Τώρα πού πέρασαν άπό τότε τόσα χρόνια ὅλοι οἱ "Ελληνες διερωτώμεθα γιατί διέπραξαν ὅλα αὐτά τά έγκλήματα σέ βάρος μας οἱ 'Αρμένιοι;

Δέν θά πρέπει νά παραλείψουμε νά σημειώσουμε ὅτι ὑπῆρξαν καί 'Αρμένιοι πού δέν έδέχθησαν νά παίξουν αὐτόν τόν ρόλο τοῦ προδότου. 'Αρνήθηκαν νά συνεργασθοῦν μέ τίς άρχές Κατοχῆς καθώς καί μέ τούς Κομμουνιστές. Πολλοί άπ' αὐτούς τούς καλούς 'Αρμενίους τούς ὁποίους πάντα βλέπουμε μέ συγκίνηση καί άγάπη, ὑπέστησαν τά ἴδια δεινά μέ μᾶς τούς Ελληνες έξ' αἰτίας τήν άνδροπρεποῦς καί 'Ελληνικῆς διαγωγῆς των.

Σήμερα οἱ περισσότεροι ἔχουν άποκτήσει 'Ελληνική ὑπηκοότητα καί οἱ οἰκογένειές των ζοῦν άδελφωμένες μέ τίς δικές μας.

'Η στρατιά ὅμως τῶν κακῶν 'Αρμενίων διελύθη . Οἱ περισσότεροι μετά τήν Κατοχή κατέφυγαν στή Σοβιετική 'Αρμενία μεταβληθέντες μέσα σέ μιά μέρα σέ φανατικούς Κομμουνιστές.

Φίδια πού φωληάζουν μέσα στούς κόλπους τῶν Ρώσων γιά νά τούς δαγκώσουν μιά μέρα ὅπως εδάγκωσαν κι 'εμᾶς τούς Ελληνες.-

./.

ΙΣΡΑΗΛΙΤΕΣ

Στήν ἀρχή οἱ Βούλγαροι προσεπάσθηαν νά προσεταιρισθοῦν καί τούς Ἑβραίους στά σχέδιά των, (οπως προσεταιρήσθησαν τούς Ἀρμενίους) καί νά τούς κινητοποιήσουν κατά τῶν Ἑλλήνων μέ τήν ὑπόσχεση λεηλασίας τῶν Ἑλληνικῶν περιουσιῶν

Ἀλλά οἱ Ἰσραηλῖτες μολονότι ἐγνώριζον τί τούς περιμένει σέ περιπτωση ἀρνήσεώς των, δέν ἐδέχθησαν νά γίνου ὄργανά των.

Εἶναι πρός τιμην τῆς Ισραηλιτικῆς κοινότητος Δράμας ή ὑπερήφανη καί ἀξιοπρεπής καί φιλελληνική αὐτή διαγωγή των.

Οἱ Ἰσραηλῖτες εὐγνώμονες γιά τήν στοργή καί τήν ἀγάπη τῶν Ἑλλήνων πρός αὐτούς, ἔνοιωθαν κι'αὐτοί σάν Ἕλληνες καί ἦσαν Ἕλληνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 8ον

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΤΣΟΛΑΚΟΓΛΟΥ

'Αντίθετα ἀπό τούς Βουλγάρους, οἱ Γερμανοί σέ ὅλη τήν πέραν τοῦ Στρυμωνος 'Ελλάδα μέχρι τήν Κρήτη διετήρησαν τήν 'Ελληνική Διοίκηση.

'Η διατήρηση τῆς Κρατικῆς ὑποστάσεως τῆς Κατεχομένης Χώρας μέχρις λήξεως τοῦ πολέμου προβλέπεται ἀπό τά καθιερωμένα Διεθνῆ ἔθιμα, τίς Διεθνεῖς συμφωνίες καί τό Διεθνές Δίκαιον.

Οἱ Βούλγαροι παρέβησαν τίς Διεθνεῖς αὐτές συμβάσεις καταλύοντας τήν 'Ελληνική Διοίκηση στήν 'Ανατολική Μακεδονία καί Θράκη.

Οἱ Γερμανοί ἐπί κεφαλῆς τοῦ 'Ελληνικοῦ Κρατικοῦ Μηχανισμοῦ ἐτοποθέτησαν μιά Κυβέρνηση ἀπό πρόσωπα τῆς ἐμπιστοσύνης των. 'Η νόμιμη 'Ελληνική Κυβέρνηση μέ Πρόεδρο τόν 'Εμ. Τσουδερό εἶχε καταφύγει μέ τόν Βασιλιά Γεώργιο στό Κάϊρο.

Πρόεδρος τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως τῶν 'Αθηνῶν ἐτοποθετήθη ἀπό τούς Γερμανούς ὁ Στρατηγός Γεώργιος Τσολάκογλου, Διοικητής τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατά τόν 'Ελληνοϊταλικό πόλεμο μέ ἡρωϊκή πολεμική δράση.

Ἦταν ἕνας ἰδιότυπος ἰδεολόγος πού ἐπίστευε ὅτι κάποιος ἔπρεπε σ' αὐτές τίς δύσκολες στιγμές νά θυσιασθῆ γιά να σωθῆ ἀπό τά νύχια τῶν Γερμανῶν ὅτι 'Ελληνικόν εἶναι δυνατόν νά διασωθῆ. Πρό πάντων νά ἐπιβιώση ἡ φυλή ἀπό τόν κίνδυνο τῆς πείνας που τόν ἔβλεπεν ἄμεσον. Ἐγνώριζεν ὅτι μέ τήν τοποθέτησή του ὡς Πρωθυπουργοῦ ἀπό τούς Γερμανούς , θά ἐθεωρεῖτο προδότης καί θά κατεδικάζετο μιάν ἡμέρα ἀπό τήν νόμιμην ἑλληνική Κυβέρνηση παρά τίς 'Εθνικές ὑπηρεσίες πού θά προσέφερε ὅπως ἐπίστευεν ὁ ἴδιος στόν 'Ελληνικό Λαό. 'Ακριβῶς λοιπόν γιά νά μήν καταλάβη θέση αὐτήν ἕνας πραγματικός προδότης ὁπότε τεραστία θά ἦταν ἡ ἐθνική ζημία, ἀνέλαβεν αὐτός καί ἐθυσιάσθη.

Ἔλαβε τό στίγμα τοῦ " Κουΐσλιγκ" τῆς νεωτέρας 'Ελληνικῆς 'Ιστορίας ἐνῶ ὁμολογουμένως ἦταν καλός Ἕλλην καί καλός ἄνθρωπος καί ἄξιζε καλυτέρας τύχης.

./.

'Ακριβῶς ἐπειδή δέν ἦταν " γνήσιος Κουΐσλιγκ" καί οἱ ἐνέργειές του ἐθεωρήθησαν ὅτι ἐνῶ ὠφελοῦσαν τούς Ἕλληνες, ἔβλαπταν τά Γερμανικά συμφέροντα, ἐπαύθη ἀργότερα ἀπό τούς Γερμανούς.

Οἱ ὑπερφίαλοι Γερμανοί ὑπῆρξαν " ἄτυχοι". Δέν κατάφεραν οὔτε ἕνα γνήσιο προδότη νά βροῦν ἀπό τήν φυλή τῶν 'Ελλήνων.

Μιά ἀπό τίς πρῶτες ἐνέργειές του μόλις ἀνέλαβε πρωθυπουργός, ὁ Γεώργιος Τσολάκογλου , ἦταν νά διαμαρτυρηθῇ ἐντονώτατα στήν Γερμανική Κυβέρνηση γιά τήν παράδοση τῆς 'Ανατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης στούς Βουλγάρους.

Στή διαμαρτυρία του αὐτή καμμιά δέν ἐδόθη οὐδέποτε ἀπάντηση. 'Αλλά τί ἀπάντηση νά δοθῇ σέ μιά κυβέρνηση πού οἱ Γερμανοί δέν κατεδέχοντο ν'ἀποστείλουν πρός συνεννόηση τόν πληρεξούσιό τους στήν 'Ελλάδα, ἀλλά ἀπέστελλαν ἕναν Γερμανό 'Υπιλοχία;

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΕΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Τά κύματα τῶν προσφύγων πού ἔφευγαν ἀπό τήν 'Ανατολική Μακεδονία καί Θράκη κατέφευγαν κυρίως στή Θεσσαλονίκη καί στήν 'Αθήνα.

Ἔτσι ἐδημιουργήθη ἀπό τίς πρῶτες ἡμέρες ἕνα τεράστιο πρόβλημα στεγάσεως καί διατροφῆς ὅλων αὐτῶν τῶν 'Ελλήνων πού προσήρχοντο μέ τήν ψυχή στά δόντια χωρίς νά ἔχουν κανένα ἄλλον πόρο ζωῆς. Οἱ Βούλγαροι τούς τά εἶχαν πάρει ὅλα.

Στήν 'Αθήνα, στό γραφεῖο τοῦ Σερραίου δικηγόρου Παπαντωνίου, συνεκροτήθη τίς πρῶτες ἡμέρες τῆς κατοχῆς, εἰδική σύσκεψη προσφυγικῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν Βουλγαροκατεχομένων ἐδαφῶν.

'Εκεῖ ἀπεφασίσθη ἡ συγκρότηση ἑνιαίας Πανπροσφυγικῆς 'Επιτροπῆς μέ σκοπό τήν καταβολή πάσης δυνατῆς προσπαθείας γιά τήν περίθαλψη τῶν προσφύγων, τήν διαφώτιση τῆς Κυβερνήσεως καί τῶν Γερμανοϊταλικῶν 'Αρχῶν Κατοχῆς γιά τά Βουλγαρικά ἐγκλήματα καί τήν ἐνέργεια διαμαρτυριῶν καί κάθε ἄλλης δυνατῆς κινήσεως γιά τήν προστασία τῶν

διαβιούντων κάτω ἀπό την βουλγαρικήν μάχαιραν Ἑλλήνων.

Οἱ πρόσφυγες κάθε βουλγαροκατεχομένου νομοῦ εἶχαν τήν δική τους Ἐπιτροπή. Ἀντιπρόσωποι τῶν Νομαρχιακῶν Ἐπιτροπῶν ἀποτελοῦσαν τήν Ἐπιτροπή τῶν ἐν Ἀθήναις προσφύγων ἐκ Μακεδονίας - Θράκης. Γνωστή μέ τό ὄνομα Ἐπιτροπή τῶν ἐν Ἀθήναις Μακεδόνων- Θρακῶν.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ
ΣΤΟΝ ΤΣΟΛΑΚΟΓΛΟΥ

42 μέλη τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς με ἐπί κεφαλῆς τόν καθηγητή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀλεξ. Σβῶλο, ἀπό τήν Δυτική Μακεδονία, ἐπεσκέφθησαν τόν τότε πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἀθηνῶν Στρατηγό Τσολάκογλου.

Στήν Ἐπιτροπή αὐτή συμμετεῖχε καί ὁ κ. Ἰωάννης Πριμικίδης Δ/ντής τῆς Ἐφημερίδος " Ταχυδρόμος" Καβάλας ὁ ὁποῖος καί μοῦ διηγήθη τάλεχθέντα.

Διεμαρτυρήθησαν γιά τά διαπραττόμενα ἀπό τούς Βουλγάρους στήν Ἀνατ. Μακεδονία καί Θράκη καί ἐζήτησαν τήν ἐπέμβασή του.

Ὁ στρατηγός τούς εἶπεν:

-" Κύριοι αὐτός ὁ χῶρος τοῦ Γραφείου πού βλέπετε εἶναι ὅτι ἀπέμεινεν ἐλεύθερον ἤ σχεδόν ἐλεύθερον, ἀπό τήν Πατρίδα μας. Αὐτά πού θά σᾶς εἴπω σᾶς τά ἐμπιστεύομαι σάν Ἕλληνας πρός Ἕλληνες.

Καί τούς ἐξέθεσε τούς λόγους πού ἔλαβε τήν πρωθυπουργία καί τούς ὁποίους ἀναφέρουμε σέ προηγούμενο κεφάλαιο.

-"Ξέρω ὅτι μιά μέρα, οἱ Ἕλληνες θά μέ καθίσουν στό σκαμνί. Θά υπάρχει τότε τέτοια σύγχιση ἰδεῶν στίς λέξεις "προδότης" καί "προδοσία" , ὥστε κανείς δέν θά ἔλθη νά μέ ὑπερασπίσθῇ. Ἀκόμη καί σεῖς πού θά γνωρίζετε τήν ἀλήθεια τῶν γεγονότων δέν πρόκειται νάπροσέλθητε μάρτυρες ὑπερασπίσεώς μου. Θά ἔχω ἀπομείνῃ μόνος καί θά πέσω μόνος. Ἀλλά πιστεύω ὅτι θά ἔχω ἐπιτελέσει τό ὑπέρτατο καθῆκον μου πρός τήν πατρίδα. Νά διασώσω ὅτι εἶναι δυνατόν ἀπό τά ἁρπακτικά νύχια τῆς πείνας καί τῆς δυστυχίας πού ἐπέρχεται.

Μήν νομίζετε ὅτι ἔχω καμμιά οὐσιαστική ἐξουσία στά χέρια μου.

'Αρκεῖ νά σᾶς πῶ ὅτι ὁ μοναδικός τρόπος ἐπαφῆς μου μέ τόν Γερμανό πληρεξούσιο τοῦ Ράϊχ καί τούς Γερμανούς Στρατηγούς, εἶναι ἕνας Γερμανός....'Απιλο χίας πού ἔρχ εται κάθε Πέμπτη ἐδῶ καί παραλαμβάνει τίς ἐκθέ εις μαςμέ τά αἰτήματά μας καί τίς προτάσεις μας.

Αὐτή εἶναι ἡ ἀξία καί ἡ ἰσχύς τῆς Κυβερνήσεώς μου.

"Οταν ὑπογράφαμε τήν ἀνακωχή ρητά μᾶς ὑπεσχέθησαν οἱ Γερμανοί Στρ τηγοί ὅτι δέν θά εἰσέλθουν Βουλγαρικά Στρατεύματα σέ 'Ελληνικόν ἔδαφος. Κι'ὅμως εἰσῆλθον. Δέν ἐτήρησαν τόν λόγον τους.

Διεμαρτυρήθην ἐντονώτατα ὡς Πρωθυπουργός τῆς 'Ελλάδος γι ήν κατάληψη τῶν περιοχῶν 'Ανατολικῆς Μακεδονίαςκαί Θράκης, ἀπό τούς Βουλγάρους. Κι'ὅμως καμμιά ἀπάντηση δέν μοῦ ἐδόθη ἀπό τήν Γερμανική Κυβέρνηση. Δέν κατεδέχθησαν νά μοῦ ἀπαντήσουν.

Αὐτή εἶναι ἡ κατάσταση. 'Αλλά θά συνεχίσω τ'ον ἀγῶνα μου......."

Τότε σηκώθηκε ὁ καθηγητής 'Αλεξ. Σβῶλος ὁ ὁποῖος συγκινημένος τόν συνεχάρη γιά τό Πατριωτικό του ἔργο καί τοῦ ἐζήτησε τήν συμπαράσταση τῆς Κυβερνήσεως στήν προστασία τῶν προσφύγων.

'Ο Τσολάκογλου ἐδέχθη νά παράσχη κάθε δυνατήν ἐνίσχυση καί προστασία στούς πρόσφυγες πού προήρχοντο ἀπό τά Βουλγαροκρατούμενα ἐδάφη.

'Ακόμη παρεκάλεσε τήν 'Επιτροπήν νά συλλέγη ἀπό τούς πρόσφυγες λεπτομερεῖς καί θετικές πληροφορίες γιά τά διαπράττόμενα ἐγκλήματα ἀπό τούς Βουλγάρους τίς ὁποῖες νά τοῦ ἀναφέρουν γιά τήν ἐνέργεια διαμαρτυριῶν πρός τίς Γερμανικές ἀρχές, ὥστε νά σταματήσουν ἤ τουλάχιστον νάπεριορίσουν τήν λαίλαπα αὐτή τῆς ἐξοντώσεως τῆς Φυλῆς μας στήν Βόρειον 'Ελλάδα.

Τήν ὑπόσχεση πού ἔδωσε ὁ Τσολάκογλου τήν ἐτήρησε μέσα στά ὅρια τῶν πενιχρῶν δυνατοτήτων πού διέθετε.

Κι'αὐτό εἶναι πρός τιμήν του.

Μέσα στήν πεῖνα πού ἐμάστιζε τόν πληθυσμόν τῶν Γερμανοκρατουμένων ἐδαφῶν χωρίς τήν προστασία τῆς 'Ελληνικης Κυβερνήσεως τῶν 'Αθηνῶν, θά ἦταν ἀδύνατον νά παρασχεθῆ στούς πρόσφυγες οἱαδήποτε βοήθεια.

Καί οἱ πρόσφυγες διαφεύγοντες τόν μαρτυρικό θάνατο ἀπό τούς Βουλγάρους δολοφόνους, θά ὑπέκυπταν στόν ἀργό

./.

θάνατο τῆς πεῖνας.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Γιά τήν ἱστορια παραθέτουμε μερικά ἀπό τά ὀνόματα τῆς 'Επιτροπῆς Μακεδόνων- Θρακῶν τῶν 'Αθηνῶν.

I.- 'Ο καθηγητής Κεραμόπουλος, που διετέλεσε καί Πρόεδρος τῆς 'Επιτροπῆς μέχρι τόν Σεπτέμβρη 1941.

2.- 'Ο Καθηγητής Λ. Σβῶλος πού ἐξελέγη Πρόεδρος τῆς 'Επιτροπῆς ἀπό τόν Σεμπτέμβρη τοῦ 1941 μέχρι καί τοῦ 'Ιουλίου 1943.

3.- 'Ο καθηγητής Κόνδρος, 4.- ὁ Δ. 'Ανδρεάδης 5.- ὁ στρατηγός Διώτης, 6.- ὁ Μακεδόνας ἀγωνιστής Γεώργιος Μόδης.

"Ολοι αὐτοί εἶχαν τήν πρωτοβουλία τῆς ἱδρύσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

Συμμετεῖχαν ἐπίσης οἱ Μητροπολῖται τῶν Βουλγαροκατεχομένων περιοχῶν καθώς καί οἱ ~~ἀπόστολοι~~ Δ. Πάζης, Β. Χατζηλίας, Α. Μπαπάλμπασης, Γ. 'Εξηντάρης, Ι. Παπαδάκης, Χρ. Εὐελπίδης, 'Αλ. Ζάνας, Β. Τιμωνίδης, Α. Θεολογίτης, Μ. Σταμούλης, Α. Λαμπριανίδης, Φ. Μανουηλίδης, Ν. Μανούσης, Δ. Πέννας, Ν. Τσίμπας. Ν. Λούβαρης κ.λ.π.

'Αντιπρόσωποι τοῦ Νομοῦ Δράμας στήν 'Επιτροπή διετέλεσαν οἱ:

I.- Α. Λαμπριάνίδης

2.- 'Αλ. 'Αποστολίδης

3.- π. Κάλφας

4.- Α. Κουτούμης

5.- Θ. Σέσμανίδης

6.- Κισάγισλης

7.- Α. Παπαθεοδώρου

8.- Α. Παπαδόπουλος

9.- Ν. Γεωργιάδης

10.- Γ. Μαπούλας

11.- Σ. Σαββίδης

12.- Κ. Κοσμίδης

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Κατά παρόμοιο τρόπον ὅπως καί στήν 'Αθήνα συνεκροτήθησαν στίς διάφορες Μακεδονικές πόλεις τῶν Γερμανοκρατου-

μένων περιοχῶν ἐπιτροπές προσφύγων πού ἡ κεντρική των ἐπιτροπή εὑρίσκετο στή Θεσ/κη.

Τήν Δράμα, στήν Κεντρικήν 'Επιτροπή τῆς Θεσσαλονίκης, ἐκπροσωποῦσεν ὁ Δήμαρχος Δράμας 'Αθανάσιος Τριανταφυλλίδης ὁ ὁποῖος ἦταν καί ἕνα ἀπό τά κυριώτερα καί μαχητικώτερα ἡγετικά στελέχη τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς.

Παράλληλα στή Γενική Διοίκηση Μακεδονίας, στή Θεσσαλονίκη ἱδρύθη ὑπηρεσία Κοινωνικῆς Προνοίας μέ ἐπικεφαλῆς τόν παλαιό δήμαρχο Δράμας Παζιώνη, πού παρεῖχε κάθε δυνατή περίθαλψη στούς καθημερινά ἀφικνουμένους πρόσφυγες.

Στούς πρόσφυγες ἐχορηγοῦντο:

1.- Χρηματικό μηνιαῖο βοήθημα

2.- Ρουχισμός παλαιός

3.- Κατοικία σέ ειδικά γιά τόν σκοπόν αὐτόν ἐπιτασσόμενα οἰκήματα στίς πόλεις καί στά χωριά.

4.- Γιά τούς ἐγκαθισταμένους στήν ὕπαιθρο ἐδίδετο καί μικρός γεωργικός κλῆρος.

2 στρέμματα σέ οἰκογένεια μέχρι 4 μελῶν.

4 " " " ἄνω τῶν 4 μελῶν.

'Ο κλῆρος αὐτός ὅσο μικρός καί ἄν φαίνεται ἦταν τότε πραγματική σωτηρία γιά τούς κατέχοντες . 'Εξησφάλιζαν ἔστω καί ἄν δέν τόν καλλιεργοῦσαν οἱ ἴδιοι, τό σιτάρι πού ἐχρειάζοντο τότε τό πολυτιμώτερον εἶδος διατροφῆς καί τό ἰσχυρότερο " νόμισμα" ἀνταλλαγῶν.

Σιγά-σιγά οἱ προσφυγικές ἐπιτροπές ἐθεωρήθησαν Κρατικές ὑπηρεσίες καί ὠργανώθησαν κατά τόν καλύτερο δυνατό τρόπο.

Σέ μιά ἐποχή πού ὁ τιμάριθμος τῆς ζωῆς, μετεβάλλετο, στήν Γερμανοκρατούμενην 'Ελλάδα, ἀπό ὥρα σέ ὥρα καί χιλιάδες Έλληνες πέθαιναν ἀπό τήν πεῖνα, τό ἔργο τῶν 'Επιτροπῶν αὐτῶν ἀποτελεῖ ἀληθινήν ἐποποιΐα καί εἶναι δίκαιο ὁ ἀπονεμόμενος σ'αὐτούς ἔπαινος.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

Παράλληλα πρός τό ἔργο τῆς ὑλικῆς βοηθείας οἱ 'Επιτροπές προσφύγων ἐπιτελοῦσαν ἕνα μεγάλης σημασίας ἐθνικον ἔργον.

Συνεκέντρωσαν ἀπό τούς πρόσφυγες πληροφορίες γιά τά ἐγκλήματα τῶν Βουλγάρων καί τήν κατάσταση στά Βουλγαροκρα-

./.

τούμεναἐδάφη .

Τίς πληροφορίες αὐτές τίς διωχέτευαν στίς Κεντρικές 'Επιτροπές.

Οἱ Κεντρικές 'Επιτροπές μέ βάση τίς πληροφορίες αὐτές συνέτασσαν συνεχῶς διαμαρτυρίες καί ὑπομνήματα τά ὁποῖα ἐπέδιδαν στίς Γερμανικές 'Αρχές Κατοχῆς καί στήν Κυβέρνηση τῶν 'Αθηνῶν.

Πολλά ἐπετεύχθησαν μέ τίς διαμαρτυρίες των καί εἶναι ἄλλη μιά ὀφειλομένη τιμή πρός τούς ἀποτελέσαντες τίς 'Επιτροπές αὐτές.

Μετά τήν ἐπίσκεψη στόν Τσολάκογλου ἡ ἐπιτροπή τῶν ἐν 'Αθήναις Μακεδόνων Θρακων συνέταξεν ἕνα θαυμάσιον ὑπόμνημα διαμαρτυρίας τό ὁποῖον ἐπεδόθη τίς πρῶτες ἡμέρες τοῦ 'Ιουνίου 1941 στούς πληρεξουσίους τῆς Γερμανίας καί 'Ιταλίας στήν 'Ελλάδα 'Αλτεμπουργκ καί Γκίτζη.

Εἶναι ἕνα θαυμαστό ντοκουμέντο πού ἐκφράζει ὄχι μόνο τόν πόνο τοῦ 'Ελληνικοῦ "Εθνους ἀλλά καί ἐκθέτει ἀντικειμενικά τήν ἱστορικήν ἀλήθεια γιά τίς ἐπίμαχες αὐτές περιοχές πού διεκδικεῖ ἡ Βουλγαρία.

Θά ἔπρεπε ὁλόκληρο τό ὑπόμνημα νά τό παραθέσουμε γιά νά διαβαστῆ ἀπό τούς ἀναγνῶστες μας. 'Αλλά ὁ χῶρος τοῦ βιβλίου εἶναι π ριωρισμένος.

'Αρκούμεθα μόνο στήν παραθεση τοῦ πρώτου κεφαλαίου.

Σ'αὐτό ἐκτίθεται γιατί δέν δύναται νά μεταβιβασθῆ ἡ στρατιωτική Κατοχή.

""Η'Ελλάς καταθέσασα τά ὅπλα παρεδόθη ὄχι εἰς τούς Βουλγάρους ἀλλ'εἰς τούς Γερμανούς καί'Ιταλούς, μεθ'ὧν ὑπῆρξεν ἐμπόλεμος.

'Η OCCUPATIO BELLICA κατά τό διεθνές δίκαιον εἶναι ἰδιαιτέρα ἔννομος σχέσις μεταξύ τῆς κατεχούσης πολιτικῆς ἐξουσίας τοῦ ἐχθρικοῦ Κράτους καί τῶν κατοίκων τοῦ καταληφθέντος ἐδάφους, ἔννομος σχέσις , ὑποθέτουσα διεξαγωγήν πολέμου μεταξύ κρατων καί ἐξ'ἧς πηγάζουν διά τόν καταλαβόντα τό ἐχθρικό ἔδαφος δικαιώματα καί ὑποχρεώσεις μέχρι τῆς συνομολογήσεως τῆς Εἰρήνης.

'Η OCCUPATIO BELLICO προϋποθέτει ἐμπόλεμον κατάστασιν μεταξύ τοῦ καταλαβόντος Κράτους καί τοῦ Κράτους οὗ κατε-

./.

λήφθη τό ἔδ φος.

'Αλλ'ἡ Βουλγαρία δέν ὑπῆρξεν ἐμπόλεμος ὡς πρός τήν 'Ελλάδα. Εἶναι ἁπλῶς τρίτη δύναμις.

Μεταβίβασις τῆς OCCUPATIO εἰς μή ἐμπόλεμον Κράτος δέν προβλέπεται ὑπό του Διεθνοῦς Δικαίου, καθ'όσον δέ γνωρίζομεν δέν ειναι γνωστή εἰς τήν πρᾶξιν.

Εἰς τό καταλαβόν Κράτος δέν ἐπιτρέπεται κατ'ἀρχήν μεταβολήτοῦ νομικοῦ, διοικητικοῦ καί πολιτικοῦ STATUS QUO τοῦ ἐδάφους.

Μόνον δέ, ἐάν ἀπόλυτα κωλύμματα διά τό συμφέρον αὐτοῦ προκύπτουν ἀπο τήν νομοθεσίαν τοῦ καταληφθέντος ἐδάφους εἶναι δυνατή ἡ παρέκκλισις ἀπ'αὐτῆς.

Κατά μεῖζονα λόγον δέν ἐπιτρέπεται μεταβίβασις τῶν δικαιωμάτων τοῦ καταλαβόντος εἰς τρίτην δύναμιν. Διότι τό καταλαβόν Κράτος ὑπέχει εὐθύνας, ἔστω καί μόνον ἠθικάς, διά τήν διοίκησιν τοῦ καταληφθέντος ἐδάφους. Δέν νοεῖται δέ εὐθύνη δι'ἀλλοτρίαν ἐνέργειαν.

Οὔτω ἡ Γερμανία, καίτοι ὑπεύθυνος διά τήν διοίκησιν τοῦ καταληφθέντος 'Ελληνικου ἐδάφους , θά ἀπέρριπτεν οὐσιοστικῶς τήν ευθύνην της, ἐφ'ὅσον τήν OCCUPATIO BELLICA μετεβίβασεν εἰς τρίτον Κράτος.

Τοῦτο ὅμως δέν συμβιβάζεται πρός τήν τακτικήν μιᾶς μεγάλης δυνάμεως, διεξαγούσης τόν πόλεμον μετά τόσου θάρρους κι'ἐπιγνώσεως εὐθυνῶν.

Καθ'ἥν δέ στιγμήν οὔτε ἡ Γερμανία , οὔτε ἡ 'Ιταλία ἐγκατέστησαν εἰς τήν 'Ελλάδα πολιτικάςἀρχάς, δέν δυνάμεθα νάἐννοήσωμεν πῶς τοῦτο ἐπιτρέπεται εἰς τήν Βουλγαρίαν .

Καί ἄν ἀκόμη ὑποθέσωμεν ὅτι καθαρῶς στρατιωτικοί λόγοι ἐπέβαλον ἴσως εἰς τό Γερμανικόν OBERKOMMANDO τήν χρησιμοποίησιν Βουλγαρικῶν στρατευμάτων εἰς τάς'Ελληνικάς ἐπαρχίας, τάς ὁποίας κατέλαβεν ὁ Γερμανικός Στρατός, ζήτημα ἐφ'οὗ ἡμεῖς δέν δυνάμεθα ν'ἀναμιχθῶμεν, πάλιν ἡ διοίκησις καί ἡ δικαιοσύνη θά ἔπρεπε νά μείνουν 'Ελληνικαί, διά νά μήν ὑποφέρῃ ὁ ἀθῶος πληθυσμός ὅσα ὑποφέρει καί θά ὑποφέρῃ ἀπό τήν κακομεταχείρησιν τῶν Βουλγάρων.

Στά ἑπόμενα κεφάλαια τοῦ ὑπομνήματος ἐπεξηγεῖται :

1.- Γιατί ἡ κατοχή τῶν ἐδαφῶν αὐτῶν ἀπό τήν Βουλγαρία ἐνῶ δέν εἶναι ἀναγκαία εἶναι ὅμως ἐπικίνδυνος.

2.- Ποιές εἶναι οἱ πραγματικές διεκδικήσεις τῆς Βουλγαρίας.

3.- Ποιά εἶναι ἡ ἐθνολογική σύστασις τῶν περιοχῶν αὐτῶν.

4.- Τί έδημιούργησε τό 'Ελληνικό Κράτος στά έδάφη αύτά.
5.- Ποιές εἶναι οἱ οἰκονομικοκοινωνικές ἀπόψεις τοῦ ζητήματος.

Καί καταλήγει τό ὑπόμνημα μέ τήν ἀκόλουθο παράγραφο.
" 'Η συνείδησις τοῦ δικαίου τῆς ὑποθέσεώς μας θεμελιουμένη ὡςάνωτέρω , κατ' ἀκλόνητον τρόπον, μᾶς κάνει νά διαμαρτυρώμεθα μέ ὅλην τήν δύναμιν τῆς ψυχῆς διά τήν κατάληψιν τμημάτων 'Ελληνικῆς γῆς ὑπό τῶν Βουλγάρων, κατάληψιν τήν ὁποίαν δέν ἠμποροῦμεν νά δεχθῶμεν οὔτε ὡςπροσωρινήν" .

ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΩΝ

Όσο περνοῦσαν ὅμωςοἱ ἡμέρες ἐπλήθαιναν τά Βουλγαρικά έγκλήματα.

Τόν 'Ιούλιο 1941 νέα διαμαρτυρία τῆς 'Επιτροπῆς ἐπιδίδεται στούς πληρεξουσίους Ιταλίας, Γερμανίας, Καταγράφονται λεπτομερῶς τά διαπραττόμενα ἀπό τούς Βουλγάρους ἐγκλήματα.

Καί στίς ἀρχές Σεπτεμβρίου 1941 νέα διαμαρτυρία στήν ὁποία περιλαμβάνονται τά διαπραχθέντα κατά τό θέρος ἐγκλήματα. Μεταξύ τῶν ἄλλων σταχυολογοῦμε τά ἀκόλουθα:

" Εἴκοσι πρόκριτοι ἐκ Προσωτσάνης, 8 ἐκ Χωριστῆς, 7 ἐκ Κοκκινογείων, 12 ἐκ Πλατανιᾶς, 5 ἐκ Φωτολείβο ς, 9 ἐκ Πύργων, 10 ἐκ Ξηροποτάμου, 11 ἐκ Μεριθωρίου, 15 ἐκ Λαζάνου (; ;), 13 ἐκ Κυργίων, καί 9 ἐκ Καλαμπακίου συλληφθέντες μετήχθησαν εἰς τήν Βουλγαρίαν, εἰς τήν ὁποίαν ἐπίσης μετήχθη καί ὅλος ὁ ἄρρην πληθυσμός 'Οχυροῦ (;) Πάντων τούτων ἀγνοεῖται ἡ τύχη.........

'Εξ' ἄλλου γυναῖκες καί κορίτσια τοῦ παραμεθορίου συνοικισμοῦ 'Οχυροῦ τῆς περιφερείας Δράμας ἐβιάσθησαν κτηνωδῶς ὑπό Βουλγάρων στρατιωτῶν.

Εἰς τό κρατητήριον τῆς Κάτω Νευροκοπίου ἐκρατοῦντο 50 πρόσωπα μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἡ 'Ελένη Ν.Ν.....ενα κορίτσι δεκατεσσάρων ἐτῶν.

Περί τό μεσονύκτιον μιᾶς τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ 'Ιουνίου εἰσέβαλον εἰς τό κρατητήριον δύο Βούλγαροι

./.

στρατιῶται ζητοῦντες ἐπιμόνως καί ὀνομαστικῶς τό δεκατετραετές αὐτό κορίτσι. Τό ἀνεκάλυψαν νά κοιμᾶται μεταξύ τοῦ πατρός καί της μητρός του καί τό ἀπήγαγον παρά τάς ἱκεσίας τῶν γονέων του, τούς ὁποίους μάλιστα ἐλάγχισαν εἰς τά χέρια διότι ουτοι ἀπεπειράθησαν νά προστατεύσουν τήν κόρη των. Μετάπάροδον τριῶν περίπου ὡρῶν ἐπανέφεραν τό δεκατετραετές αὐτό κορίτσι, τό ὁποῖον εὑρίσκετο εἰςἀθλιεστάτην κατάστασιν, προκαλοῦσαν τήν ἀγανάκτησιν καί την φρίκην κάθε ἀνθρώπου.....

Τήν 3η Ἰουνίου 1941 ἑπτά Βούλγαροι στρατιῶτες εισβάλλόντες εἰς τήν οἰκίαν τοῦ Νικολάου Ν. εἰς τό χωρίον Μικρόπολις ἠσέλγησαν ἐκ περιτροπῆς ἐπί τῆς συζύγου του, παρουσία αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τόν ὁποῖον καί ἐλόγχισαν. Εἰς τάς φωνάςτῆς ἀτυχοῦς γυναικός προστρέξαντες οἱ Βούλγαροι, δήμαρχος καί 'Αστυνόμος, ἐδήλωσαν ἁπλῶς ὅτι αὐτά εἶναι..... συνήθη εἰς τούς στρατιώτας" .

Στό ὑπόμνημα περιλαμβάνονται καί ἄλλα Βουλγαρικά ἐγκλήματα , φόνοι κ.λ.π. πού διεπράχθησαν σέ ἄλλους νομούς τῶν Βουλγαροκρατουμένων ἐδαφῶν.

Περιλαμβάνεται ἐπίσης καί ἡ βιαία ἐκκένωση τοῦ Παλαιοῦ Καλαποτίου στίς 9-6-41 . Τό ὑπόμνημα καταλήγει.

'Ολόκληρος ἡ μή Βουλγαροκρατουμένη 'Ελλάς καί ἰδίως αἱ βόρειαι ἐπαρχίαι αὐτῆς ἔχουν κατακλυσθεῖ μέχρι σήμερον ἀπό πλέον τῶν 50.000 θυμάτων τῆς ἀνηκούστου βαρβαρότητος τῶν Βουλγαρικῶν 'Αρχῶν.

'Εδημιουργήθη οὕτω 20 μόλις ἔτη μετά τήν Μικρασιατικήν καταστροφήν νέον προσφυγικόν πρόβλημα διά τήν 'Ελλάδα, ὀξύτερον τῶν προηγουμένων λόγω τῶν ἐξαιρετικῶν πολεμικῶν συνθηκῶν, συντελοῦν δέ τά μέγιστα εἰς τήν ἐπικίνδυνον ὄξυνσιν τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς 'ἐξασφαλίσεως διά τόν λαόν ἐργασίας , τοῦ ἐπισιτισμοῦ καί τῆς ὑγιεινῆς κατασκάσεω τῆς χώρας τά ὁποῖα ἀντιμετωπίζει ἡ 'Ελλάς, 'Η ἀντιμετώπισι των προβλημάτων τούτων..... εἶναι τό πλέον θλιβερόν καί ἐπικίνδυνον ἀποτέλεσμα τῆς παραδόσεως τῶν 'Ελληνικῶν ἐπαρχιῶν εἰς τούς Βουλγάρους καί τῆς ἔναντι τοῦ 'Ελληνισμοῦ Βουλγαρικῆς πολιτικης ".

Σέ λίγες ἡμέρες ὅμως οἱ Βούλγαροι θά δημιουργήσουν μιάν ἀκόμη πιό φρικαλέα κατάσταση τό φευδοκίνημα τοῦ 1941 καί τίς ἐπακολουθήσασες φρικαλέες σφαγές. -

./.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΧΡΥΣΟΧΟΟΥ

Μία ἀληθινά ἐθνική προσφορά τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἀθηνῶν τήν ὁποία ὀφείλουμε νά καταλογίσουμε στό ἐνεργητικό,της, ἦταν ἡ τοποθέτηση, σάν Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Νομαρχιῶν τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Μακεδονίας, τοῦ Συνταγματάρχου Ἀθανασίου Χρυσοχόου, ἐπιτελάρχου κατά τόν πόλεμο 1940-1941 τοῦ Γ΄Σώματος Στρατοῦ.

Ὁ Ἀθανάσιος Χρυσοχόου καλυπτόμενος κάτω ἀπό τήν ἰδιότητα αὐτή καί συνεργαζόμενος μέ ἕνα πλῆθος ἀπό μονίμους καί ἐφέδρους Ἀξ/κούς,ζούς ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς κ.λ.π. ἐπέτυχε νά ὀργανώσῃ μέ ἕδρα τήν Θεσσαλονίκη μιά θαυμασία ὑπηρεσία ἀντιμετωπίσεως τῆς Βουλγαρικῆς προπαγάνδας καί τῆς Βουλγαρικῆς ἐγκληματικῆς δραστηριότητος.

Εἰδικά γιά τίς Βουλγαροκατεχόμενες περιοχές εἶχε πλῆρες δίκτυο πληροφοριῶν τό ὁποῖο τοῦ προσεπόριζε πολύτινες πληροφορίες.

Στήν Γερμανοκρατούμενη ὄχθη τοῦ Στρυμῶνος εἶχεν ὀργανώσει ἀρίστην ὑπηρεσίαν ὑποβοηθήσεως διαφυγῶν ἀπό τίς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές καί ὑποδοχῆς τῶν διαφευγόντων.

Μέ ὄργανα τῆς Χωρ/κῆς καί ἄλλους κρατικούς ἁρμοδίους ἐλάμβανε καταθέσεις ἐνόρκους τῶν Ἑλλήνων αὐτῶν πού διέφευγαν ἀπό τήν Βουλγαρική τυρανία μέ ὀλεστίς λεπτομέρειες τῶν μαρτυρίων καί βασάνων πού ὑπέστησαν ἀπό τους Βουλγάρους.

Οἱ μαρτυρικές αὐτές καταθέσεις ἀποτελοῦν σήμερα πολύτιμα ἱστορικά ντοκουμένα γιά τά πρωτοφανῆ Βουλγαρικά ἐγκλήματα πού διεπράχθησαν.

Κάθε ἐξαμηνία ὁ Ἀθανάσιος Χρυσοχόου συνέτασσε μιά λεπτομερῆ καί ἐμπεριστατωμένη ἔκθεση γιά τήν κατάσταση στή Μακεδονία τήν ὁποία διωχέτευε καί πρός τήν Κυβέρνηση τῶν Ἀθηνῶν ἀλλά καί πρός τό Στρατηγεῖο Μέσης Ἀνατολῆς καί τήν Ἐλεύθερη Ἑλληνική Κυβέρνηση στό Κάϊρο.

Γιατί ὁ Ἀθανάσιος Χρυσοχόου ἦταν σέδιαρκῆ ἐπαφή μέ τό Συμμαχικό Στρατηγεῖο Μέσης Ἀνατολῆς.

Εὐγνωμοσύνη αἰσθανόμεθα ὅλοι οἱ Ἕλληνεςκαί ἰδιαίτερα οἱ κάτοικοι των ἀκριτικῶν αὐτῶν περιοχῶν γιά τίς πολύτιμες ὑπηρεσίες πού προσέφερεν πρός τό ἔθνος ὁ Ἀθανάσιος Χρυσοχόο

./.

Ὑπῆρξεν ἕνας ἀπό τούς μαχητικωτέρους Ἕλληνες ἡγέτες πού ἀγωνίσθηκε σέ μιά ἀπό τίς πιό ἐπικίνδυνες ἐπάλξεις τῆς Πατρίδος στίς πιό κρίσιμες στιγμές τοῦ Ἀγῶνος.

Μέ δέος καί συγκίνηση ἀναμετροῦμε ἐμεῖς οἱ νεώτεροι τό μεγαλεῖο τοῦ Ἀγῶνος του.

Ἀπαύγασμα τῶν πολυτίμων γιά τήν νεώτερην Ἱστορία στοιχείων πού συνεκέντρωσε μέ τήν ἐθνική αὐτή δραστηριότητα, μᾶς προσέφερε στό βιβλίο του "Η Κατοχή ἐν Μακεδονίᾳ" πού ἀποτελεῖ μιά καινούργια ἐθνική προσφορά.

Πληροφορίες καί στοιχεῖα ἀπό τό βιβλίο του αὐτό περιέχονται στήν ἐξιστόρησή μας γιά τήν Βουλγαρική Κατοχή στή Δράμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 9ον

Η ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ

ΓΕΡΜΑΝΟΡΩΣΣΙΚΟΣ
ΠΟΛΕΜΟΣ

Στίς 22-6-1941 οἱ Γερμανικές στρατιές διαπερνοῦν αἰφνιδιαστικά τά γερμανοσοβιετικά σύνορα, μπροστά στά μάτια μιᾶς τρομαγμένης κατάπληκτης καί ἀνίκανης ν'ἀντιδράση ἀνθρωπότητος. Μιά σειρά ἀπό ἀλλεπάλληλες ἐντυπωσιακές νῖκες τῶν Γερμανῶν πείθουν τόν Βούλγαρο Πρωθυπουργό Φιλώφ ὅτι οἱ Ἀξονικές δυνάμεις θά τερματίσουν νικηφόρα τόν πόλεμο μέσα στό 1941. Αὐτό τόν κάνει ν'ἀποφασίση τήν ἐπίσπευση τῆς ὁλοκληρώσεως τοῦ σχεδίου ἐκβουλγαρισμοῦ τῶν κατεχομένων Ἑλληνικῶν ἐδαφῶν ὥστε ὅταν παρακαθήση στήν τράπεζα τῆς Εἰρήνης νά παρουσιάση τετελεσμένα γεγονότα. Αὐτή ἡ "ἐπίσπευση" σημαίνει ὁμαδική σφαγή καί γενοκτονία τῶν Ἑλλήνων. Ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση ὅμως φοβᾶται μήπως οἱ πράξεις της αὐτές προκαλέσουν τήν ἀντίδραση τοῦ ἐρωτευμένου μέ τήν ἀρχαία Ἑλλάδα Ἀδόλφου Χίτλερ ἤ τήν ἀγανάκτηση τῆς Διεθνοῦς Κοινῆς Γνώμης.

Ἀποφασίζεται ἀπό τήν Σόφια νά ὑποβοηθηθοῦν οἱ Ἕλληνες στήν διοργάνωση μιᾶς ἐπαναστάσεως, γιά νά δικαιολογηθῆ μιά ὁμαδική σφαγή σέ μεγάλη ἔκταση. Σέ μιάν ἐποχή ὅμως πού ὁ Ἄξονας προελαύνει παντοῦ νικηφόρος οἱ Ἕλληνες οὐδέποτε θά ἔκαναν τέτοια ἀνοησία. Γι'αὐτό καί οἱ Βουλγαρικές μυστικές ὑπηρεσίες ἀναλαμβάνουν νά διοργανώσουν οἱ ἴδιες τό κίνημα αὐτό. Ἤδη ἡ Βουλγαρική ἀντικατασκοπεία ἔχει βρῆ τούς Ἕλληνες πού χρειάζονται γι'αὐτή τήν βρωμερήν ὑπόθεση.

ΝΑΥΠΛΙΟ
28-6-1941

Ἕνα Γερμανικό Στρατιωτικόν αὐτοκίνητο σταματᾶ μπροστά στίς φυλακές τῆς Ἀκροναυπλίας. Ἐκεῖ κρατοῦνται Κομ/σταί καί βαρυποινῖται.

Ἕνας φαλακρός κύριος κατέβηκεν ἀπό τό αὐτοκίνητο συνοδευόμενος ἀπό δύο Γερμανούς Ἀξ/κούς τῆς G.F.P. (Γκέ- Ἔφ- Πέ τά ἀρχικά γράμματα τῆς Γκεχάϊμ Φέλντ Πολιτσάϊ- Εἰδικῆς Στρατιωτικῆς Ἀστυνομίας τῶν Γερμανῶν γιά τήν δίωξη τῶν κινημάτων Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως τῶν Υποδούλων Εὐρωπαϊκῶν Λαῶν).

Παρουσιάσθηκαν στόν Ἕλληνα Δ/ντή τῶν Φυλακῶν. Στό γραφεῖο του ἔγιναν οἱ ἀμοιβαῖες συστάσεις.

'Ο καλοντυμένος κύριος ήταν Βούλγαρος διπλωματικός υπάλληλος της Βουλγαρικής πρεσβείας 'Αθηνών.

Μέ μελιστάλαχτον ύφος εδήλωσε πώς είχε μιάν ειδικήν αποστολή.

Οί Γερμανοί 'Αξ/κοί αυστηροί καί απότομοι επέδωσαν στόν Δ/ντή τών Φυλακών τήν υπ'αριθ. 62Ι διαταγή της Γκέ- έφ-Πέ δυνάμει της οποίας διετάσσετο ή άμεση απόλυση από τίς φυλακές 27 'Ελλήνων Κομ/στών.

Αιτιολογικό τη απολύσεως. 'Η θερμή παράκληση της Βουλγαρικής πρεσβείας γι'αυτούς " καθ'όσον οι ειρημένοι είναι Βούλγαροι υπήκοοι καί εκτελούσι ειδικήν υπηρεσίαν".

Ο 'Ελληνας Διευθυντής τών Φυλακών διαβάζει σιγά σιγά τά ονόματα:

Ι.- 'Ανδρέας Τσίπας, αναπληρωτής Γενικός Γραμματεύς τού ΚΚΕ.
2.- 'Ανδρέας Τζήμας, μέλος της ΚΕ τού ΚΚΕ
3.- Κ. Λαζαρίδης, μέλος της ΚΕ τού ΚΚΕ.
4.- Ζυσιάδης ή Τερπόβσκυ μέλος τού Μακεδονικού Γραφείου τού ΚΚΕ.

5.- Ζήσης Βελλιόπουλος, 6.- Ζήσης Καλλιμάνης, 7.- 'Αναστ. Καρατζάς, 8.- Πέτρος Κέντρος 9.- Λάμπρος Μόσχος, ΙΟ.-Κυρ. Μπιλάλης, ΙΙ.- 'Αθαν. Πέϊκος, Ι2.- Λάζ. Μποζινος Ι3.- Στέλ. Παπανεδέλκος, Ι4.- Διαμ. Τσιτσίνας, Ι5.- Νικ. Σωτηρίου Ι6.- Μιχ. Σκουπακίδης Ι7.- Νικ. Καϊβανίδης Ι8.- Ρούσσος Καριζάνης Ι9.- 'Εμ. Καζαντζής, 20.- Κων. Λάμπου , 2Ι.-Δημήτριος Λέσκας, 22.- Φωτ. Ούρούζη , 23.- Πάντ. Τζίκας, 24.- 'Ιωάνν. Κων/νίδης, 25.- Θεόδ. Ευθυμιάδης, 26.- Λάζ. Στάμιος, 27.- 'Εμμ. Χαραλάμπους.

Θυμήθηκε ό Δ/ντής τών Φυλακών , ότι τήν παραμονή της εισόδου τών Γερμανών στό Ναύπλιο, είχε προτείνει σ'αυτούς νά τούς υποβοηθήση νά δραπετεύσουν, όπως έγινε μέ πολλούς Κομ/στες, από τίς φυλακές γιά ν'αποφύγουν τήν αντικομμουνιστική μανία τών Γερμανών κι'αυτοί αρνήθηκαν . Τώρα γινόταν καθαρή ή αιτία της αρνήσεώς των.

Θυμήθηκεν ακόμα ότι όλοι τους προήρχοντο από τήν Βόρειον 'Ελλάδα καί εβαρύνοντο όχι μόνον ως Κομμουνισταί αλλά καί αυτονομιστική δράσι.

Σκέφθηκεν ότι ή αποφυλάκιση αυτών τών Κομμουνιστών γινόταν ακριβώς σέ μιάν εποχή πού οί Γερμανοί , μέ τήν πρόσφατη κήρυξη τού Ρωσσογερμανικού πολέμου, κατεδίωκαν μέ φαντάσιη μανία καί τόν πλέον ασήμαντο στέλεχος τού Κ.Κ.

./.

"Αρχισε πλέον νά καταλαβάινει ότι τά κοινωνικά αύτά άποβράσματα προωρίζονται γιά κάποιο καταστραφικόν έργον έναντίον τοῦ 'Ελληνισμοῦ τῆς Μακεδονίας μας. 'Αλλά τί άκριβῶς; Μυστήριο.

Βύθισε τό βλέμμα του στά μάτια τοῦ Βουλγάρου.

'Εκεῖνος τοῦ χαμογέλασε αίνιγματικά.

Οί Γερμανοί 'Αξ/κοί διέκοψαν τούς συλλογισμούς τοῦ Διευθυντοῦ λέγοντάς του ότι ή άποφυλάκιση πρέπει νά γίνη άμέσως καί έπί παρουσία των.

'Εκεῖνος άφοῦ βεβαιώθηκε γιά τό γνήσιο τῆς δ/γης καί συνεννοήθηκε με τούς προϊσταμένους του άναγκάσθηκε νά έπιτρέψη τήν άπόλυση τῶν 27 Κομμουνιστῶν.

"Ηταν ή άρχή μιᾶς όδυνηρῆς περιπέτειας γιάτόν νομό Δράμας καί τήν Μακεδονία.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ
ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

Σέ λίγες ήμέρεςσ'ένα δρόμο τῆς 'Αθήνας δύο όργανα τῆς Ειδικῆς 'Ασφαλείας συνήντησαν τόν 'Ανδρέα Τσίπα, τόνπρῶτο άπο τούς άποφυλακισθέντας.

Θέλοντας νά διαπιστώσουν τί ρόλο παίζει μετά τήν άποφυλάκισή του τόν συνέλαβαν καί τόν ώδήγησαν στά γραφεῖα τῆς 'Ασφαλείας.

'Εκεῖ τοῦ έγινε λεπτομερής έρευνα. Εἶχεν έπάνω του Βουλγαρική ταυτότητα καί άλλα έγγραφα πού πιστοποιοῦσαν ότι εἶναι πράκτωρ ειδικῆς Βουλγαρικῆς ύπηρεσίας.

Μέ θράσυτητα διεμαρτυρήθη γιά τήν σύλληψή του καί ζήτησε νά είδοποιηθῆ ή πρεσβεία του. Σέ έρώτηση ποιά εἶναι ή πρεσβεία του άπήντησε μέ ίταμότητα.

- 'Η Βουλγαρική πρεσβεία.

Πραγματικά σ' λίγο μέ έπέμβαση τῆς Βουλγαρικῆς πρεσβείας 'Αθηνῶν άφέθηκεν έλεύθερος.

Αύτός ό Τσίπας ἦταν αύτήν τήν έποχή Γραμματέας τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ Δηλαδή 'Αρχηγός τοῦ ΚΚΕ. Παρέμεινε σ'αύτό τό πόστο μέχρι τίς άρχές τοῦ 'Οκτωβρίου τοῦ 1941 όπότε άνέλαβε τήν ἡγεσία τοῦ κόμματος ό Γιώργης Σιάντος.

Τίς σχέσεις τοῦ Τσίπα μέ τούς Βουλγάρους έπιβεβαιώνει σtά άπομνημονεύματά του καί ό Διοικητής τῆςII Μεραρχίας

./.

τοῦ ΕΛΑΣ καπετάν 'Ορέστης (ψευδώνυμο του Μούντριχα).

'Αλλά καί ὅλοι οἱ ὑπόλοιποι ἀπό τούς ἀποφυλακισθέντας παρουσίασαν στήν Κατοχή καί μεταπελευθερωτικά πλούσια Κομμουνιστική, αὐτονομιστική καί φιλοβουλγαρική δράση.

'Ο Λάζαρος Ζησιάδης ἤ Τερπόφσκυ ἀνέλαβε ὑπηρεσία στή Βουλγαρική πρεσβεία 'Αθηνῶν.

'Ο Δέλιος Παπανεδέλκος ἐγκατεστάθη στή Βουλγαρική Λέσχη Θεσ/κης.

'Ο Παντ. Τζίκας ἤ Τσίκας ἤ Γκόλτσης ἤ Παπαγεωργίου ἄλλοτε ὑποψήφιος Βουλευτής τοῦ ΚΚΕ στό Νομό Πέλλης παρουσιάσθηκε ἡγετικό στέλεχος τῆς Βουλγαρικῆς προπαγάνδας στήν Ἔδεσσα.

'Ο Κυριάκος Μπιλάλης καί ὁ Πέτρος Κέντρος μαζύ μέ τόν προαναφερθέντα Τσίπα ἡγοῦντο Βουλγαρικῶν ἐκδηλώσεων στή Φλώρινα.

'Ο Διαμ. Τσιτσίνας ὑποψήφιος βουλευτής ΚΚΕ, ὁ Ζήσης Καλιμάνης, ὁ 'Α. Καρατζᾶς καί ὁ Λ. Μόσχος ἔγιναν στενοί συνεργάται τῶν 'Ιταλῶν καί τοῦ Βουλγαρομακεδονικοῦ Κομιτάτου.

'Ο 'Ανδρέας Τζίμας, μέλος τοῦ Μακεδονικοῦ Γραφείου καί Βουλευτής τοῦ ΚΚΕ τό 1936 στή Καστοριά μετονομάσθη σέ Σαμαρινιώτη ἤ Τζίμωφ συνειργάσθη στενώτατα μέ τον Ρουμανόβλαχο Ἰταλοπροδότη 'Αλκιβιάδη Διαμάντη τόν αὐτοαποκαλούμενο πρίγκηπα τῆς Πίνδου γιά νά ἱδρύσων ἀνεξάρτητο Λατινοβλαχικό Κράτος. Μετέπειτα ἀπεστάλη ὡς Πρεσβευτής τῆς ΠΕΕΑ στόν Τίτο ὅπου καί παρέμεινε σάν ἀνώτατο ἡγετικό στέλεχος τῆς Μακεδονίας τοῦ Βαρδάρ.

'Επίσης καί οἱ ἄλλοι παρουσίασαν παρόμοια " ἀξιοζήλευτη δράση.

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ
ΚΑΙ Κ.Ο. ΔΡΑΜΑΣ

'Η Βουλγαρική πρεσβεία ἄρχισε σιγά- σιγά νά προωθῆ τούς Κομ/στάς αὐτούς πρός τήν Μακεδονία- Θράκη . 'Εκεῖ εἶχε γίνει ἡ κατάλληλη προεργασία ἀπό τίς μυστικές Βουλγαρικές ὑπηρεσίες. Ἔτσι αὐτοί ἔπιασαν ἡγετικά πόστα στό Μακεδονικό Γραφεῖο τοῦ ΚΚΕ καί σέ ἄλλες κομματικές ὀργανώσεις.

Ἦταν ἕνας πραγματικός ἆθλος ἡ ἐπιτυχία αὐτή τῶν

./.

Βουλγαρικῶν ὑπηρεσιῶν ἀντικατασκοπείας νά ἔχουν δικά τους στελέχη μέσα σέ καίρια πόστα τοῦ ΚΚΕ.

Μέ τά στελέχη αὐτά ἐπῆλθεν ἕνας συντονισμός δράσεως τοῦ Κόμματος καί τοῦ προγράμματος ἐκβουλγαρισμοῦ τῆς Μακεδονίας πού εἶχεν καταρτήσει ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση.

Γιατί αὐτός ἦταν ὁ ἀντικειμενικός σκοπός ολων αὐτῶν τῶν προστατευτικῶν γιά τούς Ελληνες Κομμονιστάς, μέτρων τῶν Βουλγάρων.

Εἴδαμε ὅτι ἡ Βουλγαρική Κυβερνηση εἶχε πιστέψει σέ σύντομη νίκη τῶν 'Αξονικῶν δυνάμεων (ἐντός τοῦ 1941).

Γι'αὐτό ἤθελε ὁ ἐκβουλγαρισμός τῶν κατεχομένων ἐφαφῶν τῆς Μακεδονίας-,θράκης νά ἔχῃ ὁλοκληρωθεῖ πρός τοῦ τέλους τοῦ ἔτους.

Αὐτό, ὅπως εἴπαμε, ἐσήμαινε ἀληθινή γεννκτονία . Γιατί μόνο μέ μιά ἀπεριόριστη καί συνεχῆ σφαγή θἄῆταν δυνατόν νάἐξαναγκάσθῇ τό σκληροτράχηλο γένος τῶν 'Ελλήνων σέ μιάν ἔστω καί φαινομενικήν ἀποδοχή τῆς Βουλγαρικῆς ὑπηκοότητος.

'Η ἀφορμή τῆςσφαγῆς θά ἦταν οπως ἀναφέραμε ἔναψευδοκίνημα δῆθεν τῶν 'Ελλήνων.

Οἱ Βουλγαρικές ὑπηρεσίες εἶχαν ἀποφασίσει νά μεταχειριστοῦν τούς "Ελληνας Κομμουνιστάς γιά τόν σκοπόν αὐτό.

"Αρχισαν νά ἀνιχνεύουν τάκατεχόμενα ἐδάφη γιά νά ἐξεύρουν τόν κατάλληλο χῶρο ὅπου θά δινόταν τό πρωτο κτύπημα 'Η ἔκρηξη τοῦ ψευδοκινήματος καί ἡ ἀφορμή τῶν σφαγῶν.

'Επελέγη ὁ Νομός Δράμας.

Προσεφέρετο λόγω τῆς γειτονίας του πρός τό Βουλγαρικόν ἔδαφος.

Παρουσίαζεν εὐνοϊκές συνθῆκες ειδικῶν θεμάτων ἀσφαλεί ὥστε οἱ Βουλγαρικές ἀρχές νά μποροῦν νά ἐλέγχουν τήν πορεία τοῦ ψευδοκινήματος, κάθε στιγμή.

Εἶχε μιά Κομμουνιστική 'Οργάνωση, ὅπου Βούλγαροι πράκτορες κάτω ἀπό τήν προστασία τοῦ Μακεδονικοῦ Γραφείου τοῦ ΚΚΕ εἶχαν εἰσχωρήσει σέκαίρια πόστα με τό προσωπεῖο τοῦ Σλαυομακεδονος αὐτονομιστοῦ ἤ τοῦ Βουλγάρου παλαιοῦ Κομ/στοῦ .

"Ετσι καθωρίσθηκε ἡ Κ.Ο.Δράμας νά ἠγηθῇ τοῦ ψευδοκινήματος πού θά ὠργάνωναν οἱ Βουλγαρικές ειδικές ὑπηρεσίες.

./.

Η ΝΕΑ
ΓΡΑΜΜΗ

Τό ΚΚΕ κατά τήν περίοδο τοῦ 'Ελληνογερμανικοῦ πολέμου ἐτήρησε γερμανόφιλο πολιτική γιατί οἱ Γερμανοί ἦσαν σύμμαχοι τῆςΣοβιετικῆς 'Ενώσεως . Μετά τήν αἰφνιδιαστική ὅμως ἐπίθεση τῆς22-6-4Ι τῶν Γερμανῶν κατά τῆς Ρωσσίας μετέβαλλε κομματική γραμμή.

'Η νέααπόφαση τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ ἔλεγε:

" Μέσα στίς σημερινές συνθῆκες τό βαθικό καθῆκον τῶν 'Ελλήνων Κομμουνιστῶν εἶναι ἡ ὀργάνωση τῆς πάλης τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ γιά τήν ὑπεράσπιση τῆςΣοβιετικῆς Ἕνωσης καί τήν ἀποτίναξη τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ....."

'Ενῶ στή Νότιο 'Ελλάδα ἡ γραμμή αὐτή ἐδημιούργησε μετέπειτα τό ΕΑΜ καί τίς ἄλλες ποικιλλώνυμες Κομ/κές ὀργανώσεις, στήν Βόρειο 'Ελλάδα ἡ νέα" ντιρεκτίβα" ὡδήγησε στήν δημιουργία 'Επαναστατικῶν κινημάτων.

'Εδόθη ἐντολή νάἐκκραγῆ ὁπωσδήποτε ἀμέσως μιά 'Επανάσταση γιά νά δοθῆ βοήθεια στήν κινδυνεύουσα " Μεγάλη Πατρίδα τήν Σοβιετικήν Ἕνωση".

Τό ἐνδιαφέρον τοῦ Κόμματος δέν εἶναι ποτέ γιά τήν 'Ελλάδα, ἀλλά γιά τήν Σοβιετική Πατρίδα, τήν ΕΣΣΔ.

Αὐτό ἔγινεν ἀμέσως γνωστό στή Βουλγαρική Κυβέρνηση, ἀπό τούς πράκτορές τηςμέσα στήν ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ.

'Απεφασίσθη νά ὑποβοηθηθῆ ἡ κίνηση αὐτή.

Στή Θεσσαλονίκη ὁ ἀποφυλακισθείς ἀπό τήν 'Ακροναύπλια Δ. Παπανεδέλκος ἡγετικό στέλεχος τοῦ ΚΚΕ ἀλλά καί τῆςἐκεῖ ΒουλγαρικῆςΛέσχης, ὡργανωσε, κατ'ἐντολήν τοῦ Δ/ντοῦ τῆς Βουλ. Λεσχης, ἔνακίνημα μέ βουλγαρόφιλα Κομ/κά στοιχεῖα στό Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης πού παρέσυρεν ἀρκετούς Ἕλληνες.

Σκοπός ἦταν μέταραχές νά στρέψουν τήν μανία τῶν Γερμανικῶν 'Αρχῶν Κατοχῆς κατά τῶν 'Ελλήνων. Τό ἐπέτυχαν. Οἱ Γερμανοί κατέπνιξαν μέ τυφεκισμούς καί συλλήψεις τήν κίνηση αὐτή. Φυσικά ὁ Παπανεδέλκος " διέφυγε" τήν σύλληψη.

Ποτέ δέν συλλαμβάνονται οἱ ἡγέτες τοῦ ΚΚΕ.

Στήν Κατεχομένη ἀπό τούς Βουλγάρους 'Ανατολ. Μακεδονία καί Θράκη, ἡ νέα γραμμή τοῦ Κόμματος ἦρθε σάν θεῖο δῶρο γιά τούς Βουλγάρους.

Στήν Νιγρήτας (Γερμανοκρατούμενη περιοχή) ὁ γνωστός μετέπειτα ὡς "στρατηγός" τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ τοῦ Μάρκου καπετάν Λασσάνης μέ τήν

ὑ ἴσχυση καί καθοδήγηση Βουλγάρων Πρακτόρων ἐνεφανίσθη τόν Αὔγουστο τοῦ 1941, ἐπικεφαλῆς ὁμάδος ἀνταρτῶν, μέ ἀποτέλεσμα τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1941 οἱ Γερμανοί νάπροβοῦν σέ ὁμαδικές ἐκτελέσεις ἀμάχου πληθυσμοῦ των Κερδυλλίων καί ἄλλων χωρίων.

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ
ΠΑΡΤΙΖΑΝΟΙ

Μέ βάση τήν καινούργια κομματική γραμμή ἡ Βουλγαρική μυστική ὑπηρεσία μεταδίδει στήν Κ.Ο.Δράμας καί στίς ἄλλες Κομματικές ὀργανώσεις τήν πληροφορία ὅτι τά Κ.Κ. Βουλγαρίας, Γιουγκοσλαυΐας ἑτοιμάζουν Ἐπανάσταση γιά νά γκρεμίσουν τά φασιστικά καθεστῶτα καί νά διώξουν τούς Γερμανούς. Ὁ φανατισμός τῶν Ἑλλήνων Κομμουνιστῶν καί ἡ δίψα γιά τήν πραγματοποίηση τοῦ ὀνείρου τῆς Κομμουνιστικῆς Βαλκανικῆς Ὁμοσπονδίας τούς ἔκανε νά πιστέψουν τό παράλογον αὐτό φέμμα.

Ἐν τῷ μεταξύ τόν Ἰούλιο τοῦ 1941 ἡ Κ.Ο.Δράμας ἔδωσε τήν ἐντολή στήν Κομματική Ταμειακή Ἐπιτροπή τοῦ χωριοῦ Χωριστή νά ὀργανωθῆ ἡ πρώτη ὁμάδα παρτιζάνων. Στήν πρόσκληση τοῦ ταμειακοῦ Γραμματέως, προσέτρεξαν μέ ἁγνόν ἐνθουσιασμό 13 νέοι τῆς Χωριστῆς.

Ἀρχηγός τους ὁρίστηκε ὁ Νάσος Μπουρούτης, φανατισμένο Κομματικό στέλεχος,

(Σκοτώθηκε τό 1942 σέἐνέδρα Βουλγάρων Χωροφυλάκων, γιατί ἐγνώριζε πολλά.

Τήν ἴδια τύχη εἶχαν καί πολλοί ἄλλοι Κομμουνισταί πού ἐγνώριζάν πολλά μυστικά γιά τήν συνεργασία ΚΚΕ καί Βουλγαρικῆς ἀντικατασκοπείας)

Μεταξύ τῶν πρώτων αὐτῶν παρτιζάνων ἦταν οἱ Χατζηλέπος, Ταμπούρης, Σφέτκος, Σφεληνιώτης, Δρανδβαλης, Κουφογιάννης καί ἄλλοι .

(Ὁ Δρανδβαλης σκοτώθηκε κι'αὐτός σέ Βουλγαρικήνἐνέδρα τό 1942 στή θέση Πευκάκια Δράμας γιά τήν ἴδια αἰτία.)

Οἱ παρτιζάνοι ἔστησαν τό λημέρι τους στήν τοποθεσία Σταυρός, κοντά στό Ρειτζινίκ στήν περιοχή Λειβαδεροῦ(Μοκρός) Δράμας. Σκοπός τους ἡ περισυλλογή τοῦ ὁπλισμοῦ πού εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ ἀπό τόν Ἑλληνικόν. Στρατό κατά τήν ὑποχώρησι ἀπό τά ὀχυρά τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1941 καί

./.

εἶχε ν ἀποκρυβεῖ ἀπό τούς χωρικούς. Ἡ τροφοδοσία τους γινόταν μέ τρόφιμα πού συνεκέντρωνε τό Κόμμα ἀπό τούς κατοίκους τῆςΧωριστῆς. Τροφοδότης καί σύνδεσμος ὁρίστηκε ἕναςκαλός πατριώτης καί γενναῖο παλληκάρι , ὁ Εὐριπίδης Τσιολχᾶς, ἀπό τήν Χωριστή.

Ἡ τροφοδοσία ἀπό τρόφιμα τοῦ χωριοῦ ἦταν δύσκολη γιατί ἄρχισαν σιγά σιγά τά εἴδη διατροφῆς νά λιγοστεύουν.

Οἱ χωρικοί δυσανασχετοῦσαν γιά τήν καθημερινή αὐτή ἐρανική εἰσφορά σέ τρόφιμα.

Ἐφοβοῦντο τήν σύλληψή τους ἀπό τούς Βουλγάρους.

Ἀλλά οἱ Βουλγαρικές Ἀρχές ἐγνώριζαν καί παρακολουθοῦσαν τήν κίνηση. Ἄδικα ὁ ἁγνός πατριώτης Τσολχᾶς ἔπαιρνε χίλιες δυό προφυλάξεις γιά νά μήν τόν ἀντιληφθοῦν ὅτι μετέφερε τρόφιμα στούς παρτιζάνους. Μυστικέςὁδηγίες εἶχαν δοθεῖ στούς " Κμέτ" (Βουλγάρους προέδρους) τῶν ἁρμοδίων Κοινοτήτων, νά ἀδιαφοροῦν στό πέρασμά του.

Ἐκεῖ στό βουνό οἱ 13 παρτιζάνοι ἀπέφευγαν νά ἔλθουν σέ ἐπαφή μέ ἐχθρικά τμήματα. Προσπαθοῦσαν γυρνῶντας τίς τοποθεσίες ὅπου ἦσαν τά ὀχυρά τῆς γραμμῆς Μεταξᾶ καθώς καί τά ὀρεινά χωριά νά βροῦν πεταμένα ἤ κρυμμένα ὅπλα καί πυρομαχικά γιά νά τάἀποθηκεύσουν.

Πολλοί χωρικοί τούς προσέφεραν μέ ἁγνόν ἐνθουσιασμό ὅπλα π ού εἶχαν κρύψει ἀπό τίς ἡμέρες τῶν μαχῶν στίς περιοχέςἐκεῖνες.

Ἀλλά οἱ παρτιζάνοι δέν μποροῦσαν νά συγκρατήσουν τόν ἑαυτόν τους. Τραγούδαγαν Κομμουνιστικά τραγούδια. Αὐτό προκαλοῦσε τήν δυσαρέσκεια τῶν χωρικῶν πού ἦταν ἁγνοί πατριῶτες καθώς καί δυό τριῶν παρτιζάνων πού δέν ἦταν Κομμουνισταί.

Ὑπῆρχε διαμάχη στήν ὁμάδα τῶν παρτιζάνων . Ἀλλά καί στήν Κομμουνιστικήν ὀργάνωση Χωριστῆς ὑπῆρχε διχογνωμία.

Ἄλλοι ἤθελαν νάἐξακολουθήση ἡ κίνηση τῆς ὁμάδος καί νά ἐνισχυθῆ μέ νέους παρτιζάνους. Ἄλλοι ὅμως διαφωνοῦσαν καί ἔλεγαν ὅτι χωρίς ἐνίσχυση θετική ἀπό τό ἐξωτερικό ἡ παρουσία αὐτῆς τῆς ὁμάδος δέν εἶχε καμμιά προοπτική δράσεως καί μόνο ἀσκόπους κινδύνους γιά τούς Ἕλληνες τῆς περιοχῆς μποροῦσε νά δημιουργήση.

./.

'Εν τῷ μεταξύ ἡ δυσκολία νά ἐξευρεθοῦν τρόφιμα γιά τήν συντήρηση τῶν 13 Παρτιζάνων κατέστη ὀξύτερη, σχεδόν ἀνυπέρβλητη.

Τότε ὁ Γραμματέας τῆς ΚΟ Χωριστῆς μέ δική του πρωτοβουλία διέταξε τήν διάλυση τῆς ὁμάδος καί τήν κατάλληλη ἀπόκρυψη τοῦ ἀνευρεθέντος ὁπλισμοῦ.

'Ο Τσολχᾶς μετέδωσε τήν διαταγή κι'ἕνας-ἕνας ὅλοι οἱ Παρτιζάνοι ἐπέστρεψαν στά σπίτια των, τό δεύτερο δεκαήμερο τοῦ Αὐγούστου 1941.

Χαρακτηριστική λεπτομέρεια. Κανείς ἀπ'αὐτούς δέν ἐνοχλήθηκεν ἀπό τίς τόσον πάντοτε ἄγρυπνες καί φιλύποπτες Βουλγαρικές ἀρχές.

Μόλις ἐπληροφορήθη τήν διάλυση τῆς ὁμάδος ἡ Νομαρχιακή 'Επιτροπή τοῦ Κόμματος στή Δράμα ἀπεκύρηξε τόν Γραμματέα τῆς Κομ. 'Οργανώσεως Χωριστῆς. 'Υπάρχει μάλιστα θετική πληροφορία ὅτι διετάχθη ἡ δολοφονία του. 'Εκεῖνος τό ἐπληροφορήθη καί κατέφυγε στή Θεσσαλονίκη.

Βρισκόμαστε στό δεύτερο δεκαήμερο τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1941.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΨΕΙΣ

Στίς ἀρχές Αὐγούστου 1941 μιά ἐπείγουσα δ/γή καλοῦσε στή Σόφια τόν Βούλγαρο Διοικητή Χωρ/κῆς Δράμας Ντιμίτρι Πέϊτσεφ.

Στή Σόφια ὁ Πέϊτσεφ συνεργάσθη μέ τίς Βουλγαρικές μυστικές ὑπηρεσίες.

Παρουσιάσθηκε στούς 'Υπουργούς, 'Εσωτερικῶν Γκαμπρόφσκυ καί Στρατιωτικῶν Δασκάλωφ καθώς καί στόν 'Αρχηγό τῶν Σωμάτων 'Ασφαλείας.

'Από τήν ἀναφορά πού ἔδωσεν οἱ προϊστάμενοί του δέν ἔμειναν εὐχαριστημένοι. Γιατί βέβαια οἱ 13 παρτιζάνοι τῆς Χωριστῆς δέν μποροῦσαν ν'ἀποτελέσουν δικαιολογία γιά ἀπεριόριστη σφαγή τῶν 'Ελλήνων.

Νέες ὁδηγίες ἐδόθησαν στόν Πέϊτσφ γιά τήν ὑποβοήθηση τοῦ παρτιζανικοῦ κινήματος.

'Εκλήθη στή Σόφια καί ὁ Βούλγαρος Νομάρχης Δράμας Γκεωργκίεφ. 'Εδόθησαν καί σ'αὐτόν ειδικές διαταγές.

'Αμέσως μετά τήν ἐπιστροφή τους στή Δράμα ἡ κίνηση ἀρχίζει νά γίνεται ἐντατικώτερη.

Συγκαλεῖται σύσκεψη στήν ὁποίαν ἔλαβον μέρος:

./.

1.-'Ιβάν Μιχαήλωφ Συντ/χης Διοικητής τοῦ Βουλγαρικοῦ Συντάγματος Πεζικοῦ πού ἔδρευε στή Δράμα, 2) Ντιμίτρι Πέϊτσεφ Δ/τής τῆς Βουλγαρικῆς Χωρ/κῆς Δράμας, 3) 'Αθανάσιος Σλάβωφ Δ/τής Πυροβολικοῦ Δράμας, 4) Στεπάν Μαγκελάνσκι Δ/τής τῆς Βουλγαρικῆς 'Ασφαλείας Δράμας, 5) Περβάν Πανζαβάρωφ Βούλγαρος Δήμαρχος Δράμας , 6) παπα Γκεόργι Μπόνεφ Βούλγαρος ἀρχιερατικός ἐπίτροπος Δράμας, 7) Λιοῦμπεν Τσέκωφ ἐκπρόσωπος τοῦ Βουλγαρικοῦ Κομιτάτου.

Προήδρευσε ὁ Βούλγαρος Νομάρχης Δράμας Γκεωργκίεφ ὁποῖος ἀνεκοίνωσε τίς ἐντολές ἀπό τήν Σόφια, σχετικά μέ τό κίνημα καί ἔδωσε τήν ἄδεια σέ ὅλους τούς Κρατικους ὑπαλλήλους καί ἀξιωματικούς, νά συνεργαστοῦν μέ τούς Ἕλληνας Κομμουνιστές ὑποκρινόμενοι καί αὐτοί τούς Κομμουνιστές γιά νά ἐπιταχυνθῆ ἡ ἔκρηξις τῆς ἐπαναστάσεως.

Στή σύσκεψη αὐτή καταστρώθηκε τό γενικό σχέδιο δράσεως. 'Ο ἴδιος ὁ Βούλγαρος ΝομάρχηςΔράμας, ὑποκρινόμενος τόν ἀντιφασίστα, ἔρχεται σχεδόν ἀπροκάλυπτα σέ ἐπαφή μέ Κομμουνιστικά στελέχη πού θά τοῦ βοηθήσουν στήν προετοιμασία τοῦ ψευδοκινήματος.

Μέσῳ τοῦ Βουλγάρου Προέδρου τῶν Κυργίων 'Ιβάν Γαβριήλωφ ἔρχεται σέ ἐπαφή μέ ἡγετικά στελέχη τῆς Κ.Ο. Δράμας, τούς Κομμουνιστές Πέτρο καί 'Αργύριο Κρόκο.

Τούς ὑπόσχεται ἀμέριστην ὑποστήριξη καί τούς ἀποστέλλει διάφορα ἀφόδια γιά τούς παρτιζάνους. 'Αποκτᾶ ἔτσι τήν ἐμπιστοσύνη τῆςΚομματικῆς ἡγεσίας.

'Ο Γραμματέας τοῦ τότε τοῦ Βουλγάρου 'Αρχιερατικου 'Επιτρόπου Δράμας (ἤδη 'Αρχιμανδρίτης στή Σόφια) ἐπέτυχε συνεχεῖς ἐπαφές μέ κορυφαῖα στελέχη τῆς Κ.Ο.Δράμας Σπάρτακον, Κίτσον, Τοπαλαγα, Διάκο κ.λ.π.

Τό ἴδιο ἔκαναν καί ἄλλοι ἐπίσημοι καί ἀνεπίσημοι Βούλγαροι.

Στίς 15 Αὐγούστου 1941 νέα σύσκεψη στή Δράμα. Σ'αὐτήν καλοῦνται οἱ Βούλγαροι Κοινοτάρχες. Μίλησεν ὁ Νομάρχης Γκεωργκίεφ καί ἀνεκοίνωσε σ'αυτούς τό μέρος ἐκεινο τοῦ σχεδίου πού μποροῦσε ν'ἀνακοινωθῆ. Στόν καθένα δόθηκαν ξεκαθαρισμένες ὁδηγίες γιά τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο θά δράση.

Οἱ συσκέψεις τῶν Βουλγαρικῶν 'Αρχῶν Δράμας διαδέχονται ἡ μιά τήν ἄλλη. 'Εντατική δραστηριότητα καί " ἔνθεος"

./.

ζῆλος εἶχε κυριέψει ὅλους τούς Βουλγάρους ὑπαλλήλους γιά νά βοηθήσουν τό ψευδοκίνημα.

Νόμιζε κανείς ὅτι δέν ἐπρόκειτο γιά 'Ελληνικό κίνημα ἀλλά γιά Βουλγαρικό, τόσο φανερά ἀνεμιγνύοντο στήν διοργάνωσή του. Τά ὅπλα καί τά χρήματα πού χορηγοῦσαν στούς παρτιζάνους τά παρουσίαζαν σάν μυστική προσφορά τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Βουλγαρίας.

Τούς ὑπόσχονταν ὅτι τήν ἴδια μέρα θά ξεσηκώνονταν καί τό Κ.Κ.Β. μαζύ μέ ὅλα τά ἀδέλφά Κ.Κ. τῶν Βαλκανίων σέ παμβαλκανικήν ἐπανάσταση καί ὅτι ἡ νίκη ἦσαν σίγουρη.

Σέ μυστική Κομμουνιστική σύσκεψη πού ἔγινε σέ κάποιο σπίτι τῆς Δράμας συμμετεῖχαν καί ἀρκετοί Βούλγαροι Στρατιῶτες καί πολίτες ὡς δῆθεν Κομμουνιστικά Βουλγαρικά στελέχη. Στήν πραγματικότητα ἦσαν πράκτορες. Τούς ἐκάλυπταν μέ τό κῦρος των τά Βουλγαρόφιλα 'Ελληνικά Κομμουνιστικά στελέχη.

Σ'αὐτή τή σύσκεψη ἕνας ἀπ'αὐτούς μέ στολή Βουλγάρου Στρατιώτου ἐδήλωσε πρός τούς παρευρισκομένους Ἕλληνες Κομμουνιστές ἀπό τούς ὁποίους πολλοί δυσπιστοῦσαν.

—"Πρέπει ὁπωσδήποτε νά πεισθῆτε νά ἑνωθῶμεν καί νά γίνωμεν Ἕλληνες καί Βούλγαροι ἕνα, διά νάἐπιτύχωμεν νά διώξουμε ἀκόμη καί μέ τά ὅπλα τούς Βουλγάρους φασίστες ἀπό τήν 'Ελληνική Μακεδονία καί ν'ἀπελευθερώσουμε τήν Βουλγαρία ἀπό τόν ζυγό τῶν φανατικῶν ἐθνικιστῶν. Ὅλοι θά τεθοῦμε κάτω ἀπό τήν προστασία τῆς Μεγάλης Πατρίδος τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης. Μέ τούς Ρώσσους ἐμεῖς οἱ Βούλγαροι ἐργάτες καί ἀγρότες ἔχουμε παληούς δεσμούς καί φυλετική συγγένεια. Σᾶς ὑποσχόμεθα ὅτι μόλις μποῦν οἱ Ρῶσσοι στή Βουλγαρία ὅλοι οἱ Βούλγαροι Στρατιῶτες θά πετάξουμε τά ὅπλα καί θά ἑνωθοῦμε μέ τόν Κόκκινο Στρατό".

Στή Χωριστή Βούλγαρος 'Αξ/κός συνεσκέφθη μέ Κομμουνιστικά Στελέχη. Μετά τήν σύσκεψη ἐσχηματίσθη Κομμουνιστική ἐπιτροπή γιά τήν συλλογή χρησίμων εἰδῶν γιά τούς ἀντάρτες ἄρχισε νέα μυστική στρατολογία μεταξύ τῶν μελῶν καί τῶν συμπαθούντων τό Κόμμα, νέων.

Στό Σιδηροδρομικό Σταθμό Δράμας φτάνει μιά ἁμαξοστοιχία γεμάτη ἀπό Βουλγάρους πού ἐφώναζαν ὅτι εἶναι " Κομμουνισταί" καί τούς πηγαίνουν ἐξορία στά νησιά.... τοῦ Αἰγαίου (Σέ ποιά νησιά τούς πήγαιναν;).-

./.

Οἱ Βούλγαροι αὐτοί, δῆθεν Κομμουνισταί, εἶχαν τό τρομερό " θάρρος" μπροστά στούς Βουλγάρους Χωρ/κες καί 'Αξ/κούς ν'ἀπευθύνωνται πρός τούς Ἕλληνες Δραμηνούς πού τούς κοίταγαν μέ περιέργεια.

- Τί μᾶς βλέπετε; Μᾶς στέλνουν ἐξορία τά φασιστικά κτήνη. 'Εσεῖς τί κάθεσθε; Δέν εἶσθε Κομμουνιστές; Τί φοβᾶσθε; Κινηθῆτε ν'ἀποκτήσετε τήν 'Ελευθερία σας. Ἔφθασε πιά ὁ καιρός . Ζήτω ὁ Κομμουνισμός"

'Ο Κόκκινος Στρατός ἔρχεται....."

Οἱ Βούλγαροι Χωρ/κες παρ'ὅλες αὐτές τίς ἐπαναστατικές ἐκδηλώσεις στεκόντουσαν ἀδιάφοροι. Οὔτε τούς Βουλγάρους " Κομμουνιστές" φοβέριζαν γιά νά σωπάσουν, οὔτε καί τούς Ἕλληνες....ἀκροατές ἀπωθοῦσαν, γιά νά μήν ἀκούουν.

Φαίνεται εὕρισκαν ὅτι τάἐπαναστατικά αὐτά κηρύγματα ἦσαν " ἐπωφελῆ" γιά τούς ὑποδούλους.

'Οπωςἀναφέρει ὁ Κρίστο 'Αντονόβσκι (ἐξωμότης Ἕλληνας δημοδιδάσκαλος ἀπό τήν δυτική Μακεδονία Χρῆστος 'Αντωνιάδης, Αὐτονομαστής Κομμουνιστοσυμμορίτης τό Ι946-Ι949 καί σήμερα " 'Ιστορικός συγγραφέας" στή Γιουγκοσλαβία ὅπου κατέφυγε) στό μελέτημά του γιά τό ψευδοκίνημα τῆς Δράμας τό Ι94Ι (Περιοδικό Σκοπίων GLASNIK 5-Ι96Ι) στή σύσκεψη αὐτή μετέσχε καί ὁ "σλαυομακεδόνας 'Αγωνιστής" Γιόργη Μπόντσεβ ὡςκομματικό ἡγετικό στέλεχος τῆς περιοχῆς Προσωτσάνης.

Αὐτή ἡ ὁμολογία τοῦ 'Αντονόβσκι ἀποδεικνύει πόσο στενή συνεργασία ὑπῆρχε τότε μεταξύ τῶν Βουλγαρικῶν Φασιστικῶν ἀρχῶν καί τοῦ ΚΚΕ Δράμας.

Διότι ὁ αὐτός ὁ Μπόντσεβ δέν εἶναι ἄλλος ἀπό τόν ἐξωμότην Ἕλληνα Γεώργιο Μπόντσο ἤ Παπλιάκη πού ἦταν τότε [illegible] χαφιές τῆς Βουλγαρικῆς 'Αστυνομίας, μέ ἀπαίσια προδοτική δράση ἐναντίον τῶν 'Ελλήνων τῆς Προσωτσάνης.

TO ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ
ΑΝΤΑΡΤΙΚΟ

'Η Κ.Ο.Δράμας εὐθυγραμμισμένη μέ τήν γραμμή τοῦ ΚΚΕ γιά τήν ἄμεση δημιουργία ἐπαναστατικοῦ κινήματος καί ὑποβοηθουμένη ἀπό τάύς Βουλγάρους Πράκτορες, ἀπεφάσισε νά κάνη μιάκαινούργια καί ἐντατικώτερη προσπάθεια.

Αὐτή τή φορά ἡ διοργάνωση ἔγινε μέ ταχύτητα ἀλλά καί

./.

μέ σύστημα καί άπλώθηκε σύντομα σ'όλο τόν νομό Δράμας.

Κινητοποιήθηκαν όλα τά κομματικά στελέχη καί μέ τήν βοήθεια τῶν Βουλγαρικῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν πέτυχαν σύντομα ἱκανοποιητικά ἀποτελέσματα.

Στίς 20 Αὐγούστου 1941 συνέρχεται σέ ὁλομέλεια ἡ Νομαρχιακή ἐπιτροπή τοῦ ΚΚΕ Δράμας.

'Επίσημα ἀνακοινώνεται στά μέλη ἡ ἀνάγκη τῆς ἐνόπλου δράσεως σύμφωνα μέ τήν καινούργια γραμμή τοῦ Κόμματος, γιά ἐνίσχυση τῆς ".Σοβιετικῆς Πατρίδας" .

'Η νομαρχιακή ἐπιτροπή τοῦ ΚΚΕ στή Δράμα ἀνέθεσε τήν ἀρχηγία τῶν νέων παρτιζάνων στόν Πέτρο Παστουρματζῆ (ψευδώνυμο Καπετάν Κίτσος).

Κατήγετο ἀπό τήν Στενήμαχο, ἦταν παληό καί ἀφοσιωμένο μέλος τοῦ Κόμματος μέ ὕποπτη προπολεμική δράση.

Κιτρινιάρης, ἀφύνατος, εἶχε μεγάλην ἰδέα γιά τόν ἑαυτό του καί φιλοδοξοῦσε , οὔτελίγο οὔτε πολύ νά γίνῃ ὁ ....Βοροσίλωφ, τῶν Βαλκανίων.

'Ακατατόπιστος σέ στρατιωτικά θέματα ἔκανε πολλά σφάλματα. Εἶχεν ὅμως ἕνα μεγάλο πλεονέκτημα. 'Εκτελοῦσε πάντα δουλικώτατα κάθε διαταγή τοῦ Κόμματος καί δέν δίσταζε νά ἐξοντώση μέ τά ἴδια του τά χέρια κάθε " ἀντιδραστικό" .

Ξεκίνησε ἀμέσως γιά τό Τσάλ Νταγ. Τό 'Αρχηγεῖο του ἐγκατέστησε στήν περιοχή τοῦ Μούτζουνους. Τό ἐπιτελεῖο του ἀπετελέσθη ἀπό γνωστούς Κομ/στές τῶν Κυρίων, Νικηφόρου κ.λ... Καθώς καί μιά γυναίκα,

Πάντα τό θῆλυ γλυκαίνει τά βάσανα τῆς ζωῆς.

Πρός τά ἐκεῖ λοιπόν ἀνεβαίνουν καθημερινά ὄχι μόνον τάλίγαόπλα καί ἐφόδια πού προμηθεύουν στό Κόμμα οἱ Βούλγαροι ἀλλά καί ὅλα τα ὅπλα καί χρήματα, τρόφιμα κ.λ.π. π πού προσέφεραν μέ ἱερή συγκίνηση, ἀνύποπτοι καί ἀφελεῖς Ἕλληνες. Καθώς ἐπίσης καί Ἕλληνες πού κατεδιώκοντο ἀπό τίς Βουλγαρικές 'Αρχές.

Οἱ Βούλγαροι δέν ἐμπόδιζαν αὐτές τίς ἐφοδιοπομπές . 'Αντίθετα πολλές φορες αὐτοί μέσολαβοῦσαν γιά τήν ταχύτερη προώθησή τους.

'Υπῆρξεπερίπτωση πού Βουλγαρικά κατώτερα ὄργάνα ('Αγροφύλακες) ἀγνοοῦντες τίς μυστικές διαταγές ἐτόλμησαν νά συλλάβουν τούς τροφοδότες αὐτούς.

./.

'Αμέσως διετάχθησαν άπό τούς άνωτέρους τών νά τούς άπολύσουν καί νά τούς έπιστρέφουν έφόδια.

Οί Βουλγαρικές άρχές έπλεκαν τό άτσαλένιο δίκτυ πού θά περιέπλεκε στή σφαγή τόν νομό Δράμας.

ΕΠΙΦΥΛΑΚΤΙΚΟΙ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Τό δεύτερο δεκαήμερο 20 Σεπτεμβρίου 1941 σημειώνεται ένταση τής Βουλγαρικής δραστηριότητος γιά νά πεισθή ό πληθυσμός νά προσχωρήση στήν επανάσταση.

Βούλγαροι, στρατιωτικοί, ίδιώτες, κομιτατζήδες, ύπάλληλοι έξόρμουν στήν ύπαιθρο. Έρχονται σέ επαφή μέ Έλληνες διαφόρων κοινωνικών τάξεων καί τούς μεταδίδουν άνόητες φήμες γιά νικηφόρο προέλαση τών Ρώσσων πρός τήν Βουλγαρία, γιά άναμενομένη παμβαλκανική έπανάσταση, γιά στασιαστικά Βουλγαρικά στρατιωτικά τμήματα καί άλλα πολλά άνόητα άλλά διόλου αθώα φημολογήματα.

Αύτή ή συνεχής προπαγάνδα ύποβοηθουμένη καί άπό τούς Έλληνας Κομ/στάς παρέσυρε ένα μικρόν άριθμόν άτόμων στήν ίδέα τής Έπαναστάσεως.

Ή μεγάλη μάζα στά χωριά καί στίς πόλεις στεκόταν έπιφυλακτική. Ήξεραν οί Έλληνες καλά ότι οί Βούλγαροι τούς μισοΰν θανάσιμα.

Δυσπιστοΰσαν στήν Βουλγαρικήν έντιμότητα.

Έφοβοΰντο αύτήν τήν λυκοφιλία. Διησθάνοντο τόν κίνδυνο.

Δέν έπίστευαν στά ψευδολογήματά των.

Άπό τά ραδιόφωνα μάθαιναν ότι ό Άξονας νικά παντού.

Ένιωθαν ότι αύτή τήν έποχή μιά έπανάσταση θά άπετύγχανεν όπωσδήποτε καί θά έπέφερεν άνυπολόγιστες καί άσκοπες σφαγές τοΰ πληθυσμοΰ άπό τούς Βουλγάρους.

Μά πάνω άπ'όλα πίστευαν στήν Ελλάδα κι'άνέμεναν σίγουροι ότι κάποτε, ίσως όχι σύντομα, θά έρχόταν ή Έλευθερία άπό τόν Νότο καί όχι άπό τόν Βορρά.

Έτσι παρά τίς άοκνες προσπάθειες τών Βουλγάρων προπαγανδιστών, οί Έλληνες τής Δράμας δέν συμμετέσχον στό ψευδοκίνημα. Μόνον οί Κομμουνισταί είχαν προσχωρήσει στήν κίνηση αύτή καθώς κι'έλάχιστος άριθμός άφελών άτόμων.

./.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ

Στίς 20 Σεπτεμβρίου 1941 σύσκεψη στή Νομαρχία Δράμας. Π Παρόντες ~~και~~ έκεΐνοι οί Βούλγαροι πού είχαν λάβει μέρος στήν πρώτη σύσκεψη καί ό είρηνοδίκης Ντόϊτσεφ μαζύ μέ τόν 'Αντ/ρχη Μπικίαρωφ 'Ιωσήφ.

Έγινε απολογισμός τοΰ συντελεσθέντος έγου. Καθωρίσθηκεν ότι ή ~~έκεκρηξις~~ τοΰ Κινήματος θά πραγματοποιηθεί ~~από τόν~~ ~~[illegible]~~ μέχρι τοΰ τέλους Σεπτεμβρίου.

Δόθηκαν νέες όδηγίες.

Στίς 23-9-1941 μοιράσθησαν όπλα σέ όλους τούς Βουλγάρους Δημοσίους καί Κοινοτικούς ύπαλλήλους καθώς καί στά μέλη τοΰ Βουλγαρικοΰ Κομιτάτου, καί βουλγαρίζοντες Χωρικούς ορισμένων χωριών γύρω άπό τήν Δράμα.

"Ολους αύτούς τούς ένέταξαν σέ ένοπλα τμήματα τοΰ Βουλγαρικοΰ Στρατοΰ καί τής βουλγαρικής Χωροφυλακής, μέ έπί κεφαλής Βουλγάρους 'Αξιωματικούς .

'Ενετοπίσθησαν τά χωριά καί οί Κωμοπόλεις στά όποΐα θά έπετρέπετο νά έκραγή τό ψευδοκίνημα . 'Επελέγησαν όσα ήσαν στό λεκανοπέδιο τής Δράμας καί προσεφέροντο άπό άπόψεως έδάφους γιά τήν μεταφορά στρατοΰ μέ αύτοκίνητα. Κέντρο τής έκδηλώσεως τής έπαναστάσεως είναι τό Δοξάτο καί ή Χωριστή.

Στίς 25-9-1941 έξωπλίσθησαν οί Βούλγαροι ύπάλληλοι τοΰ Καπνικοΰ 'Ινστιτούτου Δράμας . Τούς έδόθη διαταγή νά πυροβολήσουν κάθε άτομο πού θά πλησιάση στό 'Ινστιτοΰτο καί καθωρίσθησαν σκοπιές καί άλλα μέτρα άσφαλείας.

'Επίσης διετάχθησαν νά προετοιμάσουν μεγάλους λάκκους γιά νά χρησιμοποιηθοΰν σάν τάφοι τών 'Ελλήνων πού θά έδολοφονοΰντο όμαδικά.

'Από τής 25ης μέχρι καί τής 27ης Σεπτεμβρίου έγιναν πολλές συσκέψεις διαφόρων άρμοδίων Βουλγάρων. Στήν τελευταΐα σύσκεψη μετά άπό λεπτομερή έξέταση τής ~~κα~~ καταστάσεως ό Νομάρχης Δράμας καθώρισεν ότι ήμερομηνία ένάρξεως τοΰ κινήματος, είναι ή νύκτα τής 28-29 Σεπτεμβρίου 1941.

"Ολοι οί Βούλγαροι Πρόεδροι Κοινοτήτων, Δήμαρχοι, ύπάλληλοι καί Χωροφύλακες άπεσύρθησαν τήν παραμονή τοΰ κινήματος μυστικά μέσα στήν πόλη τής Δράμας ώστε νά μήν κινδυνεύουν.

./.

Ἔμειναν στήν ὕπαιθρο μόνον ὅσοι ἀπ'αὐτούς ἦσαν ἑλληνικῆς καταγωγῆς καί εἶχαν πρόσφατα ἐκβουλγαρισθῆ. Ἔτσι κανείς πραγματικός Βούλγαρος δέν ἔπαθε τίποτε τήν ἡμερα τοῦ κινήματος. Ὅσοι σκοτώθηκαν ἀνῆκαν σ'αὐτήν τήν τάξη τῶν δευτέρας κατηγορίας Βουλγάρων.

Τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 28ης Σεπτεμβρίου 1941 γίνονται στή Δράμα δύο ἀκόμη τελευταῖες συσκέψεις Βουλγάρων ὑπαλλήλων καί Κομιτατζήδων. Μιά στό 10ον Δημοτικόν Σχολεῖο καί μία στόν κινηματογράφο " Ἀττικόν" . Ἐδόθησαν οἱ τελευταῖες ἐντολές.

Βγαίνοντας ἀπό τίς συσκέψεις αὐτές οἱ Βούλγαροι ἀντίθετα ἀπό ἄλλες φορές ἦταν χαμογελαστοί πρός τούς Ἕλληνες πού ἐκείνη τήν ὥρα ἔκαναν τήν Κυριακάτικη βόλτα τους, στήν πλατεία.

Ποῦ νά ἤξεραν οἱ δύστυχοι αὐτοί Ἕλληνες ὅτι οἱ περισσότεροι θά ἦσαν τήν ἑπομένη νεκροί.

Διατάσσεται μέ τό νύκτωμα ν'ἀποσυρθοῦν ὅλοι οἱ Ἕλληνες στά σπίτια τους.

Τήν ἴδια νύκτα ὅλες οἱ Βουλγαρικές οἰκογένειες μεταφέρονται μυστικά στούς Στρατῶνες γιά ἀσφάλεια.

Ὅλα εἶναι ἕτοιμα ἀπό μέρους τῶν Βουλγάρων γιά τήν ὥρα Χ..

ΚΙΝΗΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ

Στό Φωτολεῖβος τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς φτάνουν Βούλγαροι Στρτιῶτες πού διαδίδουν ὅτι ἀναμένεται Βουλγαρική Ἐπανάσταση καί ὅλοι οἱ Ἕλληνες πρέπει νά τήν βοηθήσουν γιατί μόνον ἔτσι θά ἀπελευθερωθοῦν .

Στή Χωριστή ὁ Βούλγαρος πρόεδρος τῆςΚοινότητος διέταξε τούς κατοίκους νάκλεισθοῦν στά σπίτια τυς ἀπό τῆς 6ης ἀπογευματινῆς ὥρας.

Μετά τήν ἐφαρμογή τῆςδιαταγῆς του, ἀνεχώρησε κρυφά μαζύ μέ ὅλες τίςΒουλγαρικές ἀρχές τοῦ χωριοῦ χωρίς νά γίνουν ἀντιληπτοί ἀπό τούς Ἕλληνας.

Μιάπεριγραφη τῆς ἡμέρας αὐτῆς στή Χωριστή μᾶς δίδει ὁ κ. Ἀλέκος Ὀθωμαῖος στάἀνέκδοτα ἀπομνημονεύματά του. ~~Ἦταν τότε διοικητής τοῦ ἐκεῖ Ἀλευρομύλου.~~

./.

" Εντός μιάς εβδομάδος μιά ύποπτος κίνησις παρετηρήθη, χωρίς όμως νά εξακριβώσω τί συμβαίνει. Τήν Κυριακή τό πρωΐ μέ ξύπνησε ή γυναίκα μου καί μού λέει:

- Τί φαγητό θά κάνουμε; Πήγα στό μανάβη κάτι νά βρώ γιά τό φαγητό. Ρωτάω τόν μανάβη τί θά μού δώση γιά σήμερα. Τού ρίχνω μερικά υπονοούμενα , πότε θά φύγουν οί Βούλγαροι καί κάτι άλλα. Τότε ό μανάβης μέθυμός μού λέει:

- "Οταν οί παλάμες μου βγάλουν τρίχες τότε θά φύγουν οί Βούλγαροι.

'Αμέσως κατάλαβα ότι αυτός άν καί χωριανός μαςήτο περισσότερον Βούλγαρος παρά "Ελλην. Συγκρατώ τό όνομά του. Τώρα είναι ήδη νεκρός. Στενοχωρημένος έφυγακαί πήγα στό καφενείο τού Γιώργου Δούμπλη. Μπαίνω μέσα στό καφενείο καί τόν βλέπω νά κλείνη. Τόν ερωτώ καί μού λέει, ότι οί Χωρ/κες τού χωριού βρήκαν τόν δρόμο κοντά στό καφενείον δήθεν ακάθαρτον καί τόν ξυλοκόπησαν αγρίως. Τότε εγώ αγανακτισμένος πήγα καί βρήκα τόν Βούλγαρο Πρόεδρο τού χωριού καί τόν έκανα δριμύτατες παρατηρήσεις γι'αυτό τό φέρσιμο τών Χωρ/κων. Μετά μίαν ώραν μέ φωνάζει ό Πρόεδρος καί μού λέει νάπάμε στήν Δράμα. Ή γυναίκα μου δέν μέ άφηνε αλλά εγώ πήγα.

Φθάνουμε στή Δράμα. Μέ αφήνει σ'ένα καφενείο ό Πρόεδρος καί φεύγει. Δέν γνωρίζω πού έχει πάει. Ή ώρα περνά. Ό καφετζής άν καί "Ελληνας δέν μολούσε Ελληνικά. Ονομάζετο Στόϊκος. "Ητο καί αυτός από τούς γνωστούς Βουλγάρους. Σκοτεινιάζει. Μέ κυριεύει ό φόβος. Τί θά συμβή; Ευτυχώς βλέπω νάέρχεται ό Πρόεδρος μαζύ μέ μιά γυναίκα. Είναι ή γραμματεύς τής Κοινότητος. Φεύγουμε αγνοώντας τάπάντα. Φθάνουμε στό χωριό. Ή οικογένειά μου φοβισμένη μέ αγωνία περίμενε. 'Επί τέλους μέ βλέπουν καί αισθάνονται χαρά . Μέ υπεχρέωσε ό Πρόεδρος νά φιλοξενήσω τήν γυναίκα αυτή στό σπίτι μου. Τήν δέχτηκα μέ προθυμία καί φεύγει ό Πρόεδρος.

'Εντός ολίγου έρχονται στό σπίτι μου, ό Πρόεδρος καί ό Γραμματεύς μέ τή γυναίκα τού Γραμματέως ή οποία ήτο σέ ενδιαφέρουσα κατάστασιν καί μάς επιβάλλουν νάφιλοξενήσουμε καί αυτήν.

Οί Βούλγαροι φεύγουν. "Ησαν πάνοπλοι . Καί διερωτώμαι τί συμβαίνει; ".

./.

Τήν παραμονή τοῦ κινήματος ὁ Βούλγαρος Πρόεδρος Προσωτσάνης διέταξε σ'ἕνα καφενειο νά παιανίσουν τόν Ρωσσικό ὕμνο τῆς Γ'Διεθνοῦς.

Τήν ἴδια μέρα ἕνα αὐτοκίνητο μέ δύο άρμενίους ἔφθασε στη Προσωτσάνη. Οἱ άρμένιοι αὐτοί, διέδιδαν ὁλοφάνερα τήν πληροφορία ὅτι στή Βουλγαρία νίκησαν οἱ Κομμουνισταί καί ὅτι τό καθεστώς Φίλωφάνετράπη.

Κι'ὅμως κανείς Βούλγαρος Χωροφύλακας δέν τούς συνέλαβε. 'Αλλ'άντίθετα ὅλοι οἱ Βούλγαροι τά ἄκουγαν μέ εὐχαρίστηση.

ΑΠΑΓΩΓΗ
ΙΑΤΡΟΥ

'Εν τῷ μεταξύ στό Μούτζουνους συγκεντρώθηκαν μέ ἐπικεφαλῆς τόν Καπετάν Κίτσο ἑξακόσιοι περίπου Ἕλληνες ὁπλισμένοι μέ διάφορα ὅπλα.

Ἦσαν ἐκεῖ ἁπλοί χωρικοί ἀπό τά Κύργια, τόν Νικηφόρο, τό Δοξᾶτο, τήν Χωριστή, τόν Ἅγιο Ἀθανάσιο καί ἄλλα χωριά τοῦ νομοῦ Δράμας.

'Επίσης μαζύ τους ἦσαν συγκεντρωμένοι καί Βούλγαροι "παρτιζάνοι" δῆθεν ἐκπρόσωποι τοῦ Κ.Κ.Βουλγαρίας.

'Ο μόνος πού τούς ἔλλειπε ἦταν ἕνας γιατρός. 'Αποφασίστηκε νά ἀπαχθῆ ἕνας διά τῆς βίας καί νά τόν ἀνεβάσουν στό Βουνό. Ἔγινε ἀπόπειρα νά ἀπαχθῆ ὁ γιατρός Περικλῆς Μπίτσας ἀπό τό Δοξατον, ἕνα γενναῖο παλληκάρι, (τώρα ἀσκεῖ τό ἐπάγγελμα τοῦ ἀκτινολόγου στήν Καβάλα). 'Ο Μπίτσας ὅμως τούςκατάλαβε καί ἡ ἀπόπειρα ἁρπαγῆς ἀπέτυχε.

Μέ τίς διώξεις ἀπό τούς Βουλγάρους Ἕλληνες γιατροί εἶχαν ἀπομείνει ἐλάχιστοι στίς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές

Κάποιος εἶπε στούς ἀντάρτες ὅτι στόν Νικηφόρο διαμένει ἀκόμα ὁ Ἕλληνας γιατρός Γιάννης 'Ιωαννίδης. 'Αλλά δέν θά δέχονταν οὔτε αὐτός ν'ἀνέβη στό βουνό.

Ἕνας παρτιζάνος χωρικός ἀπό τά Κύρια, πῆγε στό σπίτι τοῦ γιατροῦ. Τόν παρεκάλεσε νά ἔλθη στό χωριότου (Κύρια) γιά νάξεγεννήση τήν δῆθεν ἑτοιμόγεννη γυναίκα του.

'Ο γιατρός πιστός στόν 'Ιπποκράτειον ὅρκο του, δέχτηκε μολονότι ἀπηγορεύετο στούς Ἕλληνες γιατρούς ἡ ἐνάσκηση τοῦ ἐπαγγέλματός τους.

Μόλις ὁ γιατρός ἔφθασεν σέ μιάἐρημικήν τοποθεσία μιά ὁμάδα παρτιζάνων τόν ἀπήγαγε στό λημέρι τους.

./.

Τό τέλος του γιατρού , ήταν φρικτό.

Μετά τήν έπανάσταση, έπειδή διαφωνούσε μέ τούς Κομ/στές γιά τίς έξτρεμιστικές των ένέργειες καί ζητούσε νά τόν άφήσουν νάέπιστρέψη στό χωριό του, τόν έσφαξαν. Αύτοί πού τόν πήραν στό βουνό γιά νάτούς περιθάλψη.

ΕΛΛΗΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ
ΠΡΟΚΥΡΗΞΕΙΣ

Στίς 25 Σεπτεμβρίου ό Κομμουνιστής Κρόκος πού άνήκε στόν πυρήνα " άγκίτ- πρόπ" τού έπιτελείου τού Καπετάν Κίτσου κατέβηκε στή Δράμα. Μέ τή μεσολάβηση του φίλου του Βουλγάρου Νομάρχου Δράμας τύπωσε " μυστικά" στό έκεί Βουλγαρικό τυπογραφείο " Μπέλικα Μπουλγκάρια" πολλές προκυρήξεις Κομμουνιστικού περιεχομένου . Θά τίς χρησιμοποιούσαν γιά νά ξεσηκώσουν τόν λαό του νομού Δράμας σέσυμμετοχή στήν "Παμβαλκανική λαϊκή έπανάσταση".

Στίς 27 Σεπτεμβρίου οί προκυρήξεις έτοιμες είχαν μεταφερθή στό λημέρι άπό τόν Κρόκο καί κατενεμήθησαν στίς έτοιμες πιά όμαδες κρούσεως. Θά τίς διένειμαν στά χωριά μόλις έκηρύσσετο ή έπανάσταση.

ΟΙ ΑΝΤΑΡΤΕΣ
ΕΞΟΡΜΟΥΝ

Στίς 27 Σεπτεμβρίου 1941 ό Καπετάν Κίτσος ξεκίνησε μέ τούς παρτιζάνους του άπό τό Τσάλ- Ντάγ. Οί παρτιζάνοι όμάδες-όμάδες μέ έπί κεφαλής Καπετανέους παλαιούς Κομμουνιστές άρχισαν νάκατεβαίνουν κρυφά πρός τά διάφορα χωριά ώστε τήν νύκτα τής 28-29 Σεπτεμβρίου νά κτυπήσουν συγχρόνως στά διάφορα χωριά καί πόλεις σύμφωνα μέ τό σχέδιο πού είχε κάνει ό Καπετάν Κίτσος. Τό σχέδιο αύτό βέβαια ήταν όπως ξέρουμε γνωστό στίς Βουλγαρικές άρχές Δράμας άφού ό Νομάρχης Δράμας έγνώριζε τήν ήμερομηνίαν έκρήξεως του ψευδοκινήματος.

Στίς όμάδες των Έλλήνων παρτιζάνων κυριαρχούσεν ένας ύπέρμετρος ένθουσιασμός. Λίγοι ήξεραν ότι στήν πραγματικότητα ήσαν όργανα ένός σατανικού Βουλγαρικού σχεδίου σέ βάρος του δύστυχου Έλληνικού λαού τής Δράμας.

./.

ΣΥΣΚΕΨΗ
ΣΤΗ ΦΤΕΛΙΑ

Τό βράδυ τῆς 27-9-41 'Ο Καπετάν Κίτσος μέ 18 παλληκάριο του διενυκτέρευσε σέ φιλικό σπίτι στό χωριό Φτελιά Δοξάτου. 'Εκεῖ τόν περίμεναν σύνδεσμοι ἀπό τ'ἄλλα χωριά τοῦ Νομοῦ Δράμας. Ἔγινε σύσκεψη. Ἀναφέρθησαν τά τελευταῖ νέα καί ὁ 'Αρχηγός ἔδωσε τίς ὁδηγίες του. Οἱ [redacted] σύνεδροι ἔβγαλαν ὀνομαστικέςκαταστάσει αὐτῶν πού θά ἔπρεπε νά ἐκτελεστοῦν μόλις ἀπελευθερώνονταν τά χωριά.

'Ο Καπετάν Κίτσος δήλωσε ὅτι ἔχει ἐντολή ἀπό τό Κόμμα κανείς Βουλγαροπροδότης νά μήν πειραχτῆ. Τά χωριά εἶπε θά μᾶς χρησιμέψουν μελλοντικά γιά τήν τροφοδοσία τοῦ Λαϊκοῦ μας στρατοῦ πού θά βγῆ στά βουνά καί δέν πρέπει νά μᾶς τά χαλάσουν τώρα οἱ Βούλγαροι.

Αὐτό προκάλεσε ἔκπληξη σ'ὅλους καί ἀγανάκτηση. Τότε σηκώθηκε ἕνας μυαλωμένος ἄνθρωπος ἀπό τήν Χωριστή ὁ 'Αθανάσιος Π. καί τοῦ εἶπε.

- Σύντροφε Καπετάνιε δέν μπορῶ νά καταλάβω τί εἴδους ἐπανάσταση κάνωμε ἀφοῦ οὔτε τούς προδότες δέν πρόκειται νά πειράξωμε. 'Από τήν μιά μεριά μᾶς βεβαιώνεις ὅτι ἡ ἐπανάσταση θά ἐπικρατήση σ'ὅλα τά Βαλκάνια καί ἀπό τήν ἄλλη μᾶς λές ὅτι θά συνεχισθῆ στά βουνά ὁ παρτιζάνικος ἀγῶνας, γιά πολύ καιρό. Αὐτά καί πολλά ἄλλα ποῦ γεννοῦν ἀμφιβολίες γιά τόν πραγματικό σκοπό τῆς ἐπανάστασης. Εἰλικρινά φοβᾶμαι ὅτι ἔχουμε πέσει σέ προβοκάτσικα.....

Αὐτά πού εἶπεν ὁ Α.Π. ἐξέφραζαν τήν γνώμην ὅλων.

'Ο Καπετάν Κίτσος μέ τό βέτο τοῦ 'Αρχηγοῦ προσπάθησε νά ἀντικρούση τόν [redacted] καί νά θολώση τήν κατάσταση. 'Αλλά ὁ σπόρος τῆς ἀμφιβολίας εἶχε φυτρώσει στίς ψυχές ὅλων αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων πού ἔφυγαν ἀπό τήν σύσκεψη μᾶλλον ἀπογοητευμένοι.

'Ο Καπετάν Κίτσος παρέμεινε στή Φτελιά μέ τά 18 παλληκάρια του κρυμμένος ὅλη τήν ἐπομένη μέρα. Κανείς Βούλγαρος δέν τόν πείραξε γιατί τέτοια ἦταν ἡ ἐντολή ἀπό τήν Βουλγαρική Διοίκηση.

-ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 10ον

Η ΕΚΡΗΞΗ ΤΟΥ ΨΕΥΔΟΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΤΗ ΔΡΑΜΑ

Νήν νύκτα τῆς 28-29 Σεπτεμβρίου 1941 ἡ ὁμάδα τοῦ Καπετάν Κίτσου ξεκίνησε γιά τήν Δράμα. Σκοπός τους νά ἑνωθοῦν μέ τούς ἐπαναστατικούς συνδέσμους τῆς πόλης καί τούς Κομματικούς πυρῆνες καί νά ξεσηκώσουν ὅλο τόν λαό σέ ἐπανάσταση.

Στίς 2 ὥρα μετά τά μεσάνυκτα ἔφτασαν στή ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Τριάδας κοντά στόν σιδηροδρομικό Σταθμό Δράμας. Ἐκεῖ ἀκροβολίστηκαν καί περίμεναν τούς Συνδέσμους.

Μάταια ὅμως. Ἐκεῖνοι δέν ἦλθαν.

Οἱ Βουλγαρικές ἀρχές ἤθελαν τό ψευδοκίνημα στήν ὕπαιθρο τοῦ Νομοῦ Δράμας ἀλλά ὄχι καί μέσα στήν πόλη. Ἕνα ἐπαναστατικό κίνημα μέσα σέ μιά πόλη ὅπως ἡ Δράμα μέ τόσο Ἑλληνικό πληθυσμό, ἦταν κάτι πού δέν μποροῦσε βέβαια νά ἐλεγχθῆ καί κανείς δέν μποροῦσε νά ξέρη πού θά καταλήξη. Γι αὐτό προτίμησαν νά τό σταματήσουν στήν πόλη πρίν ξεσπάση.

Πρίν ἀπό τά μεσάνυκτα Βούλγαροι Χωροφύλακες συνέλαβαν στήν πόλη της Δράμας χωρίς δυσκολία ὅλους τούς Κομμουνιστικούς συνδέσμους καί κανείς δέν ἔμαθε ποτέ τίποτε γι' αὐτούς. Ὅλους τούς γνώριζε ἡ Βουλγαρικη Ἀσφάλεια λόγω τῆς ἐπαφῆς των μέ τούς Βουλγαρικές Μυστικές Ὑπηρεσίες γιά τήν διοργάνωση τοῦ " κινήματος".

Ἐν τῶ μεταξύ οἱ παρτιζάνοι ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα καί κανείς δέν φαινόταν ἄρχισαν ν'ἀπογοητεύωνται. Ὁ Καπετάν Κίτσος ἀπεφάσισε νά δράση χωρίς τούς συνδέσμους.

Μιά ὁμάδα μέ ἐμπρηστικές ὕλες πῆγε πρός τό σημερινό στρατόπεδο Τριανταφύλλου , οπου ὑπῆρχαν ἀποθῆκες ὑλικοῦ τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ. Ὑπέθεσαν ὅτι εἶχαν μέσα πυρομαχικά. Ἡ φρουρά εἶχεν ἀποσυρθεῖ στό ἐσωτερικό. Μέ μιά ὡραία καί ἐπιτυχημένη ἐξόρμηση , χωρίς κανείς νά τούς ἀντιληφθῆ ἔβαλαν φωτιά. (σημαντικώς) Ἡ ἀποθήκη ἀντί γιά πυρομαχικά εἶχε μέσα ἄχρηστες ρόδες ἀπό κάρρα . Οἱ Βούλγαροι ὅλα τά εἶχαν προβλέψει καί δέν ἤθελαν νά ὑποστοῦν οὔτε καί τήν ἐλάχιστη ζημιά.

Ὁ Καπετάν Κίτσος μόλις εἶδε τήν φωτιά ἐνθουσιάστηκε καί διέταξε ν'ἀρχίσουν νά πυροβολοῦν πρός τούς Βουλγαρικούς Στρατῶνες.

./.

Εὐτυχῶς σηκώθηκε πάλι ὁ λογικός καί μυαλωμένος 'Αθανάσιος Π. καί μίλησε ὅπως καί στή σύσκεψη τῆς Φτελιᾶς ἀποφασιστικά. Έπεισε τούς συντρόφους του γιά τό μάταιο τῆς ἐπιδρομῆς αὐτῆς. "Ολα ἦσαν σκηνοθετημένα. Εἶχαν πέσει θύματα μιᾶς μεγάλης προδοσίας. Γιά κάθε βόλι πού αὐτοί θά ἔριχναν, οἱ Βούλγαροι θά σκότωναν χιλιάδες "Ελληνες.

"Ολοι ὑπήκουσαν στόν λογικό/αὐτόν/ἄνθρωπο, αὐτόν πού μέσα στήν γενική παραζάλη διατηροῦσε τήν διαύγεια τῆς λογικῆς του καί ἔβλεπε ρεαλιστικά τά πράγματα. Κανείς δέν πυροβόλησε. Πῆραν ὅλοι μαζύ τήν ἀπόφαση τῆς ἐπιστροφῆς στό λημέρι τους. 'Ο Καπετάν Κίτσος δέν συμφωνοῦσε.

Οἱ παρτιζάνοι διά τῆς βίας σχεδόν τόν ἐξανάγκασαν νά τούς ἀκολουθήση.

Μέ σύντομο βάδισμα, μέσα ἀπό μονοπάτια πού μόνον αὐτοί ἤξεραν γύρισαν στό λημέρι τους χωρίς νά πάθουν τίποτε.

Κι' ὅμως παρ' ὅλον ὅτι οἱ ἀντάρτες δέν πρόλαβαν νά ξεσηκώσουν σέ ἐπανάσταση τόν λαό τῆς πόλεως Δράμας τό Πρωΐ τῆς 29-9-41 οἱ Βούλγαροι ἄρχισαν τήν μεγάλη σφαγή.

ΔΟΞΑΤΟΝ

"Οπως εἴπαμε τό κέντρον βάρους τῶν ἐπαναστατικῶν ἐκδηλώσεων ἐτοποθετεῖτο ἀπό τό καταρτισθέν σχέδιο στό Δοξάτο.

'Επειδή ὑπῆρχαν πληροφορίες ὅτι ἡ Κ.Ο. τοῦ Δοξάτου παρά τήν προετοιμασία παρουσίαζε μιά διστακτικότητα δράσεως, ὁ ἴδιος ὁ Νομάρχης Δράμας Γκεοργκῆεφ μετέβη ἐκεῖ τίς ἀπογευματινές ὧρες τῆς 28-9-41 γιά νά συντονίση τίς ἐνέργειες.

'Η παρουσία του ἐκεῖ, τήν παραμονή τῆς 'Επαναστάσεως θ' ἀποτελοῦσε καί μία πρόσθετη ἀπόδειξη γιά τήν διεθνῆ κοινή γνώμη περί τῆς δῆθεν "ἀγνοίας" τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν γιά τό Κίνημα.

Τήν 10ην νυκτερινήν ὥρα στό Δοξᾶτο εἰσῆλθεν ἡ πρώτη ὁμάδα ἐπαναστατῶν. 'Απετελεῖτο ἀπό Κομμουνιστάς τῆς περιοχῆς καί ἀγνώστους Βουλγάρους, πολίτας καί Στρατιώτας.

Αὐτοί μέ πυροβολισμούς καί κωδωνοκρουσίες χειροβομβίδες, φωνές κ.λ.π. προσεπάθησαν νά ξεσηκώσουν τόν πληθυσμό σέ ἐπανάσταση.

./.

'Επιφυλακτικά στάθηκαν οἱ περισσότεροι κάτοικοι τοῦ Δοξάτου . Μόνον οἱ μεμυημένοι Κομμουνισταί καί μερικοί ορμητικοί νέοι τούς ἀκολούθησαν.

Οἱ 'Επαναστᾶτες ἀναγκάσθηκαν νά συγκεντρώσουν μέ τήν βία ἕνα μέροςτοῦ πληθυσμοῦ γιά νάπαρουσιάσῃ ὅτι τήν ἐπανάσταση τήν ἔκαναν οἱ "Ελληνες. Οἱ Δοξατινοί ἔντρομοι παρακολουθοῦσαν τάγεγονότα. Μέ τρομερήν ἀνησυχίαν ἔβλεπαν ἀνάμεσά των, τούς Βουλγάρους πολίτες καί Στρατιῶτες νά φωνάζουν " Οὖρα" /Ζήτω/ ὑπέρ τῆς 'Επαναστάσεως. "Ενα κακό, προαίσθημα τούςἔλεγε ὅτι ὅλα αὐτά θά εἶχαν κακό τέλος. Ποτέ οἱ Βούλγαροι δεύ μπορεῖ νά εἶναι φίλοι τῶν 'Ελλήνων. Αὐτό οἱ Δοξατινοί τό ἤξεραν καλά ἀπό τίς " σφαγές τοῦ 1913.

Οἱ Κομμουνισταί ὁμιληταί διεκήρυξαν 1)"Οτι οἱ "Ελληνες καί οι Βούλγαροι ἦταν ἀδέλφια. 2) "Οτι τήν ἴδια ὥρα , ὁ Κόκκινος Στρατός πλησιάζει τά 'Ελληνοβουλγαρικά σύνορα 3) "Οτι ὅλη ἡ Βουλγαρία καί ὅλα τά Βαλκάνια ἐπαναστάτησαν καί εἶχαν ἀνατραπεῖ οἱ φασιστικές κυβερνήσεις των.

Παρ'ὅλα αὐτά ὅμως οἱ Δοξατινοί δέν παρουσίασαν καμμία εὐχαρίστηση γιά τά νέα καί ἐπί πλέον δέν ἐδέχοντο νά συμμετάσχουν σέἐπαναστατικές ἐκδηλώσεις.

Κανείς ἐνθουσιασμός καμμιά προθυμία. Τό κίνημα χωρίς λαϊκήν ἀπήχηση κατέρρεε.

'Ανήσυχος ὁ ΝαμάρχηςΓεωργκιέφ ἔβλεπε ἀπό τά Γραφεῖα τῆςΚοινότητος ὅπου ἐκάθητο, τό ἐπαναστατικό του ἔργο νά ἐκφυλίζεται. "Ολες οἱ ἐλπίδες πού εἶχαν σ'αὐτόν οἱ προϊστάμενοί του ἐξηφανίζοντο. Μαζύ μ'αὐτές χανόταν καί τό προσωπικό του ὄνειρο γιά μιά ἄνοδό του, ὡς τούς ὑπουργικούς θώκους.

Χωρίς νά διστάσῃ ἀπεφάσισε νά παίξῃ ὅλα γιά ὅλα καί νάἐκθέσῃ τούς "Ελληνες κατοίκους τοῦ Δοξάτου, δημιουργῶντας ὁ ἴδιος τήν ἀφορμή τῶν σφαγῶν.

Μέ τούς ἐμπίστους του ειδοποίησε τούς Βουλγάρους πράκτορες πού ἦσαν ἀνάμεσα στούς Κομμουνιστάς νά ἐπιτεθοῦν κατά τῆς 'Αστυνομίας τοῦ Δοξάτου , νά κάψουν τό οἴκημα καί νά σκοτώσουν τούς Βουλγάρους Χωρ/κες.

Στήν 'Αστυνομία οἱ Βούλγαροι Χωρ/κες εἶχαν διαταχθεῖ νά παραμείνουν κλεισμένοι ἀδιαφορῶντας γιά ὅσα συνέβαιναν.

./.

Κατήγοντο ἀπό ἄλλοτε Ἑλληνικές οἰκογένειες ἄλλων περιοχῶν, πού ἐξεβουλγαρίσθησαν. Ἔτσι δέν ἐνέπνεαν πολύ ἐμπιστοσύνη στίς Βουλγαρικές ἀρχές. Γι'αὐτό δέν εἶχαν ἀποσυρθεῖ στή Δράμα. Ἐξ'ἄλλου ἐχρειάζοντο γιά ἀσφάλεια τοῦ Νομάρχου.

Μιά ὁμάδα Ἑλλήνων Κομμουνιστῶν καθοδηγημένη ἀπό Βουλγάρους πράκτορες ἐπετέθη τά μεσάνυκτα στήν Ἀστυνομία καί τήν ἐπυρπόλησε χωρίς κίνδυνο. Οἱ Χωρ/κες προσπαθῶντας νά ξεφύγουν σκοτώθηκαν ἀπό τούς Κομμουνιστάς πού εἶχαν κυκλωμένο τό οἴκημα. Μαζύ με τούς Βουλγάρους Χωρ/κες ἦταν καί ὁ ἰδιώτης Μπαμπάνης ἀπό τήν περιοχή Καστοριᾶς πού σκοτώθηκε κι'αὐτός.

Ἀλλά ἡ φωτιά καί ὁ φόνος τῶν Βουλγάρων Χωρ/κων, προκάλεσε διέγερση τῶν Ἐπαναστατῶν. Ἀλλόφρονες ἀπό ἐνθουσιασμό γιά τήν εὔκολη νίκη τους ὥρμησαν χωρίς νά διαταχθοῦν ἀπό κανένα κατά τῆς Βουλγαρικῆς Κοινότητος.

Ἐκεῖ ὅμως, ὅπως ξέρουμε περίμεναν ὁ Βούλγαρος Νομάρχης καί ἄλλοι Βούλγαροι ἐπίσημοι.

Ἀμέσως ἡγετικά Κομμουνιστικά στελέχη καί Βούλγαροι "Ἐπαναστᾶτες" ἔτρεξαν καί ἐξηνάγκασαν τούς ἀφελεῖς ὀπαδούς των νά σταματήσουν τήν ἐπίθεση καί νά ἀποχωρήσουν ἐσπευσμένα, ἀπό τό Δοξᾶτο, δίνοντας τέλος στήν "Ἐπανάσταση".

Παρ'ὅλη ὅμως τήν ἐπέμβασή τους δέν ἐπρόλαβαν, ὁ Βούλγαρος πρόεδρος Δοξάτου Δασκάλωφ, ἕνας Βούλγαρος Κοινοτικός ὑπάλληλος, καθώς καί ὁ Βούλγαρος Νομάρχης ἐγκαυματίσθηκαν.

ΧΩΡΙΣΤΗ

Τήν 10.30 νυκτερινήν ὥρα τῆς 28-9-41 εἰσώρμησαν στή Χωριστή μιά ὁμάδα Κομμουνιστῶν καί Βουλγάρων παρτιζάνων.

Ἄρχισαν τούς πυροβολισμούς καί τίς κωδωνοκρουσίες ὅπως καί στό Δοξᾶτο.

Ἐκάλεσαν τούς κατοίκους νά συμμετάσχουν στό κίνημα πού θά ὡδηγήσῃ στήν ἀπελευθέρωση καί στή ἀδελφοποίηση μέ τούς Βουλγάρους. Εἶπαν τά ἴδια φέμματα ὅπως καί ἀλλοῦ. Παμβαλκανική Ἐπανάσταση. Ἔφτασεν ὁ Κόκκινος Στρατός στά Ἑλληνοβουλγαρικά σύνορα. Ὁ Βουλγαρικός Στρατός ἐπανεστάτησεν. Ἀνετράπη ἡ Κυβέρνηση, Φίλωφ κ.λ.π.

./.

Κατέλαβον άμαχητό τήν 'Αστυνομία καί Κοινότητα άφοῦ κανείς δέν ἦταν μέσα.

'Εδολοφόνησαν τόν Φίλιππον Χαραλάμπους, ἐτραυμάτισαν τόν Δῆμο Σαμαρᾶ καί συνέλαβον τούς Δ. Τσατσαμπᾶ, Παν. Σιρόγλου καί Ανέστην Κατσικάρη τούς όποίους ἐξετέλεσαν ἀργότερα.

Μετά ἀπό τρεῖς ὧρες οἱ ἐπαναστᾶτες ἀπεχώρησαν μαζύ μέ μικρόν ἀριθμόν ἀτόμων πού πάνω στόν ἐνθουσιασμό τῆς στιγμῆς τούς ἀκολούθησε, μέχρι τήν 'Ανδριανή. 'Εκεῖ ὅμως ὅταν κατάλαβαν τί συμβαίνει οἱ περισσότεροι εφρόντισαν νά τό σκάσουν μέσα στή νύκτα χωρίς νά γίνουν ἀντιληπτοί.

'Ο Χαρίλαος Τσαμπάζης φιλήσυχος κάτοικος Χωριστῆς, μᾶς ἔδωσε μέ λίγα λόγια τήν περιγραφή ἐκείνης τῆς τραγικῆς νύκτας.

" 'Από βραδύς καθώμασταν ἥσυχα στό σπίτι τοῦ Γραμμένου συζητῶντας . Τίποτα δέν προμηνοῦσε τό κίνημα.

Ξαφνικά μέσα στή νύκτα ἀκούστηκαν νά κτυποῦν οἱ καμπάνες καί νάπέφτουν πυροβολισμοί στό δρόμο καθώς καί πολλές φωνές.

Βγῆκα στή πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μου μ'ἕνα γειτονά μου νά δοῦμε τί συμβαίνει.

- Εἶδα τόν Εὐρυβιάδη Σ. μ'ἕνα ὁ πλοπολυβόλο νάπυροβολῆ τό σπίτι ὅπου στεγάζονταν ἡ Βουλγαρική 'Αστυνομία. Κανένας ὅμως δέν ἀπάντησε στούς πυροβολισμούς.

Στό ἀναμεταξύ μαζεύτηκαν κι'ἄλλοι ἀντάρτες καθώς καί ἄλλοι συγχωριανοί ἄοπλοι.

'Ενας Κομμουνιστής μᾶς πλησίασε, τό γειτονά μου κι'ἐμένα, καί μᾶς φώναξε.

- Τί κάθε στε ρέ. Πᾶρτε ἕν α ὅπλο νά κτυπήσωμε τούς φασίστες.

Φοβισμένοι δηλώσαμε οτι δέν ἔχουμε.

- Πάρτε ἕνα τσεκούρι εἶπεν ἐκεῖνος.

Πήραμε τά τσεκούρια μας. 'Αλλά σταθήκαμε μπροστά στήν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μας γιά νά τά ὑπερασπίσωμε ἀπό καθε ἐπίθεση τῶν ἀνταρτῶν., ἤ τῶν Βουλγάρων. 'Ηταν τέτοια ἀναρχία ἐκείνη τή νύκτα.

Οἱ 'Αντάρτες φώναζαν ἐβγαζαν λόγους μάζευαν κόσμο καί τρόφιμα. Τελικά ἔφυγαν πρός τήν 'Ανδριανή χωρίς κανείς Βούλγαρος νά τούς πειράξη".

./.

Ἄς δοῦμε τώρα τί ἀπέγινεν ὁ Ἀλέκος Ὀθωναῖος μέ τίς δύο Βουλγαρίδες πού τοῦ εἶχαν ὁ Βούλγαρος πρόεδρος ἀναθέσει νά τίςπροστατεύη.

Γράφει λοιπόν στά ἀπομνημονεύματά του τάἀκόλουθα:

«Δέν ξέρομε τιποτα. Ἀλλά ἐντός τῆς νυκτός ὅλα ξεκαθαρίζονται. Πολύ ἀργά κτυπᾶ ἡ ἐξωτερική πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μου. Μέ ξυπνᾶ ἡ κόρη μου. Σηκώνομαι καί ρωτῶ. Γνωστές φωνέςμοῦ λένε ν'ἀνοίξω τήν πόρτα. Κατεβαίνω καί ἀνοίγω τήν πόρτα. Εὐθύς μιά ὁμοβροντία ὅπλων ἀκούγεται καί ρίχνεται ἐπάνω μας. Δίχως νά χάσω τήν ψυχραιμία μου κλείνω τήν πόρτα ἀμέσως. Εὐτυχῶς κανείς ἀπό ἐμᾶς δέν ἔπαθε τίποτε. Εἶναι αὐτοί πού ὠργάνωσαν τήν ἐπανάστασιν γιά νά γίνη ὁ τάφοςμας. Ἦτο μιάπαγίδα τῶν Βουλγάρων. Θέλω νά προστατεύω τίς Βουλγαρῖδες γυναῖκες και τήν οἰκογένειά μου. Τούς παίρνω ὅλους μαζύ καί κατορθώνουμε νά πᾶμε σέ κάποιο ἄλλο σπίτι πού ἦταν πιό ἀσφαλές. Μέ ἀγωνία περιμένουμε νάξημερώση.

Πιό λεπτομερῆ περιγραφή τῶν γεγονότων μᾶς δίδει ὁ Κ. Ἀγάθος κάτοικος Χωριστῆς, σε καθαρεύουσα στις ελληνικές λέξεις.

".....Ἐνεφανίσθησαν εἰς τάς ὁδούς ὁμάδες γυναικῶν Κομ/στῶν ἐνόπλων, οἵτινες ἤρχισαν νά πυροβολοῦν εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ χωρίου ἀσκόπως. Κατά τό χρονικόν αὐτό διάστημα ὁμάς ἐνόπλων Κομμουνιστῶν μετέβη εἰςτήν οἰκίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὀθωναίου μέ σκοπόν νά τόν φονεύση, ἀλλά δέν ἀνεῦρε τοῦτον, ἀναχωρήσαντα ἐγκαίρως ἐκ τῆς οἰκίας του.

Ἑτέρα ὁμάς ὑπό τήν ἀρχηγίαν τοῦ Θεοδώρου Πόρναλη μετέβη εἰς τήν οἰκίαν τοῦ Δήμου Σαμαρᾶ, ἐντός της ὁποίας ἔρριψε χειροβομβίδας ἐκ τῆς ἐκρήξεως τῶν ὁποίων οὗτος ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς.

Ἑτέρα ὁμάς ἐνόπλων ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Ἀθανασίου Νούνια, Δημητρίου Μουργκήκα καί Λάμπρον Τίντζα μετέβη εἰς τήν οἰκίαν τοῦ Ἀγάθου προφανῶς ἵνα φονεύση τοῦτον, ἀλλά δέν ἐπρόλαβε νά προβῆ εἰς τήν πρᾶξιν, διότι ὑπε χρεώθη ν'ἀναχωρήση ἐσπευσμένως κατόπιν δοθέντος ὑπό ἑτέρων ἐνόπλων ὁμάδων σήματος συγκεντρώσεως.

Καθ'ὅν χρόνον διεξήγοντο τ'ἀνωτέρω, αἱ οἰκογένειαι τῶν γνωστῶν ἐν Χωριστῇ Κομ/στῶν εἶχον ἀνέλθει εἰς τάς στέγας τῶν οἰκιῶν των καί ἐτραγουδοῦσαν τόν ὕμνον τῆς Γ'Διεθνοῦς.

Πρό τῆς ἀναχωρήσεώςτων ἐκ Χωριστῆς οἱ Κομμουνισταί προέβησαν εἰς τήν σύλληψιν τῶν Διον. Τσατσαμπᾶ, Παναγ.Σιρό·

καί 'Ανέστη Κατσικάρη. 'Εκ τούτων οἱ μέν Διονύσιος Τσατσαμπᾶς καί Μαναγ. Σιρόγλου, ὁδηγηθέντες εἰς Δερμιτσόγιαννην παρεπέμφθησαν ἐνώπιον λαϊκοῦ δικαστηρίου καί ἐξετελέσθησαν, ὁ δέ Α. Κατσικάρης ἐξετελέσθη καθ'ὁδόν.

Τό ἐκτελεστικόν ἀπόσπασμα ἀπετέλεσαν οἱ Κομ/σταί 'Ανέστης Ταμπούρης, Παρασκευᾶς Κυρίκου καί 'Ορέστης Τσουζίδης......."

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Κι'ἐδῶ λίγο πρίν ἀπό τά μεσάνυκτα τῆς 28-29 Σεπτεμβρίου 1941 μιά ὁμάδα παρτιζάνων ἀποτελουμένη ἀπό Ἕλληνες Κομμουνιστές καί Βουλγάρους ἰδιῶτες καί στρατιῶτες μπῆκε στό χωριό, μέ πυροβολισμούς καί κραυγές.

'Εκεῖ τούς περίμεναν λίγοι ὀπαδοί τους.

Ὅλοι μαζύ προσπάθησαν νά παρασύρουν τόν κόσμο, ἀλλά κι'ἐδῶ παρετηρήθη ἡ ἴδια ἀπροθυμία καί ἀδιαφορία τῆς πλειονότητος τῶν κατοίκων. Δέν ἐνέπνεαν ἐμπιστοσύνη τά πρόσωπα τῶν ἀδελφωμένων 'Ελλήνων Κομ/στῶν καί Βουλγάρων στρατιωτῶν.

'Ο Βούλγαρος Πρόεδρος μαζύ μέ τούς Βουλγάρους Χωρ/κες εἶχε καταφύγει σ'ἕνα Ἑλληνικό σπίτι ὅπου κανείς δέν τόν ἐπείραξε.

Ἕνας Βούλγαρος Χωρ/κας μόνον φύλαγε τό σταθμό. Αὐτόν ἐσκότωσαν οἱ παρτιζάνοι ὅταν κατέλαβαν τήν ἀστυνομία. Μετά ἀφοῦ ἅρπαξαν διάφορα πράγματα ἀπό τό χωριό οἱ παρτιζάνοι ξαναγύρισαν στά βουνά.

Τό ἔργο τους εἶχε τελειώσει.

ΠΥΞΑΡΙ

Τήν ἴδια ὥρα στό Πυξάρι οἱ παρτιζάνοι πυροβόλησαν γιά λίγο στόν ἀέρα ἔβγαλαν λόγους μέ τά συνήθη φέμματα μοίρασαν προκηρύξεις κι'ἔφυγαν σάν κεφάτοι.... ἐκδρομεῖς γιά τό βουνό.

ΚΥΡΙΑ

Στά Κύρια καί στούς γύρω συνοικισμούς 'Οργαντζῆ, Εὐρύπεδο καί Τραχεῖα μιά ὁμάδα ἐνόπλων παρτιζάνων Βουλγάρων στρατιωτῶν, Ἑλλήνων Κομ/στῶν καί Κομιτατζήδων, μπῆκε λίγο πρίν ἀπό τά μεσάνυκτα τῆς 28-29 Σεπτεμβρίου 1941.

./.

Κατέλαβον τό οίκημα τῆς Βουλγαρικῆς 'Αστυνομίας καί ἐσκότωσαν τούςδύο Βουλγάρους Χωρ/κες, πού βρῆκαν μέσα.

Κατόπιν πῆραν μαζύ τους στό βουνό τόν Βούλγαρο Πρόεδρο τῆςΚοινότητος χωρίς νά προβοῦν σέ καμμιά ἄλλη ἐνέργειά.

Στό χωριό δέν ἔμειναν περισσότερο ἀπό μιά δυό ὧρες. Τήν Ιην μεταμεσονύκτιο ὥρα εἶχαν φύγει.

Οἱ κάτοικοι τῶν Κυργίων παρέμειναν ὅλην αὐτήν τήν ὥρα κλεισμένοι στά σπίτια των. Προησθάνοντο πολύ καλά πού θά κατέληγεν αὐτή ἡ 'Ελληνοβουλγαρική Κομμουνιστική συνεργασία.

Καί δέν εἶχαν άδικο.

ΠΡΟΣΩΤΣΑΝΗ

Λίγο πρίν ἀπό τά μεσάνυκτα τίς 28-29 Σεπτεμβρίου 1941, οἱ κλεισμένοι ἀπό ἐνωρίς στά σπίτια των κάτοικοι τῆς Προσωτσάνης ξύπνησαν ἔντρομοι ἀπό φωνές, πυροβολισμούς, ἑλληνικές ζητωκραυγές καί Βουλγαρικά " οῦρα"

'Ομάδες ἐνόπλων γνωστῶν 'Ελλήνων Κομμουνιστῶν, Βουλγάρων Κομιτατζήδων καί στρατιωτῶν περιήρχετο τήν πόλη καί προσπαθοῦσαν νάξεσηκώσουν τούς "Ελληνες σέ ἐπανάσταση.

'Επί κεφαλῆς τῆς ὁμάδος αὐτῆς ἦταν 1) ὁ Βούλγαρος Μπαζίλ Μιχάλη ἀπό τήν παλαιά Βουλγαρία, 2) ὁ Βούλγαρος ἀδελφός τοῦ Βουλγάρου Δημάρχου Μεγαλοκάμπου καί 3) ὁ, Γεώργιος Μπόντζης ἤ Παπλιάκης Βούλγαρος ~~αγροφύλακας~~ πράκτωρ τῆς Βουλγαρικῆςάσφαλείας καί τοῦ Βουλγάρου Προέδρου τῆςΚοινότητος Προσωτσάνης. ~~Σήμερα είναι στή~~ Γιουτόν γράψατε στή σελ. 67

'Ο Μπαζίλ Μιχάλη, εἶχε στήν Προσωτσάνη ἐγκαταστήσει ἀπό τίς πρῶτες ἡμέρες τῆς Κατοχῆς ἕνα Καζίνο. Αὐτός διέδιδε σέ ὅλους ὅτι ἄκουσε στό ραδιόφωνο ειδήσεις ἀπό τήν Σόφια πού ἐβεβαίωναν ὅτι τό 'Επαναστατικό Κίνημα ἐπεκράτησε σ'ὅλη τήν Βουλγαρία καί ἐκαλοῦντο ὅλοι "Ελληνες καί Βούλγαροι νά προσχωρήσουν σ'αὐτό ἀδελφωμένοι.

'Αμέσως συνενώθησαν μαζύ τους ὅλοι οἱ ἐντόπιοι Κομ/σταί καί μέσα σέ ζητωκραυγές οὐρλιαχτά καί Βουλγαρικά " οῦρα- οῦρα- οῦρα" ἐψάλλη ὁ ὕμνος τῆς Γ'Διεθνοῦς στίς δύο γλῶσσες /'Ελληνικά καί Βουλγαρικά).

./.

'Εκάλεσαν τόν κόσμο νά βγῆ ἀπό τά σπίτια του, ἀλλά οἱ Ελληνες βλέποντας τούς Κομμουνιστάς μέ τούς Βουλγάρους ἐνωμένους ἐφοβοῦντο ὅτι ἐπρόκειτο περί πλεκτάνης, ὅπως δυστυχῶς ἦταν, καί παρέμεναν ἀπαθεῖς.

Τότε οἱ Κομμουνισταί σκέφτηκαν νά διεγείρουν τόν Ελληνικό πατριωτισμό τῶν κατοίκων καί ἄρχισαν νά ψάλλουν τόν 'Ελληνικόν Εθνικό Υμνο.

Αὐτό δελέασε ὡρισμένους ἀφελεῖς οἱ ὁποῖοι πίστεψαν ὅτι πραγματικά ἀπηλευθερώθησαν.

Στήν συγκέντρωση τῆς πλατείας οἱ Κομμουνισταί καί Βούλγαροι ὁμιληταί ἐβεβαίωσαν ὅλους τά ἑξῆς:

Ι) Στή Βουλγαρία οἱ...ἐκλογές ἀπέβησαν ὑπέρ τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Εξελέγησαν 180 Κομμουνισταί Βουλευταί καί μόνον 40 φασίστες.

2) 'Εξεράγη στή Βουλγαρία Κομμουνιστική ἐπανάσταση πού ἐπεκράτησε.

3) 'Επαναστάτησε τό 2ον Σῶμα τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ τό ὁποῖο ἑνώθηκε μέ τούς Βουλγάρους Κομμουνιστάς.

4) 'Ο Κόκκινος στρατός πλησιάζει τά 'Ελληνοβουλγαρικά σύνορα.

Οἱ 'Επαναστᾶτες κατέλαβαν τήν 'Αστυνομία. Οἱ δύο Βούλγαροι Χωρ/κες πού εἶχαν ἀπομείνει σάν φρουρά ἀρνήθηκαν νά προσχωρήσουν στήν 'Επανάσταση.

Τούς σκότωσαν ἀμέσως.

Τόν ἕναμάλιστα χωροφύλακα, ὅλοι εἶδαν ὅτι τόν ἐσκότωσε μέ τά χέρια του 'Ο Γεώργιος Μπόντσης ἤ Παπλάκης. Αὐτός ὁ σημερινόςΣλαυομακεδών 'Αγωνιστής τῶν Σκοπίων.

Τούς Βουλγάρους ἐπήλυδες πού εἶχαν ελθει ἀπό τήν Βουλγαρία μετά τήν Κατοχή τούς συνεκέντρωσαν σέ ὡρισμένα σπίτια δῆθεν γιά περιορισμό, Στήν πραγματικότητα ὅμως οἱ Βούλγαροι πράκτορες ἤθελαν νά ἐξασφαλίσουν τήν ζωή τῶν συμπατριωτῶν των ἀπό κανένα θερμόαιμον Ελληνα.

Μετά ἀπό ὅλα αὐτά οἱ 'Επαναστᾶτες ἐξηφανίσθησαν κι ἀπέμειναν οἱ κάτοικοι τῆς Κωμοπολεως, μέ τήν ἀγωνία τῆς ἀναμενομένης πιά καταστροφῆς. Ολοι εἶχαν καταλάβει ὅτι τό κίνημα αὐτό ἦταν ἀπάτη.

ΦΩΤΟΛΕΙΒΟΣ

Τά ξημερώματα τῆς 29-9-4Ι, ὁμάδες 'Επαναστατῶν ἐξύπνησαν τούς κατοίκους τοῦ Φωτολείβους.

./.

'Επί κεφαλῆς ἦσαν γνωστοί Κομμουνισταί ἀπό τήν Προσωτσάνη.

Οἱ κάτοικοι ἐτρόμαξαν στή θέα αὐτῶν καί δέν ἐπείσθησαν στίς διαβεβαιώσεις των ὅτι Ελληνεςκαί Βούλγαροι ἀδελφοποιήθησαν, ἡ Κομ/κή 'Επανάσταση ἐπεκράτησε στή Βουλγαρία κ.λ.π.

Μόνον οἱ μεμυημένοι Κομ/σται τοῦ Φ„τολεί βους 'υπεδέχθησαν τούς 'Επαναστᾶτες.

Τήν ἴδια ὥρα ὁμάδες ἐνόπλων παρτιζάνων ἐπετέθησαν κατά τῆς μικρῆς Βουλγρικῆς Φρουρᾶς τοῦ Σιδηροδρομικοῦ Σταθμοῦ καί τῆςΒουλγαρικῆς 'Αστυνομίας.

Πυρπόλησαν τά οἰκήματα ὅπου ἐστρατωνίζοντο οἱ Βούλγαροι καί τούς ἐξηνάγκασαν σέπαράδοση. Κατά τήν μάχη σκοτώθηκε ὁ Βούλγαρος 'Ενωμ/χης, ἀστυνόμος Φωτολεῖβους.

Μέ τόν ὁπλισμό τῶν Βουλγάρων στρατιωτῶν ἐξωπλίσθησαν οἱ ἄοπλοι Κομμουνισταί.

Οἱ 'Επαναστᾶτες μετά τήν νίκη των πῆραν τούς αἰχμαλώτους των, λεηλάτησαν ἀπό τό χωριό τρόφιμα καί ἄλλα εἴδη καί ἀνεχώρησαν γιά τό βουνό βιαστικά.

"Ηξεραν ὅτι ἄμαἐκάθηντο περισσότερο θά ὑφίσταντο κι'αὐτοί αὐτά που ὑπέστησαν μετέπειτα οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι τοῦ Φωτολείβους.

ΠΕΤΡΟΥΣΑ

Τάξημερώματα τῆς29-9-41 ὁμάδα ἀπό 20 ἐνόπλους παρτιζάνους μέ ἐπι κεφαλῆς Προσωτσιανιῶτες Κομ/στές μπῆκαν στήν Πετροῦσα πυροβολῶντας στόν ἀέρα.

Οἱ Βουλγαρικές ἀρχές τῆς Πετρούσης μαζύ μέ ὅλους τούς συνεργάτες των εἶχαν καταφύγει στή Δράμα.

Μόνο δυό Βούλγαροι δάσκαλοι εἶχαν ἀπομείνει. Κανείς δέν τούς ἐπείραξε.

Οἱ Παρτιζᾶνοι τριγυρνοῦσαν μέσα στό χωριό κι'ἐφώναζαν.

- Βάλτε Βουλγαρικές καί 'Ελληνικές σημαῖες.

Εἴμαστε ὅλοι ἀδέλφια καί ἐλεύθεροι..Παντοῦ θά γίνη Κομμουνισμός.

Τόν Καφιμάνη Δημήτριο, καλόν "Ελληνα πατριώτη τόν ὑπεχρέωσαν νά κτυπάη συνεχῶς τήν καμπάνα.

Τελικά οἱ παρτιζάνοι ἀφοῦ ἔφαγαν καλά καί πῆραν μαζύ τους διάφορα ἐφόδια ἔφυγαν χωρίς νά πειράξουν κανένα.

./.

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

'Η Μικρόπολη δέν εἶχεν ἐπιλεγεῖ ἀπό τούς "Ελληνες Κομμουνιστές καί τίςΒουλγαρικές ἀρχές ὡς τόπος ὅπου θά ἐδημιουργεῖτο ὅπως καί στά χωριά πού προ.......... μιά ἔστω καί μικρή ἐπαναστατική εκδήλωση.

Καμμιάδιάδα παρτιζάνων δέν τήν ἐπεσκέφθη τήν νύκτα. "Ετσι δέν θά ὑπῆρχε ἡ κατάλληλη ἀφορμή γιά τήν ἐξόντωση τῶν 'Ελλήνων ἐκείνης της περιοχῆς.

Αὐτό ἔγινε γνωστό στούς ὑπευθύνους γιά τό κίνημα Βουλγάρους 'Αξιωματικούς στή Δράμα.

'Αμέσως ἐξαπέστειλαν δύο Βουλγάρους Στρατιῶτες μέ δύο ὁμιλοῦντες τά 'Ελληνικά πράκτορές των, οἱ ὁποῖοι στίς 9 τό πρωΐ τῆς 29-9-1941 ἐνεφανίσθησαν στή Μικρόπολη.

'Ανεκοίνωσαν σούς ἀγνοοῦντες τά πάντα κατοίκους τοῦ χωριοῦ, ὅτι ἔγινεν 'Επανάσταση στή Βουλγαρία, ἀνετράπη ἡ Φασιστική Κυβέρνηση καί ἀπηλευθερώθη ἡ Μακεδονία.

'Εκάλεσαν τούς Ελληνες ν'ἀναλάβουν τήν διοίκηση τῆς Μικροπόλεως καθ'ὅσον οἱ Βούλγαροι εἶναι πλέον ἀδελφοί μέ τούς "Ελληνες.

Αὐτό καί ἔγινε. Μιά ὁμάδα ἀφελῶν καί ἐνθουσιωδῶν νέων συνέλαβε καί ἀφώπλισε χωρίς ἀντίσταση τίς Βουλγαρικέ ἀρχές τοῦ χωριοῦ.

Οἱ δύο Βούλγαροι στρ τιῶτες καί οἱ δύο ἄγνωστοι πολῖτες συνεχάρησαν τούς κατοίκους γιά τό....."θάρρος" των καί ἐπέστρεψαν στή Δράμα ν'ἀναφέρουν στούς 'Αξ/κούς των τήν ἐπιτυχία των.

ΠΥΡΓΟΙ

Ξημερώνοντας ἡ 29-9-1941 ἔφθασεν στούς Πύργους, ὁ 'Αλέκος Μήρας ἀπό τήν Προσωτσάνη. Εἰδοποίησε τούς κατοίκους ὅτι στήν Προσωτσάνη οἱ "Ελληνες ἐπανεστάτησαν κατά τῶν Βουλγάρων καί ἐσκότωσαν μάλιστα ἕνα Βούλγαρο Χωρ/κα.

Μέ ἀπορία οἱ κάτοικοι τῶν Πύργων διεπίστωσαν ὅτι ὁ Βούλγαρος πάρεδρος τῶν Πύργων 'Αναστάση Παπαλεξίεφ , οἱ δύο Βούλγαροι 'Αγροφύλακες καί ὁ Βούλγαρος Δασοφύλακας, δηλαδή ὅλεςοί Βουλγαρικές ἀρχές τοῦ χωριοῦ εἶχαν ἐξαφανισθεῖ. "Οπως διεπιστώθη ἀργότερα εἶχαν καταφύγει κρυφά τήν νύκτα στή Πετρούσα, κι'ἀπ'ἐκει στή Δράμα.

Οἱ κάτοικοι βλέποντας ὅτι ἀπέμειναν σχεδόν ἐλεύθεροι πίστεψαν ὅτι πραγματικά κάτι τό σοβαρό συμβαίνει.

./.

'Αλλά δέν επείθοντο στάλόγια του Μήρα παρ'όλο τόν ενθουσιασμό τών νεωτέρων.

Οί γεροντότεροι άπεφάσισαν τότε ν'άποστείλουν τόν Μπούκα Σωτήριο καί τήν Σωτήρα Καλτσάμη στήν Πετρούσα πού ήταν τό πληθέστερο κεφαλοχώρι, γιά νά πληροφορηθούν τί άκριβώς συμβαίνει.

Μέχρις ότου νά φθάσουν όμως στόν σκοπό τους οί δύο αύτοί "άνιχνευταί" τό ψευτοκίνημα είχε τελειώσει καί οί Βουλγαρικές άρχές είχαν επανέλθη στήν Πετρούσα. Τούς συνέλαβαν καί άφού τούς κακοποίησαν τούς μετήγαγαν στίς φυλακές τής Δράμας.

'Εν τώ μεταξύ ετοιμάσθηκε μιά ομάδα νέων, πού εξοπλίσθηκε μέ όπλα πού είχαν κρυμμένα οί άδάμαστοι Πυργιώτες στάς σπηλιές τών γύρω βουνών.

'Η ομάδα αύτή άνέλαβε νά μεταβή μέσα άπό τά βουνά καί νά καταλάβη τά ύψώματα πάνω άπό τό 25ον χιλιόμετρο τής δημοσίας όδού Δράμας- Νευροκοπίου.

'Ανάμεσά τους καί ό 16 χρονος νεαρός τότε ήδη Κοινοτικός Γραμματεύς Χαραλ. Τσαούσης.

'Από εκεί θά παρατηρούσαν τίς κινήσεις τών τυχόν κατερχομένων Βουλγαρικών δυνάμεων καί θά ενημέρωναν τό χωριό, γιά ν'άποφασισθή τελικά τί θά πράξουν.

Μόλις έφθασαν στά ύψώματα του 25ου χιλ. οί ένοπλοι νέοι είδαν νά κατέρχωνται πρός Προσωτσάνη φάλαγγες Βουλγαρικών αύτοκινήτων γεμάτων Βουλγάρους στρατιώτες πού τραγουδούσαν χαρούμενα, χωρίς κανένα μέτρο άσφαλείας.

Κατάλαβαν οί Πυργιώτες ότι είχαν πέσει θύματα Βουλγαρικής πλεκτάνης. 'Αμέσως επέστρεψαν στό χωριό καί ανέφεραν δυσάρεστα νέα.

"Ηξεραν πιά τί τούς περιμένει. "Ηξεραν ότι δέν ύπήρχεν 'Επανάσταση γιά τήν επελευθέρωσή τών 'Ελλήνων. 'Αλλά μιά Βουλγαρική συνωμοσία γιά τήν εξόντωση τών 'Ελλήνων.

ΚΟΥΔΟΥΝΙΑ

Πρίν νά ξημερώση ή 29-9-41 Κομμουνισταί παρτιζάνοι καί Βούλγαροι Κομιτατζήδες πράκτορες τής Βουλγαρικής άντικατασκοπείας σκότωσαν στά Κουδούνια τόν Βούλγαρο πρόεδρο πού ήταν ένας εξωμότης "Ελληνας άπό άλλο χωριό.

./.

Μετά τήν δολοφονία τοῦ Προέδρου ἔφυγαν χωρίς νά προλάβουν οἱ κάτοικοι νά καταλάβουν τί ἀκριβῶς συνεβη.

ΣΙΤΑΓΡΟΙ

Αγνωστοι παρτιζάνοι καί Βούλγαροι κομιτατζῆδες ἐδολοφόνησαν τήν νύκτα τῆς 28-29 Σεπτεμβρίου 1941 τον Βούλγαρο Πρόεδρο τῆς Κοινότητος Σιταγρῶν. Ἀνῆκε καί αὐτός στήν κατηγορία τῶν Β΄τάξεως Βουλγάρων . Δηλαδή τῶν ἐκβουλγαριθθέντων Ἑλλήνων.

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἀπό τήν ἐξιστόρηση τῆς ἐκρήξεως τοῦ ψευδοκινήματος τῆς 29-9-1941 διαπιστώνουμε τά ἀκόλουθα:

1) Ὑπῆρχε καλή ὀργάνωση, ἀφοῦ ταυτόχρονα σχεδόν ἐξερράγη τό κίνημα στά χωριά πού εἶχαν ἐπιλεγῆ.

2) Δέν ὑπῆρξαν ἐπαναστατικά γεγονότα σέ ὅλα τα χωριά ἀλλά μόνο σέόρισμένα.

Τά ἐπιλεγέντα χωριά δέν εἶναι τάἀπόμακρα καί ὀρεινά ὅπου δέν εἶναι εὔκολο νά κινηθοῦν μηχανοκίνητες μονάδες τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ. Ἐπελέγησαν χωριά πεδινά ἤ εὑρισκόμενα στίς παρυφές τῶν βουνῶν καί σέ σημεῖα πού ἡ προσπέλαση πρός αὐτά μεγάλων Βουλγαρικῶν δυνάμεων νά εἶναι εὔκολη,καί ἡ διαφυγή τῶν κατοίκων.δύσκολη. Ἐάν τό κίνημα ἦταν Ἑλληνικόστά χωριά τῶν Βουνῶν θά ἐκυρήσσετο ἡ Ἐπανάσταση.

3) Ἡ ἔκρηξη τοῦ κινήματος γινόταν μέ ταυτόσημο τρόπο. α) Εἴσοδος ἐνόπλων β) πρόσκληση τοῦ πληθυσμοῦ γιά ἐπανάσταση, γ) φόνος τυχόν Βουλγάρων Προέδρων ἤ Χωρ/κων, καί δ) σύντομος ἀποχώρηση τῶν ἐπαναστατῶν μαζύ μέ ὅσους Κομ/στές ἤ ἄλλους ἀφελεῖς τούς πίστευαν καί τους ἠκολουθοῦσαν.

4)Οἱ ἐπαναστατικές ὁμάδες δέν ἦταν ἀμιγεῖς Ἑλληνικές Ἀπετελοῦντο ἀπό Ἕλληνες καί Βουλγάρους οἱ ὁποῖοι ἐδήλωναν ὅτι εἶναι Κομμουνισταί.

5) Τά συνθήματα καί οἱ λόγοι ἦσαν καθαρά Κομμουνιστικοῦ περιεχομένου καί Ἑλληνοβουλγαρικῆς "ἀδελφοποιήσεως".

./.

6) 'Ο 'Ελληνικός πληθυσμός παρά τήν καλήν οργάνωση τοῦ κινήματος καί τήν πίεση πού ἐξησκήθη, δέν συμμετέσχε τῆς 'Επαναστάσεως . Μόνον οἱ Κομμουνισταί καί οἱ Βουλγαρίζοντες ὑπεδέχοντο τούς 'Επαναστᾶτες.

7) 'Η συμμετοχή τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν στήν ἔκρηξη τῶν δῆθεν ἐπαναστατικῶν ἐκδηλώσεων ἦταν ὁλοφάνερη ὅπως π.χ. στό Δοξᾶτο.

8) Οἱ φονευθέντες Βούλγαροι δέν ἀνῆκαν στούς καθαροαίμους Βουλγάρους. "Ἦσαν ἁπλῶς 'Ελληνες ἐκβουλγαρισθένες στούς ὁποίους ἀνετιθεντο ἀξιώματα γιά νά τούς φανατίσουν περισσότερο καί γιά νά δημιουργηθῆ ἀκόμη μεγαλύτερο το χάσμα μεταξύ βουλγαριζόντων καί τῶν ἁγνῶν 'Ελλήνων.

9) Οἱ ἐπαναστατικές δυνάμεις ἦσαν πολύ μικρές ἀνάλογα μέ τήν ἔκταση καί τόν χῶρο πού περιέλαβε τό ψευδοκίνημα, χωρίς τήν λαϊκή συμπαράσταση οἱ δυνάμεις αὐτές ἦσαν ὄχι μόνο μικρές ἀλλά τελείως ἀδύναμες.

10) Πουθενά δέν διεπιστώθη ἄμυνα τῶν παρτιζάνων γιά τήν προστασία τῶν χωριῶν ὅπου ἐδημιουργήθησαν ἐπαναστατικές ἐκδηλώσεις, ἀπό τούς ἐπιδρομεῖς τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ. Οἱ παρτιζάνοι ἁπλῶς ἐκήρυξαν τήν ἐπανάσταση, ἐδολοφονοῦσαν ἀόπλους βουλγάρους κι' ἔφευγαν ἀμέσως ἐγκαταλείποντας τόν πληθυσμό στό ἔλεος τοῦ Βουλγάρου κατακτητοῦ 'Απόδειξη ὅτι τό κίνημα δέν ἀπέβλεπε σέ ἐπανάσταση κατά τῶν βουλγάρων ἀλλά μόνο στή δημιουργία εὐλόγων ἀφορμῶν γιά τήν σφαγή τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ ἀπό τούς Βουλγάρους ὅπως κι' ἔγινε.

- ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 11ον

Η ΦΡΙΚΤΗ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ

ΤΟ ΑΤΙΜΩΡΗΤΟΝ
ΕΓΚΛΗΜΑ

Ἡ σφαγή τ οῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Νομοῦ Δράμας στό ψευδοκίνημα τοῦ 1941, καί ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο ἐξετελέσθη, ἀποτελεῖ μιά ἀπό τίς ἰδιαίτερα ειδεχθεῖς περιπτώσεις τοῦ Ἐγκλήματος τῆς Γενοκτονίας κι'ἕνα ἀπό τά σπανια σέ φρίκη καί ἐγκληματικό σαδισμό γεγονότα τῆς Παγκοσμίου Ἱστρρίας τῆς τελευταίας 50 ετίας.

Εἶναι τόσο ν ὑπερβολικό τό μέγεθος τοῦ Ἐγκλήματος καί τόσον ἀπαίσια φρικιαστική ἡ Βουλγαρική θηριωδία ὥστε γιά τόν ἀγνοοῦντατήν Ἱστορια καί τήν ψυχοσύνθεση τοῦ Βουλγαρικοῦ Λαοῦ, τάπραγματικά αὐτά γεγονότα, δύσκολα μποροῦν νά γίνουν πιστευτά.

Δυστυχῶς ὅμως ἡ Ἀλήθεια ὑψώνεται ἀφάνταστα φρικαλέα, μέσα ἀπό τήν αἱματοβαμένην αὐτή περιοχή τῆς Μακεδονίας μας καί καταγγέλει σ'ὅλη τήν ἀδιάφορην Οἰκουμένη τό Βουλγαρικόν Ἔγκλημα.

Σ'αὐτήν τήν ἀδιάφορη Οἰκουμένη, πού ὅμως δηλώνει μέ τόση φιλαρέσκειαν ὅτι πιστεύει στά Ἀνθρωπιστικά Ἰδανικά, παραθέτουμε τά ἀκόλουθα μεμονωμένα γεγονότα ἁπλά ὅπωςἀκριβῶς ἔγιναν μέ σχολαστική προσήλωση στήν ἀντικειμενικότητα καί τήν ἀλήθεια.

Ζητοῦμε ἐν ὀνόματι τῶν χιλιάδων Ἐθνομαρτύρων τοῦ Νομοῦ Δράμας τήν, ἔστω καί καθυστερημένα, σήμερα, διεθνῆ καταδίκη, τοῦ Βουλγαρικοῦ Ἐγκλήματος καί τῶν Βουλγάρων Ἐγκληματιῶν.

Ἀποτελεῖ ὄνειδος γιά τόν παγκόσμιο Πολιτισμό ἡ σιωπή καί ἡ ἀδιαφορία μπροστά σ'αὐτό τό τεράστιον Ἔγκλημα Γενοκτονίας πού τόσο περίτεχνα ἐξετελέσθη, ὥστε ἐπέτυχε νά μήν προκαλέση τήν διεθνῆ ἀγανάκτηση.

Ἀποτελει ὅμωςλαμπρήν ἐπιτυχία τῶν Βουλγαρικῶν Κυβερνήσεων ἡ ἀπόκρυψη καί διαστροφή τῶν πραγματικῶν γεγονότων καί ἡ ἀποφυγή τοῦ διεθνοῦς ἀντικτυπου των.

Ἀλλά αὐτό δέν ἀπαλάσσει τῆς κατηγορίας τόν Ἐγκληματία. Ἀνεξίτηλο θά παραμείνη, στόν βραχίονα τοῦ Βουλγαρικοῦ Λαοῦ, τό ~~στίγμα τοῦ καταδίκου Βουλγαρικοῦ Λαοῦ, τό~~ στίγμα τοῦ καταδίκου γιά τό ἔγκλημα αὐτό.

Γιά ἄλλη μιά φορά ἡ φυλή τῶν Βουλγάρων ἀποδεικνύεται ὅτι παραμένει σέ πρωτόγονη καί κτηνώδη Βαρβαρότητα, ἀνίκα-

νη νά ἐξελιχθῆ καί νά προσαρμοσθῆ στίς σύγχρονες ἰδέες τῆς ἀγάπης πρός τόν Ἄνθρωπο, τοῦ σεβασμοῦ τῶν Ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καί τῆς Εἰρηνικῆς συμβιώσεως τῶν Λαῶν.

Ἐξακολουθεῖ ἀκόμα ἡ Φυλή αὐτή νά πιστεύη στόν ἄγριο νόμο τῆς Ζούγκλας καί τοῦ Κτήνους.

Ἐάν ὑπῆρξεν Ἑλληνική Ἐπανάσταση κατά τῶν Βουλγάρων τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1941 οἱ Βουλγαρικές Ἀρχές Κατοχῆς ὤφειλαν νά διατάξουν εὐρεία Δικαστική ἔρευνα γιά τήν τιμωρία τῶν ἐνόχων ἤ ὑπαιτίων. Εὔκολος ἦτο ἡ ἀνεύρεσή των. Εὔκολος καί ἡ σύλληψή των. Ἀκόμη εὐκολώτερα ἡ τιμωρία των.

Ὅμως δέν τό ἔπραξαν. Γιατί;

Διότι δέν ἐνδιαφέροντο γι'αὐτό τό θέμα.

Σκοπός των ἦταν ἡ μεταβολή τῆς Ἐθνολογικῆς συνθέσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μακεδονίας μας καί ἰδιαίτερα τοῦ νομοῦ Δράμας.

Σ'αὐτό τόν σκοπό ἀπέβλεπαν, μέ τίς τεράστιες, σέ ἀριθμό θυμάτων, σφαγές τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, στό νομό Δράμας.

Ἐγνώριζαν οἱ Βούλγαροι ὅτι δέν ὑπῆρχεν πραγματική Ἑλληνική Ἐπανάσταση, ἀφοῦ οἱ ἴδιοι μαζύ μέ τούς Κομμουνιστάς τήν διωργάνωσαν.

Ἐγνώριζαν ὅτι οἱ σφαγιαζόμενοι Ἕλληνες ἦσαν Ἀθῶοι.

Ἐγνώριζαν ὅτι αὐτό,ἦταν ἔγκλημα γενοκτονίας.

Κι'ὅμως δέν ἐδίστασαν. Μέ πλήρη συναίσθηση τῆς εὐθύνης των, διέπραξαν τό ἔγκλημα.

Καί τό ἔγκλημα αὐτό ἀνήκει σ'ὅλο τόν Βουλγαρικό Λαό Γιατί οἱ Βούλγαροι σφαγιαστές, ἦσαν οἱ Βούλγαροι κληρωτοί κι'ἔφεδροι Στρατιῶτες. Δηλαδή τά γνήσια παιδιά τοῦ Βουλγαρικοῦ Λαοῦ. Μέ τά ἐγκλήματά των οἱ στρατιῶτες αὐτοί ἐξεφήλωναν ἔμπρακτα τόν ἀμετανόητο σωβινισμό τήν ἐγκληματική ψυχή καί τό προαιώνιο φυλετικό μῖσος κατά τῶν Ἑλλήνων, ἀπό τά ὁποῖα διαπνέονται ὅλοι οἱ Βούλγαροι.

Στά κεφάλαια πού ἀκολουθοῦν ἡ παρουσίαση τῶν γεγονότων εἶναι λιτή ἔκφραση τοῦ λόγου, συνοπτική, ὠμή. Εἶναι τόση ἡ φρίκη των ὥστε δέν νομίζω ὅτι χρειάζονται λογοτεχνική διάνθιση.

Ἡ διαπίστωση τῆς ἀλήθειας των ἔγινε μέ πολλαπλῆ διασταύρωση των πληροφοριῶν ἀπό πάσης φύσεως πηγές, χωρίς

./.

συναισθηματισμούς καί προκαταλήψεις. Εἶναι ἡ γυμνή ἀλήθεια.

Ἐξ ἄλλου τά γεγονότα εἶναι τόσο τραγικά , τόσον φρικιαστικά ὥστε μιλοῦν μόνα των καί συγκινοῦν κάθε ἄνθρωπο πού ἔχει ἔστω κι ἐλάχιστον ἴχνος ἀνθρωπισμοῦ μέσα στήν καρδιά του.

ΔΟΞΑΤΟΝ

Γιά τό Δοξᾶτο ἡ νύκτα τῆς 28-29 Σεπτεμβρίου 1941 ὑπῆρξεν ἀγωνιώδης. Μετά τά ἐπαναστατικά γεγονότα καί τήν ἀποχώρηση τῶν Ἀνταρτῶν ἐπηκολούθησε ἡ ἀγωνία τῶν κατοίκων " Τί θά κάνουμε τώρα; " ἀναρωτιόταν ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Δοξάτου.

Ὁμάδες- ὁμάδες συνεκεντρώθησαν στούς δρόμους, στίς γειτονιές καί συζητοῦσαν. Χωρίς οἱ ἴδιοι νά φταῖνε, χωρίς κάν νά τό θελήσουν εἶχαν μπλεχτεῖ στή δίνη μιᾶς τρομερῆς περιπετείας.

Ὅλοι καταλάβαιναν ὅτι σέ λίγο θά ἐρχόταν ὁ Βουλγαρικός στρατός γιά νά ξεσπάση τό μῖσος καί τόν σαδισμό του ἐπάνω στόν ἄοπλο πληθυσμό τοῦ Δοξάτου. Ἤξεραν πολύ καλά τί ἐσήμαινεν αὐτό. Νωπή στήν μνήμη ἡ σφαγή τοῦ 1913.

Γι'αὐτό πολλοί ἔλεγαν νά φύγουν ἀπό τό Δοξάτο καί νά κρυφτοῦν στά γύρω βουνά μέχρις ὅτου περάση ἡ μανία τῶν κατακτητῶν.

Ἄλλοι ὅμως ἀντέτειναν ὅτι ἡ ὁμαδική ἀναχώρηση τῶν κατοίκων θά ἔδειχνε στίς Βουλγαρικές ἀρχές ὅτι ὅλοι οἱ κάτοικοι εἶχαν συμμετασχη τῶν ἐπαναστατικῶν γεγονότων, μέ ἀποτέλεσμα νά κάψουν τό Δοξάτο καί νά τούς καταδιώξουν ἀκόμα καί στά βουνά. Ἔπειτα σέ ποιά βουνά νά κρύβονται πού ὅλα γύρω ἦσαν γυμνά καί ἄξενα; Πόσο καιρό θά κρύβονται; Καί τί ἐμπιστοσύνη μπορεῖ νά ἔχη κανείς στούς παρτιζάνους πού ἦσαν Κομμουνισταί καί Βούλγαροι;

Ἔτσι λοιπόν ἐλήφθη ἡ ἀπόφαση νά παραμείνουν. Καί παρέμειναν . Ἤλπιζαν ὅτι ἡ παραμονή των θά ἔπειθε τίς Βουλγαρικές ἀρχές γιά τήν ἀθωότητά των.

Ἀγνοοῦσαν οἱ δύστυχοι Δοξατινοί τήν ἀλήθεια. Ὅτι οἱ Βούλγαροι εἶχαν δημιουργήσει τήν Ἐπανάσταση.

./.

ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΟΙ ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ

τίς 8 τό πρωΐ τῆς 29-9-41 ἕνας λόχος Βουλγαρικοῦ στρατοῦ κινούμενος σέ ἀκροβολισμό μπῆκε στό Δοξάτο.

Ἡ εἴσοδος τῶν Βουλγάρων ἔδειξε τίς διαθέσεις των. Πυροβολισμοί, χειρομβοβμίδες ἐρίπτοντο ἐναντίον τῶν πάντων. Δέν ἐπρόκειτο περί στρατοῦ ἀλλά περί μαινομένου ὄχλου παρανόμως ὁπλοφοροῦντος.

Εἰσηρχοντο στά σπίτια τῶν Δοξατιανῶν, συνελάμβαναν τούς κατοίκους, ἄνδρες γυναῖκες παιδιά ακόμα καί τούς ἀρρώστους. Μέ ξύλο-,βρισιές καί ἄλλες αἰσχρότητες, τούς ἔσπρωχναν σάν κοπάδια πρός τό, κατά συνοικίας , σημεῖο συγκεντρώσεως.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΙ

ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟΙ

Ἐνῶ ὅμως συνεχιζόταν ἡ συγκέντρωση ἐπέδραμον βουλγαρικά ἀεροπλάνα.

Ἐβομβαρδίσθηκαν τά τρία ἄκρα τοῦ Δοξάτου ἐκτός ἀπό τήν συνοικία τοῦ Σχολείου.

Φαίνεται ὅτι ὁ βομβαρδισμός αὐτόν ἦταν " ἐκτός προγράμματος" γιατί οἱ Βούλγαροι στρατιῶτες τόν ἀγνοοῦσαν καί διεσκορπίσθησαν. Μέ τήν εὐκαιρία αὐτή ξέφυγαν πολλοί Ἕλληνες καί ἐκρύβησαν στούς γύρω ἀγρούς. Γιατί καί τώρα κανείς Ἕλληνας δέν ἀγνοοῦσε τί ἀκριβῶς θά ἐπακολουθοῦσε τῶν ὁμαδικῶν συλλήψεων.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΥΛΛΗΨΕΩΝ

Μέ τήν λήξη τοῦ βομβαρδισμοῦ συνεχίσθηκαν οἱ συλλήψεις. Οἱ συλλαμβανόμενοι ὡδηγοῦντο στό προαύλιο τοῦ Σχολείου τοῦ Δοξάτου καί στό ἀλσύλλιο πού ἦταν ἐκεῖ κοντά.

Ἀπό τούς κρατουμένους οἱ Βούλγαροι ἀφαιροῦσαν ὅτι πολύτιμον εἶχαν (δακτυλίδια, ρολόγια, χρήματα, σουλαρίκια κ.λ.) Τούς ξεγύμνωναν κυριολεκτικά.

Συγχρόνως ὁμάδες στρατιωτῶν ἄρχισαν τήν λεηλασία τῶν σπιτιῶν. Ἔκλεβαν κατά τρόπο πρωτοφανῆ. Νόμιζε κανείς ὅτι ἐπρόκειτο περί συμμοριας ληστῶν τοῦ μεσαίωνος καί οχι περί τακτικοῦ στρατοῦ πού ἐκαυχᾶτο ὅτι ἀποτελεῖται ἀπό " Πρώσσους τῆς Ανατολῆς"

./.

Μετά τήν λεηλασία έπηκολούθησε ό διαχωρισμός τών κατοίκων.

Διεχωρίσθησαν οί άρρενες άπό τά γυναικόπαιδα.

Τά γυναικόπαιδα τάκράτησαν στήν άρχή στόν πευκόφυτον άλσύλλιο πού είναι κοντά στό Σχολεΐο.

Τούς άντρες τούς κράτησαν κοντά στό σχολεΐο.

Τό άπόγευμαμετέφεραν μέ τρομερή βαναυσότητα τά γυναικόπαιδ καί τά ένέκλεισαν μέσα στό σχολεΐο.

Τό σχολεΐο αύτό πού είχε κτισθεΐ στήν περίοδο τοΰ Μακεδονικοΰ Άγώνος γιά νά μορφώνονται τάπαιδιά τών Έλλήνων χρησίμευε τώρα γιά φυλακή τους.

Οί ΒουλγαρικέςΆρχές Δοξάτου είχαν μετ βάλλει τό σχολεΐο σέάποθήκη ζωοτροφών, καί σέ σταΰλο. Ήταν λοιπόν αύτές τίς ήμέρες άπαίσιο σέ βρωμιά.

Μέσα σ'αύτές τίς ρυπαρές αΐθουσες ένέκλεισαν όλα τά γυναικόπαιδα τοΰ Δοξάτου. Άφόρητος ό συνωστισμός. Άποπνικτική ή μυρωδιά. Οί καρδιές τρέμουν άπό άγωνία.

– Τί θά γινουμε; Τί θά γίνουν οί άντρες μας, τά παιδιά μας;

Τούς άρρενες οί Βούλγαροι μέ στημένα τά πολυβόλα γύρω τούς καταμέτρησαν καί τούς έβαλαν νάκαθήσουν κατά γής.

ΑΝΑΠΑΝΤΗΤΕΣ
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Όλους τούς κρατουμένους, γυναικόπαιδα καί άντρες τούς έρωτοΰν συνεχώς άπό τό πρωΐ

– Ποιοί σκότωσαν τούς Βουλγάρους Χωρ/κες ; ~~Οί Δοξατι~~νοί Οί Δοξατινοί τούς έξήγησαν πολλέςφορές ότι άγνοοΰν , άφοΰ ήσαν κλεισμένοι στά σπίτια των καί άφοΰ όσοι έλαβαν μέρος στό κίνημα είχαν φύγει στά βουνά.

Οί Βούλγαροι έπιμένουν στό άναπάντητο έρώτημά τους, καί άπειλοΰν.

– Θά σάς σκοτώσουμε όλους άν δέν μαρτυρήσετε τούς δολοφόνους. Θά κάψωμε τά σπίτια μας . Θά σάς έκδικηθοΰμε παληογραικοί. Έκατό Δοξατινούς θά σκοτώσουμε γιά κάθε νεκρό Βούλγαρο.

Οί Βούλγαροι ξέρουν όλη τήν άλήθεια άλλά θέλουν νά έχουν μιά δικαιολογία στίς ψυχές τών θυμάτων των γιά τό άπαίσιο .εγκλημα πού προετοιμάζουν.

./.

ΑΠΕΙΛΗ ΠΥΡΠΟΛΗΣΕΩΣ

Τήν 2αν άπογευματινήν ώρα φθάνει στό Δοξάτο ειδικόν απόσπασμα γιά νά πυρπολήση τά σπίτια. Ευτυχώς οι Βούλγαροι υπάλληλοι τής συγκεντρώσεως τών Γεωργικών προϊόντων επενέβησαν. Εδήλωσαν, όπως καί ήταν ή άληθεια, ότι στήν περίοδον αυτή τής παραγωγής όλα τά σπίτια είναι γεμάτα από τά συλλεγέντα καπνά. Μιά παραγωγή πολύτιμη γιά τόν Βουλγαρικό θησαυροφυλάκιο, αφού είναι προϊόν εξαγόμενο στό εξωτερικό καί θά ενισχύση τόν Βουλγαρικό προϋπολογισμό μέ ξένο συνάλλαγμα.

Έτσι τάκαπνά καί ή Βουλγαρική φιλοχρηματία έσωσαν τά σπίτια τού Δοξάτου.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΔΙΑΛΟΓΗ

Μετά από όλα αυτά άρχισεν ή δεύτερη διαλογή. Διεχωρίσθησαν οί άρρενες ηλικίας 17-50 ετών καί οί άρρενες άνω τών 50 ετών.

Τήν επιλογήν αυτήν εκτελούσαν οί εξής:

1) Ο Βούλγαρος -ρόεδρος τής Κοινότητος Δοξάτου Ζελέτσκο Δασκάλωφ από τό Σλίβεν τής Βουλγαρίας.

2) Ο Βούλγαρος Κοινοτικός υπάλληλος Γκιόργκη Σλαφκο ή Ντράμσκο ή Ντραμτσίεφ ή Παπαγγέλωφ από τό Άνω -ευροκόπι τής Βουλγαρίας.

3) Ο Βούλγαρος Ηλίας Κοέφ από τό Κάρλοβο τής Βουλγαρίας.

Η αγωνία έγινε πιά βεβαιότητα. Ο θάνατος τούς περίμενε. Αυτο όλοι τό ένιωσαν.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΛΛΗΝΕΣ

Εκείνη τήν ώρα έφθασε στό Δοξάτο μέ τό αυτοκίνητό του Βούλγαρος -υντ/χης διοικητής τού Βουλγαρικού Σω/τος ιππικού πού εστάθμευε στή Καβάλα.

Κτυπώντας τό μαστίγιο στίς μπότες του ερώτησε τούς κρατουμένους.

- Ποιός είναι Βούλγαρος. Όποιος δηλώσει ότι είναι Βούλγαρος, νά σηκωθή καί νά βγή έξω. Τού χαρίζεται ή ζωή.

Κανείς Δοξατινός δέν σηκώθηκε. Κανείς δέν δέχθηκε τήν προσβολή νά σώση τήν ζωή του μεταβαλλόμενος σέ Βούλγαρο.

Αυτοί είναι οί Έλληνες

./.

Λυσσάζει από τό κακό του ό Βούλγαρος Συν/χης καί διατάζει :

- Σκοτώστε τους. Τί τά φυλάτε τά γκρέκικα σκυλιά.

Κιτρινίζουν άπό τήν μανία των οί Βούλγαροι. Τί,παράξενη φυλή αύτή οί Έλληνες. Ποτέ δέν θά τούς νοιώσουν. Προτιμοῦν νάπεθάνουν παρά νά γίνουν Βούλγαροι. Τό μίσος τῶν Βουλγάρων φουντώνει γι'αύτήν την περιφρόνηση, γι'αύτή τήν κατάμουτρη φτυσιά.

Ἡ γυναίκα τοῦ Γεωργίου Γεωργιάδη, ένός άπό τούς κρατούμένους , έξαγόρασε μ'ένα ρεντόλιρο πού εἶχε κρυμένο, ένα Βούλγαρο 'Αξιωματικό. Τόν παρακάλεσε νά σώση τόν σύζυγό της. Αύτός συνεφώνησε μέ τόν ὅρο νά δεχθῆ ό Γεωργιάδης νά γίνη Βούλγαρος.

Γιά νά μήν καταλάβουν οί ἄλλοι , ό Βούλγαρος 'Αξ/κός καλεῖ τόν Γεωργιάδη καί τοῦ λέει.

- 'Εκάναμε λάθος. 'Εσεῖς εἶσθε Βούλγαρος νά βγῆτε ἔξω. Εἶσθε έλεύθερος.

- Τώρα κάνετε λάθος, τοῦ άπαντᾶ περήφανα ό Γεωργιάδης. Δέν εἶμαι Βούλγαρος . Εἶμαι Ἕλληνας.

Κι'έπέστρεψε στή θέση του άνάμεσα στούς μελλοθανάτους.

Πῶς νά μήν θαυμάσης αύτήν τήν περήφανη ψυχή πού κρύβει κι'ό πιό ἁπλός Ἕλληνας. Πῶς νά μήν θαυμάσης τόν δυναμισμό τῆς Φυλῆς μας. Ό Γεωργιάδης μαζύ μέ τούς ἄλλους ύψώνεται φωτεινό όρόσημο έθνικοῦ πατριωτισμοῦ.

ΕΓΓΙΖΕΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ

Σέ λίγο φθάνει μέ ἄλλο αύτοκίνητο άπό τήν Δράμα ό Βούλγαρος Φρούραρχος 'Ιωσήφ Λπεκιάρωφ. Αύτός κατέβασε τήν διατίμηση . Μόνον πενῆντα (50) Δοξατινοί θά έκτελεσθοῦν γιά κάθε φονευθέντα Βούλγαρο Χωρ/κα.

Εἶναι τό τέλος.

'Ο Μιλτιάδης Κορόγλου, ἄνθρωπος φιλάσθενος άντιλαμβανόμενος ὅτι ὅλα πιά τελείωσαν πεθαίνει άπό συγκοπή πρίν προλάβουν νά τόν έκτελέσουν οί Βούλγαροι.

'Επιλέγονται 300 καί πλέον Δοξατινοί. 'Οδηγοῦνται καί έγκλείονται σέ τρεῖς άκραίους οίκίσκους.

Ἔχει πιά νυκτώσει. Βούλγαροι στρατιῶτες τούς κλέβουν πιά φανερά ὅτι τούς ἔχει άπομείνει, άκόμα καί τίς ζωστῆρες τῶν παντελονιῶν των.

./.

'Η άγάπη στή ζωή τούςγεννᾶ τήν σκέψη νά φύγουν. Νά ὠρμήσουν ξαφνικά ἐπάνω στούς φρουρούς των. Ὅσους σκοτώσουν. Ὅσοι σκοτωθοῦν, ὅσοι γλυτώσουν. Εἶναι ἡ ὑστάτη ἐλπίδατων. Ἡ πράξη της ἀπελπισίας.

Ὄχι. Πίσω τους ἔχουν ἀφημένα ἐκεῖ στό σχολεῖο τά γυναικόπαιδα. Ἐκεῖ εἶναι πρόσωπα ἀγαπημένα, οἱ μάνες, οἱ ἀδελφές, οἱ γυναῖκες των τά παιδιά των. Ὄχι. Ἄν αὐτοί φύγουν, οἱ Βούλγαροι θά ξεσπάσουν στά γυναικόπαιδα κι'ἐπροτίμισαν νάμείνουν καί νάπεθάνουν ἀλλά νά ἐπιζήσουν οἱ δικοί των οἱ ἀγαπημένοι.

Πόσος ἀλτρουϊσμός στίς καρδιές αὐτές. Ἔφθασαν πιά οἱ τελευταῖεςστιγμές.

Εἶναι οἱ στιγμές οἱ στερνές πρίν ἀπό τόν θάνατο.Δέν μποροῦννά περιγραφοῦν. Ὁ καθ'ἕνας προσπαθει νά πῆ κάτι. Νά πάρη θάρρος ἀπό,τόν ἴδιο του τόν ἑαυτό, ἀπό τόν διπλανό του, ~~...~~ ἀπ' τόν φιλό του ἀπό τόν συνάνθρωπό του, κι' ἀπ' αὐτόν ἀκόμαπού μπορεῖ μέχρι χθές νά τόν χώριζαν θανάσιμες διαφορές. Τώρα μπροστά στόν θάνατο ὅλοι εἶναι ἀδέλφια.

Γιάτελευταῖα φορά οἱ Βούλγαροι τύς ἀπευθύνουν τό ἐρώτημα.

- Ποιός σκότωσε τούς Βουλγάρους Χωρ/κες; Ἀκόμα μιά φορά τούς ἐπαναλαμβάνουν τήν προσβολή.

- Ποιός εἶναι Βούλ γαρος ἀπό σας. Ὅποιος δηλώσει οτι εἶναι Βούλγαρος θά ἀφεθῆ ἐλεύθερος.

- Εἴμαστε Ἕλληνες τούς ἀπαντοῦν πρήφανα. Εἶναι πιά ἕτοιμοι σάν ἄλλοι τριακόσιοι τοῦ Λεωνίδανά βαδίσουν πρός τόν θάνατο.

Ὄχι δέν λύγισε κανείς. ~~κκκ...~~

Κι'ὅμως ἦσαν ἄνθρωποι συνηθισμένοι. Ἄνθρωποι σάν κι' αὐτούς πού κάθε μέρα συναντοῦμε στόν δρόμο μας μέ ἀδυναμίες, μέ ἐλαττώματα καί μέ προτερήματα. Ναί ἦσαν ἁπλοί συνηθισμένοι ἄνθρωποι, δέν εἶχαν τίποτε πού νά τούς ἔκανε νά διαφέρουν ἀπό τούς ἄλλους ἀνθρώπους.

Ἀλλά μέσα τους ἔκαιεν ἄσβυστη, μεταδιδομένη ἀπό γενηά σέγενηά, ἡ φλόγα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αὐτή ἡ θεία φλόγα πού μεταβάλλει ἐμᾶς τούς μικρόσωμους Ἕλληνεςσέ τιτᾶνες ἡρωϊσμοῦ καί μεγαλείου.

./.

Ναί αὐτοί οἱ Δοξατινοί ἦσαν μεγάλοι, πολλοί μεγάλοι γιατί μέσα τους ἔκλειναν ὅλο αὐτό τό θαυμαστό Ἑλληνικό μεγαλεῖο, πού κάνει τήν Ἀνθρωπότητα νά στέκεται ἔκπληκτη κι ἀπορημένη μπροστά στά φωτεινά μετέωρα πού ὑψώνουμε στήν πορεία τῶν Αἰώνων.

ΠΕΘΑΙΝΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σέ λίγο μιά ὁμάδα Βουλγάρων στρατιωτῶν μισομεθυσμένων, μπῆκε σ'ἕνα ἀπό τάσπιτάκια φυλακές. Ἅρπαξαν δέκα Ἕλληνες. Μέ ἀγκαθωτό σύρμα, πού ἔκλεψαν ἀπό τήν περίφραξη ἑνός ἀμπελῶνος, δένουν πισθάγκωνα τούς δύστυχους αὐτούς Ἕλληνας. Ἀποχαιρετιοῦνται μέ τούς συγκρατουμένους των.

- Γειά σας ἀδέλφια. Πεθαίνουμε γιά τήν Ἑλλάδα. Ὅποιος ζήσει ἅς πῆ στούς δικούς μου ὅτι τούς ἀγαπῶ καί τούς σκέπτομαι τούτη τήν μεγάλην ὥρα.

- Ὁ Θεός μαζί σας ἀδέλφια σέ λίγο κι ἐμεῖς θά εἴμαστε κοντά σας

Τούς ὁδηγοῦν μέ σπρωξιές καί βρισιές στήν ἄκρη μιᾶς ρεμματιᾶς πού εἶναι πιό πέρα.

Ἐκεῖνοι βαδίζουν πρός τόν θάνατο, στητοί , ὑπερήφανοι , ὡραῖοι.

Οἱ κάννες τῶν πολυβόλων στρέφονται ἀπάνω τους.

- Μήπως κανείς θέλει νά δηλώση ὅτι εἶναι Βούλγαρος τούς ρωτοῦν. Θά τοῦ χαρισθῆ ἡ ζωή.

- Ὄχι εἴμαστε Ἕλληνες. Ζήτω ἡ Ἑλλάδα.

Μιά ριπή καί ἄψυχα τά κορμιά πέφτουν στό βάθος τῆς ρεμματιᾶς.

Ἔτσι συνεχίσθηκεν ὡς τά μεσάνυκτα.

Μέ τί λόγια νά περιγραφοῦν ὅλες αὐτές οἱ σκηνές. Πῶς νά περιγράψη κανείς τό μαρτύριον ἐκείνων πού ὡδηγοῦντο στή ρεμματιά . Πῶς νά περιγραφῆ τό μαρτύριο ἐκείνων πού ἔβλεπαν τούς φίλους των τ'ἀδέλφια των τά παιδιά των, νά φεύγουν γιά τήν ἐκτέλεση καί ἐγνώριζαν ὅτι σέ λίγο θά ἐπακολουθοῦσεν ἡ σειρά των;

Μόνον δώδεκα ἄτομα σώθηκαν ἀπό τίς ἐκτελέσεις αὐτές. Θαῦμα Θεοῦ. Οἱ σφαῖρες δέν τούς τραυμάτισαν θανάσιμα. Καί τά πτώματα τῶν ἄλλων ἀπετέλεσαν τήν προστατευτική ἀσπίδα. Ἡ νύκτα καί τό μεθύσι τῶν Βουλγάρων στρατιωτῶν ὑποβοηθησαν στή διάσωσή των.

Ζωντανοί μάρτυρες τῆς φρικαλέας ἐκείνης νύκτας.

./.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΦΑΓΗ Η ΑΤΙΜΙΑ

'Εν τῷ μεταξύ στό Σχολεῖο τά γυναικόπαιδα μέ τίς πρῶτες ριπές, ἔνοιωσαν ἀμέσως ὅλη τήν φρικτήν ἀλήθειαν.

- Τούς σκοτώνουν.

Κι'ὁ γόος τῶν γυναικῶν ὑψώθηκε μεσούρανα. Πῶς δέν παρεφρόνησαν ἐκείνη τήν νύκτα;

Οἱ Βούλγαροι στρατιῶτες γιά νά τίς κατασιγάσουν πυροβολοῦσαν στά τζάμια τοῦ σχολείου.

Μά τίποτα δέν μποροῦσε νά συγκρατήση τίς ἀλλόφρονες αὐτές γυναῖκες.

- Τούς σκοτώνουν αὐτή ἦταν ἡ τρομερή, ἡ ἀδυσώπητη ἀλήθεια.

Μέσα σ'αὐτή τήν τραγωδία. Αὐτοί πού ἐσκότωσαν μέ τά χέρια των τούς ἄνδρες τοῦ Δοξάτου, ὥρμησαν μεθυσμένοι ἀπό αἷμα, καί πιοτό στό σχολεῖο. Ἄρπαξαν μικρές κοπέλλες, ἔγγαμες γυναῖκες, πού τίς εἶχαν ἀπό καιρό ἐπισημάνει γιά τήν ὀμορφιά τους.

Αὐτές τίς δύστυχες γυναῖκες, αὐτά τά ἄμοιρα κορίτσια που θρηνοῦσαν τόν ἄδικο χαμό τῶν δικῶν των, βίασαν ἀνελέητα.

Τούς ἡδόνιζεν αὐτούς τούς ἀχρείους ὁ πόνος καί ὁ γόος αὐτῶν τῶν γυναικῶν.

Πολλές δέν ἄνθεξαν στόν ἐξευτελισμό.

Ὅσες ἐπέζησαν, ἀπό τό ὄργιο ἐκείνης τῆς νύκτας δέν μπόρεσαν ἀκόμη νά συνέλθουν ἀπό τόν τρομερό κλονισμό. Γιατί γιά τήν 'Ελληνίδα πάνω ἀπό ὅλα εἶναι ἡ Τιμή:

Τήν ἄλλη μέρα τό μεσημέρι ἀπηλευθέρωσαν τά γυναικόπαιδα

'Ορμοῦν γυναῖκες παιδιά ἔξω στό δρόμο πρός τά σπίτια των ἀναζητοῦν τούς δικούς των.

'Αλλά ἐκεῖνοι εἶναι ἀφημένοι, ἄψυχα κουφάρια, πέρα στή ρεματιά.

Σκυλιά περιέφεραν κομμάτια ἀπό τίς σάρκες των.

Μόνον ἔπειτα ἀπό δυό τρεῖς ἡμέρες ἐπετράπη ἡ ταφή των.

ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ

'Υπεύθυνοι καί αὐτουργοί τῶν τρομερῶν ἐγκλημάτων πού διεπράχθησαν στό Δοξᾶτο ἦσαν οἱ ἀκόλουθοι Βούλγαροι οἱ ὁποῖοι ἐπικεφαλῆς στρατιωτικῶν τμημάτων καί ὁμάδων κομιτατζήδων ἐξέδωσαν τίς ἀναγκαῖες διαταγές καί οδη-

γίες γιά τήν πραγματοποίηση τῶν συλλήψεων,,βασανισμῶν καί ἐκτελέσεων τῶν κατοίκων τοῦ Δοξάτου.

1) Ὁ ἀγνώστου ταυτότητος, Δ/τής τοῦ Συν/τος Ἱππικοῦ Καβάλας.

2) Ὁ Φρούραρχος Δράμας Ἀντ/ρχης Ἰωσήφ Μπεκιάρωφ. Αὐτός μάλιστα μετά τό κίνημα προήχθη σέ Συντ/χη γιά τήν "ἡρωϊκή" του δράση στό κίνημα.

3) Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ζελέτσκο Δασκάλωφ.

4) Ὁ Γραμματεύς τῆς Κοινότητος ἩλίαςΚοέφ

5) Ὁ Κοινοτικός ὑπαλλήλος Γκιόργκι Σλάφκο

6) Ὁ Κομιτατζῆς Στέργιος Βασίλεφ

ΦΟΡΟΣ ΑΙΜΑΤΟΣ

Στίς ἀρχές Οκτωβρίου 1941, πρίν ἀκόμη συνέλθουν οἱ ἐναπομείναντες κάτοικοι ἀπό τήν φρίκη ἐκείνης τῆς ἡμέρας ὁ Βούλγαρος Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ζελέτσκο Δασκάλωφ καί ὁ Βούλγαρος ἱερέας Νίκλα Μπλακόεφ πού κατήγετο ἀπό τό Μπόρισγκραντ τῆς Βουλγαρίας ἐξέδωσαν τήν πιό παράδοξη καί ποταπήν ἀπόφαση.

Ὑπεχρέωσάν κάθε οἰκογένεια τοῦ Δοξάτου νά καταβάλη 3.000 λέβα, σάν ἀξία τῶν φυσσιγγίων πού κατηναλώθησαν γιά τήν ἐκτέλεση τῶν 300 ἀθώων Ἑλλήνων.

Σκεφθεῖτε τόν πατέρα νά πληρώνη τά φυσίγγια πού ἐσκότωσαν τό παιδί του. Σκεφθεῖτε τήν χήρα νά πληρώνη τίς σφαῖρες πού δολοφόνησαν τόν σύζυγό της. Μόνον Βουλγαρική σκέψη μποροῦσε νά συλλάβη αὐτό τό μαρτύριο.

Κάθε χρόνο μέχρι τοῦ τέλους τῆς Κατοχῆς κατεβάλλετο τήν 29ην Σεπτεμβρίου αὐτό τό ποσόν.

Δίκαια οἱ Δοξατινοί τό ἀπεκάλεσαν
Φόρο τοῦ αἵματος.

[redacted]

ΧΩΡΙΣΤΗ

Τό πρωΐ τῆς 29-9-1941 ὅλος ὁ ἄοπλος καί ἀθῶος πληθυσμός τῆς Χωριστῆς βρισκόταν σέ κατάσταση ἀγωνιώδους ἀναμονῆς.

Οἱ παρτιζάνοι εἶχαν ἐξαφανιστεῖ.

- Καί τώρα, ἀναρωτιόταν οἱ ἁπλοί ἄθρωποι, τί θά γίνη;

Τήν 11η Πρωϊνήν ὥρα τό χωριό βρέθηκε κυκλωμένο ἀπό βουλγαρικό στρατό, καί κομιτατζῆδες.

'Η εἴσοδος των ἔγινε μέ πυροβολισμούς.

Οἱ κάτοικοι τρομοκρατημένοι κλείνονται στά σπίτια των.

Οἱ Βούλγαροι στρατιῶτες καί Κομιτατζῆδες ἀρχίζουν τήν προσφιλῆ των " ερευνα" καί λεηλατοῦν τά σπίτια τῶν 'Ελλήνων. Κάθε τί πολύτιμο, ἀλλά καί κάθε εἶδος ρουχισμοῦ καί ὑποδύσεως κατάσχεται σάν " στρατιωτικόν ἐφόδιον" ἀπό τούς ἐπισήμους αὐτούς ληστές.

Συγχρόνως ὅλοι οἱ κάτοικοι ὁδηγουνται στή θέση Γκιόλα ἔξω ἀπό τό χωριό . 'Εκει βρίσκεται ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ Στρατιωτικου Τμήματος Βούλγαρος 'Ανθ/στής ἀγνώστου ονοματεπωνύμου καταγόμενος ἀπό τό Ανω Νευροκόπι ἡλικίας 25 περίπου ἐτῶν.

Σκοπός τῆς συγκεντρώσεως τούς ἐξηγει ὁ Βούλγαρος πρόεδρος 'Αρσέν Λαζάρωφ, εἶναι ἡ ἀπογραφή.

./.

'Ο ἀριθμός τῶν συγκεντρωθέντων δέν κρίνεται ἐπαρκής ἀπό τόν ἐπί κεφαλῆς Ανθ/στήν.

'Αναφέρει στούςπροϊσταμένους του στή Δράμα καί ζητᾶ τίς διαταγές των.

Τήν 2α ἀπογευματινήν ὥραν φθάνει ἀπό τή Δράμα στόν τόπο τῆς συγκεντρώσεως Βούλγαρος Ταγ/χης.

Διατάσσει νάἐπιστρέψουν οἱ γυναῖκες καί τά παιδιά κάτω τῶν 16 ἐτῶν στά σπίτια των.

Παραμένουν μέσα στή Γκιόλα οἱ ἄνδρες. Τούς ὑποχρεώνουν νά εχουν διαρκῶς ὑψωμένα τά χέρια.

'Ο Βούλγαρος Ταγ/χης τότε ἀνακοινώνει ὅτι ὅλοι τους θά ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι πλήν 15 ἀτόμων πού θά κρατηθοῦν ὡς ομηροι γιά τήν ἀσφάλεια τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν πού θά παραμείνουν αὐτή τήν νύκτα στή Χωριστή.

15 γέροι προσφέρονται οἰκειοθελῶς νά ἀκολουθήσουν τόν Βουλγαρικό Στρατό στή Δράμα σάν ὅμηροι.

'Ο Ταγ/χης ἀρνεῖται τήν προσφορά των. Μαζύ μέ τόν Βούλγαρο πρόεδρο ἐπιλέγουν 15 νέους τῆς Χωριστῆς ἡλικίας 16-18 ἐτῶν.

Δίδουν τόν λόγο τῆς τιμῆς των καί οἱ δύο Βούλγαροι ὅτι οἱ νέοι αὐτοί δέν ἔχουν νά πάθουν τίποτα ἐφ'ὅσον κανείς δέν θίξη τίς Βουλγαρικέςἀρχές Χωριστῆς.

Δένουν τάπαλληκάρια οἱ Βούλγαροι Στρατιῶτες καί φεύγοντα ἀπό τό χωριό τά πέρνουν ,μαζύ τους. Δακρύζουν τά μάτια στόν ἀποχωρισμό. 'Αλλ ά φτερουγίζει ἡ ἐλπίδα μέ τά φτερά τοῦ "λόγου τιμῆς" τοῦ Βουλγάρου Ταγ/χου.

Κι'ὅμως τό ἴδιο βράδυ στούς 'Αμπελῶνες τῆς Δράμας τά σ σκότωσαν ἄνανδρα, οἱ ἀνέντιμοι καί ἀνάλγητοι δολοφόνοι χωρίς νά ὑπάρξη καμμιά ἀφορμή. Δύο μόνον γλύτωσαν. Τραυματισμένοι καί διέφυγαν μέσα στό σκοτάδι.

Ἄς δοῦμε πῶςπεριγράφει τήν ἡμέρα αὐτή 29-9-49, ὁ κ. 'Αλέκος 'Οθωναῖος στά ἀπομνημονεύματά του.

«...'Επί τέλους ξημέρωσε καί ἀνεβασμένος ἐγώ πάνω στόν φεγγίτη τοῦ σπιτιοῦ βλέπω ὅτι εἴμεθα ζωσμένοι ἀπό παντοῦ ἀπό τόν Βουλγαρικό Στρατό.

Σέρνουν τόν κόσμο πρός τό σπίτι μας κι'ὅταν φθάνουν εξω ἀπ'αὐτό μέ φωνάζουν. Κατέβηκα ἀπό τάκεραμίδια καί πῆρα

./.

τίς δύο Βουλγαρῖδες πού τίς εἶχα κρυμμένες μέσα σ'ένα πηγάδι ὅπου μαλακώνουν τά καπνά, καί τίς παρέδωσα στό Βούλγαρο 'Αξιωματικό. Τότε αὐτές εἶπαν στόν ἀξιωματικό ὅτι ἐγώ τί γλύτωσα ἀπό τους ἀντάρτες μέ κίνδυνο τῆς ζωης μου καί ὁλοκλήρου τῆς οἰκογενείας μου .

Τότε σάν τόν ἐπιτάφιο δεξιά καί ἀριστερά στρατός καί στό κέντρο οἱ Ἕλληνες τοῦ χωριοῦ μᾶςὡδήγησαν πρός μιάν τοποθεσίαν πού ὀνομάζεται Γκιόλα γιά νά ἐκτελεσθοῦμε ὅλοι μας. Εὐθύς ὁ ἐπι κεφαλῆς Βούλγαρος 'Αξιωματικός γιά νά δείξη τήν εὐγνωμοσύνη του γιατί γλύτωσα τίς Βουλγαρῖδες γυναῖκες ἤθελε νά μᾶς βάλη μαζύ ἐμένα καί τήν οἰκογένειά μου στό αὐτοκίνητο του καί νά μᾶς ὁδηγήσουν στην Δράμα καί ὅλους τούς αλλους νά τούς τουφεκίσουν. Τότε ἀκούστηκε μιάἀγωνιώδης φωνή: " Κύριε 'Αλέκο πού μᾶς ἀφήνης καί φεύγης; " Βλέπω αὐτόν τόν κόσμο περίπου 2000 ἀνθρώπους νά ὁδηγοῦνται στή σφαγή. Στρέφω πρός τόν Βούλγαρο 'Αξιωματικό καί τοῦ λέγω:

- 'Εγώ καί ἡ οἰκογένειά μου , θά μείνουμε. Ἄς φύγουν οἱ Βουλγαρῖδες. Σᾶς εὐχαριστοῦμεπολύ.

Πράγματι δέν φύγαμε ἀλλά μείναμε στό χωριό. Μας ὁδήγησαν δέ καί μᾶς μαζυ μέ ὅλο τό χωριό στόν τόπο τῆς ἐκτελέσεως , στήν τοποθεσία Γκιόλα. 'Εκεῖ ἐδιωξαν ὅλες τις γυναῖκες καί τά μικρά παιδιά κάτω τῶν 10 ἐτῶν και τούς ὑπολοίπους τούς εβαλαν μέσα στήν Γκιόλα.Εὐθύς παίρνω τήν κόρη μου Λέλα πού γνωρίζει σωστά Βουλγαρικά πήραμε κοντά τόν 'Αξιωματικό καί διά τῆς κόρηςμου λέγει σ'αὐτόν:

— Σᾶς εὐχαριστοῦμε πού θέλατε νά μᾶς γλυτώσετε ἀπό τούς ἀντάρτες, οἱ ὁποῖοι τώρα βρίσκονται στό Βουνό. Ταυτοχρόνως τραβῶ τό πιστόλι μου καί τοῦ τό δίνω. Τρομαγμένος τό πῆρε. Τότε τοῦ λέγω σ'αὐτόν ὅτι αὐτό τό πιστόλι γλύτωσε τίς Βουλγαρῖδες ἀπό τούς ἀντάρτες. 'Εκεῖνοςμέ ρωτᾶ:

- Μήπως αὐτοί οι κάτοικοι δέν λέγονται ἀντάρτες;

Τοῦ ἀπαντῶ καί τοῦ λέω ὅτι αὐτοί οἱ ἄνθρωποι ειναι ὅλοι Χριστιανοί και καλοί ἄνθρωποι ὅπως ἐσεῖς.

Εὐθύς διέταξε τούς στρατιῶτες νά μήν ρίξουν. Ἔφυγε καί κατηυθυνθη πρός τήν Δράμαν στόν Διοικητήν. Δέν γνωρίζω τί ἀνέφερε στόν Διοικητήν του ἀλλά μόνον ξέρω ὅταν γύρισ ἀπό τήν Δράμα ἄφησε τόν κόσμο ἐλεύθερο νάπαή στά σπίτια του καί κράτησε μόνον 15 νέους ἄνδρες ὅπως εἶπε σέ περίπτωσ

πού οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ κάνουν κάτι τό ἐπαναστατικό θά ἐκτελεσθοῦν οἱ 15 νέοι. Αὐτό τό περιστατικό ἔγινε ἡμέραν Δευτέραν, διότι τό κίνημα ἔγινε Κυριακήν. >>

30-9-1941

Ξημερώνοντας ἡ 30-9-1941 τμήματα τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ καί ἔνοπλοι Κομιτατζῆδες περιεκύκλωσαν τήν Χωριστή. Κανείς κάτοικος δέν μπόρεσε νά ξεφύγη.

Στίς 7,30΄ τό πρωΐ Βούλγαροι Χωροφύλακες μαζύ μέ τούς δύο χαφιέδες της Βουλγαρικῆς Ἀστυνομίας Χωριστῆς, ὁ Μαρῖνος καί ὁ . Δῆμος εἰδοποιοῦσαν τούς κατοίκους νά συγκεντρωθοῦν στήν τοποθεσία πού βρίσκεται κοντά στό 5ον χιλιόμετρο τῆς Δημοσίας ὁδοῦ Δράμας Καβάλας. Ἐτόνιζαν ἀπειλητικά ὅτι ὁ Βουλγαρικός στρατός εἶναι ἀποφασισμένος νά κάψη τό χωριό ἄν διαπιστώση ὅτι δέν προσῆλθαν ὅλοι οἱ κάτοικοι.

,Διαβεβαίωναν ὅτι ὅπως καί τήν προηγουμένην ἡμέρα δέν συνέβη τίποτε τό κακό, ἔτσι καί σήμερα ἡ συγκέντρωση ἀπέβλεπε στήν " καταγραφή" τῶν κατοίκων.

Συγχρόνως διετάχθησαν ν ἀφήσουν ἀνοιχτές τίς πόρτες τῶν σπιτιῶν των γιά νά γινη νέα... " ἔρευνα".

Πρός τά ἐκεῖ ἐπορεύθησαν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Χωριστῆς ἄνδρες, γυναῖκεςκαί παιδιά. Γιομάτες ἀγωνία οἱ καρδιές των. Παντοῦ ἀντικρύζουν τά βλοσυρά βλέμματα τῶν ἀγριωπῶν Βουλγάρων στρατιωτῶν καί ἀκούουν τίς ἀναίσχυντες βρισιές των.

Ἡ τοποθεσία πού τούς ὥρισαν εἶναι ζωσμένη καλά ἀπό βουλ γαρικό στρατό με πολυβόλα.

Ὅλα δείχνουν ὅτι δέν πρόκειται γιά ἀπογραφή. Μέσα σέ δύο περίπου ὥρες εἶχε συντελεσθῆ ἡ συγκέντρωση τῶν κατοίκων παράλληλα μέ τήν λεηλασία καί διαρπαγή τῶν σπιτιῶν.

Τότε δίδεται νέα διαταγή. Τά γυναικόπαιδα νά ἐπιστρέφουν στά σπίτια των.

Ποιός μπορεῖ νά περιγράφη αὐτόν τόν χωρισμό.

Τούς ἄνδρες πάνω ἀπό 16 ἐτῶν τούς βάζουν μέσα στή Γκιόλα. Εἶναι μιά ξηρολιμνη πού βρίσκεται ἐκεῖ καί χρησιμεύει γιά νά συγκεντρώνη τά βρόχινα νερά τοῦ χειμῶνος,

./.

ώστε τήν άνοιξη νά τά χρησιμοποιοῦν οι ἀγρότες γιά τό ποτισμα τῶν καπνοσπορείων /χασλαμάδων/.

Γύρω τους κατευθύνονται οι κάννες τῶν πολυβόλων ἀπειλητικες.

'Ο Βούλγαρος Πρόεδρος 'Αρσέν Λαζάρωφ ἀπό τό Γιαμπόλ τῆς Βουλγαρίας μαζύ μέ τούς Βουλγάρους Χωρ/κες 1) Μπαζίλ Βουλκώφ ἀπό τό Καρνάμπάτ τῆς Βουλγαρίας 2) 'Ηλία Γιουβάνωφ ἀπό τό 'Αϊντό τῆς Βουλγαρίας καί 3) Μεθόδιος ἀγνώστων λοιπῶν στοιχείων, πρωτοστατοῦν στές ἐγκληματικέςαυτές ἐνέργειες.

ΔΙΑΣΩΣΙΣ
ΕΛΛΗΝΩΝ

Μέσα ἀπό τά νύχια των αιμοδιψῶν αυτῶν τεράτων ἀγωνίζεται ὁ 'Αλέκος 'Οθωναῖος νά ἀποφύση τούς Έλληνες πού περιμένουν καρτερικά τό μοιραῖο. Κι'ἔσωσε πολλούς Έλληνεςτότε χάρις στό θάρρος του καί τήν πονηρία του καί μέ τήν μεσολάβηση τῆς ἐξαίρετης θυγατέρας του Λέλας. Ἄς τόν ἀφήσουμε νά μᾶςτά διηγηθῆ ὁ ιδιος.

«.... Ξημέρωσε Τρίτη ἡμέρα. Βλέπομε νά φθάνη στό χωριό ἕνα ἀπόσπασμα Βουλγαρικόν. Συγκεντρώνει πάλιν ὁλόκληρον τόν κόσμον καί τόν ὁδηγεῖ εις τήν γνωστήν τοποθεσίαν πάλιν τῆς Γκιόλας. Πλησιάζω ἐγώ τόν ἐκτελεστην καί τόν ἐρωτῶ Τί συμβαίνει πάλιν; Καί μοῦ ἀπαντᾶ ὁ ἐπί κεφαλῆς τοῦ ἀποσπάσματος

- Εχω ἐντολήν νάἐκτελέσω ὅλον αὐτόν τον κόσμο ἡ ὥρα 5 ἀκριβῶς.

Καλῶ πάραυτα τήν κόρην μου καί τῆς λέω νά πλησιάση τόν ἐκτελεστήν ὁ ὁποῖος τήν ρωτᾶ:

./.

- Τί έργασία κάνει ό πατέρα σας;
'Η κόρη μου λέει οτι ό πατέραςτης εΐναι έργοστασιάρχης καί σεΐς δέ τί έργασία κανετε ώςπολίτης; Αύτός άπάντησε οτι ειναι δάσκαλος.
'Ενώ ή κόρη μου τοΰ συζητοΰσε αύτός έλεγε άλλα άντ'άλλων καί κοιτάζοντάς την τής είπε ότι εΐναι πολύ ώραΐα καί άν θέλη νά τον νυμφευθή. 'Οπότε ή κόρη έστράφη καί μοΰ εΐπεν ολην αύτήν τήν συζήτησιν πού ειχε μέ τόν έκτελεστήν. Εύθύς άμέσως μία σκέψις έγεννηθη μέσα στό μυαλό μου: Νά έκμεταλευθώ τήν άδυναμίαν τοΰ έκτελεστοΰ. Βγάζω άπό τήν τσέπη μου 5.000 λέβα, τοΰ τίς δίνω τόν φιλώ καί τόν λέγω:
-Μέ ύπερηφάνειαν σέ δέχομαι ώς γαμβρόν μου καί αύτά τά χρηματα σοΰ τά δίδω ώς πρώτον δώρον. Πλήν ομως τόν άρραβώνα σας μήν τόν γιορτάσετε μέ αιματα μιά καί θά γίνης γαμβρός μου. 'Επειδή έχουμε μέσα σ'αύτόν τόν κόσμο πολλούς γνωστούς συγγενεΐς (ένώ στήν πραγματικότητα κανέναν δέν εΐχαμε).
Τότεμέ τήν συγκατάθεσιν τοΰ έκτελεστοΰ άρχισα καί έργαζα άδιακρίτως τόν κόσμον δηθεν γιά συγγενεΐς μου. Δέν θυμάμαι πόσους, άλλά πάντως έβγαλα άρκετούς.
'Εκείνην τήν στιγμή φθάνει ό αιμοβόρος πρόεδρος καί οί Ι2 Χωρ/κες μέ τά αύτόματά τους κατ'εύθείαν μέσα στήν Γκιόλα γιά νά έκτελέσουν αύτόν τόν άθώο κόσμο.
Εύθύς έγώ δίχως νά χάσω τό θάρρος μου μέπατριωτικήν έξαρση λέω στόν " γαμβρό μου".
- Πώςεΐναι δυνατόν καί έπιτρέπης έσύ νά έπεμβαίνουν άλλοι ένώ σύ εΐσαι έπί τής έκτελέσεως;
Φιλοτιμηθείς τραβά τό πιστόλι του καί άπαγορεύει στόν Πρόεδρο καί στούς Χωρ/κες νά μήν έκτελέσουν κανένα. Ταυτόχρονα δέ κατόπιν έντολής μου πλησιάζει τόν πρόεδρο καί τόν παρακαλεΐ νά μήν έπιμένη διότι αύτός ό κόσμος εΐνα άθώος".

ΣΧΕΔΙΟ
ΛΗΣΤΕΙΑΣ
'Εν τώ μεταξύ ό Πρόεδρος έβαλε σ'ένέργειαν άλλο σχεδιο ληστείας.
Πήρε μαζύ του 3-4 Έλληνες έκ τών πλουσιωτέρων τής Χωριστής μεταξύ τών όποίων ήτο καί ό 'Αλέκος 'Οθωναΐος.

Τούς ώδήγησε στό Κοινοτικόν οίκημα τῆς Χωριστῆς. Ἐκεῖ τούς ἐπέδειξε τό χρηματοκιβώτιο τό όποῖον εἶχε δῆθεν διαρρηχθεῖ ἀπο τούς ἀντάρτες. Τούςἐδήλωσεν ὅτι στό χρηματο κιβώτιον αὐτό ἔιχεν ἐναποθέσει πρός φύλαξιν 300.000 λέβα τά οποῖα ἔκλεψαν οἱ παρτιζάνοι. Καί τελικά τούς ἐζήτησεν οὔτε λίγο οὔτε πολύ, νά συγκεντρώσουν οἱ χωρικοί αὐτά τά χρήματα καί νά τοῦ τά δώσουν . Αὐτά ὅλα ἦταν καθαρή σκηνοθετημένη ληστεία . Γιατί ὁ Λαζάρωφ ἤξερεν ὅτι θά ἐγίνετο η ἐπανάσταση καί εἶχεν ἐγκαίρως ἰδιοποιηθῆ τό χρηματικόν αὐτό ποσόν.

'Ο 'Αλέκος 'Οθωναῖος λέει σχετικά:

«...Μετά τήν ἐπέμβασιν τῆς κόρης μου μέ φωνάζει ὁ Πρόεδρος νά πάμε στήν Κοινότητα, ὅπου ὅταν φθάσαμε ὁ Πρόεδρος διεπίστωσε δηθεν ὅτι εγινε διάρρηξις τοῦ γραφείου ἀπό τούς ἀντάρτες καί οτι τοῦ ἀφήρεσαν 300.000 λέβα. 'Εγώ ὅμως διεπίστωσα ὅτι ὅλα αὐτά ἦταν ψέμματα καί οτι ζητοῦσαν αἰτία νά μᾶς ληστέψουν καί νά μᾶςἐκτελέσουν . Εὐθύς εἶπα στόν Πρόεδρο.

'Εγώ εἶμαι είς θέσιν νά πληρώσω. Διότι μεταξύ τῶν κατοίκων υπάρχουν ανθρωποι νοικοκυραῖοι πού δύνανται νά συμπληρώσουν τήν ζημίαν αὐτήν. Εὐθύς δίδω ἐντολην νά κάνη μιάν καταστασιν κατοίκων ὅσοι μποροῦν δῆθεν νά δώσουν. Διά τῆς καταστάσεως αὐτῆς κατορθώσαμε ν'ἀποσύρωμε ἀπό τήν Γκιόλα πολλούς ἀκόμα "Ελληνες της Χωριστῆς".

ΔΙΗΓΗΣΗ

ΔΙΑΣΩΣΕΩΣ

«...'Εγώ, διηγεῖται ὁ Χαρίλαος Τζομπάζης, εἶχα μεινει μέ τούς αλλους αντρες μέσα στή Γκιόλα. 'Ο φόβος φώλιαζε στή καρδιά μας. Καταλαβαίναμε ὅτι ἡ ὥρα μαςπλησιάζει. Εὐτυχῶς ἡ γυναῖκα μου μέ τήν κόρη μου τήν Πιπίτσα πού εἶχαν ἀφεθῆ, μαζύ μέ ὅλα τά γυναικόπαιδα, ἐλεύθερες συνηντήθησαν στό δρόμο με τήν Λέλα 'Οθωναίου.

Αὐτό τό πρίφημο κορίτσι ἐκείνη τήν ἡμέρα χάρις σέ κάποιον Βούλγαρον 'Αξ/κό πού γνώριζε εἶχε ἀπελευθερώσει πολλούς Ελληνες κρατουμένους.

Αὐτόν τόν 'Αξ/κό παρακάλεσε γιά μένα λέγοντάς του οτι εἴμαστε συγγενεῖς. 'Εκεῖνος διεταξε νά μ'ἀφήσουν ἐλευθερο. Πετάχτηκα ἀμέσως. Πόσο γλυκειά εἶναι ἡ ζωή. 'Αλλά ἕνας στρατιώτης Βούλγαρος δέν μ'αφηνε νά φύγω. Νέα ἀγωνία. Θεέ μου τί πικρές τραγικές. 'Η Λέλα μέ εἶδε πού στεκόμουν

Εὐχαρίστησα τήν Λέλα κι'έτρεξα στούς δικούς μου . Μέ περίμεναν στό γεφύρι τοῦ δρόμου τῆς Χωριστῆς.

Τούς πῆρα κι'ὅλοι μαζύ σπευσαμε πρός τό χωριό Φθάνοντας κοντά στόν Θεσσᾶ τό σπίτι ἀκούσαμε τούς πυροβολισμούς . Ἡ σφαγή ἄρχιζε. Ἐκεῖνοι πέθαιναν κάτω ἀπό τά βόλια τῶν Βουλγάρων. Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη των.

Ἐγώ πάντα μ'εὐγνωμοσύνη στρέφω τή σκέψη μου στό Θεό καί στή Λέλα Ὀθωναίου πού μέ τήν βοήθειά τους ἐσώθηκα ἐκείνη τήν φρικτήν ἡμερα, ἀπό σίγουρο θανατο.

Η ΜΕΓΑΛΗ
ΣΦΑΓΗ

Τώρα εἶναι συγκεντρωμένοι στή Γκιόλα πάνω ἀπό 1500 ἄνδρες τῆςΧωριστῆς.

Τούς ἐξαναγκάζουν νά φωνάζουν συνεχως "ούρα Μπαλγκάρια" μέ ὑψωμένα ψηλά τά χέρια.

Γιά μιά στιγμή σκέφθηκαν νά ὡρμήσουν νά ξεφύγουν. Τούς συνεκράτησεν ἡ σκέψη μήπωςμετά σέ ἀντίποινα ἐκτελεσθοῦν οἱ οἰκογένειές των.

Τούςἐλήστεψαν ὅτι εἶδος εἶχε κάποια σχετική ἀξία.

Τέλος ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ ἀποσπάσματος πυροβόλησε στόν ἀέρα μέ τό περίστροφό του. Αὐτό ἦταν τό σύνθημα. Ἀμέσως ὅλα τά πολυβολα ἄρχισαν νά ρίχνουν τά πυρωμένα βόλια μέσ' τή Γκιόλα. Τίνάζονταν τάκορμιά ἀπό τά χτυπήματα, κι'επεφταν τό ἕνα ἐπάνω στό ἄλλο. Χειροβομβῖδες πού εριχναν ἄλλοι στρατιῶτες τούς ἀποτελείωναν . Μόνον δύο ἐγλύτωσαν τόν θάνατο. Τά κορμιά τῶν ἄλλων καί ἡ καλή του τύχη τούς προφύλαξε. Ὁ Ἕνας μάλιστα εἶχε τό θάρρος νά τό σκάση την ὥρα τῆς σφαγῆς.

Σήμερα στόν τόπο αὐτό τῆς φρικτῆς ἑκατόμβης ὑψώνεται ἡ ἐπιτύμβιος στήλη. Κάτω ἀπ'αὐτήν εἶναι θαμμένα τά κόκκαλα τῶν ἀθώων αὐτῶν Ἑλλήνων πού πότισαν μέ τό αἷμα των τήν πολυπόθητη γῆ τῆς Μακεδονίας μας.

Τά πτώματα τάπέταξαν οἱ Βούλγαροι στίς γύρω χαράδρες. Τά σκυλιά ἔσχιζαν τίς σάρκες των καί τίς μετέφεραν ἐδῶ κι'ἐκεῖ. Ὑπῆρχε κίνδυνος μολύνσεως. Γι'αὐτό οἱ Βουλγαρικές ἀρχές ἐπέτρεψαν τήν ταφή των ἀπό τούς συγγενεῖς των.

Δέν μποροῦμε νάπεριγράφουμε μέ λόγια τόν θρῆνο τῶν γυναικῶν τῆς Χωριστῆς τήν ὥρα πού ακουγαν τά Βουλγαρικά βόλια ναθερίζουν τούς δικούς των.

Ὁ Βούλγαρος φρόυραρχος ἀπό τόν φόβο βιαίων ἐκδηλώσεων

./.

τῶν ἀπελπισμένων γυναικῶν καί παιδιῶν εἶχε διατάξει ὅλους τούςκατοίκους τῆς Χωριστῆς νάπαραμένουν συνεχῶς κλεισμένοι στά σπίτια των.

Τήν I6-IO-I94I ἐπετράπη ἐπιτέλους ἡ κυκλοφορία των.

ΕΚΒΙΑΣΜΟΙ

ΒΙΑΣΜΟΙ Κ.Λ.Π

Ὅλες αὐτές τίς ἡμέρες συνεχίστηκαν ἡ διαρπαγή καί πολλοί ἦσαν οἱ βιασμοί ὡραίων κοριτσιῶν τῆς Χωριστῆς ἀπό τά βουλγαρικά κτήνη.

Κι'ἐδῶ γιά τά " ἔξοδα ἐκτελέσεως" συνεκέντρωθησαν ὑποχρεωτικά 600.000 λεβα. Ἀπό τό ποσόν αὐτό μόνον I50.000 ἐστάλησαν μέ ἕνα Λοχία στό Βουλγαρικό Δημόσιο Ταμεῖο Δράμας. Τά ὑπόλοιπα ἰδιοποιήθη ὁ Πρόεδρος Λαζάρωφ. Ἐπιφανής καταχραστής, ἐκβιαστής καί δολοφόνος ὁ κ. πρόεδρος.

Κλείνοντας τό κεφάλαιο αὐτό παραθέτουμε ἕναἀκόμη ἀπόσπασμα ἀπό τά ἀπομνημονεύματα τοῦ Ἀλέκου Ἀθωναίου.

«...Ἔμειναν μέσα στήν Γκιόλα περί τά I50 ἄτομα καί τούς ὁποίους προσπαθοῦσα καί αὐτούς νά ἀπαλλάξω ἀλλά δυστυχῶς ἐστάθη ἀδύνατον καί εφθασεν ἡ ὥρα τῆς ἐκτελέσεως. Κατά διαταγήν τοῦ Διοικητου μέ χειροβομβῖδες καί πολυβόλα τούς ἐδολοφόνησαν οἱ κακοῦργοι Βούλγαροι. Ἐκείνην τήν στιγμή μιά ζάλη μέ βρίσκει, μιά ἀγανάκτησις, μιά ἀπελπισία. Ὁ Πρόεδρος καί αὐτός μεταξύ τῶν ἐκτελεστῶν ηθελεν νάκάψουν τό χωριό ὅπως μοῦ εἶπεν. Μέ ἀναγκάζουν νάπᾶμε στή Δράμα. Πῆρα τήν γυναικα μου καί τάπαιδιά μου καί φθάνομε στό 5 χιλιόμετροὁπότε ἐγώ εἶπα στό Πρόεδρο.

- Θέλω νά πάω στό χωριό νά πάρω τό παλτό μου.

Μόλις ἔφθασα στό χωριό ἔμαθαν οἱ κάτοικοι ὅτι φεύγω μέ τήν οἰκογενειά μου. Εὐθύς μέ παρακάλια καί μέ κλάματα ὅλοι οἱ κάτοικοι ἄρχισαν νάλένε.

- Μή μας ἀφήνης κύριε Ἀλέκο μόνους.

Ἦσαν ὅλοι ὅσους γλυτώσαμε ἀπό τήν ἐκτέλεσιν. Τούς λυπήθηκακαί ἀπεφάσισα νά μείνω. Λέγω τότε σ'αὐτούς:

- Μείνετε σεῖς ἔξω.

Μπαίνω σπίτι μαζύ μέ τόν γιατρό τοῦ χωριοῦ καί τοῦ λέω θά κάνω τόν άρρωστο γιά πρόφασι γιά νά μήν φύγω. Πράγματι ξαπλώνω κάτω. Ἀνοίγω τίς κοιλιές μου καί προσποιοῦμαι ὅτι μέ βρῆκε μιά καρδιακή πάθησι. Ἐν τῷ μεταξύ βλέποντας ὁ Πρόεδρος

ὅτι ἄργησα νά γυρίσω φεύγει ἀπό τό 5χιλιομετρο καί ἔρχεται στό σπίτι τοῦ Καραμιτσούνη καί μέ βρίσκει. Μόλις ἔφθασε καί μέ εἶδε σ'αὐτήν τήν κατάστασιν γυρίζει τό ὅπλον ἐναντίον τού γιατροῦ καί τοῦ λέγει: Ἐάν ὁ Ὀθωναῖος πάθει τίποτε ὅλους θά σᾶς ἐκτελέσω.

Ὁ ἰατρός ἀείμνηστος Τσαμπάσης,εἶναι ηδη νεκρός τώρα, λέγει μήν ἀνησυχεῖς κύριε Πρόεδρε. Ἐλπίζω νά τόν σώσω. Φεύγει ο Πρόεδρος. Πῆγε κι'εἶπε στήν γυναίκα μου τήν κατάσταση πού μέ βρῆκε. Μέ φωνές καί κλάματα ερχεται ἡ γυναῖκα μου καί μέ βρίσκει ξαπλωμένον. Ἐγώ τότε μέ ἀρρωστημένην φωνήν τῆς λέγω

- Τρέξε γρήγορα στή ν Δράμα καί παρακάλεσε τόν Βούλγαρο Στρατηγό νά σώση τό χωριό ἀπό τήν καταστροφή μέ πρόφαση νά μήν καταστρ φῆ ἡ περιουσία μας.

Πῆγε ἡ γυναῖκα μου στή Δράμα καί παρακάλεσε νά μήν κάφουν τό,χωριό. Πράγματι ὁ Στρατηγός εδωσεν ἐντολή καί κατ'αὐτόν τόν τρόπον ἐσώθη τό χωριό.Μόλις ἡ γυναῖκα μου ἔφυγε, σηκώθηκα φωνάζω τόν κόσμο νά μήν φοβηθῆ. Διότι ἐν τῷ μεταξύ ὁ κόσμος ἅρπαξε ὀλίγα ροῦχα κι εφυγε πρός τό βουνό. Εὐτυχῶς τούς καθησύχασα καί γύρισαν στά σπίτια τους.

Τήν ἄλλη μέρα Τετάρτην μετά τό κίνημα βγαίνω στόν δρόμο καί δέ βλέπω κανένα. Βλέπω μιά γριά γυναῖκα νά μέ φωνάζη καί μέ λέει ὅτι σέ μιά κυψῶνα μέσα βρῆκαν τόν γυιό τοῦ Ροδᾶ τραυματισμένον στό στῆθος. Εὐθύς τρέχω στόν γιατρό Τσαμπάση καί τοῦ λέγω νά πᾶμε νά δοῦμε τόν τραυματία. Ὁ γιατρός ἀρνήθηκε γιατί φοβόταν. Τότε τοῦ λέω ἐγώ.

- Σήκω νά πᾶμε διότι ἄν δέν ἔλθης ἐγώ πού σέ γλυτωσα ἀπό τήν ἐκτέλεση μέ κίνδυνο τῆς ἰδικῆς μου ζωῆς, θά σέ ἐκτελέσω ἐγώ. Τότε ὁ γιατρός φοβούμενος ἦλθεν μαζύ μου. Πήγαμε βρήκαμε τόν πληγωμένο τόν ἐξήτασε καί τόν βρῆκε ὄχι πολύ βαριά. Δίδω καί ΙΟΟ λέβα στή γριά αὐτήν γυναῖκα νά τοῦ παίρνη γάλα καί νά τόν περιποιῆται. Πράγματι ὁ νέος αὐτός ἐσώθη καί βρίσκεται σήμερον ἐν τῇ ζωῇ.

Τήν ἴδια μέρα βλέπω ὅτι κανείς δέν βρίσκεται στόν δρόμο ἀπό φόβο. Σκέφθηκα νά κάνω τόν κόσμο αὐτόν νά ξεθαρρέψη.

./.

Πήγα στό έργοστάσιό μου κτύπησα τήν σειρῆνα κι ἐκάλεσα τόν κόσμο. Πράγματι σιγά σιγά βγῆκε ὁ κόσμος στούς δρόμους τοῦ χωριοῦ.

Τήν ιδια μέρα φθάνουν καί δυό Βούλγαροι Χωρ/κες ὁ Μεθόδιος καί ὁ Βασίλειος. Ρίξαν δυό πιστολιέςκαί φώναξαν κάποιον κάτοικον τοῦ χωριοῦ Μάρκο ὀνομαζόμενον. Μόλις τό ἔμαθε ὁ Μᾶρκος τρέχει καί μέ βρίσκει καί μεπαρακαλεῖ νά πάγω μαζύ του στούς δυό χωρ/κες . Όντως πῆγαμαζύ του καί βρήκαμε τούς Χωρ/κες καί κρυφά ἀπό μένα τοῦ εἶπαν.

- Νά μᾶς δώσης 100.000 λίβα ἤ θά βάλωμε φωτιά στό χωριό. Μόλις ξεκινήσαμε νά φύγουμε μοῦ τά διηγεῖται ὅλα ὁ Μᾶρκος. Καί ὅτι τοῦςυπεσχέθη μέχρι ἡ ὥρα 5 νά τούς δώση τά λεπτά. Ἐν τῷ μεταξύ ἐγώ σκέφθηκα νά ἐκμεταλλευθῶ τήν κατάσταση αὐτή.Φωνάζω τέσσερις χωρικούς, παίρνουμε οὖζο μεζέ καί πηγαίνουμε νά συναντήσωμε τούς Χωρ/κες. Ὁ Μᾶρκος εἶχε τά λεφτά κι'ἐγώ εἶχα τήν ἀπόδειξιν. Μόλις φθάσαμε κοντά τούς κεράσαμε οὖζο. Δίδω τήν ἀπόδειξιν στό Μεθόδιο ὅτι τούς δώσαμε 30.000 δρχ. καί εἰς τόν Βασίλη τά χρήματα τάόποῖα ἔδωσεν ὁ Μᾶρκος. Τούς χαιρετήσαμε καί φύγαμε μέ φόβο μήν μᾶςπυροβολήσουν ἀπό πίσω ὅπως συνήθιζαν οἱ Βούλγαροι . Τούς ειδαμε νά φεύγουν πρός τήν Δράμα μέ τά ποδήλατά τους καί μεῖς μέσα ἀπό τή χαράδρα φθάσαμε στό χωριό μας... → Η απόδειξη χρησιμοποιήθηκε αργότερα για να καταδικασθούν οι Χωρ/κες [illegible]

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΩΝ

Παραθέτομεν κατωτέρω ὀνομαστικήν κατάστασιν τῶν φονευθέντων ἀπο τούς Βουλγάρους τήν 30 Σεπτεμβρίου 1941 κατοίκων τῆς Κοινότητος Χωριστῆς. Δυστυχῶς διεπιστώθησαν τάὀνόματα μόνον τῶν 125 ἐκτελεσθέντων.

1.- Ἀναστασιάδης Ἀπόστολος τοῦ Κων/νου
2.- Ἀνουσιάν Θωμᾶς τοῦ Σαρκίς
3.- % Σαρκίς τοῦ Θωμᾶ
4.- Βαρβάτης Δημήτριος τοῦ Ἀποστόλου
5.- % % τοῦ Γεωργίου
6.- Βαφειάδης Παναγιώτης τοῦ Θεμιστοκλέους
7.- Βογιατζῆς Ἀναστάσιος τοῦ Κων/νου
8.- " Χρῆστος τοῦ Σπύρου
9.- Βουτσινᾶς Ἰωάννης τοῦ Ἀδόλφου
10.- Βαγκίδης Κων/νος τοῦ Ἀντωνίου
11.- Βραδέλης Ἀθανάσιος τοῦ Δημητρίου
12.- Γαϊτανίδη Ἀθανάσιος "
13.- " Νικόλαος τοῦ "

./.

Ι4.- Γεωργόπουλος Βασίλειος τοῦ Κων/νου
Ι5.- Γιαβάνογλου Βασίλειος τοῦ Γεωργίου
Ι6.- " Δημοκράτης τοῦ "
Ι7.- Γιαννόπουλος 'Ιωάννης τοῦ "
Ι8.- Γιάντσιος Βασίλειος τοῦ Χρήστου
Ι9.- Γιαπαντζιάκας Στέφανος τοῦ "
20.- Γκίζης 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου
2Ι.- Γκούτσης 'Αθανάσιος τοῦ Θεοδώρου
22.- " Κλεάνθης τοῦ "
23.- Δαβίδης Δημήτριος τοῦ Φωτίου
24.- Δαγκλης Μιχαήλ τοῦ 'Εμμανουήλ
25.- Διαμαντίδης Βασίλειος τοῦ 'Αναστασίου
26.- " Κων/νο τοῦ Νικολάου
27.- ΔαραβάνηςΒασίλειος τοῦ Δημητρίου
28.- Δεληπαπᾶς Εὐάγγελος τοῦ Νάνου
29.- Δόγιουβαν Δημήτριος τοῦ Παναγιώτου
30.- Δούλπλατζῆς Δωρόθεος τοῦ Νικολάου
3Ι.- Δράκος Κων/νος τοῦ Γαβριήλ
32.- Δραγκίνης Γεώργιος τοῦ Δημητρίου
33.- Δρίνιας'Αναστάσιος τοῦ 'Αλεξάνδρου
34.- " 'Ιωάννης "
35.- 'Εμμανουηλίδης Κων/νος τοῦ Γεωργίου
36.- Εὐαγγελίδης 'Αντώνιος τοῦ 'Αθανασίου
37.- Εὐθυμιάδης Θωμᾶς τοῦ Πέτρου
38.- Ζαπράνης 'Ανέστης τοῦ Δημητρίου
39.- " 'Αχιλλεύς τοῦ "
40.- Ζήσης Χορμούζης τοῦ 'Αχιλλέως
4Ι.- Ζουμπίλης Θεοχάρης τοῦ Γεωργίου
42.- Ἰατροῦ Γεώργιος τοῦ Στεφάνου
43.- 'Ιωσηφίδης 'Αθανάσιος τοῦ 'Ανέστη
44.- Κακουλίδης Βασίλειος τοῦ Συμέων
45.- Καμπάνης'Ορέστης τοῦ Μενελάου
46.- Κανάκης Εὐάγγελος τοῦ 'Ιωάννου
47.- Καπετάνης 'Αθανάσιος τοῦ Νικολάου
48.- Καραμητρόγλου Γεώργιος τοῦ "
49.- " Χρῆστος τοῦ Φωτίου
50.- " Θεολόγης τοῦ Βασιλείου
5Ι.- Καρατζόγλου Μενέλαος τοῦ "
52.- Κατσικίδης'Αναστάσιος τοῦ Σταύρου
53.- Κελεμπέκης Μενέλαος τοῦ Σταύρου

./.

54.- Καρμελιώτης 'Αλέξανδρος τοῦ 'Αθανασίου
55.- " 'Αθανάσιος τοῦ 'Αλεξάνδρου
56.- Κιούπκιολής Μιχαήλ τοῦ Χριστοδούλου
57.- Κομίτης Κων/νος τοῦ 'Ανέστη
58.- Κοσκερίδης 'Ιωακείμ τοῦ Χαραλάμπους
59.- Κουτσόμαλος 'Αθανάσιος τοῦ 'Αποστόλου
60.- " Μιχαήλ τοῦ 'Αποστόλου
61.- ΚυριακίδηςΝικόλαος τοῦ Στεργίου
62.- Κώττας Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου
63.- " 'Αλέξανδρος τοῦ Δημοσθένους
64.- Κωφοῦ Θεόδωρος τοῦ Γεωργίου
65.- Λαμπριανίδης Κων/νος τοῦ Παντελῆ
66.- Μάμογλου 'Αθανάσιος τοῦ Παράσχου
67.- Μαρκούδης 'Απόστολος τοῦ Ιωάννου
68.- Μαυρομάτης Κων/νος τοῦ Δημητρίου
69.- Μαρωνίδης Πασχάλης τοῦ Παναγιώτου
70.- " Θεμιστοκλῆς τοῦ "
71.- Κοσκερίδης Πρόδρομος τοῦ Χαραλάμπους
72.- Μελισσίδης Παναγιώτης τοῦ 'Ιωάννου
73.- Μεσσήνης Τριαντάφυλλος τοῦ Γεωργίου
74.- Μορφίδης Φίλιππος τοῦ Παρασκευᾶ
75.- Μπαρουξάκης Μητάκος τοῦ 'Ελευθερίου
76.- Μπιμπίκης Θεόδωρος τοῦ Λάμπρου
77.- Μποζήλιας Κων/νος τοῦ Βασιλείου
78.- " Βασίλειος τοῦ 'Ιωάννου
79.- Ναλμπάντης 'Αναστάσιος τοῦ Δημητρίου
80.- " Γεώργιος τοῦ Βασιλείου
81.- " Σταῦρος τοῦ Δημητρίου
82.- Παπαδόπουλος Εὐάγγελος τοῦ Σάββα
83.- " Χρῆστος τοῦ 'Ιωάννου
84.- " 'Ελευθέριος τοῦ "
85.- Παρτάλης Πέτροςτοῦ Γεωργίου
86.- Παπαγιάννης 'Ανδρέας τοῦ Θεοδώρου
87.- Παύλου Στέργιος τοῦ Δημητρίου
88.- Πετρίδης Γεώργιος τοῦ Παναγιώτου
89.- Πετσᾶς Προκόπιος τοῦ Βασιλείου
90.- " Γεώργιος τοῦ Προκοπίου
91.- Πεχλιβάνης Παναγιώτης τοῦ Πέτρου
92.- Πολυγιαννίδης Νικόλαος τοῦ Γεωργίου

./.

93.- Ροδᾶς Πανάρετος τοῦ 'Αποστόλου
94.- Σαββίδης Σάββας τοῦ Δαμιανοῦ
95.- Σαββατης 'Αναστάσιος τοῦ 'Αθανασίου
96.- Σαλαμανίδης 'Αρσένιος τοῦ Σεραφείμ
97.- Σιαπανίδης Θεόδωρος τοῦ 'Ιωάννου
98.- Σαραντιδης Σαράντης τοῦ Θεοδώρου
99.- Σαχανίδης Σοφοκλῆς τοῦ Γεωργίου
I00.- Σακχιάν Τακφόρ τοῦ Μπογκός
I0I.- " Καπρήκ τοῦ Τακφόρ
I02.- " Ζαχαρίας τοῦ "
I03.- Σιουλας Εὐριπίδης τοῦ 'Ιωάννου
I04.- Συμεωνίδης Συμεών τοῦ Ιορδάνου
I05.- Συνώκας 'Ιωάννης τοῦ Γεωργίου
I06.- " Γεώργιος τοῦ 'Ιωάννου
I07.- Σφεληνιώτης Κων/νος τοῦ 'Ιωάννου
I08.- Τζέϊκος Νικόλαος τοῦ Ηλία
I09.- Τζεφέρης Χρῆστος τοῦ Νικολάου
II0.- " " τοῦ Βασιλείου
III.- Τοκατλῆς Βασίλειο τοῦ Νικολάου
II2.- Τομπούδης Πολυχρόνης τοῦ Γεωργίου
II3.- Τόσιογλου 'Ηρακλῆς τοῦ Δημητρίου
II4.- Τσεκούρας Δημήτριος τοῦ Σωτηρίου
II5.- Τσιρώνας Στεργιος τοῦ 'Αναστασίου
II6.- Τσίτσιος Χρῆστος τοῦ Κων/νου
II7.- Τσερπίσταλης Θεοχάρης τοῦ Γεωργίου
II8.- Φανέλλης Κων/νος τοῦ Διαμαντῆ
II9.- Φραγκόπουλος Χαράλαμπος τοῦ Φιλίππου
I20.- " 'Ηλίας τοῦ Βασιλείου
I2I.- Φυλακτός Γεώργιος τοῦ Εὐθυμίου
I22.- " Παναγιώτης τοῦ Εὐθυμίου
I23.- " Βασίλειος τοῦ 'Αναστασίου
I24.- Χανουμίδης Λιβέριος τοῦ Μητάκου
I25.- Χατζησάββας Χαρίλαος τοῦ 'Αλεξάνδρου.

'Επίσης ἐξετελέσθησαν ἀπό τούς Βουλγάρους τίς ἑπόμενες ἡμέρες σέ διάφορες τοποθεσίες τοῦ Νομοῦ Δράμας οἱ παραπάτω κάτοικοι Χωριστής.

./.

1.- Γκιούλιος Θεόδωρος τοῦ Σταύρου
2.- Δρανδβαλης 'Αθανάσιος τοῦ Παναγιώτου
3.- Κοῦκος Εὐριπίδης τοῦ 'Αθανασίου
4.- Λασκαρίδης Λάσκαρης
5.- Μαυρομάτης Θεόδωρος τοῦ Νικολάου
6.- 'Αριστείδης τοῦ Σωτίου Παγώνης
7.- Πόρναλης 'Αθανάσιος τοῦ Γεωργίου
8.- Τζέκιος Δημήτριος τοῦ 'Ηλία
9.- Χατζηπαπετάνης 'Απόστολος τοῦ Θεμιστοκλέους.

ΦΤΕΛΙΑ

Τρία χιλιόμετρα ἀπέχει ἡ Φτελιά ἀπό τό Δοξᾶτο. Εἶναι τό χωριό πού χρησίμεψε γιά τόπος συσκέψεως τῶν Κομμουνιστῶν στελεχῶν τῶν παρτιζάνων τήν παραμονή τῆς ἐκρήξεως τοῦ ψευδοκινήματος καί ἡ ἀφετηρία ἐξορμήσεως τοῦ Καπετάν Κίτσου γιά τήν Δράμα ὅπως εἴδαμε σέ προηγούμενο κεφάλαιο.

Στίς 30-9-41 τμῆμα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ μπῆκε στή Φτελιά ἐδολοφόνησε δέκα ἀθώους Ἕλληνες, ἐλεηλάτησε τά σπίτια καί ἐβίασε 'Ελληνίδες.

ΑΔΡΙΑΝΗ

Οἱ κάτοικοι τῆς 'Αδριανῆς ἀμέσως μετά τήν δημιουργηθεισα 'Επαναστατική κίνηση τῆς νύκτας τῆς 28-29 Σεπτεμβρίου 1941 κατέφυγαν στά βουνά.

Τό χωριό τους εἶχεν ἀποτελέσει ἕνα πρόχειρο ἐνδιάμεσο σταθμό στήν ἐξόρμηση τῶν Παρτιζάνων ἐκείνη τήν νύκτα. Γι'αὐτό ἤξεραν τί τούς ἐπερίμενεν. Στίς 2 'Οκτωβρίου 1941 φθάνει στό χωριό ὁ Βούλγαρος 'Ανθυπολοχαγός Στάντζιο Μαντρατζίεφ καταγόμενος ἀπό τό Γιάρποβο τῆς Βουλγαρίας.

Τόν συνώδευεν ἕνα ἰσχυρόν ἀπόσπασμα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ. Στό χωριό δέν βρῆκε παρά λίγα γυναικόπαιδα καί γέρους. Διέταξε τήν συγκέντρωση τῶν ἀρρένων μπρός στήν Κοινότητα. Προσῆλθαν οἱ γέροι. Τούς ἄφησεν ἐκεῖ ὅλη τήν ἡμέρα. Τό σούρουπο ἐπέλεξεν 24 ἀπ'αὐτούς, τούς ὁποίους κι'ἐξετέλεσαν μέ πολυβόλα οἱ στρατιῶτες του στόν ἐκεῖ σιδηροδρομικό Σταθμό.

Δέν ἐπέτρεψε τήν ταφή τῶν πτωμάτων.

Τά σκυλιά καί τσακάλια ξέσκιζαν τίς σάρκες των.

Τήν νύκτα ἐπηκολούθησε λεηλασία τῶν σπιτιῶν καί καταστημάτων καθώς καί ὁ ἀπαραίτητος γιά κάθε γνήσιο Βούλγαρο,

./.

βιασμός Ἑλληνίδων.

Στίς συλλήψεις, ἐκτελέσεις , λεηλασίες καί βιασμούς ἐπρωτοστάτησαν οἱ ἀκόλουθοι Βούλγαροι.

I) Στογιάννωφ ἀπό τήν Σόφια προϊστάμενος τοῦ Σιδηροδρομικοῦ Σταθμοῦ Ἀδριανῆς 2) Γιώτωφ ἀπό τό Κάρναμπατ Βουλγαρίας βοηθός του.

ΑΓΙΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Τό πρωΐ τῆς 29-9-294I τό χωριό αὐτό περιεκυκλώθη ἀπό ἕνα τμῆμα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ καί Κομιτατζήδων.

Εὐτυχῶς, τά γεγονότα τοῦ Δοξάτου, πού εὑρίσκεται πλησιέστατα στό χωριό εἶχαν γίνη γνωστά. Ἔτσι ὅλοι οἱ ἄρρενες κάτοικοι τοῦ χωριοῦ διέφυγαν πρός τά ὄρη καί τούς κάμπους.

Οἱ Βούλγαροι μετά τήν λεηλασία καί διαρπαγή τῶν σπιτιῶν ἐξετέλεσαν μερικούς γέροντες, ἐμίασαν Ἑλληνίδες κι ἔφυγαν χωρίς νάπροκαλέσουν ἄλλεςκαταστροφές.

Λέγεται ὅτι αυτή ἡ " ἠπία" κάπως συμπεριφορά των, ὀφείλεται στήν μεσολάβηση ὁρισμένων παραγόντων τοῦ χωριοῦ πού εἶχαν σχέσεις μέ τίς Βουλγαρικές ἀρχές Δράμας.

ΚΥΡΙΑ

Τό χωριό Κύρια μέ τούς συνοικισμούς, Ὀργαντζῆς Εὐρύπεδου καί Τραχεία εὑρίσκεται στίς πλαγιές τῶν ὑψωμάτων Ἀνατολικά τοῦ Δοξάτου . Ἀπό τήν Βουλγαρική Στρατιωτική Διοίκηση Δράμας ἐθεωρήθη φρονιμότερο τίς πρῶτες ἡμέρες μετά τό κίνημα ν'ἀσχοληθοῦν μέ τήν σφαγή τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ λεκανοπεδίου Δράμας. Ἔτσι δέν εστρεψαν τήν ἐγκληματική κακουργία των πρός τά Κύρια.

Ἐν τῷ μεταξύ μιά ὁμάδα γενναίων Κυριωτῶν μέ ἐπί κεφαλῆς τόν Ἀχιλλέα Σταματιάδη ἀπεφάσισε νά προβάλη ενοπλον ἀντίσταση σέ περίπτωση ἐπιδρομῆς τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ.

Ἦλθαν σέσυννενόηση μέ τόν Καπετάν Κῖτσο τόν Ἀρχηγό τῶν Παρτιζάνων. Μαζύ με παρτιζάνους ελαβαν θέσεις γύρω ἀπό τό χωριό γιά ν'ἀντιτάξουν ἄμυνα καί νά ὑπερασπίσουν τίς οἰκογένειές των ἀπό τήν ἐγκληματική μανια τῶν Βουλγάρων.

Στίς 3 Ὀκτωβρίου I94I δυό Βούλγαροι φονεύονται ἀπό ἀγνώστους μεταξύ Δοξάτου καί Κυρίων.

./.

'Ακόμη Δύο Βουλγαρικά άεροπλάνα έβομβάρδισαν τούς συνοικισμούς.

Βουλγαρικό πυροβολικό άπό τήν θέση 'Αμπέλια άρχισε καταιγιστικά βολή κατά τοῦ χωριοῦ.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ μπροστά σ'αὐτή τήν βροχή τῆς φωτιᾶς καί τοῦ σιδήρου άναγκάσθηκαν νά καταφύγουν πρός τά γύρω βουνά, δπου ύπῆρχαν καί οἱ ενοπλοι τοῦ Σταματιάδη. Δυστυχῶς έκείνη τήν κρίσιμην ὥρα οἱ Πατριζάνοι έγκατέλειψαν τούς ένόπλους Κυριῶτες καί διέφυγαν πρός τά λημέρια των. 'Απέμειναν στό ελεος τοῦ έπιδρομέως, οἱ έλάχιστοι ἔνοπλοι Κυριῶτες.

"Ετσι δέν μπόρεσε ν'άντιταχθῆ ἄμυνα.

'Η έγκατάλειψη αὐτή των θέσεων άμύνης άπό τούς παρτιζάνους ἦταν σκόπιμη. 'Απέβλεπε στό νά δυνηθοῦν νά ἐξοντώσουν οἱ Βούλγαροι τήν 'Εθνική αὐτή ομάδα τοῦ Σταματιάδη πού μποροῦσε μελλοντικά ν'άποτελέση τόν πυρῆνα ένός γνησίου έθνικοῦ 'Ελληνικοῦ άνταρτικοῦ.

'Ο 'Αντισυνταγματάρχης τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ Χρῆστος Χρῆστεφ καταγόμενος άπό τήν Φιλιππούπολη έκύκλωσε τά Κύρια έπικεφαλῆς σοβαρᾶς δυνάμεως Βουλγαρικοῦ Πεζικοῦ καί 'Ιππικοῦ.

Δέν εὑρῆκε παρά τάάθῦα θύματα τοῦ βομβαρδισμοῦ καθώς καί όλίγους γέροντες καί γριές.

Μέ τό πρόσχημα τῆς έρεύνης ελεηλάτησε καί λαφυραγώγησε τά πάντα. Μετά άπό τήν λεηλασία διέταξε κι έπυρπολήθησαν περί τά διακόσια καί πλέον κτίρια. Τελικά άχαλίνωτοι οἱ Βούλγαροι Στρατιῶτες ἄρχισαν νά λογχίζουν καί νά σκοτώνουν τούς ύπάρχοντας' έκεῖ άνδρες , γυναῖκες παιδιά γέρους. Πολλές γυναῖκες έβίασαν πρό τῆς έκτελέσεώς των.

Μετά άπο αὐτό τό έγκληματικόν ὄργιο ὁ Βουλγαρικός στρατός, έκύκλωσε τήν όρεινή τοποθεσία Καρά 'Ορμάν , δπου ύπῆρχεν η πληροφορία ὅτι έκρύβοντο οι διαφυγόντες Κυριῶτες.

Πραγματικά οἱ Βούλγαροι συνέλαβαν περί τά πεντακόσια ἄτομα. Τούς ὡδήγησαν στή θέση Τσεσμέ. 'Εκεῖ τούς διεχώρισαν. Οἱ άνδρες ήλικίας Ι6-60 έτῶν άπό τήν μια πλευρά καί τά γυναικό παιδα καί οἱ γέροι άπό τήν αλλη.

Τά γυναικόπαιδα μέ τούς γέρους διετάχθησαν νά έπανέλθουν στά σπίτια των, άφοῦ προηγουμένως τούς άφηρέθη κάθε πολύτιμον άντικείμενον.

./.

Τούς ἐπιλεγέντες ἄνδρες ἀνερχομένους σέ 250 περίπου τούς διέταξε νά τοῦ παραδώσουν ὅτι πολύτιμον εἶχαν. Τά κοσμήματα κ.λ.π. τά τοποθετοῦσε ὁ συστηματικός αὐτός κλέφτης σέ ἕνα σάκκο, τόν ὁποῖον κατόπιν ἐπῆρε μαζύ του. Ἦταν ἡ ἀμοιβή τοῦ ἐγκλήματός του.

ὁ Βούλγαρος Χρήστος

Κατόπιν διέταξε τούς κρατουμένους νά συμπτυχθοῦν καί ἑτοίμασε τά πολυβόλα . Οἱ Κυριῶτες γνωρίζοντας τί συνέβη στό Δοξᾶτο καί ἀλλοῦ κατάλαβαν ὅτι ἦρθε ἡ μεγάλη στιγμή. Δέν τά ἔχασαν . Ἀλλά ὅλοι μαζύ ἐξώρμησαν πρός τά γύρω ὑψώματα μέ τήν ὁρμή πού δίνει ἡ ἀπελπισία στόν ἄνθρωπο καί ὁ ἐνστικτώδης πόθος γιά τήν ζωή.

Ὁ Ἀντ/χης διέταξε πῦρ I50 Ἕλληνες ἔπεσαν ἐδῶ νεκροί. Ματωμένα σημάδια τοῦ Βουλγαρικοῦ σωβινισμοῦ καί τῆς Ἑλληνικότητος τῆς Μακεδονίας μας.

Μεταπολεμικά ἡ Κοινότης Κυρίων ὕψωσεν ἐκεῖ μνημεῖο πού θυμίζει στούς ἐπιγενομένους τήν μεγάλη θυσία. Ἡ μαρμάρινη ἐπιγραφή συγκινεῖ κάθε Ἑλληνική καρδιά μέ τό ἐπιγραμμά της:

Ὦ ξένε ἀνήγγειλε στόν κόσμον ὅτι ἐδῶ εἴμεθα θαμμένοι I58 Ἕλληνες Κυριῶται, θύματα τῆς Βουλγαρικῆς θηριωδίας καί πρόμαχοι τῆς Ἐλευθερίας καί του Πολιτισμου, πιστοί εἰς τά κελεύσματα τῆς πατρίδος.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Μετά τήν ἀποχώρηση τῶν ἐπαναστατῶν ἡ 29-9-4I πέρασεν ἥσυχα, στό Νικηφόρο. Μονον ἡ ἀγωνία τοῦ τί θά ἐπακολουθήση ἔσφιγγε τίς καρδιές καί ἀνάγκασε τούς κατοίκους νά παραμείνουν κλεισμένοι στά σπίτια των.

Στίς 30-9-4I εφθασε στό χωριό ὁ Βούλγαρος ~~Ταγματάρχης~~ λοχαγός, Καραμιχαήλωφ ἤ Στραχίνωφ ἤ Σαχίνωφ καταγόμενος ἀπό τό Χαρμάνκιοϊ τῆς Ἀνατολ. Ρωμυλίας, ἐπί κεφαλῆς Βουλγαρικοῦ ἀποσπάσματος Στρατοῦ καί Κομιτατζήδων.

Ὅσοι Ἕλληνες δέν πρόλαβαν νάξεφύγουν πρός τά γύρω βουνά, συνκεντρώθησαν μέ τίς λόγχες καί τίς βρισιές τῶν Βουλγάρων στόν ἐκεῖ Σιδηροδρομικό Σταθμό.

Ὁ Στραχίνωφ ἐπέλεξεν 30 ἄτομα τά ὁποια διέταξε καί σκότωσαν οἱ στρατιῶτες του μπροστά στά μάτια τῶν γυναικοπαίδων. Τούς ὑπολοίπους ἄνδρες ἐφυλάκισαν μέσα σέ

./.

οικήματα.

Μετά τό φρικτό αὐτό ἔγκλημα ἐπηκολούθησαν ἡ ληστεία καί διαρπαγή καί ἡ λεηλασία. Μέ ἀποκορύφωμα τόν ἀποτρόπαιο βιασμό ἀ ό τά Βουλγαρικά κτήνη πολλῶν Ἑλληνίδων.

Ὅταν ἐπιτέλους ἡ Βουλγαρική ὀρδή ἀπεχώρησεν τά γυναικόπαιδαἀπηλευθέρωσαν τούςκ κρατουμένους Ἕλληνές καί ὅλοι μαζύ ἔφυγαν πρός τά γύρω βουνά.

Στίς2 Ὀκτωβρίου φθάνει στόν Νικηφόρο ὁ Βούλγαρος Ἀντ./ρχης Χρῆστος Χρῆστεφ, αὐτός πού ἔσφαξε τήν ἴδια μέρα τά Κύρια.

Ἐπί κεφαλῆς ἀποσπάσματος Στρατοῦ καί Κομιτατζήδων προέβη στήν λεηλασία τῶν σπιτιῶν καί τῶν καταστημάτων.

Τά συγκεντρωθέντα ἐφόρτωσε σέτετράτροχα κάρρα καί τά ἐξαπέστειλε στή Δράμα. Τόν ἱερέα παπά Στυλιανό Γρίππα πού ἀνεῦρεν ἐκεῖ ἐδολοφόνησε.

Τήν ἑπομένη 3 Ὀκτωβρίου οἱ Βούλγαροι ειδοποίησαν τούς κατοίκους Νικηφόρου πού ἦσαν κρυμμένοι στά βουνά ὅτι παρέχεται γενική ἀμνηστία καί νά ἐπανέλθουν στά χωριά.

Ὅταν ὅμως ἐπραγματοποιήθη ἡ " παλινόστηση" ἐζήτησαν καί εἰσέπραξαν σάν ἀποζημίωση, δηθεν , γιά τόν φόνο τοῦ Βουλγάρου Χωρ/κος 150.000 λέβα.

Ἐπίσης ἐπυρπόλησαν τά σπίτια τῶν Καλαϊτζῆ καί Χατζηβασιλείου καί συνέλαβαν τίς οἰκογένειεςαὐτές μέ τό αἰτιολογικό ὅτι εἶχαν συμμετάσχη τοῦ κινήματος ὁ υἱός τοῦ πρώτου καί ὁ σύζυγος τοῦ δευτέρου.

Μεταξύ τῶν ὁδηγηθέντων πρός ἐκτέλεση στόν Νικηφόρον εἶναι καί ὁ φαρμακοποιός τοῦ χωριοῦ Ἀργύριος Τσέτης.

Οἱ μελλοθάνατοι εἶχαν διαχωρισθῆ σέδύο ὁμάδες. Ὁ Τσέτης ἦταν στήν πρώτη ὁμάδα. Στή δεύτερη ὅμως διέκρινεν ἀνάμεσα στούς φρουρούς ἕναν γνωστό τοῦ,Βούλγαρο Χωρ/κα, τόν ὁποῖον εἶχεν ἐξυπηρετήσει. Καθώς προχωροῦσαν πρός τόν τόπο τῆς ἐκτελέσεως ὁ Τσέτης ἀφήνει νά τοῦ πέση τό παλτό καί καθυστερεῖ λίγο. Ἔτσι βρίσκονται κοντά στήν δεύτερη ὁμάδα. Ὁ γνωστός του Χωρ/κας τόν ἀναγωρίζει .

- Ἐσύ Ἀργύρη;

- Ἐγώ Τραϊκο.

- Σώπα τοῦ λέει ὁ Βούλγαρος, τράβα τόν δρόμο σου ἥσυχος.

Ὁ Βούλγαρος Χωρ/κας εἶχε θυμηθῆ τό καλό πού τοῦ εἶχε κάνει ὁ Τσέτης.

./.

Φθάνουν στό μέρος εκτελέσεως.

'Αραδιάζονται στή σειρά. 'Ο Βούλγαρος Χωρ/κας κατορθώνει νά τόν βάλη τελευταῖο στή σειρά.

Τό πολυβόλο θερίζει έναν- έναν τούς άθώους.

Μόλις φτάνει στόν Τσέτη, ό Βούλγαρος Χωρ/κας μπαίνει μπροστά καί τόν προστατεύει μέ το ίδιο του τό κορμί.

Τό πολυβόλο σταματᾶ. Ο Βούλγαρος 'Αξιωματικός βρίζει.

'Αλλά ό Βούλγαρος Χωρ/κας Τράϊκο έπιμένει νά σώση τόν Τσέτη καί τόν σώζει.

Σπάνια περίπτωση καλωσύνης Βουλγάρου. 'Υπάρχουν καί στά θηρία τῆςΖούγκλας άναλαμπές καλωσύνης.

'Ο Τσέτης τήν ίδια νύκτα έπιστρέφει στόν τόπο έκτελέσεως καί διασώζει αλλους τρεῖς συντοπῖτες του πού εἶχαν έπιζήσει τραυματισμένοι βαριά. Τούς μεταφέρει στό χωριό καί τούς παρέχει μυστικά κάθε περίθαλψη ύγειονομική πού εἶναι δυνατή κάτω άπό τίς τραγικές συνθῆκες έκείνων τῶν ήμερῶν. Έπειτα άπό λίγεςήμέρες καί οί τέσσερεις έγκαταλίπουν τό χωριό. Άν παραμείνουν δέν προκειται οί Βούλγαροι νά τούς ξαναλυπηθοῦν.

ΠΥΞΑΡΙ

'Ο Στραχίνωφ μετά τήν σφαγή στό Νικηφόρο προχωρεῖ τήν ιδια μέρα 30-9041 στό παρακείμενο χωριό Πηξάρι.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Πυξαρίου εύτυχῶς εἶχαν προλάβει νά φύγουν πρός τά ύψώματα.

Έτσι ό Στραχίνωφ περιορίστηκε στήν λεηλασία καί τήν πυρπόληση σπιτιῶν καί καταστημάτων.

ΠΛΑΤΑΝΙΑ

Στίς 30-9-41 ό ~~Συνταγματάρχης~~ λοχαγός Στραχίνωφ ή Καραμιχαήλωφ επί κεφαλῆς Βουλγαρικου αποσπάσματος επέδραμε στό χωριό Πλατανιά.

'Εξετελέσθησαναπό τούςΒουλγάρους δέκα άτομα, κατόπιν διαταγῆς του.

'Ο 'Αλκιβιάδης Καπαρλῆς έφονεύθη μέ λογχισμούς στό κρανίο.

'Ο Σάββας Σαββίδης έξετελέσθη μέ πολτοποίηση τῆςκεφαλῆς του μέ πέτρες.

./.

Τόν Δημήτρη Παρσαλίδη τόν έδεσε πίσω από τό αύτοκίνητό του καί τόν έσυρε στόν σιδηροδρομικό σταθμό Πλατανιᾶς καί άπό έκεῖ στό Πεηηφόρο. 'Ο ἄμοιρος Ἕλληνας κυριολεκτικά "σβαρνίζονταν" πάνω στό δρόμο καθώς τό αύτοκίνητο ετρεχε μέ άποτέλεσμα νά διαμελισθῆ τελείως τό κορμί του.

Δέν μπορεῖ νά ὑπάρξη συγνώμην ποτέ καί από κανένα πολιτισμένον ἄνθρωπο, γι'αὐτό τό ἰδιαζόντως ειδεχθές ἔγκλημα τοῦ λοχαγοῦ Στραχίνωφ.

ΠΛΑΤΑΝΟΒΡΥΣΗ

ΠΑΛΗΑΜΠΕΛΑ Κ.Λ.Π.

'Ο έγκηματίας Στραχίνωφ ἐπιβαίνοντας μέ τούς ἄνδρες τοῦ στρατιωτικοῦ αὐτοκινητου ἐξεστράτευσε στά χωριά Πλατανόβρυση, Παληάμπελο, Τερψιθέα, Καμοκέρασα, Σαχίνη, Δρυμότοπος.

Τό πέρασμά τους ἦταν φωτιά καί θάνατος φρικιαστικός, λεηλασία, ληστεία καί βιασμός κτηνώδης 'Ελληνίδων.

Δέν ὑπῆρχεν κανείς ἀνθρώπινος , θεῖος ἤ ηθικός φραγμός γιά τόν Στραχίνωφ καί τούς ανδρες του. Τό ἀνθρώπινο κτῆνος ἐξεδηλώνετο σ'όλη τήν ειδεχθῆ τερατωδία του . Σέ τριακόσια περίπου ἄτομα ὑπολογίζονται τά ἀθῶα θύματά του, σ'αὐτά τά χωριά.

ΚΑΛΟΣ ΑΓΡΟΣ

Δέν ὑπῆρξεν 'Επαναστατική ἐκδήλωση στόν Καλόν 'Αγρόν. Κι'ὅμως τό πρωΐ τῆς 29-9-1941 φθάνει ἀπό τή Δράμα στό χωριό ὁ Βούλγαρος Λοχαγός Βουλκώφ ἐπί κεφαλῆς Βουλγαρικοῦ ἀποσπάσματος . Συγκεντρώνει ὅλους τούς κατοίκους ἔξω 'πό τό χωριό στή Σιδηροδρομική γραμμή. Μετάἀπό διάφορε ἀπειλές, τά γυναικόπαιδα διατάσσονται νά ἐπιστρέψουν στά σπίτια των.

25 παλληκάρια του χωριοῦ τά κρατᾶ δεμένα καί τά διατάζε νά πέσουν πρηνηδόν . Τότε τό ἀνθρώπινο κτῆνος ὁ Βουλκώφ διατάζει τούς στρατιῶτεςτου νά πυροβολήσουν. Τά κορμιά τῶν 25 'Ελλήνων τραντάζονται καί σπαρταροῦν ἀπό τά καυτερά Βουλγαρικά βόλια.

Μόνον ἕναςἐγλύτωσεν, ὁ Γεώργιος Γαΐταντζῆς. Οἱ Βούλγαροι δέν κατάλαβαν ὅτι αὐτός ἐξακολουθοῦσε νά ζῆ ἀνάμεσα στά πτώματα τῶν ἄλλων. Καί τήν νύκτα διέφυγε.

./.

Στό χωριό έν τώ μεταξύ οί Βούλγαροι είχαν έπιδοθεῖ στό πλιάτσικο, στή πυρπόληση 75 οικημάτων καί στούς κτηνώδης βιασμούς τῶν 'Ελληνίδων.

ΦΩΤΟΛΕΙΒΟΣ

Τήν 10η Πρωϊνήν ὥραν τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1941 ἀεροπλάνο Βουλγαρικόν έκανεν άναγνωριστική πτῆση πάνω άπό τό Φωτολεῖβος σέ χαμηλόν ὕψος.

Έπειτα ὅμως άπό μιά ὥρα άλλο βουλγαρικό ἀεροπλάνο έβομβάρδισε μέ 6 βομβες τό χωριό, κι έπολυβόλησε τούς κατοίκους πού κυκλοφοροῦσαν , με άποτέλεσμα νά ύπάρξουν ζημίες καί θύματα.

Οί κάτοικοι τοῦ Φωτολείβους κατάλαβαν τί τούς περιμένει καί διέφυγαν πρός τήν Μπάνιτσα /Μπάφρα).

Στήν διαφρομή έδέχθησαν πολυβολισμούς άπό αλλο βουλγαρικό ἀεροπλάνο.

Στή Μπάνιτσα παρέμειναν μονοντά γυναικόπαιδα. Οί ανδρες έκρύφθησαν στό Παγγαῖο.

Στίς 30 -9-41 τμῆμα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ μέ έπί κεφαλῆς Βούλγαρο λοχαγό άγνώστων στοιχείων ταυτότητος εισῆλθε στό Φωτολεῖβος κι έκυρπόλησε περί τά 30 οικήματα. Κατόπιν έξερευνῶντας τήν γύρω περιοχή έδολοφόνησε 35 Έλληνας τοῦ Φωτολείβους πού έκρύβοντο στά χωράφια.

Τό Βουλγαρικό αὐτό άπόσπασμα παρέμεινε δέκα ἡμέρες στό χωριό. Λεηλάτησε συστηματικά ὅλα τά σπίτια καί τά καταστήματα.

Άρπαζαν άπό πολύτιμα άντικείμενα μέχρι προῖκες κοριτσιῶν, ἔπιπλα καί μαγειρικά σκεύη.

Τά κλοπιμαῖα μετέφεραν μέ κάρρα στή Δράμα.

Σάν βούλγαροι έπεδόθησαν καί σέ βιασμούς γυναικῶν πού έναπέμειναν στό χωριό.

Ένας Έλληνας πατέρας ὁ 'Αλέξανδρος 'Αλεξιάδης ἔκρυψε κάπου τόσο καλά τήν κόρη του 'Ελένη ὥστε οί Βούλγαροι δέν μπόρεσαν νά τήν άνακαλύψουν γιά νά τήν βιάσουν

Άρχισαν μέ ξυλοδαρμούς καί άλλα βασανιστήρια νά τόν έκβιάζουν νά τούς τήν παραδώση.

Αὐτός άρνήθηκε μεχρι τέλους.

Τά Βουλγαρικά κτήνη τόν σκότωσαν καί πυρπόλησαν τό σπίτι του.

./.

Δειγμα ή πράξη αυτή του Βουλγαρικού πολιτισμού.

ΚΟΥΔΟΥΝΙΑ

'Από τήν πόλη τής Δράμας, άπέχουν τά Κουδούνια μόλις 7 χιλιόμετρα. 'Ηταν ένα απλό χωριό σάν όλα τά χωριά τού νομού Δράμας .

Φιλήσυχοι οί κάτοικοί του. Πρόσφυγες όλοι άπό τίς χαμένες Πατρίδες, καλλιεργούσαν ηρεμα τήν γή τους. Είρηνικά τά ονειρά τους. Δέν ειχαν συμμετάσχει στό ψευδοκίνημα, δέν έγνώριζαν ποιός δολοφόνησαν τόν Βούλγαρο Πρόεδρο τού χωριού τους. Γι'αύτό καί δέν άνησυχούσαν.

Στίς 30-9-4Ι τό χωριό βρέθηκε περικυκλωμένο άπό μεγάλη δύναμι Βουλγαρικού Στρατού καί μιά ομάδα έξωμοτων 'Ελλήνων με έπί κεφαλής τόν π: σίγνωστο Πέτρο Τρέπκα άπό τήν Πετρούσα.

'Η είσοδος στά Κουδούνια έγινε όπως καί παντού μέ πυροβολισμούς καί άλλες βιαιότητες.

"Ολοι οί κάτοικοι συγκεντρώθησαν άπό τούς Βουλγάρους στό 'Ανατολικό μέρος τού χωριού. Μετά άπό διάφορες άπειλές καί άλλες βαναυσότητες διετάχθησαν τά γυναικόπαιδα νά έπιστρέφουν στά σπίτια των.

'Από τους έναπομείναντες άρρενες έπελέγησαν 47 "Ελληνες. Μεταξύ αύτών ήταν καί οί άκόλουθοι.

I.- Γραμμένος 'Αθανάσιος
2.- Γεωργιάδης Γεώργιος
3.- 'Ελευθεριάδης 'Ελευθέριος
4.- 'Ισπαχανίδης 'Αναστάσιος
5.- Καραγκιαβουρίδης Γεώργιος
6.- Κ σάμπαλης Πέτρος
7.- Κουβαλάκης Μιχαήλ
8.- % Παναγιώτης
9.- " Νικόλαος
I0.- Κουρουζίδης Χρυσόστομος
II.- " Θεόφιλος
I2.- Κωνσταντινίδης Εύστάθιος
I3.- " Πέτρος
I4.- Λάριος 'Αθανάσιος
I5.- " 'Ιωάννης
I6.- Ματθανόπουλος Πάναγιώτης
I7.- Μουρατίδης Λάζαρος

•/•

18.- Νικολαΐδης Ιωσήφ
19.- " Γεώργιος
20.- 'Ορτατσῆς Παναγιώτης
21.- Παπαγεωργίου Δημήτριος
22.- Παυλίδης Γεώργιος
23.- Πεταλωτῆς 'Απόστολος
24.- Σαλτουρίδης Παναγιώτης
25.- Σιδηρόπουλος Παναγιώτης
26.- Τοπτσίδης Γεώργιος
27.- Τσιτσακλῆς 'Αθανάσιος
28.- Χαλκίδης Σάββας
29.- Χαραλαμπίδης Νικόλαος
30.- Χρυσανθίδης 'Ιωάννης
31.- Χρυσοστομίδης Παναγιώτης.

Αὐτούς τούς 47 κρατουμένους τούς ἀφαίρεσαν κάθε εἶδος πού εἶχε ἔστω καί τήν ἐλαχίστην ἀξία. 'Ακόμη καί τούς ζωστῆρες τῶν παντελονιῶν των.

Τούς ὡδήγησαν μέ σπρωξιές στή δυτικήν ἄκρη τοῦ χωριοῦ. 'Εκεῖ τούς ἔδεσαν τά χέρια. Τά μάτια τούς τά σκέπασαν μέ πανί γιά νά μή βλέπουν.

Κατόπιν τούς ἐνεκλεισαν στήν ἀχυρῶνα τοῦ 'Ηλία Καραμανλῆ. Τήν ἀχυρῶνα αὐτή οἱ Βούλγαροι τήν εἶχαν παγιδεύσει μέ χειροβομβίδες καί εἶχαν ρίξει μέσασ'αὐτή σκόρπιο ξερό χόρτο.

'Αμέσως οἱ Βούλγαροι ἔβαλαν φωτιά στήν ἀχυρῶνα. Ἔκαιγαν τούς Ἕλληνες ζωντανούς . Οὔτε στά χρόνια τῆς 'Ιερᾶς 'Εξετάσεως δέν εἴχαμε παρόμοιαςέκτάσεως ὁμαδικά ἐγκλήματα " θανάτου διάπυρός".

Καί τότε αὐτά τάάθῶα θύματα τοῦ βουλγαρικοῦ σαδισμοῦ ἔδειξαν τήν δύναμη τῆς φυλῆς των. Αὐτοί οἱ ἁπλοί φιλήσυχοι χωρικοί μετεβλήθησαν σέ ἡμιθέους. Μέσα ἀπ' ἀπό τήν καιομένη ἀχυρῶνα ἀντήχησεν ὁ 'Εθνικός μας ὕμνος.

Οἱ ἥρωες στίς στερνές τους στιγμές ἔψαλλαν μέσα στίς φλόγες πού κατέκαιαν τίς σάρκες των καί τίς χειρομβοβῖδες πού ἔσκαζαν καί τού τραυμάτιζαν θανάσιμα, Εἶχαν τήν ἀπίθανη ἀντοχή νά ψάλλουν τό ἀγαπημένο τραγοῦδι στήν 'Ελευθερία.

Οἱ Βούλγαροι φρύαξαν . Αὐτό όχι δέν τό περίμεναν. Ἤθελαν νά δοῦν τούς Ἕλληνες νά κλαῖνε , γιατί πέθαίνουν , νά

./.

σέρνωνται λιγόψυχα καί νά ἐκετεύουν γιά τήν ζωούλα τους. Κάι τωρα ἔβλεπαν τούς Ελληνεςνά στέκωνται ἀτάραχοι, ἀλύγιστοι ὑπερήφανοι, ἀνώτεροι ἀπό κάθε τί τό ἐγκόσμιο, ἀληθινοί ἥρωες, ἀληθινοῦ Ἕλληνες.

Σάν λυσασμένοι οἱ Βούλγαροι ἄρχισαν νά πυροβολοῦν στήν φλεγομένη ἀχυρῶνα. Ἤθελαν νά τούς σκοτώσουν αὐτούς τούς ἀφάμαστους Ελληνες ἀμέσως γιά νά πάψουν ν'ἀκοῦν τό τραγοῦδι του . Μά ἀάστήν ἀχυρῶνα σάν ἀπάντηση ηχησεν θριαμβευτικό τό θούριο:

" Τί ζητοῦν οἱ Βούλγαροι μεσ'τή Μακεδονία"

Οἱ ἀπλοί ἀγράμματοι κάτοικοι τῶν κουδουνίων πέθαιναν ἀτρόμητοι, γνήσιοι, ἀπόγονοι τῶν ἡρωϊκῶν 'Ελλήνων προγόνων των.

Γιατί ὁ ἥρωαςδέν εἶναι τό δημιούργημα μιᾶς στιγμῆς, ἀλλά μιᾶς φυλετικῆς ἐπιλογῆς, αἰώνων πού ἐκδηλώνεται σέ δεδομενη στιγμή.

'Από τούς 47 αὐτούς ἐθνομάρτυρες ἐπέζησαν ἕνας. 'Αληθινό θαῦμαθεοῦ. 'Ο Θεόφιλος Κυρομυζίδης μέ 24 τραύματα.

Στή κατάθεσή του τόν 'Απρίλιο τοῦ 1946 στίς 'Ελληνικές 'Αρχές διηγήθηκε τήν φρικιαστική του ἱστορία καί κατέληξε μέ τά ἀκόλουθα λόγια.

"....'Ημεῖς ἀντιλήφθημεν ὅτι ἔφθασεν πλέον ἡ τελευταῖα μας ὥρα. Τότε ὁ πατέρας μου Χρυσόστομος πού ἦτο μαζύ μας καί αλλοι γέροι μᾶς εἶπαν" παιδιά ἄς ἀρχίσωμε νά τραγουδᾶμε πατριωτικά τραγούδια διά νά μήν νομίσουν οἱ Βούλγαροι πῶς οἱ Ἕλληνες εἶναι λαγοί. Τότε ἀρχισαμε νά τρα δου δοῦμε ολοι μαζύ τόν 'Εθνικο Ὕμνο καί αλλα πατριωτικά τραγούδια.

Οἱ Βούλγαροι στρατιωτες καί πολῖται πού εἶχαν βάλειμ φωτιά στήν ἀχυρῶνα πού ἦτο καλαμοσκεύής, αρχισαν νά ρίπτουν ἐντός καί αλλαςχειροβομβομβῖδας καί πυροβολισμούς. Αἱ ἐντός τῆς ἀχυρῶνος χειροβομβῖδες ἤρχισαν νάσκάζουν φονεύουσαι καί τραυματίζουσαι. 'Ο καπνός μᾶς ἔπνιγε. Τά πατριωτικά ἄσματα διεδέχθησαν τά βογκητά τῶν καιομένων τραυματιῶν, ἀποπνικτική μυρωδιά ψηνομένων ἀνθρωπινων σαρκων ἐγέμισεν τήν ἀτμόσφαιρα.

'Εγώ ἔτρεχα ἐδῶ καί ἐκεῖ ἐντός τῆς ἀχυρῶνος καί επεσα

./.

ἐπάνω εἰς ἕνα στῦλο, ἀμέσως ἤρχισα νά τρίβω τό πρόσωπόν μου καί τό πανί πού μοῦ εἶχαν δέσει τά μάτια επεσεν. Εἶχον πολλά τραύματα ἀπό θραύσματα χειροβομβίδων καί ἤμουν γεμᾶτος αἵματα. Ὅλοι τρέχαμε ἐδῶ κι'ἐκεῖ ἐντός τῆς ἀχυρῶνος σάν τούς ποντικούς στήν φάκα. Τά ροῦχα μου ἔπιασαν φωτιά, τά σχοινιά πού μοῦ εἶχαν δέσει τά χέρια κάηκαν καί τά χέρια μου λύθηκαν. Ετρεξα εἰς μιαν γωνιά καί ἐκεῖ βρῆκα μιάν μικράν σκάφην ἐκ λαμαρίνης. Επεσα κάτω στήν γῆ καί τήν ἐπῆρα ἀπό ἐπάνω μου καί ἐσκεπάσθηκα. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ καλαμοσκεπής στέγη τῆς ἀχυρῶνος φλεγομένη κατέπιπτεν καί τά πόδια μου πού ἐξεῖχον τῆς σκάφης ἐκαίοντο. Ἠγέρθην καί πλησίασα ἕνα παράθυρον τῆς ἀχυρῶνος. Οἱ βούλγαροι στρατιῶται μόλις μέ ἀντελήφθησαν μέ επυροβόλησαν καί μέ ἐτραυμάτισαν εις τό στῆθος. Επεσα κάτω. Εἶχον σχεδόν τρελλαθεῖ, τραυματισμένος, τυφλωμένος ἀπό τόν καπνόν, φλεγόμενος, τρομαγμένος ἀπό τα' βογκητά τῶν συγκρατουμένων μου καί τῶν ψηνομένων σαρκῶν τήν μυρουδιά, ἀπεφάσισα νά ἐξέλθω διά τῆς ἀνοικτῆς θύρας, τήν ὁποίαν ἐφύλατον δύο βούλγαροι στρατιῶται. Ἐπωφεληθείς μιᾶς στιγμῆς πού ἡ προσοχή τῶν βουλγάρων στρατιωτῶν ἦτο ἐστραμμένη ἀλλοῦ καί συγκεντρώσας τάς τελευταίαςμου δυνάμεις, ἔκαμα τόν σταυρόν μου , ἐπικαλέσθην τήν βοήθειαν τοῦ θεοῦ καί ὥρμησα ἔξω. Εἶχον τήν τύχην νά μήν γίνω ἀντιληπτός. Ἔτρεξα ὡς ἀλλόφρων καί κρύφτηκα μέσα σέ κάτι καλαμιές πού ἦσαν κοντά στήν ἀχυρῶνα. Ἐκεῖ διεπίστωσα ὅτι εφερον 24 τραύματα μεγάλα και μικρά εἰς ὅλον μου τό σωμα καί ἀρκετά ἐγκαύματα. Ἐδόξασα τόν Θεόν πού μέ ἔσωσε διά νά μπορέσω νά διηγηθῶ τήν φοβεράν ταύτην ἱστορίαν πού δέν ἐκφράζεται μέ λόγια. Αλλο ειναι νά τήν διηγειται κανείς καί ἄλλο νά τήν ζήση...."

Ἄταφα ἔμεινα τά καμμένα πτώματα των μαρτύρων αὐτῶν τῆς φυλῆς μας, μέσα στά μαυρισμένα ἀπό τήν φωτιά ἐρείπια τῆς ἀχυρῶνος.

Μετά πέντε μέρεςοί συγγενεῖς τῶν θυμάτων τά εθαψαν ἐκεῖ στόν τόπο τοῦ μαρτυρίου των.

Ἡ ματά ~~τήν~~ ἀπό φρικιαστικήν ἐκτέλεση τῶν 47 αὐτῶν ἐθνομαρτύρων οἱ βούλγαροι ἄρχισαν τό γνώριμον εργο των. Πυρπολήσει οἰκημάτων, λεηλασίες περιουσιῶν, καί βιασμούς Ἑλληνίων

•/•

ΒΑΘΥΛΑΚΚΟΣ

'Ο Βαθύλακος ἦταν ἕνα φιλήσυχο χωριό πού τό κατοικοῦσεν ἀνέκαθεν πληθυσμός καθαρόαιμος 'Ελληνικός. Γι'αὐτό καί τό μῖσος τῶν Βουλγάρων ἦταν ἐναντίον τῶν 'Ελλήνων τοῦ Βαθυλάκου ἄσβυστο.

Στόν Βαθύλακκο καμμιά ἐπαναστατική ἐκδήλωση δέν ἔγινε στίς 29-9-41 οὔτε ἦταν δυνατόν νά γίνῃ, ἀφοῦ δέν μποροῦσαν νά εἰσχωρήσουν πράκτορες τῶν Βουλγάρων.

Μετά ὅμως τά μεσάνυκτα τῆς 29/30 Σεπτεμβρίου 1941 φθάνει ἔξω ἀπό τόνΒαθύλακκο ὁ Πόντιος 'Οπλαρχηγός Γεώργιος Δελησαββίδης.

Αὐτός εἶχε συλληφθεῖ στή Δράμα καί ὡδηγήθηκε στή θέση " Κευκάκιος" ὅπου ἐγίνοντο οἱ ἐκτελέσεις. 'Εκεῖ σάν ἀπό θαῦμα διεσώθη ἀπό τίς σφαῖρες τοῦ ἐκτελεστικοῦ ἀποσπάσματος.

Τήν νύκτα διέφυγε πρός τόν Βαθύλακκο ὅπου τά ξημερώματα τῆς 30-9-41 συνήντησε ἔξω ἀπό τό χωριό τήν σύζυγο τοῦ ἱερέως τοῦ χωριοῦ.Αὐτήν ἐπληροφόρησε περί τῶν σφαγῶν.

'Αμέσως ὁ Δελησαββίδης καί ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Βαθυλάκκο ἀπεφάσισαν νά ξεθάψουν ἕναν μικρόν ἀριθμόν ἑλληνικῶν ὅπλων πού εἶχαν κρυμμένο στό ἀπέναντι ὕψωμα.

Μετά τόν ἐξοπλισμό των ἀπεφάσισαν νά παραλάβουν τίς οἰκογένειές των καί νά καταφύγουν στά γύρω βουνά.

'Ηταν ὅμως ἡ 10η πρωϊνή ὥρα. 'Εκείνη τήν ὥρα ἔφθασε στό χωριό ἕνα βουλγαρικό στρατιωτικόν ἀπόσπασμα.

Οἱ Βαθυλακκιῶτες ἀμέσως μέ τά ὅπλα των ἠμύνθησαν . Τό Βουλγαρικό ἀπόσπασμα " ~~φρονίμως ποιῶν~~" ἐτράπη σέ φυγή.

"Επειτα ἀπό αὐτό, ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Βαθυλάκκου κατέφυγαν στά βουνά.

Στίς 1-10-41 φθάνει στό χωριό ἀπόσπασμα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ καί ὁμάδες βουλγαριζόντων 'Ελλήνων τοῦ Ξηροποτάμου Δέν εὑρίσκουν ὅμως κατοίκους.
Γι'αὐτό μέ περισσή μανία ἐπιδίδονται στή λεηλασία καί στ πυρπόληση τῶν οἰκημάτων.

Τό κακό αὐτό συνεχίζεται μέχρι καί τίς 4-10-41 μέ συμμετοχή καί αλλων Βουλγαριζόντων ἀπό ἄλλα χωριά.

Καταστρέφουν καί καῖνε, ὀπωρῶνες, ἀμπελῶνες καί τούς τοίχους τῶν σπιτιῶν . 'Ο Βαθύλακκος μετεβλήθη σέ ἐρείπια.

Δυό 'Ελληνῖδες πού εἶχαν παραμείνη στό χωριό και ανεκαλύφθησαν ἡ μία 14 ἐτῶν καί ἡ ἄλλη 27 ἐβιάσθησαν από τούς

./.

κτηνανθρώπους.

ΣΙΤΑΓΡΟΙ

Δέκα χιλιόμετρα ~~νοτιο~~δυτικά άπό τήν Δράμα βρίσκεται τό χωριό Σιταγροί. Τό πρωΐ τῆς 28-29 Σεπτεμβρίου 1941 ένα λεφοῦσι άπό Βουλγάρους Στρατιῶτες, βουλγαρίζοντες Έλληνες καί κομιτατζῆδες μπῆκε στό χωριό μέ πυροβολισμούς, βρισιές άλλαλαγμούς καί άλλες βαναυσότητες.

Ανάμεσασούς Βουλγάρους Στρατιῶτες είναι καί πολλοί άπ'αύτο ύς πού παρίσταναν τόν Αύγουστο τοῦ 1941 στο ύς Σιταγρούς τούς Κομμουνιστας. Τώρα αύτοί πρωτοστατοῦν ώς όδηγοί.

Οί κάτοικοι τοῦ χωριοῦ είχαν προλάβει νά διαφύγουν πρός τούς γύρω άγρο ύς. Μόνον 45 γηραλέα ατομα συνελήφθησαν. Ώδηγήθησαν δεμένοι οί Έλληνες αύτοί έξω άπο τό χωριό. Οί έπί κεφαλῆς δυο Βούλγαροι Άξ/κοί διεφώνησαν, ό ένας ηθελε νά τουφεκισθοῦν, ό άλλος έλεγεν ότι αύτοί οί γηραλέοι άνθρωποι δέν φταινε σέ τίποτα. Έπενέβησαν όμως δύο Αρμένιοι συνεργάτες τῶν Βουλγάρων πού πρωτοστατοῦσαν στίς συλλήψεις οί όποῖοι έπέμεναν νά έκτελεσθοῦν οί Έλληνες. Έτσι άπεφασίσθη καί έξετελέσθη ή δολοφονία τῶν 45 αύτῶν άθώων Ελλήνων. Μόνον ένας έσώθη τυχαῖα ό Δημήτριος Όρφανίδης.

Μετά άπό τό έγκλημα αύτό, τό Βουλγαρικό σκυλολόϊ άρχισε νά ψάχνη στά γύρω χωράφια. Όπου εύρισκαν κρυμμένον Έλληνα τόν έσκότωναν σά σκυλί. Δέν ύπῆρχεν οίκτος γιά τούς άθώους καί άόπλους Ελληνες. Τό μῖσος τῶν Βουλγάρων καί τῶν δύο Αρμενίων προκαλοῦσε τήν Έλληνική αύτή αιματοχυσία. Άλλοι 50 Έλληνες έδολοφονήθησαν έκεῖ.

Έπειτα άπό τό λουτρό αύτό τοῦ αίματος ή κτηνώδης ψυχή τῶν Βουλγάρων διψοῦσε τήν ήδονή τῆς γυναικείας σάρκας καί τό πλιάτσικο.

Μέ άφάνταστη βαρβαρότητα, σαδισμό καί βουλιμία άπόρεστη, οί Βούλγαροι, οί Βουλγαρίζοντες καί οί δύο Αρμένιοι έπεδόθησαν έπί 15 ήμέρες στή λεηλασία τῶν περιουσιῶν καί τούς βιασμούς τῶν Έλληνίδων.

Τά πτώματα τῶν άθώων παρέμεναν άταφα καί ή μπόχα των έμόλυνε την άτμοσφαιρα. Εύτυχῶς διερχόμενοι Γερμανοί

./.

ἀντελήφθησαν τήν κατάσταση καί διέταξαν τήν ἄμεσο ταφή.

'Ο ἀφιχθείς νέος Βούλγαρος πρόεδρος ἐδήλωσεν μέ θράσος πρός ὅλους τούς κατοίκους τοῦ χωριοῦ πού διετάχθησαν νά συγκεντρωθοῦν ἐμπρός στήν Κοινότητα τήν φρικτή ἀλήθεια.

" Τό κίνημα αὐτό ἦταν Βουλγαρικό.

'Εσεῖς ὅμως δέν τό καταλάβατε καί λάβατε μέρος. Σᾶς γελάσαμε, κι'ἔτσι ἐκάναμε αὐτό πού θέλαμε. 'Από ἐδῶ καί ἐμπρός καθῆστε φρόνιμα . Οἱ Γερμανοί κάθονται στό κεφάλι τῆς 'Ελλάδος οἱ 'Ιταλοί στά πόδια της καί ἐμεῖς οἱ Βούλγαροι στό στῆθος της " .

ΜΕΓΑΛΟΚΑΜΠΟΣ

Στόν 'Αγγίτη ποταμό , νοτιοδυτικά τῆς Δράμας εἶναι ὁ Μεγαλόκαμπος. Στό ψευδοκίνημα δέν παρουσίασε καμμία δραστηριότητα.

Στίς 30-9-1941 φθάνει ἀπό τήν 'Αλιστράτη στόν Μεγαλόκαμπο ὁ Βούλγαρος Λοχαγός Καρατζώφ ἐπί κεφαλῆς ἀποσπάσματος Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ καί ὁμάδος ἐνόπλων Κομιτατζηδων καί Βουλγαριζόντων .

Συλλαμβάνονται καί ἐκτελοῦνται 23 ἀθῶοι Ἕλληνες. Βιάζονται 'Ελληνιδες.

Λεηλατοῦνται ὅλα τά σπίτια καί τά μαγαζιά . Χαρακτηριστική εἶναι ἡ περιπέτεια τοῦ Θεοφίλου Βασιλειάδη. Τόν ἐνέκλεισαν στό πυρπολούμενο σπίτι του γιά νά τόν κάψουν ζωντανό. Αὐτός ὅμως χωρίς νά χάση τό θάρρος του πηδᾶ ἀπό ἕνα παράθυρο καί παρά τόν καταιγισμό τῶν σφαιρῶν πού του ἔριξαν διεσώθη.

22 ἄλλοι κάτοικοι τοῦ Μεγαλοκάμπου μετήχθησαν μέ συνοδεία Βουλγάρων στρατιωτῶν στήν 'Αλιστράτη.

'Εκεῖ παρέμειναν φυλακισμενοι στά κρατητήρια τῆς Βουλγαρικῆς 'Αστυνομίας ~~μέσα σέ ...~~ χωρίς νερό γιά νάπεθάνουν ἀπό τήν δίψα.

Εδωροδοκήσαν ὅμως ἕναν ἀπό τούς φρουρούς των, ὁ ὁποῖος φαίνεται ὅτι εἶχεν κατάλοιπα ἀνθρωπισμοῦ. Αὐτός τούςτροφοδοτοῦσε ἀπό λίγο νερό στόν καθένα.

'Από τούς 22 "αὐτούς "Ελληνα ἕνας ἐσκοτώθηκεν ἀπό τόν

ἀνέλεητο ξυλοδαρμό, ἄλλος ἕνας ἀπό τά ἀπίστευτα βασανιστήρια καί ἄλλοι ἑπτά ἐδολοφονήθησαν μέ πολυβόλα ἔξω ἀπό τήν 'Αλιστράτη.

Οἱ ὑπόλοιποι ἔπειτα ἀπό 6 ἡμέρες ἀφέθησαν ἐλεύθεροι, σέ κακά χάλια.

Στίς 30-9-41 βουλγαρικό στρατιωτικό ἀεροπλάνο ἐβομβάρδισε τό χωριό. 'Εκτός ἀπό τίς ὑλικές ζημίες ἐφονεύθη καί ἡ Θεοδώρα Τσιγγελίδου.

Στίς 4-10-41 δέκα κάτοικοι τοῦ Μεγαλοκάμπου στήν προσπάθειά τους νά διασωθοῦν ἀπό τίς σφαγές, ἔφτασαν κρυφά στίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Στρυμῶνος γιά νά περάσουν ἀπέναντι στήν Γερμανικρατουμένη ζώνη.

Δυστυχῶς ἐνέπεσαν σέ ἐνέδρα Βουλγαρικοῦ ἀποσπάσματος Συνελήφθησαν ἀπό τόν Βούλγαρο λοχαγό ΖΛΑΝΤΩΝΩΦ, φρούραρχο τοῦ Δραβίσκου- Σερρῶν καί ἐδολοφονήθησαν ἀμέσως ἐπί τόπου ὅλοι ἐκτός ἑνός τοῦ Κυριάκου Κουντσίδου που διέφυγε σάν ἀπό θαῦμα μέσα ἀπό τάπυρά τῶν πολυβόλων .

Τόν κυνηγοῦσαν ἐπί τέσσαρες ὧρες συνέχεια ἀλλά ἦταν θεοῦ θέλημα νά ἐπιζήση.

ΠΡΟΣΩΤΣΑΝΗ

Τό πρωΐ τῆς 29-9-1941 στή Προσωτσάνη ἐπικρατοῦσε φαινομενική ἠρεμία. Μόνον οἱ καρδιές τῶν 'Ελλήνων ἀγωνιοῦσαν μετά τά Βουλγαροκομμουνιστικά ὀχλοκρατικά γεγονότα τῆς νύκτας.

Οἱ παρτιζάνοι εἶχαν φύγει. 'Αλλά οὔτε καί οἱ Βουλγαρικές ἀρχές εἶχαν ἐπανέλθη. Μιά ἐλπίδα φτερούγισε γιά λίγο. Μήπως τό φέμμα ἦταν ἀλήθεια; Μήπως ἐλευθερωθήκαμε;

Τήν 10ην πρωϊνήν ὥραν ἐνεφανίσθη ἕνα Βουλγαρικό ἀεροπλάνο πού ἀφοῦ ἐκανεμερικές πτήσεις πάνω ἀπό τήν Προσωτσάνη τράβηξε πρός τό Φωτολεῖβος καί 'Αλιστράτη . Κανείς δέν ἀνησύχησε.

Τό ἀπογευμα δύο Βουλγαρικά ἀεροπλάνα ἔφθασαν πάνω ἀπό τήν Προσωτσάνη. Οἱ κάτοικοι βγῆκαν στούς δρόμους νά δοῦν τί συμβαίνει. Πολλοί μάλιστα τά θεώρησαν " φιλικά" καί τά χαιρετοῦσαν.

Τότε ἐκεινα ἄρχισαν νά ξερνοῦν φωτιά καί σίδερο. "Εριξαν 9 βόμβες καί αρχισαν τούς πολυβολισμούς, μέ ἀποτέλεσμ νά σκοτωθοῦν πολλοί κάτοικοι καί νά τραυματισθοῦν ἀκόμα περισσότεροι.

./.

Οἱ κάτοικοι δέν ηξεραν πού νά ἀποδώσουν αὐτήν τήν ἐπίθεση. Μερικοί νόμισαν πώςοί " ἐπαναστατικές καί Κυβερνητικές δυνάμεις τῆς Βουλγ ρίας" ἐξακολουθοῦσαν νά ἀλληλομάχονται μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐπικρατήσεως τῆς μιᾶς ἤ τῆς ἄλλης παρατάξεως.

Ξημερώνοντας ἡ 30-9-4Ι ἄρχισεν ὁ βομβαρδισμός τῆς Προσωτσάνης ἀπό τά Βουλγαρικά Πυροβόλα πού εἶχαν στηθεῖ στή στενωπό Ζιρνόβου- Γιούρετσικ.

'Ο βομβαρδισμός ἐκράτησεν μέχρι τό μεσημερι Οἱ κάτοικοι τρομαγμένοι ἔτρεξαν ἄλλοι νά κρυφθοῦν στά ἀντιαεροπορικά ὀρύγματα πού εἶχαν κατασκευασθῆ ἀπό τόν καιρό τοῦ 'Ελληνοϊταλικοῦ πολέμου, ἄλλοι νά φύγουν πρός νότον μέ τήν ἐλπίδα νά ἀνέβουν στό Παγγαῖο.

'Ομάδες Κομιτατζήδων ετρεξαν ἀμέσως καί ἄρχισαν νά τούς πυροβολοῦν, γιά νά ἀποκόψουν τήν διαφυγή των. Πολλοί ἔπεσαν ἐκεῖ. Φθάνοντας οἱ "Ελληνες στή δημοσία ὁδό 'Αλιστράτης-Δράμας εἶδαν νά διέρχωνται αὐτοκίνητα . Γιά μιά στιγμή νόμισαν ὅτι σώθηκαν. 'Αλλοίμονον ομως. 'Από τά ὀχήματα αὐτά κατέβηκαν Βούλγαροι Στρατιῶτες πού ἄρχισαν νά τούςκαταφιώκουν καί νά τούς σκοτώνουν. Δέν ὑπῆρχε σωτηρία .'Ελάχιστοι κατώρθωσαν νά φθάσουν στό Παγγαῖο.

Μέσα στήν λογόλογη αὐτή περιγραφή κρύβεται τό μεγάλο δρᾶμα τῶν 'Ελλήνων ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Κατεδιώκοντο καί ἐφονεύοντο σάν λυσασμένα σκυλιά χωρίς αἰτία, χωρίς δίκη, χωρίςοἶκτο.

Εἶναι κι'αὐτό ἄλλο ἕνα δεῖγμα τῆ ἀκατάληπτης γιά τούς πολιτισμένου λαούςνΒουλγαρικῆς ἐγκληματικῆς θηριωδίας.

Τήν 2αν ἀπογευματινήν ὥραν εισῆλθεν στήν Προσωτσάνη ὁ 'Αντ/ρχης Γιάντσωφ, Στρατιωτικός Δ/τής 'Ανω Νευροκοπίου, ἐπί κεφαλῆς ἰσχυρῶν Βουλγαρικῶν δυνάμεων.

Στήν ἔισοδο κωμοπόλεωςσυνήντησε 20 Ελληνες πού εἶχαν κρυφθεῖ στά χωράφια γιά νά γλυτώσουν ἀπό τόν βομβαρδισμό. Τούς ἐτουφέκισεν ὅλους.

'Ο 'Αντ/ρχης Γιάντσωφ διέταξεν Ι) γενικήνέρευνα /δηλαδή ληστεία) 2) γενική συγκέντρωση τῶν κατοίκων στήν ἐκκλησία τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου καί 3) τήν πυρπόληση 8 σπιτιῶν.

Οἱ διαταγές του ἐξετελέσθησαν μέ σαδισμό καί βαρβαρότητ ἀπό τούς Βουλγάρους στρατιῶτες του.

./.

Χαρακτηριστικόν εἶναι ὅτι ὅσους ἀσθενεῖς ἤ ὑπεργήρους Ἕλληνες εὕρισκαν στά σπίτια ἀνίκανους νά μετακινηθοῦν τούς δολοφονοῦσαν ἀμέσως μέ τά περίστροφά των.

Στήν ἐκκλησία ὁ Γιάντσωφ ἀφοῦ ἐξεστόμισε φοβερές ἀπειλές σούς κατοίκους , διέταξε τήν ἀπόλυση τῶν γυναικοπαίδων, καί ἐκράτησε τούς ἄνδρες. Ἀπ'αὐτούς ἐπέλεξε 15 τούς ὁποίους ἐφόνευσε μέ πολυβόλα μέσα στόν περίβολο τῆς Ἐκκλησίας. Τούς ὑπολοίπους ἐφυλάκισε μέσα στό ναό. Γιά τούς Βουλγάρους δέν υπάρχει ἱερό καί ὅσιο.

Τήν ἑπομένη 1η Ὀκτωβρίου 1941 ἦλθε στή Προσωτσάνη ὁ Βούλγαρος Φρούραρχος Δράμας Ἀντ./ρχης Μπεκιάρωφ Ἰωσήφ, μαζύ μέ δύο συναδέλφους του.

Εκαναν καταγραφή τῶν κρατουμένων . Διεχώρισαν τούς ἐντοπίους Προσωτσανιῶτες, ἀπό τούς πρόσφυγες (ποντίους-Θρακιῶτες- Μικρασιατες) καί τούς ἀπό τήν νότιο Ἑλλάδα καταγομένους.

Ἦταν κι'αὐτό ἕνα τέχνασμα τῆς Βουλγαρικῆς προπαγάνδας γιά νά διχάση τόν Ἑλληνισμό της περιοχῆς.

Οἱ ἐντόπιοι ἀπελύθησαν.

Οἱ πρόσφυγες και νοτιοελλαδῖτες 42 συνολικά ἄτομα ἐκρατήθησαν.

Τούς ἐπεβίβασαν σ'αὐτοκίνητο καί τούς πῆγαν στή Γέφυρα τῆς Ἀλιστράτης. Ἐκεῖ τούς ἐξετέλεσαν ὅλους. Μόνον δύο διεσώθησαν.

Ὁ Μιχαήλ Μουσυλαρῖκος καί ὁ Δημήτριος Πρωτόγερος. Ὁ Μουσουλαρῖκος ὅταν εἶδεν ὅτι ἔφθασε ἡ στιγμή τῆς ἐκτελέσεως, εἶπε πρός τόν ἐπί κεφαλῆς βούλγαρον Ἀξ/κό ὅτι εἶναι ἄδικο πού τούς σκοτώνουν ἐνῶ εἶναι ἀθῶοι κι ὅτι μιά μέρα τά παιδιά του θά πάρουν ἐκδίκηση γιά τόν θάνατό του.

Συνολικά ἐδολοφονήθησαν 143 Ἕλληνες τῆς Προσωτσάνης.

Ἦταν τόσο τό μῖσος τῶν Βουλγάρων κατά τῶν Ἑλλήνων ὥστε ὁ Βούλγαρος Χωρ/κας Νικόλαος Βουλκώφ ἐσκότωσε μέ λακτίσματα (κλωτσιές) τόν Μενέλαο Μελαχροινό.

Λεπτομέρεια: Ἀνάμεσα στούς Κομιτατζῆδες πού μαζύ μέ τόν Βουλγαρικό στρατό δολοφονοῦσαν Ἕλληνες ἦσαν καί πολλοί Βούλγαροι καί Βουλγαρίζοντες . Οἱ ἴδιοι πού τήν νύκτα τῆς 28-29 Σεπτεμβρίου 1941 εἶχαν λάβει μέρος στό φευδοκίνημα.

./.

Μεταξύ αὐτῶν ἦταν καί ὁ Μααζίλ Μιχάλη ὁ Βούλγαρος Δ/ντής τοῦ Καζίνου Προσωτσάνης, ὁ Γεώργιος Μπάτζιος ἤ Παπλιάκης ὁ ὁποῖος σήμερα μέ τό ονομα Γιώργ Μπόντσεφ παριστάνει τόν " Σλαυομακεδόνα" ἀγωνιστή στήν Γιουγκοσλαυΐα.

ΠΕΤΡΟΥΣΑ

Στήν Πετροῦσα ἀμέσως μετά τήν ἀποχώρηση τῶν παρτιζάνων ἡ κατάσταση μετεβλήθη.

Οἱ Βουλγαρίζοντες κάτοικοι, ἔνοπλοι, ἐζήτησαν τήν εκδίωξη τῶν Ἑλλήνων ἀπό τό χωριό καί τήν κατάσχεση τῶν περιουσιῶν των.

Οἱ Ἕλληνες ἄρχισαν νά καταφεύγουν στά γύρω ὑψώματα.

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ ἐπανελθοῦσες Βουλγαρικές ἀρχές, μέ τήν βοήθεια τῶν Βουλγαριζόντων προέβησαν σέ συλλήψεις, βασανισμούς κι'ἐκτελέσεις.

Ἀπό τούς πρώτους συλληφθέντες ἦσαν οἱ Ι) Ὁ ἡρωϊκός Ἕλληνας Νικόλαος Μαδεμλῆς, ἄλλοτε πρόεδρος τῆς Πετρούσης, γυιός τοῦ προέδρου τῆς ὀρθοδόξου Κοινότητος Δημητρίου Μεδεμλῆ, πού δολοφονήθηκε ἄνανδρα ἀπό τούς Βουλγάρους Κομιτατζῆδες τό Ι906.

2) Ὁ Δημήτριος Μαδεμλῆς γυιός τοῦ Νικολάου κι ἐγγονός τοῦ ἥρωος μάρτυρος τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος Δημητρίου Μαδεμλῆ.

3) Ὁ Ἀθανάσιος Κώλακλης, γόνος γενηᾶς φανατικῶν Ἑλλήνων πού πολλά προσέφερε στόν ἀγῶνα.

4) Μπογατίνης Ἀθανάσιος , Ἕλληνας μέ πολυποίκιλλην ἐθνική δρᾶσι.

5) Γερασίμου Ἰωάννης

6) Τσεσμετζῆς Στέφανος

7) Καψιμάνης Δημήτριος.

Καί οἱ τρεῖς Ἕλληνεςἀγωνισταί ἀπόγονοι οἰκογενειῶν πού ἀπετέλεσαν στίςκρίσιμες ὧρες προπύργια τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἐκτελέσεις ὁμαδικέςδέν ἔγιναν στήν Πετροῦσα.

Μόνον ὁ Οὐρούμης Πέτρος καί ὁ Παπαστεργίου Ἰωάννης ἐδολοφονήθησαν ἀπό τούς Βουλγάρους. [illegible]

Ἐπίσης ἐδολοφονήθησαν καί οἱ ἀκόλουθοι Ἕλληνες καταγόμενοι ἀπό τήν Πετροῦσα ἀλλά διαμένοντες σέ ἄλλεςπεριοχές.

•/•

I)Κατραντζῆς 'Αθανάσιος στή περιοχή Σερρῶν
2) Γιαννίκης " ἐπίσης στήν περιοχή Σερρῶν.
3) Μήλιος "Αγγελος, στή Νικήσιανη. 'Ο Μήλοος ἦταν ἄλλοτε "Ελλην πρόεδρος τῆς Κοινότητος Πετρούσης.

ΠΥΡΓΟΙ

Στίς I-IO-4I τμῆμα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ μαζύ μέ ἔνόπλους Κομιτατζῆδες ἀπό τήν Πλεῦνα (Πετροῦσα) κυκλώνουν τό χωριό Πῦργοι.

Εὐτυχῶς οἱ Πυργιῶτες εχουν κρύψει τόν ὁπλισμό των στίς γύρω σπηλιές.

Οἱ Βούλγαροι ὅμως παρά τήν ειρηνική παρουσίαση τῶν κατοίκων συλλαμβάνουν καί μεταφέρουν στίς φυλακές της Δράμας τούς

I) Καλτσάμην 'Ιωάννην τοῦ Γεωργίου
2) " Μιχαήλ
3) Ράσκου Κων/νον καταγόμενον ἀπό τόν Βώλακα νυμφευθέντα στούς Πύργους.

Στίς 2-IO-4I συλλαμβάνονται καί ἀποστέλλονται στίς φυλακέςτῆς Δράμας οἱ

I) Γερασίμου Νικόλαος ἱερεύς τοῦ χωριου
2) Καλτσάμηςθωμᾶς τοῦ 'Αθανασίου
3)Στοϊμένου Κυριάκος τοῦ 'Ιωάννου
4) Καλτσάμης Ιωάννης τοῦ Πετρου

Στίς φυλακές τῆς Δράμας βρίσονται καί οἱ αλλοι δύο κάτοικοι τῶν Πυργων οἱ ΜπούκαςΣωτήριος τοῦ Δημητρίου καί Σωτήρα Καλτσάμη πού συνελήφθησαν όπως ειδαμε στίς 29-9-4I στήν Πετροῦσα.

"Ολοι οἱ κρατούμενοι ξυλοκοποῦνται καί βασανίζονται γιά νά μαρτυρήσουν ποιοί ἀπ'ὅλους τούς κατοίκους τῶν Πυργων ἐξωπλίσθησαν καί ποῦ ἔχουν κρυμμένα τά ὅπλα.

Στίς I2-IO-4I πεθαίνει ἀπό τά βασανιστήρια ὁ Σωτήριος Μπούκας καί στίς I4-I0-4I ὁ Καλτσάμης Μιχαήλ.

Κι'ὅμως μόνον ἕνας ἐλύγισεν καί ἐπρόδωσεν. Οἱ ἄλλοι ὅλοι ἐσταθησαν ἀλύγιστοι, ἀδάμαστοι, ὑπερήφανοι "Ελληνες ὡςτό τέλος.

Στίς I4-IO-4I συλλαμβάνονται καί ἀποστέλλονται στήν Βουλγαρική 'Υποδ/ση Χωρ/κες Προσωτσάνης οἱ:

I) Τσαούσης 'Ιωάννης τοῦ Κων/νου
2) " Χαράλαμπος τοῦ Ιωάννου

./.

3) Παπαεμμανουήλ Γρηγόριος τοῦ Βασιλείου
4) Στοϊμένος Μεθόδιος τοῦ 'Αναστασίου
5) " Νικόλαος τοῦ Παύλου
6) " Γεώργιος τοῦ Αναστασιου
7) " Χρῆστος τοῦ Κων/νου
8) Στοϊμένος "Αγγελος τοῦ Κων/νου
9) Καλτσάμης Κων/νος τοῦ Χρήστου
10) Γιαννάκου 'Αριστείδης τοῦ 'Ανδρέου
11) Καλτσάμης 'Ιωάννης τοῦ Δημητρίου
12) Γερασίμου 'Αθανάσιος τοῦ Θεοδώρου

"Επειτα ἀπό τριήμερο βασανισμό μεταφέρονται στήν Δράμα ὅπου ἐξετάζονται μπροστά στόν συλληφθέντα τήν 1-10-41 Ράσκο Κων/νο. Εἶχεκαταθέσει ὅτι αὐτοί ἦσαν οἱ ἐξοπλισθέντες τήν 29-9-41 .

Οἱ κατηγορούμενοι ἀρνήθηκαν μέ πεῖσμα τήν κατηγορία. "Αγριος ἦταν ὁ ξυλοδαρμός των καί φρικτά τά βασανιστήρια πού ὑπέστησαν . 'Αλλά δέν ἐλύγισαν. 'Επέμεναν στήν ἄρνησή των . Μέ ἰδιαίτερη βαναυσότητα ἐβασανίσθησαν ὁ Στοϊμένος Νικόλαος, γυιός του 'Αρχηγοῦ τῶν μαχητων τοῦ Μακεδονικοῦ 'Αγῶνος, Παύλου Στοϊμένου, καθώς καί ὁ Στοϊμένου Γεώργιος .

Οἱ Βούλγαροι βασανισταί των, ἐπείσθησαν ἀπό τήν ἐπιμονή ἄρνησή των ὅτι ὁ Ράσκο ἐψεύδετο. Τούς αφησαν ἐπί τέλους ἐλευθέρους, καί τούς 12.

Ξεκίνησαν γιά τόν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς πεζοπορῶντας 'Αλλά οἱ δύο Στοϊμένου, Νικόλαος καί Γεώργιος ἦταν ἀδύνατον νά περπατήσουν ἀπό τίς πληγές τῶν βασανιστηρίων . 'Αμέσως ἡ ἀδελφική , των κατοίκων τῶν Πύργων, ἀλληλεγγύη ἐξεδηλώθη.

"Εφτιαξαν δύο φορεία καί τούς μετέφεραν μέ τά χέρια οἱ 10 αλλοι σύντροφοί των. Λαμπρό παράδειγμα.

Στίς 15 'Οκτωβρίου 1941 συλλαμβάνονται ὁ Παπαεμμανουήλ Βασίλειος τοῦ 'Αγγέλου ὁ Ελλην γραμματεύς τῆς Κοινότητος πρίν ἀπό τήν Βουλγαρική Κατοχή.

Δέν εἶχε θελήσει νά φύγη στήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος 'Ελλάδα ὅπως ἄλλοι κοινοτικοί ὑπάλληλοι. 'Αποτελουσε ~~πρόκληση~~ πρόκληση στά μάτια τῶν Βουλγάρων ἡ παρουσία του ἀνάμεσα στούς ὁμοχωρίους του. 'Εθεωρεῖτο ὡς πνευματικός ἡγέτης των.

./.

Έπρεπε νά έξοντωθη. Τόν έξετέλεσαν οί Βούλγαροι Χωρ/κες μέ φρικτά βασανιστήρια έξω άπό τήν Μικρόπολη Δράμας.

Ένας άκόμη Κρινοτικός Γραμματέας πού πιστός στόν όρκο του, χάραξε μέ τό αίμα του, άσβυστον όρόσημον τοῦ 'Ελληνισμοῦ στήν γη τούτη τῶν μαρτύρων καί των ήρώων.

ΚΟΚΚΙΝΟΓΕΙΑ

Πέντε χιλιόμετρα βορειοδυτικά τῆς Προσωτσάνης είναι τά Κοκκινόγεια.

Μετά τήν έκρηξη τοῦ Κινήματος οί περισσότεροι κάτοικοι διέφυγαν πρός τά γύρω βουνά καί τήν τοποθεσία " Μαρά".

Είχαν έξοπλισθεί μέ ότι όπλο είχε καθ'ένας βρῆ καί ήσαν άποφασισμένοι νά πολεμήσουν μέχρι τέλους, ύπερασπίζοντας τά γυναικόπαιδα πού είχαν μαζυ των.

Στίς 30-9-4I ό Βούλγαρος 'Αντ/χης Γιάντσωφ, ό σφαγεύς τῆς Προσωτσάνης , έφθασε στό χωριό μέ ένα άπόσπασμα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ καί ένα συμφετό άπό έξωμότες Έλληνες. Συνέλαβε τούς έναπομέναντας κατοίκους καί τούς ένέκλεισε στό Σχολεῖο τοῦ χωριου. 'Από αύτούς οί Βούλγαροι έδολοφόνησαν 25 άτομα, άλλους μέ ξυλοδαρμούς άλλους μέ λογχισμούς κι'άλλους μέ πυροβολισμούς.

'Ανάμεσα στούς έκτελεσθέντες ό Σταῦρος Καρυώτης, 'Αριστοφάνης Σκορδᾶς, Κυριᾶκος 'Αγκαρλῆς, 'Αναστάσιος Παπαδόπουλος κ.λ.π.

Στις I-IO-4I ό Γιάντσωφ μέ τούς στρατιῶτες του καί τούς έξωμότες έδολοφόνησαν αλλα πενήντα άτομα μέ τόν ιδιο τρόπο.

Στή θέση Κουροῦ Τσεσμέ καί πίσω άπό τό Νεκροταφεῖο είχαν σκοτώσει τούς περισσοτέρους άπό αύτούς.

'Ο σεβάσμιος ίερέας τοῦ χωριοῦ Γεώργιος 'Αλεξιάδης, άπό τό 'Ορτάκιοϊ τῆς Βουλγαρίας πού είχεν έλθει στά Κοκκινόγεια μέ τήν άνταλλαγή τῶν πληθυσμῶν τό 1924, καλεῖται νά παρουσιασθη στόν 'Αντ/ρχη Γιάντσωφ.

Μόλις βγαίνει στό προαύλιο τοῦ Σχολείου δολοφονεῖται άπό δύο Βουλγάρους Χωρ/κες.

Δέν τοῦ συγχωροῦν ότι προτίμησε νά φύγη άπό τό 'Ορτάκιοϊ γιά νά μήν έκβουλγαρισθῆ καί οτι έξακολουθεῖ νά παραμένει κι'έδῶ, στό καινούργιο του χωριό προπύργιο τοῦ 'Ελληνισμοῦ καί τῆς 'Ορθοδοξίας.

./.

'Εν τῷ μεταξύ οἱ Βούλγαροι Στρατιῶτες καί οἱ ἔνοπλοι Βουλγαρίζοντες πού τούς ἀκολουθοῦσαν εἶχαν ἐπιδοθεῖ μέ μανία στό "σπάρ" λεηλασίας καί βιασμῶν.

Αρπαξαν ἀκόμα καί τά ζῶα τῶν χωρικῶν μικρά καί μεγάλα

Πιστοποιοῦν τά γεγονότα αὐτά:

I) 'Ο ἐξωμότης Κόγκας, ὁ'ὁποῖος ἀφοῦ ἐπί 25 χρόνια ὑπῆρξεν Ελλην 'Αγροφύλαξ, τώρα ἔχει μεταβληθεῖ σέ ἀρχηγό τῶν Βουλγαριζοντων καί σέ βασανιστή τοῦ πληθυσμοῦ.

2) 'Ο Δεληγιαιόζωφ Γεώργιος τοῦ 'Ανέστη ἀπό τό Ανω Νευροκόπι τῆς Βουλγαρίας

3) 'Ο Κακαλάκωφ 'Αργύριος τοῦ Χρήστου ἀπό τό Ανω Νευροκόπι τῆς Βουλγαρίας

4) 'Ο Μιτώφ Στογιάν ἀπό τήν Σόφια διδάσκαλος ὁ ὁποῖος ὑπέδειξε τήν δολοφονία τοῦ ἱερέως 'Αλεξιάδη.

5) 'Ο Στογιάννωφ Νικόλα Γκεοργκίεφ ἀπό τό Μπουργάς (Πῦργος) Βουλγαρίας, 'Ενωμοτάρχης τῆς Βουλγαρικῆς Χωρ/κῆς. 'Εκτός ἀπό τίς δολοφονίες πού ἔκανε, ἔζεψε σάν ὑποζύγια σ'ἕνα κάρρο ~~ππά~~ τούς Χριστόφορον Σκορδᾶν ἐτῶν 68 καί Βασίλειον Θεοδωρίδην ἐτῶν 70. Στό κάρρο αὐτό ἐφόρτωσε τά πτώματα τῶν δολοφονηθέντων καί τούς διέταξε νά τά μεταφέρουν ἔξω ἀπό τό χωριό. 'Εκεῖ τά πτώματα ἀφέθησαν ἄταφα τροφή τῶν σκυλιῶν καί τῶν τσακαλιῶν.

ΚΑΛΗ ΒΡΥΣΗ

Στό χωριό αὐτό ὁ 'Αντ/ρχης Χρῆστο Χρῆστεφ ἐδολοφόνησε ἑπτά Ελληνες, στίς3-Ι0-4Ι .

Τόν Δημήτριο Ιλτσο , 'Ιωάννη Λιόκα, Μιχαήλ Λιόκα Χαράλαμπο Μπουζακίδη, Γεώργιο Παπαδόπουλο κ.λ.π.

ΑΝΘΟΧΩΡΙΟΝ

Βούλγαρος λοχαγός ἐπί κεφαλῆς τμήματος Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ τῶν δυνάμεων τοῦ 'Αντ/ρχου Γιάντσωφ ἐδολοφόνησε στό προαύλιο τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου 'Ανθοχωρίου ὀκτώ ἀθώους Ελληνες.

'Επυρπόλησε περί τά δέκα οἰκήματα καί ἐλεηλάτησεν ὅτι βρῆκε.

ΑΓΙΟΧΩΡΙΟΝ

Στίς 2 'Οκτωβρίου 1941 τμῆμα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ μέ ἐπί

./.

κεφαλῆς τόν 'Αντ/ρχη Χρῆστο Χρῆστεφ, τόν σφαγέα τῶν Κυρίων ἐδολοφόνησε τούς ἀθώους Ἕλληνες πού ἀνεῦρε στό χωριό Κ. Λιανίδην, Δ. Μερενίδη από τό 'Ανθοχώριο καί Δ . Σιδηρᾶ ἀπό τήν Προσωτσάνη.

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

'Η 29 Σεπτεμβρίου 1941 διῆλθεν ἤρεμα στή Μικρόπολη.

Ο βομβαρδισμός ὅμως τῆς Προσωτσάνης ἀπό τούς Βουλγάρους καί οἱ πληροφορίες πού ἔφθασαν ἀπό διαφυγόντες τῶν σφαγῶν Ἕλληνες, ἔπεισαν τούς κατοίκους τῆς Μικροπόλεως ὅτι τό κίνημα κατεστάλη.

'Αμέσως ἀπελευθέρωσαν τούς Βουλγάρους πού ἀποτελοῦσαν τίς Βουλγαρικές ἀρχές τοῦ χωριοῦ , πού ὅπως ειδαμε στό προηγούμενο κεφάλαιο μέ τήν εκκρηξη τοῦ κινήματος τούς εἶχαν φυλακίσει. Κατόπιν ἐξήτησαν καί ἀνεχώρησαν ἀπό τό χωριό, οἱ συμμετασχόντες στό κίνημα ἀφελεῖς νέοι της Μικροπόλεως .

Οἱ ὑπόλοιποι κάτοικοι παρέμειναν στά σπίτια των ἥσυχοι ὅτι κανείς κίνδυνος δέν ὑπάρχει γι'αὐτούς, ἐφ'ὅσον σέ καμμιά ἐπαναστατική ἐνέργεια δέν εἶχαν λάβει μέρος.

'Αλλά δέν ἐγνώριζαν τούς Βουλγάρους.

Στίς 1-10-41 ὁ σφαγέας τῆς Προσωτσάνης βούλγαρος 'Αντ/ρχης Γιάντσωφ ἀπέστειλε στή Μικρόπολη τμῆμα τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ μέ ἐπι κεφαλῆς λοχαγόν.

Διετάχθησαν οἱ κάτοικοι νά συγκεντρωθοῦν στό,σχολεῖο.

'Εκεῖ βούλγαρος Πρόεδρος τοῦ χωριοῦ 'Αθανάσιος Βασίλεφ ἐπέλεξεν 15 ἀθώους Ἕλληνες τούς οποίους οἱ Βούλγαροι στρατιῶτες ἐξετόπισαν μέ πολυβολισμούς, ἀφοῦ προηγουμένως τούς αρπαξαν ὅτι εἶχαν:

Τά ονόματα τῶν ἐθνομαρτύρων.

1) Συλός 'Ιωάννης
2) Παπαϊωάννου Χρ.
3) Καλαϊτζῆς 'Ιωάννης
4) Κουταλέλης "
5) Συλός Δημήτριος
6) Παρασίδης Θεολόγος
7) Βλασακίδης 'Ελευθέριος
8) Παρασίδης Λέων.
9) Πεταλωτής 'Απόστολος

./.

IO) Πεταλᾶς Θεόδωρος

II) Ματσῆς 'Απόστολος

I2). Ροῦσσος Χρῆστος

I3) Προβιτσίδης Πασχάλης

I4) Μελιάδης Χαρ.

I5) Ματσίδης 'Αργύρης

Τήν ἴδια μέρα ἐδολοφόνησαν οἱ Βούλγαροι ὅλη τήν οἰκογένεια τοῦ Δήση Καλαϊτζῆ χωρίς νά ὑπάρξη αἰτία.

'Ελεηλάτησαν ὅλα τά οἰκήματα τοῦ χωριοῦ καί ἐπυρπόλησαν I5 σπίτια καί II καταστήματα.

Σ' ὅλα τά ἐγκλήματα πρωτοστατοῦν οἱ

I) Βασίλεφ 'Αθανάσιος Βούλγαρος Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Μέ τά ἴδια του τά χέρια ἐσκότωσε μέ βασανιστήρια καί ξυλοδαρμούς τόν Έλληνα Χρῆστο Μαντρατζῆ ἀπό τήν Προσωτσάνη.

2) Κύρτσος Δεμερτζῆεφ Βούλγαρος κομιτατζῆς ἀπό τό Άνω Νευροκόπι.

ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙ

Οἱ Ἑλληνικές ἀρχές πρίν ἀρχίσει ὁ Ἑλληνογερμανικός πόλεμος εἶχαν ἐκκενώσει ὁρισμένα χωριά τοῦ Κάτω Νευροκοπίου ἀπό τόν πληθυσμό των γιατί ἐκεῖ θά διεξήγοντο οἱ πολεμικές ἐπιχειρήσεις.

[illegible]

Μετά τήν εἴσοδο τῶν Βουλγάρων ἐλάχιστοι Έλληνες ἐπανῆλθαν στά χωριά αὐτά.

Γι' αὐτό ὁ ἀριθμός τῶν θυμάτων μολονότι εἶναι μικρός, στήν πραγματικότητα εἶναι πολύ μεγάλος, σέ ἀναλογία πληθυσμοῦ.

Οἱ Βούλγαροι στήν περιοχή αὐτή ἐπέδειξαν μιάν ἐξαιρετική προπαγανδιστική δολλιότητα. Διεχώριζαν τούς σλαυοφώνους Έλληνες ἀπό τούς λοιπούς, μέ σκοπό νά διασπάσουν τήν 'Εθνικήν 'Ελληνικήν ἑνότητα τῶν πληθυσμῶν.

'Επέδειξαν μιά κάποια δῆθεν εὔνοια γιά τούς σλαυοφώνους καί κατεδίωξαν τούς ἄλλους.

Κατά τό ψευδοκίνημα τοῦ I94I καμμιά 'Επαναστατική ἐκδήλωση δέν παρουσιάστηκε. Στίς 30-9-4I ὁ Βούλγαρος Πρόεδρος Κάτω Νευροκοπίου Στέφανος Στεφάνωφ καταγόμενος ἀπό τήν Σόφια μαζύ μέ τόν ἐπιλοχία τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ Μπόνωφ

./.

ἀπό τό Ελῖβεν ἤ Κιουστεντήλ τῆς Βουλγαρίας, ἐπί κεφαλῆς Βουλγαρικοῦ Στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος καί ἐνόπλων Κομιτατζήδων συνέλαβον 50 Ἕλληνεςἀθώους.

Τούς βασάνιζαν 4 ἡμέρες, 4 ἡμέρες φρίκηςκαί μαρτυρίου. Τέλος στί 3-IO-4I τούς ἐξετέλεσαν ὅλους μέ πολυβόλα στόν δρόμο πού ὁδηγεῖ πρός τό χωριό Ἐξοχή.

Ἄταφα παρέμειναν τάπτώματα καί οἱ λῦκοι καί τά σκυλιά καί τά τσακάλια τά κατασπάραζαν.

Σ'ὅλες τίς μέρες αὐτές ὁ Βούλγαρος Πρόεδρος μέ τόν Λοχία τούς στρατιῶτες καί Κομιταζῆδες ἅρπαξαν Ἑλληνικές περιουσίες καί βίάζαν Ἑλληνῖδες.

ΧΡΥΣΟΚΕΦΑΛΟΣ

Πρός τόν βορρά, τρία χιλιόμετραἀπό τό Λευροκόπι εἶναι τό,χωριό Χρυσοκέφαλος. Στίς 29 Σεπτεμβρίου I94I ὁ Βούλγαρος Πρόεδρος Κ. Λευροκοπίου Στέφανος Στεφάνωφ καί ὁ Βούλγαρος ἐπιλοχίας Αιόνωφ, οἱ δύο σφαγεῖς τοῦ Λευροκοπίου, φθάνουν στόν Χρυσοκέφαλο.

Ἐκεῖ τούς περιμένουν ὁ,βούλγαρος πρόεδρος Χρυσοκεφάλου Κόστα Γκεράσωφ ἀπό τήν Ντόμνιτσα τῆς Βουλγαρίας καί ὁ Βούλγαρος Ἀγροφύλακας τοῦ χωριοῦ Γκεόργκι Τέγωφ ἀπό τό Ζιγκιρντί τῆς Βουλγαρίας.

Μέ τούς ἐνόπλους κομιτατζῆδες καί στρατιῶτες πού ἔχουν μαζύ τους, συλλαμβάνουν 24 Ἕλληνες. Τούς κλείνουν στό μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου πού εἶναι κοντά στό χωριό. Στόν ἱερόν αὐτό χῶρο τόν προορισμένο γιά τήν ἀγάπη στόν Χριστό καί στόν ἄνθρωπο, οἱ " Χριστιανοί" Βούλγαροι βασανίζουν ἀπάνθρωπα μέχρι τίς2 Ὀκτωβρίου I94I τούς δυστυχισμένους αὐτούς Ἕλληνες.

Τό πρωΐ τῆς ἴδίας ἡμέρας λυτρώνονται ἀπό τό μαρτύριο Τούς βγάζουν εξω ἀπό τό Μοναστῆρι. Ἐκεῖ μέ ριπές πολυβόλων τούς δολοφονῦν ἄνανδρα. Οἱ ψυχές των πέταξαν πρός τόν Δημιουργό ἀπορημένες. Γιατί τόσο μῖσος; Δέν εἶναι ανθρωποι καί Χριστιανοί οἱ Βούλγαροι;

ΜΕΣΟΧΩΡΙΟΝ

Στίς 5-Iο-4I βουλγαρικό στρατιωτικό ἀπόσπασμα εφθασε στο Μεσοχῶρι. Μέ πυροβολισμούς καί φωνές συγκέντρωσαν τούς λίγους κατοίκους τοῦ χωριοῦ.

./.

'Επέλεξαν I5 άνδρες άπό τους νεωτέρους καί τούς έδολοφόνησαν χωρίς οίκτο. 'Επυρπόλησαν I4 σπίτια.
'Ελεηλάτησαν τήν μικρή περιουσία τών κατοίκων,
'Εβιασαν 'Ελληνίδες,
Κι'έφυγαν άφήνοντας πίσω τους τό θάνατο, τήν φωτιά καί τήν ντροπή.

ΠΑΓΓΑΙΟΝ ΚΑΙ
ΣΤΡΥΜΩΝ

Πολλοί κάτοικοι τών χωριών του λεκανοπεδίου τής Δράμας πού διέφυγαν τήν σφαγή κατέφυγαν στό Παγγαΐο.
'Εκεΐ όμως έστράφη ή πολεμική μανία τών Βουλγάρων.
Βουλγαρικός Στρατός, πυροβολικό καί 'Αεροπορία έξώρμησαν στό Παγγαΐο. Τάχωριά ύπέστησαν τήν τύχη του νομοΰ Δράμας.
Οί συλλαμβανόμενοι κάτοικοι του Νομοΰ Δράμας άν μέν ήσαν άνδρες έτυφεκίζοντο. "Αν ησαν γυναικόπαιδαμετά τήν καταλήστευση τών ύπαρχόντων των καί τόν βιασμό τών ώραιοτέρων 'Ελληνίδων διετάσσοντο νά έπιστρέψουν στά σσπίτια των.
Στήν Μονή τής Εικοσιφοινίσσης είχε συγκεντρωθεΐ μεγάλος άρθθμός γυναικοπαιδων ~~προσερχόμενος~~ άπό τά γύρω χωριά του Παγγαίου καί τόν νομό Δράμας.
Τήν Ιη 'Οκτωβρίου I94I Βούλγαρος Στρατιώτης μέ λευκή σημαία είσήλθε στήν Μονή. Διεπίστωσε ότι δέν ύπάρχει ενοπλος άντίσταση καί διεβεβαίωσε ότι κανείς δεν εχει νά φοβηθεΐ τίποτε.
Σέλίγο όμως ή Μονή έβομβαρδίζετο άπό τό Βουλγαρικό πυροβολικό.
Τά γυναικόπαιδα άλλόφρονα έτρεχαν νά σωθοΰν έξω άπό τήν Μονή.
'Εκεΐ όμως ένήδρευον Βούλγαροι πού μέ τάπολυ όλα των έκσόρπιζαν (θάνατο σέ άνδρες γυναίκες) καί άνήλικα παιδιά. Πολλά ήσαν τά θύματα τής άσκόπης αύτής δολοφονίας.
Κατόπιν ό Βουλγαρικός στρατός είσωρμησε νικητής στή Μονή καί χωρις νά σεβασθή τόν ίερό χώρο άτίμασεν Ελληνοπούλες καί λεηλάτησε ότι πολύτιμον ύπηρχε.
'Ο Βουλγαρικος Στρατός άπέφυγε συστηματικά νά ελθη σέ σύγκρουση μέ όμάδες ένόπλων 'Ελλήνων πού έδημιουργήθησαν ά.

./.

τίς χιλιάδες τῶν κ ταδιωκομένων.

Σέ μιά περίπτωση στό .αγγαῖο ὅπου ἐβλήθησαν σταμάτησαν τήν προέλασή τους καί αφησαν ἔνόπλους Ἕλληνες νά φύγουν ἀνενόχλητοι.

Φαίνεται ὅτι ὑπῆρχεν ειδική διαταγή ἀπό τόν Στρατιωτικό Δ/τή τῆςπεριοχῆς.

Ἐγνώριζαν οἱ ἀνώτεροι Βούλγαροι Ἀξ/κοί ὅτι ἀνάμεσα στούς παρτιζάνους ὑπῆρχαν καί οἱ Βούλγαροι πράκτορες.

Γι'αὐτό ἐφοβοῦντο μήν τυχόν κατάλάθος, σκοτώσουν κανένα ἀπ'αὐτούς.

Μιἄλλη διέξοδος ἀπό τόν σφαγιαζόμενο νομό Δράμας ἦταν ὁ ποταμός Στρυμῶνας.

Πρός τάἐκεῖ ἐστράφη μιά μερίδα τῶν καταδιωκομένων. Ἀλλά κι'ἐκεῖ οἱ Βούλγαροι εἶχαν στήσει πολλές ἐνέδρες.

Ἐλάχιστοι Ἕλληνες διέφυγαν πρός τήν Γερμανοκρατούμενην Ἑλλάδα διαπερνῶντας τόν ποταμό.

Οἱ περισσότεροι βρῆκαν στίς παρόχθιες περιοχές τραγικό θάνατο, ἀπό τάπυρά τῶν ἐνεδρευόντων Βουλγάρων.

Πολλές ἡμέρες ὁ Στρυμῶνας ἐξέβραζε τά πτώματα τῶν ἀθώων αὐτῶν θυμάτων.-

---

Η ΣΦΑΓΗ ΣΤΗ ΔΡΑΜΑ

ΟΥΔΕΜΙΑ
ΕΚΔΗΛΩΣΗ.

Τήν νύκτα τῆς 28-29 Σεπτεμβρίου 1941 ὅπως εἴδαμε σέ προηγούμενο κεφάλαιο καμμιά ἐπαναστατική ἐκδήλωση δέν ἐπραγματοποιήθη στήν πολη τῆς Δράμας.

Οἱ παρτιζάνοι μέ τόν Καπετάν Κίτσο πού εἶχαν ἔλθει ἔξω ἀπό τήν Δράμα γιά νά συνδεθοῦν μέ τούς Κομμουνιστάς τῆς πόλεως καί νά προκαλέσουν ἐπαναστατικά γεγονότα ἐπέστρεψαν ἄπρακτοι στάλημέρια των.

Οἱ Βουλγαρικές 'Αρχές εἶχαν προνοήσει καί τήν νύκτα ἐκείνη εἶχαν συλλάβει καί ἐξαφανίσει ὅλους τούς Κομμουνιστάς συνδεσμους πού θά ἐχρησιμοποιοῦντο γιά τόν σκοπόν αὐτό.

'Αφοβοῦντο, δικαιολογημένα, οἱ Βούλγαροι ὅτι ἕνα ψευδοκίνημα μέσα σέ τόσες χιλιάδες συμπαγῆ 'Ελληνικό πληθυσμό ἦταν δυνατόν νά δημιουργοῦσε ἀπρόβλεπτες καί δυσάρεστες γι'αὐτούς καταστάσεις.

Αὐτή ὅμως ἡ καταστολή στή γένεσή της κάθε κινήσεως δέν ἐσήμαινεν ὅτι ἡ Δράμα θά ἀπέφευγε τήν τόσο περίτεχνά προετοιμαζομένη ἀπό τούς Βουλγάρους σφαγή.

Ο ΦΟΝΟΣ
ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

"Αν οἱ "Ελληνες δέν μποροῦσαν πιά νά δώσουν τήν πολύπόθητην ἀφορμή οἱ Βούλγαροι μέσα στό σκοτάδι τῆς Σεπτεμβριάτικης αὐτῆς νύκτας τήν δημιουργήσαν.

Μετά τίς συλλήψεις περίπολοι βουλγάρων ~~κκκκκκκκκκ~~ Χωρ/κων καί στρατιωτῶν συνοδευόμενα ἀπό ἐνόπλους κομιτατζηδές περιέτρεχαν τήν πόλη καί πυροβολοῦσαν ἐναντίον ἀγνώστων ἐχθρῶν. "Εσβυσαν τά φῶτα τῆς πόλεως.

"Εντρομοι οἱ Δραμηνοί πίσω ἀπό τίς γρίλλιες τῶν παραθύρων τῶν σπιτιῶν παρακολουθοῦσαν μέ ὁλοένα αὐξανομένη ἀνησυχία αὐτό τό πανδαιμόνιο.

- Τί συμβαίνει; ἀναρωτιῶνται μέ ἀγωνία.

Τήν ἀπάντηση θά τήν λάβουν τά ξημερώματα.

'Εν τῷ μεταξύ ὁ "Ελληνας φύλακας τοῦ 'Ηλεκτρικοῦ 'Εργοστασίου Δράμας, 'Αποστόλου βρέθηκε δολοφονημένος ἀπό ἀγνώστους. Ποιοί τόν ἐδολοφόνησαν; Μά ποιοί ἄλλοι ἀπό

./.

αὐτούς πού πυροβολοῦσαν. Χωρις ἀμφιβολία οἱ Βούλγαροι τόν ἐσκότωσαν. Κανείς αλλος δέν ἐτόλμησε νά κυκλοφορήση ἐκείνη τήν νύκτα.

Αὐτόν τόν φόνο τοῦ 'Αποστόλου πού οἱ ἴδιοι οἱ Βούλγαροι διέπραξαν, οἱ Βουλγαρικές 'Αρχές ἐχρησιμοποιησαν ὡς δικαιολογητικό γιά τήν σφαγή τῆς Δράμας.

'Ο φόνος τοῦ 'Αποστόλου "λανσαρίσθηκε", σάν ἐπαναστατικ ἐκδήλωση τῶν κατοίκων τῆς Δράμας.

ΤΑΠΡΩΤΑ
ΘΥΜΑΤΑ

Τά ξημερώματα οἱ ἀρτεργάτες ἐξέρχονται ἀπό τά σπίτια τω γιά νά πᾶνε νά ἐργασθοῦν ὅπωςκάθε μέρα στά ἀρτοποιεῖα.

Τά βουλγαρικά περίπολα τούς δολοφονοῦν μέσα στούς δρόμου ἀπροειδοποίητα. Εἶναι τάπρωτα θύματα . Τάπτώματά των παραμένουν ἐκτιθεμένα σιά πεζοδρόμια γιά νάἐκφοβίζουν τούς ἄλλου Ἕλληνες.

Αἰτιολογικό τοῦ φόνου των οἱ Βούλγαροι προβάλουν ὅτι ὁ ΒούλγαροςΣτρατιωτικός Δ/της ἐξέδωκε διαταγή πού ἀπαγορεύεται ἐπί ποινῇ θανάτου ἡ κυκλοφορία 'Ελλήνων στούς δρόμους. 'Η διαταγή πιθανόν νά ἐξεδόθη. 'Αλλά ἐξεδόθη τήν νύκτα καί δέν ἀνεκοινώθη στόν πληθυσμό. Οἱ ἀρτεργᾶτες ἀπό ποῦ θά τό πληροφοροῦντο; 'Ο φόνος των λοιπόν εἶναι καθαρή δολοφονία.

ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ

'Από τίς πρωτεςπρωϊνές ὧρες περιπολίεςβουλγαρικές πού τίς ἀποτελοῦν στρατιῶτες Χωρ/κες δημόσιοι ὑπάλληλοι- δικαστικοί- κομιτατζῆδες κ.λ.π. μέ ἐπί κεφαλῆς 'Αξ/κούς ἀρχίζουν νά εἰσέρχωνται στά σπίτια καί νά συλλαμβάνουν τούς ἄρρενες ἀπό ἡλικίας Ι6-50 ἐτῶν.

Οἱ συλλαμβανόμενοι ὁδηγοῦνται σέ μικρές ὁμάδες ἀπό ἄλλα εἰδικά τμήματα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ καί Χωρ/κῆς σέ διάφορες τοποθεσίες. Πλατεῖα 'Ελευθερίας, Δημοτικός Κῆπος, Διοίκηση Χωρ/κῆς, Πευκάκια, Στρατῶνες Πεζικοῦ καί Πυροβολικοῦ κ.λ.π.

Οἱ τόποι αὐτοί θά γίνουν σέλίγες ὧρες καί οἱ τόποι τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀθώων αὐτῶν 'Ελλήνων.

'Η διέλευση αὐτή τῶν θυμάτων μέσα ἀπό τούς δρόμους τῆς πόλεως μέ ὑψωμένα τα χέρια καί μέ τήν ἀγωνία στήν καρδιά

./.

ήταν κάτι τό άφάνταστα τραγικό.

'Από τίς βρισιές καί τούς ξυλοδαρμούς καταλάβαιναν ότι κινδύνευαν .

Τήν ύποψία έπιβεβαίωναν τά ριχμένα στούς δρόμους πτώματα άλλων 'Ελλήνων (άρτοποιών- καταστηματαρχων κ.λ.π) πού εἶχαν έκτελεσθῆ τά ξημερώματα κατά τήν ἔξοδό τους άπό τά σπίτια των γιά τήν καθημερινή έργασία των.

Γιά νά συμπομευθοῦν οἱ συλλήψεις οἱ Βουλγαρικές άρχές διέταξαν τήν έκκένωση τοῦ άνατολικά τῆς όδοῦ Μεγάλου 'Αλεξάνδρου τμήματος τῆςπόλεως, μέ τήν ειδοποίηση οτι αὐτές οἱ συνοικίες θά έκπυρπολοῦντο.

'Αλλόφρονες οἱ ἄτυχοι "Ελληνες πέρνουν άπό τά σπίτια των ὅτι πολυτιμώτερον ἔχουν καί βγαίνουν στούς δρόμους.

'Οδηγοῦνται πρός τήν πλατεῖα.

'Εκεῖ εἶναι συγκεντρωμένες ὅλεςοἱ Βουλγαρικές 'Αρχές μέ έπί κεφαλῆς τόν Βούλγαρο Δήμαρχο Μπαντσαβάρωφ. Μπροστά στό Δημαρχεῖο εἶναι άπλωμένες δυό κουβέρτες. Σ'αὐτές έπάνω διατάσσονται οἱ "Ελληνεςνά έναποθέσουν ὅτι πολύτιμον εἶχαν μαζύ των. Δακτυλίδια, ρολόγια, βραχιόλια, χρήματα κ.λ.π. Κανονική ληστεία.

Τά γυναικόπαιδα έπιστρέφουν στά σπίτια των. Οἱ ἄνδρες μένουν. Τό αἷμα των θάχυθῆ σέλίγο γιά νά ίκανοποιήση τόν Βουλγαρικό σαδισμό.

Στίς 9 τό πρωΐ ἕνα βουλγαρικόν άεροπλάνον ὑπερίπταται τῆς Δράμας. Μερικοί "Ελληνες νομίζουν ὅτι εἶναι 'Αγγλικό καί τό χαιρετοῦν κρυφά. 'Αλλάέκεῖνο χαμηλώνει σέ ὕψος καί άρχίζει νά πολυβολῆ τόν συνοικισμό Κρατικά. Πολλά τά θύματα

ΑΣΚΗΣΗ
ΣΚΟΠΟΒΟΛΗΣ

Μιά ὁμάδα 'Ελλήνων κρατουμένων μέ συνοδεία Βουλγάρων Χωρ/κων κατέρχεται τήν ὁδό Παλαιολόγου. Τούς ὁδηγοῦν στήν 'Αστυνομία καί άπ'έκεῖ γιά τόν άναπόφευκτο μοιραῖο καί τραγικό θάνατο.

Οἱ ἄμοιροι τό προαισθάνονται. Προσπαθοῦν νά δώσουν κουράγιο στόν έαυτό τους, ὅτι τούς συνέλαβαν ὡς ὁμήρους καί θά τούς άφήσουν.Στούς δρόμους ὅμως εἶναι πεσμένα τά πτώματα τῶν δολοφονηθέντων άπό τούς Βουλγάρους 'Ελλήνων . Τρανή άπόδειξι καί γιά τήν δική τους τύχη.

./.

'Αντίστροφα ἀνεβαίνει τόν δρόμο ἕνας νεαρός Βούλγαρος 'Αξ/κός μ'ἕνα καινούργιο γερμανικό πιστόλι παραμπέλουμ περασμένο στή ζώνη του.

Εὐκαιρία νά τό δοκιμάσει.

Χωρίς νά σταματήσει καθόλου τό βάδισμά του πυροβολεῖ τούς οδεύοντες πρός τόν θάνατο Ἕλληνες, ἕξη φορές.

4 Ἕλληνες πέφτουν νεκροί. Οἱ ὑπόλοιποι μέ τούς Βουλγάρους Χωρ/κες σκορπίζουν . Οἱ Χωρ/κες ὅμως τούς ξαναμαζεύουν . Κανείςδέν πρέπει νά ξεφύγη ἀπό τήν σφαγή.

Ὅλα τακτοποιοῦνται. Τίποτε τό σπουδαῖο δέν συνέβη. Οἱ 4 δολοφονημένοι Ἕλληνες δέν λογαριάζονται. Ἡ συνοδεία ἐξακολουθεῖ τήν πορεία της. Μόνον Βούλγαρος'Αξ/κός συνεχίζε τόν δρόμο του βρίζοντας μέ το χυδαῖον βουλγαρικόν ὑβρεολόγιο .

Εἶναι πολύ θυμωμένος μέ τόν ἑαυτό του.

'Από τίς 6 σφαῖρες μόνον οἱ 4 βρῆκαν τόν στόχο τους.

- " ~~Ντάἴ παμάἴκα~~, βρίζει, ἔχασα τήν σκόπευσή μου...." Τό κτῆνος. → Ντά έμπαυ μάϊκα

ΑΡΚΟΥΔΑ
ΚΑΙ ΑΡΚΟΥΔΑΚΙ

Ἕνας Ρωμηός τώσκασε ἀπό τό μπουλούκι πού τό πήγαιναν γιά ἐκτέλεση. Κάποιος Βούλγαρος Στρατιώτης τόν πυροβόλησε ἀλλά δέν τόν πέτυχε. Εἶχε " τυχερό".

Μπῆκε σ'ἕνα στενό κι'ἀπό ἐκεῖ σ'ἕναν αλλο δρόμο.

'Ατυχία.

'Από τόν δρόμο αὐτόν κατέβαινε ἐκείνη τήν στιγμή μαζύ μέ τόν Ι4 χρονο γυιό,του ὁ περιβόητος ~~Ταγματάρχης~~ λοχαγός Στραχίνωφ τοῦ 57ου Βουλγαρικοῦ Συν/τος, ὁ σφαγεύς τῶν χωριανῶν. Νιγρίτης ψιλ.

'Ο Στραχίνωφ τραβᾶ τό πιστόλι του καί τοῦ κλείνει τόν δρόμο.

- Στόἴ νταπαμάἴκα κόμιτα γκρέτσκι"

(Στάσου , γ.... τήν μάνα σου ἀντάρτη Ἕλληνα).

'Ο Ρωμηός στήν ἀπελπισία του πέφτει στά πόδια τοῦ Ι4 χρονου γυιου τοῦ Στραχίνωφ γονατιστός.

Τοῦ φιλᾶ τά χέρια καί τόν παρακαλεῖ νά τόν γλυτώσει.

Τότε ὁ Στραχίνωφ ἔδωσε τό πιστόλι του στόπαιδί του.

'Η ἀρκούδα στο ἀρκουδάκι.

Καί τό ἀρκουδάκι ἔβγαλε τήν ἀπόφαση.

Πίεσε τήν σκανδάλη καί φύτεψε τήν πρώτη σφαῖρα στό κεφάλι τοῦ ατυχου Ἕλληνος. Τά μυαλά τινάχτηκαν στόν ἀέρα. Τό κορμί έπεσε στό εδαφος σπαρταρῶντας.

Τό ἀρκουδάκι πυροβόλησε καί ξαναπυροβόλησε μέ λύσσα μέχρι πού αδειασαν ὅλεςοἱ σφαῖρες τοῦ πιστολιοῦ στό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ πού εἶχε πιά πεθάνει.

'Ο Στραχίνωφ γελοῦσε. 'Ο γυιός του ἦταν ἀντάξιός του Γνήσιο Βουλγαρικό κτῆνος.

ΜΑΚΑΒΡΙΟ
ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

'Η 29-9-41 ἦταν ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος Δευτέρα. Αὐτήν τήν ἡμέρα γίνοταν τότε ἑβδομαδιαία λαϊκή ἀγορά τῆς Δράμας. 'Από τά γύρω χωριά ἔφερναν οἱ χωρικοί τά προϊόντα των γιά νά τά πουλήσουν καί ν'ἀγοράσουν ἄλλα εἴδη.

Τρεῖς χωρικοί εἶχαν διανυκτερεύσει σέκάποιο πανδοχεῖο τῆς Δράμας μέ σκοπόν αὐτήν τήν ἀγοραπωλησία.

Συνελήφθησαν ἀπό Βουλγάρους Χωρ/κες - Στρατιῶτες καί Κομιτατζῆδες. Τούς ὡδήγησαν στήν πλατεῖα , μέ βρισιές καί κτυπήματα.

'Εκεῖ ἐπικρατοῦσε πραγματικός πολεμικός συναγερμός.

Βούλγαροι στρατιῶτες, βούλγαροι Χωρ/κες , Βούλγαροι ἔνοπλοι πολῖτες (ὑπάλληλοι - δικαστικοί δάσκαλοι- γιατροί- δικηγόροι κ.λ.π.).

Ὅλοι περιφέρονται ἐξαγριωμένοι καί διψασμένοι γιά αἷμα.

Πολυβόλα στημένα σέἐπίκαιρα σημεῖα ἀποκλείουν κάθε προσπάθεια ἀπο δράσεως.

Μπροστά στό Δημαρχεῖο ὁ Βούλγαρος Δήμαρχος Δράμας Περβάν Μπατζαβάρωφ ὁ 'Αρχισφαγεύς ουρλιαζε κι'ἔβριζε.

Κοντά του ὁ βούλγαρος ἰατρός Ρασκώφ Δ/ντής τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου μέ τόν βοηθό του τον βούλγαρο ἰατρός Ταπίνσκι φανατικό μισέλληνα.

Μαζύ τους ἦταν καί οἱ Βούλγαροι δικαστικοί καί δικηγόροι πού ειχαν τοποθετηθεῖ στή Δράμα.

./.

'Από τόν έπάνω δρόμο έρχόταν βιαστικός γελώντας σαρκαστικά, ό Κωνσταντίνωφ ό βούλγαρος γραμματέας της Μητροπόλεως Δράμας. Χαιρετίσθηκαν μέ τόν Δήμαρχο καί στάθηκε κοντά του συζη τώντας.

Πολλοί Έλληνες κρατούμενοι σέ διάφορεςόμάδες χωρισμένοι στέκονταν άμίλητοι.

Μπροστά στήν Δημαρχίαν άπλωμένες δυό κουβέρτες. Όσοι συνελαμβάνοντο ύπεχρεούντο νά ρίχνουν έκεϊ ότι πολύτιμον είδος είχαν. Κι'αύτό γιά νά μήν χασομερούν οί Στρατιώτες μέ τήν έρευνα. Ληστεία χωρίς καμκίξκιξκικ προσχήματα. 'Επίσημα όργανωμένη. Νομίζει κανείς ότι βρίσκεται σέ έπιδρομή βαρβαρικών φυλών τού Μεσαίωνος.

Τούς τρεϊς χωρικούς τούς πέρασαν άπό έκεϊ. Τούς ύποχρεώνουν νά άφήσουν στίς κουβέ ρτες τά χρήματά των, τά δακτυλίδια των κ.λ.π. Οί δύο έδέχθηκαν. 'Ο τρίτος άρνήθηκε.

'Ο Μπαντζαβάρωφ φρύαξε. 'Ορμά νά κτυπήση τόν κάτίθασσο. 'Εκεϊνος τόν άπωθεϊ βίαια.

'Επάνω στόν άδάμαστον Έλληνα έπεσεν ~~όλο~~ τότε τό Βουλγαρικό σκυλολόϊ γιά νά τόν κατασπαράξη. 'Ο Κωνσταντίνωφ έβγαλε ένα μαχαίρι καί τό κάρφωσε μέ μανία στό στηθος τού 'Ελληνα 'Εκεϊνος έπεσε κάτω ξεψυχώντας.

Οί Βούλγαροι παραμέρισαν.

'Ο Κωνσταντίνωφ ώρμησε ξανά καί ποδοπατούσε μέ λύσσα τό κορμί πού κείτοταν.

Μέ τό ένα χέρι άρπαξε τό κεφάλι τού θύματος άπό τά μαλλιά καί τό σήκωσε. Μέ τό άλλο κρατώντας τό μαχαίρι τού έκοψε μέ μιά έπιδέξια ~~τόν~~ κίνηση λαιμό.

Τό κορμί έπεσε κάτω σπαρταρώντας καί πετώντας αίματα.

Τό κεφάλι έμεινε στά χέρια τού Κωνσταντίνωφ. Έσταζεν αίμα καί τόν πιτσιλούσε.

'Εκεϊνος κάτι είπε βουλγαρικά τό έφτυσε καί τό πέταξε πέρα.

Τό νεκρό κεφάλι άνοιγοκλείνωντας φρικιαστικά τα μάτια του κύλησε στά πόδια ένός βουλγάρου στρατιώτου. 'Εκεϊνος 76 κλώτσησε στά πόδια ένός άλλου, αύτός σέ άλλον.

Σέ λίγο στήν πλατεϊα τής Δράμας μέσα στά άγρια γέλια καί ξεφωνητά τών Βουλγάρων στρατιωτών, μπροστά στά μάτια τών βουλγαρικών άρχών, πού γελούσαν, άρχισεν ένα μακάβριο ποδόσφαιρο. Τό πιό μακάβριο ποδόσφαιρο τής παγκοσμίου

./.

'Ιστορίας. Τό ποδόσφαιρο τῆς κομένης κεφαλῆς. Ἔντρομοι τό εβλεπαν οἱ Ἕλληνες κρατούμενοι.

Αὐτό τό μακάβριο ποδόσφαιρο παρουσιάζει ἀνάγλυφα καί ὁλοζώντανα τήν βαθύτερη ψυχοσύνθεση τοῦ Βουλγαρικοῦ Λαοῦ. 'Αρχόμενοι καί Λαός διέπονται ἀπο ἀκατανίκητα ἐγκληματικά ἔνστικτα.

Μετά τρία χρόνια αὐτοί οἱ ἴδιοι Βούλγαροι στρατιῶτες " ποδοσφαιρισταί" θά φορέσουν μιά κόκκινη κορδέλλα στό πέτο, καί θά δηλώσουν θρασύτατα ὅτι εἶναι παιδιά τοῦ Βουλγαρικοῦ Λαοῦ καί " ἀδελφοί" τῶν 'Ελλήνων. Ὅσο γιά τά ἐγκλήματα, αὐτά θά διακυρήττουν ὅτι τά διέπραξαν " ἄγνωστοι φασῖστες". Τό θρᾶσος των δέν ἔχει ὅρια.

'Εκείνη τήν ὥρα πού παίζονταν τό μακάβριο ποδόσφαιρο διήρχετο ἕνα γερμανικό αὐτοκίνητο μέ ἕνα Γερμανό 'Αξ/κό καί Γερμανούς Στρατιῶτες.

Ὅταν οἱ Γερμανοί στρατιῶτες ἀντελήφθησαν τήν ἐπίδοση τῶν Βουλγάρων συναδέλφων των στόν ἄθλημα τοῦ ποδοσφαίρου κατέβηκαν ἀπό τό ὄχημα. Γιά νά σταματήσουν τό ποδόσφαιρο; Ὄχι , ὄχι. 'Απλῶς μέ τίς φωτογραφικές των μηχανές καί γελῶντας ἐτράβηξαν μερικές " καλές φάσεις" τοῦ μακαβρίου ποδοσφαιρου.

Η ΜΕΓΑΛΗ

ΣΦΑΓΗ

Οἱ ἐκτελέσεις ὅπως εἴδαμε εἶχαν ἀρχίσει ἀπό τίς πρῶτες πρωϊνές ὧρες τῆς 29-9-1941 στή πόλη τῆς Δράμας. 'Αλλά δέν ἦσαν ὁμαδικές. 'Εδολοφονοῦντο ἁπλῶς λίγοι Ἕλληνες σέ κάθε δρόμο. Τά πτώματά των ἔμεναν ἐκεῖ γιά νά προκαλοῦν τόν τρόμο στούς Ἕλληνας καί νά καταπτοήσουν τό ἠθικό των, ὥστε ν'ἀποφευχθῆ καμμιά τυχόν ξαφνική ἀντίστασι

'Επίσης πολλές ἐκτελέσεις ἔγιναν καί στήν κεντρική πλατεῖα.

'Αλλά ἡ μεγάλη σφαγή ἄρχισε τίς ἀπογευματινές ὧρες. Προηγούμενα ὁ διψασμένος γιά αἷμα καί χρῆμα βούλγαρος δήμαρχος Μπαντσαβάρωφ μάζεψε τίς δύο κουβέρτες πού εἶχε τοποθετήσει μπρός στό πεζοδρόμιο τοῦ Δημαρχείου. Τίς κουβέρτες αὐτές ὅπου οἱ Ἕλληνες κρατούμενοι ὑπεχρεοῦντο μέ τήν βία νά ἐναποθέσουν ὅλα τά τιμαλφῆ καί χρήματα πού κατεῖχαν.

'Ο Μπαντσαβάρωφ συνοδευόμενος ἀπό ὅλες τίς βουλγαρικές ἀρχές τῆς Δράμας καί ἀπό τόν Βούλγαρον 'Αρχιερατικόν Επίτροπο Δράμας 'Αρχιμανδρίτη Γκεοργκι Μπόνεφ εδωσε ἀπό τόν ἐξώστη τοῦ Δημαρχείου τό σύνθημα τῆς ἐκτελέσεως.

'Αμέσως τά πολυβόλα ἄρχισαν νά κροταλίζουν ἀπαίσια. Τά κορμιά τῶν 'Ελλήνων πέφτουν σπαρταρῶντας στούς δρόμους καί ὁ τόπος πλημμυρίζει ἀπό τό αἷμα.

'Από ἐκείνη τήν ὥραν οἱ ἐκτελέσεις συνεχίζονται παντοῦ σ'ὅλους τούς τόπους συγκεντρώσεως κρατουμένων 'Ελλήνων σ'ὅλη τήν Δράμα.

Στά Πευκάκια τοῦ Κορυλλόβου στούς Στρατῶνες, στή χαράδρα πίσω ἀπό τό Γυμνάσιο, στήν Πλατεῖα, στόν Δημοτικό Κῆπο, στόν Καπνολογικόν 'Ινστιτοῦτον . Παντοῦ κροταλίζουν τά πολυβόλα.

Μονον στήν γωνία τῶν ὁδῶν Παλαιολόγου- Μεγ. 'Αλεξάνδρου ἐδολοφονήθησαν 150 Ἕλληνες καί τό αἷμα των σχημάτιζε ρυάκ πού κυλοῦσε στά ρεῖθρα τῶν πεζοδρομίων.

Στόν Δημοτικό Κῆπο ἄλλοι ἑκατόν Ἕλληνες ἐδολοφονήθησαν χωρίς οἶκτο ἀπό προσωπικά ὄργανα τοῦ Μπαντσαβάρωφ.

Στήν κεντρική πλατεῖα τά θύματα ὑπερέβαιναν τίς 2500-3.000.-

Στούς Στρατῶνες πεζικοῦ καί Πυροβολικοῦ ξεπερνοῦν τά 1.000 ἄτομα.

Στά Στενημαχιώτικα οἱ μισοί ἀπό τούς ἐκτελεσθέντας ἦσαν ἀνήλικα παιδιά.

ΒΙΑΣΜΟΙ

'Η νύκτα τῆς 29/30 Σεπτεμβρίου 1941 ὑπῆρξε ἡ πιό τραγική στήν 'Ιστορία τῆς Δράμας.

'Ο τρόμος καί ὁ πόνος εἶχαν τρυπήσει τίς καρδιές τῶν ἐπιζώντων καί τῶν γυναικοπαίδων.

Οἱ Βούλγαροι, στρατιῶτες, Χωρ/κες, πολῖτες, ὑπάλληλοι, Δικαστικοί, δάσκαλοι, γιατροί κομιτατζῆδες εἶχαν μεθύσει ἀπό τό αἷμα καί ἀπό τό πιοτό. Γιατί εἶχαν λεηλατήσει τά διάφορα ποτοπωλεῖα τῆς πόλεως.

Τώρα διψοῦσαν γιά ἡδονή. Σάν ὀρδές ἀγρίων ὥρμησαν στά ἀφύλακτα καί χωρίς ανδρες σπίτια τῶν 'Ελλήνων.

Εἶχαν ἐπισημάνει τίς ὡραίες 'Ελληνῖδες ἀπό καιρό καί σ'αὐτές ξέσπασε ἡ κτηνώδης ὁρμή των.

Πόσες ἐβιάσθησαν ἐκεῖνη τήν νύκτα;

Κανείς δέν ξέρει. Εκρυψαν οἱ ἁγνές 'Ελληνῖδες στά φυλλοκάρδια των τό βδελυρό ντρόπιασμά των ἀπό τούς Βουλγάρους βιαστές. ~~[illegible]~~.

Ποικίλλης ἡλικίας τά θύματα. Βιάσθηκαν κοριτσάκια 13 ἐτῶν καί ὥριμες γυναῖκες ἄνω τῶν 45 ἐτῶν.

Οἱ βιασμοί γίνονταν πολλές φορές μπροστά στά μάτια της γρηᾶς μητέρας ἤ τοῦ γέρου παποῦ 'Ο ἕνας βούλγαρος ἐκτελοῦσε τήν βδελυρή πράξη. Οἱ ἄλλοι μέ τά ὅπλα στό χέρι ἀκινητοῦσαν τήν οἰκογένεια τῆς βιαζομένης καί περίμεναν ὑπομονετικά τήν σειράν των γιά νά βιάσουν κι'αὐτοί τήν αμοιρη κοπέλλα.

Φώναζαν βοήθεια οἱ γυναῖκες, οὔρλιαζαν ἀπό τούς πόνους ἀλλά δέν ὑπῆρχε κανείς νά τίς βοηθήσει.

Μόνον οἱ ἔνοπλοι βούλγαροι ἔτρεχαν τούς δρόμους αναζητῶντας γυναικεία σάρκα.

Πολλέςπέθαναν μετά ἀπό ὁμαδικό βιασμό των. Ἄλλες τίς σκότωσαν οἱ ἴδιοι οἱ Βούλγαροι γιατί ἐτόλμησαν νά τούς ἀντισταθοῦν. Ἄλλες τίς βιάσαν τήν ωρα πού ξεψυχοῦσαν.

'Ο Βούλγαρος ἔχει τήν λαγνεία τοῦ πιθήκου.

ΛΕΗΛΑΣΙΕΣ

Μετά τούς βιασμούς ἦλθεν καί ἡ ὥρα τοῦ πλουτισμοῦ.

Τά βουλγαρικά περίπολα ἐκεῖνο τό βράδυ λεηλάτησαν ὅλο τά σπίτια ὅπου ὑπελόγιζαν ὅτι μποροῦσαν νά βροῦν κάτι κι' πού νά ἔχη ἀξία.

'Ανυπολόγιστη εἶναι ἡ λεηλασία αὐτή στά σπίτια καί στά

Η ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ
ΤΩΝ ΙΧΝΩΝ

Τήν ιδια νύκτα οἱ Βούλγαροι ὠργάνωσαν ἀγγαρεῖες ἀπό Ἕλληνες κρατουμένους στή Διοίκηση Χωρ/κῆς.

Τούς ὑπεχρέωσαν νά φορτώσουν τάπτώματα πού εὑρίσκοντο στή πλατεῖα καί στούς δρόμους καί νά τά ρίξουν εξω τῆς πόλεως. Πολλούς ἀπό τούς συμμετασχοντας ἐξετέλεσαν στόν τόπο ὅπου πετοῦσαν τάπτώματα.

Μετά τήν μεταφορά τῶν πτωμάτων ἄρχισε μέ νερό ἡ πλύση τῶν δρόμων ἀπό τούς Ἕλληνας τῆς ἀγγαρείας.

Τήν ἑπομένη τάπερισσότερα ἴχνη εἶχαν ἐξαφανισθῆ. Ἀλλά πάλι εἶχαν ἀπομείνει ἀρκετά γιά νά ὑποδηλώσουν τά τραγικά γεγονότα.

ΔΥΟ
ΑΥΤΟΠΤΕΣ
ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Τίς ἀπογευματινές ὧρες τῆς 29-9-41 φθάνουνστή Δράμα δύο αὐτοκίνητα ἀνήκοντα σέ Γερμανικές καπνεμπορικές ἐπιχειρήσεις γιά τήν μεταφορά στήν Θεσσαλονίκη καπνῶν τῆς Ἀνατολ. Μακεδονίας. Ὁδηγοί τούς Ἕλληνεςκάτοικοι Θεσ/κης. Αὐτοί ὅταν ἐπέστρεψαν στή Θεσ/κη κατέθεσαν στίς Ἑλληνικές Ἀρχές τά ἀκόλουθα:

Κατά τήν διέλευσή τους ἀπό τούς δρόμους εἶδαν πάρα πολλά πτώματα δολοφονηθέντων Ἑλλήνων.

Διενυκτέρευσαν στά οικημα τῆς Βουλγαρικῆς Ἀστυνομίας, ἀπογορευομένης τῆς ἐξόδου των. Εἶδαν νά ὁδηγοῦνται στήν Ἀστυνομία, πολλές ὁμάδες Ἑλλήνων μέ συνοδεία Βουλγάρων Χωρ/κων ἤστρατιωτῶν.

Οἱ κρατούμενοι ὑφίσταντο τάπάνδεινα.

Ξυλοδαρμούς βασανιστήρια κ.λ.π.

"Ολην τήν νύκταἄκουγαν τά βογγητά βασανιζομένων καί τίς κραυγές.

- Δέν γνωρίζω τίποτα, δέν ἔκαμα τίποτα " Στίς 6,40' τό πρωΐ τῆς 30-9-41 εἶδαν νά ἐξέρχωνται ἀπό τήν ἀστυνομία τρία τετράτροχα γεμάτα ἀπό πτώματα τῶν δολοφονηθέντων Ἑλλήνων κρατουμενων κατά τήν νύκτα μέσα στά κρατητήρια ἀπό τά βασανιστήρια.

./.

Έπειτα από δέκα λεπτά είδαν μιά ομάδα Βουλγάρων Χωρ/κω καί πολιτών νά οδηγούν 10 Έλληνεςκοντά στό Ταχυδρομείο καί νά τους εκτελούν μέ πυροβολισμούς άπό τά νώτα.

Επίσης άλλον Έλληνα πού παρεξέκλινε μιάς συνοδείας 20 ατόμων εδολοφόνησαν οί συνοδοί Βούλγαροι Χωρ/κες.

ΣΤΡΑΤΩΝΕΣ
ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ

Στίς 29 Σεπτεμβρίου 1941 στούς Στρατώνες Πυροβολικού είχαν συγκεντρωθεί πάνω άπό 700 ~~άτομα~~ , Έλληνεςκρατουμένους.

Οί περισσότεροι ανήκαν στήν καλή λεγομένη κοινωνία τής Δράμας. Μεταξύ αυτών ό πρώην Δήμαρχος Φέσσας μέ τά δυό του παιδιά, ό ιατρός Προκοπίου, ό ιατρός Χρονίδης.

Τούς άφησαν πολύ ώρα μέ σηκωμένα τά χέρια καί τούς άκαναν σωματική έρευνα καί τούς αφήρεσαν ότι ειχαν επάνω τους, δακτυλίδια, ρολόγια, βέρες, χρήματα , καπαρδίνες, παπούτσια, σακκάκια, γραββάτες, καπέλλα κ.λ.π.

Δέκα πέντε άπ'αυτούς τούς ωδήγησαν σέ παρακείμενο σταύλο καί τούς εξετέλεσαν.

Σ'αυτούς προσετέθη καί εξετελέσθη Δραμηνός εργοστασιάρχης αεριούχων ποτών, πού παρεπονέθη ότι τού εκλεψαν οί Βούλγαροι στρατιώτες άπό τό πορτοφόλι του 90.000 λέβα.

Τά πτώματά τους ετάφησαν στό Ίνστιτούτο Καπνού.

Τό βράδυ τής επομένης παρά τίς διαβεβαιώσεις Βουλγάρου λοχαγού τής Μουσικής ότι δέν πρόκειται νά εκτελεσθούν αλλοι, οί δολοφονίες συνεχίσθηκαν.

Τήν νύκτα τής 1/2 Όκτωβρίου 1941 έρχεται στούς Στρατώνες τού Πυροβολικού ό πολιτικός ηγέτης τών Κομιτατζήδων τής Δράμας Βούλγαρος δικηγόρος Σφέτκο Μουδρώφ.

Σκηνοθετεί μιαν απόπειραν αποδράσεως τών κρατουμένων γιά νά δικαιολογήση τήν ομαδική δολοφονία. Είχε πιά έλθη ή διαταγή αναστολής τών σφαγών άπό τόν βασιλέα Βόρβα καί χρειαζόταν μιά δικαιολογία.

Τίς οδηγίες του πρός τούς βοηθούς του Κομιτατζήδες τίς ακούει ό κρατούμενος Άντώνιος Βεζιρτζόγλου.

Ένας Κομιτατζής πυροβόλησε κι'έσπασε τήν λάμπα στό στάβλο όπου ήσαν οί κρατούμενοι κλεισμένοι.

./.

Μέσα στό σκοτάδι καί τόν πανικό πού ἐπηκολούθησε/οἱ Κομιτατζηδες ἄρχισαν νά ρίχνουν χειροβομβῖδες.

Διεμελίσθησαν τά κορμιά τῶνἄμοιρων Ἑλλήνων.

Στόν σταῦλο μπαίνει ὁ Μουδρώφ.

Ἀποσύρουν τάπτώματα. Ρωτᾶ ποιοί εἶναι τραυματίες. Τούς ὑποδεικνύουν. Τούς συγκεντρώνουν καί τούς δολοφονοῦν μπροστά στά μάτια ὅλων.

Ὅλη τήν νύκτα συνεχίσθηκαν οἱ δολοφονίες.

Τήν ἑπομενη ἕνας Βούλγαρος Ἀξκός ἔρχεται καί ἐνεργεῖ " διοικητική ἐξέταση" γιά τίς ὁμαδικές δολοφονίες τῆς προηγουμένης νύκτας. Ἐκβιάζει τούς κρατουμένους νάὑποδείξουν τούς Κομ/στάς πού ὑπάρχουν ἀνάμεσά τους.

Εἰς ἀντάλλαγμα οἱ ὑπόλοιποι θά ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι.

Δύο Ἕλληνεςἐδήλωσαν ὅτι εἶναι ΚΟμ/στές καί ἐξετελέσθησαν ἀμέσως .

Οἱ ὑπόλοιποι ὅμως κρατούμενοι δέν ἀπηλευθερώθησαν.

ΣΤΡΑΤΩΝΕΣ
ΠΕΞΙΚΟΥ

Στούς Στρατῶνες Πεζικοῦ εἶχε συγκεντρωθεῖ μεγάλος ἀριθμός Ἑλλήνων κρατουμένων.

Οἱ ἐκτελέσεις ἐδῶ ἐγίνοντο πιό συστηματικά.

Οἱ κρατούμενοι διεχωρίζοντο σέ ὁμάδες Ι5 ἀτόμων καί ὡδηγοῦντο πρός τά μαγειρεῖα ὅπου καί ἐδολοφονοῦντο μέ πολυβόλα.

Τίς ἐκτελέσεις παρακολουθοῦσαν ἀπό τά παρακείμενα στρατιωτικά οἰκήματα οἱ οἰκογένειες τῶν Βουλγάρων στρατιωτικῶν καί ἀποίκων. Οἱ Βουλγαρικές ἀρχές εἶχαν ~~ἀλλλλλλλλ~~ συγκεντρώσει γιά λόγους ἀσφαλείας τίς βουλγαρικέςοἰκογένειες στρατιωτικῶν καί ἀποίκων μέσα στού στρατῶνες.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΤΙΣ
ΦΥΛΑΚΕΣ

Στίς φυλακές τῆς Δράμαςκαί κατά τό κίνημα καί μετά ἀπ' αὐτό διεπράχθησαν ἀπό τούς Βουλγάρους πολλά ἐγκλήματα σέ βάρος τῶν Ἑλλήνωνκρατουμένων.

Βασανισμοί μέχρι θανάτου, ξυλοδαρμοί μέχρις ἀναισθησίας ἀκόμη καί φρικαλέες στόντρόπο ἐκτελέσεως δολοφονίας ἦσαν τά συνήθη καθημερινά γεγονότα.

./.

Μέσα στά κελλιά τῶν φυλακῶν εἶχαν στιβαχθεῖ ἑκατοντάδες κρατουμένων πού περίμεναν τό μαρτύριο καί τον θάνατο Χαρακτηριστική εἶναι ἡ κατάθεση τοῦ Κων/νου Φωκᾶ κατοίκου Δράμας σ.ίς 'Ελληνικές 'Αρχές:

" Τήν 2αν 'Οκτωβρίου ἄνευ οὐδεμιᾶςἀφορμῆς ἐμέ καί τόν ἀδελφόν μου, μᾶς συνέλαβον ἀπό τήν οἰκίαν μας Βούλγαροι Χωρ/κες καί μᾶς ὡδήγησαν εἰς τό 'Αστυν. Τμῆμα. 'Εκεῖ ἀφοῦ μᾶς ἠρεύνησαν καί μᾶςἀφήρεσαν πᾶν τιμαλφές, ὅπερ εἴχαμεν μαζύ μας, μετά παρελευσιν ἡμισείας ὥρας μᾶςπαρέλαβε συνοδεί καί μᾶς ὡδήγει διά τό βουνόν πρός ἐκτέλεσιν.

Κατά καλήν μ.ας τύχην ὅμως, καθ'ὁδον συνηντήθημεν μέ τον Βούλγαρον Στρατιωτικόν Διοικητήν καί τόν Δ/τήν 'Ασφαλείας, οἱ ὁποῖοι μετά ὀλιγόλεπτον συνομιλέαν των μετά τῆς συνοδείαςμας, διέταξαν καί ἐνεκλείσθημεν πάλι εἰς τό τμῆμα.

Μετά παραμονήν μας ἐκεῖ ἐπί 4 ἡμερας μᾶς ὡδήγησαν εἰς τό φυλακάς Δράμας.

'Εκεῖ ἦλθεν, ἐνῶ ειμεθα εἰς ἕν δωμάτιον 80 ἄτομα καί ἐπῆρεν ἐμέ καί τόν ἀδελφόν μου εἷς Βούλγαρος ἐνωμ/ρχης ὀνόματι 'Ιβανωφ καί ἀφοῦ μας ὡδήγησεν εἰς τήν ἐκκλησίαν τῆς φυλακῆς ἤρχισε νά κτυπᾶ πρῶτον τόν ἀδελφόν μου διά τινος ὑπερμεγέθους σιδηροῦ ὀργάνου, μέχρις ἀναισθησίας καί, ἀφοῦ τόν ἐξήγαγε λιπόθυμον, εἰσήγαγεν ἐμέ καί ἤρχισε να μέ κτυπᾶ ὥστε ἀφοῦ μέ ἐσακάτευσε, μέ ἐξήγαγε λιπόθυμον καί μέ συνέφεραν ἀργοτερον ἄλλοι συγκρατούμενοί μου, διά τῆς παροχῆς τῶν πρώτων βοηθειῶν.

Κατά τό διάστημα τοῦ δαρμοῦ μου μοί ὑπέδειξεν εἰκόνα τῆςΠαναγίας ἀνηρτημένην καί με διέταξε νά φωνάξω " Ζήτω ἡ Βουλγαρία" καί " Δέν εἶμαι κομιτατζῆς".

Εἰς τήν φυλακήν αὐτήν ἔμεινα 38 ὁλοκλήρους ἡμέρας. Αἱ σκηναί αἱ ὁποῖαι διεδραματίσθησαν εἰς τάς φυλακάςαὐτάς εἶναι ἀπερίγραπτοι. Πᾶν κακούργημα δυνάμενον νά διαπραχθῇ ἀό καννιβάλους, διεπραχθη ἀπό τούς βουλγάρους εἰς τάς φυλακάς αὐτάς εἰς βάρος τῶν 'Ελλήνων κρατουμένων.

"Εβλεπέ τις παιδία Ι4 ἐτῶν νά δέρωνται ἀνηλεῶς μέχρι θανάτου ἐνώπιον τῶν πατέρων των, οἱ δέ πατέρες νά φονεύωνται καί νά ἀποθνήσκουν εκ τῶν πολλῶν βασανιστηρίων ἐνώπιον τῶν μικρῶν τέκνων των.

./.

'Η κόλασις αὐτή έληξεν δι'ἐμέ καί τόν ἀδελφόν μου μετά 38 ὁλοκλήρους ἡμέρας τῇ ἐπεμβάσει ἑνός Ελληνος Χ.... ἀπολαμβάνοντος τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν Βουλγαρικῶν 'Αρχῶν..."

ΝΕΚΡΟΣ

ΖΩΝΤΑΝΟΣ

'Ο Χ. Καλοχριστιανίδης, ζαχαροπλάστης στή Δράμα ἀφηγεῖται τάἀκόλουθα:

" Στίς 29 Σεπτεμβρίου 1941 τό πρωΐ, ἐκεῖ πού στεκόμουν στήν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ μου, ἕνας Βούλγαρος Χωρ/κας παρουσιάζεται μπροστά μου καί με διατάζει νά τόν ἀκολουθήσω. Τόν ἀκολούθησα . 'Ολόγυρά μου βλέπω όλο τόν κόσμο νευριασμένο νά φεύγη σέ διάφορες κατευθύνσεις. Βλέπω ἐπίσης Βουλγάρο υς Χωρ/κες νά ὁδηγοῦν καί άλλους συμπολῖτες μου, ὅπως ἐμένα. Κακά προαισθήματα γέμισαν τήν ψυχή μου. 'Υπελόγιζα ὅτι θά με φυλακίσουν ή θά μέ ἐξορίσουν.

Ισαμε τό τουφέκισμα δέν εφτανε ὁ νοῦς μου. Δέν εἶχαν ἀρχίσει νά μᾶς σκοτώνουν ἐπίσημα.

Μέ ὡδήγησαν στήν 'Αστυνομία. Εκεῖ βλέπω πολλούς συμπολῖτες μου στιβασμένους τήν αὐλή. Στά βλέμματά τουςδιακρίνω τρόμο. Καμμιά κίνηση δέν ἐπιτρέπεται. Μόνο μέ τά μάτια συνεννοούμεθα. Τά τουφέκια τῶν Βουλγάρων εἶναι ἐστραμμένα ἐπάνω μας.

"Υστερα ἀπό λίγο φέρνουν σκοινι καί μᾶς δένουν ολους πισθάγκωνα. "Οταν επιασαν νά δέσουν ἐμένα, δέν ξέρω πῶς συνεβη καί τό ἀριστερό μου μπράτσο ξέφυγεν ἀπό τό σφίξιμο. Τό αἰσθανόμουν ἐλεύθερο. Σήκωσα τό βλέμμα μου πρός τόν οὐρανό. Τί καλό νά εἶχ κάνει αραγε καί ὁ Θεός μοῦ τό ἀνταπέδιδε.

Μά διατάζουν να σηκωθοῦμε. Τραβᾶμε μιά ὁμάδα ἀπό 100 πρόσωπα μέ σκυφτούς ὤμους πρός τόν βορεινό λόφο, ἀπάνω ἀπό τήν πόλη. "Ηταν φανερό ὅτι βαδίζαμε γιά τόν " αλλο κόσμο". 'Αδιάκοπος ἀκουγόταν ὁ κρότος πολυβόλου πού δέν σταματοῦσε.

Πλησιάζοντας πρός τήν κορυφή τοῦ λόφου εἴδαμε μπροστά μας μιά αλλην ὁμάδα πού ἡ μοῖρα τούς ὡδήγησε πρίν ἀπό μᾶς στόν θάνατο.

./.

Πῶς βέβαια δέν τρελλαίνεται κανείς σέ τετοιες στιγμές εἶναι μυστήριο.

"Οπως προχωροῦσε ἡ ὁμάδα ὁλόσωμη καί ἀκέραια τήν βλέπαμε νά διαλύεται, νά ξεφτίζη, νά μικραίνη, ἀνάλογα μέ τόν θερισμό πού εκανε τό πολυβόλο . Κανείς τους δέν ἔμεινε ὄρθιος. "Ολοι ἔπεσαν σκοτωμένοι.

Καί τώρα ἡ σειρά μας. Φτασαμε ὡς ἕνα σημειο στό ὁποῖον αρχιζεν ὁ ἀνήφορος.

"Υστερα ἀπό μικρή στάση πήραμε διαταγή νά προχωρήσουμε. "Ετσι γινόταν πάντα. Επάνω στό προχώρημά μας τό πολυβόλο κτυποῦσε.

'Εγώ δέν μποροῦσανά χάσω τήν ἐλπίδα.

Αὐτό τό ἀστόχημα στό σφίξιμο γιατί εγινε άν ὄχι κιὐκὴκ γιά τήν σωτηρία μου; Τί ἀξία θά εἶχε αὐτή ἡ συμπονια τῆς μοίρας μου αν δέν εἶχε τή συνέχειά της;

"Ας εἶναι. Πέστε το ἄσκοπη παρηγορηά. Πέστε το τρέλλα τῆς στιγμῆς.

Καθώς ημουν πρῶτος στή δεμένη ομάδα καί πήραμε διαταγή νάπροχωρήσουμε, ὁ δεύτερος συντρόφός μου ἀπό τόν φόβο μήν κα υστερήση στή διαταγή προχώρησε με τέτοιαν ὁρμή, ὥστε μέ πάτησε στό πόδι δυνατάα καί μ'έρριξε κάτω. Αὐτό ἦταν ἡ σωτηρία μου.

Τάνπολυβόλο ἔρριξε ἐπάνω μου τρία πτώματα συντρόφων μου χωρίς νά μέ τραυματίση. Εμειναακίνητος, κολλημένος στό χῶμα σάν πεθαμένος. Ακουα τό πολυβόλο νά συνεχίζη τίς βολές του."Ακουα τόν γδοῦπο τῶν κορμιῶν πού έπεφταν . "Οταν τό πολυβόλο σταμάτησε τότε ἀναστέναξα κι'εὐχαρίστησα βουβά τόν Κύριο. "Αρραγε σώθηκα;

Πόσοι κίνδυνοι ακόμη. 'Ακούονται βήματα στρατιωτῶν. Κάνουν ἐπιθεώρηση . "Οπου βλέπουν ἐλάχιστα σημεῖα ζωῆς δίνουν τήν χαριστική βολή. Πέρασαν ἀπό κοντά μου. 'Η προσποιηση τοῦ πεθαμένου τριπλασιάσθηκε. Μ'έσωσαν τά τρία πτώματα πού μέ πλάκωσαν. "Ηταν τόσο ἐμφανῆ τά συμπτώματα τοῦ θανάτου ὥστε δέν ελαβον τόν κόπον νά ἐξετάσουν ἐμένα πού ἤμουν από κάτω τους.

"Υστερα ἀπό λίγο δεύτερη ἐπιθεώρηση.

Μερικοί πυροβολισμοί ἐκεῖ κοντά μου. 'Αποτελείωσαν τους τυχόν δώσαντας σημεῖα ζωῆς. Τόδικό μας γκρούπ πέρασεν ἀπαρατήρητο. Καί τώρα θά περιμένω τήν νύχτα γιά νά τοῦ

./.

δώσω δρόμο.

ΧΑΡΙΣΜΑ
ΘΕΟΥ

Ὁ Σωτήριος Στυλίδης ἔμπορος ἀπό τήν Δράμα καταθετει τά ἀκόλουθα:

" Μέ συνέλαβαν τήν πρώτην ἡμεραν τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἦλθε στό σπίτι μου ἕνας βούλγαρος Χωρ/κας , γνωστός μά ιστα καί μέ διέταξε νά τόν ἀκολουθήσω. Ἐγώ διατελῶν γνώστης τῆ καταστάσεως καί τῶν αναμενομένων κακῶν ἐζήτησα ν'ἀποφύγω . Ἀλλ'αὐτός ἀνένδοτος μέ απείλησε μέ τό ρεβόλβερ. Ἰσχυρίζετο ότι ἔχει διαταγήν. Ἀπό τό σπίτι μου μέ προέπεμψαν μέ θρήνους καί όδυρμούς. Ὅταν ἐβγῆκα ἔξω παρετήρησα μεγάλη ἀναστάτωσιν καί ἐγνώριζα πλέον ἀπό ἐκείνην τήν στιγμήν τήν τύχην μου.

Ὡδηγήθηκα στήν Ἀστυνομία. Τό θέαμα πού εἶδα ἐκεῖ ἐνίσχυσε τίς κακές προαισθήσεις μου.

Σκυμμένοι μέ τό κεφάλι νά ακουμπᾶ σχεδόν στά γόνατα, καθόταν περί τούς 60-70 συμπολῖτες μου, ἐκ τῶν ὁποίων πολλούς ἐγνώριζα. Ὅλοι δεμένοι πισθάγκωνα, μέ ὄψη θλιβερή, ζωντανοί νεκροί.

Μ'ἔδεσαν κι'ἐμένα καί μέ σκούντησαν ἀνάμεσα στούς ἄλλους Πῆρα τή θέση μου.

Ὕστερ'ἀπό λίγο τό ἀπαίσιο βουλγαρικό " ἄιντε" τράνταξε τήν ἀκοή μας. Ὑπό κουστωδίαν πολυαρίθμων Βουλγάρων στρατιωτῶν τραβήξαμε πρός τόν γνωστόν Γολγοθᾶν . Ἐπάνω ἀπό τά χαριτωμένα πευκάκια ἑνός λόφου τῆς Δράμας.

Μιά μικρή στάση στήν ἀρχή τοῦ ἀνηφόρου. Ὁ τελευταῖος σταθμός τῆς ζωῆς. Ἡ σκέψη μου ἀν ζητᾶ τρόπον σωτηρίας. Μέ τό πρῶτο προχώρημα πρός τήν ἀνηφοριά ἀκριβῶς τήν στιγμή πού θ'ἄρχιζε τό πολυβόλο τήν μακάβρια δουλειά του, πέφτω σάν ἀπόπληκτος στή γῆ. Ἔπεσαν ἄλλοι κατόπιν. Ἀλλά ἔπεσαν γιά νά μήν ξανασηκωθοῦν.

Ἔπειτα ἔρχονται οἱ ἐπιθεωρήσεις . Πρώτη ἐπιθεώρησις. Δευτέρα ἐπιθεώρησις. Δέν μέ ἀντελήφθησαν.

Τρίτη ἐπιθεώρησις. Τώρα πλησιάζει γνωστή φυσιογνωμία βουλγάρου Χωρ/κου . Αὐτός κατάλαβε τί συμβαίνει. Ἦλθε ὁ ρόλος τῆς παρακλήσεως.

./.

Συγκινεῖται ὁ γνωστός μου Βούλγαρος.

'Αλλά τήνστιγμήν ἐκείνη ἀπό μακρυά ἀκούεται καλπασμός ἀλόγου καί ἐμφανίζεται ἕνας βούλγαρος.'Αξ/κός Τελείωσε πιά. Θά μέ σκοτώσουν.

"Οταν ὅμως ἐπλησίασε ἀνεγνώρισα γνωστόν βούλγαρον στόν ὁποῖον μάλιστα μοῦ φαίνεται ὅτι εἶχα προσφέρει κάποτε καί ὡρισμένην ἐκδούλευσιν.

"Οταν ἐπλησίασε ἔπεσα στά πόδια του.

- "Καπετάν σέ παρακαλῶ, ὅτι ἐδώρησεν ὁ θεός μήν τό ἀφαιρεῖς ἐσύ. θά σέ βαραίνει ἡ ἁμαρτία..."

'Ο 'Αξ/κός θυμήθηκε τό καλό μέ ἀνεγνώρισε καί μοῦ χάρισε τήν ζωή,

Αὐτή εἶναι ἡ ἱστορία μου. Δοξάζω τόν Θεό.

ΕΝΑΣ ΤΥΧΗΡΟΣ
ΣΤΟΥΣ ΤΡΙΑΚΟΣΙΟΥΣ

'Ο Νικόλας Παπαδόπουλος ἀπό τήν Πλατανιά Δράμας, βρέθηκε στή Δράμα τήν ἡμέρα τῶν σφαγῶν.

Συνελήφθη καί μαζύ μέ 300 ἄλλους Ἕλληνες δεμένους πισθάγκωνα ὡδηγήθηκε στούς Στρατῶνες Μεζικοῦ.

'Εκεῖ κατά τήν στιγμή τῆς ἐκτελέσεως, αὐτός ἐτραυματίσθηκε ἐλαφρά σέ τρία μέρη τοῦ σώματός του. Ἔπεσε κατά γῆς καί ὑπεκρίνετο τόν νεκρό.

Καθώρθωσε χωρίς νά τόν αντιληφθοῦν νά κρυφθῆ σέ παρακείμενο θάμνο.

Παρακολούθησε μέ φρίκη ὅλες τίς ἐκτελέσεις, τίς χαριστικές βολές καί τόν ἐνταφιασμό τῶν πτωμάτων.

ΑΔΕΛΦΕΣ
ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

'Η Σταματούλα καί ἡ ΜαίρηΖαχαροπούλου ἦσαν δύο ἀγνές 'Ελληνοπούλες τῆς πόλεως Δράμας. 'Ο πατέρας τους, ἄλλοτε συνδικαλιστικό στέλεχος, εἶχε πεθάνει ἀπό χρόνια.

Αὐτές συντηροῦσαν τήν χήρα μητέρα τους καί τήν μικρότερη ἀδελφή τους τήν Χαρίκλεια.

Οἱ Βουλγαρικές 'Αρχές εἶχαν ἐπιτάξει τό σπίτι τῆς Θείας των γιά νά κατοικήση σ'αὐτό ὁ Βούλγαρος Στρατιωτικός Διοικητής Συν/ρχης Μιχαήλωφ.

./.

Πέταξαν οἱ Βούλγαροι τά πράγματά τῆς θείας ἔξω. Αὐτές πῆγαν νά τήν βοηθήσουν στή μεταφορά.

'Ο βούλγαρος στρατιώτης πού ἐφρούρει τό οἴκημα εἶπε στήν Σταματοῦλα μιά χυδαῖα φράση καί τῆς ἔκανε μιάν ἄσχημη χειρονομία.

'Εκείνη σάν τίμια 'Ελληνίδα τόν προσέβαλε καί τοῦ φώναξε ὅτι οἱ "Ελληνες Στρατιῶτες ποτέ δέν φέρονται ἔτσι.

Μιά ὑπηρέτρια πού ἤξερε ἑλληνικά τό ἄκουσε καί τό εἶπε στήν Μιχαήλοβα τήν σύζυγο τοῦ Συνταγματάρχου. 'Εκείνη τό βράδυ τά ἀνέφερε στόν ἄνδρα της.

Αὐτό ἦταν ἡ ἀρχή τοῦ τέλους.

Στίς 14 Σεπτεμβρίου 1941 συλλαμβάνεται ἡ Σταματούλα Ζαχαροπούλου μέ τήν κατηγορία ὅτι θά ἔβαζε βόμβα γιά νά τινάξη τό σπίτι τοῦ Μιχαήλωφ. Η κατηγορία ἦταν ψευδής

Τελικά τήν ἀφήνουν ἐλεύθερη.

'Αλλά τήν νύκτα τῆς 27 πρός 30 Σεπτεμβρίου 1941 εἰσέρχονται βίαια στό σπίτι τῶν ἀδελφῶν Ζαχαροπούλου δύο Βούλγαροι Χωρ/κες γνωστοί μέ τά μικρά των ὀνόματα, Σάββας καί Μαρῖνος . Ζητοῦν τήν Σταματοῦλα. 'Αλλά ἡ ἀδελφή της ἡ Μαίρη δέν τήν ἀποχωριζεται . Θά ἀκολουθήση κι'αὐτή. Οἱ Χωρ/κες δέχονται . 'Η ἄμοιρη μάνα ἐπεμβαίνει καί λέει ὅτι εἶναι νύκτα. Παρακαλεῖ τούς Χωρ/κες νά ἔλθουν αὔριο νά τίς πάρουν. 'Αγκαλιάζει τά κορίτσια της καί δέν τά ἀφήνει.

Οἱ Χωρ/κες στρέφουν τά ὅπλα ἐναντίον της. Τήν διατάζουν νά σωπάση ἀλλοιῶς θά τίς σκοτώσουν ὅλες.

'Η μάνα τούς δίνει τά παλτά τους.

- Φορέστε τα νά μήν κρυώσετε τούς λέει.

'Αλλά οἱ δυό κοπέλλες ξέρουν καλά ὅτι εἶναιτό τέλος.

- Μάνα δῶσε μαςτά σταυρουδάκια μας καί ἀπό μιά εἰκονίτσα νά κρεμάσωμεστό λαιμό μας.

Τούς τάπερνάη στό λαιμό ἡ μάνα καί τά φιλᾶ καί τά ξαναφιλᾶ τά κορίτσια της.

Κι'ἐκεῖνες δέν μποροῦν νά ξεκολλήσουν ἀπό τήν ἀγκαλιά της. Τήν φιλοῦν καί τήν ξαναφιλοῦν. "Ολες ξέρουν ὅτι εἶναι ἡ τελευταῖα φορά πού βλέπονται. 'Αλλά καί οἱ τρεῖς δίνουν κουράγιο ἡ μιά στήν ἄλλην, οτι θά ξαναγυρίσουν σέ λίγο.

./.

'Αλλά Οί Βούλγαροι Χωρ/κες βιάζονται. Μέ τούς υποκοπάνους τών όπλων των, μέ βρισιές καί μέ χυδαίες χειρονομίες τίς αποχωρίζουν.

'Αρπάζουν τήν Σταυρούλα καί τήν Φαίρη καί τίςοδηγοῦν στήν 'Αστυνομία.

Πόσαι έξευτελισμοί μέσα στή νύκτα, εκείνη . Τελικά τίς όδηγοῦν ἔξω ἀπό τήν Δράμα στόν δρόμο πρός τό Μοναστηράκι Καθώς περνᾶ ἡ τραγική συνοδεία ἀκούγωνται οἱ βρισιές τῶν Βουλγάρων καί οἱ κραυγές τῶν δυο,κοριτσιῶν.

- Σκοτῶστε μαςκτήνη βουλγαρικά. 'Εμεῖς θάπεθάνουμε σάν 'Ελληνίδες ! Σύντομα θά ἐκδικηθοῦν οἱ "Ελληνεςτόν θάνατό μας. Εἴμαστε 'Ελληνίδες περήφανεςκαί τιμημένες . Εἴβαστε σκυλιά λυσασμένα κάι φίδια φαρμακερα".

Μαζύ τους ὡδηγοῦν στήν ἐκτέλεση καί μιάνἄλλη ἁγνή 'Ελληνοπούλα τήν 'Ελένη Μπρέζα.

'Εκεῖ στήν σκοτεινή ἐρημιά πρίν ἀπό τήνἐκτέλεση οἱ Βουλγαρικοί γορίλλες τίς βιάζουν απάνθρωπα ὁμαδικά.

Οὐρλιάζουν ἀπό τούς πόνους καί τήν ντροπή οἱ 'Ελληνοπούλες. Μά κανείς δέν ὑπάρχει νά τίς σώσει.

Τέλος το βουλγαρικό πολυβόλο σταματᾶ τό μαρτύριό τους καί τήν ζωή τῶν τριῶν αὐτῶν ἀθώων κοριτσιῶν.

'Ενα ἀκόμη ἔγκλημα φρίκης τοῦ Βουλγαρικοῦ σαδισμοῦ.

Ο ΣΥΛΛΕΞΑΣ ΘΕΙΣ ΔΕΛΗΣΑΒΒΙΔΗΣ

'Ο ὁπλαρχηγός τῆς ΕΣΕΔ Γεώργιος Δελησαββίδης μᾶς δίνει μιά θαυμάσια περιγραφή τῶν γενομένων ἐκτελέσεων στά Πευκάκια Δράμας . Συνελήφθη τό μεσημέρι τῆς 29-9-41 στό σπίτι του ἀπό τόν ἴδιο τόν Βούλγαρο Δ/τή 'Ασφαλείας Στεπάν Μαγκελάνσκι.

Τόν ὡδήγησαν στό Διοικητήριο ὅπου γινόταν ἡ συγκέντρωση ἐπιλέκτων κρατουμένων.

Μαζύ μέ ἄλλους 300 τόν ὡδήγησαν στή θέσι Πευκάκια, τήν 2αν ἀπογευματινήν ὥρα.

Οἱ ἐκτελέσεις εἶχαν ἀρχίσει καί ἤδη εἶχαν θανατωθεῖ στό σημεῖο ἐκεῖνο μέ πολυβόλα ἑκατοντάδες ἄλλοι "Ελληνες.

"Οταν ἦλθε ἡ σειρά τους, διετάχθησαν ἀπό τόν ἐπικεφαλῆς Βούλγαρο 'Αξ/κό νά ξαπλώσουν ἐπί τοῦ ἐδάφους. Πολυβόλα στημένα σέ ὕψωμα ἄρχισαν τούς πολυβολισμούς.

Τήν 3ην ἀπογευματινήν ὥραν εἶχεν τελειώσει η εκτέλεση

Εὐτυχῶς δέν εἶχε σκοτωθεῖ.

Μετά τήν 4ην ἀπογευματινήν ὥρα ἦλθε τμῆμα Βουλγαρικοῦ

./.

στρατοῦ για νά δώση στούς τυχόν ἐπιζῶντες τήν χαριστική βολή.

Δέν τόν άντελήφθησαν ὅτι ἦτο ζωντανός.

Τήν 7ην ἑσπερινήν ὥραν ἦλθεν ἄλλη ὁμάς Βουλγάρων στρατιωτῶν γιά τό πλιάτσικο τῶν πτωμάτων

Τήν 8ην νυκτερινήν ὁ Δελησαββίδης ἔφυγε μέσα στό σκοτάδι.

Τράβηξε γιά τάν Βαθύλακκο ὅπου ὅπως εἴδαμε σέ προηγούμενο κεφάλαιο διέσωσε τούς κατοίκους ἀπό τήν σφαγή.

'Από τότε παρέμεινε στά ὄρη σάν ὁπλαρχηγός τῶν 'Εθνικῶν 'Ανταρτικῶν ὁμάδων τῆς ΕΣΕΑ.

ο αριθμος των θυματων

Πόσοι ἐδολοφονήθησαν κατά τό Βουλγαρικό ψευδοκίνημα στή Δράμα;

"Αγνωστος εἶναι ὁ ἀριθμός. Διότι ἡ 29-9-41 ἡμέρα Δευτέρα ἦταν ἡμέρα ἑβδομαδιαίας ἀγορᾶς καί πολλοί χωρικοί εἶχαν συρρεύσει στή Δράμα γιά τόν σκοπό αὐτό.

'Υπολογίζονται τά θύματα σέ 4.500 "Ελληνες. Οἱ ὑλικές ζημίες πού προεκάλεσαν οἱ διαρπαγές καί λεηλασίες ξεπέρασαν τίς 70.000.000 δρχ.

'Ο ἀριθμός τῶν βιασθεισῶν ἀπό τούς Βουλγάρους 'Ελληνίδων παραμένει τελείως ἄγνωστος. Καί σάν νά μήν ἔφθαναν ὅλα αὐτά, οἱ Βουλγαρικές ἀρχές ἐπέβαλαν στόν πληθυσμό τῆς πόλεως 10.000.000 λέβα πρόστιμο πού εἰσεπράχθη σάν φορολογία.

'Η Δράμα πού χάρις στόν Μητροπολίτη 'Αγαθάγγελον τό 1913 εἶχε διαφύγει τήν σφαγή, δέν διεσώθη τό 1941 Σήμερα ἕνα μνημεῖο λιτό ἀπέναντι ατό Δημοτικό κῆπο θυμίζει στούς ἐπιγενομένους τήν μεγάλη σφαγή καί τήν μεγάλη θυσία τῶν Δραμινῶν στό βωμό τῆς 'Ελευθερίας ~~τῶν Δραμινῶν~~.-

---

- ~~ΚΕ~~ΦΑΛΑΙΟΝ 13ον

ΟΙ ΠΑΡΤΙΖΑΝΟΙ ΔΙΑΛΥΟΝΤΑΙ

ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

'Από τίς άρχές τοῦ δευτέρου δεκαημέρου τοῦ 'Οκτωβρίου 1941 ἡ στάση τῶν Βουλγαρικῶν 'Αρχῶν ἀπέναντι στούς παρτιζάνους μεταβάλλεται.

'Η συνεργασία, ἡ συνενοχή, καί ἡ ὑποβοήθηση τοῦ παρτιζανικοῦ κινήματος διακόπτεται.

Οἱ Βούλγαροι πράκτορες λίγοι λίγοι ἀρχίζουν νά διαρρέουν ἐπιστρέφοντες καί πάλι στίς Βουλγαρικές στρατιωτικές μονάδες των.

'Ο Βουλγαρικός Στρατός πού μέχρις ἐκεῖνες τίς ἡμέρες ἀπέφευγε νά ἔλθη σέ σύγκρουση μέ τούς Παρτιζάνους τώρα ἀναλαμβάνει ἐπιθετική δραστηριότητα.

Οἱ Κομμουνισταί ἀρχίζουν νά καταφιώνονται. Τρεῖς ἦσαν οἱ αιτίες αὐτῆς τῆς μεταβολῆς.

I.- 'Η σφαγή βυζαντινού μέρους ~~τοῦ Ἑλληνικοῦ~~ πληθυσμοῦ εἶχε συντελεσθεῖ, χάρις στήν ἀφορμή τοῦ ψευδοκινήματος. Τώρα τό κίνημα αὐτό δέν τούς χρειαζόταν.

2.- 'Η δύναμη τῶν παρτιζάνων εἶχεν αὐξηθεῖ. 'Από 600 πού ἦσαν κατά τό ψευδοκίνημα, τώρα μέ τήν ἄνοδο στά βουνά ὅλων τῶν Κομμουνιστῶν καθώς καί ἄλλων ἀφελῶν 'Ελλήνων καί γυναικοπαίδων θά εἶχε ξεπεράσει τίς δυό χιλιάδες.

'Η δύναμη αὐτή ὅσο παρέμενεν ἀνοργάνωτη ἦταν βέβαια ἀκίνδυνη, ἀλλά κανείς δέν μποροῦσε νά προδικάση, τί θά συμβῆ ἐάν ἐξοπλιζόταν καί διωργανώνετο.

3.- Εἶχαν διαρρεύση πληροφορίες γιά τά φρικτά γεγονότα τῶν σφαγῶν στήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος 'Ελλάδα καί εἶχαν προκληθεῖ σοβαρές διαμαρτυρίες τῆς Κυβερνήσεως τῶν 'Αθηνῶν καί διαφόρων 'Ελληνικῶν ὀργανώσεων πρός τίς Γερμανικές 'Αρχές Κατοχῆς. 'Υπῆρχε κίνδυνος τά γεγονότα αὐτά νά ἔχουν δυσάρεστον ἀντίκτυπο στή Βουλγαρική Κυβερνηση Γι'αυτό ἔπρεπε νά γίνη ἔκδηλη ἡ καταδίωξη τῶν παρτιζάνων ὥστε ν'ἀποδειχθῆ ὅτι ὑπῆρξεν 'Επαναστατικό Κίνημα.

ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΣ
ΚΑΙ ΑΦΡΑΝΕΙΑ

Στά βουνά στά στρατόπεδα Δερμιτζογιάννη καί 'Ισμαήλ 'Ομπάση εἶχαν συγκεντρωθεῖ 2000 καί πλέον ἄνδρες καί

./.

γυναικόπαιδα.

Οἱ μάχιμοι ἄντρες πού μποροῦσαν νά ἐξοπλισθοῦν ἀνήρχοντο σε 1500 περίπου.

Ἀποτελοῦσαν δηλαδή μιά σημαντική καί ὑπολογίσιμη δύναμη. Ἀλλά ελλειπαν δύο ἀπο τίςκυριώτερες προϋποθέσεις, γιά τήν δημιουργία ἰσχυροῦ ἀνταρτικοῦ σώματος.

Πρῶτον τά ὅπλα καί δεύτερον ἡ ἄξια ἡγεσία.

Τά ὅπλα μόλις ἐπαρκοῦσαν γιά 500 περίπου ἄντρες. Αὐτά εἶχαν δοθεῖ μόνον σέ ἐμπίστους Κομμουνιστές. Σπάνια ἐδίδοντο σέπρόσωπα πού δέν εἶχαν Κομμουνιστικό παρελθόν. Κι'ἄν κατάλάθος ἐδίδοντο ὅπλα σέ ἄλλα ἄτομα, ἔπειτα ἀπό λίγο τά ἀφώπλιζαν πάλι.

Αὐτό εἶχε δημιουργήσει δύο κατηγορίες παρτιζάνων. Τούς ἐνόπλους πού ἀποτελοῦσαν τήν " ἀνώτερη τάξη" καί εἶχαν ὅλα τά δικαιώματα ἀκόμα καί τό δικαίωμα ζωῆς ἤ θανάτου καί τούς ἀόπλους πού ἦσαν οἱ " παρίες".

Σ'αὐτούς τούς παρίες ἀνετίθεντο ὅλες οἱ ἀγγαρεῖες καί ἡ διαγωγή τῶν ἐνόπλων ἀπέναντι αὐτῶν ἦταν περιφρονητική. Μέ τήν ἔλλειψη μάλιστα τροφίμων πού παρουσιάστηκε οἱ παρίες δέν εἶχαν οὔτε δικαίωμα τροφῆς.

Φυσικό λοιπόν ἦταν οἱ "παρίες" αὐτοί νά ἀρχίσουν νά μισοῦν τήν " ἀνωτέρη τάξη".

Ἀλλά καί ἀνάμεσα στούς ἐνόπλους παρτιζάνους εἶχαν δημιουργηθεῖ δύο παρατάξεις. Ἀπό τήν μιά μεριά ὑπῆρχαν οἱ Καπετάνιοι καί τά μεγάλα Κομματικά στελέχη πού εἶχαν τα πάντα στή διάθεσή τους, μέχρι καί ὄμορφες γυναῖκες καί ἀπό τήν ἄλλη οἱ ὁπλῖτες πού ἔτρωγαν τά ψύ χουλα τοῦ " συμποσίου" τῶν μεγάλων.

Ὑπέβοσκεν λοιπόν καί ἐδῶ μιά μικρή διαμάχη. Αὐτά ὅλα ἀποδεικνύουν ὅτι δέν ὑπῆρχεν ἄξια ἡγεσία γιά νά διοικήση αὐτό τό ἀσύνταχτο μπουλοῦκι καί νά τό μεταβάλη σέ πειθαρχημένη ἀξιόμαχη δύναμη.

Καί πραγματικά ὁ Καπετάν Κῖτσος καί τό Ἐπιτελεῖο του μπορεῖ νά φοροῦσαν βαρειά φυσέκλίκια καί νά ἔλεγαν μεγάλα λόγια, ἀλλά τούς ἔλλειπεν ἡ ἀναγκαία γνώση, γιά ἕνα παρόμοιον ἀγῶνα καί δέν διεπνέοντο ἀπό τόν φλογερόν ἐνθουσιασμό τό ἀναγκαῖο θάρρος καί τόν ὁραματισμό πού πρέπει νά ἔχουν οἱ ἡγέτες.

Ἐπαναπαύοντο καθήμενοι σάν πασάδες στό λημέρι των καί ἐθελοτυφλοῦσαν, μπροστά στήν ἐπερχομένη τρομερή γι'αὐτούς

./.

πραγματικότητα.

Δέν εἶχαν τήν δύναμη νά τήν ἀντιμετωπίσουν.

'Ηρκοῦντο στήν πίστη των πρός τόν Κομμουνισμό πού δυστυχῶς δέν μποροῦσε νά τούς σώση.

Εἶχαν ἤδη διαβρωθεῖ ἀπό τούς Βουλγάρους πράκτορες πού τούς ἀπεκοίμιζαν μέ φαιδρές ὑποσχέσεις.

'Ενεπιστεύοντο τίς βουλγαρικέςἀρχές ἀγνοῶντας τήν βουλγαρική δολιότητα.

'Επίστευαν ὅτι δέν θά κατεδιώκοντο.

'Η ὥρα τοῦ τέλουςτων ἐπλησίαζε κι'αὐτοί ἐστέκοντο ἀδρανεῖς μπροστά στό μοιραῖο πιά πεπρωμένο των, παρασύροντες στόν ὄλεθρο ἑκατοντάδες ἀφελῶν ὀπαδῶν των.

ΚΑΚΑ
ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Τά πρῶτα ἄσχημα νέα ἔφθασαν ἀπό τό Δοξᾶτο. Νέοι Ἕλληνες Δοξατινοί ἔφθασαν στό βουνό κατατρομαγμένοι .

'Ανήγγειλαν τήν προδοσία τῶν Βουλγάρων καί τίς τρομερές σφαγές.

Τό νέο συνεκλόνισεν ὅσους τό ἄκουσαν. Πολλοί ἤθελαν νά φύγουν νά πᾶνε στά χωριά των νά μάθουν τί γόνονται οἱ δικοί των.

Τότε ὁ Καπετάν Κῖτσος ἐπενέβη, ἀποφασιστικά . Κάλεσε σέ " μικρή ἀνάκριση" τούςαγγελιοφόρους.'Απεφάνθη ὅτι αὐτοί οἱ Ἕλληνες εἶναι πράκτορεςτῶν Βουλγάρων πού ἦλθαν στά λημέρια τῶν Παρτιζάνων γιά νά ἐνσπείρουν τόν πανικό κ ί νά προκαλέσουν ζημιά στόν ἀγῶνα.

Τούς παρέπεμψε στό " ἔκτακτο ἀνταρτοδικεῖο". Μετά συνοπτική διαδικασία τούς ἐξετέλεσαν.

Τό ἴδιο συνέβη καί μέ τούς ἀγγελιοφόρους ἄλλων χωριῶν.

'Αλλά τώρα πιά τά νέα ἤρχοντο ἀλλεπάλληλα . Ἦτανἀδύνατο νά σταματήσουν τήν διάδοση τῆς φρικτῆς ἀλήθειας.

'Εξ'αἰτίας τοῦ ψευδοκινήματος τά χωριά κατεστρέφοντο καί οἱ Ἕλληνες ἐσφάζοντο χωρίς οἶκτο ἀπό τούς Βουλγάρους.

Τά νέα αὐτά προεκάλεσαν ἀναταραχή καί δυσαρέσκεια στούς Ἕλληνες πού εἶχαν ἀκολουθήσει τούς Παρτιζάνους.

ΠΕΙΝΑ
ΚΑΙ.... ΚΑΛΟΠΕΡΑΣΗ

Κοντά σέ ὅλα τά κακά προσετέθη καί ἡ πεῖνα. 'Ο Βουλγαρι-

./.

κός στρατός περιήρχετο τά χωριά σφάζοντας καί λεηλατώντας. Ποιός θά τούς έπρομήθευε τώρα τά άναγκαΐα τρόφιμα γιά νά τραφῆ μιά ηύξημένη σέ άριθμό δύναμη.

Βέβαια τά ήγετικά στελέχη εἶχαν τό κρεατάκι τους καί τό ψωμάκι τους. 'Αλλά οἱ ἁπλοί παρτιζάνοι καί τά γυναικόπαιδα ὑπέφεραν ἀπό πραγματική πεῖνα.

'Ο Κων/νος Χ"'Αβραμίδης κάτοικος Χωριστῆς πού άναγκάσθη κε μέ τήν ἔκκρηξη τοῦ ψευδοκινήματος στό χωριό του ν'άκολο θήση τούς παρτιζανους άφηγεῖται:

" Στά βουνά πίσω ἀπό τά Κύρια εἶχαν Οἱ παρτιζάνοι τά λημέρια τους. 'Επί κεφαλῆς τοῦ στρατοπέδου ἦταν ἕνας δικηγ ρος ἀ ό τόν Νικηφόρο ὀνομαζόμενος Χρῆστος γυιός τοῦ Τοπάλ Καγιᾶ.

Δέν ὑπῆρχαν τρόφιμα γιά τούς ἀντάρτες. 'Αλλά οἱ 'Αρχηγο καί οἱ Καπετάνιοι ἔτρωγαν καλά.

Παρουσιάστηκε μιά διαρροή τῶν ἀνταρτῶν. Κι'ἐγώ προσπάθησα νά φύγω ἀλλά δέν τά κατάφερα. 'Αφωπλίσθηκα ἀπό τούς ἐμπίστους Κομμουνιστάς σάν ὕποπτος. Μέ ἔθεσαν ὑπό περιορισμόν. "Ημουν κάτω ἀπό τήν φρούρηση ἑνός ρωμαλέου Βουλγάρου μέ μουστάκια πού παρίστανε τόν Κομ/στή. Αὐτός εἶχε τίς πληροφορίες ἀπό τό Κόμμα γιά μένα. Μοῦ ἔκανε μάλιστα παρατηρήσεις γιατί συναναστρέφομαι μόνον 'Εθνικόφρονες κατοίκους τῆς Χωριστῆς, γιατί προπολεμικά εἶχα σχέσεις μέ τίς 'Ελληνικές μου ἀρχές τῆς Χωριστῆς, γιατί καταφερόμουν τότ σέ συζητήσεις κατά τῶν Κομ/στῶν καί τῶν Βουλγάρων κ.λ.π.

'Εγώ ὅμως πεινοῦσα. "Εβλεπα ὅτι οἱ Καπετανέοι καί τά Κομματικά στελέχη εἶχαν ἀπ'ὅλα. 'Εγώ τότε ἐπλησίασα ἕνα γνωστό μου Κομματικό Στέλεχος ἀπό τήν Χωριστή τόν Εὐριπίδη Κοῦκο. Αὐτός ἔβραζε ἕνα κεφαλάκι ἀρνίσιο σέ πρόχειρη χύτρα. Τόν παρακάλεσα καί μοῦ ἔδωσε λίγη σοῦπα.

"Ενοιωσα ἱκανοποιημένος μ'αὐτό τό λιγο φαγητό, καί δόξασα τόν Θεό..»

ΔΟΛΟΦΟΝΙΕΣ

"Αρχισε λοιπόν ἔπειτα ἀπό ὅλα αὐτά ἡ διαρροή τῶν παρτιζάνων πρός τά χωριά, πάρ'ὅλον ὅτι ὑπῆρχεν ὁ κίνδυνος συλλήψεώς των ἀπό τούς Βουλγάρους.

'Εν τῷ μεταξύ ἡ κατάστασις γίνεται ὁλοένα καί πιό ἐπικίνδυνη.

'Ο Βουλγαρικός Στρατός ἔπειτα ἀπό μιά σειρά μικρῶν

ἐπιθετικων κρούσεων μέ μικροομάδες παρτιζάνων προετοιμάζετα γιά εὐρεῖες ἐκκαθαριστικές ἐπιχειρήσεις.

Ἡ 20 Ὀκτωβρίου 1941 φημολογεῖται ὅτι θά εἶναι ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἐπιθέσεως . Ἡ πληροφορία φθάνει στόν Καπετάν Κίτσο πού ἐπί τέλους ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἔφθασαν ἡ ὥρα νά ἀντιδράση.

Ἀλλά ἡ Μαρξιστική του κατάρτιση τόν ἐμπόδιζε νά ἀντιμετωπίση σωστά τήν κατάσταση.

Ἔδωσε λύση κατά Κομμουνιστικό τρόπο.

Ἐκάλεσε γενική συγκέντρωση τῶν Παρτιζάνων ἐνόπλων καί ἀόπλων.

Ἐδήλωσεν ὅτι ὅποιος θέλει μπορεῖ ἐλεύθερα νά φύγη ἀρκεῖ νά τοῦ τό ἀναφέρει. Τό Ἀρχηγεῖο θά ἀναλάβη τήν ἀσφαλῆ του μεταφορά στό,χωριό του.

- Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά φύγουν, κατέληξε, νά σηκωθοῦν ὄρθιοι καί νά μοῦ ποῦν τά ὀνόματά τους γιά νά τούς χορηγηθῆ κανονικόν ἀπολυτήριο .

Ὅλοι τόν κοίταζαν καχύποπτα. Δέν τούς ἄρεσεν αὐτή ἡ αὐθόρμητη" προσφορά τοῦ Καπετά Κίτσου. Ἦταν δόλιος καί Κομμουνιστής γι'αὐτό δέν τοῦ εἶχαν ἐμπιστοσύνη.

Μόνον 17 ἔνοπλοι παρτιζάνοι Κομ/σταί τόν πίστεψαν. Σηκώθηκαν ἀνύποπτοι καί ἀνέφεραν στόν Ἀρχηγό τους ὅτι θέλουν νά ἐπιστρέψουν στά σπίτια των.

Ἐκεῖνος τούς κάλεσε καί παρέδωσαν τόν ὁπλισμό των. Ἀμέσως μετά τούς παρέλαβεν ἔνοπλον ἀπόσπασμα ἐμπίστων Κομ/στῶ καί τούς ἐξετέλεσεν στήν παρακείμενη χαράδρα.

Αὐτό ἦταν τό " κανονικό ἀπολυτήριο".

Ἡ ὁμαδική αὐτή δολοφονία συνετάραξεν ὅλους. Οἱ Κομμουνισταί εἶδαν ὅτι τώρα ἐκινδύνευαν ἀπό τούς ἰδίους τούς συντρόφους των. Ἔπρεπε, γιά νά ἐπιζήσουν, νά πειθαρχοῦν τυφλά στίς οἱασδήποτε διαταγές τοῦ ἀνεκδιήγητου αὐτοῦ " Καπετάν Κίτσου".

Οἱ ἁπλοί χωρικοί πού παρασυρμένοι εἶχαν ἀκολουθήσει τούς παρτιζάνους δέν ξανατόλμησαν θά θέσουν τέτοια ζήτημα.

Ὁ τρόμος εἶχε παγώσει τίς καρδιές.

Οἱ ἁπλοί Κομ/σταί καί οἱ ἁπλοί χωρικοί ἔβλεπαν ὅτι ἔπρεπε νά ξεφύγουν, μέ κάθε θυσία, ἀπό τά νύχια τῶν αἱμοδιψῶν αὐτῶν Κομμουνιστικῶν στελεχῶν.

Γιατί καί ἄλλοι πολλοί Ἕλληνες ἐδολοφονήθησαν ἀπό τό

./.

ἐκτελεστικόν ἀπόσπασμα τῶν παρτιζάνων ἐκεῖ στά βουνά χωρίς καμμιά κατηγορία.

Πιστοί ἔνοπλοι Κομ/σταί φύλαγαν ἄγρυπνα τίς διαβάσεις κι'ἀλλοίμονο σ'ἐκεῖνον πού θ'ἀπεπειρᾶτο νά δραπετεύση.

Τόν σκότωσαν ἐπί τόπου.

Παρ'ὅλα αὐτά βρέθηκαν θαρραλέοι ἄντρες, ὅπως ὁ ἰατρός Ι. 'Ιωαννίδης, ὁ Νιάνιος ἀπό τήν Χωριστή καί ἄλλοι πού καυτηρίαζαν τήν ἐγκληματική διαγωγή τῶν Κομματικῶν στελεχῶν καί τήν ἀνικανότητά τους νά χαράξουν ἕνα στρατηγικό σχέδιο πού νά βγάλη τούς παρτιζάνους ἀπό τήν δύσκολη θέση στήν ὁποῖα εἶχαν περιέλθει.

"Ολοι τους ἐδολοφονήθησαν χωρίς οἶκτο.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ
ΤΟΥ ΨΕΥΔΟΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

'Ο Βουλγαρικός Στρατός ἀφοῦ ἀναπαύτηκε γιά λίγο ἔπειτα ἀπό τίς πολυήμερες κατά τῶν 'Ελλήνων σφαγές, λεηλασίες καί βιασμούς, ξεκίνησε πάνοπλος γιά τήν διάλυση τῶν Κομμουνιστικῶν παρτιζάνων.

Δέν χρειαζόταν ἰδιαίτερο θάρρος καί ἱκανότης γι'αὐτό.

Οἱ παρτιζάνοι ὅπως εἴδαμε ἦσαν ἕτοιμοι νά διαλυθοῦν.

Μέ τίς πρῶτες κρούσεις, τρομερή ὑπῆρξεν ἡ διαρροή τῶν ἀόπλων ἀλλά καί τῶν ἐνόπλων παρτιζάνων.

Μέσα σέ λίγες ἡμέρες δέν ὑπῆρχε τίποτε ἀπό ὅλο ἐκεῖνο τό πολυάνθρωπο συγκρότημα.

Οἱ Βούλγαροι, ἔχοντας ὁδηγούς τούς ἴδιους τούς πρακτορές των πού εἶχαν εἰσχωρήση στό ΚΚΕ κατεδίωξαν καί ἐξόντωσαν σύστηματικά ὅλα τά Κομματικά στελέχη πού ἐγνώριζαν τήν ἀλήθεια.

Δέν ἐγλύτωσε κανένας.

'Ο Καπετάν Κίτσος, ὁ Κρόκος καί ἄλλοι πολλοί ἐφονεύθησαν ἤ ἐξετελέσθησαν . 'Ελάχιστοι διέφυγαν.

Η ΑΠΟΛΟΓΙΑ
ΤΟΥ ΚΡΟΚΟΥ

Γιά νά προσδώσουν κάποια νομιμότητα στίς ἐνέργειές των καί πρό παντός γιά νά δώσουν κάποιαν ἀληθοφάνεια στήν κατάρρευση τοῦ ψευδοκινήματος ἀσκηνοθέτησαν μιά δίκη στό Βουλγαρικό Στρατοδικειο Δραμας.

28 Κομματικά στελέχη ἐδικάσθησαν σέ δίκες ὀπερέττας.

Ὅσοι ἐβεβαίωσαν μέ τίς καταθέσεις των ὅτι δέν υπῆρχε συνεργασία Βουλγαρικῶν 'Αρχῶν Κατοχῆς καί Κομ/κῆς 'Οργανώσεως Δράμας ἐτιμωρήθησαν μέ φυλάκιση καί μετέπειτα ἀφέθησα ἐλεύθεροι.

Ὅσοι ὅμως ἤξεραν κι'ἐτόλμησαν νά ποῦν τήν τρομερήν ἀλήθεια ἐτυφεκίσθησαν ἀμέσως.

Μεταξύ τῶν κατηγορουμένων ἦταν καί ὁ ἀναφερθείς σέ προηγούμενο κεφάλαιο Κομ/στῆς Κρόκος ἀπό τά Κύρια.

Αὐτός ἀπολογούμενος στό Στρατοδικεῖο εἶχε τό θάρρος νά πετάξη κατάμουτρα στούς Στρατοδῖκες.

- Τί ζητᾶτε εὐθύνες ἀπό ἐμένα καί δέν ζητᾶτε ἀπό τόν Νομάρχη Δράμας καί ἀπό τόν Δ/τή Χωρ/κης Δράμας πού διωργάνωσαν τήν ἐπανάσταση; Σέ μένα τόν ἴδιον ἐρχόταν ὁ Νομάρχης σας καί μέ παρακινοῦσε συνεχῶς νά ὀργανώσωμε παρτιζάνικό κίνημα. Σέμένα ἔδωσε χρήματα, ὅπλα καί ἄλλα ἐφόδια γι νά τά δώσω στό κόμμα μου.
Σέ μένα μοῦ παρέσχε τόσες καί τόσες διευκολύνσεις γιά νά ἐπιτύχω καλύτερα στήν διοργάνωση τοῦ κινήματος. 'Ως καί τίς προκηρύξεις πού μοιράζομε αὐτός μᾶς τίς ἐτύπωσε.

Τί ζητᾶτε λοιπόν εὐθῦνεςἀπό ἐμένα;

'Από τούς δικούς σας 'Αρχηγούς νά ζητήσετε εὐθῦνες πού ἀφοῦ μᾶςξεσήκωσαν κι'ἐπέτυχαν τό σκοπό τους, μετά μᾶς πρόδωσαν καί τώρα θέλουν νά μᾶς βουλώσουν τά στόμα μέ τόν θάνατο"

Τό ἴδιο βράδυ ὁ Κρόκος εἶχε τουφεκισθεῖ, στό 'Ινστιτοῦτο Καπνοῦ Δράμας ὅπου ἐγίνοντο οἱ ἐκτελέσεις.

'Αλλά ἡ κατάθεση τοῦ Κρόκου διεδοθη στή Δράμα.

Γιάνά'ἀποφύγουν τάς χόλια καί τυχόν ἐπιπλοκέςμέ τίς Γερμανικές ἀρχές ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση ἔκρινε σκόπιμο νά μετθέση σέ ἄλλο μέρος τόν Βούλγαρο Νομάρχη Δράμας Γκεωργκιέ

Μιά ἀκόμη ἀπόδειξη τοῦ ἐπαίσχυντου ρόλου πού ἔπαιξεν ὁ κύριος αὐτός στήνδιοργάνωση τοῦ ψευδοκινήματος.

Η ΕΠΑΝΟΔΟΣ
ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ

'Αλλά τό πλῆθος αὐτό πού εἶχε διαρρεύσει στά βουνά δέν ἦταν δυνατόν μετά τήν διάλυση τῶν Παρτιζάνικων ὁμάδων νά κρυφτῆ.

./.

Οἱ περισσότεροι κατέφυγαν στάχωριά, ὅπου ἀφοῦ ἐκρύβοντο γιά λίγο καιρό μετά εἰδικές ἐπιτροπές βουλγάρων κι''Ελλήνων μεσολαβοῦσαν καί τά...συνεβίβαζαν μέ τόν πρόεδρο τῆς Κοινότητα, γιά νά μήν ὑποστοῦν ἄλλες διώξεις.

'Εξ'ἄλλου εἶχε πιά δοθῆ ἐπίσημα ἡ ἀμνηστία καί τουλάχιστον τυπικά δέν ἐδιώκοντο.

Χαρακτηριστική εἶναι ἡ ἀφήγηση τοῦ Κων/νου Χη 'Αβραμίδη ἀπό τήν Χωριστή.

"... Τελικά μέ τούς ὁμοχωρίους μου 'Εμμανουηλίδη καί Βασιλειάδη ἀποφασίσαμε νά φύγουμε, ἀπό τούς Παρτιζάνους.

Ἕναμεσημέρι πού ἔβρεχε πολύ ἔστειλα τήν ὥρα τῆς ἀναπαύσεως τόν 'Εμμανουηλίδη μέ τήν χλαίνη μου καί τά πυρομαχικά μου κρυμμένα κάτω ἀ ό αὐτήν νά προσωρήση σιγά σιγά ἔξω ἀπό τήν περιοχή πού κυκλοφοροῦσαν οἱ Κομ/σταί φρουροί, τοῦ Στρατοπέδου.

'Εγώ ἔπιασα μιά θέση ἐκεῖ κοντά καί παρακολουθοῦσα ὥστ τήν κατάλληλη στιγμή νά φυγουμε.

'Εκείνη τήν ὥρα πέρασε τό Κομμουνιστικό περίπολο. 'Ετοίμασα τό ὅπλο μου γιά κάθε ἐνδεχόμενο. Αν ἀνεκάλυπταν τόν φίλο μου ἤ ἐμένα θά τούς σκότωνα.

Εὐτυχῶς δέν μᾶς εἶδαν καί ἔφυγαν.

'Από κεῖ καί πέρα τά ἄλλα ὅλα ἦταν εὔκολα.

Μέσα στή βροχή φύγαμε καί φτάσαμε στή Χωριστή Νύχτα. Μέ φρίκη μάθαμε τά τραγικά γεγονότα τῆς σ φαγῆς τῆς 30-9-4Ι.

'Εγώ κρύφθηκα στό ταβάνι τῆς ἀχυρῶνας μου.

'Εν τῷ μεταξύ οἱ παρτιζάνοι διελύθησαν και ἀκούστηκε ὅτι δόθηκεν ἀμνηστεία.

Μιά ἐπιτροπή στό χωριό ἀποτελουμένη ἀπό τόν Δημήτρη Παπαρδελᾶ , τόν Κων/νο Βελένη καί τόν προδότη Σωκράτη Δήμα μεσολαβοῦσεν στόν Βούλγαρο πρόεδρο τοῦ χωριοῦ μας γιά τήν παράδοσή μας χωρίς νά τιμωρηθοῦμε. Σ'αὐτούς κατέφυγαν οἱ δικοί μου, γιά νά τακτοποιήσουν τήν θέση μου ἀπέναντι στίς Βουλγαρικές ἀρχές.

Πραγματικά ὁ Βούλγαρος Πρόεδρος μέ κάλεσε στά Γραφεῖα

- Ποῦ ἤσουν τόσον καιρό; μέ ρώτησεν.

- Φοβήθηκα " γκοσπουντίν κμέτ" / κ. Πρόεδρε/ καί γιά νά γλυτώσω ἀπό τήν σφαγή κατέβηκα στόν κάμπο. Μετά ξαναῆλθα στό σπίτι μου.

./.

- Ποῦ κρυβόσουν εμεῖς ψάξαμε.

- Στό τάβανι τῆς ἀχυρῶνας μου " γκοσπουντίν".

- Πάη καλά, εἶπεν κάμ ἐκεῖνος κάνοντας ὅτι μέ πιστεύει. Ἀπό ἐδῶ κι'ἐμπρός νά καθήσης φρόνιμα καί νά μήν τρέχης στούς κάμπους γιατί ἔρχεται χειμῶνας. Κανείς δέν πρόκειται νά σέ πειράξη ὅσο κάθεσαι ἥσυχος. Στό ὑπόσχεται ὁ Βασιληᾶς Βόρις. Νά ἔρχεσαι τακτικά στην Κοινότητα καί νά τά συζητᾶμε οἱ δυό μας σάν φίλοι.

- Εὐχαριστῶν πολύ " γκοσπουντίν Κμέτ" Εὐχαριστῶ πολύ γιά τά καλά σου λόγια. Φρόνιμα θά καθήσω. Ἀλλά μήν μοῦ ζητᾶς νά σοῦ κάνω επισκέψεις.

- Γιατί; Δέν θέλεις τήν φιλία μου;

- Μήν θυμώνεις " γκοσπουντίν", δεν είναι αυτός ο λόγος ~~δέν εἶναι αὐτός ὁ λόγος~~.

- Ἀλλά ποιός εἶναι;

- Ἐγώ εἶμαι φτωχός Γκοσπουντίν ἐσύ εἶσαι πλούσιος. Ἐγώ μέ τήν πεῖνα μου καί τήν δυ τυχία μου πῶς θά σοῦ ἀνταποδώσω τά κεράσματα πού θά μοῦ κάνεις ὅταν θά σ'ἐπισκέπτομαι. Ἐγώ εἶμαι φτωχός. ἀλλά ὑπερήφανος. Θά θίγεται τό φιλότιμό μου.

- Πάει καλά ἄς γίνη ὅπως θέλης.".

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ - ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ - ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

'Η 'Επιθεώρηση Νομαρχιῶν ~~Μακεδονίας~~ σύνδεσμος πού ἦταν ὅπως ξέρουμε ἡ νόμιμη κάλυψη ἀπέναντι τῶν Γερμανικῶν 'Αρχῶν Κατοχῆς, τῆ μυστικῆς 'Ελληνικῆς ὑπηρεσιας ἀντιμετωπίσεως τῆς Βουλγαρικ ἐπιβουλῆς, ἐπληροφορήθη τήν I-IO-4I τίς σφαγές τῆς Δράμας.

'Η πληροφορία προήρχετο ἀπό διαφυγόντες 'Ελληνες πού ἔφθασαν στήν περιοχή Νιγρίτης.

'Από τῆς 2ας 'Οκτωβρίου 194I ὁ ἴδιος ὁ 'Επιθεωρητής Νομαρχιῶν Συν/ρχης 'Αθανάσιος Χρυσοχόου ἀνέλαβε τήν ἐξέταση καί προστασία τῶν διαφευγόντων ἀπό τήν σφαγή 'Ελλήνων τῆς 'Ανατ Μακεδονίας.

'Εβεβαιώθη ὅτι δέν ἐπρόκειτο γιά συνήθη βουλγαρικά ἐκτροπα, ἀλλά γιά συστηματικήν ἐξόντωση τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμο τοῦ νομοῦ Δράμας καί πιθανόν καί αλλων περιοχῶν.

'Ανέφερεν στούς προϊσταμένους του καί στούς ἄλλους ἁρμοδίους.

Στίς 4-IO-4I μαζύ μέ τόν Γενικό Δ/τή Μακεδονίας Στρατηγό Ραγκαβῆ ἐπισκέπτονται τόν φιλοβούλγαρον 'Ανώτερο Στρατιωτικό Δ/τή Θεσσαλονίκης , γερμανό στρατηγό Κρεν̈σκυ.

'Ο Ραγκαβῆς διαμαρτύρεται ἄφοβα καί σέ τόνον πού δέν ἐπετρέπετο. 'Αλλά τόν παρασύρει ἡ ἀγανάκτησή του γιά τό διαπραττόμενο μέ τήν ἀνοχή τῶν Γερμανῶν, βουλγαρικόν ἔγκλημ σέ βάρος τοῦ 'Ελληνισμοῦ.

'Ο Κρενσκυ ὑπεσχέθη ἄμεση Γερμανικήν ἐπέμβαση καί κατάπαυση τῶν σφαγῶν.

Στίς 5-IO- 4I ὑποβάλλεται ἀπό τόν Χρυσοχόου ὑπόμνημα μέ λεπτομέρειες περί τῆς διοργανώσεως τοῦ ψευδοκινήματος τῶν διαπραχθέντων κακουργημάτων.

Οἱ "Ελληνες τῆς Γερμανοκρατουμένης 'Ελλάδος μαθαίνοντας τά τραγικά γιά τόν 'Ελληνισμό γεγονότα ἀνεστατώθησαν .

Βαρύ τό 'Εθνικό πένθος γιά τούς χιλιάδες 'Εθνομάρτυρες τῆς Δράμας.

Στίς 6-IO-4I ἡ 'Επιτροπή Θεσσαλονίκης τῶν Προσφύγων ἀπό τήν Μακεδονία καί Θράκη ἀποστέλλει πρός τόν Χίτλερ καί τόν Μουσολίνι τό ἀκόλουθο τηλεγράφημα:

./.

" Καθαρῶς Ἑλληνικός πληθυσμός Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης 1.200.000 κατοίκων κατόπιν βουλγαρικῶν μηχανοραφιῶν δολοφονεῖται ἀπό 7ἡμέρου κατά τόν ἀγριώτερον τρόπον ὑπό βουλγαρικῶν ἀρχῶν . STOP

Αἱ σφαγαί ἐξακολουθοῦν. STOP

Ἐπικαλούμεθα τά ἐγνωσμένα φιλάνθρωπα καί φιλελληνικά ὑμῶν αἰσθήματα. STOP.

Ἱκετεύομεν ὑμετέραν ἐπέμβασιν πρός κατάπαυσιν τῶν φόνων καί τῆς ἐξοντώσεως τοῦ πληθυσμοῦ.>>

Συγχρόνως ἡ ἴδια ἐπιτροπή παρουσιάζεται στίς Ἑλληνικέ καί Γερμανικές Ἀρχές καί ζητᾶ τήν ἄμεση ἐπέμβασή τους, γιά νά σταματήση ἡ σφαγή τῶν Ἑλλήνων ἀπό τούς Βουλγάρους. Τήν ἴδια μέρα ἡ Ἐπιτροπή τῶν Προσφύγων ἀπό τήν Μακεδονία καί Θράκη πού ἑδρεύει στήν Ἀθήναἐπισκέπτεται τούς πληρεξουσίους Γερμανίας καί Ἰταλίας . Ἐπιδίδει σ'αὐτούς μακροσκελές ὑπόμνημα μέ πληροφορίες γιά τά γεγονότα τοῦ ψευδοκινήματος. Τό ὑπόμνημα αὐτό ἄρχιζε μέ τά ἀκόλουθα:

" Εἰς μακρόν ὑπόμνημα ἀπό Ἰουνίου ε.ε. τό ὁποῖον ὑπεβάλομεν εἰς τήν ὑμετέραν ἐξοχότητα σχετικῶς μέ τήν ὑπό τῶν Βουλγάρων κατάληψιν τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Δυτικῆς Θράκης, εἴχομεν τήν τιμήν νά τονίσωμεν, πόσον ἡ κατοχή τῶν ἐπαρχιῶν τούτων τῆς Ἑλλάδος ἐκ μέρους τῆς Βουλγαρίας θά ἦτο ἀναποφεύκτως ὀλεθρία διά τούς πληθυσμούς αὐτῶν, ἐν τῷ συνόλῳ Ἑλληνικούς.

Αἱ ἀνησυχίαι ἐκεῖναι δυστυχῶς ἐπηλήθευσαν περισσότερο ἀπό ὅτι ἐφανταζόμεθα. Εὐθύς ἅμα τῇ ἀποχωρήσει τῶν Γερμανικῶν στρατευμάτων οἱ Βούλγαροι ἐπεδόθησαν εἰς τόν διά τῆς βιας ἐκβουλγαρισμόν τῶν Ἑ λληνικῶν τούτων ἐπαρχιῶν...."

Τό ὑπόμνημα συνεχίζει μέ περιγραφή τῶν διώξεων, καί ἀκολούθως ἀναφέρει "...."Ηδη πληροφορούμεθα μέ ἄπειρον ὀδύνην ὅτι ἀπό τῆς παρελθούσης Δευτέρας ἤ Τρίτης 29ης ἤ 30ης Σεπτεμβρίου ἤρξατο καί ἐξακολουθεῖ ἀκόμη συστηματική σφαγή εἰς τάςκωμοπόλεις Δοξάτου, Χωριστή, Κίργια, Ροδολεῖβος, Κουζλούκιοϊ, Ἀλιστράτην, Ὀρφάνι, Προσωτσάνην, Γάζωρον καί ἅπαντα τά δυτικά χωρία τοῦ Παγγαίου ἐπίσης δέ καί εἰς τήν πόλιν τῆς Καβάλας...."

Ἀκολουθεῖ ἀριθμητική καί συνοπτική κατά περιοχάς περιγραφή τῶν σφαγῶν.

Εἶναι φανερόν ὅτι ἡ Ἐπιτροπή στερεῖται ἐπαρκῶν πληροφοριῶν. Ἡ Δράμα π.χ. ὅπου ἔγινεν ἡ μεγαλύτερη σφαγή δέν

./.

ἀναφέρεται.

Αὐτό εἶναι πολύ φυσικό, διότι δέν εἶχαν ἀκόμα διαπεράσει τόν Στρυμῶνα Ἕλληνες ἀπό ὅλες τίς περιοχές.

Τό ὑπόμνημα καταλήγει.

"...Τοιαύτη μεταχείρησις τῶν πληθυσμῶν ἀποδεικνύει ἄνευ ἄλλου τήν ἀνικανότητα τῆς Βουλγαρικῆς διοικήσεως . Δέν δύναται ν'ἀσκήση τό ἔργον της, εἰ μή διά τῆς τρομοκρατίας καί τῆς αἱματοχυσίας.

Μισεῖ τούςκατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν μας.

Δέν ἐπιδιώκει εἰ μή τήν ἐξόντωσίν των.

Οἱ Βούλγαροι πιστοποιοῦν ἔτσι ὅτι εὑρίσκονται ἐπί ξένου ἐδάφους, ἐν μέσω ἐθνικῶς ξένων πληθυσμῶν.

Οὐδείς φονεύει ἀδιακρίτως κατά μάζας τούς ὁμοεθνεῖς του.

'Εξοχώτατε.

Οἱ ἐν 'Αθήναις Μακεδόνες καί Θρᾶκες τόσον ἐκεῖνοι πού διαμένομεν μονίμως , ὅσον κι'ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι 5.000 περίπου κατέφυγον ἐδῶ μετά τήν ἐκδίωξίν των ἀπό τούς Βουλγάρους, διαμαρτυρόμεθα μέ ὅλην τήν δύναμιν τῆς ψυχῆς μας διά τάς ὠμότητας κατά τῶν ἀδελφῶν μας, οἱ ὁποῖοι παρεδόθησαν εἰς τήν Στρατιωτικήν καί Πολιτικήν Διοίκησιν τῆς Βουλγαρίας.

"Εχομεν τήν τιμήν νά καταγγείλωμεν εἰς ὑμᾶς τά γεγονότα ταῦτα, τα ὁποῖα πλήττουν ἀθώους καί δυστυχεῖς πληθυσμούς και νά σᾶςπαρακαλέσωμεν νά πράξητε ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον διά νά τεθῆ τέρμα εἰς αὐτά.

Μόνον μία ταχεῖα ἐπέμβασις ὑμων δύναται νά εἶναι ἀποτελεσματική καί νά προλάβη περαιτέρω ἀφανισμόν τῶν πληθυσμῶν.

Οὐδενός πολιτισμένου ἀνθρώπου ἤ Λαοῦ ἡ συνείδησις δύναται νά παραμείνη ἀσυγκίνητος.

'Η συμπεριφορά τῶν Βουλγάρων ἐναντίον τῶν 'Ελλήνων, τρίς ἐντός τοῦ χρονικοῦ διαστήματος μιᾶς ἀνθρωπινης γενεᾶς , τό 1913, τό 1916-1918 καί σήμερον δέν εἶναι πλέον ἀνεκτή. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θά ἐξεγείρη πάντων τά ἀνθρωπιστικά αἰσθήματ , οὕτως ὥστε δία τῆς ἐμπράκτου ἀποδοκιμασίας νά σταματήση ἐπί τέλους......"

Στίς 8-10-41 ἡ ὑπηρεσία τοῦ Συν/ρχου Χρυσοχόου ὑποβάλλει δεύτερης ἔκθεση μέ νεώτερες πληροφορίες .

Στίς 9-10-41 ὑποβάλλει καί τρίτη ἔκθεση πού μπροστά στήν διαπίστωση τῆς συνεχίσεως τῆς γενοκτονίας προτείνει

τά ἀκόλουθα:

"....'Εάν δέν εἶναι δυνατόν νά ληφθῶσι μέτρα σωτηρίας τοῦ πληθυσμοῦ τούτου ἐν ὀνόματι τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, συμφέρει νά ὑποκύψωμεν εἰς την ἐφαρμογήν τοῦ Βουλγαρικοῦ προγράμματος " Τά ἑλληνικά 'δάφη κενά πληθυσμοῦ" καί νά ἐπιδιώξωμεν τήν ἐπίτευξιν διεπεραιώσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἐντεῦθεν τοῦ Στρυμῶνος, ἵνα ὑποστῶμεν ὅλοι οἱ "Ελληνες κοινήν τύχην.

'Εάν τό ἐντεῦθεν τοῦ Στρυμῶνος ἔδαφος τῆς πατρίδος μας δέν εἶναι δυνατόν νά δεχθῇ καί διαθρέψῃ τόν 'Ελληνικόν πληθυσμόν, ηὐξημενον κατά τό ἑκατομμύριον τῶν κατοίκων τῆς 'Ανατολικης Μακεδονίας καί Δυτικης Θράκης, εἶναι ἐπαρκές νά περιλάβῃ τούς τάφους ὅλων τῶν 'Ελλήνων".

Στίς ἑπόμενες ἡμέρες οἱ διαμαρτυρίες τῆς ἐπιτροπῆς Μακεδόνων Θρακῶν συνεχίζονται, ὑποβάλλεται καινούργιο ὑπόμνημα πού παρέχει ἄφθονα τώρα στοιχεῖα περί τῶν σφαγῶν.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ
ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

Οἱ 'Ελληνικές διαμαρτυρίες προεκάλεσαν τήν ἐπέμβαση τῶν Γερμανῶν στή Βουλγαρική Κυβέρνηση γιά τήν κατάπαυση τῶν σφαγῶν.

'Ο Βούλγαρος ὑπουργός τῶν 'Εσωτερικῶν ἀναγκάζεται νά κάνη μιά ψευδῆ ἀνακοίνωση. Τό Βουλγαρικόν 'Υπουργεῖον τῶν 'Εξωτερικῶν δίδει " πρεςς κονφερανςς" στούς 'Ανταποκριτάς τῶν ξένων δημοσιογραφικῶν πρακτορείων, διά νά τούς κατατοπίση μέ τήν πρόοδο τῆς...'Ελληνικης 'Επαναστάσεως.

'Από τήν Γερμανική ἐφημερίδα " Ντόϊτσε Μαρίν Φροντ Τσαϊτουγκ" τεῦχος 4Ι τῆς 7-Ι0-4Ι ἀποσποῦμε τήν ἀκόλουθη εἴδηση στήν ὁποία ἀναφέρονται τά περπνά παραμύθια πού ἐλέχθησαν.

" 'Επισήμως ἀνεκοινώθη οτι κατά τήν 28ην καί 29ην Σεπτεβρίου, μία ὁμάς 'Ελλήνων, ἡ ὁποία ἦλθεν ἀπο τήν περιοχήν τῆς σημερινῆς 'Ελλάδος διέβη τά Βουλγαρικά σύνορα, διά νά ἐξεγείρῃ τόν ἐκεῖ 'Ελληνικόν πληθυσμόν, καί νά αναλάβ ταραχάς εἰς μερικά χωρία τῆς περιοχῆς Δράμας.

Μεταξύ τῶν κατά τοιοῦτον τρόπον σχηματισθεισῶν 'Ελληνικ συμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ὡπλισμέναι μέ ὅπλα καί πολυβόλα

./.

καί τῶν ἐκεῖ ἀρχῶν ἐσημειώθη συμπλοκή ἥτις διήρκεσεν ἐπί πολλάς ὥρας καί κατά τήν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἐσημειώθησαν θύματα εἰς ἀμφότερα τά μέρη.

Τήν 29ην Σεπτεμβρίου αἱ συμμορίαι κατε στράφησαν. Αἱ βουλγαρικαί ἀρχαί καταδιώκουν τάς ὑπολοίπους, οἵτινεςἀπεμακρύνθησαν. Τάξις και ἡσυχία ἀποκατεστάθησαν ἤδη.

Ἐν σχέσει μέ τάς ἐπισήμους ταύτας ἀνακοινώσεις ἐδέχθη ὁ διευθυντής τύπου τοῦ Βουλγαρικοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν πρεσβευτής Νικολαΐεφ, τούς ἀντιπροσώπους τοῦ ξένου τύπου ἐν Σόφια καί ἔδωκεν εἰς αὐτούς διασαφήσεις διά τήν πορείαν τῆς Ἑλληνικῆς κινήσεως πρός ἐπανάστασιν.

Ὡς ἀνέφερεν ὁ Ὑπουργός, μερικοί ὡπλισμένοι Ἕλληνες ἀπό τήν δεξιάν ὄχθην τοῦ Στρυμῶνος εἰσῆλθον τήν νέσπέραν της 29ης Σεπετμβρίου εἰς τό βουλγαρικόν ἔδαφος, ὅπου τούς ἀνέμενον ἄλλαι συμμορίαι ὡπλισμέναι μέ ὅπλα καί πολυβόλα. Αἱ Ἑλληνικαί συμμορίαι ἀποτελούμεναι ἀπό ἑκατοντάδας τινας προσώπων ἐπετέθησαν κατά τῆς κωμοπόλεως Δοξάτου τῆς περιοχῆς Δράμας. Κατέλαβον τά Στρατιωτικά καταστήματα καί ἐφόνευσαν τούς ἐκεῖ σταθμεύοντας πέντε Βουλγάρους Χωροφύλακας, οἱ ὁποῖοι δέν ἠδυνήθησαν νά ἀντιπαραταχθοῦν εἰς τήν πολύ μεγαλυτέραν Ἑλληνικήν δύναμιν.

Ὁ Ἀστυνομικός Σταθμός ἐκάη.

Οἱ ἐπαναστάται ἐπετέθησαν κατά τήν νύκτα τῆς 29ης Σεπτεμβρίου ἐναντίον τριῶν ἀκόμη κωμοπόλεων τῆς περιοχῆς Δράμας καί κυρίως τῆς Ἀγγίστης, Πλεύνας καί Προσωτσάνης, ὅπου πάλιν προσέβαλον τούς Ἀστυνομικούς. Ἠκολούθησε συμπλοκή εἰς τήν ὁποίαν ἔλαβον μέρος καί τμήματα τοῦ ἐν ἐπιφυλακῇ βουλγαρικοῦ Στρατοῦ . Κατά τήν διάρκειαν τῆς συμπλοκῆς μία γέφυρα ἐπί τοῦ Στρυμῶνος καί πολλά οἰκήματα ἐβλάβησαν.

Ἀπό βουλγαρικης πλευρᾶς ἐφονεύθησαν I9 καί περισσότεροι ἐτραυματίσθησαν.

Τήν ἑσπέ ραν τῆς 29ης Σεπτεμβρίου ἐπέτυχεν ἡ Βουλγαρική ἀστυνομίακαί ὁ Στρατός νά κυκλώσουν τάς συμμορίας καί νά τάς καταστήσουν ακινδύνους.

Ἡ κίνησις πρός ἐξέγερσιν ἀποτελεσματικῶςκατεστάλη".

Στίς 9-IV-4I στήν Γερμανική ἐφημερίδα " Ντονάου Τσάϊτουγκ" δημοσιεύεται παρόμοια ειδησεογραφία.

Προστίθεται μόνον ποιά θά εἶναι ἡ ἀποζημιώση τῶν φονευ-

./.

θέντων Βουλγάρων Χωρ/κων.

'Επίσης ἀναγράφεται ὅτι ὁ περιφερειακός Διοικητής Δράμας Κουσουχάρωφ "•••• περιοδεύσας ἐπεσκέφθη τήν περιοχήν ταύτην καί διαβεβαίωσεν ὅτι ἁπανταχοῦ ἐπικρατεῖ πλήρης τάξις καί ἡσυχία••••"

Μπράβο στή δημοσιογραφικήν ενημερότητα τῶν ἐφημερίδων αὐτῶν καί στήν πληρότητα τῶν Βουλγαρικῶν ἀνακοινώσεων.

Γιά τίς σφαγές οὔτε λέξη.

Στά δημοσιεύματα αὐτά τά κακοηθη, ἀνέδρασαν ἀμέσως οἱ 'Ελληνικές ἀρχές.

'Ο Συν/χης Χρυσοχόου ἀπέστειλε στίς Ι3-ΙΧ-4Ι πρός τόν 'Ανώτερο Γερμανό Στρατιωτικό Δ/τή Θεσ/κης καί τόν Γερμανό φρούραρχο ἐμπεριστατωμένον ὑπόμνημα , μέ πλήρεις καί λεπτομερεῖς πληροφορίες περί τῶν πραγματικῶν γεγονότων τῆς στάσεως, τῶν ὀνομάτων τῶν Βουλγαριζόντων καί Κομ/στῶν ἡγητόρων τοῦ ψευδοκινήματος καί τῶν φρικαλέων σφαγῶν πού ἐπηκολούθησαν.

Τό ὑπόμνημα κατέληγε.

"•••Οἱ Βούλγαροι οὕτως εὗρον ἀφορμήν ἐκ μιᾶς στάσεως, εἰς ἥν διατείνονται ὅτι εἶχαν Ι3 θύματα νά ἐξολοθρεύσωσι τόν 'Ελληνικόν πληθυσμόν τῆς 'Ανατολικῆς Μακεδονίας.

'Υπάρχουν πλεῖσται ἐνδείξεις ὅτι τά γεγονότα προπαρασκεύασαν ἐπιμελῶς οἱ Βούλγαροι ἵνα ἐπιτύχωσι τό ἐξαγγελθέν ὑπ'αὐτῶν πρόγραμμα ὅτι θέλουσι τήν 'Ανατολικήν Μακεδονίαν καί Θράκην κενήν πληθυσμοῦ.»

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ
ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

Καί πρίν ἀπό τό κίνημα καί μετά ἀπό αὐτο πολλοί Βούλγαροι εἴτε ἄθελά τους, εἴτε ὠθούμενοι ἀπό κάποιο αἴσθημα ἐνοχῆς εἶπαν τήν ἀλήθεια γιά τό ψευδοκίνημα τοῦ Σεπτεμβρί τοῦ Ι94Ι.

Ὁ Ἕλλην Σωτήριος Μαργαριτίδης κάτοικος Προσωτσάνης κατέθεσεν ἐνώπιον τῶν 'Ελληνικῶν ἀρχῶν τά ἀκόλουθα.

"••••Κατά τά τέλη 'Ιουλίου Ι94Ι ὁ Βούλγαρος γενικός γραμματεύς τῆς Κοινότητος Προσωτσάνης Νικόλα Ζλαταρωφ ἐκ Γιάμπολης Βουλγαρίας συνδιασκεδάζων μετά μερικῶν κατοίκων Προσωτσάνης και εὑρισκόμενος ἐν εὐθυμία εἶπεν ἐμπιστευτικῶς πρός τούς Χρῆστον Σακάρην, Βασίλειον Καπανᾶν , Πανα

γιώτην Πουργιατζίδην κ.λ...

" Τό καλό πού θᾶς θέλω, σηκωθεῖτε νά φύγετε άπ'έδῶ. Διότι σέ λίγο καιρόθά συμβοῦν πολλά πράγματα καί τί σᾶς περιμένει δέν ξέρετε...."

Οὗτοι ἔφυγαν κι'ἔπειτα ἀπό ὀλίγον καιρόν ξέσπασεν τό ψευδ οκίνημα...."

'Ο 'Ιωάννης Τσαλίκης τοῦ Κων/νου, κάτοικος Νικηφόρου συνελήφθη ἀπό τούς Βουλγάρους τό πρῶτο δεκαήμερο τοῦ Αὐγούστου 1941 :

Κατά τήν μεταφοράν του στή Δράμα ὑπέστη πολλούς βασανισμούς καί ξυλοδαρμούς. Τελικά τόν ὑπεχρέωσαν ν'αναχωρήση μέσα σέ 24 ὧρες γιά τήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος Ελλάδα

Στήν κατάθεσή του πρός τίς 'Ελληνικές 'Αρχές ἀναφέρει.

"....'Ηρώτησα τόν ἐπί κεφαλῆς Βούλγαρον 'Αξ/κόν τῆς ἀστυνομίας, τί σφάλμα διέπραξα καί ἐδάρην καί διώχνομαι ἀπό τό χωριό μου.

Τότε αὐτός μοῦ ἀπήντησεν ἐπί λέξει τά ἑξῆς:

- Μετά 20-25 ἡμέρες θά μέ θυμηθῆς ὅτι σοῦ κάνω καλό πού σέ διώχνω. Πράγματι μετά πάροδον μηνός περίπου ἐξερράγη ἡ ψευδιεπανάστασις....."

Στό Δοξάτον ὁ Βουλγαρικός ἱερέας Μάρκος Κοσμάνωφ κατεθλίβετο ἀπό ἕνα αἴσθημα ἐνοχῆς γιά τή σφαγή τῶν 300 ἀθώων Δοξατινῶν πού διέπραξαν οἱ Βούλγαροι συμπατριῶτες του. Σέ μιά στιγμή είλικρινείας μετά τήν 'Επανάσταση εἶπε πρός Ἕλληνεςκατοίκους τοῦ Δοξάτου.

- Σάν Χριστιανός θέλω νά σᾶςπῶ τήν ἀλήθεια. Τό κίνημα τό ἔκαμαν οἱ Βούλγαροι διά νά σφάξουν τούς Ἕλληνας. Οἱ Βούλγαροι σᾶς ἐζήλευανκαί ἤθελαν νά σᾶςξεκοντώσουν....

'Ο Βούλγαρος Ντιμίτρι Ευθυμιεφ ἀπό τά Ἄνω Νευροκόπι Βουλγαρίας εἶπε πρός Ἕλληνας κατοίκους τῆς Πετρούσης.

- 'Η ἐπανάστασις ἦτο ἔργο τῶν Βουλγάρων γιά νά δικαιολογήσωμε τήν ὁμαδική σαςξεκόντωση.

Τήν ἐπανάσταση τήν ἐκάμαμε ἐμεῖς οἱ Βούλγαροι γιά να δείξετε ἐσεῖς οἱ Ἕλληνες τά πόδια σαςκαί νά τά κόψωμεν.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ
ΕΡΕΥΝΕΣ

Πιεζόμενος ἀπό τίς διαμαρτυρίες τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως των Αθηνῶν, τῶν 'Επιτρόπων Προσφύγων καθώς διαφόρων

./.

ἄλλων ὀργανισμῶν ὁ Γερμανός Πληρεξούσιος στήν Ἑλλάδα διέταξε τόν Στρατηγό Κρένσκυ πού εἶχε τήν ἕδρα του στή Θεσσαλονίκη νά ἐνεργήση ἐπιτόπιον ἔρευνα γιά νά πιστοποιηθῆ τί ἀκριβῶς συνέβη.

Περί τά μέσα τοῦ Νοεμβρίου 1941 ἐπιτροπή Γερμανῶν Ἀξ/κ περιοδεύει στήν Δράμα καί ὅλην τήν Ανατ. Μακεδονία καί Θράκη καί πιστοποιεῖ μέ φρίκη τήν τραγική ἀλήθεια.

Στίς ἐκθέσεις τωνοί Γερμανοί Ἀξ/κοί πιστοποιοῦν τήν ἀλήθεια.

Ὁ Γερμανός πρόξενος στή Καβάλα περιοδεύει κι'ἐκεῖνος τήν περιοχή μέ τήν συνοδεία ἑνός Γερμανοῦ Ἀξ/κοῦ.

Στήν ἔκθεσή του ἐπιβεβαιώνει γεγονότα καί διαβεβαιώνει τό Ὑπουργεῖο του ὅτι σέ ὁλόκληρη τήν περιφέρεια δέν ὑπάρχει Βούλγαρος κάτοικος.

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΙ

Δέν ὑπῆρξε Βούλγαρος πού νά εὑρίσκετο στό νομό Δράμας καί νά μήν ἔλαβεν ἐνεργόν μέρος στίς σφαγές, λεηλασίες καί βιασμούς.

Ολοι οἱ Βούλγαροι ἄσχετα ἀπό ἡλικία, ἐπάγγελμα καί ἀξίωμα εἶχαν ἐνταχθεῖ στίς μικτές ὁμάδες Στρατιωτικῶν- Ἀστυνομικῶν- Δημοσίων ὑπαλλήλων - ἰδιωτῶν- κ.λ.π. πού ἐδημιούργησαντά φρικτά γεγονότα τοῦ ψευδοκινήματος.

Στό ἔγκλημα τῆς γενοκτονίαςπού διεπράχθη στόν νομό Δράμας συνυπεύθυνοι καί συναυτουργοί εἶναι ὅλοι οἱ Βούλγαροι καί Βουλγαρίζοντες πού εὑρέθησαν ἐκεῖνες τίς ἡμέρες καθ' οἱονδήποτε τρόπον σ'αὐτόν τόν μικρόν ἐδαφικό χῶρο.

Παραθέτουμε γιά τήν Ἱστορία μερικά ὀνόματα πρωταιτίων

1) ΓΚΕΟΡΓΙ ΓΚΕΟΡΓΚΙΕΦ

Βούλγαρος Νομάρχης Δράμας. Ἐπρωτοστάτησε στήν προετοιμασία καί σκηνοθεσία τοῦ ψευδοκινήματος ἐρχόμενος σ' ἐπαφή μέ Κομ/στές. Ἔλαβεν ἐνεργόν μέρος σ'αὐτό. Προέτρεπε τά ὄργανά του νά καταδιώκουν ἀλύπητα τούς Ἕλληνες καί διέταζε συνεχῶς ἀπελάσεις Ἑλλήνων στήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος Ἑλλάδα.

./.

2) ΠΕΡΒΑΝ Μ ΑΝΤΖΑΒΑΡΩΦ ή ΠΕΤΒΑΡΩΦ

Βούλγαρος Δήμαρχος Δράμας. Έλαβεν ένεργόν μέρος στίς σφαγές της 29-9-41 . Αύτός έδωσε τό σύνθημα τηςένάρξεως της σφαγης των κρατουμένων στή πλατεία της Δράμας Έλλήνων Ένέταξεν όλους τούς Βουλγάρους Δημοτικούς ύπαλλήλους στίς ένοπλες μικτές όμάδες σφαγών.
Σκότωσε μέ τά χέρια του στή Κεντρική πλατεία τηςΔράμας τόν Έλληνα Κων/νον Χριστοφορίδην έργοστασιάρχην άεριούχων ποτών .
Έχρηματίσθη κατά τόν πλέον αίσχρό καί άναίσχυντο τρόπο σέ βάρος των Έλλήνων.

Μετά τό κινημα είσηγήθη τήν άπέλαση όλων των Έλλήνων πέραν του Στρυμώνος .

3) ΜΙΧΟΣ ΜΙΚΑΗΛΩΦ

Συνταγματάρχης του Βουλγαρικου Στρατου. Στρατιωτικός Διοικητής Δράμας άπό της Βουλγαρικης είσβολης μέχρι τό 1943.

Ό Στρατιωτικός όργανωτής των όμαδικών σφαγών των συτηματικών λεηλασιών καί των όμαδικών βιασμών σέβάρος των Έλλήνων καί Έλληνίδων του Νομου Δράμας.

Άπό τόν έξώστη της Δημαρχίας Δράμαςπαρώτρυνε τούς Στρατιώτες του τήν 29-9-41 νά έξοντώσουν τό Έλληνικό στοιχεϊ

Μέ προσωπική του διαταγή έξετελέσθησαν οί άδελφές Σταματούλα καί Μαίρη Ζαφαροπούλου.

Προέβη σέ πολλές διαρπαγές έπίπλων, έμπορευμάτων κ.λ.π. άνήκοντα σέ Έλληνες τάόποια ίδιοποιήθη.

4) ΙΩΣΗΦ ΜΠΕΚΙΛΡΩΦ

Άντισυνταγματάρχης του Βουλγαρικου Στρατου. Δ/τής του 57ου Βουλγαρικου Συντάγματος Πεζικου. Μέ τό συνταγμά του προέβη σέ όμαδικές έκτελέσεις, λεηλασίες καί βιασμούς σέ βάρος Έλλήνων καί Έλληνίδων της Δράμας.

5) ΣΤΡΑΚΙΝΩΦ

Λοχαγός του Βουλγαρικου Στρατου . Έλαβεν ένεργόν μέρος στίς σφαγές της Δράμας τήν 29-9-41. Έσκότωσε μέ τά χέρια του Έλληνες.

Στίςέπόμενες ήμέρες προέβη μέ τούς στρατιώτες του σέόμαδικές έκτελέσεις στά χωριά της ύπαίθρου.

Τόν έλληνα..Δημ. Παρραλίδη.. κάτοικον ...Προσοτσάνης...... έσερνε δεμένον πίσω άπό τό στρατιωτικό αύτοκίνητό του μέχρι ότου τό κορμί του διεμελίσθη.

./.

'Από τίς διαρπαγές καί τούς ἐκβιασμούς σέ βάρος τῶν 'Ελλήνων συνεκέντρωσεν πολλά χρήματα μέ τά όποῖα ἀγόρασε μέγαρο στή Σόφιαπαρά τήν λεωφόρον 'Αδόλφου Χίτλερ.

Τό 1942 ἔριξε μέσα στήν Δημοτική λίμνη Δράμας ἕνα Ελληνόπουλο 12 ἐτῶν καί τό ἔπνιξε. Μετά τό κίνημα προήχθη σέ Ταγ/χη.

6) ΝΤΡΑΜΤΣΕΦ

Ταγ/χης τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ. Ἔλαβεν ἐνεργόν μέρος στίς ὁμαδικές σφαγές καί τίς ἄλλεςἐγκληματικέςπράξεις.

7) ΝΤΙΜΙΤΡΙ ΝΤΙΜΕΤΡΩΦ

Ταγματάρχης τῆς Βουλγαρικῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Δράμας. Ἕνασἀπό τούς ἐπιτελικούς ὀργανωτάς τοῦ ψευδοκινήματος καί τῶν σφαγῶν.

Κατά τό κίνημα ἔλαβεν ἐνεργόν μέρος στή διάπραξη ἐγκλημάτων σέβάρος τῶν 'Ελλήνων.

8) ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ ΝΤΑΤΣΩΦ

'Υπολοχαγός τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ.

'Επί κεφαλῆς ἐκτελεστικῶν ἀποσπασμάτων ἐξετέλεσεν ἑκατοντάδες 'Ελλήνων.

9) ΚΥΡΙΛ ΧΡΙΣΤΕΦ

'Ανθ/στής τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ.

Ἔλαβεν ἐνεργόν μέρος στίς σφαγές τῆς Δράμαςκαί σέάλλα ἐγκλήματα σέ βάρος τῶν 'Ελλήνων.

Μέ τά χέρια του ἐσκότωσε στήνπλατεῖα τῆς Δράμας τήν 29-9-41 τόν ἕλληνα τυρέμπορον 'Αλφαῖον.

10) ΝΤΙΜΙΤΡΙ ΠΕΙΤΣΕΦ

Ταγ/χης , Διοικητής τῆς Βουλγαρικῆς Χωρ/τῆς Δράμας.

Κύριος ὀργανωτής τῶν σφαγῶν. Εἶχε κληθῆ στή Σόφια γιά τήν ὑποβολή τῶν σχεδίων του καί τήν λήψη ὁδηγιῶν.

Οἱ Βούλγαροι Χωρ/κες κατά διαταγήν του στή διάρκεια τοῦ ψευδοκινήματος καί μετέπειτα ἐδολοφόνησαν χιλιάδες ἀθώους Ἕλληνες, διήρπασαν Ελληνικέςπεριουσίες ,,ἐβίασαν 'Ελληνίδες καί κατεβασάνισαν χιλιάδες Ἕλληνες κρατουμένους ἐκ τῶν ὁποίων πολλοί πέθαναν ἀργοτερα ἤ κατήντησαν ἀνάπηροι.

Τήν ἡμέρα τοῦ ψευδοκινήματος ἀπό τόν ἐξώστη τῆς Δράμας ἔδωσε τό σημεῖο στόν Δήμαρχο Μπαντζαβάρωφ ὅτι ὅλα εἶναι ἕτοιμα γιά νά δώση ἐκεῖνος τό σύνθημα ἐνάρξεως τῆς σφαγῆς.

Προέβη ἐκτοπίσεις σέ 'Ελλήνων.

./'

~~Στεπανμαγκελανσκη~~

11) ΣΤΕΠΑΝ ΜΑΓΚΕΛΑΝΣΚΗ

Βούλγαρος Διοικητής 'Ασφαλείας Δράμας. 'Από τούς όργανωτάς τοῦ φευδοκινήματος. "Ελαβεν ένεργόν μέρος σέ όλα τά κατά τῶν 'Ελλήνων έγκλήματα πού διεπράχθησαν.

'Ο ΐδιος συνέλαβεν καί ώδήγησε πολλούς "Ελληνας στά κρατητήρια τῆς Βουλγαρικῆς 'Αστυνομίας οί όποῖοι κατά διαταγήν του έξετελέσθησαν στή θέση Πευκάκια Δράμας.

Τήν 29-9-4I έσκότωσε μέτά χέρια του στήν πλατεῖα τῆς Δράμας τόν "Ελληνα Βενέτην.

'Επεδόθη μέ μανία σέ λεηλασίες 'Ελληνικῶν περιουσιῶν, εἰς βιασμούς 'Ελλήνων καί βιασμούς 'Ελληνίδων. 'Εξετόπισεν "Ελληνας πέραν τοῦ Στρυμωνος. 'Υπῆρξεν τόσον ποταπή καί άνέντιμος ή διαγωγή του καί άπέναντι τῶν Βουλγαρικῶν άρχῶν ώστε τόν άπέταξαν άπό τήν Βουλγαρική Χωρ/κή.

Μετά τήν άποταξή του παρέμεινε στή Δράμα όπου ΐδρυσε μεγάλην έμπορικήν έπιχείρηση μέ κεφάλαιο 2.000.000 λεβίων καθώς καί ένα κατάστημα λιανικῆς πωλήσεως διαφόρων είδῶν.

12) ΤΙΧΟΜΙΡ ΣΤΑΓΕΦ

Βούλγαρος 'Υποδ/κής 'Ασφαλείας Δράμας. Συμμετέσχεν ένεργῶς στίς έκτελέσεις 'Ελλήνων στίς λεηλασίες 'Ελληνικῶν περιουσιῶν καί στούς βιασμούς τῶν 'Ελληνίδων.

'Εξετόπισε πολλούς "Ελληνεςπέραν τοῦ Στρυμῶνος.

'Εξεβίασε πολλούς "Ελληνες καί έλαβεν άπ'αύτούς μεγάλα χρηματικά ποσά ή διάφορα τιμαλφῆ μεγάλης άξίας π.χ. άπό τόν 'Ιωάν. Παπάζογλου τόν όποῖον έφυλάκισεν έπί IO ήμέρες γιά νά τόν άφήση έλεύθερον τόν άρπαξε 4 χρυσά βραχιόλια, δυό δακτυλίδια, μιά χρυσή καδένα καί I3 χρυσές λίρες.

Κατά τά έτη I943-I944 έσκότωσε μέ τά χέρια του τούς Λων/νον Παστουρματζῆ, Δημήτριο Παπαχρήστου, Σταμάτην άγνώστου έπωνύμου καί Λαζαρίδην άγνώστου όνόματος.

'Η κόρη τοῦ τέως Δημάρχου Δράμας Μιχαήλ Φέσσα βασανίστηκε τόσον άπάνθρωπα άπ'αύτόν ὥστε δέν άντεξε καί πέθανε.

13) ΓΚΕΟΡΓΚΙ ΣΩΤΗΡΩΦ

Βούλγαρος δικηγόρος καί έφεδρος Ταγ/χης τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ.

"Ελαβεν ένεργόν μέρος στά κατά τῶν 'Ελλήνων έγκλήματα.

14) ΑΤΑΝΑΣ ΣΛΑΒΩΦ

Βούλγαρος "Εφεδρος Λοχαγός. Πρόεδρος τοῦ Βουλγαρικοῦ

./.

Κομιτάτου Δράμας.

'Οργανωτής καί πρωτοστάτης τῶν ἐγκλημάτων σέ βάρος τῶν 'Ελλήνων πού διέπραξαν οἱ Κομιτατζῆδες καθώς καί οἱ Βουλγαρίζοντες Έλληνες στόν νομό Δράμας.

'Εχρηματίζετο ἀσύστολα ἐκβιάζοντας διαφόρους εὐπόρους Έλληνες.

15) ΤΡΑΙΚΟ ΠΟΠΩΦ

Βούλγαρος ἀπό τό Άνω Νευροκόπι. Όργανο τῆς Βουλγαρικῆς 'Ασφαλείας καί βασανιστής τῶν 'Ελλήνων . Κατά τήν διάρκεια τοῦ ψευδοκινήματος ἐσκότωσε μέ τά χέρια του πάνω ἀπό 100 Έλληνες.

16) ΣΤΑΘΗΣ ΣΤΑΙΕΦ

'Αρχικομιτατζῆς Βούλγαρος.

Συνειργάσθη μέ τίς Βουλγαρικές ἀρχές Δράμας στήν ἐκπόνηση τοῦ Σχεδίου γιά τήν ἐξόντωσι τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ Δράμας μέ τήν διοργάνωση τοῦ ψευδοκινήματος.

Γιά τόν σκοπόν αὐτόν ἐστρατολόγησεν βουλγάρους Κομιτατζῆδες καί Βουλγαρίζοντες Έλληνες τῆς περιοχῆς τούς διεχώρισε σε ὁμάδες, τούς ἐξώπλισε καί τούς ἐγκατέστησε σέ διάφορα ξενοδοχεῖα τῆς πόλεως Δράμας.

Τήν 29-9-41 ἐπί κεφαλῆς τῶν ὁμάδων αὐτῶν ἐπρωτοστάτησε στίς σφαγές ἀθώων 'Ελλήνων, στίς λεηλασίες 'Ελληνικῶν περιουσιῶν καί τούς βιασμούς 'Ελληνίδων.

Τίς ἑπόμενες ἡμέρες ἐξώρμησε μέ τίς ὁμάδες του στήν ὕπαιθρο τῆς Δράμας καί μαζύ μέ τόν Βουλγαρικό Στρατό προέβη σέ ἀκατανόμαστα ἐγκληματικά ὄργια.

Εἶχεν ἀποβῆ ὁ τρόμος τῶν 'Ελλήνων.

Κατά τό 1944 εἶχε τό θράσσος νά εἰσηγηθῆ τήν ἐπανάληψη τῶν γεγονότων τοῦ 1941. 'Η πρότασή του δέν ἐγένετο δεκτή λόγω τῆς δυσμενοῦς , γιά τήν Βουλγαρία, τροπῆς τοῦ πολέμου.

17) ΝΤΙΜΟ ΜΑΝΟΥΡΤΖΙΕΦ

Βούλγαρος Σιδηροδρομικός ὑπάλληλος.

'Εξωπλίσθηκε ὅπως ὅλοι οἱ Βούλγαροι ὑπάλληλοι καί ἐξετέλεσε μέ τά χέρια του πλέον τῶν 50 'Ελλήνων στόν συνοικισμό τοῦ Στενημάχου Δράμας. 'Ελεηλάτησε 'Ελληνικές περιουσίες καί ἐβίασε πολλές 'Ελληνίδες.

18) ΒΑΝΙΟΣ ΓΚΕΡΜΑΝΑΝΕΦ

Βούλγαρος Κομιτατζῆς ἀπό τό Πετρίτσι τῆς Βουλγαρίας.

./.

'Εγκατεστάθη σά μυλωθρός στό Σιδηρόκαστρο κατά τήν Κατοχή.

19) ΓΚΕΟΡΓΚΙ ΝΤΑΜΩΦ

Βούλγαρος Κομιτατζῆς ἀπό τό Γκελένοβο τῆς Βουλγαρίας. Διετήρει κατά τήν Κατοχή μαγειρεῖο στό Σιδηρόκαστρο.

20) ΜΙΛΟΥΣ ΜΗΛΟΥΣΩΦ

Βούλγαρος Κομιτατζῆς ἀπό τήν Κούλατα τῆς Βουλγαρίας. 'Επηγγέλετο κατά τήν Κατοχή τόν καντοπώλη στό Σοδηρόκαστρο.

21) ΤΟΜΑΡΑΝΤΟΒΑΛΙΕΦ

Βούλγαρος ὁπλαρχηγός Κομιτατζήδων ἀπό τήν Κούλατα τῆς Βουλγαρίαςἐγκατεστημένος κατά τήν Κατοχή στό Σιδηρόκαστρο.

22) ΒΕΛΙΚΗ ΓΚΑΤΖΕΛΩΦ

Βούλγαρος Κομιτατζῆς ἀπό τήν Κούλατα τῆς Βουλγαρίας ἐπαγγελόμενος κατά τήν Κατοχή στή Δράμα τόν μάγειρα.

23) ΚΟΣΤΑ ΤΕΟΝΤΟΡΩΦ

Κομιτατζῆς ἀπό ἐκβουλγαρισθεισα οἰκογένεια τῆςΔυτικῆς Μακεδονίας ἐγκατεστημένος στή Δράμα κατά τήν Κατοχή.

24) ΓΙΑΝΝΟ ἤ ΙΒΑΝ ΤΣΙΑΜΠΩΦ

Κομιτατζῆς ἀπό ἐκβουλγαρισθεῖσα 'Ελληνικήν οἰκογένειαν.

25) ΑΤΑΝΑΣ ΓΚΕΡΜΑΝΑΝΩΦ

Βούλγαρος ληστής καί κακοποιος ἀπό τό Μελένικο τῆς Βουλγαρίας ἐγκατεστημένος στό Σιδηρόκαστρο.

26) ΙΒΑΝ ΒΑΜΠΙΡΩΦ

Βούλγαρος ὁπλαρχηγός Κομιτατζήδων ἀπό τό Πετρίτσι τῆς Βουλγαρίας, ἐγκατεστημένος κατά τήν Κατοχή στό Σιδηρόκαστρο

27) ΧΕΡΟΥΒΕΙΜ ΑΡΝΑΟΥΔΩΦ

Βούλγαρος ἔπαρχος Σιδηροκάστρου ἀπό τό 'Ορέχοβο τῆς Βουλγρίας.

Ὅλοι αὐτοί οἱ ἀπό τόν ἀριθ. 18 ἕως τόν ἀριθ. 27 ἐξοπλισθέντες ἀπό τίς Βουλγαρικέςἀρχές συμμετέσχον ἐνεργῶς στίςσφαγές ἀθώων 'Ελλήνων τοῦ νομοῦ Δράμας, στή λεηλασία 'Ελληνικῶν περιουσιῶν καί στούς βιασμούς 'Ελληνίδων κατά τήν διάρκεια τοῦ ψευδοκινήματος τοῦ 1941.

Ἀλλά μετά τό ψευδοκίνημα συνέχισαν τήν ἀνθελληνική καί εγκληματική των δράση μέχρι τέλους τῆς Κατοχῆς ἄλλοι στήν περιοχή Σιδηροκάστρου καί ἄλλοι στή Δράμα.

ΓΚΕΟΡΓΚΙ ΜΠΟΝΕΦ

Βούλγαρος 'Αρχιμανδρίτης, ἀρχιερατικός 'Επιτροπος Δράμ Συμμετέσχεν στίςσυσκέψεις γιά τήν διοργάνωση καί σκην

./.

θεσία τοῦ ψευδοκινήματος τῆς Δράμας τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1941.

Ἐσκότωσεν ἕναν Ελληνα μέ τά χέρια του τήν 29-9-41 καί παρίστατο στίς ἐκτελέσεις τῆς πλατείς Ἐλευθερίας.

Μετέβαλε τό Μητροπολιτικό Μέγαρο Δράμας σέ τόπο ἀκολασίας, βιασμῶν Ἑλληνίδων καί ὀργίων.

Διέταξε τήν ἀπέλαση τῶν Ἑλλήνων ἱερέων καί τήν ἀπαγόρευση τελέσεως ἱεροπραξιῶν ἀπό αὐτούς.

Προέβη στήν ἀπόσβεση τῶν Ἑλληνικῶν γραμματίων ἀπο τίς ἅγιες εικόνες τῶν ἐκκλησιῶν καθώς καί τῶν σταυρῶν τῶν τάφων τοῦ Νεκροταφειου Δράμας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩΦ

Βούλγαρος Γραμματεύς τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Δράμας. Μετά τήν 29-9-41 ἐξετέλεσεν Ἕλληνες στήν πλατεῖα τῆς Δράμας καί ἀπετελείωσεν ἄλλους πού εἶχαν τραυματισθεῖ χωρίς νά ἀποθάνουν.

Σήμερα εἶναι Ἀρχιμανδρίτης τῆς Βουλγαρικῆς ἐκκλησίας.

ΔΙΑΦΥΓΕΣ

Ὁ τρόμος συνέχισε ν'ἀγκαλιάζη μέ τίς ἀπαίσιες σπεῖρες του τά κορμιά τῶν κατοίκων τοῦ Νομοῦ Δράμας καί ὅλης τῆς Ἀνατολ. Μακεδονίας καί Θράκης μετά τήν λῆξη τοῦ ψευδοκινήματος μέχρι τέλους τῆς κατοχῆς.

Οἱ Ἕλληνες τοῦ Νομου Δράμας προσπαθοῦσαν νά διαφύγουν μέσω τοῦ Στρυμῶνος ἡ μέσω Καβάλας ἀπό Θαλάσσης γιά τήν Γερμανοκρατούμενη Ἑλλάδα.

Μετά τό ψευδοκίνημα οἱ Βούλγαροι ἀποβλέποντές στήν ἐκκένωση τῆς περιοχῆς ἀπό τό Ἑλληνικό στοιχεῖο δέν ἔφερναν ἐμπόδια.

Ἀλλά πάλιν οἱ Γερμανικές Ἀρχές τῶν πέραν τοῦ Στρυμῶνος Ἑλληνικῶν περιοχῶν, βλέποντας τό κῦμα τῶν προσφύγων νά ὀγκοῦται καί νά δημιουργοῦνται ζητήματα διατροφῆς, ὑγείας κ.λ.π. ἀπηγόρευσαν τήν συνέχιση αὐτης τῆς εἰσροῆς.

Ἔτσι καί πάλιν ἡ δίοδος πρός τήν Ἐλευθερία ἀπεκόπη καί οἱ Ἕλληνες ἀντιμετώπιζαν πιά ἀπροστάτευτοι τήν Βουλγαρική θηριωδία.

Μόνον λαθραία καί με χίλιους κινδύνους ἦταν δυνατή ἡ διέλευση.

Πόσοι χάθηκαν χωρίς νά μάθουμε ποτέ τί ἔγιναν σ'αὐτήν τήν ἀπελπίδα προσπάθεια διαφυγῆς.

./.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ
ΤΟΥ 1941

Τό 1941 υπήρξε, χωρίς αμφιβολία , ένα έτος από τά πιό πολυτάραχα τής μακραίωνης 'Ιστορίας τού Νομού Δράμας. 'Από τήν Δόξα τών 'Οχυρών περιέπεσε απότομα στήν Βουλγαρική κατοχή καί στήν φρικαλέα ανθρωποσφαγή τού ψευδοκινήματος τού 1941. Μέ τήν λήξη τού δραματικού αυτού ετους ο 'Ελληνισμός στήν Δράμαν ευρίσκεται σέ δυσχερή θέση.

Καταδιώκεται συστηματικά από τούς αιμοδιψείς Βουλγάρους πού αποβλέπουν ή νάξεξοντώσουν τούς "Ελληνες ή νά τούς εξαναγκάσουν νά φύγουν έξω από τίς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές.

Οί Βουλγαρικές 'Αρχές αρχίζουν νά πείθωνται ότι ο εκβουλγαρισμός τών 'Ελλήνων, παρ'όλα τά πρωτοφανή σε αγριότητα μέτρα πού έλαβαν εναντίον τωγ , είναι δυσχερέστατος. 'Ο Βούλγαρος Δ/τής 'Ασφαλείας Δράμας Στέπαν Μαγκελανσκι, εκπληκτος μπροστα'στό αδάμαστο θάρρος τών 'Ελλήνων ακόμη καί μετά τίς τρομακτικές σφαγές τού ψευδοκινήματος, είπεν αυτά τά λόγια:

- Οί "Ελληνες είναι σάν τήν αγριάδα(αγριόχορτα) στό χωράφι. "Οσο καί νά τήν καταστρέφης άντα αυτή ξανα γαίνει καί θεριεύει.

Οί "Ελληνες τής Δράμας παρ ολα τά πρωτοφανή μαρτύρια πού υπέστησαν δεν υπέκυψαν. 'Εξηκολούθησαν νά περιφρονούν κάθε πρόταση γιά νά μεταβληθούν σέ Βουλγάρους υπηκόους.

Κι'αυτή η έκδηλη περιφρόνησή των πρός τήν Βουλγαρικήν εθνικότητα καί κάθε τί τό Βουλγαρικόν, έκανε τούς Βουλγάρους νά νοιώθουν ηθικά μειωμένοι καί νά μισούν ακόμη περισσότερο τούς "Ελληνες, αυτήν τήν παράξενη καί αγέρωχη μέσα στούς αιώνες Φυλή.

4

Η ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Τό πρόγραμμα ἐκβουλγαρισμοῦ τοῦ νομοῦ Δράμας καί ὅλων τῶν Βουλγαροκρατουμένων Ἑλληνικῶν περιοχῶν συνεχίζεται στά ἀπό τό 1942-1944 ἔτη τῆς Κατοχῆς, μέ ἀκόμη μεγαλύτερη ἔνταση καί μεθοδικότητα.

Οἱ Βουλγαρικές ἀρχές, ἀποβάλλουν κάθε πρόσχημα στήν ἐπιβολή πρωτοτύπων καί πρωτοφανῶν τρόπων καταπιέσεως καί ἐξοντώσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Τά βάρβαρα αὐτά μέτρα πού συνοψίζονται σέ δύο κυρίως ἀδικήματα τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου, τῆς ληστείας καί τῆς ἀνθρωποκτονίας ἐκ προθέσεως κατά τρόπον ἰδιαζόντως ειδεχθῆ, καλύπτονται μέ ἰδοτύπους Βουλγαρικούς Νόμους.

Τό Βουλγαρικόν κράτος νομιμοποιεῖ τήν ληστεία, τόν φόνο, τήν σωματική βλάβη, τόν βιασμό καί κάθε ἄλλο ποινικόν ἤ ἀστικόν ἀδίκημα ἐφ'ὅσον διαπράττεται ἀπό Βούλγαρο σέ βάρος Ἕλληνος.

Ὁ Ἀθανάσιος Χρυσοχόου στό θαυμάσιο βιβλίο του " ἡ Κατοχή ἐν Μακεδονίᾳ" γράφει:

" Ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση ἐξέδωσε κατά τό ἔτος τοῦτο ἀποφάσεις ὅλως ἰδιοτύπους, αἵτινες ἐάν ἤθελον ~~γίνει~~ γίνει παραδεκταί θά ὡδήγουν τήν ἐπιστήμην τοῦ δικαίου εἰς τοιαύτην ὁδόν καί θά ἀνεγνώριζον ἀξιώματα ρυθμίσεως τῶν σχέσεων μεταξύ ἀτόμων καί ἐθνῶν τοιαῦτα, ὥστε ἐφ'ἑξῆς ὠμόνη πηγή δικαίου νά θεωρῆται ἡ ἀρχή τῆς ἀπολύτου αὐθαιρεσίας καί μέσα ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἐκεῖνα, ἅτινα μόνον ἐκ τῶν παραδειγμάτων τῆς ζωῆς τῶν θηρίων τῶν παρθένων δασῶν θά ἠδύναντο νά ληφθῶσι".

ΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

ΜΙΑ ΓΕΝΙΚΗ
ΕΙΚΟΝΑ

Όπως σέ προηγούμενο κεφάλαιο ἀναφέραμε, ἡ Ἑλληνική ἐκκλησία καί ὁ Ἑλληνικός κλῆρος ὑπῆρξαν ἕνας ἀπό τούς στόχους τῶν Βουλγάρων κατακτητῶν.
Μέ τήν ὑπαγωγή τῆς περιοχῆς τοῦ νομοῦ Δράμας στήν δικαιοδοσία τοῦ Βουλγάρου Μητροπολίτου Νευροκοπίου Βόριδος καί τήν ἐγκατάσταση στό Μητροπολιτικό Μέγαρο Δράμας ὡς Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Βουλγάρου Ἀρχιμανδρίτου παπα Γκεώργκη Μπόνεφ, ἀρχίζει ἡ περίοδος τῶν καταλήψεων τῶν Ἑλληνικῶν Ναῶν καί τῆς ἀπηνοῦς διώξεως τοῦ κατωτέρου Ἑλληνικοῦ κλήρου.

Ὁ παπα Γκεώργκη Μπόνεφ ὑπῆρξε μιά ἐγκληματική φυσιογνωμία καί εἶχε μεταβάλει τήν Μητρόπολη σέ κέντρο ἀνοσιουργημάτων καί ἀκολασίας. Κατεδίωξε μέ μίσος καί μέ σύστημα τούς Ἕλληνες ἱερεῖς καί κατέλαβε ὅλες τίς Ἑλληνικές ἐκκλησίες καί τίς ἱερές Μονές.

Μετέπειτα ὡς Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Δράμας ἀνέλαβεν ὁ παπα Ἀντώνωφ. Γι'αὐτόν ὁ Ταγ/χης Χωρ/κῆς ἐ.ἀ. Μπουγᾶς Δημήτριος ἀναφέρει τά ἀκόλουθα.

" Ὡς προέκυψεν ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης παρ'ἐμοῦ προανακρίσεως ὁ τότε γραμματεύς τοῦ Βουλγάρου Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου καί κατόπιν ἐπίτροπος ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, τοῦ Μητροπολίτου Ἄνω Νευροκοπίου, Ἀντώνωφ, κατά τό ψευδοκίνημα τοῦ 1941 ἔδωσε τήν τελειωτικήν βολήν εἰς ἡμιθανεῖς Ἕλληνας κατακειμένους ἐν τῇ πλατείᾳ Ἐλευθερίας τῆς πόλεως.

Η ΒΟΥΛΓΑΡΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Κατεσχέθη ὅλη ἡ περιουσία τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν καί Μοναστηριῶν.

Ὅλες οἱ ἐπιγραφές τῶν ναῶν ἀκόμη καί τῶν εἰκόνων ἀντικατεστάθησαν μέ βουλγαρικές. Τά Ἑλληνικά ἐκκλησιαστικά βιβλία ὅσα δέν ἐπρόλαβαν νά τ'ἀποκρύψουν οἱ φεύγοντες Ἕλληνες Ἱερεῖς ἐκάησαν. Κατεστράφησαν ἔτσι πολύτιμα Ἑλληνικά Χριστιανικά ἀρχεῖα ἀλλά καί σπάνια βιβλία παλαιοτάτων ἐκδόσεων.

Τά εἰκονοστάσια ἐβάφησαν μέ τά βουλγαρικά χρώματα.

Ἡ ἱεροτελεστία ἐτελεῖτο στή Βουλγαρική γλῶσσα, μέ τό ἑορτολόγιο τοῦ Παλαιοῦ Ἡμερολογίου καί ἐμνημονεύετο ὁ Βούλγαρος Ἔξαρχος.

'Υπεχρεώθησαν οἱ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι σέ ἀντίθεση μέ τήν συνείδησή των καί τήν θρησκευτικήν των πίστη νά δέχωνται τήν τέλεσιν ἱεροπραξιῶν /βαπτίσεων , γάμων, κηδειῶν κ.λ.π./ ἀπό ἑτεροδόξους καί σχισματικούς ἱερεῖς, παρά τήν διεθνῶς καθιερωμένη θρησκευτικήν ἐλευθερία.

Η ΣΙΩΠΗΛΗ
ΑΡΝΗΣΗ

Οἱ Ἕλληνες ὅμως προκειμένου νά βαπτίσουν τά παιδιά των ἤ νά τά νυμφεύσουν κατέφευγαν σέ γέροντες Ἕλληνες ἱερεῖς Σέ ἀπόμερα σπιτάκια ἤ ἔξω στά δάση ἐτέλουν τήν ἱεροπραξία. 'Αλλά καί ἐκεῖ οἱ Βούλγαροι Χωρ/κες τούς ἀνεύρισκαν, τούς ἐξυλοκοποῦσαν [illegible] ἄγρια καί διεύρυναν καί διακωμωδοῦσαν τόν συλλαμβανόμενον Ἕλληνα ἱερέα, τόν ὁποῖον τελικά ἐξετόπιζαν.

Οἱ Βούλγαροι ἱερεῖς ἦσαν τόσον φιλοχρήματοι ὥστε πολλές φορές προέβαιναν σέ συμβιβασμούς γιά νά καρπωθοῦν οἰκονομικά ὠφέλη.

Γράφει σχετικά [illegible] — επίσημη έκθεση:

" 'Επειδή οἱ Ἕλληνες, ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου ἀπέφευγαν τόν ἐκκλησιασμόν εἰς τούς ναούς ἔνθα ἐτελεῖτο ἡ λειτουργία εἰς Βουλγαρικήν γλῶσσαν καί νά δέχωνται τήν τέλεσιν ἱεροπραξιῶν ὑπό Βουλγάρων ἱερέων, αἱ δέ εἰσπράξεις τῶν ναῶν κατατιθέμεναι εἰς τάς Τραπέζας προωρίζοντο διά τάς Βουλγαρικάς Μητροπόλεις Νευροκοπίου καί Φιλιππουπόλεως, χάριν εἰσπράξεως τοῦ χρήματος τῶν Ἑλλήνων πιστῶν ἐγένετο παρέκκλισις ὑπό τοῦ κανόνος προκειμένου περί προσοδοφόρων ναῶν τῶν πόλεων. Οὕτω ἐπετρέπετο εἰς ἐνίους ναούς νά ἱερουργῇ Ἕλλην ἱερεύς ἤ νά ψάλλῃ εἰς τήν Ἑλληνικήν γλῶσσαν ὁ ἀριστερός χορός ".

ΕΝΤΑΦΙΑΣΜΟΙ
ΧΩΡΙΣ ΙΕΡΟΤΕΛΕΣΤΙΑ

Μόνον σέ περιπτώσεις κηδείας οἱ Ἕλληνες κατέφευγαν ὁπωσδήποτε σέ Βουλγάρους ἱερεῖς . Δέν ἦταν δυνατόν νά γίνῃ κρυφά ἡ κηδεία. 'Αλλά καί πάλιν ἡ δίψα τοῦ χρήματος τῶν Βουλγάρων κληρικῶν ἦταν τόση ὥστε πολλές φορές οἱ πενόμενοι Ἕλληνες δέν εἶχαν νά καταβάλλουν τά ἔξοδα τῆς κηδείας καί οἱ νεκροί ἐθάπτοντο χωρίς ἱερουργία.

Σέ διαμαρτυρία τῆς 'Επιτροπῆς Μακεδόνων καί Θρακῶν στήν 'Αθήνα, πρός τόν Γερμανό καί 'Ιταλό πληρεξούσιο, τό 1943

ἀναφέρονται μεταξύ τῶν ἄλλων καί τά ἀκόλουθα:

" Οὔτε κἄν μετά θάνατον ἀναγνωρίζεται εἰς τούς Ἕλληνας κάποια ἰσότης μεταχειρίσεως. Ἡ Βουλγαρική διοίκησις, ὡς πληροφορούμεθα , δέν ἐπιτρέπει τόν ἐνταφιασμόν τῶν Ἑλλήνων, ἐάν δέν καταβληθοῦν προηγουμένως ὡρισμένα τέλη, οὕτω δέ ὅταν ἡ οἰκογένεια εἶναι πτωχή καί δέν ἔχη νά τά καταβάλη τότε ὁ νεκρός παραμένει ἐπί ἡμέρας ἄταφος..."

ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΞΥΛΟΔΑΡΜΟΙ

Ἡ δίωξη τῶν ἐναπομεινάντων ἐλαχίστων ὀρθοδόξων Ἑλλήνων κληρικῶν στόν νομό Δράμας, συνεχίζεται ἐντατικώτερη, μετά τό ψευδοκίνημα τοῦ 1941.

Ὁ Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Δράμας, Βούλγαρος Ἀρχιμανδρίτης Γκεόργκι Ἰλιόνεφ ἄγρυπνα παρακολουθεῖ ὥστε κανείς Ἕλληνας κληρικός νά μήν ἀπομείνη στήν περιοχή της δικαιοδοσίας του.

Συνεχῶς ἐξώθουσε τούς βουλγάρους Ἀξιωματούχους νά καταβασανίζουν τούς τυχον ἐναπομείναντες Ἕλληνες κληρικούς ὥστε νά ἐξαναγκασθοῦν ἤ νά φύγουν ἤ νά υποκύψουν προσχωρῶντας στή βουλγαρικήν Ἐξαρχία. Κι'ὅμως παρά τά μαρτύρια δέν ἐλύγισαν οἱ Ἕλληνες ἱερεῖς.

Χαρακτηριστική εἶναι ἡ κατάθεση τῆς 8-9-43 τοῦ Γεωργίου Καρανικόλα ἀπό τόν Νεροφράκτη Δράμας πρός τίς Ἑλληνικές Ἀρχές.

" Ὁ ἱερεύς τοῦ χωρίου μας Παπαστέφανος Κοτρώνης ἐδάρη ἀνηλεῶς ἐπί διήμερον εἰς τό Ἀστυνομικόν κρατητήριον".

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ

ΚΛΗΡΙΚΟΙ

Οἱ Ἑλληνικές ἐκκλησίες εἶχαν περιέλθη πλέον στόν Βούλγαρον Ἀρχιερατικόν Ἐπίτροπον μέ τήν βία καί παρεδίδοντο σέ βουλγάρους ἱερεῖς προερχομένους ἀπό τό ἐσωτερικό τῆς Βουλγαρίας.

Κατά τήν διάρκεια τῆςΚατοχῆς ἕνα πλῆθος Βουλγάρων ἱερέων κατέκλυσαν τήν περιοχή.

Δέν ἀποτελοῦσαν λειτουργούς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ περισσότεροι ἀνῆκαν στό κομιτᾶτο καί ἦταν οἱ διαπρύσιοι Κήρυκες τοῦ Βουλγαρισμοῦ. Τήν ὥρα πού ἱερουργοῦσαν εἶχαν τά περίστροφα των ἐπάνω στήν Ἁγία Τράπεζα.

Φιλοχρήματοι, καί καταδότες στίς Βουλγαρικέςἀρχές ἄφησαν τίς πιό κακές ἀναμνήσεις στά τέσσερα χρόνια τῆς Κατοχῆς.

Στή Νέα 'Αμισσό τόν Μάρτιο τοῦ 1942 ὁ Βούλγαρος ἱερέας του χωριοῦ κατέδωσε στίς Βουλγαρικές ἀρχές ὅτι ὁ Ἕλληνας ἱερέας τελεῖ μνημόσυνο ὑπέρ τῶν φονευθέντων κατά τό κίνημα 1941 'Ελλήνων.

Οἱ Βούλγαροι Χωρ/κες διέλυσαν τήν τελετή, συνέλαβαν τόν Ἕλληνα ἱερέα, τόν ἐξυλοκόπησαν ἄγρια καί τελικά τόν ἐξετόπισαν.

Τό 1942 μέ ἐγκύκλιο τῆς Βουλγαρικῆς Συνόδου ἐτοποθετήθησαν νέα ἐκκλησιαστικά συμβούλια σέ κάθε ἐκκλησία ἀποτελούμενα ἀπό Βουλγαροϋπηκόους ἐξαρχικούς. 'Υπῆρχε μάλιστα καί πρόθεση παρά τούς ἐκκλησιαστικούς κανόνες νά ἐκλέξουν καί Μητροπολίτη Δράμας 'Εξαρχικό.

Ἄγνωστο γιατί ἡ πρόθεσή των δέν ἐπραγματοποιήθη.

ΕΛΚΥΣΤΙΚΕΣ
ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ

'Ενῶ γιά τούς Ἕλληνας ἱερεῖς πού παρέμειναν πιστοί στόν Χριστό καί στήν 'Ελλάδα δέν ὑπῆρχεν οἶκτος, ἀντίθετα ἄφθονες ἦσαν οἱ παροχές καί τά δικαιώματα γιά τούς Ἕλληνες κληρικούς πού θά ἐδέχοντο νά ἀλλαξοπιστήσουν. 'Η Βουλγαρική Κυβέρνηση ἐπίστευεν ὅτι ἀφοῦ οἱ διώξεις δέν λύγιζαν αὐτούς τούς ἀμετακινήτους στήν πίστη των Λευΐτες, θά ἦταν δυνατόν νά τούς προσελκύση στήν Βουλγαρικήν 'Εξαρχία ἡ πλούσια ἀντιπαροχή ὠφελημάτων.

Τό 1942 μετά τόν νόμο περί Βουλγαρικῆς ὑπηκοότητος καί 'Ιθαγενείας, ἐξεδόθη συμπληρωματικός νόμος γιά τίς ἀπολαυές τῶν 'Ελλήνων 'Ιερέων πού θά ἐδέχοντο τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα καί θά προσεχώρουν στή Βουλγαρικήν 'Εξαρχία.

Σέ ἀντάλλαγμα τῆς προδοσίας των οἱ ἱερεῖς αὐτοί θά ἐθεωροῦντο Βούλγαροι Δημόσιοι ὑπάλληλοι μέ ὅλα τά ἐπιστιτιστικά, μισθοδοτικά καί λοιπά εὐεργετήματα.

'Αρκεῖ νά σημειωθῇ ὅτι οἱ ἀπόφοιτοι Θεολογικῆς Σχολῆς θά'ἐμισθοδοτοῦντο ὅπως καί οἱ ἀνώτεροι Βούλγαροι 'Υπάλληλοι.

Οἱ ἄλλοι ἱερεῖς θά ἐλάβαναν 35.000 λέβα μισθό κάθε μῆνα καί 10 % ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν γιά κάθε παιδί τους.

Σέ μιά ἐποχή πού ἡ ἔνδεια καί ἡ πεῖνα ἐμάστιζε τούς Ἕλληνας ἱερεῖς, καταλαβαίνει κανείς τό δέλεαρ αὐτό, τί μαγνητική ἕλξιν ἀσκοῦσε.

Κι'ὅμως οἱ Ἕλληνες ἱερεῖς ἐστάθηκαν ἀλύγιστοι καί ὑπερήφανοι, πιστοί θεματοφύλακες τῶν ἱερῶν καί ἐθνικῶν παραδόσεων.

./.

'Ελάχιστοι Βουλγαρίζοντες πού εἶχαν ἀπό τήν ἀρχή σχεδόν τῆς Κατοχῆς προσχωρήσει στήν 'Εξαρχία, ἐδέχθησαν αὐτά τά ὠφελήματα. 'Ο νόμος αὐτός προέβλεπε ὅτι ἀπο τόν Αὔγουστο τοῦ 1943 δέν θά ἐπιτραπῆ ἡ ἄσκηση τοῦ λειτουργήματός των στούς Ἕλληνες ἱερεῖς.

Παρ' ὅλα αὐτά ἡ ἀπαγόρευση ἡ ὁποία οὐσιαστικά ἄρχισε ἀμέσως μετά τήν εἰσβολή τῶν Βουλγάρων ἐφαρμόστηκε μέ ἀκόμη μεγαλύτερην αὐστηρότητα ἀπό τοῦ Σεπτεμβρίου 1942.

ΤΗ ΥΠΕΡΜΑΧΩ

Τό 1942 ἐπετράπη σέ ὁρισμένες ἐκκλησίες νά ψαλλῆ 'Ελληνικ ἡ ἀκολουθία τῶν Χαιρετισμων τῆς Παναγίας.

Τό 'Ελληνικόν ἐκκλησίασμα ἔψαλλεν ὁλόκληρο μέ πίστη, εὐλάβεια καί ἐλπίδα τό τροπάριο " Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τά νικητήρια".

Ξαναζωντάνεψεν ἐκείνη τήν ὥρα ολο τό μεγαλεῖο τοῦ Βυζαντίου καί τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος.

Δάκρυσαν τά μάτια. Οἱ ψυχές ἐνετένισαν πρός τήν 'Υπέρμαχο Στρατηγό γιά νά λυτρώση γιά ἄλλη μιά φορά τό Ἔθνος τῶν 'Ελλήνων ἀπό τήν σκλαβιά.

Πολύ καί ἐκφραστικό τό πάθος.

Οἱ Βούλγαροι τό ἔνοιωσαν καί ἐφοβήθησαν. 'Αμέσως ἀπηγόρεψαν τήν τέλεση παρομοίων ἀκολουθιῶν.

'Ο 'Ελληνισμός δέν εἶναι δύναμη εὐκολοδάμαστη.

ΑΛΛΑΓΗ
ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Στόν ἐκβουλγαρισμό τῶν Βουλγαροκρατουμένων 'Ελληνικῶν περιοχῶν συνέτεινεν ὅπως εἴδαμε καί ἡ Βουλγαρική ἐκκλησία μέ ὅλες τίς δυνάμεις της. Τό Βουλγαρικό ράσο ἐκάλυπτε τό Βουλγαρικό ἔγκλημα.

'Ακόμη καί στήν ἀλλαγή τῶν βαπτιστικῶν ὀνομάτων ὅλων τῶν ἀποκτησάντων τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα 'Ελλήνων συνέβαλε μέ ειδικήν ἀπόφαση τῆς Βουλγαρικῆς 'Ιερᾶς Συνόδου. 'Η Βουλγαρική ἐφημερίδα " Ζορά" τῆ 24-12-1942 ἀναγράφει σχετικά:

" 'Η 'Ιερά Σύνοδος ἐν πλήρει συνθέσει ἀπησχολήθη μέ σειράν ἐρωτήσεων, ἀπευθυνθεισῶν ὑπό τῶν ἀρχιερατικῶν διευθυντῶν, σχετικῶς μέ τήν ἀλλαγήν τῶν βαπτιστικων ὀνομάτων ~~καί ἄλλων~~ καί ἔλαβε ἀναλόγους ἀποφάσεις.

Πῶς δύνανται ν'ἀλλαγῶσι τά ὀνόματα, τά δοθέντα κατά τήν

κυριαρχίαν καί τά όποῖα εἶναι Σερβικά ἤ 'Ελληνικά καί δέν συναντῶνται εἰς τόν κατάλογον ὀνομάτων τῆς Συνόδου ὡς π.χ. Ξανθίππη, Ξενοφών καί ἄλλα;

'Απάντησις: Καί διά τήν ἀλλαγήν τῶν ὀνομάτων αὐτῶν πρέπει νά ὑπάρχη ἀπόφασις τοῦ νομαρχιακοῦ δικαστηρίου. 'Η ἀλλαγή αὐτή καθ'ἑαυτήν θά ἐκτελεσθῆ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κατόπιν ἀφομοιώσεως μετά τῶν ἁγίων μυστηρίων...."

'Αξιοπαρατήρητον εἶναι ὅτι στήν ἀπόφαση ἐνῶ ὁμιλεῖ περί Σερβικῶν καί 'Ελληνικῶν ὀνομάτων, στά παραδείγματα ἀναφέρονται μόνον τά 'Ελληνικά ὀνόματα Ξανθίππη, Ξενοφῶν. Στόχος εἶναι πάντα οἱ "Ελληνες.

Ο ΒΟΥΛΓΑΡΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

'Ο Βούλγαρος Μητροπολίτης "Ανω Νευροκοπίου ἐπεσκέφθη τήν Δράμα στίς ἀρχές Μαΐου 1943. 'Από ἀνταπόκριση τῆς ἐφημερίδος Ζορά της Σόφιας, πληροφορούμεθα ὅτι" 'Ο ἐν τῇ Δράμα διατρίβων μητροπολίτης Νευροκοπίου Βόρις συνοδευόμενος ὑπό τοῦ Δημάρχου τῆς πόλεως κ. Αγγέλου Τσερκεζωφ ἐπεσκέφθη σήμε ον τάσεν τῇ πόλει γνωστάς πηγάς τῆς 'Αγίας Βαρβάρας".

Οἱ Βούλγαροι ἐσχεδίαζαν νά ἀνεγείρουν στήν Κεντρική πλατεία τῆς Δράμας μητροπολιτικόν ναό καί μάλιστα ὁ Βούλγαρος Μητροπολίτης Βόρις ἐπρότεινε νά εἶναι " μνημεῖον μέ πάτρωνας τού 'Αγίους Κύριλλον καί Μεθόδιον".

Αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Μητροπολίτης καθώς καί ὁ 'Αρχιερατικός 'Επίτροπος παπα Γκεόργκη Μπόνεφ ἐδήλωσαν πρός Βουλγαρίζοντες κατοίκους , ὅτι γιά ὅσα διαπράξουν ἐναντίον τῶν 'Ελλήνων ἔχουν ἄφεση ἁμαρτιῶν ἀπό αὐτούς, διότι ἐπιτελοῦν.... ...ἐθνικόν ἔργον.

ΤΣΑΚΑΛΙΑ
ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

'Η Βουλγαρική 'Εκκλησία δέν ἀποτελεῖ ἀνεξάρτητο Χριστιανικόν 'Οργανισμόν. 'Αποτελεῖ ἁπλῶς ἕνα ὄργανο προπαγάνδας στά χέρια τῶν κυβερνώντων τήν Βουλγαρία εἴτε 'Εθνικιστῶν εἴτε Κομμουνιστῶν. Αὐτό τουλάχιστον ἀπέδειξεν ἡ ὅλη διαγωγή καί πολιτεία τῶν Βουλγάρων κληρικῶν στά χρόνια τῆς κατοχῆς στόν Νομό Δράμας καί σ' ὅλες τίς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές. 'Υπῆρξαν ὄχι ἱερεῖς ἀλλά αἱμοβόρα τσακάλια.

'Απέναντι σ'αὐτούς τούς ἐξαχρειωμένους Βουλγάρους κληρικούς προπαγανδιστάς καί τίς Βουλγαρικές λόγχες ἀντιπα-

Κατεδιώχθησαν , ἐξυλοκοπήθησαν, ἐμαρτύρησαν ἐξετοπίσθησαν καί πολλοί ἐθανατώθησαν ἀλλά ἐστάθησαν ἀλύγιστοι στήν πίστη των καί ἄξιοι τῆς ἀποστολῆς των . Ὑπῆρξαν ἀληθινοί Χριστιανοί Λευΐτες . Ἀπεριόριστος εἶναι ὁ θαυμασμός μας πρός αὐτούς.

Ἀλλ'ἐξ'ἴσου ἀπεριόριστος εἶναι καί ὁ θαυμασμός μας πρός ὅλο τό χριστεπώνυμον πλήρωμα τῶν Ἑλλήνων τοῦ Νομοῦ Δράμας.

Ἄν καί παρέμειναν κάτω ἀπό τήν τρομακτική Βουλγαρική καταπίεση χωρίς ἐκκλησιαστικήν ἡγεσία, διετήρησαν ὅλοι αὐτοί, οἱ χιλιάδες ἁπλοί Χριστιανοί καί Ἕλληνες , ἄσβυστη τήν φλόγα τῆς λατρείας των πρός τήν Ὀρθοδοξία.

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16ο -

Η ΔΙΩΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Σέ προηγούμενο κεφάλαιο εἴδαμε ὅτι οἱ Βούλγαροι μόλις ἀνέλαβαν τήν Κατοχή τοῦ Νομοῦ Δράμας ἔκλεισαν ὅλα τά ἑλληνικά σχολεῖα καί διέταξαν τήν ἀπέλαση τῶν Ἑλλήνων ἐκπαιδευτικῶν.

Στήν περιοχή Δράμας δέν λειτούργησε σ'ὅλα τα χρόνια τῆς Κατοχῆς οὔτε ἕνα Σχολεῖο γιά τούς Ἕλληνες.

Οἱ Βούλγαροι ἵδρυσαν δικά τους σχολεῖα ἀλλά σ'αὐτά δέν ἐπετράπη ἡ φοίτηση Ἑλληνοπαίδων.

Σκοπός τῆς ἀπαγορεύσεως αὐτῆς ἦταν νά παραμείνουν τά Ἑλληνόπουλα τελείως ἀμόρφωτα. Πίστευαν οἱ Βουλγαρικές ἀρχές ὅτι τά Ελληνικά νειᾶτα, ἡ Ἐλπίδα τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Δράμας, θά περιήρχοντο σιγά σιγά στήν ἐσχάτη πνευματικήν ἀπαθλίωση, ὥστε νά γίνουν εὔκολη βορᾶ τῆς Βουλγαρικῆς προπαγάνδας.

Κι'ἐδῶ ὅμως οἱ Ἕλληνες τῆς Δράμας ἀντέδρασαν μέ τόν τρόπο τους.

Μυστικά ἐλάχιστοι εναπομείναντες Ἕλληνες ἐκπαιδευτικοί, παρά τίς αὐστηρές Βουλγαρικές ἀπαγορεύσεις καί τίς τρομερές ποινές ἐνεργοῦσαν τήν διδασκαλία στοιχειωδῶν μαθημάτων ὥστε τά Ἑλληνόπουλα ν'ἀποκτήσουν τουλάχιστον τίς βασικές γνώσεις

Μά πάνω ἀπ'ὅλα τούς μετέδιδαν τήν φλόγα τοῦ Ἑλληνισμοῦ πού κατέκαιε τις καρδιές των, καί ἐξωθοῦσαν τούς νέους καί τίς νέες στόν Ἀγῶνα κατά τοῦ κατακτητοῦ .

Ὅπου δέν ὑπῆρχαν διδάσκαλοι Ἕλληνες τό ἔργον αὐτό τό ἀνελάμβαναν οἱ γονεῖς, ἤ μορφωμένοι συγγενεις. Ἔτσι ὁ πυρσός τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας ἔστω καί ἀδύναμα, ἐξηκολούθησε νά φωτίζῃ τήν ψυχή τῆς Δραμινῆς νεολαία στά σκοτεινά χρόνια τῆς δουλείας.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΒΙΒΛΙΑ

Ἀπό τίς ἀρχές τοῦ Νοεμβρίου 1942 ἐξεδόθη ειδικό Βουλγαρικό Διάταγμα πού προέβλεπεν ἐπίσημα τήν κατάσχεση καί καταστροφή κάθε Ἑλληνικοῦ βιβλίου ἤ εντύπου.

Αὐτό πού μέχρι σήμερα γινόταν ἀνεπίσημα ἀπό τούς Βουλγάρους τώρα νομιμοποιεῖται ,. Ἀπακολουθεῖ ἕνα τρομερό κῦμα ἐρευνῶν γιά τήν ἀνακάλυψη Ἑλληνικῶν βιβλίων καί ἐντύπων.

Τά Ἑλληνικά γράμματα ἀποτελοῦν τό κόκκινο πανί γιά τούς " Βουλγαρικούς ταύρους".

Ἀρχεῖα Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων περιοδικῶν, βιβλιοθῆκες,

μυθιστορήματα , σχολικά βιβλία , Έγκυκλοπαίδειες κ.λ.π. άκόμα καί διαφημιστικά έντυπα άπο τά πρό τοῦ πολέμου Ἑλληνικά καταστήματα άποτελοῦσαν τόν στόχο πολυμόχθων έρευνῶν τῶν Βουλγάρων.

Ἡ άνεύρεσή τους άποτελει γιά τόν Ἕλληνα κάτοχό των άφορμή ταλαιπωριῶν καί βασανισμῶν.

Ἀπηγορεύθη άκόμα καί ή κατασκευή χαρτοσακκουλῶν μέ παλαιές Ἑλληνικές έφημερίδες η περιοδικά.

Ἡ δίωξη τοῦ Ἑλληνικοῦ έντύπου καί ο φόβος τῶν Βουλγάρων μπροστά σ'αὐτό εἶχε φθάσει μέχρι γελοιότητος.

Καί δένεῖχαν ἄδικο νά τό φοβοῦνται τό Ἑλληνικό βιβλίο, γιατί τό Ἑλληνικο βιβλίο περιεῖχε τό Ἑλληνικό πνεῦμα καί τό Ἑλληνικό πνεῦμα εἶναι άδάμαστο.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ
ΣΧΟΛΕΙΑ

Στή πόλη τῆς Δράμας τά χρόνια τῆς Κατοχῆς ἱδρύθησαν δύο Βουλγαρικά Δημοτικά σχολεῖα καί μιά σχολή Μέσης Ἐκπαιδεύσεως μέ 100 περίπου μαθητές Βουλγάρους πού ιδρύθη τόν χειμῶνα 1941-1942. Στά χωριά οπου ὑπῆρχαν ἔστω καί έλάχιστοι "νεοφώτιστοι" Βούλγαροι ἱδρύθησαν Δημοτικά σχολεῖα Βουλγάρων.

Στά Βουλγαρικά Σχολεῖα άπηγορεύθη τελείως ή φοίτηση Ἑλληνοπαίδων. Μόνον στάπαιδιά τῶν Βουλγάρων Ὑπηκόων έπετράπη, νά φοιτοῦν στά σχολεῖα αὐτά.

Ἐπίσης έπετράπη νά παρακολουθοῦν τά μαθήματα σέ μιά κατηγορία τελείως ὀρφανῶν παιδιῶν Ἑλληνικῆς καταγωγῆς, χωρίς ὅμως συγγενικούς δεσμούς, πού εἶχαν τεθεῖ κάτω άπο τήν προστασία μεγαλοσχημων Βουλγαροϋπηκόων κι'ἔτσι ὑπῆρχεν βάσιμη έλπίδα νά έκβουλγαρισθοῦν.

Οἱ μαθηταί τῶν σχολείων αὐτῶν ἦσαν πάντοτε λιγοστοί. Τούς άποτελοῦσαν τά παιδιά τῶν Βουλγάρων έποίκων καί τῶν Ἑλλήνων πού έδέχθησαν τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα.

Γιά νά ένθουσιάσουν τούς νέους Βουλγάρους εἶχαν δώσει στούς μαθητές τοῦ Βουλγαρικοῦ Γυμνασίου Δράμας νά φοροῦν ἰδιαίτερη στολή καί νά φέρουν στή ζώνη τους μικρόν έγχειρίδιον.

./.

ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟ

Μέ τήν Βουλγαρική παιδεία ἀπέβλεπαν κυρίως νά σταθεροποιήσουν τά παιδιά τῶν νεοφωτίστων Βουλγαροφρόνων. Γι'αὐτό ἀπέβλεπαν στήν ενταξή τους μετά τήν ἀποφοίτηση ἀπό τό Γυμνάσιο στόν Βουλγαρικό Στρατό.

Τό 1942 ἐπιθεωρεῖ τίς φρουρές τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ στή Δράμα ὁ Βούλγαρος Υπουργός τῶν Στρατιωτικῶν Μίχωβ. 'Επισκέπτεται τήν Βουλγαρική Σχολή Μέσης 'Εκπαιδεύσεως.

Μεταξύ τῶν μαθητῶν ἐπιλέγει πέντε νέους ἀπό οἰκογένειες ἐξωμοτῶν 'Ελλήνων στούς ὁποίους δηλώνει ὅτι μετά τήν ἀποφοίτησή τους θά εἰσαχθοῦν στήν Στρατιωτική Σχολή 'Αξ/κῶν στή Σόφια. 'Η τάση γιά τήν προσέλκυση πρός τόν Βουλγαρικό Στρατό τῶν μαθητῶν τοῦ Βουλγαρικοῦ Γυμνασίου Δράμας δέν σταμάτησε.

'Από τήν ἐφημερίδα «Οὖτρο» τῆς 26-ΙΙ-43 πληροφορουμεθα ὅτι οἱ μαθηταί τοῦ Βουλγαρικοῦ Γυμνασίου Δράμας ἐπεσκέφθησαν το Στρατῶνες ὅπου Βούλγαρος 'Αξ/κός τούς ἐμίλησε γιά τήν τέχνη τοῦ πολέμου.

'Ο Βούλγαρος μαθητής Ντόντσο Χατζίεφ ἀπάντησε εὐχαριστ καί ἐδήλωσεν ὅτι ἄν παραστῆ ἀνάγκη θά διακόψουν τά μαθήματά των καί θά πάρουν τά ὅπλα ὅπως οἱ νέοι μαχηταί κατα τήν ἐποποιΐα τῆς Λίβνιτσας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΧΟΡΟΥ

Στά πλαίσια τῆς προσπάθειας ἐκβουλγαρισμοῦ τῆς περιοχῆς Δράμας, διδάσκονται στά Βουλγαρικά σχολεῖα Βουλγαρικοί χοροί.

Στην ἐφημερίδα " Οὖτρο" τῆς 9-4-43 ἀναφέρεται ὅτι τά μαθήματα αὐτά καθιερώθησαν ἀπό τό 'Υπουργεῖο Παιδείας καί γίνεται ἰδιαίτερη μνεία γιά τήν Δράμα καί τήν Πετρούσα, ὅπου φαίνεται εἶχαν ἱδρυθεῖ σχολικοί χορευτικοί ὅμιλοι.

ΕΛΛΕΙΨΗ
ΜΑΘΗΤΩΝ

Στούς Βουλγάρους μαθητές ἐδίδοντο καί πολλές παροχές σέ τρόφιμα καί ἄλλα χρήσιμα εἴδη.

Παρ'ὅλα ὅμως αὐτά κατά τό τελευταῖον ἔτος τῆς Κατοχῆς πολλά Βουλγαρικά σχολεῖα ἔκλεισαν ἀπό ἔλλειψη....μαθητῶν. Στό 'Ελληνικό ἔδαφος τῆς Δράμας δέν μπορεῖ νά σταθεροποιηθῆ Βουλγαρικό Σχολεῖο.

./.

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ

"Ενα λεφοῦσι φανατισμένων Βουλγάρων ἐκπαιδευτικῶν ἀφίχθη στή Δράμα γιά νά ἐπανδρώση τά ἱδρυόμενα Βουλγαρικά σχολεῖα.

Οἱ περισσότεροι ἀποτελοῦσαν στήν πραγματικότητα μυστικοί πράκτορες τῆς Βουλγαρικῆς ἀστυνομίας καί φανατισμένους προπαγανδιστάς.

"Υπουλη ὑπῆρξεν ἡ διαγωγή των 'Αχικητατική πολλές φορές ἡ δράση των. Μετρία ἡ μορφωτική των κατάρτιση. 'Ανύπαρκτος ὁ ἀνθρωπισμός των.

Δέν τούς ἐπετρέπετο ουτέ τό θέρος νά ἐπιστρέφουν στήν Βουλγαρία γιά διακοπές.

Σκοπός των να ἐκμάθουν τήν Βουλγαρική γλῶσσα καί στήν Βουλγαρικήν 'Ιστορία σέ ὅσο τό δυνατόν περισσοτέρους ἀπό τούς νεοφωτίστους Βουλγαροῦπηκόους.

Μειλίχιοι, χαμογελαστοί, προσηνεῖς, ἀλλά φανατικοί βούλγαροι ἐχρησιμοποιοῦντο γιά τήν διάσπαση τοῦ 'Ελληνικοῦ φράγματος τῆς ἀρνήσεως κάθε Βουλγαρικοῦ.

Πολλοί ἀνίδεοι "Ελληνες πίστεψαν στήν ἀγαθοτητά των καί μολονότι φυσικά δέν ὑπέκυψαν στόν πειρασμό, διατηροῦν ἀκόμη καλές ἀπ'αὐτούς ἀναμνήσεις.

Δέν ἤξεραν ὅτι οἱ Βούλγαροι διδάσκαλοι ἦσαν ἡ ἄλλη ὄψη τοῦ Βουλγαρικοῦ νομίσματος.

Μέ τήν παραποίηση τῆς Ιστορίας προσπαθοῦσαν νά ἐνσταλλάξουν στί ψυχές τῶν 'Ελλήνων Μακεδόνων τήν ἀμφιβολία γιά τή φυλετική καταγωγή των. 'Ακόμη καί τόν Μέγα 'Αλέξανδρ παρουσίαζαν σάν Βο'ύλγαρο. 'Ο μισθός των ἱκανοποιητικός. "Επερναν 50 % ἐπί πλέον τοῦ μισθοῦ των. Τούς ἐδίδετο γεωργικόςκλῆρος. Καί τό καλοκαῖρι ἔπερναν ἄλλα 50 % ἐπίδομα ἐπειδή παρέμεναν στίςθέσεις των.

'Η προέλευση τῶν Βουλγάρων διδασκάλων, ἦταν ὅλοι τους ἔφεδροι 'Αξ/κοί κ.λ.π. Δηλαδή οἱ φανατικώτεροι ἐθνικισταί Βούλγαροι.

Γιά ὅλη τήν δραστηριότητά των καί ἰδιαίτερα γιάν ἰς πληροφορίες πού ἀπεκόμιζαν ἀπό τίς ἐπαφές των μέ "Ελληνες συνέτασαν δελτία ἀναφορᾶς πρός τήν Μυστική Βουλγαρική 'Υπηρεσία.

ΚΑΙ....
ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Παρουσιάζουν ποικιλλη καί εντονη δραστηριότητα οἱ Βούλ-

γαροι διδάσκαλοι στό νομό Δράμας. 'Οργανώνουν ἀκόμα καί " διασκέψεις διδασκάλων " στή Δράμα.

'Από τήν έφη ερίδα τῆς Σόφιας " Οὖτρο" τῆς 29-10-43 πληροφορούμεθα τά ἀκόλουθα.

" Εἰς τήν πόλιν τῆς Δράμας τήν 22αν καί 23ην τρέχοντος συνεδρίασεν ἡ διάσκεψις τῶν διδασκάλων . Παρέστησαν ἄνω τῶ 150 διδασκάλων καί διδασκαλισσῶν.

Τήν ἔναρξιν τοῦ συνεδρίου ἐκήρυξε διά καταλλήλου λόγου ὁ περιφερειακός σχολικόςἐπιθεωρητής κ. Κράτσιο Πώπ 'Ηλίεφ.

'Ανεγνώθησαν αἱ ἀκόλουθαι διαλέξεις " Αἱ διαθῆκαι τοῦ Βασιλέως - 'Ενωτοῦ καί αἱ ἀποστολαί τῶν Βουλγάρων διανοουμένων κατά τάς ἡμέρας μας" ὑπό τοῦ περιφερειακοῦ Σχολικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

"Πῶς νά καλλιεργωμεν τάς στρατιωτικάς ἀρετάς εἰς τήν ἡμετέραν μαθητιῶσαν νεολαίαν " ὑπό τοῦ διδασκάλου Θεοδώρου Ποπώ

" Πῶς νά καθιερωθῆ εἰς τά ἡμέτερα σχολεῖα ἐθνική 'Ανατροφ ὑπό τοῦ διδασκάλου Δημητρίου Δημώφ.

Μετά τό συνέδριον συνεκροτήθη καί ἡ πρώτη ετησία γενική συνέλευσις τοῦ Μορφωτικοῦ Συλλόγου. 'Εγένετο ἀπολογισμός καί ἐξελέγη νέον Διοικητικόν Συμβούλιον.

Εἰς τήν συνέλευσιν ταύτην ὑπεγραμμίσθη ἡ πλήρης ἑνότης τῶν διδασκάλων τῆς σχολικῆς περιφερείας ἐπί τῶν μεγάλων ἐπαγγ ~~ἐκπαιδευ~~ ματικῶν ζητημάτων.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ
ΚΙΝΗΣΗ

Οἱ Βούλγαροι προσεπάθησαν νά παρουσιάσουν στή Δράμα καθώς καί σέ ὅλες τίς Βουλγαροκρατούμενες 'Ελληνικέςπεριοχές μιά πολιτισιική κίνηση.

Σκοπός τους βέβαια ἡ προπαγάνδα γιά τό Βουλγαρικό πολιτισ. Παράλληλα ὅμως μέ τίς ἐκδηλώσεις αὐτές ἐπιτελοῦσαν καί ἕναν αλλον ἀντικειμενικό των σκοπό.

Νάπαρουσιάσουν τίς περιοχές αὐτές σάν κατοικούμενες ἀπό Βουλγάρους καί διακατεχόμενες ἀπό Βουλγαρικό πολιτισμό.

"Ετσι ὠργάνωσαν στήν Καβάλα καί στή Δράμα πολυμελεῖς χορωδίες ἀπό ἀγόρια καί κορίτσια τῶν ἐποίκων Βουλγάρων και τῶν 'Ελλήνων τῶν ἐγγραφέντων Βουλγάρων ὑπηκόων.

Οἱ δύο αὐτές χορωδίες τελοῦσαν κάτω ἀπο τήν κοινή διεύθ τοῦ Βουλγάρου μουσικοδιδασκάλου "Ασεν Μίλωφ πού εἶχε τήν ἕ δρα του στήν Καβάλα.

Ή χορωδία αύτή έδωσε συναυλίες συμμετέσχε στούς πανηγυρικούς έορτασμούς Βουλγαρικών Έθνικών έπετείων, καί έπεσκέπτετο έπιφανεΐς Βουλγάρους τής περιοχής στά σπίτια των όταν έόρταζαν.

Ό Βουλγαρικός διδασκαλικός σύλλογος Δράμας συνεκέντρωσε χρήματα γιά τήν άνέγερση στό Γρανίτη ένός μνημείου τών πεσόντων κατά τόν πόλεμο Γερμανών καί....Βουλγάρων /πού πολέμησαν οί Βούλγαροι;)

- Γιά τήν ένίσχυση των πολιτιστικών έκδηλώσεων τής περιοχής πού έφ'όσον δέν ενισχύοντο άπό τούς Έλληνες ήταν φυσικό νά είναι αδύναμες καί παιδαριώδεις, έκάλεσαν μουσικά συγκροτήματα άπο τήν Βουλγαρία.

Στίς 20-9-1942 ή Βασιλική Συμφωνική Ορχηστρα τής Σόφιας εδωσε δύο συναυλίες στή Δράμα φυσικά χωρίς καμμιά έπιτυχία.

Οί Βούλγαροι ίδρυσαν καί μορφωτικούς Συλλόγους γιά τήν τόνωση τής πολιτιστικής Βουλγαρικής κινήσεως.

Στήν Δράμα λειτουργούσαν στήν Κατοχή:

α) Βουλγαρογερμανικός μορφωτικόςΣύλλογος

β) Μορφωτικός σύλλογος Βουλγάρων.

γ) Μορφωτικός σύλλογος Δημοτικών ύπαλλήλων

δ) Βουλγαρική Δημοτική Βιβλιοθήκη

ε) Βουλγαρικόν Άναγνωστήριον- Λέσχη γιάτούς νέους.

Άναγνωστήρια - Λέσχες λειτουργούσαν σέπολλά χωριά τής Δράμας.

Παρ'όλα όμως τά χρήματα πού διέθεταν καί τά πομπώδη έγκαίνια πού διοργάνωναν δέν κατόρθωσαν νά παρασύρουν τούς Έλληνες ούτε καί κατορθωσαν νά πείσουν όλους αύτούς τούς τυχοδιώκτες καί δήλούς πού έδέχθησαν τήν Βουλγαρικήν ύπηκοότητα οτι είναι πραγματικοί Βούλγαροι.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ

ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ
ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Εἶναι γνωστή σ'ὅλους ἡ δολιότητα ἀλλά καί ἡ εὐστοχία τῆς Βουλγαρικῆς προπαγάνδας στό ἐξωτερικό ειδικά στό θέμα τῆς Μακεδονίας. Γνωρίζει νά πλασσάρη τό πιό ἀναίσχυντο ψεῦδος μέ τό πιό χαριτωμένο χάπι.

'Αλλά ἄν στήν Εὐρώπη καί στίς ἄλλες 'Ηπείρους μπορεῖ νά σημειώνη ἐπιτυχίες στήν περιοχή Δράμας στά χρόνια τῆς Κατοχῆς ἐσημείωσε οἰκτρή ἀποτυχία.

Στόχος της ἦταν νά πείση τούς Ἕλληνες νά ἐγγραφοῦν Βούλγαροι ὑπήκοοι.

'Από τίς πρῶτες ἡμέρες πλημμύρισαν τήν Δράμα καί τά χωριά μέ εἰκόνες τοῦ Βουλγάρου Βασιλέως Βόριδος καί τοῦ διαδόχου Συμεών. 'Υποχρεωτικά κάθε κατάστημα καί κάθε σπίτι ἔπρεπε ν'ἀγοράση τίς εἰκόνες αυτές καί νά ὑψώνη Βουλγαρική Σημαία.

Γέμισαν τόν τόπο μέ χάρτες τῆς Μεγάλης Βουλγαρίας τοῦ 'Αγίου Στεφάνου.

Διοργάνωσαν Βουλγαρικές λέσχες καί Βουλγαρικές βιβλιοθῆκες καί προσεπάθησαν μέ κάθε μέσο νά παρουσιάσουν μιά σειρά Βουλγαρικῶν μορφωτικῶν ἐκδηλώσεων.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ
ΒΙΒΛΙΑ

'Η Βουλγαρική ἐφημερίδα " Προζνίτιν Βέστι" τῆς 2-2-1942 γράφει τά ἀκόλουθα ἀξιοπρόσεκτα γιά τά σχέδια τῆς Βουλγαρικῆς προπαγάνδας.

"Παρά τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας συνεστήθη ἐπιτροπή ἥτις μεριμνήση διά τήν εκδοσιν κολοσιαίας φιλολογίας ἐπί τῆς ἱστορίας , γεωγραφίας, τουρισμοῦ , πατριδογραφίας , κ.λ.π. ἀφορώσης τάς νεοκαταληφθείσας χώρας.

Διά της διαδοσῆς τῶν πλέον λαϊκῶν φυλλαδίων εἰς τόν πληθυσμόν τῶν νέων χωρῶν θά δοθῆ η δυνατότης νά γνωρίσωσι οἱ νέοι πληθυσμοί πλήρως τήν Βουλγαρίαν καί τό ενδοξον παρελθόν της.

Εἰκόνες μέ ἱστορικά καί συγχρονισμένα κείμενα θά ἐκτυπωθῶσι καί διασπαρῶσι κυρίως εἰς ἅπαντα τά δημόσια μέρη.Πλήν τούτων προβλέπεται ὁ συστηματικός διακανονισμός ἐκπολιτιστικῶν ἑβδομάδων εἰς τάς πόλεις καί τά χωρία τῶν νέων χωρῶν.

Αἱ ἑβδομάδες θά διοργανωθῶσιν ὑπό συγγραφέων καί καλλιτεχνῶν.

Μικραί θεατρικαί ὁμάδες θά ἐπισκεφθῶσι τά χωρία ἵνα παίξωσ πατριωτικά εργα ."

Καί οι Βούλγαροι ἄρχισαν τήν ἐφαρμογη αὐτοῦ τοῦ προγράμματος πέλίγες ἡμέρες.

Στις 19-2-1942 διαβάζουμε στήν Βουλγαρικήν ἐφημερίδα "Ζορά ότι ἐξετυπώθησαν τά βιβλία τῶν καθηγητῶν , Μουταφτσίεφ, 'Αρνούτωφ, Μπατακλίεφ, Μηλαδίνωφ , Κυρμίτσεφ, 'Αλεξίεφ καθώς καί ἄλλων δημοσιογράφων, στρατηγῶν κλπ.

" Τά βιβλία ταῦτα, γράφει ἡ ἐφημερίδα, ἀναπτύσσουσι ζητήματα, συνδεόμενα μέ τήν ἱστορίαν τῆς Βουλγαριας, τήν Βουλγαρικήν ἀναγέννησιν , τήν συμμετοχήν τῶν Μακεδονοβουλγάρων είς τ ἐκπολιτιστικόν βίον τῆς όλης Βουλγαρίας κλπ. Συμπληρωματικῶς θά ἐκδοθῶσι βιβλία καί των μεγάλων ἡρώων τοῦ Βουλγαρισμοῦ".

"Ολα αὐτά τά βιβλία δέν ἦσαν τίποτε αλλο ἀπό ένα συνονθύλευμα ψευδῶν καί ἐμπαθοῦς μίσους κατά τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ηξεραν ὅτι οἱ Ἕλληνες ουτε κατεδέχοντο νά τά ἀγγίξουν ἀφοῦ ουτε τήν Βουλγαρική γλῶσσα δέν ἐδέχοντο νά μάθουν. 'Αλλά οἱ Βούλγαροι τα ἀπηύθυναν κυρίως σέ ὅσα Σλαυόφωνα στοιχεῖα εἶχαν δεχθῆ τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα γιά νά τά φανατίσουνν περισσοτερον καί νά τάνπεἰσουν ὅτι δέν ἦσαν Ἕλληνες, ἀλλά Βούλγαροι .

Σέ ἄλλο κεφάλαιο ειδαμε τήν καταδίωξη τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐντύπου.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ
ΕΜΦΑΝΙΣΗ

'Αλλά ἐκεῖ πού κυρίως ἐπέμεναν ἦταν ἡ Βουλγαρική γλῶσσα Μέ τό ξῦλο, τήν φυλακή καί τό πρόστιμο εἶχαν ἐξαναγκάσει τούς Ἕλληνες ὅταν ευρίσκοντο στό δρόμο ἤ παρουσιάζοντο στίς Βουλγαρικές ἀρχές ἤ νά μιλοῦν Βουλγαρικά ἤ νά σωπαίνουν.

Ἔτσι ἀναγκαστικά κάθε Ἕλληνας προσπαθοῦσε νά μάθη λίγα στοιχεῖα τῆς Βουλγαρικῆς γλώσσης γιά νά μπορῆ νά συνενοῆται μέ τούς Βουλγάρους καί ν'ἀποφεύγη τήν κακοποίησή του.

Γενικά μέ τήν ὑποχρεωτικήν ἀνάρτηση Βουλγαρικῶν σημαιῶν, μέ τήν ὑποχρεωτικήν ἀναγραφή κάθε ἐπιγραφῆς καταστήματος ή τάφου νεκροταφείου στήν Βουλγαρική γλῶσσα, μέ τήν ὑποχρεωτική ομιλία μόνον τῆς Βουλγαρικῆς γλώσσης, μέ τήν ἐγκατάσταση στ Δράμα καί τά χωρία χιλιάδων Βουλγάρων ἐποίκων, καί τήν πανταχοῦ παρουσία τῶν Βουλγαρικῶν Ἀρχῶν, οἱ Βούλγαροι ἐπετύχαν ἔστω σέ μικρό ποσοστό νά παρουσιάζουν τά μέρη αὐτά στήν ἐξωτερική ἐμφάνισή τους σάν Βουλγαρικές πόλεις.

Αὐτό ἦταν ἡ μόνη των ἐπιτυχία. Γιατί κατά τά αλλα μόλις

'Η καρδιά τῆς Δράμας ἦταν γιομάτη Ελλάδα καί ἔπαλλε 'Ελληνικά.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Παραποιῶντας τήν απανθρώπινη 'Ιστορία ἡ Βουλγαρική προπαγάνδα θεωροῦσε τά ἐδάφη αὐτά ἀπό ἀμνημονεύτων χρόνων...." Βουλγαρικά.

Μάλιστα εἶχαν τήν ἀναίδεια νά δηλώνουν ξετσίπωτα ὅτι ὁ Μέγας 'Αλέξανδ ος ἦταν....Βούλγαρος. Τώρα πῶς εἶναι δυνατόν ὁ Μέγας 'Αλέξανδρος πού ἐγεννήθη καί ἔζησε 900 περίπου χρόνια πρίν ἐμφανισθοῦν οἱ Βούλγαροι στά Βαλκάνια καί στό Διεθνές Προσκήνιο νά εἶναι Βουλγαρικης καταγωγῆς αὐτό εἶναι ἕνα μυστ ριο πού μόνον οἱ Βούλγαροι 'Αλχημισταί τῆς Βουλγαρικῆς 'Ιστο ρίας μποροῦν νά ξεδιαλύνουν.

ΓΗΓΕΝΕΙΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Θεωρῶντας λοιπόν οἱ Βούλγαροι τά ἐδάφη τῆς Δράμας Βουλγαρικ θεωροῦσαν καί ὅλουςτούς γηγενεις Ελληνες Δραμηνούς ἀπογόνους τῶν Μακεδόνων τοῦ Αλεξάνδρου ὡς...Βουλγάρου " παραπλανηθέντα Μέ τήν δόλια προπαγάνδα των προσπαθοῦσαν νά τούς στρέψουν κα τά τῶν ἐλθόντων ἀπό τήν Μ. 'Ασία καί 'Ανατ. Θράκη προσφύγων, Ηλπιζαν ὅτι μπορεῖ νά υπῆρχε κάποια ἐνδόμυχη ἀντιπάθεια ἀφοῦ ἦλθαν πρόσφυγες ἀπό αλλα μέρη καί εἶχαν διαφορετικές συνήθειες καί διαφορετικά συμφέροντα.. Κι'ὅμως ἀπέτυχαν οἱ Βούλγαροι, ἀκριβῶς το ἀντίθετο ἀποτέλεσμα . Έλληνες γηγενεῖ καί Έλληνες πρόσφυγες μπροστά στόν ἐχθρό, τούς Βουλγάρους, ξέχασαν τίς μικροδιαφορές των καί τίς μικροαντιθέσεις των κα ἑνώθηκαν σέ ἕνα ἀδιάσπαστο τεῖχος.

Φούντωσεν μέσα των ἡ φλόγα τοῦ 'Ελληνισμοῦ καί θέριεψεν ἡ ψυχή των ἀπό μῖσος κατά τοῦ κατακτητοῦ Βουλγάρου. 'Αντί νά διχασθοῦν οἱ Έλληνες τῆς Δράμας ἀντίθετα γηγενεῖς καί πρόσφυγες μᾶς παρουσίασαν στά χρόνια τῆς Βουλγαρικῆς Κατοχῆς τό θαυμάσιο καί ἡρωϊκόν ἔπος τῆς Έθνικῆς ἀντιστάσεως καί τίς τρομερές ἑκατόμβες τῶν θυσιῶν στίς πόλεις καί τά χωριά.

ΘΕΜΑΤΑ
ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΑ

"Εναἄλλο ἀναίσχυντο καί ψευδές ἐπιχείρημα τῆ Βουλγαρικῆς προπαγάνδας πού ἀποσκοποῦσε στήν διάσπαση τῶν 'Ελλήνων τῆς Δράμας ἦταν καί τό ὅτι " 'Η Μακεδονία εἶναι ἀποικία τῆ Παλαιᾶς 'Ελλάδος".

Τό έστήριζαν στό ἀληθές γεγονός ότι ένα ποσοστό τών Δημοσίων υπαλλήλων κατήγοντο άπό τήν Στερεά Ελλάδα , Πελοπόννησον καί Κρήτη.

Αλλά πώς ήταν δυνατον κατά τήν διάρκεια τοῦ Μεσοπολέμου (1922- 1940) νά υπάρχουν πολλοί Μακεδόνες Κρατικοί λειτουργοί;

Η Μακεδονία ἀπηλευθερώθη μόλις τό 1913 καί ἀνέπνευσε μόλις μετά τό 1925, όπότε μετά τήν Μικρασιατική καταστροφή ἄρχισε μιά ειρηνική περίοδος ἀναδημιουργίας.

Τά μορφωμένα παιδιά τής Μακεδονίας πλαισίωσαν τήν νέα κοινωνία πού έδημιουργεῖτο , σάν γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί, Δημόσιοι υπάλληλοι, Στρατιωτικοί κλπ. Αλλά ήσαν λίγοι. Δέν έπαρκοῦσαν για νά καλυφουν τίς τεράστιες ἀνάγκες τοῦ Κρατικοῦ μηχανισμοῦ, στίς Βόρειες έπαρχίες.

Παρ'όλα αυτά ολες οι θέσεις Δημοτικῶν καί Κοινοτικῶν ύπηρεσιῶν, τῶν τοπικῶν όργανισμῶν Δημοσίου δικαίου στή Μακεδονία κι'ένα σοβαρό ποσοστό δημοσίων υπαλλήλων στρατιωτικῶνκλπ. ήσαν Μακεδόνες .

Τά έναπομένοντα κενά φυσικόν ήταν νά καλυφθοῦν άπό Ελληνες τῶν υπολοίπων περιοχῶν τής Ελλάδος.

Ας μήν ξεχνᾶμε ότι οί Νότιες περιοχές είχαν ά ελευθερωθεῖ 100 χρόνια ένωρίτερα καί είχαν έτοιμα στελέχη γιά τίς Κρατικές υπηρεσίες.

Αλλά καί κάποιος ἄλλος σημαντικός άνασχετικός παράγων υπῆρχε γιά τήν είσοδο τῶν Μακεδόνων σέ δημόσιες υπηρεσίες. Ο γλίσχρος μισθός τῶν Δημοσίων υπαλλήλων.

Στήν περίοδο τοῦ Μεσοπολέμου ή Μακεδονία παρουσίαζε τέτοια οικονομικήν ανθηση, ώστε κανείς Μακεδόνας δέν κατεδέχετο ν'ἀφήση τά πλούσια είσοδήματά του καί νά ζήση μέ τίς πενιχρές ἀποδοχές ένός υπαλλήλου ταλαιπωρούμενος μέ μεταθέσεις, περιορισμένη ζωή κλπ.

Μεταπολεμικά ομως πού ένῶ τό ἀγροτικό είσόδημα δέν είναι πλέον έπαρκές, οι μισθοί τῶν υπαλλήλων είναι ικανοποιητικοί διάχυτη είναι ή τάση γιά μόρφωση στή Λαολαία, οί Μακεδόνες εχουν πλημμυρίσει τόν πολυδαίδαλο κρατικό μηχανισμό. Εχουν καταλάβει τίς πιό έπίκαιρες θεσεις μέ θαυμάσια ἀποδοση στήν έργασία των.

Οί Βούλγαροι καλλιεργησαν συστηματικά αυτό τόν διαχωρισμό μεταξύ Βορειοελλαδιτῶν καί Παλαιοελλαδιτῶν ἀλλά δέν κατάφεραν νά βροῦν πρόσφορον έδαφος.

Αντίθετα οί Βόρειοι Ελληνες έκεῖ πρός τόν Νοτιά έστρεφαν μέ κρυφήν έλπίδα τά μάτια τής ψυχῆς των προσμένοντας τήν Ελε

Ηξεραν ότι όπως καί τό 1913 άπό τούς Στρατευμένους Ελλην της Νοτίου Ελλάδος διώχθηκαν ό Βούλγαρος έπιδρομέας καί ό Τούρκος κατακτητής, έτσι καί τώρα πάλι θά γινόταν.

ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ

Σύντομα οί Βουλγαρικές άρχές διεπίστωσαν ότι ή προπαγάνδα των άλλά καί ή ώμή βία επεφτε στό κενό καί δημιουργούσεν άντ θετα άποτελέσματα.

Τότε άφησαν τούς ίστορικούς άλχημισμούς καί τά προσχήματα καί άπηυθύνθησαν πιά στά κατακάθια της Ελληνικής κοινωνίας στά διάφορα τυχοδιωτικά στοιχεία καί στούς Αρμενίους.

Αφθονες υποσχέσεις γιά εύκολο πλουτισμό, διαρπαγές Ελληνικών περιουσιών, βιασμούς Ελληνίδων καί χορήγηση άξιωμάτων ~~[illegible]~~ ήταν τό δέλεαρ.

Αυτή λοιπόν τήν κατηγορία των υπανθρώπων οί Βούλγαροι έπ τέλους μέ αυτές τίς υποσχέσεις κατάφεραν νά πεισουν νά άποκτ ση τήν Βουλγαρικήν υπηκοότητα.

Τώρα πώς ειναι δυνατόν νά ειναι Βουλγαρικής έθνικότητος ένας Αρμένιος ή ένας Ελλην άπό τά βάθη της Μικράς Ασίας αυτό ειναι άλλο ζήτημα.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Στη Δράμα συνεκροτήθησαν άπό τό πρώτον έτος της Βουλγαρική κατοχής διάφορες όργανώσεις, βουλγαρικές, παραρτήματα όργανώσεων πού ειχαν τήν έδρα των στή Σόφια.

Πρώτη διοργανώθη ή πολιτοφυλακή. Ενα ειδος ήμιστρατιωτική όργανώσεως παρομοίας πρός τά ίδικά μας, ΤΕΑ. Σ'αυτό κατετάσσοντο υποχρεωτικά όλοι οί έγγραφόμενοι Βουλγαρουπήκοοι. Εξωπλίζοντο καί περιεφέροντο ένοπλοι σέ περιπολίες καί ένίσχυαν τόν Βουλγαρικό Στρατό σ τίς κατά των Ελλήνων έπιχειρήσεις τ

Ετσι οί άλλοι Ελληνες τούς μισούσαν άκόμη πιό πολύ γιά τήν προδοσία των. Τό μίσος αυτό διεχώριζε τόν νεοφώτιστο Βουλγαρουπήκοο άπό τούς συμπατριώτες του καί τόν καθιστούσε πιό πιστό στή " νέα πατρίδα".

Στήν πολιτοφυλακή, πού διοικούσαν Αξ/κοί του Βουλγαρικού Στρατού συμμετειχαν καί Βούλγαροι άπό τήν παλαιάν Βουλγαρία καθώς καί Κομιτατζήδες.

Μία άλλη Βουλγαρική όργάνωση μέ καθαρά άνθελληνικούς σκοπούς ήταν ή Οργάνωση των Ηλιντεν. (Ηλιντεν = ή ήμέρα του προφήτου Ηλία) Τό όνομα ειχε δοθει στήν όργάνωση αυτή άπό

τήν έπανάσταση τών Κομιτατζήδων πού έγινε στίς20-7-1903 ήμέρα πού έορτάζεται ό προφήτης 'Ηλίας.

Σ'αύτήν είχαν ένταχθεΐ όλοι οί φανατικοί Κομιτατζήδες τής περιοχής καί άποτελούσαν τήν τρομοκρατικήν όργάνωση τών Βουλγάρων Κατακτητών.

'Επίσης είχαν όργανώσει καί τόν Σύλλογον έφέδρων Βουλγάρων 'Αξ/κών. 'Αλλά έπειδή στή Δράμα φυσικά δέν ύπήρχαν ούτε έφεδροι Βούλγαροι 'Αξ/κοί ούτε έφεδροι στρατιώτες Βούλγαροι, αναγκαστικά ενέταξαν σ'αυτόν οι προσελθόντες Βούλγαροι άπο τήν Παλαιά Βουλγαρία.

Γιά τήν Βουλγαρική Νεολαία τής περιοχής καί τά παιδιά τών νεοφωτίστων Βουλγάρων διωργανώθη παράρτημα τής Φασιστικής όργανώσεως Βουλγάρων νέων "Μπράνικ" (ύπερασπισταί).

'Η έκπαίδευση ήταν μισελληνική καί στρατιωτική.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ
ΦΙΛΩΦ

Στίς άρχές 'Ιουνίου 1943 ό Βούλγαρος Πρωθυπουργός Φίλωφ έπισκέπτεται τήν Δράμα καί άλλες πόλεις τής 'Ανατολικής Μακεδονίας καί Θράκης. 'Η παρουσία του τονίζει γιά άλλη μιά φορά τήν άποψη τών Βουλγάρων νά θεωρούν τά έδάφη αύτά Βουλγαρικά.

Στή Δράμα έδέχθη μάλιστα καί έπιτροπήν 'Ελλήνων.

'Η έπιτροπή αύτή συνεκροτήθη άπό τόν Βούλγαρο Διοικητή 'Ασφαλείας Δράμας, χωρίς τήν συγκατάθεση ή έστω καί τήν άπλή γνώση τών συμμετασχόντων .

Βούλγαροι Χωρ/κες πήγαν στά σπίτια τών έπιλεγέντων αύτών 'Ελλήνων τούς άρπαξαν καί τούς ώδήγησαν στά προθάλαμο τού Γραφείου όπου ό Φίλωφ θά έδέχετο τίς έπιτροπές.

'Ο Βούλγαρος Διοικητής 'Ασφαλείας τούς συνέστησε μέ αύστηρό τόνο νά μήν τολμήσουν καί παραπονεθούν κατά τών Βουλγαρικών άρχών.

Δέν τούς έπέτρεφε νά συνομιλούν μεταξύ των γιά νά μή συννενοηθούν.

Τούς είσήγαγαν ξαφνικά μπροστά στόν Φίλωφ . 'Εκεΐνος τούς έρώτησεν άν έχουν κανένα παράπονο.

Κάποιος άπό τά μέλη έζήτησεν ίσότητα μέ τούς Βουλγάρους στι διανομές τροφίμων καί έλευθέρα άσκηση άπό τούς Έλληνες τών έπαγγελμάτων των.

'Ο Φίλωφ ύπεσχέθη άλλά δέν έτήρησε φυσικά τήν ύπόσχεσή του άφού όλα όσα διεπράττοντο εις βάρος τών 'Ελλήνων διετάσσοντο ά ό τόν ίδιο.

ΑΛΛΕΣ
ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Πολλές οὖ ἐπισκέψεις ἐπισήμων Βουλγάρων στή Δράμα καί στίς κυριώτερες πόλεις τῆς Μακεδονίας καί Θράκης.

Σκοπός των νά συντονίσουν στόν τομέα τῆς ἁρμοδιότητός των μέτρα ἐκβουλγαρισμοῦ, ἐποικισμοῦ καί οἰκονομικῆς ἐκμεταλλεύσ ως τῆς περιοχῆς.

'Ιδίως κατά τό 1943 πού ἡ διεθνής κατάστασις μεταβάλλεται ἀντίθετα ἀπό τίς Βουλγαρικές ἐπιδιώξεις πυκνώνονται οἱ ἐπισκέ ψεις αὐτές. Προσπαθοῦν νά δημιουργήσουν τετελεσμένα γεγονότα στίς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές. 'Αλλά καί νά παρουσιάσουν μέ τήν συχνή ἐμφάνισή των στά μέρη αὐτά ὅτι τούς ἀνήκουν κα εἶναι καθαρά Βουλγαρικές περιοχές.

Τόν 'Απρίλιο τοῦ 1943 ἐπισκέπτεται τήν Δράμα μαζύ μέ ἄλλους Βουλγάρους δημοσιογράφους ὁ διευθυντής τοῦ Τμήματος τῆς 'Εθνι κῆς Βουλγαρικῆς προπαγάνδας, Κλιμένσον Ντζαμαζάτσεφ.
[illegible]φ.
'Οργανώθη σύσκεψη μέ τίς τοπικές Βουλγαρικές ἀρχές καί κατό μίλησε σέ συγκέντρωση Βουλγαροθρηκώδων μέ μῖσος κατά τῶν 'Ελλήνων καί κατέληξε:

" 'Επετύχαμεν τήν πραγματοποίησιν τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῶ ἰδανικῶν μας. Αὐτό ὅμως δέν σημαίνει ὅτι πρέπει νά σταματήσω μεν . 'Εις τήν ζωήν τῶν λαῶν δέν ὑπάρχει στάσις ἀλλά αἰωνία κίνησις. Έχομεν ἐξ'αἵματος ἀδελφούς πέραν τοῦ Στρυμῶνος οἱ ὁποῖοι πρέπει νά συμπεριληφθοῦν εἰς την Βουλγαρικήν κοινότητα.

Τό πνεῦμα μας πρέπει νά εἶναι χαλύβδινος χορδή ἡ ὁποία νά πάλλη καί νά μᾶς ὁδηγήση ἐκ νέου πρός ἡρωισμούς με τόν προσφι λῆ ἡμῶν Βασιλέα Βόριδα καί διά μεγαλυτέραν Βουλγαρίαν εἰ τῃ Βαλκανικήν χερσόνησον ἡ ὁποία καί εἶναι Βουλγαρική χερσόνησος

Τό πρῶτο δεκαήμερο τοῦ 'Απριλίου τοῦ 1943 περιέρχεται τήν 'Ανατολική Μακεδονία καί τήν Θράκη καί διέρχεται ἀπό τήν Δράμα ὁ Ντέλτσεφ καθηγητής 'Αρχαιολογίας στό Πανεπιστήμιο τῆς Σόφιας.

Τόν συνοδεύει ὁ βοηθός του Δημήτρωφ . Σκοπός του κατά τίς Βουλγαρικές ἐφημερίδες ν'ἀνακαλύψη ἀρχαιολογικά εὑρήματα. ' ἀπεγοητεύθη. Τά μέρη αὐτά ἀντιλαλοῦσαν ἀπό 'Ελλάδα.

Περνῶντας ἀπό τούς Φιλίππους ἀντελήφθη Βουλγάρους 'Αξ/κο καί Στρατιῶτες πού προσπαθοῦσαν σέ ὀνόματα λατινικά τῶν μαρμάρινων ἐπιγραφῶν νά χαράξουν τήν κατάληξη - ωφ, γιά νά δημιουργήσουν εὑρήματα ἀρχαιολογικά πού θά ἐβεβαιώνα τήν ὕπαρξη Βουλγάρων στήν 'Αρχαιότητα.

Γελώντας τούς είπε ειρωνικά:

- Δυστυχώς δέν γράφεται έτσι ή Ιστορία.

Τόν Μάιο έπισκέπτεται τίς Βουλγαροκρατούμενες Ελληνικές περιοχές καί τήν Δράμα ό πρόεδρος τής Βουλγαρικής Εργατικής όμοσπονδίας Μπορις Ποπωφ καί ό διευθυντής Επαγγελμάτων Σουμέλωφ. Σκοπός των νά συντονίσουν τά μέτρα τών Βουλγαρικών άρχών γιά τήν δίωξη τών Ελλήνων έργατών καί έπαγγελματι

Κατά τόν Ιούλιο 1943 περιοδεύουν στήν περιοχή ό πρόεδρος τής Βουλγαρικής Βουλής Καλφώφ, ό Αρχηγός τής Βουλγαρικής Αστυνομίας Α. Κοζάρωφ καί ό έπιθεωρητής τής Αστυνομίας Μπανόφσκυ

Τό, πρώτο δεκαήμερο Οκτωβρίου 1943 έρχεται ό Υπουργός Δημοσίων Έργων μηχανικός Δημ. Βασίλωφ. Τόν συνοδεύουν ό πρόεδρος τής Κοινοβ. Επιτροπής Δημ. Έργων Βουλευτής καί "έφεδρος Συν/χης Σλάβε Βασίλεφ καθώς καί άλλοι άρμόδιοι ύπηρεσιακοί παράγοντες καί δημοσιογράφοι.

Τό πρώτο δεκαήμερο τού Νοεμβρίου 1943 φθάνει ό Υπουργός Εμπορίου Ιβάν Βαζωφ Τόν συνοδεύουν ό Αντιπρόεδρος τής Βουλής Κιοσεϊβάνωφ ~~ό άντιπρόεδρος τής Βουλής Κιοσεϊβάνωφ~~ καί οί Βουλευταί Σλ. Βασελεφ Γ. Τσαλμούρωφ καί Λ. Σιβίνωφ.

Σέ δηλώσεις του πρός τήν έφημερίδα " Θέατρο" μετά τήν έπιστροφή του λέει τά άκόλουθα άξιοπαρατήρητα καί ένδεικτικά τού άγρίου διωγμού έναντίον τών Ελλήνων πού έπιτελουσαν οί Βουλγαρικές άρχές.

" Επανέρχομαι μέ άρίστας έντυπώσεις έκ τής ώραίας ταύτης " Βουλγαρικής" περιοχής. Ηδυνήθην νά διαπιστώσω ότι είς τήν περιοχήν τού Αίγαίου οί Βούλγαροι ύπαλληλοι έκπληρούσι έπαξίω τό καθήκον των. "

Τό δεύτερον δεκαπενθήμερον τού Νοεμβρίου 1943 έρχεται ό Υπουργός Γεωργίας Ιβάν Μπέσκωφ. Τόν συνοδεύουν ό διευθυντής Υδάτων μηχανικός Μιλενκωφ, ό διευθυντής έξυγιάνσεων πεδιάδος Σερρών καί ό διευθυντής άλυκών Μπουρού Γκιόλ.

- ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 18ον

ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΠΕΡΙ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΟΣ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ
ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΟΣ

'Εκεῖνο πού ἀποτελεῖ τό ἀποκορύφωμα της ἐπικαλύψεως μέ κάποιανομιμοφάνεια τῆςτρομερης βίας γιά τόν ἐκβουλγαρισμό τοῦ Νομοῦ Δράμας καί ὅλων τῶν ἐκβουλγαροκρατουμένων 'Ελληνικῶν περιοχῶν εἶνα τό περίφημο διάταγμα περί ὑπηκοότητος.

Στό ὑπ'ἀριθ. Ι24 τῆς Ι0-6-42 φύλλο τῆς 'Εφημερίδος τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως δημοσιέυεται τό διάταγμα " περί τῆς ὑπηκοότητος τοῦ πληθυσμοῦ εἰς τά ....ἀπελευθερωθέντα κατά τό Ι94Ι ἐδάφη".

Τό νά παραθέσουμε τό ἴδιο τό διαταγμα νομίζουμε ὅτι θά κουράσουμε τόν ἀναγνώστη.
Τό νά τό ἐπεξηγήσουμε καί νά τό σχολιάσουμε μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὅτι μεροληπτοῦμε. Γι'αὐτό θά παραθέσουμε αὐτολεξεί ἐπεξηγηματικό σχόλιο πού ἐδημοσιεύθη στήν ἐφημερίδα " ΟΥΤΡΟ" τῆς Σόφιας τήν Ι0-6-Ι949.

Μέ τήν ἀνόητην ἔπαρση πού διακρίνει τούς Βουλγάρους μᾶς λέ τόσα πολλά ὥστε δέν ἔχομε " χρείαν μαρτύρων" γιά τήν πιστοποίηση τῶν ἀπανθρώπων ἐκδηλώσεων καί διαθέσεών των.

" Εἰς τό σημερινόν φύλλον τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεω ἐδημοσιεύθη τό διάταγμα διά τήν ὑπηκοότητα τοῦ πληθυσμοῦ εἰς τά ἀπελευθερωθέντα ἐδάφη κατά τό ἔτος Ι94Ι.
Ι.- Κατά τό διάταγμα τοῦτο ὅλοι οἱ Γιουγκοσλαῦοι καί οἱ Ελληνες ὑπηκοοι Βουλγαρικῆς καταγωγῆς ἀποκτοῦν αὐτοδικαίως τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα ~~πληθυσμου~~ ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διατάγματος, ἐαν κατά τήν ἡμερομηνιαν ταύτην εἶχον τόπον διαμονῆς τά ἀπελευθερωθέντα κατά τό Ι94Ι ἐδάφη ἤ τά παλαιά διαμερίσματα τοῦ Βουλγαρικοῦ Βασιλείου.
2.- "Ολοι οἱ Γιουγκοσλαυοι καί "Ελληνες ὑπήκοοι Βουλγαρικης καταγωγῆς, οἱ ὁποῖοι ἐγεννήθησαν εἰς τά ἀπελευθερωθέντα κατά τό Ι94Ι ἐδάφη καί ἔχουν τήν διαμονήν των ἐκτός τῶν ἐδαφῶν τοτωνκαί ἐκτός τῶν ὁρίων τοῦ παλαιοῦ βασιλείου, δύνανται ν'ἀποκτησωσι τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα ἄν ἐντός προθεσμίας ἑνός ἔτους ζητήσωσι νά ἀποκτήσωσι τήν βουλγαρικήν ὑπηκοότητα μετά τήν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διατάγματος.
3.- Πρόσφυγες Βουλγαρικῆς καταγωγης οἱ ὁποῖοι μετά τήν Ι-9-3 ἐγκατέλειψαν τό Κράτος των ἐξ'ἀφορμης τῶν πολεμικῶν γεγονότων καί ἐγκατεσταθησαν πρός διαμονήν εἰς τά νεοελευθερωθέντα ἐδάφη ἤ εἰς τά παλαιά διαμερίσματα τοῦ Βασιλείου, δύνανται ν'ἀποκτήσωσι τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα, ἄν ζητήσωσι τοῦτο

δι'αίτησεως εντός προθεσμίας 6 μηνών από της ενάρξεως της ισχύος του διατάγματος ή από της εγκαταστάσεώς των είς τήν χώραν.

4.- Πάντες οί μή Βουλγαρικήςκαταγωγής Γιουγκοσλαύοι καί Έλληνες υπήκοοι, οί όποίοι κατά τήν ημέραν της ενάρξεως της ισχύος του διατάγματος, έχουν τόπον διαμονής των τά νεοελευθερωθέντ εδάφη, καθίστανται Βούλγαροι υπήκοοι, εκτός εάν επιθυμώσι ν διατηρήσωσι τήν μέχρι τουδε υπηκοότητά των τό βραδύτερον μέχρι I-4-I943, οπότε κατά τήν αυτήν προθεσμιαν θά μεταναστεύσωσι εκτός των ορίων του Βασιλείου.

5.- Τό διάταγμα δέν αφορά πρόσωπα Βουλγαρικής προελεύσεως, αί δέ υπανδρεμέναι γυναικες εβραϊκής καταγωγής διατηρούσι τήν υπηκοότητ του ανδρόςτων.

6.- Οί κάτοιχοι διαβατηρίων Νάνσεν έκ Ρωσσίας ή Άρμενικής κ ταγωγής , οί όποίοι είναι εγκατεστημενοι είς τά απελευθερωθέν εδάφη κατά τό έτος 1941 καί έχουν εις αυτά τήν κατοικίαν των, δύνανται ν'αποκτήσωσι τήν Βουλγαρικήν υπηκοότητα , άν ζητήσωσι τουτο εντός ετησίας προθεσμίας".

ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ
ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ

Μέ το διάταγμα αυτό νομιμοποείται ή συλλήβδην παροχή της Βουλγαρικής υπηκοότητος σέ όλους ακόμη καί στούς Άρμ νίους καί τούς Ρώσσους . Γιατί φυσικά κανείς Μακεδών δέν ήταν βΒουλγαρικής καταγωγής .

Άλλά τό κύριο σημείο γιά τό όποίο καί εξεδόθη τό διάταγμα είναι οί Έλληνες. Αυτοί οί αφάμαστοι Έλληνες πού παρ όλες τίςσφαγές καί τήν πείνα καί τήν βία δέν ελύγισαν.

Αυτούςοί Βούλγαροι δέν τούς θέλουν καί ζ ητουν νά τούς απελάσουν ομαδικά από τήν I-4-I943.

Δέν ξέρει κανείς άν πρέπη νά γελά ή νά κλαίη μέ τό "παράξενο" αυτό διάταγμα. Η Βουλγαρία χωρις νά είναι εμπόλεμος μέ τήν Ελλάδα καί χωρίςνά έχη ακόμα προσαρτήση τά Ελληνικά εδάφη της Άν τολ. Μακεδονίας καί Θράκης εκδίδει νόμο με τόν όποίο υποχρεώνει τόν Ελληνικό πληθυσμό τών περιοχών αυτών ή ν'αποκτησει Βουλγαρικήν υπηκοότητα ή νά απελαθή διά της βιας.

Στά διεθνή νομικά χρονικά δέν υπάρχει παρόμοιο φαινόμενο. Καί στό έγκλημα καί στό Δίκαιο οί Βούλγαροι είναι πάντα " πρωτότυποι καί ανεπανάληπτοι".

./.

ΟΙ ΔΡΑΜΙΝΟΙ
ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

'Αμέσως μετά τήν δημοσίευση τοῦ διατάγματος ἄρχισαν στή πόλη καί στάχωριά τοῦ Νομοῦ Δράμας νά κτυποῦν τά τύμπανα τῶν Βουλγάρων κηρύκων.

Μέ τήν ἄκαίσια φωνή των διαλαλοῦσαν : " 'Ο νέος νόμος ὑποχρεώνει ὅλους νά δηλώσουν ὅτι εἶναι Βούλγαροι. "Οσοι δηλώσουν ὅτι εἶναι "Ελληνες πρέπει νά φύγουν πέραν ἀπό τόν Στρυμῶνα μέχρι τίς 15-8-1942".

'Εψεύδοντο οἱ Βουλγαρικές ἀρχές Δράμας ὅτι ἡ προθεσμία ἔληγε στίς15 Αὐγούστου. Σκοπός των ἦταν νά ἐξαναγκάσουν βιαστικά τούς "Ελληνες νά δεχθοῦν μέσα στόν πανικό τῶν πρώτων ἡμερῶν νά ὑπογράψουν τήν περίφημη δήλωση Βουλγαρικῆς ὑπηκοότητος.

Κλείστηκαν στόν πόνο τους οἱ Ελληνες μπροστά στόν νέο κίνδυνο πού τούς ἀπειλοῦσε.

Εἶχαν ὑπομένει τάπάντα γιά νά μήν ξεριζῶθοῦν ἀπό τήν γῆ τῶν πατέρων των, τήν προαιώνια πατρίδα των. 'Αλλά τώρα ἔφθα ἡ ὑστάτη στιγμή. Θά ἐξαναγκασθοῦν νά φύγουν. Οἱ Βούλγαροι δέν ἀστειεύονται. Γιά νά μένουν πρέπει νά γίνουν Βουλγαροϋπήκοοι κι'αὐτόν τόν ξεπεσμό δέν τόν ἀνέχεται ὁ 'Ελληνισμός των.

Καί τότε ἐπιτελεῖται τό θαῦμα τῆς παθητικῆς 'Εθνικῆς ἀντιστάσεως τῶν 'Ελλήνων τῶν πόλεων καί τῆς ὑπαίθρου τοῦ νομοῦ Δράμας.

Δέν ξέρουν βουλγαρικά γιά νά γράψουν τήν δήλωση τῆς ὑπηκοότητός πού ἐπιθυμοῦν. Καταφεύγουν στούς Βουλγάρους δικηγόρους γιά νά τούς τήν συντάξουν. Οὐρά ἔξω ἀπό τά γραφεῖα αὐτά οἱ "Ελληνες. Γιά νά δηλώσουν ὅτι εἶναι καί παραμένουν "Ελληνες. Γιά νά ἐγγραφοῦν στούς καταλόγους τῶν 'Ελλήνων ὑπηκόων πού τούς μένει τό μαρτύριο καί ἡ ἀπέλαση καί πιθανόν ὁ θάνατος.

"Ενα πρωτοφανές δημοψήφισμα των Μακεδόνων γιά τήν πατρίδα τήν 'Ελλάδα. Μιά διαδήλωση ἀτράνταχτη πίστεως στήν 'Ελλάδα. μεγαλειώδης συγκινητική καί ἡρωϊκή ἐκδήλωση αὐτοθυσίας τοῦ Μακεδονικοῦ 'Ελληνισμοῦ.

Οἱ Βούλγαροι τάχουν χαμένα μπροστά στό θάρρος καί τήν ἀφασιστικότητα ὅλων τῶν 'Ελλήνων. 'Αναζητοῦν νά βροῦν ποιός εἶναι ἐκεῖνος πού τούς ὑποκινεῖ καί τούς διεγείρει στήν ἀτρόμητη αὐτή ἐκδήλωσή των.

Μάταια ἀναζητοῦν τόν ἀρχηγό. Κάθε 'Ελληνα εἶναι καί ἀρχηγός. Γιατί ὁ "Ελληνας εἶναι γεννημένος ἐλεύθερος ἄνθρωπος.

./.

κι'αρχίζουν τίς συλλήψεις καί τούς βασανισμούς.

Αλλοι Έλληνες καταφεύγουν στά βουνά τοῦ νομοῦ Δράμας. Έκεῖ ἔχουν δημιουργηθεῖ οἱ πρῶτες Έθνικές Άνταρτικές Ομάδες. Γι'αὐτές τίς ὁμάδες θά μιλήσουμε σέ ἄλλο κεφάλαιο. Γιατί ἀποτελοῦν τήν ἐποποιΐα τῆς Έθνικῆς Άντιστάσεως ὄχι μόνο τῆς περιοχῆς Δράμας ἀλλά καί ὅλης τῆς Έλλάδος.

Άλλοι Έλληνες φεύγουν πρός τόν Στρυμῶνα γιά νά περάσουν στίς Γερμανοκρατούμενες Έλληνικές περιοχές. Έκεῖ ὁ ζυγός τῆς δουλείας εἶναι πιό ἐλαφρύς καί πιό ὑποφερτός. Έκεῖ ὑπάρχει ἕνα σκιῶδες Έλληνικό Κράτος πού μπορεῖ νά τούς παράσχη κάποια ἀνακούφιση. Όλοι φοβοῦνται ὅτι θά ἐπαναληφθοῦν τά τραγικά γεγονότα τοῦ 1941.

Άλλά καί ἡ φυγή εἶναι τόσο δύσκολη. Πολλοί θέλουν νά φύγουν ἀλλά δέν μποροῦν ὅλοι νά τό ἐπιτύχουν. Τό πέρασμα τοῦ Στρυμῶνα εἶναι δύσκολο κι'ἐπικίνδυνο.

Οἱ Βούλγαροι σκοπόί καιροφυλακτοῦν καί δολοφονοῦν τούς διερχομένους.

Οἱ Γερμανοί ἀπαγορεύουν τήν διέλευση. Μόνον οἱ Έλληνες Χωροφύλακες πού στέκονται στήν ἀπέναντι ὄχθη ὑποβοηθοῦν τό πέρασμα μέ κίνδυνο τῆς ζωῆς των.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

Έν τῷ μεταξύ ἡ πληροφορία γιά τήν δημοσίευση τοῦ διατάγματος τῆς Βουλγαρικῆς Ίθαγενείας ἔφθασε στή Γερμανοκρατούμενην Έλλάδα. Ή είδηση προκαλεῖ ἀνατάτωση στούς κύκλους τῆς Έλληνικῆς Κυβερνήσεως τῶν Άθηνῶν ἀλλά καί σ'ὅλο τόν Έλληνικό Λαό καί τίς Έθνικές Όργανώσεις ἀντιστάσεως.

Οἱ Νέοι τῶν Άθηνῶν ἀπειλοῦν νά κτέλθουν σέ συλλαλητήρια διαμαρτυρίας μέ ἀπρόβλεπτες συνέπειες.

Ορισμένες ἀντιστασιακές ἐκδηλώσεις νέων μέ τό αἴτημα νά ἀνακληθῆ τό Βουλγαρικό διάταγμα περίς Ίθαγενείας καταλήγουν σέτραυματισμούς καί συλλήψεις φοιτητῶν καί μαθητῶν, ἀπό τίς Γερμανικές Άρχες Κατο Πη.

Ή κατάσταση εἶναι ἐκρηκτική. Στίς 20-8-42 ἡ Έπιτροπή Μακεδόνων καί Θρακῶν προσφύγων στήν Άθήνα μέ ἐπί κεφαλῆς τό καθηγητή Πανεπιστημίου Ν. Κόυβαρι καί τόν στρατηγό Λιώτη ἐπιδίδει στούς πληρεξουσίους Γερμανίας καί Ίταλίας Άλτεμπουργ καί Γκίτζι ὑπόμνημα διαμαρτυρίας στό ὁποῖο τό ὅλο θέμα ἐξετάζεται ἀπό ἀμφιλεγῆς πλευρᾶς. Παραθέτουμε ἕνα ἐκτενές ἀπόσπασμα γιατί τό βρίσκουμε χρήσιμο γιά τόν ἀναγνώστη.

./.

".... Μία μόνη κραυγή ἀκούεται, ἐπί δεκατέσσαρας ἤδη μῆνας ἀπό τά στόματα τῶν "ἀπελευθερωθέντων" κατοίκων: Σώσατέ μας ἀ τούς Βουλγάρους καί τήν διοίκησίν των.

Αἰσθανώμεθα τήν ἀνάγκη νά διαμαρτυρηθῶμεν κατά τόν ἐντονώτερον τρόπον ἐναντίον τοῦ ἀνωτέρω μέτρου τῆς Βουλγαρικῆς διοικήσεως, τό ὁποῖον εἶναι ἄκρως ἀντίθετον πρός τό Διεθνές Δίκαιον καί τάς γενικῶς παραδεδεγμένας ἀρχάς αὐτοῦ, δι'ὅ καί εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οὐδεις θά τό ἀναγνωρίσει ὡςἔγκυρον, πρό πάντων δέ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θά ἐξαναγκασθοῦν νά συμμορφωθοῦν πρός αὐτό.

Πράγματι τοιαύτη ἀθρόα πολιτοποίησις τῶν κατοίκων δέν νομιμοποιεῖται ὑπό ἄποψιν Διεθνοῦς Δικαίου.

Πάντες γνωρίζουν ὅτι τά ζητήματα τῆς προσαρτήσεως καί τῶν ἐξ'αὐτῆς ἀπορρεόντων δικαιωμάτων τοῦ προσαρτῶντος Κράτους ρυθμίζονται μόνον ὑπό συνθήκης εἰρήνης, δι'ἧς καί μόνης τερματίζεται ὁ πόλεμος.

Ἡ κτῆσις ἐδάφους ὑπό τινος κράτους καί ἡ ἐντεῦθεν πηγάζουσα μεταβολή τῆς Ἰθαγενείας ἀναγνωρίζονται ὑπό τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου μόνον ἐν περιπτώσει κατακτήσεως διάσυνθήκηςμεταξύ τοῦ κτωμένου τό ἔδαφος Κράτους καί τοῦ ἀπόλλυντος τοῦτο.

Εἰς τήν περίπτωσιν ὅμως τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Μακεδονίας καί τῆς Θράκης κατάκτησις ἐκ μέρους τῆς Βουλγαρίας δέν εἶναι νοητή. Διότι αὐτή προϋποθέτει ἐμπόλεμον κατάστασιν, τοιαύτη δέ, δέν ὑπῆρξεν μεταξύ Ἑλλάδος καί Βουλγαρίας . Οὔτε καί εἰρηνική κατάληψις εἶναι νοητή. Διότι αὐτη προϋποθέτει ἔδαφος μή ἀνῆκον εἰς κράτος τι. Τά ἐδάφη ὅμως τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης ὑπήγοντο εἰς τήν Κρατικήν ἐξουσίαν τῆς Ἑλλάδος ἀπό πολλῶν ἐτῶν καί δή δυνάμει σειρᾶς διεθνῶν συνθηκῶν ἀ τοῦ 1913.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν ἁπλῆν Στρατιωτικήν Κατοχήν, τήν ὁποίαν ἡ Βουλγαρία ἀσκεῖ ἐπί τῶν ἐδαφῶν μας κατά παραχώρησιν, ὡς ὑποθέτομεν, τῆς Γερμανικῆς Ἀνωτάτης Στρατιωτικῆς Διοικήσεως, καί δι'ἥν διεμαρτυρήθημεν ἐξ'ἀρχῆς, πάντως οὔτε αὐτη χορηγεῖ εἰς τήν κατέχουσαν δύναμιν αὐτοδικαίως τό δικαίωμα νά μεταβάλη τήν Ἰθαγένειαν τῶν κατοίκων. Διότι ὡςεἶναι γενικῶς γνωστόν, κατ τό διεθνές δίκαιον διά τῆς Στρατιωτικῆς Κατοχῆς δέν λύεται ὁ νομικός δεσμός τοῦ κατεχομένου πληθυσμοῦ πρός τό Κράτος, ε τό ὁποῖον ἀνήκουν τά ὑπό κατοχήν ἐδάφη.

....

Τό ἀνωτέρω διάταγμα τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως ἔρχεται νά ἐπιτείνη τήν τρομοκράτησιν τοῦ πληθυσμοῦ , τόν ὁποῖον ἀναγκά

ἀπό τοῦδενά ἐγκαταλείψη τήν πατρίδα του καί τήν ἐγκατάστασίν του ἐν αὐτῇ, τόσον μᾶλλον καθ'ὅσον κατάπληροφορίας μας διά τῶν γεγομένων πρός τούς κατοίκους γνωστοποιήσεων οὗτοι καλο ται ἀπό τοῦδε νά δηλώσουν ὅτι θέλουν νά εἶναι Βούλγαροι ὑπή κοοι ἤ ἄλλως νά ἐγκαταλείψωσι τό κατεχόμενον ἔδαφος. Ἕκαστο φαντάζεται ποία νέα περίοδος καταπιέσεων καί ἐκβιασιῶν εἰς βάρος τῶν Ἑλλήνων κατοίκων ἤρχισε μέ τήν θέσιν εἰς ἰσχύν τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος.

Προστιθέμενον τό μέτρον τοῦτο εἰς τήν πολιτικήν τῆς οἰκονο μικῆς καί κοινωνικῆς ἐξοντώσεως τῶν Ἑλλήνων, τήν ὁποίαν ἔσχ μεν τήν τιμήν νά καταγγείλεμεν εἰς τήν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα διά τῆς τελευταίας/Ἰούλιος 1942/ διαμαρτυρίας ἡμῶν, θά ἐπι- φέρη ἀθρόαν ἐκποίησιν περιουσιῶν πρός ὄφελος φυσικά τῶν Βουλγάρων καί ἀθρόαν ἔξοδον τοῦ πληθυσμοῦ.Διότι δέν πρόκειτα περί μειονοψηφίας τινός, ἡ ὁποία, διά νά διατηρήση τήν ὑπηκο τητά της, ὀφείλει νά ἐγκαταλείψη τό δῆθεν ου γαρικόν ἔδαφος ἀλλά περί τῆς ὁλότητος τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐξ'ἄλλου δέ ποῦ νά καταφύγη ὁ πληθυσμό οὗτος;

Εἰς τήν λοιπήν Ἑλλάδα;

Ἀλλά σήμερον ὁ πληθυσμός της Ἑλλάδος, ὡς εἶναι κοινῶς γν στόν, ἀναμένει καί δέχεται πανταχόθεν ἐνίσχυσιν διά νά δυνηθ νά ζήση κατά τήν τραγικήν ταύτην περίοδον τῆς ἱστορίας του. Εἶναι συνεπῶς περιττόν νά ἐξετάσωμεν ἄν εἶναι εἰς θέσιν νά δεχθῆ καί ἄλλας ἑκατοντάδας χιλιάδας προσφύγων, εἰς τούς ὁποίους οὐδέ ἁπλῆν στέγη δύναται νά ἐξασφαλίση.

Ἀκριβῶς τήν στιγμήν ταύτην κατάπληροφορίας μας οἱ αὐλόγυ- ροι τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Θεσ/νίκης εἶναι πάλιν πλήρης ἀπό ἀστέ- γους πρόσφυγας ἐξ' Ἀνατολ. Μακεδονίας καί Θράκης οἱ ὁποῖοι συνεχῶς καταφθάνουν.

Ουτω τό μέτρον τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως ἀποβαίνει καί ἀπάνθρωπον, ὅπως ὅλα τά μέτρα τῶν Βουλγάρων ἐναντίον τῶν Ἑλλ νων . Καί ἐνῶ πάντες γνωρίζομεν ὅτι ἡ κατοχή τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος εἶναι προσωρινή, οἱ Βούλγαροι προσπαθοῦν νά δημιουργήσουν ἀνεπανορθώτους καταστροφάς εἰς βάρος τῶν Ἑλλήν πάντοτε μέ τόν σκοπόν νά τούς ἐξαναγκάσουν νά ἐκγαταλείψουν τάς ἑστίας των.

Ἀλλ'οὔτε καί μέ τόν ἐκβιασμόν τοῦτον τῆς συνειδήσεως τῶν θυμάτωντων θά δυνηθοῦν ποτέ οἱ Βούλγαροι νά πείσουν κανένα ὅτι ὁ πληθυσμός τῆς Μακεδονίας καί Θράκης δέν εἶναι Ἑλληνικό Ἡ Ἱστορία , παλαιά καί νέα, θά διαψεύδη πάντοτε τούς τοιού

'Η 'Υμετέρα 'Εξοχότης θά άντιληφθή τό ον καθέως συγκινεΐ τούς πρόσφυγας τής Μακεδονίας καί Θράκης, ό νέος οΰτος διωγμός τών άδελφών τω.. είναι άνάγκη νά έπέμβητε καί πιστεύομεν ότι θά πράξητε ό,τι άπαιτεΐται, διά νά εισακουσθή ή διαμαρτυρία ήμών αΰτη καί νά ματαιωθή τό είρημένον μέτρον τών Βουλγάρων ".

ΝΕΕΣ
ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

Στίς 2-9-1942 ή έπιτροπή Μακεδόνων Θρακών μέ έπικεφαλής τούς Μητροπολίτες Καβάλας, Δράμας, Ζιχνών καί Νευροκοπίου, τόν καθηγητή τοΰ Πανεπιστημίου Λούβαρη, τόν Στρατηγό Διώτη καί τόν ύφηγητή τοΰ Πανεπιστημίου Σαμα α έπιδίδει νέα διαμαρτυρία στούς πληρεξουσίους 'Ιταλίας καί Γερμανίας.

" ....πρό τής καταστάσεως ταύτης, τονίζεται μεταξύ τών άλλων στή διαμαρτυρία ή όποία κρατεΐ είς άγωνίαν ήμάς, τούς ένταΰθα πρόσφυγας, αίσθανόμεθα τό καθήκον νά ζητήσωμεν καί διά ζώσης, τήν άμεσον έπέμβασιν τής ύμετέρας έξοχότητος διά νά πράξη πάν τό δυνατόν πρός σωτηρίαν τών κινδυνευόντων άδελφών ήμών.

'Ως πνευματικοί άρχηγοί καί ώς πρόσφυγες ποιούμεθα έκκλησιν πρός τά Χριστιανικά καί άνθρωπιστικά αίσθήματα τής ύμετέρας έξοχότητος......."

Στίς 8-9-1942 στή Θεσσαλονίκη οί προσφυγικές όργανώσεις 'Ανατολ. Μακεδονίας καί Θράκης μέ έπικεφαλής τών τέως δήμαρχο Δράμα 'Αθανάσιον Τριανταφυλλίδην καί άλλους ύποβάλουν άλλο ύπόμνημα διαμαρτυρίας. 'Ολόκληρος ή τραγική κατάσταση τών 'Ελλήνων στίς βουλγαροκρατούμενες περιοχές δίδεται μέ άδρές γραμμές καί προτείνεται γιά τήν διασφάλιση τοΰ 'Ελληνικοΰ πληθυσμοΰ ή τοποθέτηση ένός παρατηρητοΰ τών Γερμανών καί 'Ιταλών σέ 6 πρωτεύουσες τών νομών 'Ανατολ. Μακεδονίας καί Θράκης.

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ
ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Οί πληρεξούσιοι τής Γερμανίας καί 'Ιταλίας ύπεσχέθησαν στ έπιτροπή Μακεδόνων καί Θρακών προσφύγων ότι θά άναφέρουν στίς κυβερνήσεις των κι'έλπίζουν νά ματαιωθή ή έφαρμογή το Βουλγαρικοΰ διατάγματος.

./.

Τήν 22α 'Ιανουαρίου 19.3 έπειδή άκόμη καμμία έντολή άναστο-στολῆς τοῦ διατάγματος δέν εἶχεν έκδοθεῖ, ἡ 'Επιτροπή Μακεδόνων καί Θρακῶν στήν 'Αθήνα ἐπιδίδει νέα ἔγγραφη διαμαρτυρία.
Παράλληλα πρός τίς ένέργειες αὐτές τῆς έπιτροπῆς ἡ Γενική 'Επιθεώρηση Νομαρχιῶν Μακεδονίας(Συν/χης Χρυσοχόου) ἔχει ὑποβάλλει στήν 'Ελληνική Κυβέρνηση ἔκθεση μέ προτάσεις.
'Αποφασίζεται νά ειδοποιηθοῦν οἱ Ἕλληνες τῶν Βουλγαροκ τουμένων περιοχῶν να άποφύγουν νά ὑποβάλουν δηλώσεις 'Ιθαγενει ἐφ'ὅσον ὑπάρχει άρκετός χρόνος μέχρι τήν 1-4-1943.
Μυστικοί πράκτορες τῆς υπηρεσιας αὐτῆς τοῦ Συν/χου Χρυσοχόου διαπερνοῦν τόν Στρυμῶνα καί εισέρχονται στό Βουλγαροκρατούμεν ἔδαφος.

Μεταδίδουν στούς Ἕλληνες πού άγωνιοῦν τήν έντολή της 'Ελλ δος. " Νά μήν ὑποβάλη κανείς δήλωση. Τό διάταγμα θά άνασταλῆ"
Φτερουγίζουν ξανά στά στήθη τῶν 'Ελλήνων τῆς Δράμας, οἱ έλπίδες, καί μέ περισσότερο θάρρος άντιμετωπίζουν τήν κρικτή κατάσταση.

Οἱ Βούλγαροι κήρυκες, έν τῷ μεταξύ , δέν παύουν έπί 7 μῆνε συνέχεια νά καλοῦν τούς κατοίκους τοῦ νομοῦ Δράμας νά ὑποβάλλουν τήν περίφημη δήλωση.

Μά τώρα οἱ Ἕλληνες ἑνωμένοι, καθοδηγημένοι άπό τήν Ειδική αὐτήν ὑπηρεσία του Συν/χου Χρυσοχόου άρνοῦνται. Κι'οἱ Βούλγαρ άποροῦν καί άγριεύουν ὅλο περισσότερο.

Η ΠΡΩΤΗ
ΑΝΑΣΤΟΛΗ

Τελειώνοντας τό 1942 ή Βουλγαρική πίεση στή Δράμα γιά τήν ὑπογραφή τῆς δηλώσεως σύμφωνα μέ τό Νομοθετικό διάταγμα περί 'Ιθαγενείας γίνεται έντονώτερη.

Σέ τρεῖς μῆνες, τήν 31-3-43 λήγει ἡ προθεσμία ὑποβολῆς δηλώσεως.

Σάν νά μήν άρκοῦσαν, ἡ πεῖνα, ἡ οικονομική έξαθλίωση, οἱ κακοποιήσεις, οἱ φόνοι οἱ άγγαρεῖες, καί ή στρατολογία γιά τά έργατικά τάγματα. 'Υπῆρχε καί ἡ πρόσθετη καταπίεση γιά τό ε μα τῆς ὑπηκοότητος.

'Ο Συν/χης Χρυσοχόου ὡς Γενικός 'Επιθεωρητής Νομαρχιῶν Β. 'Ελλάδος στή Θεσσαλονίκη μέ τήν ὑπ'άριθ. 51 άπό 8-1-43 άναφορά του πρός τήν 'Ελληνική Κυβέρνηση ὑπενθυμίζει ὅτι έγγίζει ἡ ἡμερομηνία λήξεως τοῦ περθθωρίου πού ὁρίζει τό Βουλγαρικό διάταγμα περί ὑπηκοότητος γιά τήν ὑποβολή σχετικῆς δηλώσεως καί οὐδεμία ἔνδειξη ὑπάρχει οτι θά άνασταλῆ ἡ

διαμαρτύρηση ή αναφορά

"..."Ήδη, πλησιάζοντος του καιρού πρός εφαρμογήν των προβλεπομένων οί Βούλγαροι διαδίδουσι ότι οί μέν δηλούντες ελληνική υπηκοότητα θ'αναχωρήσωσι συμφώνως τώ διατάγματι ενώ οί προκρίνοντες τήν Βουλγαρικήν υπηκοότητα ή αποκτώντες υποχρεωτικώς ταύτην λόγω μή υποβολής ουδεμιάς δηλώσεως, θά μεταφερθώσιν ομαδικώς εις τό εσωτερικόν της Βουλγαρίας, αφήνοντες ούτω νά νοηθή ότι μόνον οί δηλούντες Βουλγαρικήν εθνικότητα θά παραμείνωσιν εις τάςπεριουσίας των.

Είναι φυσικόν ότι τόσον ή τελευταία αύτη διάδοσις ώςκαί ή εκ της προσεγγίσεως της τεθείσης πρός εφαρμογήν ημερομηνίας, προθεσμία, έχει ανησυχήσει σοβαρώτατα τόν Ελληνικόν πληθυσμόν, όστις δι'αντιπροσώπων του ζητεί σαφείς οδηγίας περί του πρακτέου....."

Στίς 29-Ι-1943 αντιπροσωπείες προσφύγων της 'Ανατ. Μακεδονίας καί Θράκης συνέρχονται στή Θεσ/νίκη καί υποβάλλουν στήν 'Ελληνική Κυβέρνηση ψήφισμα διαμαρτυρίας για τα διαπραττόμενα από τους Βουλγάρους καί τόν επικείμενον ομαδικόν εκπατρισμόν των χιλιάδων 'Ελλήνων των περιοχών αυτών.

Τήν Δράμα εκπροσωπεί ό άλλοτε δήμαρχος Δράμας 'Αθαν. Τριανταφυλλίδης, ό όποίος μάλιστα εκλέγεται καί επικεφαλής της αντιπροσωπείας πού θά επιδώση στήν Κυβέρνηση τό ψήφισμα.

Στίς 10-3-1943 ό Πρόεδρος της 'Ελληνικής Κυβερνήσεως των 'Αθηνών τηλεφωνεί στόν Συν/χη Χρυσοχόου στή Θεσ/νίκη καί του αναγγέλει τό ευχάριστο μήνυμα.

'Η εφαρμογή του Βουλγαρικού διατάγματος αναστέλεται μέχρι τέλους 'Οκτωβρίου 1943. 'Αμέσως ό Συν/χης Χρυσοχόου ενημερώνει σχετικά τίς παραμεθόριες Νομαρχίες Στρυμώνος καί Κιλκίς, καί εξαποστέλλει πράκτορές του πρός τίς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές νά πληροφορήσουν τόν Ελληνικό πληθυσμό γιά τήν αναστολή καί νά του μεταβιβάσουν τήν εντολή κανείς νά μήν υποβάλη δήλωση, ούτε γιά "Ελληνας ούτε γιάΒούλγαρος.

Σέ δύο ημέρες στο γραφείο του Προέδρου της 'Ελληνικής Κυβερνήσεως φτάνει έγγραφο του Ιταλού Πληρεξουσίου Γκίτζι.

'Αριθ. πρωτ. 04/2929/302

'Ανακοινούμεν ότι ή Βουλγαρική Κυβέρνησις διά Ν.Δ. της 9ης Μαρτίου ανέβαλε τήν εφαρμογήν του γνωστού Βουλγαρικού Νόμου περί 'Ιθαγενείας εις Θράκην καί Μακεδονίαν. Προκύπτει ότι εδόθησαν οδηγίαι υπό τό πνευμα αυτό εις τάς αρμοδίας αρχάς των περιοχών εκείνων.

'Εν 'Αθήναις τη 12η Μαρτίου 1943 ΧΧ

./.

ΣΙΜ.Θ.

ΕΛ.ΗΝΕΣ

Παρ'όλα αυτά στή Δ.άμα οί Βουλγαρι.ές 'ρχές μέχρι καί τῆς Ιδης Μαρτίου 1943 έξακολουθοῦν νάπιέζουν τούς Έλληνες νά ύποβάλουν δηλώσεις.

Διένειμαν μά ιστα τό πρῶτο δεκαήμερο τοῦ μηνός Μαρτίου δηλώσεις πρασίνου χρώματος γιά τούς έπι.θυμοῦντας τήν Βουλγα.ικ ύπηκοότητα καί λευκοῦ χρώματος γιά τούς έ ιθυμοῦντας τήν 'Ελληνι.ιή.

'Ο Βούλγ ρος κήρυκας συνεχῶς διεκύρηττεν άπειλές κατά τῶν 'Ελλήνων πού δέν ύπο.άλλουν δηλώ.εις.

Τό άποτέλεσμα δλων αύτῶν τῶν καταπιέσεων συνοψίζεται στήν κατάθε η τῆς 28-4-43 ένό ιον τῶν 'Ελληνι.ῶν 'Αρχῶν τοῦ Δων/ Ε. Βουγιούκα κατοίκου Δράμας.

"...μόλις έδημιουργήθη ζήτημα ύπηκοότητος ύπό τῶν Βουλ/α ρων, σύσσωμο ό 'Ελληνισμός έδειξεν είς όλον τόν κόσμον ότι όταν όδηγεῖται καί είς αύτήν τήν κρεμάλαν, έπιμένει μετά φαν τισμοῦ καί παρρησίας είς τήν διατήρησιν τῆς έθνικότητός του.

Τούς ώδήγησαν εί το Δημαρχεῖον Δραμ.ς διά νά δηλώσουν άν θά μείνουν Έλληνες ή θά άπαρνηθοῦν τόν 'Εθνισμόν των, διάνά γίνουν Βούλγαροι.

'Εκεῖ συ νέ.η κάτι τό όποῖον θά πρέπει νά είναι γραμμένο είς τό μυαλό όλων τῶν 'Ελλήνων διά νά τό διηγῶνται είς τά 'Ελληνόπουλα.

'Από τούς 8.000 έδήλωσαν ότι έπι.θυμοῦν τήν Βουλγαρικήν ύπη κοότητα μόνον 200. Ήτοι οί έλάχιστοι ρευστῆς συνειδήσεως κο ξέ.ης καταγωγῆς.

Αύτοί είναι οί ήρωϊκοί μάρτυρες Έλληνες τῆς 'Ελληνι.ῆς Μακεδονίας".

Τήν άποτυχία τοῦ σχεδίου των όμολογοῦν καί οί ἴδιοι οί Βούλγαροι.

'Ο Βούλγαρος Δήμαρχος Δραμας έλεγε πρός τόν Βούλγαρο διηγόρο όνόματι Στόϊλωφ έγκατασταθέντα κατά τήν περίοδο τῆς Κατοχῆς στήν Δράμα.

- 'Ενῶ ύπάρχουν έτοιμες οι αίτήσεις έλάχιστοι Έλληνες γράφτηκαν Βούλγαροι.....

Τοῦτο έδιηγήθη ό ίδιος ό Στόϊλωφ στόν Γεώργιο Θ. Μα. δόπου κάτοικο Δράμας.

ΓΡΑΨΕ

Κ.ΡΑ.ΙΛΟΚΙ

Βούλγάρους νέα ἐξόρμηση γιά τήν πολιτογράφηση Βουλγάρων ὑπηκόων. Ἐπιτροπές ἀποτελούμενες ἀπό ἕνα Βούλγαρο διδάσκαλο ἕνα Βούλγαρο Δημοτικό ἤ Κοινοτικό ὑπάλληλο καί ἕνα Βούλγαρο Χωρ/κα περιέρχονται κατά συνοικίες τά σπίτια τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Δράμας καί τῶν κωμοπόλεων καί χωριῶν τῆς ὑπαίθρου

Ἔχουν μαζύ τους ἔτοιμες ἔντυπες δηλώσεις, στίς ὁποῖες ἀναγράφεται ἡ ὑπηκοότης τήν ὁποίαν ἐπιθυμεῖ κάθε ἕνας νά αποκτήση ἤ νά διατηρήση.

Κι'ἐδῶ ὅμως εἶχαν παταγώδη ἀποτυχία. Οἱ Ἕλληνεςάπαντοῦσα εἰρωνικά.

- "Γράφε μας " καλαμπόκι".

Μέ τήν λέξη "καλαμπόκι ἐνοοῦσαν τήν Ἑλληνική ὑπηκοότητα διότι μόνον στούς Ἕλληνες ἐδίδετο μέ τά δελτίο ψωμί ἀπό καλαμπόκι. Οἱ Βουλγαροϋπήκοοι ἔτρωγαν ψωμί ἀπό σιτάρι. Πόσο ψυχικό σθένος χρειαζόταν γιά νά δοθῆ μέσα σέ τόση τρομοκρατία αὐτή ἡ ἀπάντηση.

Χαρακτηριστικά ὁ Σεραφείμ Μπουρλοῦ ἀπό τό Καλλίφυτο σέ κατάθεσή του ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν λέει.

" Εἰς Καλλίφυτον δύό μόνον ἐδήλωσαν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα......"

Η ΔΕΥΤΕΡΗ
ΑΝΑΣΤΟΛΗ

Τό φθινόπωρο τοῦ 1943 εἰσέρχεται θλιβερό καί ἀπαισιόδοξο τόν Ἄξονα. Μαζύ μέ τά φύλλα τῶν δένδρων φυλλοροοῦν καί οἱ ἐλπίδες τῶν Βουλγάρων γιά μιά Γερμανική Νίκη.

Ἡ Ἰταλία ἐγκαταλείπει τό παιχνίδι. Ἡ Γερμανία ἀπομένει μόνη ν'ἀντιμετωπίση τούς Γίγαντες τοῦ κόσμου. Ἡ ἧττα της εἶναι βεβαία καί μαθηματικά ὑπολογισμένη.

Παρ'ὅλα αὐτά ὅμως ἐπιμένουν οἱ Βούλγαροι στήν ἐφαρμογή τοῦ νόμου περί Ἰθαγενείας. Στήν Δράμα μέχρι καί τῆς I-II-I943 ἀσκεῖται πίεση σέ βάρος των Ἑλλήνων νά ἐγγραφοῦν Βούλγαροι. Σέ ἀντίθετη περίπτωση ἀπειλοῦνται ὅτι σύμφωνα μέ τόν περιβόητον αὐτόν Νόμο θά ἐξαναγκασθοῦν σεἀπέλαση ὁριστική.

Ἀλλά τό ἠθικό τῶν Ἑλλήνων ἔχει ἀναπτερωθεῖ. Ξέρουν ὅτι ἐγγίζει τό τέλος τῶν καταπατητῶν καί ἀδιαφοροῦν.

Ἡ Γενική Ἐπιθεώρηση Νομαρχιῶν /συν/χης Χρισοχόου/ στίς 22-I0-I943 μέ τήν ὑπ'ἀριθ. 2519 ἀναφορά της ὑπενθυμίζει στήν Ἑλληνική Κυβέρνηση ὅτι πλησιάζει ἡ ἡμέρα λήξεως τῆς προθεσμίας τοῦ Βουλγαρικοῦ Νόμου περί Ἰθαγενείας γιά τήν ὑποβολή δηλώσεων.

'Η 'Ελληνική Κυβέρνηση έχει προβεί όμως στίς δέουσες ένέργειες πρός τόν Γερμανό πληρεξούσιο στήν Αθήνα.

'Η άπάντηση είναι ευνοϊκή.

Παραθέτουμε αύτούσια τήν ύπ'άριθ. 7392/4/6 άπό I7-II-43 διαταγή τής Ελληνικής Κυβερνήσεως των 'Αθηνών προς τήν Γενική 'Επιθεώρηση Νομαρχιών Μακεδονίας.

" Καθ'ά άνεκοίνωσεν ήμΐν έπισήμως τή 20-IO-43 ό ένταύθα έπιτετραμμένος τής Γερμανίας, ό Βουλγαρικός Νόμος άπό IO-6-42 περί έπιλογής τής Βουλγαρικής Ιθαγενείας είς τά κατεχόμενα παρά των Βουλγαρικών Στρατευμάτων έδάφη τής 'Ανατολ. Μακεδονίας καί Δυτ. Θράκης δέν θέλει τεθεΐ είς έφαρμογήν, άνασταλείσης τής ίσχύος του έκ νέου μέχρι τής I-4-44.

'Ο Πρόεδρος τής Κυβερνήσεως
'Ιωάννης Ράλλης

Τό χαρμόσυνο ~~όμως~~ νέο ~~[illegible]~~ κυκλοφορεί ~~[illegible]~~ σ'όλο τόν νομό Δράμας.

Η ΤΡΙΤΗ
ΑΝΑΣΤΟΛΗ

'Η Γενική 'Επιθεώρηση Νομαρχιών Μακεδονίας στή Θεσ/νίκη μέ τήν ύπ'άριθ. 79-8-3-1944 άναφορά της πρός τήν 'Ελληνική Κυβέρνηση ύπέμνησεν ότι έγγίζει ή I-4-1944 ήμερομηνία λήξεως τής προθεσμίας γιά τόν Βουλγαρικό νόμο περί 'Ιθαγενείας.

'Η 'Ελληνική Κυβέρνηση συνέχισε τίς ένέργειές της πρός τό Γερμανό πληρεξούσιο στήν 'Αθήνα. Τελικά χωρίς νά έκδοθή έπίσημη έγγραφη άπάντηση των Γερμανών ό νόμος άτόνησε στίς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές. Δηλαδή δέν άπελάθησαν οί άρνηθέντες τήν Βουλγαρικήν ύπηκοότητα 'Ελληνες.

Δέν έπαψεν όμως μέχρι τήν τελευταία ήμέρα τής Κατοχής ή πίεση γιά νά έγγραφούν νέοι Βουλγαροϋπήκοοι.

'Ο 'Αναστάσιος Χαραλαμπίδης άπό τήν Νέα 'Αμισσό Δράμας διαφυγών στή Θεσ/κη τήν I9-2-1944 καταθέτει στίς έκεΐ 'Ελληνικές 'Αρχές.

"Αί Βουλγαρικαί άρχαί ειδοποίησαν όλους τούς 'Ελληνας νά σπεύσουν νά έγγραφούν Βούλγαροι διότι όσοι τυχόν δέν έγγραφούν μέχρι τέλους Μαρτίου 1944 θά σταλούν έξόριστοι.

'Από το χωριό μας, κατόπιν τούτου, ένεγράφησαν δύο μόνον Βούλγαροι ύπήκοοι.".

Στίς 26-5-1944 ό Βούλγαρος οίκονομικός έφορος έκοινοποίησε σ'όλους τού έπαγγελματίες διαταγή των Βουλγάρων ότι άπό I-7-1944

'Ελλήνων εἶχαν ἐξακολουθήσει νά ἐργάζωνται ὑπό Βουλγαρικήν Κατοχήν.

'Από I-7-1944 μόνον σέ Βουλγάρους ὑπηκόους ἐδίδετο ἄδεια ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος. 'Αποτέλεσμα πλήρης ἀνεργία τῶν 'Ελλήνων.

'Η Παναγιώτα σύζυγος Π. Λατσιστάλη κάτοικος Δράμας, διαφυ σα στή Θεσσαλονίκη στίς 22-6-1944 καταθέτει στίς ἐκεῖ 'Ελληνικές 'Αρχές:

" Είς τούς Ελληνας ἀπηγορεύθη ἡ ἐργασία καθώς καί είς το ὀλίγους ὑπαιθρίους πωλητάς.

Είς τούτους ἐδηλώθη ὅτι διά νά λάβουν ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος, πρέπει ~~πρακτη~~ προηγουμένως νά ἐγγραφοῦν Βούλγαροι ὑπήκοοι.

Εἰς τούς Ελληνας ἐπαγγελματίας ἐδόθη πρός τοῦτο προθεσμί μέχρι τέλους 'Ιουνίου 1944 πέραν τῆς ὁποίας θά παύσουν ἐργ ζόμενοι. 'Εκάστη ἄδεια στοιχίζει 15.000 λέβα.» ~~'Αλλά ευτυχώς~~ Αλλά μαλλιά ἀπό τίς Βουλγαρικές ἀπειλές δέν ἐπραγματοποιήθη. 'Ο τρομε Βουλγαρικός Νόμος περί 'Ιθαγενείας πού κατετυράννησε τούς Ελλ νες τοῦ Νομοῦ Δράμας κλείστηκε στό χρονοντούλαπο. Οἱ καιροί εἶχαν ἀλλάξει καί ἡ Βουλγαρία ἄρχιζε νά ἐπιδείξη καλή διαγ γή γιά νά ἱππεύση τό " δεύτερο" ἄλογο τήν Ρωσσία.

Σέ ὅλη τήν κατοχή παρ'ὅλα τά τρομοκρατικά Βουλγαρικά μέτ μόνον ἕνα 2 % τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ ἐλύγισε καί ἐδέχθη τ Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα.

Αὐτό ἦταν ἡ σιωπηλή Νίκη πού ἐκέρδισαν οἱ ἀφάμαστοι "Ελληνες τῆς Δράμας κατά τῶν Βουλγάρων.

'Αλλάποιοί ἦσαν αὐτοί πού ἐνεγράφησαν Βούλγαροι ὑπήκοοι

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ
ΒΟΥΛΓΑΡΟΫΠΗΚΟΩΝ

Μποροῦμε σήμερα ἔπειτα ἀπό τόσα χρόνια νά τούς ξεχωρίσου σέ κατηγορίες.

Ιη: Κατηγορία: Μία μικρή μερίδα ~~ἐκείνη~~ ἀπό τους ~~τῶν~~ σλαυοφώνους 'Ελλήνων πού στά χρόνια τοῦ Μακεδονικοῦ 'Αγῶνος εἶχαν παρασυρθεῖ στά δύχ τῆς Βουλγαρικῆς 'Εξαρχίας.

Μικρός ὁ ἀριθμός των. (~~τότε 4224 σλαυόφωνοι ἐπί συνολ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ 111572~~). Οἱ περισσότεροι εἶχαν φύγει Βουλγαρία βάσει τῆς συμφωνίας Καφαντάρη- Μολώφ τό 1924-1927

Εὑρίσκονται ἐντοπισμένοι σέ ὁρισμένα χωριά.

(Πετροῦσα- Βώλακας- Ξηροπόταμος κ.λ.π.). Εἶχαν ἐπισημανθ ἀπό τήν 'Ελληνική Χωρ/κή γιά τίς ὕποπτες ἐπαφές των μέ τούς

τατζῆδες, στά χρόνια τοῦ Μεσοπολέμου.

Οἱ Βουλγαρικές ἀρχές Κατοχῆς ἔφεραν μαζύ τους πλήρεις ὀ μαστικούς καταλόγους τῶν ἐξωχικῶν αὐτῶν οἰκογενειῶν. Τά μ των ἐθεωρήθησαν ὡς ἀποκτήσαντα αὐτεπαγγέλτως τήν Βουλγαρική ὑπηκοότητα καί τούς ἐχορηγήθη ἀμέσως ἡ περίφημη " Λίζνα-Κάρ

Δυστυχῶς ἀπό τά μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἀπετελέσθησαν τρομερές ἐκεῖνες συμμορίες πού ὠργανωμένες, καί ἐξωπλισμέν ἀπό τίς Βουλγαρικέςἀρχές καί διοικούμενες ἀπό Βουλγάρους Ἀξ/κούς διέπραξαν ἀπειράριθμα φρικαλέα ἐγκλήματα σέ βάρος τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ νομοῦ Δράμας.

Εὐτυχῶς μόλις πλησίασε ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Μακεδονίας φο θηκαν τήν Ἐθνική Νέμεση καί πανικόβλητοι ἀκολούθησαν τά ἀπ χωροῦντα Βουλγαρικά Στρατεύματα τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1944.

Τό Κομμουνιστικό καθεστώς τῆς Βουλγαρίας τούς ἀγκάλιασε. Σήμερα πολλοί ἀπ'αὐτούς κατέχουν ἐκεῖ, θέσεις καί μιες στή Κο μουνιστική Μιλίτσια κατατυραννῶντας τόν Βουλγαρικό λαό.

Φαίνεται ὅτι τό Βουλγαρικό Κ.Κ. ἔχει περισσότερη ἐμπι στοσύνη σ'αὐτούς τούς Ἐξωχιότες, παρά στούς πραγματικούς Βουλγάρους.

Εἶναι χαρακτηριστικό ὅλων των Κομμουνιστικῶν Καθεστώτων νά μεταχειρίζωνται ἀλλοεθνεῖς ἐναντίον τῶν ὑπηκόων των.

Ἀνάμεσα στίςοἰκογένειες τῶν Ἐξαρχικῶν ὑπῆρξαν καί μερικές, ἐλάχιστες ἐξαιρέσεις, πού τά παιδιά των,ἐμπνευσμένα ἀπό τήν ἐθνική διαπαιδαγώγηση, τῆς ΕΟΝ, ἐπί 4η Αὐγοῦ του, ἀρνήθηκαν νά συμμετάσχουν στό ἐγκληματικόν ὄργιο. Πρός αὐτούς ἡ συμπερι φορά τῶν Βουλγάρων ὑπῆρξε σκληρότερη ἀπό ὅτι πρός τούς ἄλλο Ἕλληνες. Ἐθεωροῦντο "προδότες".

<u>2η Κατηγορία:</u> Ἕναμεγάλο ποσοστό τῶν Ἀρμενίων τῆς Δράμας ἀπε κτησεν ἀπό φιλοχρηματία, τυχοδιωκτισμό καί ἀνεξήγητο μισελλ νισμό, τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα, οἰκειοθελῶς.

Γιά τούς Ἀρμενίους μιλᾶμε διεξοδικώτερα σέ ἄλλο κεφάλαιο.

<u>3η Κατηγορία:</u> Πολλοί ἀπό τούς ἐκτοπισθέντες κατά τόν Μεσοπό λεμο ἀπό τίς Ἑλληνικές ἀρχές γιά διαφόρους λόγους (ζωοκλέ πτες, κομμουνιστές κ.λ.π.) δέχθηκαν νά γίνουν Βούλγαροι ὑπήκοοι, μολονότι πολλοί ἀπ'αὐτούς κατήγοντο ἀπό τά Βάθη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἤ τήν παλαιά Ἑλλάδα.

Ὑπῆρξαν κι'ἐδῶ φωτεινές ἐξαιρέσεις κομμουνιστῶν πού ὄχι μόνον ἀρνήθηκαν τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα ἀλλά καί ἀγωνίσθη καν ἐναντίον τῶν Βουλγάρων ἀποσκιρτήσαντες τελικά ἀπό τό ΚΚΕ. Αὐτοί κατεδιώχθησαν ἀπό την Βουλγαρικήν Ἀσφάλεια μέ ἰδιαίτερο πεῖσμα καί πολλοί ἀπ'αὐτούς [illegible]

4η Κατηγορία: διάφοροι ἀποφυγόντες ἀπό τίς Ἑλληνικές φυλακ κακοποιοί, κλέφτες, καταχραστές, ἀπατεῶνες, βιαστές, ἔμποροι ναρκωτικῶν καί γενικά ἄνθρωποι μέ βεβαρυμένο ποινικό μητρῶ προσηλυτίσθησαν ἀπό τήν Βουλγαρική προπαγάνδα. ~~Δέχθηκαν τήν Βουλγαρική προπαγάνδα.~~ Δέχθησαν τήν Βουλγαρικήν ὑπηκο τητα μέ τήν ὑπόσχεση τοῦ ἀλιατσικολογήματος τῶν Ἑλληνικῶν περιουσιῶν καί τοῦ ἀνεξελέγκτου βιασμοῦ τῶν Ἑλληνίδων.

5η Κατηγορία: Ἕλληνες γνήσιοι, ἀλλά φιλοχρήματοι, που γιά νά διασώσουν τήν περιουσία των ἤ γιά νά τήν αὐξήσουν μέ παράνο κέρδη, προσεχώρησαν στούς Βουλγάρους καί δέχθηκαν τήν ἀλλα της ὑπηκοότητός των. Τό πάθος των γι' τό χρῆμα ἐθόλωσε τήν ἐθνική των συνείδηση.

6η Κατηγορία: Ἕλληνες ἔφεδροι πού ευρίσκοντο μετά τήν κατ ρευση τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Μετώπου στήν Ἀθήνα- Θεσ/κη ἤ ἀλλοῦ νηστικοί καί δυστυχισμένοι, ἐάν ἐδέχοντο νά ὑπογράφο δήλωση ὅτι εἶναι Βουλγαρικῆς ἐθνικότητος, ἀνελάμβανε τόν ἐπα ναπατρισμό των ἡ Βουλγαρική πρεσβεία καί τούς ἐπανέφερε μέ πομπώδη τρόπο πάνω σέ αὐτοκίνητα τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ. Πολλοί ὅμως ἀπ'αὐτούς μόλις ἔφθασαν στό χωριό των ἀνεκάλες τήν δήλωσή των.

Προτίμησαν τήν μαρτυρικήν καλλά τίμια ζωή τοῦ Ἕλληνο πο τήν ἄνετη ἀλλά προδοτική ζωή τοῦ Βουλγαρουπηνόου.

7η Κατηγορία: Ἕλληνες πού ἀπό χαρακτῆρος ἦσαν ἐμπαθεῖς καί βίαιοι καί εἶχαν διαφορές περιουσιακές ἤ οἰκογενειακές μέ συμπατριώτες των. Συνέβαινε δέ οἱ συμπατριῶτες των αὐτοί νά διώκωνται ἀπό τούς Βουλγάρους. Ἔπαιρναν τήν Βουλγαρικήν ὑ τητα γιά νά τούς ἐκδικηθοῦν καί νά διεκδικήσουν ἐκεῖνο πού ἐπιθυμοῦσαν.

8η Κατηγορία : Ἕλληνες πού ευρίσκοντο ἐκτός τῶν Βουλγαροκρα τουμένων περιοχῶν, κι'ἔπρεπε νά ἐπανέλθουν στή Δράμα πρό τ 19-6-41 γιά νά μήν κατασχεθῆ ἡ περιουσία των. Αὐτούς τά Βουλγαρικά προξενεῖα παρεμπόδιζαν τήν ἐπάνοδό τους ἐκτός ἐάν ἐδέχοντο τήν μεταβολή τῆς ὑπηκοότητός των.

Ἐλάχιστοι ἦσαν αὐτοί. Οἱ περισσότεροι ἀφοῦ διέσωσαν τή περιουσία των, ἀρνήθηκαν τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα των πα ὅλες τίς τρομερές συνέπειες πού εἶχε μιά τέτοια δήλωση γι'

9η Κατηγορία: Ἕλληνες φτωχοί βιοπαλαιστές οἰκογενειάρχες ἄδ του χαρακτῆρος πού εἴτε κατεδιώκοντο ἀπό τούς Βουλγάρους , ἠπειλοῦντο μέ ἐξόντωση ἀπό την πεῖνα. Ἐλόγιζαν γιά νά δια σουν τά ἀγαπημένα των πρόσωπα , ἐδέχοντο τόν ἐθνικόν ἐξευτελισμό

αὐτούς μπορεῖ κανείς νά τούς δῆ μέ κάποια συμπάθεια. Στό βάθος τῆς ψυχῆς των ἀκλόνητη ἦταν ἡ πίστη των στήν Ἑλλάδα. Ἀλλά ἦταν ἀδύναμοι καί δέν μπόρεσαν ν'ἀνθέξουν στήν πίεση τῶν τραγικῶν γεγονότων, τῶν σφαγῶν, τῶν βιασμῶν καί τῆς πείνας.

ΠΡΟΝΟΜΙΑ

Ἦταν ἀρκετό νά υπογράφη μιά δήλωση ὅτι δέχεται ν'ἀποκτήση τήν βουλγαρικην ὑπηκοότητα κι'ἀμέσως ὅλη ἡ κατάσταση γιά τόν ὑποκύψαντα Ἕλληνα μετεβάλλετο.

Ἀπό δοῦλος γινόταν ἀφέντης, ἀπο πεινασμένος, χορτᾶτος, ἀπό καταδιωκόμενος διώκτης.

Ἄφθονες οἱ παροχές σέπολιτικά δικαιώματα, δελτια τροφίμων καί κάθε εἴδους παράνομη διευκόλυνση.

Ἀλλ' μαζύ μέ τό λύγισμα τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως οἱ Βούλγαροι ἀπαιτοῦσαν καί τήν ἔμπρακτη ἐκδήλωση της βουλγαρικοτητός τοῦ νεοφωτίστου.

Ἤξεραν οἱ Βουλγαρικές Υπηρεσιες ὅτι οἱ κατηγορίες που ἀναφέραμε ἦσαν ἄτομα ρευστῆς συνειδήσεως, μέ μιά ὁποιαδήποτε μεταβολή τῆς πολεμικῆς καταστάσεως πιθανόν νά ἐτάσσοντο στό πλευρό τῶν Βουλγάρων ἀλλ'ἐξ'ἴσου πιθανόν νά ἐστρέφοντο καί ἐναντίον των.

Γι'αὐτό φρόντιζαν νά τους καταστήσουν μισητούς στούς ὑπολοίπους Ἕλληνες. Ἤλπιζαν καί μετά τήν τυχον ἀποχώρησή τῆς Βουλγαρικης διοικήσεως, στή δίωξη τῶν " δοσίλων" αὐτῶν Βουλγαροϋπηκόων ἀπό τίς Ἑλληνικές Ἀρχές καί τό ἀγανακτισμένο Ἑλληνικό πλῆθος. Θά ἐδημιουργεῖτο ἔτσι μιά ἑνότητα συμφερόντων μεταξύ τῶν προδοτικῶν καί ἐγκληματικῶν αὐτῶν ὁμάδων καί θά ἐπραγματοποιεῖτο ἕνας μόνιμος πυρῆνας " Βουλγαρικῆς μειονότητος".

Σωστό τό σχέδιο. Ἀλλά ἦσαν τόσο ὀλίγοι αυτοί οἱ Βουλγαροϋπήκοοι ὥστε τό Ἑλληνικό Κράτος μποροῦσε νά τούς τιμωρήση χωρίς νά δημιουργήση κανένα παρόδιο πρόβλημα.

Αὐτό δέν τό εἶχαν ὑπολογίσει.

ΚΑΙ ΠΡΟΔΟΣΙΑ

Σύμφωνα λοιπόν μέ τά σχέδια των αὐτά οἱ Βουλγαρικές ἀρχές σ τά χωριά ἐξώπλιζαν κάθε νέο Βουλγαροϋπήκοο καί τόν περιέφεραν σέ περιπολιές μέ Βουλγάρους χωρ/κες.

•/•

τόν μετεχειρίζοντο σέ συμμορίες ένόπλων κομιτατζήδων στίς επιδρομές των κατά των άόπλων 'Ελλήνων γιά δολοφονίες βιασμο διαρπαγές καί άλλες εγκληματικές πράξεις.

Στίς πόλεις τούς χρησιμοποιοῦσαν δλοφάνερα, Βουλγαρικές 'Αστυνομικές Υπηρεσίες, σάν χαφιέδες καί πολλές φορές σά βασανιστές ~~καί~~ τῶν κρατουμένων 'Ελλήνων άγωνιστῶν.

Μίσος άλλά καί άηδία κυριαρχοῦσε στίς ψυχές τῶν 'Ελλήνων γ τούς δειλούς αύτούς Ελληνες πού 'λύγιζαν κι'έδέχοντο νά γίνουν Βουλγαροβιπήκοοι.

'Αλλά κι'αύτοί οί " νεοφώτιστοι" ένοιωθαν ένδόμυχα όλη τ αίσχρότητα τῆς πράξεώς των κι'έντρέποντο γι' τήν άδυναμία των.

Αὐτή ή ψυχολογική κατάσταση καί τό καφτερό μάτι τῶν 'Ελλ νων πού τούς κοίταξε μέ μί σκιά άηδία ώδήγησε άλλους στόν έσχατο βαθμό προδοσίας καί βανεύσου συμπε ιφορᾶς κι'άλλους σέ μιά διαρκῆ άναταραχή γιά τίς συνέπειες τῶν πράξεών των μετά τήν άπελευθέρωση.

Γιατό όλοι Βούλγαροι καί Ρωμηοί πίστευαν ότι μιά μέρα πά θ' άπηλευθερώνοντα τά έδάφη αύτά άπό τόν 'Ελληνικό Στρατό όπως τό 1913.

Κανείς ούτε Βούλγαρος ούτε 'Ελληνας δέν είχε πιστέψει στήν διατυμπανιζομένη μέ κωμωδη τρόπο, προσάρτηση.

-ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 19ον

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ ΚΑΙ ΕΞΑΘΛΙΩΣΗ

ΣΑΜΟΖΗ
ΜΠΟΛΓΑΡΙ

Μέσα στά τέσσερα χρόνια τής Βουλγαρικής Κατοχής οἱ Βούλγαρ επέτυχαν μέ τά τρομερά σέ αγριότητα μέτρα των νά πάρουν στά χέρια των τήν οικονομική ζωή τοῦ νομοῦ Δραμας.

Γιά τούς Ελληνες ἐπιχειρηματίες ἐφ ὅσομ παρέμεναν καί επέμεναν νά ασκήσουν τό επάγγελμά τους δέν υπῆρχεν παρά μόνο μία λύση ὁ Θάνατος.

Μόνον ἕνα μέρος τῆς γεωργίας καί τῶν βαρέων χειρωναντικῶ εργασιῶν κκάκ παρέμεινε στά χέρια τῶν 'Ελλήνων.

Όλοι οἱ ἄλλοι επαγγελματικοί δρόμοι ἔκλεισαν.

" Σάμοζι- Μπόλγκαρι " Μόνο γιά τούςΒουλγάρους. Αὐτό ἦταν τό σύνθημα πού ἔπνιγε ἀσφυκτικά τόν 'Ελληνισμό . Θέση γιά τού Ελληνες δέν υπῆρχε πιά μέσα στήν προαιώνια πατρίδα των.
'Η αρπαγή αὐτή ἀπό τούς Βουλγάρους επραγματοποιεῖτας μέ βία καί βάρβαρα μέσα, πού ἐνῶ στήν ἀρχή παρουσιάζοντο σάν ενέργειες αὐθαίρετες, τελικά τό Βουλγαρικό κράτος τίς περιέβαλε μέ τήν νομιμότητα διαφόρων νόμων διαταγμάτων καί Κυβερνητικῶν ἀποφάσεων πρωτοφανῶν γιά τά χρονικά τοῦ 'Αστικοῦ Δικαίου.

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

Οἱ Βουλγαρικές 'Αρχές αποβλέποντας στήν οικονομικήν εξαθλίωση τῶν 'Ελλήνων τοῦ Νομοῦ Δράμας καί ὅλης τῆς Βουλγαροκρατουμένης περιοχῆς συνέχισαν μέ ευστηματικώτερο ρυθμότήν λήψη διαφόρων καταπιεστικῶν οικονομικῶν μέτρων, μετά τό ψευδοκίνημ τοῦ 1941.

Ποτέ σ'ολα τά χρόνια τῆς Κατοχῆς δέν σταμάτησε στή Δράμα ή διαρπαγή τῆς ακινήτου περιουσίας τῶν 'Ελλήνων μέ κάθε μέσο

Τό 1942 μέ απόφαση τοῦ Βουλγαρικοῦ Υπουργικοῦ Συμβουλίου συνεκροτήθη ειδική επιτροπή στή Σόφια μέ πρόεδρο τόν Διευθυν τῆς Διευθύνσεως Κρατικῆς Περιουσίας Λαμπρίνωφ πού ἄρχισε νά καταγραφη τίς ἀστικές καί ἀγροτικές περιουσίες πού εἶχαν ἐγκαταλειφθεῖ ἀπό τούς Ελληνες στά Βουλγαροκρατούμενα ἐδάφη.

Κατήρτησαν ειδικά τμήματα στήν 'Ασφάλεια Δράμας ἀπό Βουλγάρους καί 'Αρμενίους καταδότες. Σκοπός τους ν'ἀνακαλύψοι τήν ἀκίνητα περιουσία τῶν διαφυγόντων στήν Γερμανοκρατούμενη 'Ελλάδα. Εάν ἡ περιουσία εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ ~~εἐκεῖ~~ ἡ Βουλγαρική 'Εφορία Δράμας προέβαινε σέ κατασχεση υπέρ του Βουλγαρικοῦ Δημοσίου. 'Αλλά τίς περισσότερες φορές στήν περιουσία

πού προέβαλαν δικαιώματα νομίμου κατοχής.

Αυτά ακριβώς ανεκάλυπτεν η ειδική αυτή υπηρεσία μέ κάθε θεμιτό ή αθέμιτο μέσο καί τούς εξεδίωκε από τήν ακίνητο περιουσία. Οί κατέχοντες παρόμοιες περιουσίες μαζύ μέ τήν έξωσή των υφίσταντο σοβαρές ποινές καί διώξεις. Έτσι πολλοί μόνοι των ανέφεραν τήν αλήθεια στίς Βουλγαρικές Αρχες.

Φυσικά γιά πώληση ακινήτων δέν ήταν δυνατό νά γίνη λόγος, αφοῦ όλοι οί Έλληνες επένοντο οί δέ Βούλγαροι αδιάφορο οὖσαν γιά αγορές.

ΕΠΙΤΑΞΕΙΣ

ΡΥΜΟΤΟΜΗΣΕΙΣ

Παράλληλα πρός όλες αυτές τίς καταπιέσεις υπῆρχεν ακόμα ή επίταξη από τίς Βουλγαρικές Αρχές τῶν καλυτέρων οικημάτων τ νομοῦ Δράμας γιά υπαρκτές ή ανύπαρκτες ανάγκες των, ή γιά τή καλοπέραση τῶν διαφόρων Βουλγάρων αξιωματούχων.

Τέλος ή Βουλγαρική Φορολογία τῆς ακινήτου περιουσίας έδινε τελειωτικό κτύπημα. Υπερβολικός ό καταλογισμός τοῦ Φόρου σέ πενομένους Έλληνες " ιδιοκτῆτες"

Η φορολογία ήταν μεγαλύτερη από τήν αξία τοῦ οικήματος.

Ο Έλληνας αναγκαζόταν νά τό πουλήση γιά ν'αναπληρώση τόν φ καί νά γλυτώση τίς διώξεις καί τήν φυλάκισή του. Αλλά κανε Έλληνας δέν εἶχε λεπτά γιά ν'αγοράση σπίτια. Καί οί Βουλγα ἦσαν σίγουροι ότι θά τ'άρπαζαν πάμφθηνα από τήν Βουλγαρικήν Εφορία πού θά τό εκποιοῦσε.

Δεν ήταν άσχετη πρός τήν διαρπαγή ή ρυμοτόμηση τῶν διαφ ρων χωριῶν, κωμοπόλεων καί τῆς πόλεως Δράμας.

Σπίτια Ελλήνων κά κατεδαφίζοντο χωρίς αποζημίωση γιά νά εφαρμοσθῆ τό Βουλγαρικό σχέδιο ρυμοτομίας.

Σκοπός όχι ό εξωραϊσμός τῆς πόλεως ή τοῦ χωριοῦ αλλά ή οι νομική εξαθλίωση τῶν Ελλήνων.

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ

ΔΑΣΩΝ

Τόν Ιουνίου τοῦ 1942 επεκτείνεται στίς Βουλγαροκρατούμεν περιοχές ή εφαρμογή τοῦ Βουλγαρικοῦ νόμου περί δασῶν καί πρ μηθείας ξυλείας.

Όλα τά δάση καί οί βοσκότοποι στά βουνά θεωροῦνται δικαιωμα ιδιοκτησία τοῦ Βουλγαρικοῦ Κράτους.

Αποτέλεσμα εκτός από τήν αρπαγή τῆς δασικῆς ιδιοκτησίας άρχισε ή λεηλασία της ξυλείας στίς διάφορες αποθῆκες ξυλεμ ρων τῆς Δράμας.

Μολονότι στις αποθήκες εκτός από τήν εγχώρια ξυλεία υπηρχε καί Ρουμανικής καί Σουηδικής προελεύσεως τό Βουλγαρικό Δασαρχείο Δράμας προέβη στήνκατάσχεσή των.
Χαρακτηριστικό τής ληστρικής διαθέσεως των Βουλγάρων είναι τούτο.

Στή Δράμα οί Βούλγαροι Δασικοί υπάλληλοι πού έκαναν τίς κατασχέσεις ξυλείας έγραφαν στίς κατασχετηρίους αποδείξεις μικρότερες ποσότητες, από όσες παρελάμβαναν. Τήν ποσότητα πού επερίσευε τήν ιδιοποιήθησαν οί Βούλγαροι δασικοί.

ΤΙΤΛΟΙ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Μιά άλλη..θαυμασία ενέργεια τών Βουλγαρικών 'Αρχών γιά τήν κατάσχεση υπέρ τού Βουλγαρικού Δημοσίου τών 'Ελληνικών περιουσιών στό νομό Δράμας ήταν οί τίτλοι ιδιοκτησίας.

Οί παλαιές ιδιοκτησίες ήταν πολύ σπάνιο νά έχουν τίτλους κυριότητος άν δέν είχεν έν τώ μεταξύ μεσολαβήσει αγοραπωλησι ώστε νά συνταχθή συμβολαιογραφική πράξη.

"Ετσι όσες περιουσίες μεγάλες επεσήμαιναν οί αρμόδιοι Βούλγαροι ζητούσαν τίτλους ιδιοκτησίας. 'Εφ'όσον οί "Ελληνες ιδιοκτήτες δέν μπορούσαν νά προσκομίσουνμέσα σέ σύντομο χρονικό διάστημα τότε ή περιουσία περιήρχετο στό Βουλγαρικό δημοσιο μέχρις....εξευρέσεως τών τίτλων.

'Αλλά ακόμακαί τά οικήματα πού ανήγειρε γιά τούς πρόσφυγ από τήν Μ.'Ασία καί 'Ανατ. Θράκη, ή 'Ελληνική Κυβέρνηση στη Δράμα περιήλθαν στήν κυριότητα τού Βουλγαρικού Δημοσί 'Εφ'όσον οί κατοικούντες σ'αυτά δέν είχαν οριστικό τίτλο κυριότητος καί κανείς δέν είχε αφού τό θέμα αυτό δέν είχε προλάβει νά τό ρυθμίση τό 'Ελληνικό Κράτος, τούς εζητούσαν τήν καταβολή ενός σημαντικού ποσού γιά νά τούς επιτρέψουν νά παραμείνουν σ'αυτά.

Μιά τέτοια περίπτωση αναφέρει σέ κατάθεσή του πρός τίς 'Ελληνικές 'Αρχές τής Θε/κης ό Χριστόφουλος Βηχάκης από τήν Δράμα.

Τόν Μάϊο τού 1942 οί Βούλγαροι ειδοποίησαν τούς "Ελλην πού κατοικούσαν στόν συνοικισμό Κρατικά Δράμας ότι πρέπει μέσα σέ πέντε ήμερες ή νά φύγουν από τά σπίτια αυτά ή νά καταβάλουν 15.000 λέβα γιά κάθε σπίτι.

'Εφ'όσον τό 'Ελληνικό Κράτος τά έκτισε ανήκουν.....στό Βουλγαρικό Δημόσιο καί όχι στούς "Ελληνες.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΩΝ

Τήν Ιη 'Απριλίου 1943 ό 'Υπουργός 'Εσωτερικών Γκαμπρόφσ[illegible] υπογράφει άπόφαση καί έπιτρέπει στό νομό Δράμας τίς πωλήσει[illegible] κοινοτικών καί ίδιωτικών περιουσιών.

'Απαραίτητη προϋπόθεση ό άγοραστής νά είναι Βούλγαρος υπήκοος.

'Η κρατική άκίνητη 'Ελληνική περιουσία καθώς καί οί άκίνη[illegible] περιουσίες τών 'Ελλήνων πού κατεσχέθησαν άπό τό Βουλγαρικό δη[illegible] σιο καί έθεωρήθησαν "κρατικές" μπορούν τώρα νά πωλούνται σέ Βουλγάρους μετανάστες ύπαλλήλους κ.λ.π.

'Η Βουλγαρική Κυβέρνηση έξέδωσε γιά τόν σκοπόν αύτόν τήν ύπ'άριθ. 49 άπό Ιο-3-1943 άπόφασή της.

'Η Βουλγαρική έφημερίδα «Ούτρο" τής 2 'Απριλίου 1943 γρ[illegible] φει σχετικά:

"....θά πωλώνται αί κρατικαί άκίνητοι περιουσίαι είς τήν περιοχήν τοῦ Αίγαίου, τήν Μακεδονίαν καί τάς δυτικάς περιοχ[illegible] Τό άνωτέρω διάταγμα άφορᾶ είς τάς κρατικάς περιουσίας (κτίρι[illegible] οίκόπεδα) τάς εύρισκομένας είς τά πόλεις Σέρρας, Δράμαν, Κ[illegible] λαν, Ξάνθην , Κομοτινήν , Σκόπια....
Είς τάς πόλεις Δεμίρ 'Ισσάρ , Ζιλιάχοβα, Πράβιον, Λιμέν , Σαρ[illegible] Σαμπάν, Δεδε 'Αγάτς αί κρατικαί δημοτικαί περιουσίαι θά χορηγώνται είς τούς μετανάστας ώς αί άντίστοιχοι διατάξεις ύπέ[illegible] τής Γεωργικής Οίκονομικής Μεταναστεύσεως.

Είς τούς άγοράζοντας κατόπιν δημοπρασίας ύπαλλήλους έκτός ΙΟ % τής άγοραστέας τιμής άτινα πληρώνονται άμέσως ένεργοῦ[illegible] ται κρατικής πρός έξόφλησιν έντός Ι2 έτών μέ τόκον 4 %......"

Είναι μιά καινούργια νομιμοποιημένη άρπαγή τών 'Ελληνικ[illegible] περιουσιών.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ
ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΩΣ

"Ενα χαρακτηριστικό δείγμα τοῦ τρόπου έκμεταλλεύσεως τών 'Ελληνικών περιουσιών πού είχαν περιέλθει στό Βουλγαρικό δημόσιο, άποτελεῖ ή άκόλουθη διακήρυξη ένοικιάσεως "κρατικῶ[illegible] κτημάτων " στή Δράμα.

Δημοσιεύθηκε στήν έφημερίδα " Μπελομόρσκα Μπουλγκάρια (Βουλγαρία τοῦ Αίγαίου) πού έξεδίδετο στήν Ξάνθη στό φύλλο τής 4-8-1944.

'Επαρχιακή 'Αγρονομία Δράμας
'Υπηρεσία Κρατικών Κτημάτων

Διακήρυξις άριθ. 385

'Η έπαρχιακή 'Αγρονομία Δράμας διακηρύττει είς τούς ένδιαφερομένους ότι τήν 15ην Αύγούστου 1944 καί ώ ό τής 9ης πρωϊνής ωρας είς το γραφεΐον ύπηρεσίας θά συνεδριάζη ή 'Επιτροπή 'Ενοικιάσεως Κρατικών Κτημάτων, εύρισκομένων έν τή πόλει Δράμας.

I.- Βενζινοκίνητος άλευρόμυλος είς τήν όδόν 166 άρι . 19(διά δευτέραν φοράν μέ άρχικόν ένοίκιον 6.000 λεβίων μηνιαίως).

II.- Πανδοχεΐον " Λευροκόπιον" όμοΰ μετά τριών καταστημάτων είς τήν όδόν 94 άριθ. 13 μέ ένοίκιον 7.000 λεβίων μηνιαίως.

III.- Πανδοχεΐον μέ κατάστημα είς τήν όδόν 15 άρι . 5 μέ ένοίκιον 1.500 λεβίων μηνιαίως

IV.- 1) Κατάστημα είς τήν όδόν 3 άριθ. 15 μέ ένοίκιον 200 λεβίων μηνιαίως

2) Κατάστημα είς τήν όδόν 4 άριθ. 13 μέ ένοίκιον 400 λεβίων μηνιαίως

3) Κατάστημα είς τήν όδόν 5 άριθ. 12 μέ ένοίκιον 400 λεβίων μηνιαίως.

4) Κατάστημα είς τήν όδόν 5 άριθ. 60 μέένοίκιον 200 λεβίων μη

5)Κ " είς τήν όδόν 15 άριθ. 5α μέ ένοίκιον 400 λεβ. μηνι

6) " είς τήν όδόν 15 άριθ.18β μέ ένοίκιον 400 λεβίων μην

7) " είς τήν όδόν 50 άριθ.2 καί 50α μέ ένοίκιον 150 λεβ.

8) " είς τήν όδόν 51 άριθ. 36δ μέ ένοίκιον 300 λεβίων μη

9) " είς τήν όδόν 54 άριθ.3 μέ ένοίκιον 150 λεβίων μηνιαί

10) " είς τήν όδόν 56 άριθ. 4 μέ ένοίκιον 100 λεβίων μηνια

11) " είς τήν όδόν59 άριθ. 73-6 μέένοίκιον 100 λεβίων μηνια

12) " είς τήν όδον 104 άριθ.72 μέ ένοίκιον 100 λεβίων μην.

13) " είς τήν όδόν 164 άριθ. 26α μέ ένοίκιον 200 λεβίων μη

14) " είς τήν όδόν 169 άριθ. 3 μέ ένοίκιον 300 λεβίων μηνι

15) " είς τήν όδόν 168 άριθ. 15 μέ ένοίκιον 500 λεβίων μην.

16) " είς τήν όδόν 169 άριθ. 58 μέ ένοίκιον 1.000 λεβίων μ

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ
ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΚΕΥΩΝ

'Ακόμη καί γιά τά οίκιακά σκεύη τών 'Ελλήνων πού άρπαξαν οί διάφοροι Βούλγαροι ύπάλληλοι κ.λ.π. έξεδόθη άπόφαση τοΰ Βουλγαρικου 'Υπουργικοΰ Συμβουλίου πού ένομιμοποιοΰσε τήν ληστεί Χαρακτηριστικόν είναι σχετικό δημοσίευμα τής Βουλγαρικής έφημερίδος " Ούτρο" τή 9-4-43.

" Τό 'Υπουργικόν Συμβούλιον έξέδωσε διαταγήν διά τής όποία έγκρίνεται όπως πωλώνται είς δημοσίους καί άλλους ύπαλλήλους είς τά άπελευθερωθέντα έδάφη έκ τών ληφθέντων πρός προσωρινή χρήσιν οίκιακών άδεσπότων σκευών, μόνον τά πλέον άχρείαστα

ἔναντι πληρωμῆς εἰς τιμάς καθορισθείσας ὑπό είδικῆς ἐπιτροπῆς
Ἐκ τῆς ἀνωτέρω διαταγῆς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δύνανται νά ἐπωφεληθῶσι μόνον οἱ ὑπάλληλοι, οἱ ὁποῖοι ὑπηρέτησαν ἤ θά ἀναλάβωσιν ὑποχρέωσιν νά ὑπηρετήσωσιν εἰς τά ἐδάφη ταῦτα τό ὀλιγώτερον ἐπί τριετίαν. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἡ μεταφορά τῶν σκευων τούτων εἰς τά παλαιά ὅρια τῆς χώρας ".

Κι' ὅμως ὅλα όσα ελήστεψαν μετεφέρθησαν ~~στή~~ ἀργότερα Βουλγαρία.

ΕΡΕΥΝΕΣ
ΑΡΠΑΓΕΣ

Ὁ Ἀλέξανδρος Σαββίδης ἀπό τήν Δράμα καταθέτει στίς Ἑλληνικές ἀρχές :

"... Συγκεκριμένως ἦλθον εἰς τήν ἐν Δράμᾳ κατοικίαν μου περί ὥραν 22αν δύο στρατιῶται μεθ' ἑνός Βουλγάρου Ὑπαξ/κοῦ καί παρέλαβον αὐθαιρέτως, χρησιμοποιήσαντες καί βίαν, μίαν ραπτομηχανήν Σίγγερ, ἕνα σαλόνι πλῆρες καί τό ὡρολόγι μου ἠλεκτρικοῦ φωτός. Εἰς τήν διαμαρτυρίαν μου μέ ἠπείλησαν ὅτι μέ φονεύσουν....

...Εἰς τόν σιδηροδρομικόν σταθμόν Προσοτσάνης μοῦ κατέσχεσαν 2 σακκάκια, τό βούτυρον, τό μπλιγοῦρι.

Τό αὐτό συμβαίνει μέ ὅλας τάς ἐκεῖθεν διερχομένας οἰκογενείας. Οἱ ἔρευνες τοῦ τύπου ληστρικῆς ἐπιδρομῆς εἶναι σύνηθες φαινόμενο γιά τήν περιοχή τοῦ Νομοῦ Δράμας.

Τά Βουλγαρικά αὐτά ἀποσπάσματα μόλις ἐπεσήμαιναν τήν ὕπαρξη ἀντικειμένων ἀξίας σέ Ἑλληνικό σπίτι θεωροῦσαν " ὑποχρέωσή τους νά ἐπιδράμουν μιά νύκτα καί νά τό ἀρπάξουν.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Ὁ Βούλγαρος ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν Δ. Μποζίλωφ συνέλαβε καί ἐξετέλεσεν ἕνα ~~θαυμάσιο~~ ἄλλο " σχέδιο πολύ πρωτότυπης ἁρπαγῆς.

Τό 1942 μέ ειδικό νόμο, πού συνέταξεν αὐτός, ἀπεφασίσθη νά εἰσπράξη τό Βουλγαρικό Δημόσιο, ἡ Βουλγαρική Ἐθνική Τράπεζα καί ἡ Βουλγαρική Συνεταιριστική καί Ἀγροτική Τράπεζα τίς ὀφειλές τῶν Ἑλλήνων κατοίκων τῶν Βουλγαροκρατουμένων περιοχῶν πρός τό Ἑλληνικό Κράτος, τίς διάφορες Ἑλληνικές Τράπεζες, καί τήν Ἀγροτική Τράπεζα Ἑλλάδος, γιά τά τελευταία δύο ἔτη τῆς Ἑλληνικῆς διοικήσεως.

Οἱ Ἕλληνες τοῦ νομοῦ Δράμας λαμβάνουν εἰδοποιήσεις ἀπό τό Βουλγαρικό Δημόσιο Ταμεῖο νά πληρώσουν τίς ὀφειλές των γιά τά ἔτη 1940-1941 καί 1941-1942.

"Αν σημειωθῆ ὅτι κατά τήν περίοδο 1940-1941 καί τό α'εξάμηνο τῆς περιόδου 1941-1942 ὁ νομός Δράμας ἀνῆκε στήν Ἑλληνικήν Ἐπικράτεια, καταλαβαίνει κανείς τήν ἀναισχυντία καί τό θράσος τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν.
Ἐπεκάθηντο ἐπί τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ δημοσίου.
Ἡ φορολογια τῆς περιόδου 1940-1941 ὑπελογίσθη σύμφωνα μέ τήν ....Ἑλληνική νομοθεσία.
Γιά τό οἰκονομικόν ἔτος 1941-1942 καθώρισαν φόρον οἰκοδομῶν καί φόρον ἀξίας ἀκινήτων μέ ἀντιστοιχία 0,34 λέβα γιά μιά δραχμή. Ἡ φορολογία αὐθαίρετος καί με τήν ὑπερβολική αὐτήν ἀντιστοιχία ξεπερνοῦσε τήν ἀξία τοῦ ἀκινήτου.

Ὁ φόρος κύκλου ἐργασιῶν καί ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἦταν τόσο δυσανάλογος μέ τά ἀνύπαρκτα σχεδόν έσοδα, ὥστε ἐξηνάγκασε πολλούς νά ἐγκαταλείψουν τις ἐργασίες των.

Ἡ φορολογία στά χέρια τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν ἦταν"ἕνα πρόσθετον ὅπλο γιά τήν οἰκονομικήν ἐξαθλίωση τῶν Ἑλλήνων. Συνετάχθησαν πλαστές καταστάσεις χρεῶν πρός τό Δημόσιον μέ βάση ψευδεῖς καταθέσεις Ἀρμενίων καί ἄλλων παλιανθρώπων.

Στή Δράμα οἱ Ἕλληνες ἐπαγγελματίες καί ἀγρότες ὑπεχρεώθησαν νά πληρώσουν μέχρι τελευταίο λέβα καί μεσα στό ἔτος 1942 τίς παράνομες καί ἀνύπαρκτες αὐτές ὀφειλές.

Χαρακτηριστικόν εἶναι ὅτι πολλοί ποὐ προσεκόμιζαν ἀποδείξεις καταβολῆς κάθε ὀφειλῆς των πρός τό Ἑλληνικό Δημόσιο καί τά Ἑλληνικά Τραπεζικά ἱδρύματα ὅπως ἐπίσης καί ἄλλοι πού οὐδέποτε εἶχαν ὀφειλές ἤ συναλλαγές μέ Τράπεζες δέν ἐγένοντο πιστευτοί ἀπό τούς Βουλγάρους. Τά δικαιολογητικά των έχαρακτηρίσθησαν "πλαστά" γιατί ὅπως ἔλεγαν δέν βρῆκαν τά ἀρχεῖα τῶν Ἑλληνικῶν ταμείων καί Τραπεζῶν . Ἔτσι ἐπλήρωσαν οἱ δύστυχοι Ἕλληνες γιά τόν πλουτισμό τοῦ Βουλγαρικοῦ Δημοσίου.

Ὁ Θεοδ. Παπαδόπουλος κατέθεσεν ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν ὅτι πρίν νά φύγη ἀπό τήν Δράμα γιά τήν γερμανοκρατούμενη Ἑλλάδα διετάχθη νά ἐξοφλήσει τίς ὀφειλές του πρός τό Βουλγαρικό Δημόσιο . Μεταξύ τῶν ἄλλων ὀφειλῶν τοῦ εἶπαν ὅτι ὀφείλει ἀπό τό...1934 στήν Ἐθνική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος 7000 δρχ ὁποῖες πρέπει νά καταθέση στήν Ἐθνική Τράπεζα ...Βουλγαρίας.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ
ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Ἡ φορολογια τῶν Ἑλλήνων τῆς Δράμας ἀπό τό Βουλγαρικό Δημόσιον ὑπῆρξεν ἰδιαίτερα ἐπαχθής καί δυσβάστακτη.

'Ο φόρος υπερελάμβανε όμως είπαμε τήν άξία του άκινήτου ή τίς εισπράξεις άπό τήν έπαγγελματικήν έργασία του φορολογουμένου "Ελληνος της Δράμας. Εάν δέν έπληρώνετο μέσα στήν πρώτη τριμηνία επεβάλλετο τόκος 3 %. Στή δεύτερη τριμηνία οί Βουλγαρικοί Ταμιακοί υπάλληλοι μέ τούς Βουλγάρους Χωρ/κες προέβαιναν σέ κατάσχεση στό άκίνητο.

Στήν τρίτη τριμηνία τό άκίνητο περιείρχετο στήν κυριότητα του Βουλγαρικου δημοσίου.

'Από του τελευταίου τριμήνου του 1942 έπεβλήθη φόρος άκόμη καί στά Ελληνικά Γεωργικά κτηνοτροφικά καί κτηνοτροφικά προϊόντα. 'Ακόμα καί τά πουλερικά έφορολογήθησαν. Μιά κόττα έφορολογειτο μέ 3 περίπου λέβα.

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στίς 20-5-1942 δημοσιεύεται στόν ύπ'άριθ. 107 φύλλο της έφημερίδος της Βουλγαρικής Κυβερνήσεως, ό ληστρικός νόμος " Περί νομιμοποιήσεως έμπόρων καί έμπορικων εταιριών είς τάς νεοκαταληφθείσας χώρας κατά τό 1941".

Μέ τόν νόμον αυτόν όλες οί Εμπορικές έπιχειρήσεις των Βουλγαροκρατουμένων περιοχών πρέπει νά προσαρμόσουν τίς διατάξεις του καταστατικου των καί των έταιρικών συμβολαίων μέ βάση τούς Βουλγαρικούς νόμους καί νά συμμορφωθουν πρός τούς νόμους αυτούς.

" 'Εν έναντία περιπτώσει, άν γράφεται στό άρθρον 9 του νόμου αυτου, αί έταιρίαι αυται λογίζονται ώσμή υφιστάμεναι καί υπόκεινται είς έκκαθάρισιν υπό Εκκαθαριστών διοριζομένων υπό της δικαστικής άρχής έκτός έάν ό 'Υπουργός έμπορίου καί της έργασίας άποφασίση τήν έξακολούθησιν των έργασιών της 'Εταιρίας.

'Εν τη περιπτώσει ταύτη αί έταιρίαι αυται διατελουν υπό κυβερνητικόν έλεγχον καί διορίζεται είς ταύτας διευθυντής μέ δικαιώματα διοικουντος έπιτεταγμένην υπό του 'Υπουργείου πολιτικής Επιστρατεύσεως έπιχείρησιν ".

'Αλλά τό άρθρον έκεινο πού ένέχει σπουδαία σημασία, ειναι τό άρθρον 14 πού άναγράφει έπί λέξει τά άκόλουθα:

" "Αρθρον 14ον: τά διοικητικά συμβούλια κατά πλειοψηφίαν δέον νά άποτελουνται από Βουλγάρους Βουλγαρικής υπηκοότητος καί κατοίκους του Βουλγαρικου Βασιλείου ".

Μέ τήν διάταξη αυτή έμποδίζεται τό 'Ελληνικό στοιχειο νά άσκήση έπίδοση στήν οίκονομία των Βουλγαροκρατουμένων ...

φιλοαξονικό
Τό περιοδικό " 'Ηχώ τῆς Νοτιανατολικῆς Εὐρώπης" φιλόξονα συνιστᾶσα
".... κατ'αὐτόν τόν τρόπον θά περιέλθη εἰς Βουλγαρικάς χεῖρας ἡ οἰκονομία τῆς Μακεδονίας καί Θράκης.»

'Αλλά καί οἱ ἐμπορικές ἀτομικές ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται μέσα σέ 6 μῆνες νά ζητήσουν τήν ἐγγραφή των στό ἐμπορικό μητρῶο τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου.

Οἱ συνεταιρισμοί πρέπει νά ζητήσουν τήν ἔγκριση τῶν καταστατικῶν των ἀπό τήν Αγροτική καί Συνεταιριστική Τράπεζα τῆς Βουλγαρίας πού θά διορίση κάι τά Διοικητικά καί ἐποπτικά συμβούλια μέ ἀπόλυτη τήν πλειοψηφία σ'αὐτά τῶν Βουλγάρων.

'Ακριβῶς γιά τήν λῆψη αὐτῶν τῶν μέτρων πανηγυρίζουν ὅλοι οἱ Βούλγαροι καί βουλγαρίζοντες. Οἱ αὐθαίρετες καί ληστρικές μέχρι σήμερα ἐνέργειες των νομιμοποιοῦνται.

'Ελεύθερος ὁ δρόμος ἀνοίγεται μπροστά τους γιά τήν ἁρπαγή.

Τό 1942 οἱ Βούλγαροι μέ βάση τόν νόμο " περί ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως διαφόρων ἐπιχειρήσεων κοινωνικῆς ὠφελείας εἰς τά νέα ἐδάφη" ἀρχίζουν τήν ἁρπαγή τῶν παρομοίας φύσεως ἐπιχειρήσεων .

Οἱ Ἕλληνες ὑπάλληλοι ἑταιριῶν κλπ. ἀντεκατεστάθησαν ἀπό Βουλγάρους. Μόνον μερικοί Ἕλληνες ἐξειδικευμένοι τεχνικοί πού δέν εὑρέθη ἀντικαταστάτης των Βούλγαρος ἐπετράπη νά παραμείνουν στή θέση τους.

'Ακόμα καί στήν ἐπεξεργασία τῶν καπνῶν ἐπενέβησαν. 'Επειδή εἰργάζοντο πολλοί Ἕλληνες καπνεργάτες σ'αὐτήν τήν ἐργασία ἀπεφασίσθη ἀπό τόν γενικό δ/ντή ἐργασίας Γ. 'Ιβάνωφ τό καπνεμπόριο ν'ἀσκῆται μόνον ἀπό καπνεμπορικές ἐπιχειρήσεις πού ἑδρεύουν στήν κυρίως Βουλγαρία καί η 'επεξεργασία νά γίνεται στά καπνικάκέντρα της Βουλγαρίας.

Εὐτυχῶς οἱ περισσότερες στήν Δράμ καπνεμπορικές ἐπιχειρήσεις τελοῦσαν σέ συναλλαγές, σχέσεις καί ἐξάρτηση ἀπό Γερμανικές 'Εταιρείες. Ἔτσι διέφυγαν τόν κίνδυνο αὐτό ἀλλά μόνο κατά ἕνα μέρος.

'Η μανία τῆς διαρπαγῆς τῶν 'Ελληνικῶν περιουσιῶν ἦταν τόσο μεγάλη ὥστε τό Βουλγαρικό 'Υπουργικό Συμβούλιο τόν Νοέμβριο τοῦ 1942 ἔλαβεν είδική ἀπόφαση ἀκόμα καί γιά τήν καπνική παραγωγή τῶν ἐγκατελελειμένων εἰς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές 'Ελλήνων καπνοπαραγωγῶν.

Μέ τήν ἀπόφαση αὐτη ἡ ἐπίσημη διαρπαγή τῶν καπνῶν αὐτῶν ἔγινε ἀπό τήν Βουλγαρική Συνεταιριστική καί Αγροτική Τράπεζα.

./.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ
ΒΙΟΤΕΧΝΕΣ

Τόν 'Ιούνιο τοῦ 1942 πού εἶναι ὁ μήνας τῶν ληστρικῶν βουλγαρικῶν νόμων καί διαταγμάτων, ἐξεδόθη ἄλλη Κυβερνητική ἀπόφαση.

"Ολοι οἱ ἐπαγγελματίες καί βιοτέχνες τῶν Βουλγαροκρατουμένων 'Ελληνικῶν καί Γιουγκοσλαυϊκῶν περιοχῶν οἱ ὁποῖοι εἶναι ἰδιοκτῆτες καταστημάτων ἤ ἐργαστηρίων καί ἐπιθυμοῦν τήν συνέχιση τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός των, ὑποχρεώθησαν μέχρι τῆς 31-8-42 νά ὑποβάλουν μιά δήλωση.

Στήν δήλωσή τους θά ἀναφέρουν τά ἀτομικά στοιχεῖα ταυτότητος, τήν ἐθνικότητα τό εἶδος καί τό ποσό τῆςπαραγωγῆς καθώς καί τούς βοηθούς των.

Παρόμοιες δηλώσεις θά ὑποβάλουν καί οἱ τυροκόμοι, κ πνοτεχνῖτες ὡς καί ἐκεῖνοι πού διευθύνουν παρεμφερεῖς ξένες ἐπιχειρήσεις .

Σέ τί θά χρησιμεύσουν οἱ δηλώσεις αὐτές καί ποιός ὁ σκοπός τοῦ μέτρου αὐτοῦ μᾶςἐξηγεῖ μέ πολύ σαφήνεια ἡ Βουλγαρική ἐφημερίδα " Οὖτρο" της Σόφιας στό φύλλο τῆς 16-6-42.

"...Εἰδικαί ἐπιτροπαί κατά δήμους θά προσδιορίσωσι ποῖοι ἐπαγγελματίαι θά δύνανται νά συνεχίσωσι τήν δρᾶσιν των καί ποῖοι θά πρέπει νά συνεταιρισθῶσι μέ ἑτέρους ὁμοτέχνους των. Οὕτως οἱ τίμιοι καί πατριῶται φερελπίδες πολῖται θά λάβωσι προσωρινάςἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός των, αἵτινες ἀργότερον θ'ἀνταλλαγῶσι μέ κανονικά πιστοποιητικά ἐργασίας παρά τῶν αρμοδίων ἐπιμελητηρίων" Δέν χρειάζονται σχόλια.

Εἶναι φανερό τί σημαίνει " θά συνεταιρισθῶσι μέ ἑτέρους ὁμοτέχνους των".

Οὔτε χρειάζεται ἐξήγηση ποῖοι εἶναι αὐτοί οἱ " τίμιοι καί πατριῶται φερέλπιδες πολῖται".

'Η 'Υπουργική αὐτή ἀπόφαση νομιμοποιεῖ τόν ὑποχρεωτικό συνεταιρισμό τῶν 'Ελλήνων ἐπαγγελματιῶν- βιοτεχνῶν μέ τούς Βουλγάρους κομιτατζῆδες . 'Απώτερος σκοπός νά περιέλθη ἐς' ὁλοκλήρου τό κατάστημα ἤ ἡ βιοτεχνία στήν ὁλοκληρωτική ἰδιοκτησία τοῦ Βουλγάρου συνεταίρου.

'Ο Βούλγαρος συνέταιρος δέν κατέθετε κανένα κεφάλαιο παρά μονον τήν βουλγαρικήὑπηκοότητα. Οἱ κφῆνες αὐτοί Βούλγαροι συνεταιροι στίς περισσότερες περιπτώσεις ἐξόντωσαν τούς Ελληνες συνεταίρους των μέ βίαια μέσα . "Αλλοι τούς κατέδιδαν ὅτι δῆθεν δροῦν κατά τῶν Βουλγαρικῶν 'Αρχῶν Κατοχῆς.

./ /

"Αλλοι τιμιώτεροι , ἐξαγόραζαν μέ τήν βία καί ἔναντι πενιχροῦ ποσοῦ τήν ἀξί τῆς συνεταιριστικῆς με ίδος τοῦ Ελληνος κάι ἄλλοι πρακτικώτεροι κάποια νύχτα σκοτεινή τούς ἐδολοφονοῦσαν. Ποιός θά ἔδινε σημασία γιά τόν φόνο ἑνός " Γκρέκικου σκυλιοῦ";

Πολλοί Ελληνεςἐπαγγεματίες καί Βιοτέχνες χάθηκαν ἔτσι.

Πολλοί ἄλλοι ἀναγκάσθηκαν νά καταβάλλουν σέ Βουλγάρους ὑπαλλήλους διάφορα χρηματικά ποσά καί δῶρα γιά νά τούς ἐπιτρέπουν σιωπηρά νά ἐργάζωνται .

Οἱ περισσότεροι ὅμως ἀναγκάσθηκαν νά ἐγκαταλείψουν ἀπελπισμένοι τίς ἐργα ίες των. "Αλλοι ἐτράπησαν σέ ειρωναπικές ἐργασίες καί ἄλλοι ἔφυγαν λαθραῖα πρός τῆς γερμανοκρατούμενες περιοχες.

Στήν Δράμα δέν ὑπῆρχε θέση γιά τούς Ελληνες " Σαμοζι Μπολγκάρι".

Γι'αὐτό εἶναι ἄξιος κάθε ἐπαίνου ὅλος ὁ ἐμπορικός ἐπαγγελματικός καί βιοτεχνικός κό μος τῆς Δράμας πού στη συντριπτική πλειοψηφία στάθηκε στὶς κρίσιμες αὐτές ὧρες ἀλύγιστος θυσιάζοντας στό βωμό τῆς πατρίδος τήν περιουσία ἀλλά καί πολλές φορές καί τήν πολύτιμη ζωή.

ΠΛΑΝΟΔΙΟΙ
ΕΜΠΟΡΟΙ

'Από τόν 'Οκτώβριο τοῦ 1943 ἀκόμα καί τό ἐπάγγελμα τοῦ πλανόδίου μικροπωλητοῦ καί ὑπαιθρίου ἐμπόρου ἀπαγορεύεται στούς Ελληνες τῆς Δράμας. 'Ο Βούλγαρος Δήμαρχος βάσει ἀποφάσεως τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως ἐξέδωσεν ἀπογορευτική διάταξη.

Σχετικά γράφει καί ἡ Βουλγαρική ἐφημερίδα Βύτρο τῆς 5-10-43

" 'Η διεύθυνσις τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπορίου προειδοποιεῖ ὅτι πλανόδιοι ἔμποροι δύνανται νά εἶναι μόνον Βούλγαροι ὑπήκοοι. "Οθεν ἐντέλλονται οἱ Δήμαρχοι ὅπως διατάξωσι τήν ἄμεσον ἐξέλεγξιν ἁπάντων τῶν προσώπων, τά ὁποῖα κατέχουσιν ἀδείας διά κινητόν ἐμπόριον καί ἀφαιρέσωσι τάς ἀδείας ἀπό ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δεν εἶναι Βούλγαροι ὑπήκοοι.

Εἰς τό μέλλον κατά τήν ἔκδοσιν ἀδειῶν διά κινητόν ἐμπόριον θά ζητῆται πιστοποιητικόν , ἐκδιδόμενον ὑπό τῶν ἁρμοδίων ἀστυνομικῶν ἀρχῶν περί Βουλγαρικῆς ὑπηκοότητος".

Καί πράγματι ἀπό τήν ἡμέρα ἐκείνη κανείς Ελληνας δέν μποροῦσε νά ἀσκῆ αὐτό τό ἐπάγγελμα. 'Ακόμη μιά κατηγορία 'Ελλήνων συνεθλίβετο ἀπό τήν οἰκονομική καταπίεση τῶν Βουλγάρων.

.//

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟ
ΔΑΝΕΙΟ

Τόν 'Απρίλιο τοῦ 1943 ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση ἀπέσυρε μέ ειδικό νόμο τό Βουλγαρικόχαρτονόμισμα.

Τό ἀντικαθιστοῦσε μέ νέο ἀξίας 60 % τοῦ ἀνταλλασσομένου ποσοῦ. Τό ὑπόλοιπον 40 % ἐδίδετο ὑποχρεωτικά σέ ὁμολογίες τοῦ 'Εθνικοῦ Δανείου τῆς Βουλγαρίας πού ἐξεδόθη αὐτό τόν μῆνα.

'Ο νόμος γιά τό 'Εθνικό Βουλγαρικό δάνειο προέβλεπε τήν ὑποχρεωτική συμμετοχή σ'αὐτό ὅλων τῶν Βουλγάρων ὑπηκόων ἀνάλογα μέ τήν περιουσιακή τους κατάσταση.

'Η ἀξία τῆς περιουσίας ὑπελογίζετο μέ βάση τήν ὑπάρχουσα ἐκτίμηση τῆς Βουλγαρικῆς 'Εφορίας.

Ειδικά γιά τά ἀκίνητα καί τούς ἀγρούς ὁ ὑπολογισμός τῆς 'Εφορίας θά ἐδιπλασιάζετο. 'Η περίπτωση ὅμως αὐτή δέν ἴσχυει γιά τά προσαρτηθέντα ἐδάφη.

Οἱ ὁμολογίες εἶχαν 25 τοκομερίδια. 'Η ἀξία τοῦ πρώτου τοκομεριδίου θά κατεβάλλετο τήν I-10-45.

"Οπως παρατηροῦμε οἱ ὑπόδουλοι "Ελληνες ἐφ'ὅσον δέν ἦταν Βούλγαροι ὑπήκοοι δέν ἦσαν ὑποχρεωμένοι νά συμμετάσχουν στό Βουλγαρικό Δάνειο.

Κι'ὅμως ὑπεχρεώθησαν ὅλοι οἱ Ελληνες στή Δράμα ν'ἀγοράσουν ὁμολογίες Βουλγαρικές.

Οἱ περιουσίες οἱ 'Ελληνικές ὅπως ἔχουμε δεῖ σέ ἄλλο κεφάλαιο γιά νά φορολογηθοῦν ἀπό τούς Βουλγάρους εἶχαν ὑπερτιμηθῆ περίπου στό δεκαπλάσιο τῆς ἀξίας των.

Τώρα ὁ ὑπερβολικός αὐτός ὑπολογισμός ἐδιπλασιάζετο ~~γιατί ἐθεωρεῖτο ἀκίνητη περιουσία~~, ἐνῶ ὅπως εἴδαμε παρά πάνω γιά τά προσαρτηθέντα ἐδάφη δέν ἴσχυεν ὁ διπλασιασμός.

Ποιός μποροῦσε ὅμως νά φέρη ἀντίρρηση στίς Βουλγαρικές λῃστοσυμμορίες πού ὠνομάζονται ~~οἱ~~ Βουλγαρικές 'Αρχές. 'Η τρομερή αὐτή οἰκονομική ἀφαίμαξη τῶν 'Ελλήνων τοῦ νομοῦ Δράμας ἦταν ἕνα συντριπτικό κτύπημα. "Ενα κτύπημα πού συνέτεινε στήν μεγαλύτερην ἐξαθλίωση τῶν λαϊκῶν μαζῶν. Δέν ὑπῆρχε πιά περιθώριο ζωῆς γιά τούς "Ελληνας.

ΘΕΡΙΣΜΟΣ
ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

Τό καλοκαῖρι τοῦ 1941 ἡ κατάσχεση τῆς ἀλωνιζομένης ποσότητος δημητριακῶν στό Νομό Δράμας δέν ἔγινε συστηματικά. "Ετσι οἱ "Ελληνες μπόρεσαν νά ἀποκρύψουν ~~και~~ τρόφιμα γιά νά διέλθουν κάπως ὑποφερτά τόν χειμῶνα τοῦ 1941-1942

'Από τό καλοκαίρι όμως του 1942 οί Βουλγαρικές άρχές μέ μιά σειρά νόμων καί διαταγμάτων καί τοπικών διατάξεων, είχαν συστηματοποιήσει τήν καταλήστευση τη γεωργικής παραγωγής των Ελλήνων.

Γιά όλα είχαν προβλέψει οί μεθοδικοί αυτοί λησταί.

Οί άγροί πού άνήκαν στούς γιά οποιονδήποτε λόγον άπουσιάζοντες άπό τήν Βουλγαροκρατουμένη περιοχή, Ελλήνων, έστω καί έάν έκαλλιεργούντο άπό τίς οικογένειες των κατεσχέθησαν καί ή παραγωγη των περιήλθεν στό Βουλγαρικό Δημόσιο.

Βέβαια ό νόμος έλεγε ότι στούς καλλιεργητάς θά κατεβάλλετο σέ είδος τά έξοδα τής συγκομιδής αλλ'αυτό ουδέποτε έγινε.

Μέ άλλο νόμο ερύθμισαν τό θέμα των άμφισβητουμένων άγρων. Δηλαδή τά παρεχώρησαν σέ Βουλγάρους, πού υπέβαλαν στήν άρμοδία υπηρεσια μιά δήλωση. Μέ βάση τήν ψευδή αύτή δήλωση έχορηγούντο στούς Βουλγάρους προσωρινά παραχωρητήρια καταχής καί καλλιεργείας.

Η συγκομιδή των Γεωργικών προϊόντων έπρεπε νά γίνεται παρουσία Βουλγάρων Χωρ/κων καί άγροφυλάκων.

Τά άλωνιστικά συγκροτήματα καί τά άλλα γεωργικά μηχανήματα άνήκαν σέ Βουλγάρους πού τά είχαν άρπάξει άπό τούς Ελληνας ιδιοκτήτες των.

Γιά τόν άλωνισμόν έκρατεΐτο άπό τό Βουλγαρικό δημόσιο τό 16 % τήςπαραγωγής. Βαρειές ήσαν οί ποινές γιά όσους προσπαθούσαν νά μεταφέρουν καί νά άποκρύψουν τήν παραγωγή τους.

Τήν οικογένεια 'Αρμενίτζίδη άπό τά Κύρια τήν έδολοφόνησαν γιά τήν αιτία αύτή.

Τήν άλωνιζομένη ποσότητα μετά τήν άφαίρεση του 16 %, ό παραγωγός ήταν υποχρεωμένος νά παραδώση στήν κρατική συγκέντρωση σέέξευτελιστικές τιμές 3 λέβα τήν όκά τό σιτάρι καί 250 λεβα τό καλαμπόκι. 'Από τά χρήματα αυτά έλάχιστο έπερνεν ό παραγωγός γιατί τά συνεψήφιζαν μέ διάφορες δήθεν όφειλές του πρός τό Βουλγαρικό Δημόσιο καί τήν Βουλγαρικήν 'Αγροτικήν Τράπεζα.

Γιά τήν συντήρηση τής οικογενείας του παραγωγού άφήνετο πολύ μικρή ποσότης γεωργικών ειδών πού δέν έφαρκούσε γιά τήν διατροφή τής οικογενείας του.

Τό ύψος τής ποσότητος αυτής καθωρίζετο άπό τίς τοπικές άρχές άναλογα μέ τήν βουλιμία των προέδρων καί Δημάρχων.

Π.χ. στό Δοξάτο τό θέρος του 1942 τούς άφέθη ποσότης 12 κιλιογράμμων σέ κάθε άτομο τόν μηνα καί μόνό γιά τρείς μήνες

./.

Τά παιδιά κάτω τῶν 15 ἐτῶν καί οἱ ὑπερήλικες ἐλάμβανον μισή μερίδα γιατί ἐθεωροῦντο ὅτι δέν ἐργάζονται στή συγκομιδή.

Ἡ ἄλεση ἦταν τό ἄλλο στάδιο τῆς ληστείας.

Ἄδεια ἐχορηγεῖτο ἀπό τόν πρόεδρο τῆς κοινότητος μόνο γιά τίς ἀνάγκες 3-4 ἡμερῶν . Τά ἀλεστικά δικαιώματα ἦταν 14 %. Ἀπό αὐτά τά 10 % ἔπερνε ὁ μυλωνᾶς, συνήθως Βούλγαρος καί τά ὑπόλοιπα 4 % τό Βουλγαρικό δημόσιο.

Ἔτσι τελικά ἐλάχιστα χιλιόγραμμα τροφίμων ἀπέμεναν στά χέρια τοῦ παραγωγοῦ.

Ἀλλά καί αὐτά δέν ἦσαν δικά τους. Μιά κυβερνητική ἤ νομαρχιακή ἤ ἀκόμα Δημαρχιακή καί Κοινοτική ἀπόφαση μποροῦσε νά ἐπιβάλη αὐθαίρετα καινούργια ἀφαίμαξη.

Ὅπως π.χ . τό 1942 που γιά νά ἐνισχυθοῦν οἱ ἐγκατασταθέντες στά χωριά Βούλγαροι ἔποικοι ὑποχρεώθησαν οἱ Ἑλληνικές οἰκογένειες νά "προσφέρουν" 20 χιλιόγραμμα σιτάρι ἀπό τήν μικρή ποσότητα πού κατεῖχαν γιά τήν διατροφή των.

Ὁ Ἀναστάσιος Χαραλαμπίδης κάτοικος Νέας Ἀμισσοῦ Δράμας διαφυγῶν στή Θεσσαλονίκη τήν 19-2-1944 κατέθεσεν στίς ἐκεῖ Ἑλληνικές ἀρχές :

" Ἀπό τούς Ἕλληνας ἀφηρέθη ὁλόκληρος ἡ παραγωγή των καί ἐπληρώθη ὁ σῖτος πρός 3 λέβα τό κιλόν".

ΕΚΒΙΑΣΜΟΣ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

Στά χρόνια τῆς Κατοχῆς οἱ Ἕλληνες συνταξιοῦχοι στίς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές δέν ἦταν δυνατόν νά λάβουν τήν σύνταξή των. Ἡ ἐπαφή μέ τό Ἑλληνικό Κράτος εἶχε διακοπεῖ.Οἱ Βούλγαροι ἐξεμεταλλεύθησαν τήν εὐκαιρία . Σέ κάθε Ἕλληνα συνταξιοῦχ πού θά ἐδέχετο νά ἐγγραφῆ Βούλγαρος ὑπήκοος παρεχωρεῖτο ἀπό τό Βουλγαρικό δημόσιο ἰσόποση σύνταξη μέ ἐκείνη πού ἐλάμβανε.

Τό δέλεαρ ἦταν τεράστιο γιά τούς πεινασμένους γηραιούς αὐτούς Ἕλληνες. Ἀλλ'ὅμως ἀπ' ὅσα τουλάχιστον ἔχω πληροφορηθεῖ κανεί δέν δέχθηκε τά ἀργύρια τοῦ Ἰούδα.

ΑΝΕΡΓΙΑ

Τό ἐπακόλουθο ὅλων τῶν τρομερῶν αὐτῶν οἰκονομικῶν καταπιέσε εἶναι ὅτι οἱ παντός εἴδους ἐπιχειρηματικές , ἐμπορικές ἐργασίες τῶν Ἑλλήνων ἐσταμάτησαν.

Τώρα οἱ Βούλγαροι ἔχουν τήν οἰκονομική ζωή τῆς Δράμας στά χέρια τους. Ἀλλά οἱ Βούλγαροι στεροῦνται ἀπό τό ἐμπορικό δαιμόνιο τοῦ Ἕλληνος πού δημιουργεῖ καί ἐπαυξάνει τίς ἐργασ

χῆς καί ὄχι στήν οἰκονομική της πρόοδο. Ἴσως διαισθάνονται ὅτι εἶναι διαβατικοί ἀπ'αὐτήν τήν περιοχή. Γι'αὐτό καί συνεχῶς σκέπτονται πῶς θ'ἁρπάξουν καί ὄχι τί θά δημιουργήσουν.

Οἱ λέξεις" Δημόσια Ἔργα" ὑπάρχουν ἐν ἀφθονία στούς λόγους καί τά προγράμματα τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν. Εἶναι ὅμως ἀνύπαρκτες στήν ὑλοποίησή των.

Ὅσα ἔργα στρατιωτικά ἤ ἄλλα ἀναγκαῖα νά γίνουν πραγματοποιοῦνται μέ Βουλγάρους ἐργάτες καί μαζικές ἀγγαρεύσεις Ἑλλήνων. Δέν ὑπάρχει ἡμερομίσθιο γιά τούς Ἕλληνες.

Ἔτσι μέσα στήν πατρίδα τους οἱ Ἕλληνες δέν μποροῦν νά βροῦν ἐργασία.

Μόνον οἱ γεωργικές ἐργασίες ἀπέμειναν γι'αὐτούς καί ἐλάχιστες ἀτομικές βιοτεχνίες, καθώς καί μερικές πολύ βαρειές χειρωναντικές ἐργασίες.

Οἱ ἄλλοτε Ἕλληνες ἐπιχειρηματίες ἔμποροι ἤ επαγγελματίες διαφεύγουν πρός τήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος Ἑλλάδα. Ὅσοι ἀπομένουν ζητοῦν να ἐπιζήσουν μέ ὁποιοδήποτε τρόπο χειρωνατικῆς ἐργασίας, ἐγκαταλείποντας τό τακτικό ἐπάγγελμά τους, ἐξ'αἰτίας τῶν προσακτικῶν πιέσεων πού ὑφίστανται.

Οἱ Βούλγαροι στίς ἐργασίες των δέν προσλαμβάνουν ποτέ Ἕλληνες.

Αὐτά ὅλα ἐπιφέρουν μιά εὐρείας ἐκτάσεως ἀνεργία στόν ἐργατικό πληθυσμό τοῦ Νομοῦ Δράμας μέ ἀποτέλεσμα τήν οἰκονομική ἐξαθλίωση καί τήν πεῖνα, καί τόν θάνατο ἀπό τήν πεῖνα.

Κι'ὅμως ἐλάχιστοι λύγισαν σε ὅλες αὐτές τίς πιέσεις.

Οἱ περισσότεροι στάθηκαν ὑπερήφανοι ἀπτόητοι. Ἐπείνασαν, ἐδυστύχησαν ὑπέφεραν κι'αὐτοί καί τ'ἀγαπημένα πρόσωπα τῆς οἰκογενείας των ἀλλά δέν δέχθηκαν τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα.

Τούς ἀξίζει ὅλων ὁ δίκαιος ἔπαινος.

Ἐστάθησαν Ἕλληνες ἀληθινοί.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ
ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Διαμαρτύρεται ἡ Ἐπιτροπή Προσφύγων στή Θεσσαλονίκη πρός τούς Γερμανούς «Ἱκετεύομεν καί ἐκλιπαροῦμεν ἤδη ὅτε φέρομεν πάντα ταῦτα εἰς γνῶσιν σας, οπως ευαρεστηθῆτε καί φέρητε ταῦτα εἰς γνῶσιν τῶν σεβαστῶν κυβερνήσεών σας διά τήν λῆψιν ἀμέσων καί ἀποτελεσματικῶν μέτρων, διά νά σταματήσῃ τό δρᾶμα, τοῦτο εἰς τό σημεῖον τουλάχιστον εἰς τό ὁποῖον ευρίσκεται.

Ἀπλοῦν καί μόνον διάβημα τῶν δύο κυβερνάρχων, νικηφόρων καί δημιουργῶν τῆς Νέας Εὐρώπης κρατῶν καί ἐγκατάστασις ἀνά ενός

παρατηρητοῦ εἰς τάς ἕξ πρωτευούσας τῶν ἕξ νομῶν τῆς περιοχῆς ἐκείνης θά θέση ἄμεσον τέρμα εἰς τό κακόν τό ὁποῖον συντελεῖται.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ κραυγή μας, κραυγή πόνου καί ἀπογνώσεως ἐ(κ)κλησις σπαρακτική διά τόν οἶκτον καί τό ἔλεος τῶν ἰσχυρῶν, ἀλλά καί δικαίων κρατῶν τοῦ Ἄξονος θά εὕρη τήν δέουσαν ἀπήχησιν καί τήν ἄμεσον ἀπάντησιν.

Δυστυχῶς δέν εὑρῆκεν οὔτε αὐτή ἡ διαμαρτυρία τήν " δέουσαν ἀπήχησιν" οὔτε καί τήν " ἄμεσον ἀπάντησιν".

•

--- -------

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΙΝΑ

ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΣ

Στόν νομό Δράμας καί σ'όλη τήν 'Ανατολική Μακεδονία ή συγκομιδή τοῦ 1941 ὑπῆρξεν πολύ ἱκανοποιητική σέ δημητριακά καί αλλα γεωργικά προϊόντα.

'Αλλά οἱ Βούλγαροι μέ τίς συνεχεις ἔρευνες καί κατασχέσεις τροφίμων, κλπ. ἐπέτυχαν νά παρουσιαστῆ ἔλλειψη ἀγαθῶν καί ν'ἀρχίση 'Ελληνικός πληθυσμός νά πένεται.

Στά χωριά βέβαια δέν παρατηρεῖται ἀκόμα πεῖνα, αλλά στήν πολη τῆς Δράμας αρχισαν τά πρῶτα δυσοίωνα σημάδια.

Οἱ Βουλγαρικές ἀρχές γιά νά ἐπιφέρουν συντομωτερα τήν ἐπαχθῆ πεῖνα στούς Ελληνες τῆς πόλεως ἀπηγόρευσαν τήν διακίνησή των πρός τό χωριό. Ἔτσι ἡ προμήθεια τροφίμων ἦταν δυσχερής ἄν ὄχι ἀδύνατη.

Στήν πόλη τῆς Δράμαςοἱ Βούλγαροι εἶχαν καθιερώσει τό δελτίο τροφίμων , διαφορετικό γιά τούς Βουλγαροϋπήκοους καί διαφορετικό γιά τούςν Ελληνας.

ΑΡΤΟΔΟΣΙΑ

Σύμφωνα μέ τίς Βουλγαρικές ἀνακοινώσεις ὁ Ἕλληνας ἀστός τῆς Δράμας ἐδικαιοῦτο 60 δράμια φωμί κάθε μέρα, κατά τό 1941. Τό φωμί ὅμως αὐτό ὅπως ἦταν ἀπό καλαμποκάλευρο καί μέ πολλές προσμιξεις ξένων ὑλῶν, καθίστατο μᾶλλον ἐπιβλαβές γιά τήν ὑγεία τῶν ἀνθρώπων.

'Από τόν 'Ιανουάριο μέχρι τόν Μάρτιο τοῦ 1942 ἡ μερίδα ἔγινε 200 γραμμάρια φωμί τῆς ἰδίαςποιότητος.

'Από τόν 'Απρίλιο τοῦ 1942 ἡ μερίδα περιορίζεται σέ 160 γραμμάρια καί καθιερώνονται γιά πρώτη φορά οἱ παιδικές μερῖδες τῶν 100 γραμμαρίων.

'Αντίθετα ἡ μερίδα τῶν Βουλγαροϋπηκόων αὐτή τήν ἐποχή εἶναι 400 γραμμάρια σιταρίσιο ἐξαιρετικῆς ποιότητος φωμί.

'Από τῆς 1-8-1943 μέχρι τῆς 15-11-1943 ἐπέρχεται στό φωμί ἐξίσωση 'Ελλήνων καί Βουλγάρων.

'Η μερίδα εἶναι 500 γραμμάρια ἐξαιρετικό σιταρίσιο φωμί.

'Η αὔξηση διετυμπανίσθη ἀπό ὅλες τίς Βουλγαρικές ἐφημερίδες.

Στό φύλλο τῆς 1-8-1943 τῆς ἐφημερίδος " Βουλγαρία τοῦ Αἰγαίου " πού ἐξεδίδετο στή Ξάνθη ἀναγράφεται:

" 'Από τῆς σήμερον οἱ ἀλλοεθνεῖς τῆς περιοχῆς τοῦ Αἰγαίου θά λαμβάνωσιν ἄρτον ἐξ'ἴσου μέ τούς Βουλγάρους. ' Η χειρονομία αὐτή πρέπει νά ἐκτιμηθῆ ὀρθῶς ἀπό ἐκείνους τούς ὁποίους ἀφορᾶ......

Ὅ,τι δέ κινοῦσι πρό αὐτῶν ... [illegible]

δι'αὐτούς".

Φαίνεται ὅμως ὅτι οἱ Ἕλ ηνες δέν ἐδέχθησαν νά εἶναι " νομιμόφρονες πολῖται τοῦ Κράτους τό ὁποῖον...φροντίζει δι'αὐτούς". γιατί ἀπό τίς 15-II-43 ἐνῶ ἡ ποσότης παραμένει ἡ ἴδια μέ τῆς Βουλγαρικῆς μερίδος ψωμιοῦ ἡ ποιότης του μεταβάλλεται καί ἀναμιγνύεται μέ καλαμποκάλευρο.

Καί ἀπό I-3-1944 πού οἱ Ἕλληνεςἄρχισαν νά γίνωνται πιό " ἀνήσυχοι" ἡ μερίδα των ἐλαττώνεται σέ 300 γραμμάρια παρομοίου κακοῦ μείγματος ψωμιοῦ.

Ἔξω ἀπό τήν πόλη της Δράμας δέν γινόντουσαν διανομες ἄρτου. Στά ὀρεινά μόνο χωριά διε έμετο ἀλεῦρι σέ ἐλαχίστη ποσότητα. Ὑπελόγιζαν κάθε ἐβδομάδα νά παίρνη κάθε Ἕλληνας μόνον γιά τίς 3 ημέρες ἀρτοδοσια.

Στούς κρατουμένους Ἕλληνες στίς φυλακές Δράμας ἔδιναν ειδικές μειωμένες μερῖδες τῶν 100 γραμμαρίων ψωμιοῦ ἀπό καλαμποκάλευρο κάθε ἡμέρα.

Χαρακτηριστικό τῆς διανομῆς τοῦ ψωμιοῦ στή Δράμα ἦταν ὅτι γινόταν σέ τόσον ἀκατάλληλες καί ἐλάχιστες ὥρες ἀπό τίς II τό πρωΐ ὥς τίς 3 τό ἀπόγευμα ὥστε οἱ Ἕλληνες νά ταλαιπωροῦνται, ἀδικαιολόγητα καί πολλοί ἀπ'αὐτούς νά μήν προφταίνουν νά πάρουν τήν μερίδα πού ἐδικαιοῦντο.

Ἄν σημειωθῆ ὅτι τό Σάββατο διενέμετο καί ὁ ἄρτος τῆς Κυριακῆς καί ὅτι τήν Δευτέρα δέν ἐπραγματοποιεῖτο διανομή, κατ λαβαίνει κανείς ὅτι αὐτός πού θά ἔχανε τό Σάββατο τήν ἀρτοδόσία, θά ἔμενε τρεῖς ἡμέρες χωρίς ψωμί. Ποιός θά ξεχάση τήν ἀπαίσια ουρά γιά τήν διανομή.

Ἡ ουρά αὐτή κάτω ἀπό τον καυστικό ἥλιο τοῦ θέρους (ἤ τήν παγωνιά τοῦ χειμῶνος) τόσων ἀνθρώπων , ἰδίως γυναικῶν καί παιδιῶν ἦταν ἀληθινό μαρτύριο. Καί σάν νά μήν ἔφτανε ἡ πεῖνα, ἡ ζέστη, (ἤ τό κρύο) ἡ κούραση ἦταν καί ὁ βούρδουλας τοῦ Βουλγάρου Χωρ/κος πού ἐφύλαγεν ἐκεῖ καί οἱ ἀπαίσιες καί χυδαῖες βρισιές καί χειρονομίες.[200]

ΔΕΛΤΙΑ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Βέβαια στούς Ἕλληνες εἶχαν δοθεῖ καί δελτία τροφίμων. Ἀλλά διανομές σπανίως ἐπραγματοποιουντο.

Σέ ὅλη τήν διάρκεια τῆς Κατοχῆ οἱ Βούλγαροι διένειμαν συνολικά γιά κάθε Ἕλληνα μέ τά δελτία:

Ζάχαρη 3 χιλιόγραμμα
Ρῦζι 3 "
Λάδι 2 "
Ἀλάτι I "

Σάν ἀντίποιν γιά τίς ἀντιβουλγαρικές δηλώσεις στή Θεσ/κη τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἀθηνῶν Γεωργίου Τσολάκογλου, οἱ Βούγαροι διέταξαν στή Δράμα νά καταθέσουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες τά δελτία τροφίμων πού εἶχαν.

- Νά πᾶτε στόν Τσολάκογλουννά σᾶςδώση νά φᾶτε, τούς ἔλεγαν οἱ Βούλγαροι ὑπάλληλοι. Ἀργότερα ἡ διαταγή ἀνεστάλη. Τά δελτία ἐπεστράφησαν στούς κατόχους των. Ἦσαν ὅμως ἄχρηστα ἀφοῦ διανομέςδέν ἐγένοντο.

Χαρακτηριστικές εἶναι οἱ ἀκόλουθες καταθέσεις Ἑλλήνων πού διέφυγαν στήν Νέαν τοῦ Στρυμῶνος Ἑλλάδα, πρός τίς ἐκεῖ Ἑλληνικές Ἀρχές.

Ἡ Ἀφροδίτη Τσακίρη κάτοικος Δράμας λέει στίς 13-8-1943.

" Οὐδέν ἄλλο τρόφιμον χορηγεῖται πλήν τοῦ ἄρτου. Ἐπίσης διενεμήθη μιά φορά 200 γραμμάρια χάκχαρις. Οἱ Βούλγαροι λαμβάνουν τακτικά καί ἀπ'ὅλα".

Ἡ Παναγιώτα σύζυγος Π. Λατσίσταλη κάτοικος Δράμας καταθέτει στίς 2-6-1944.

" Ἡ ἐπισιτιστική κατάστασις των Ἑλλήνων χειροτερεύει καθημερινῶς λόγω τῶν λαμβανομένων πρός τοῦτο μέτρων ὑπό τῶν Βουλγαρικῶν Ἀρχῶν. Οἱ Ἕλληνες λαμβάνουν μόνον τριακόσια γραμμάρια ἄρτον ἐξ'αραβοσίτου καί οὐδέν ἕτερον εἶδος τροφίμων".

Ὁ Ἀναστάσιος Χαραλαμπίδης κάτοικος Νέας Ἀμισσοῦ Δράμας καταθέτει τήν 19-2-1944 μόλις ἔφθασε στή Θεσ/κη

" Οὔτε τρόφιμα οὔτε αρτον μᾶς χορηγοῦν οἱ Βούλγαροι. Εἰς τά τρία χρόνια τῆς δουλείας μόνον μία διανομή ζαχχάρεως ἔλαβε χώραν".

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Μέ σύστημα , πεῖσμα καί ἀγριότητα οἱ Βούλγαροι σέ ὅλη τήν διάρκεια τῆς Κατοχῆς συνέχισαν τήν κατάσχεση κάθε ποσότητα τροφίμων καί γεωργικῶν προϊόντων πού βρισκόταν στά χέρια τῶν Ἑλλήνων.

Ὁμάδες, Χωρ/κων, Κομιτατζήδων, σ ρατιωτικῶν ἔκαναν συνεχῶς ἔρευνες στά Ἑλληνικά σπίτια μέ τό πρόσχημα τῆς ἀνακαλύψεως ὅπλων καί ἐλήστευαν κυριολεκτικά κάθε ποσότητα τροφίμων πού ἀνεύρισκαν.

Σκοπός των νά ἐξαναγκάσουν τούς Ἕλληνες νά ὑποκύψουν στόν θάνατο ἀπό τήν πεῖνα ἤ νά ἐκβουλγαρισθοῦν.

Οἱ καταθέσεις πού ἔδωσαν στίς Ἑλληνικές Ἀρχές οἱ Πολύδωρος Νικολάου, Διαμαντῆς Ἀγγελίδης, Ἠλίας Τυροβόλης καί ἄλλοι Δραμινοί εἶναι χαρακτηριστικές...

ΦΑΡΜΑΚΑ

'Η έγκληματική , κ τά τοῦ 'Ελληνι μοῦ μανία τῶν Βουλγάρων, ἀπέβλεφε καί στήν στέρηση τῶν 'Ελλήνων τοῦ νομοῦ Δράμας ἀπό κάθε φάρμακο καί μέσον ἀμύνης κατά τῶν ἀσθενειῶν.

Οἱ Ἕλληνες ιατροί ἐμποδίζονται νά ἐργασθοῦν καί ἀπελαύνονται. Βούλγαροι ἰατροί καταλαμβάνουν τίς θέσεις των.

Τά φάρμακα τά κατέσχον συνεχῶς διάφορες ἁρμόδιες ἤ ἀναρμόδιες βουλγαρικές ὑπηρεσίες ἤ ὁμάδες ἐρευνῶν . Χαρακτηριστική εἶναι ἡ περίπτωση τῆς ..κινίνης..

Ἦταν ἀπαραίτητη γιά τούς Ἕλληνες ἀγρότες τοῦ κάμπου τῆς Δράμας. Τά τενάγη τῶν Φιλίππων καί γενικά ἡ πεδινή περιοχή παρουσίαζαν ἀνέκαθεν εὐρύ πεδίο δράσεως τῆς ἐλονοσίας.

'Η κινίνη ἀφηρέθη ἀπό τά φαρμακεῖα . Μέ διάφορες ἔρευνες καί κατασχέσεις ἁρπάχτηκαν ἀκόμα καί οἱ μικρότερες ποσότητες κινίνης πού τυχόν εὑρίσκοντο σπίτια τῶν 'Ελλήνων.

Σάν νά μήν ἔφθανεν αὐτό κατεσχέθη κάι ἡ ἐλαχίστη ποσότης πετρελαίου πού προωρίζετο γιά τήν ἀπολύμανση τῶν στασίμων ὑδάτων.

Μιά δολοφονία απάνθρωπη, ἀργή καί δυστυχῶς ἀτιμώρητη καί αὐτ

ΟΥΤΕ

ΑΓΟΡΕΣ

Χαρακτηριστικό, τῆς ἐπιδιώξεως τῶν Βουλγάρων ν'ἀφήσουν τούς Ελληνες χωρίς τρόφιμα ὥστε μέ τήν πεῖνα νά τούς ἐξαναγκάσουν νά ὑποκύψουν εἶναι τό ἀκόλουθον επεισόδιο.

Στά Κύργια ὁ Βούλγαρος Ἀστυνόμος 'Αναστάσωφ τήν I-5-1943 ἐκάλεσεν ὅλους τούς κατοίκους τοῦ χωριοῦ στήν πλατεῖα.

'Εκεῖ ἐπί παρουσία ὅλων ἐμαστίγωσεν 25φορές Βούλγαρο Χωρ/κ της ὑπηρεσίας του. Αἰτιολογικό: " Διότι ἐπώλησεν εἰς ἀλλοεθνῆ ("Ελληνα) τεμάχιον ἄρτου καί οὕτω ὑπεβοήθησε τόν ἐχθρόν".

Μετά τήν ἐκτέλεση τῆς ποινῆς στραφείς ὁ 'Αναστάσωφ πρός τούς Ἕλληνες ἐδήλωσεν ὅτι ὅποιος ἀλλοεθνής ("Ελλην) τολμήσει ν'ἀγοράση ἀπό Βούλγαρο πολίτη ἤ στρατιωτικό, τρόφιμα ἤ φωμί θά τιμωρεῖται μέ 50 ραβδισμούς.

Δέν χρειάζεται σχολιασμό τό ἐπεισόδιο. Ο 'Αναστάσωφ μιλᾶ γιά ὅλα.

Ο ΦΙΛΩΦ

ΕΙΡΩΝΕΥΕΤΑΙ

'Ο Βούλγαρος Πρωθυπουργός Φιλώφ κατά τήν ἐπίσκεψή του στή Δράμα, ἐδέχθη ἐπιτροπήν 'Ελλήνων πού διεμαρτυρήθη γιά τήν παντελῆ ἔλλειψη τροφίμων.

Τότε ἐκεῖνο; ἐστράφη πρός τίς Βουλγαρικές τοπικές ἀρχές καί εἶπεν ειρωνικά:

- Δίδετέ τους 30 δράμι α καλαμπόκι τήν ἡμέρα. Εἶναι οἱ ἀτυχεῖς παραπλανηθέντες ἀδελφοί μας . Θά συνέλθουν ταχέως".

ΜΑΥΡΗ ΑΓΟΡΑ

"Ενα ὄργιο μαύρης ἀγορᾶς ,έσ ασε στή Δράμα καί σέ ὅλες τίς Βουλγαροκρατούμενες περιοχές. Πρωταγωνισταί οἱ Βούλγαροι ἰθύνοντες , ἐπίσημοι καί ἀνε ίσημοι, οἱ Βουλγαρίζοντες νεοφώτιστοι καί ἰδιαίτερα οἱ 'Αρμένιοι.

'Ο Βούλγαρος Δήμαρχος Δοξάτου εφ λακίσθη γιατί εἶχε διοχετεύσει στή Μαύρη 'Αγρρά ποσοθήτα τ οφίμων προοριζομένων γιά τούς Βουλγαροϋπηκόους.

Στή Δράμα ὁ Στεπάν Μαγκελάνσ ιυ ἀπόστρατος πιά Βούλγαρος Διοικητής 'Ασφαλείας Δράμας συνεργαζόταν μέ ἀνωτέρους Βουλγάρους ὑπαλλήλους καί διενεργοῦσε συτηματικ ή κ ί σεεύρεῖαν ἔκταση Μαύρην 'Αγορά.

Οἱ τιμές τῶν τροφίμων ἦσαν ἐξωφρενικές.

'Εζητεῖτο τό 100 πλάσιο τῆς τιμῆς πού εἶχε τό εἶδος στήν Παλαιά Βουλγαρία. 'Αλλά οἱ "Ελληνες γιά νά ἐπιζήσουν ἔπρεπε νά τά ἀγοράσουν.

"Οσες οἰκονομίες εἶχαν τίς διέθ σαν οι φτωχοί βιοπαλαισταί. "Επειτα ἄρχισε τό ξεπούλημα τῶν ὑπαρχόντων , ἐ ίπ ων, εἰδῶν ρουχισμοῦ καί ὅτι ἄλλο ἀπ΄ιει ε ἀπό τίς διαρκεῖς " ἔρευνες" τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ.

Τά τιμαλφῆ κάθε 'Ελληνικῆς οἰκογενείας ἄρχισαν νά πέρνουν τόν δρόμο γιά τίς ἀπόθμενες τσέπες τῶν ἀχρείων αὐτῶν αἰσχροκερδῶν. Κυρίες τῆς ἀριστοκρατίας τῆς Δράμαςἀναγκάσθηκαν νά πουλήσουν κρυφά κάι μέ ντροπή τους ὄχι μόνο νά κοσμηματά τους, τά ἔπιπλα τους, ἀλλά ἀκόμα κί τά ὡραῖα φορέματά τους πού εἶχαν προπολεμικάς γιάτούς χορούς κί τίς δεξιώσεις.

'Ενῶ τά τρόφιμα εἶχαν ἀνέλθει σέ ἀστρονομικές τιμές, ἀντίθετα τά διάφορα αὐτά ἀντικείμενα πού πωλοῦσαν οἱ "Ελληνες ἠγοράζοντο σέ ἐξευτελιστικές τιμές πού ἔφθανανστο ἕν χιλιοστόν τῆς ἀξίας των.

Εἶναι ἡ ἐποχή πού γιά τίς φτωχές τάξεις σημαίνει ἐξόντωση πραγματική.

'Η πεῖνα ἄρχισε νά δέρνη τά ἄδεια στομάχια. Σκληρός ἀγῶνας ὄχι γιά τήν διαβίωση ἀλλά γιά τήν ἐπιβίωση. "Ενας ἀγῶνας πού πολλές φορές κατεβάζει καί τόν πιό καλόν ἄνθρωπο στό ὑπόβαθρο τοῦ κτήνους.

./'

Κι'όμως μέσα στή Δράμα καταστήματα πολυτελῆ μέ τίς ἐπιγραφές " Σάμοζι Μπόλγκαρι" (Μόνον γιά Βουλγάρους) διέθεταν προκλητικώτατα ἄφθονα τρόφιμα καί δέ πάλι φθηνές τιμές.

Σέ ὅλους τούς Βουλγάρους ὑπηκόους " παλαιούς καί νέους"

Ἕνας ἀκόμη τρομερός πειρασμός στά μάτια τῶν πεινώντων Ἑλλήνων. Μιά ἀκόμη πρόκληση γιά νά δεχθῆς τήν Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα.

Σ'αὐτά τά καταστήματα ἀπηγορεύετο αὐστηρά νά εἰσέλθουν Ἕλληνες. Οὔτε νά πλησιάσουν δέν ἐπετρέπετο. Ὁ περιπολῶν Βούλγαρος Χωροφύλακας ἀπεμάκρυνε μέ τόν βούρδουλα κάθε τολμηρό Γκρέτσκι (Ἕλληνα).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Γιά νά ἐπιτύχουν ἀκόμη περισσότερο στό σχέδιο τῆς ἐξοντώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ μέ τήν πεῖνα, απηγόρευσαν τήν ἐπικοινωνία πόλεων ~~καί χωρίων~~.

Ἡ μετακίνηση ἑνός Ἕλληνος ἀπό τήν Δράμα πρός τά χωριά ἦταν σχεδόν ἀδύνατη.

Πολύωρη καί πολλές φορές πολυήμερη ἀναμονή ἔξω ἀπό τό φρουραρχεῖο γιά νά ἐπιτευχθῆ μιά ἄδεια ἐξόδου ἀπό τήν πόλη. Τίς περισσότερες φορές δέν ἐδίδετο , ἰδίως ἐάν πρόκειτο γιά ἀγορά τροφίμων.

Ἀντίθετα ἡ ἄδεια μετακινήσεως ἀπό τό χωριό πρός τήν πόλη ἐχορηγεῖτο εὐκολώτερα μέ τήν προϋπόθεση ὅμως ὅτι δέν θά μετεφέροντο τρόφιμα.

Εἰδικά ἐξεταστικά φυλάκια συνελάμβανον τούς μεταφορεῖς τροφίμων. Κανένας Ἕλληνας δέν ἐπετρέπετο νά μεταφέρη τρόφιμα. Ἐθεωρεῖτο..." μαυραγορίτης" . Συνελαμβάνετο, ἐξυλοκοπεῖτο ἀγρίως καί τοῦ ἐπεβάλλετο πρόστιμο ἀπό 10.000-20.000 λέβα καί τά τρόφιμα κατέσχοντο χωρίς διατυπώσεις.

Ἀκόμη καί ἄδεια καλάθι ἤ τσάντα νά κρατοῦσε Ἕλληνας, συνελαμβάνετο σάν ὕποπτος.... μαύρης ἀγορᾶς.

ΕΞΕΥΤΕΛΙΣΜΟΙ
ΚΑΙ ΑΤΙΜΩΣΕΙΣ

Μέ τήν ἀπαγόρευση τῆς μεταβάσεως ανδρῶν στήν ὕπαιθρο οἱ Ἕλληνες ἄρχισαν νά μεταχειρίζονται τρόπους λαθραίας ἐξόδου των. Πολλοί συνελήφθησαν καί ὑπέστησαν ἀφάνταστα μαρτύρια καί τό σπουδαιότερο κατεσχέθησαν ἀπό τούς Βουλγάρους τά τρόφιμά των.

Τότε ἄρχισαν τά κορίτσια καί οἱ γυναῖκες νά έρνουν στήν εὐθύνη των τήν ἀνδρική αὐτή ὑπόθεση καί νά βγαίνουν οἱ ἴδιες στά χωριά. Μέκλάμματα κάι πονηρίες προσπαθοῦσαν νά κάμψουν τήν αἱμοβόρα ἀγριότητα τῶν Βουλγάρων Χωρ/κων καί νά περάσουν μέ τά τρόφιμά των, στήν πόλη.

Πόσες προσβολές καί ἐξευτελισμοί γιά νά τό ἐπιτύχουν. Πόση ἀηδία τίς κατελάμβανε, τίς ἀτρόμητες 'Ελληνίδες , πού πολλές ἦταν ἀκόμα ἀνήλικες, γιά ὅλα αὐτά πού ἦσαν ὑποχρεωμένες ν'ἀνεχθοῦν.

Μά καί πολλές φορές ἀπετύγχαναν στίς προσπάθειές των . Πολλές ἦσαν οἱ περιπτώσεις πού ἀφοῦ ἐξηναγκάζοντο μέ τήν βία ἀπό τούς Βουλγάρους στόν ἔσχατον ἐξευτελισμό ἐπέστρεφαν σπίτι των μέ ἄδεια χέρια ρημαγμένη τήν ψυχή καί πονεμένο τό κορμί.

ΒΙΑΣΜΟΙ

ΣΤΑΧΩΡΙΑ

Στό Βαλτοχῶρι ὁ Βούλγαρος 'Ανωμ/χης Μπαλαμπάνωφ συνελάμβανε κατά τό 1944 κάθε 'Ελληνοπούλα ἀπό τήν Δράμα ἤ την Καβάλα ἤ ἀπ' ἀλλοῦ πού πήγαινεν ἐκεῖ γιά νά προμηθευθῇ λίγα τρόφιμα εἴτε μέ χρήματα εἴτε μέ διάφορα οἰκιακά σκεύη, κοσμήματα ἤ εἴδη ἀπό τήν προῖκα της.

'Η προτίμηση τοῦ 'Ανωμ/χου Μπαλαμπάνωφ ἦταν οἱ νέες ἀπό 12-18 ἐτῶν.

Τίς ὡδηγοῦσε στό 'Αστυνομικο Κρατητήριο κάι προέβαινε σέ κατάσχεση τῶν ἀγορασθέντων τροφίμων.

Τήν νύκτα ἄλλοτε μέ διάφορες ἀπειλές, ἄλλοτε μέ ὠμή βία, αὐτός καί οἱ Βούλγαροι Χωροφύλακές του, τίς ἐβίαζαν.

Οἱ κραυγές τοῦ πόνου των ἀκούγονταν ἀπό τά γύρω σπίτια. Ποιός ὅμως μποροῦσε νά τίς βοηθήση. " Τᾶσκωζ'ἡ φοβέρα καί τά πλάκων'ἡ σκλαβιά".

Τό πρωΐ οἱ ἄμοιρες σέ ἐλεεινή ψυχική καί σωματική κατάσταση ἀπό τό ὁλονύκτιον ὄργιο ὡδηγοῦντο ἀπό τούς βιαστές των, ἔξω ἀπό τό χωριό, γιά νά ἐπιστρέψουν στά σπίτια των ἀτιμασμένες, πεινασμένες καί χωρίς τρόφιμα.

Μόνο γιά μιά στιγμή ν'ἀναλογισθῆτε τή θέση τους, καί θά αἰσθανθῆτε ὅλη τή φρίκη τῆς Κατοχῆς.

Παρόμοια κρούσματα ἀλλά σέ κάπως μικρότερη κλίμακα ἔχουμε σέὅλα τά χωριά τῆς ὑπαίθρου τῆς Δράμας.

Ποιός θά τιμωρήση αὐτούς τούς Μπαλαμπάνωφ; Ποιός θά τιμωρήσῃ κάποτε αὐτή τήν Φυλή τῶν Βουλγάρων, αὐτήν τήν Φυλή τῶν Απανανθρώπων γιά τά ἐγκλήματά των σέ βάρος τοῦ 'Ελληνισμοῦ;

ΑΚΜΑΙΟΝ
ΗΘΙΚΟΝ

Παρ'όλη τήν άθλίαν οίκονομική κατάσταση τῶν 'Ελλήνων τῆς Δράμας καί τήν παντελῆ σχεδόν ἔλλειψη τροφίμων, δέν ἐκάμφθη ἡ πίστη των στήν 'Ελλάδα.

Τό ἠθικό των διετηρεῖτο ἀκμαῖο.

Μέ κάθε τρόπο προσπαθοῦσαν νά ξεγελάσουν τούς πονηρούς Βουλγάρους καί νάπρομηθευθοῦν λίγα τρόφιμα γιά νά ἐπιζήσουν ¨Ενας κάτοικος τοῦ 'Αγίου 'Αθανασίου Δράμας ὁ 'Αναστάσιος Κουμτζέλης μετέβαινε τακτικά στή Θάσο γιά νά ἀγοράση κρασί. 'Ηταν θάσιος στήν καταγωγή. Φόρτωνε στό γαϊδαρό του τά βαρέλια μέ τό κρασί καί σάν καλός νοικοκύρης τό ξεφόρτωνε σπίτι του. Κι'όμως ~~αὐτός~~ ὁ ἀθαόφοβος μέσα σέ κάθε βαρέλι κρασί ~~αὐτός~~ εἶχε ἕνα καλά κλεισμένο τενεκέ....λάδι πού ἀπηγορεύετο τελείως ἡ πώλησή καί μεταφορά του.

Μ'αὐτό τό λάδι καί τά λίγα χωραφάκια πού ἄνοιξε μέ τήν οἰκογένειά του στά χέρσα μέρη τῶν Γεναγῶν Φιλίππων κατάφερε νά ζήση τήν οἰκογένειά του τίμια.

Παρ'ὅλες τίς πιέσεις καί ἀπαγορεύσεις ἐπιζοῦσαν οἱ ¨Ελληνες

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ
ΑΠΟΡΙΕΣ

Αυτό προκαλοῦσε τήν ἀγανακτισμένην ἀπορία τῶν βουλγαρικῶν 'Αρχῶν.

- Πῶς ζῆτε καί δέν πεθαίνετε, ἔλεγαν οἱ Βούλγαροι στούς ¨Ελληνες, ἀφοῦ τίποτα δέν σᾶς δίνουμε καί ὅλα τά ὑπάρχοντά σας, τάπέρνουμε ἐμεῖς.

'Ο Βούλγαρος πρόεδρος 'Αδριανῆς φώναζε.

- 'Από τί διά ολο, εἶναι πλασμένη ἡ ψυχή σας; Δυό χρόνια τώρα δέν σᾶς δίδομεν τίποτε. ,Από ἐνός ἔτους δέν ἐφαγατε οὔτε λάδι, οὔτε λῖπος οὔτε κρέας. Πότε ἐπί τέλους θά γλυτώσουμεν ἀπό ἐσᾶς; "

Οἱ Βούλγαροι δέν εἶχαν ἀντιληφθεῖ ὅτι ἡ 'Ελληνική φυλή δέν εἶναι σάν ὅλες τίς φυλές τοῦ Κόσμου.

Κι'ἕναςἄλλοςμεγαλόσχημος 'Αξιωματοῦχος Βούλγαρος ἐνῶνέμαστίγωνενν ἕναν ἄτυχον ¨Ελληνα, πού τόν ἔπιασε νά κάτέχη λίγα τρόφιμα , ἐφώναζε.

- Γι'αὐτό δέν σᾶς ἀφήνουμε τίποτε, γιά νά πεθάνετε, επί τέλους ἀπό τήν πεῖνα. Κι'ὅσοι ζήσετε, ἐάν ζήσετε, θά σᾶς καταντήσουμε σάν τούς κατσιβέλους".

./.

Κι'όμως οί Ελληνες επέζησαν. " Κατ ίβελοι" κατήντησαν οί βούλγαροι κάτω από τό σημερινό Κομμουνιστικό Καθεστώς.

ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΕΡΥΘΡΟ ΣΤΑΥΡΟ

'Ο Διεθνής Ερυθρός Σταυρός μέ συνεχεῖς παραστάσεις του στήν Βουλγαρική Κυβέρνηση παρεκάλεσε τό 1942 καί 1943 νά προσέλθη άρωγός τοῦ πεινῶντος Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ τῶν βουλγαροκρατουμένων περιοχῶν.

Ή Βουλγαρική Κυβέρνηση άρνήθηκε ν' δεχθῆ τά άποστελλόμενα τρόφιμα καί τίς έπιτροπές διανομῶν.

Δύο ἦταν οί λόγοι τῆς άρνήσεως.

1) Δέν ἤθελαν οί Βούλγαροι νά τροφοδοτηθῆ καί νά επιζήση ό Ελληνικός πληθυσμός, άφοῦ εἶχαν άποφασίσει τήν έξόντωσή του μέ τήν άσιτία.

2) 'Εφοβοῦντο μήπως οί άφικνούμενες έπιτροπές διανομῶν τοῦ ΔΕΣ άνακαλύψουν τό τρομερόν ἔγκλημα πού συνετελεῖτο σέ βάρος τῶν Ελλήνων.

Τό 1944 ή κατάσταση στό νομό Δράμας χειροτερεύει, άπό έπισιτιστικῆς άπόψεως. 'Ο Ελλην Δήμαρχος Δράμας 'Αθανάσιος Τριανταφυλλίδης πού διωκόμενος άπό τούς Βουλγάρους εἶχε καταφύγει στή Θεσσαλονίκη καί ήγεῖτο τῆς προσφυγικῆς Κινήσεως ξεσηκώνει όλους τούς πρόσφυγες άπό τήν Δράμα.

Στίς 7 'Ιουνίου 1944 μαζύ μέ πρόσφυγες έκπροσώπους τοῦ ύποδούλου νομοῦ Δράμας ύποβάλλει στήν άντιπροσωπεία τοῦ Διεθνοῦς Ερυθροῦ Σταυροῦ στή Θεσσαλονίκη τήν άκόλουθη αἴτηση.

" Οί εύσεβάστως ύπογεγραμμένοι, ό Δήμαρχος καί τό Δημοτικόν Συμβούλιον τοῦ ύπό βουλγαρικήν κατοχήν εύρισκομένου άργοῦντος Δήμου Δράμας, ώςκαί οί άντιπρόσωποι τῶν διαφόρων αύτοῦ όργανώσεων καί Συλλόγων, ἤτοι οί πρόεδροι τοῦ Έμπορικοῦ , Δικηγορικοῦ 'Ιατρικοῦ, καί Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου, οί Πρόεδροι της 'Ομοσπονδίας τῶν Επαγγελματοβιοτεχνῶν καί έργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου καί τῆς Τοπικῆς 'Επιτροπῆς Προσφύγων Δράμας, έκπροσωπούσης ἄνω τῶν 25.000 προσφύγων νομοῦ Δράμας, ἅπαντες εύρισκόμενο ώςπρόσφυγες ένταῦθα άπό τριετίας, έκδιωχθέντες βίᾳ ύπό τῶν Βουλγαρικῶν 'Αρχῶν, συναισθανόμενοι βαθύτατα τήν πρός τούς έκεῖσε έναπομείναντας άδελφούς μας ύποχρέωσιν καί άδελφικήν άλληλεγγύην, αίσθανόμεθα τήν άνάγκην νά άπευθύνωμεν δι'ύμῶν πρός τόν Διεθνῆ Ερυθρόν Σταυρόν διά μίαν άκόμη φοράν τήν κατοῦσαν ἔκκλησιν διά τήν σωτηρίαν τῶν κινδυνευόντων έκεῖ άδελφῶν μας, όλων μέν γενικῶς τῶν ύπολειπομένων έκεῖθεν τοῦ Στρυμῶνος καί ύπό τήν Κατοχήν τῶν Βουλγάρων εύρισκομένων, οἵτινες άπό

ἐξαθλιώσεως καί ἐσκεμμένου ὑποσιτισμοῦ, ἰδαίτερα ὅμως τοῦ νέου κύματος τῶν πυροπαθῶν , τῶν δημιουργηθέντων διά τῆς, κατά τόν παρελθόντα μῆνα Μάϊον ἐ.ἔ., πυρπολήσεως ὑπό τῶν Βουλγάρων ὅλων τῶν ἀπό Ζυρνόβου μέχρι Μπουκίων ὀρεινῶν χωρίων των καί οἵτινες ἀποτελοῦνται κατά τό πλεῖστον ἀπό γυναικόπαιδα καί γέροντας εἰς πολλάς χιλιάδας ἔχουσι συγκεντρωθεῖ βία ὑπό τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν εἰς τήν κωμόπολιν τῆς Ραβίκας καί τήν πόλιν [redacted] τῆς Δράμας, εἰς τάς πλατείας καί τάς ὁδούς τῶν ὁποίων περιφέρονται ὡς ἐπαῖται χωρίς τροφήν, χωρίς σκεπάσματα, χωρίς φάρμακα, ἀναμένοντες τόν θάνατον ὡς ἀπολύτρωσιν τῶν δεινῶν των. Συγκεκινημένοι ἄκρως ἀπό τήν νέαν σκληράν δοκιμασίαν τῶν ἀδελφῶν μας ἐκείνων καί πρό τῶν ἀπεγνωσμένων ἐκεῖθεν ἐκκλήσεών των, μή δυνάμενοι ἄλλως πως νά βοηθήσωμεν αὐτούς, ὑποβάλλομεν ὑμῖν τήν ἐκ μέσων τῶν σπλάχνων τῆς καρδίας ἡμῶν θερμήν παράκλησιν, ὅπως ὁ Μέγας Φιλάνθρωπος ὑμέτερος ὀργανισμός εἴτε ἐντεῦθεν εἴτε διά τῆς τυχόν ἀντιπροσωπείας αὐτοῦ τῆς Σόφιας, ἐν συνεργασία ἐν ἀνάγκη μετά τοῦ Βουλγαρικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ προστρέξη εἰς βοήθειαν καί ἀνακούφισιν τῶν δυστυχῶν ἐκείνων ὑπάρξεων. Ὁ Δ.Ἐρυθρός Σταυρός ἐκινήθη, ἀλλά καί πάλι δέν κατόρθωσε νά διασπάση τό φράγμα της Βουλγαρικῆς ἀρνήσεως.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ἀπό τήν Θεσσαλονίκην ὁ θαυμάσιος Ἕλληνας Συνταγματάρχης Ἀθανάσιος Χρυσοχόου, εἶχεν ὀργανώσει μιάν ἀποστολή χρηματικῶν βοηθημάτων πρός τούς πάσχοντας Ἕλληνας τῶν Βουλγαροκρατουμένων ἐφαφῶν.

Βέβαια τά ἀποστελλόμενα χρηματικά ποσά δέν ἔλυναν τό πρόβλημα, ἀποτελοῦσαν ὅμως μιάν ὀφέλιμη οἰκονομική ἐνίσχυση καί μιάν ἐνθάρρυνση ὅτι ἡ Μάνα Ἑλλάδα δέν τούς ἔχει ξεχάσει, τούς σκέπτεται καί τούς φροντίζει μέ τίς μικρές της δυνάμεις.

Ἦταν ἀκόμα μιά τρανή ἀπόδειξη ἀλληλεγγύης τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ πού ζοῦσε κάτω ἀπό τήν Γερμανική καί Βουλγαρική κατοχή.

Τά χρήματα αὐτά τά ἐπέδιδαν οἱ μυστικοί σύνδεσμοι σέ οἰκογένειες ἀγνῶν Ἑλλήνων πατριωτῶν πού ὑπέφεραν ἀπό πλευράς τροφίμων κλπ.

Δίνοντάς τους τά χρήματα , τούς ἔλεγαν:

-" Αὐτά εἶναι ἀπό τήν Μητέρα Ἑλλάδα. Θά νικήσωμεν ἔχετε ὑπομονή καί θάρρος. Χαρακτηριστική τῆς ἀπηχήσεως πού εἶχεν ἡ βοήθεια αὐτή, εἶναι ἡ ἀπό I-I-1944 ἐπιστολή ἀπό τήν Δράμα.

./.

"Τώρα μέ τά μέτρα καί τούς διαφόρους περιορισμούς τά 90 % τῶν ἐδῶ ἀδελφῶν δυστυχοῦν. Ὁ κόσμος ἀπεγυμνώθη καί δέν ἔχει πιά νάπωλήση τίποτε, κι'ἐνῶ ἡ ἐργατική τάξις σοῦ λέει καθαρά τήν πτώχεια της, ἡ τάξις τῶν ὑπαλλήλων δέν μποροῦν νά ποῦν τόν πόνον τους.

Εἰς αὐτήν τήν κατάστασιν ἦσαν τά πράγματα καί ράγιζε ἡ καρδιά μου, διότι τά βλέμματα ἦσαν ἐστραμμένα πρός ἐμέ καί θά-κάθε λίγο μέ ρωτοῦσαν ἐάν ἔχη τίποτε, προσπαθοῦσα με κάθε τρόπον νά τούς ἐνθαρρύνω νά μήν ἀπογοητεύωνται καί νά μήν χάνουν τό ἠθικό των, ὅταν αἴφνης, ὡς καί ἀπό μηχανῆς Θεός ἔφθασεν ἡ ἀποστολή.

Τί νάσοῦ πῶ ὅτι καί νά σοῦ γράψω μοῦ εἶναι ἀδύνατον νά σοῦ ἐκφράσω γραπτῶς τήν τεραστίαν τῷ ὄντι ἐπίδρασιν, τόσον ἀπό φιλανθρωπικῆς , ὅσον καί ἀπό ἐθνικῆς ἀπόψεως ἥν ἔσχεν αὐτη.

Διά τοῦτο ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἐδῶ ἀδελφῶν σᾶς παρακαλῶ ὅπως ἐκφράσητε τά θερμάς εὐχαριστίας καί τήν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην μας πρός τούς εὐγενεῖς κυρίους, οἵτινες διά τῆς πράξεώς των αὐτῆς, ἀπέδειξαν ὅτι εἶναι "Ελληνες.... ..."

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

Ἡ 'Επιτροπή Μακεδόνων καί Θρακῶν στήν 'Αθήνα πολλές φορές διεμαρτυρήθη γιά τόν ἐξαναγκασμό σέ θάνατον ἀπό τήν πεῖνα τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Βουλγαροκρατουμένων περιοχῶν.

Παραθέτουμε ἀποσπάσματα ἀπό τήν ἐπιδοθεῖσα τόν 'Ιούνιο τοῦ 1943 διαμαρτυρία της πρός τόν πληρεξούσιο τοῦ Ράϊχ διά τήν 'Ελλάδα.

" 'Εξοχώτατε

'Εξ'ὀνόματος τῶν ἐν 'Αθήναις προσφύγων ἐξ'Ανατολικῆς Μακεδονίας καί Δυτικῆς Θράκης εἴμεθα διά μίαν ἀκόμη φοράν ὑποχρεωμένοι νά φέρωμεν εἰς γνῶσιν σας, ὅλα τά νεώτερα γεγονότα τῆς ἀπανθρώπου πολιτικης, τήν ὁποίαν ἡ Βουλγαρική διοίκησις ἐξακολουθητικῶς ἐπι δύο ἤδη σχεδόν ἔτη ἐφαρμόζει εἰς τάς κατεχομένας ὑπ'αὐτῆς ὡς ἄνω ἐπαρχίας, διά νά ἐπιτύχη τήν ἐξόντωσιν τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν.

Δέν θ'ἀπασχολήσωμεν αὐτήν τήν φοράν τήν ὑμετέραν ἐξοχότητα μέ φόνους, βιαιοπραγίας καί ἄλλας κακώσεις τῶν Βουλγάρων ἐναντίον τῶν 'Ελλήνων.

Σοβαρώτερος καί τῶν πράξεων τούτων εἶναι ἕνας ἄλλος κίνδυνος τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ.

./.

Πράγματι ὁ σκόπιμος ὑποσιτισμός τῶν Ἑλλήνων συνεχίζεται μέ σύστημα.

Εἰς περιφερείας, αἱ ὁποῖαι κανονικῶς οὐδέποτε παρουσίαζον ἔλλειψιν τροφίμων, οἱ Ἕλληνες , καί μόνον αὐτοί, ἀποθνήσουν ἐξ'ἀσιτίας . Οὕωτ λ.χ. εἰς τάς περιφερείας Κομοτινῆς, Ξάνθης, Δράμας, Καβάλας, Ἀλεξανδρουπόλεως , Σερρῶν , κρέας , γάλα, λάδι, ὄσπρια, γεώμηλα, λαχανικά δέν εἶναι δυνατόν νά προμηθευθοῦν οἱ Ἕλληνες....."

Στή συνέχειά της ἡ διαμαρτυρία δίνει λεπτομερεῖς περιγραφές τῆς ὑπαρχούσης καταστάσεως μέ παραδείγματα καί ἀριθμούς.

" Ὅτι παράγεται ἐπί τόπου μεταφέρεται εἰς τήν Βουλγαρίαν, ἀφοῦ παρακρατηθῆ ἡ ποσότης πού ἀπαιτεῖται διά τήν διατροφήν τῶν Βουλγάρων ὑπαλλήλων καί τῶν ἐποίκων ἐκ Βουλγαρίας.....

Οἱ ἀγροτικοί πληθυσμοί δέν εὑρίσκονται εἰς καλυτέραν κατάστασιν. Ὅπως ἐφαρμόζεται τό σύστημα τῆς ὑποχρεωτικῆς παραδόσεως τῶν προϊόντων των εἰς τάς ἀρχάς, οἱ Ἕλληνες γεωργοί ὑποχρεοῦνται νά στερηθοῦν τά πάντα..................................

Δυστυχῶς θαύματα δέν γίνονται . Ὁ Ἑλληνικός πληθυσμός ἤρχισε ν'ἀποθνήσκη ἐξ ἀσιτίας. Ἔχομεν πληροφορίας ὅτι εἰς τά χωριά τῆς περιφερείας Δράμας, Νικηφόρος, Ἄγρα, Κύργια, Πλατανόβρυση, Πλατανιά, Πτελέα, Ἀδριανή καί ἄλλα οἱ κάτοικοι πεινοῦν κυριολεκτικῶς καί ἀποθνήσκουν ἀπό τάς συνεπείας τοῦ ὑποσιτισμοῦ Εἰς τό χωρίον Ἀδριανή εἰδι ῶς ἡ τραγωδία τῆς πείνης ἔφθασεν εἰς τό κατακόρυφον. Τά 60 % τῶν κατοίκων ἀπέθανον ἐξ'ἀσιτίας. Ἐντός τῆς πόλεως Δράμα αὐτοθυμίαι εἰς τούς δρόμους ἀπό τήν πεῖνα εἶναι πολύ συνήθεις.........

Ἀπό τήν περιφέρειαν Δράμας πληροφορούμεθα ὅτι καί αὐτά τά 200 γραμμάρια ψωμί ὅτας εἶχον τούς τλευταίους μῆνας ἐλαττωθῆ εἰς 150 γραμμάρια...........

Ἐξοχώτατε

Τά δεινοπαθήματα τῶν ἀδελφῶν μας ὑπό τήν Βουλγαρικήν διοίκηση εἶναι ἀπερίγραπτα..........Διαμαρτυρόμεθα καί πάλιν, διότι ὄχι μόνον δέν παρατηρεῖται καμμία ὕφεσις τοῦ διωγμοῦ ἀλλά τουναντίον οὗτος καθίσταται συτηματικώτερος καί ἀφ'ἑνός μέν ἐρημώνει τάς ἀνθούσας ἐκείνας Ἑλληνικάς ἐπαρχίας καί ἀφ'ἑτέρου πλημμυρίζει τήν ὑπόλοιπον Ἑλλάδα [illegible] μέ διαρκῶς αὐξανόμενον προσφυγικόν πληθυσμόν ἐν μέσῳ τῆς τόσης ἄλλης δυστυχίας της.

Ἐπιστεύσαμεν πάντοτε καί πιστεύομεν ὅτι μόνον ἡ ἐπέμβασις τῶν Κυβερνήσεων τοῦ Ἄξονος ἐπί τῇ βάσει τῆς εὐθύνης διά τήν παράδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν εἰς τήν μή ἐμπόλεμον Βουλγαρίαν δύναται νά σταματήση τήν καταστροφήν τοῦ ἀθώου Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ 'Υμετέρα 'Εξοχότης θά θελήση νά πράξη ὅτι εἶναι δυνατόν διά νά προκαλέση μίαν τοσαύτην ἐπέμβασιν. 'Αλλά καμμιά ἀπάντηση καί καμμιά ἱκανοποίηση δέν ἐδόθη ἀπό τίς Κυβερνήσεις τοῦ "Αξονος σταἰτήματα τῶν Μακεδόνων καί Θρακῶν.

ΜΙΑ ΓΕΝΙΚΗ
ΕΙΚΟΝΑ

'Από ἐπίσημη ἔκθεση συνταχθεῖσα μεταπελευθερωτικά ἀποσποῦμε τά ἀκόλουθα:

Οἱ ὅροι τῆς διατροφῆς τῶν 'Ελλήνων κατοίκων τῶν πόλεων καί τῆς ὑπαίθρου ἦσαν κυριολεκτικῶς φρικτοί.

Εἰς τούς "Ελληνας κατοίκους τῶν πόλεων καί τῶν χωρίων καπνοπαραγωγῶν καί σιτοπαραγωγῶν, διενέμετο ζάκχαρις ἀνά δύο τρεῖς μῆνας 50-100 γραμμ. κατ'ἄτομον καί ἔλαιον μιάν ἤ δύο φοράς μόνον καθ'ὅλην τήν κατοχήν ἀνά 100 γραμμάρια τό ἄτομον.

Εἰς τούς κατοίκους τῶν πόλεων καί τῶν καπνοπαραγωγικῶν χωρίων διενέμετο ἄρτος 200 γραμμαρίων ἡμερησίως κατἄτομον ἐξ ἀραβοσίτου μετά διαφόρων προσμίξεων καί κακῆςποιότητος καί οὗτος οὐχί πάντοτε. Παρήρχοντο ἑβδομάδες ὁλόκληραι, ἰδίως κατά τούς τελευταίους πρό τοῦ θερισμοῦ μῆνας, χωρίς νά διανεμηθῆ ἄρτος.

Εἰς δέ τούς "Ελληνας κατοίκους σιτοπαραγωγικῶν χωρίων, ἐκ τῶν παραγομένων γεωργικῶν καί κτηνοτροφικῶν προϊόντων, ἀφήνοντο πλήν τοῦ σπόρου, πρός διατροφήν τῶν οἰκογενειῶν των, ποσόν σίτου ἤ ἀραβοσίτου κυμαινόμενον μεταξύ τῶν 70-100 κιλῶν κατ' ἄτομον. 'Η κριθή καί τό γάλα ἠγοράζοντο ὑπό τοῦ Βουλγαρικοῦ κράτουςἀντί πινακίου φακῆς.

'Ενιαχοῦ αἱ Βουλγαρικαί ἀρχαί ἐπέτρεπον εἰς τούς "Ελληνας κτηνοτρόφους νά σφάζουν καθ'ἑκάστην ἕνα πρόβατον ἤ μίαν αἶγα κατ'ἄτομον καί νά λαμβάνουν τό μαλλί τῆς οὐρᾶς ἑνός προβάτου κατά οἰκογένειαν. 'Αλλά καί αἱ μικραί αὐτάο ποσότητες τῶν τροφίμων αἱ ὁποῖαι ἀφήνοντο εἰς τούς "Ελληνας παραγωγούς διηρπάζοντο ὑπό τῶν Στρατιωτικῶν καί Δημοτικῶν ἀρχῶν κατά τάς συχνοτάτας ἔρευνας κατ'οἶκον.

Κατ'ἀντίθεσιν εἰς τούς Βουλγάρους ἐποίκους καί ὑπαλλήλους τῶν πόλεων καί χωρίων διενέμοντο κατά συχνά χρονικά διαστήματα. ἐν σχετικῇἀφθονία καί εἰς τιμάςκόστους, ζάχαρις, ζυμαρικά, τυρί βούτυρον, γάλα, ἔλαιον, ἐλαῖαι, κρέας, φάσια, ὑφάσματα, διά τῶν δημοτικῶν πρατηρίων ἅτινα ἐλειτούργουν εἰς τάς πόλεις καί τά μεγαλύτερα χωρία. 'Επί πλέον διενέμοντο ἀνελλιπῶς εἰς τούς

Βουλγάρους υπαλλήλους καί εποίκους τῶν πόλεων καί χωρίων ἄρτος ἐκ σίτου καλῆς ποιότητος ἐκ 400 γραμμαρίων κατ'ἄτομον ἡμερησίως. Εἰς δέ τούς Βουλγάρους εποίκους τῶν σιτοπαραγωγικῶν χωρίων ἀφήνετο ἐκ της παραγωγῆς των, πλήν τοῦ σπόρου , ποσόν σιτου ἤ ἀραβοσίτου 300 κιλῶν κατ'ἄτομον δι'ολόκληρον τό ἔτος.

Πρός διάκρισιν τῶν 'Ελλήνων κατοίκων ἀπό των Βουλγάρων ἐποίκων καί ὑπαλλήλων τά διά τούς πρώτυς προοριζόμενα δελτία διανομῆς ἄρτου καί τροφίμων ἦσαν λευκά καί ἔφερον τήν ἐπιγραφήν ΙΝΟRΟΣΙ(ἀλλοεθνεῖς) τά δέ διά τούς δευτέρους προοριζόμενα δελτία ἦσαν ἐρυθρά.

'Αλλά καί ἄλλως ἀπηγορεύετο εἰς τούς "Ελληνας ἡ ἀγορά τροφίμων ἐκ τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου, μηδέ τοῦ γάλακτος καί τοῦ κρέατος διά τούς ἀσθενεῖς ἐξαιρουμένων. Πρός τοῦτο οἱ πωλοῦντες τρόφιμα καταστηματάρχαι βούλγαροι ὡς ἐπί τό πλεῖστον ἦσαν ὑποχρεωμένοι νά ἔχωσι ἀνηρτημένην τήν ἐπιγραφήν " Σάμο ζα Μπολγάριτε" (μόνον διά Βουλγάρους).

Πρός συμπλήρωσιν τῶν μέσων διατροφῆς των οἱ "Ελληνεςκάτοικοι ἰδίως τῶν πόλεων ἔνθα τό φάσμα της πείνης παρουσιάσθη εἰς ὅλην αὐτοῦ τήν τραγικότητα, ἠναγκάζοντο ὅσοι εἶχον νά πωλήσωσιν εἰς ευτελεῖς τιμάς κοσμήματα, ἐνδύματα, κλινοσκεπάσματα, ἔπιπλα διά νά ἀγοράσουν ὀλίγον σῖτον ἤ ἀραβόσιτον ἐκ τῆς ὑπαίθρου χώρας.

'Η προμήθεια ὅμως τοῦ σίτου ἤ τοῦ ἀραβοσίτου ἐκ τῆς ὑπαίθρου δέν ἦτο εὐχερής. 'Η ἄδεια πρός μετακίνησιν ἀπό τῶν πόλεων εἰς τα χωρία παρείχετο ὑπό τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν κατόπιν ὑποβολῆς αἰτήσεως ποσηκόντως ἠτιολογημένης, αἰτήσεις δέ περί ἐφοδιασμοῦ εἰς τρόφιμα δέν ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψιν.'Ως ἐκ τούτου ἠναγκάζοντο ἄνευ ἀδείας καί λαθραίως νά μετακινοῦνται πρός ἀναζήτησιν τροφίμων. Οἱ συλλαμβανόμενοι ὅμως ὑπό τῶν Βουλγαρικῶν, ἀρχῶν ἐδέροντο ἀνηλεῶς καί τό προϊόν τῆςἀγορᾶς διήρπαζαν.

'Υπάρχουν περιπτώσεις διατροφῆς δι'ἀποθύρτων ζώων καί αὐτοκτονιῶν ὀφειλομένων εἰς τήν ἐκ πείνης ἀπόγνωσιν.

Περί της ὑγιεινῆς κατασκάσεως τῶν κατοίκων ἕνεκα ἐλλειπούς διατροφῆς ἐν συνδυασμῷ πρός τήν διαρκῆ ἀγωνίαν καί τόν τρόμον καί τήν ἔλλειψιν φαρμάκων καί ἰατρῶν, ἡ παρουσιαζομένη τότε εἰκών εἶναι ἀνωτέρα πάσης περιγραφῆς εισφρίκην. 'Η θνησιμότης ηὐξήθη καταπληκτικῶς καί ἡ διάδοσις τῶν ἀσθενειῶν ἔβαινεν μέ ἅλματα γίγαντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21ον

Ο ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΣ ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΔΡΑΜΑ

ΣΧΕΔΙΟ

ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΥ

Η Βουλγαρική Κυβέρνηση άγωνιζόταν μέ όλα τά μέσα γιά τόν έκβουλγαρισμό τῶν βουλγαροκρατουμένων Ἑλληνικῶν περιοχῶν.

Παράλληλα πρός τό τρομακτικο σχέδιον έξοντώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμιοῦ, κατήρτισεν ἕνα εὐρύ πρόγραμμα βραχυχρόνου ἐποικισμοῦ τῶν ἐδαφῶν αὐτῶν, ἀπό χιλιάδες βουλγαρικές οἰκογένειες. Ἀπέβλεπεν ἔτσι στή δημιουργία ἀμιγοῦς, μόνιμα έγκατεστημενου, βουλγαρικοῦ πληθυσμιοῦ στίς Ἑλληνικές αὐτές περιοχές.

Στίς 22-10-1941 τό Βουλγαρικόν Ὑπουργικόν Συμβούλιο, μετ τήν αἰτίαν ἔκβαση τοῦ ψευδοκινήματος ~~λαικ~~ τῆς Δράμας, λαμβάνει σοβαρές ἀποφάσεις, γιά τήν ἀποστολή Βουλγάρων ἀποίκων, στ "περιοχές τοῦ Αιγαίου".

ΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΦΙΛΩΦ

Ὁ Βούλγαρος πρωθυπουργός Φίλωφ παρουσιάζει στήν Γερμανικήν έφημερίδα "Μπέντσεν Τσάϊτουγκ" τή 19-11-41 τό πρόγραμμα αὐτό τοῦ ἐποικισμοῦ.

"Κατ'αὐτάς ἀρχίζει ὁ νέος ἐποικισμός εἰς τήν περιοχήν τοῦ Αἰγαίου πελάγους, διότι ἐκεῖ εἶναι τό ζήτημα τοῦ πληθυσμοῦ τό πλέον ἐπεῖγον καί ἡ λῦσις τῶν γεωργικῶν ζητημάτων ἡ πλέον δύσκολος.......

.......τῇ βοηθεία ἐξαιρετικῶν μέτρων τῆς κυβερνήσεως θά ἐποικισθοῦν κατά τάς ἑπομένας ἑβδομάδα καί μῆνα χιλιάδες βουλγαρικῶν οἰκογενειῶν.

Αἱ κυριώτεραι ἀποφάσεις, εἶναι αἱ ἑξῆς:

Τάς κατοικίας, ἀκτήματα καί τό ἀπαιτούμενον ὑλικόν θά πληρώσουν οἱ ἔποικοι εἰς τό 35 % τῆς ἀξίας των. Ἀλλά καί τό ποσοστόν αὐτό θά πληρωθῇ ατόκως εἰς ἐτησίας δόσεις.

Τό Κράτος μεταφέρει δωρεάν τούς ἐποίκους καί τό ἔμψυχον ἄψυχον ὑλικον των.

Οἱ ἔποικοι εἶναι ἀπηλλαγμένοι παντός φόρου ἐπί πολλά ἔτη τούς δίδονται καί τινά δάνεια με τήν πιθανότητα σύν τοῖς ἄλλοις νά ἀγοράσουν γεωργικάς μηχανάς.

Μέ τήν πραγματοποίησιν τοῦ ἐποικιστικοῦ προγράμματος θά συμπληρωθῇ τό πρῶτον βῆμα διά τήν ἐξίσωσιν αὐτῶν τῶν περιφερειῶν πρός τήν μητρόπολιν".

./.

Πολύ χιοῦμορ εἶχεν αὐτός ὁ " φιλέλλην" Πρωθυπουργός τῆς Βουλγαρίας ὅταν ελεγεν ὅτι " θά συμπληρωθῆ το πρῶτον βῆμα διά τήν ἐξίσωσιν τῶν περιφερειῶν πρός την μητρόπολιν".

ΤΑ ΜΑΥΡΑ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΟΙΚΟΥΣ

Αὐτή ἡ "ἐξίσωσις" εἶναι μιά λέξη καμουφλάζ πού ἐξισοῦται δυστυχῶς μέ τόν αγριον ἐκβουλγαρισμό τῆς περιοχῆς Δράμας.

Γιατί ἀπό τό [illegible] 1942 ἀρχίζει μιά ὁλοένα αὐξανομέν εἰσροή Βουλγάρων ἐποίκων. 'Ατομων πού ἐπικάθηνται στίς 'Ελληνικές περιουσίες ἐκδιώκοντας ἀπ'αὐτές τούς Ελληνας ἰδιοκτήτες των [illegible] ἀποτελοῦνες μιάν ἀληθινήν ἐπιδρομή ἀκρίδων.

'Επικοισμός μέ κλῆρο γῆς ἐπιτρέπεται μόνο σέ πρόσωπα Βουλγαρικῆς καταγωγῆς καθώς καί στούς διαμένοντας στή Βουλγαρία ἀνταλλαξίμους τῆς συμφωνίας Καφαντάρη-Μολώφ.

Διά τούς ἐποίκους αὐτούς διατίθενται ἀγροί καί οἰκήματα σέ βάρος τῶν 'Ελλήνων. Σύμφωνα μέ τήν ἀπόφαση ἄν τά κατασχεθέντα κτήματα δέν ἐπαρκέσουν δύνανται νά " ἐξαγοράσθοῦν ὑποχρεωτικῶς", δηλαδή νά ἁρπαγοῦν καί ἄλλες 'Ελληνικές ἰδιοκτησίες.

" 'Επιθυμία τῆς κυβερνήσεως εἶναι, γράφει ἡ Βουλγαρική ἐφημερίδα " Νόβα Βίτσερ" τῆς Σόφιας, στό φῦλλο τῆς 7-ΙΙ-4Ι, ἐγκατάστήση κατά τοιοῦτον τρόπον κάθε ἔποικον εἰς τό Αἰγαῖ ὥστε ουτος νά εὐημερῆ καί οὐδέποτε νά μεινη ἐν ἐνδεία.......

ΑΡΧΙΖΕΙ
Ο ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΣ

Παρά τήν ληφθεῖσα ἀπόφαση γιά τόν ἐποικισμό τῶν Βουλγαροκρατουμένων 'Ελληνικῶν περιοχῶν, δέν παρουσιάσθηκε καμμιά προθυμία ἀπό μέρους τῶν Βουλγάρων ἀγροτῶν νά ἐγκατασταθοῦν στί " νεοάπελευθερωθεῖσες " περιοχές.

Μέχρι τοῦ Ιουνίου 1942 οἱ μόνοι Βούλγαροι πού παρέμενα στίς περιοχές αὐτές ἦταν οἱ Βούλγαροι ὑπαλληλοι, στρατιωτικο Χωρ/κες , οἱ δημοτικοί καί κοινοτικοί ἄρχοντες καί οἱ διάφο σπεῖρες κακοποιῶν πού εἶχαν ἔλθη γιά εναν εὔκολο πλουτισμό τήν ἐξόντωση τῶν 'Ελλήνων καί τήν διαρπαγή τῶν 'Ελληνικῶν περιουσιῶν.

'Η Βουλγαρική Κυβέρνηση ὅμως δέν ἀπέβλεπε στόν ἐποικισμό μόνον γιά νά ἐκβουλγαρίση ταχυτερα τίς περιοχές μέ τήν ἐγκατάσταση μαζικῶν ὄγκων ἀμιγοῦς Βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ, ἀλλά γι νά ἐξοντώση τό ἀναφυόμενο δημογραφικό πρόβλημα στή Βουλγαρία

τό πλεονάζον δυναμικό τοῦ Βουλγαρικοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ, πού ἦταν σέ ἀθλία οἰκονομική κατάσταση. Σύμφωνα μέ ὑπολογισμούς Βουλγάρων ἐπισήμων θά καθίσταντο στίς περιοχές αὐτές περί τις 250.000 Βούλγαροι ἔποικοι.

Καταλαβαίνει κανείς τί σημαίνει αὐτό , αν σημειώθῆ ὅτι ὁ πληθυσμός Ἀνατολικης Μακεδονίας καί Θρακης ἦταν 700 περίπου χιλιάδες Ἕλληνες.

Οἱ Βούλγαροι θά ἐδημιουργοῦσαν ενα σοβαρό πρόβλημα σέ βάρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Μέ τίς σφαγές καί τίς συνεχεῖς ἀπελάσεις καί μετέπειτα διαφυγές ὁ Ἑλληνικός πληθυσμός εμειώνετο.

Σ'αὐτήν τήν κρίσιμην ἀκριβῶς ἐποχή ἄρχισαν ἀπό τόν Ἰούνιο τοῦ 1942 νά καταφθάνουν στή Δράμα, μεταφερόμενα δωρεάν, τά καραβάνια τῶν Βουλγάρων ἐποίκων.

Οἱ ἔποικοι εφθασαν στή Δράμα ἀκριβῶς τήν ἐποχή τοῦ θερισμοῦ. Ἦσαν ολοι των πειναλέοι καί μέ ἀθλία ἐμφάνιση. Ἔνδειξη τῆς ἐσχάτης πενίας των. Στά μάτια των ἄστραφταν ἡ κακούργα λάμψη τοῦ φθόνο τῆς δίψας τῆς αρπαγῆς.

Δέν ειχαν νάἐνδιαφερθοῦν γιά τίποτε . Τά πάντα τούς ἀνῆκαν. Ἀκόμη καί ἡ συγκομιδή τῶν χωραφιῶν πού ἐκαλλιεργήθησαν ἀπό τούς Ελληνες, ἀλλά τώρα παρεδιδοντο στούς Βουλγάρους ἐποίκους ἦταν δική τους.

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

ΕΛΛΗΝΩΝ

Ὁ Χαράλαμπος Ι. Δεληγιαννίδης καπνοπαραγωγός κάτοικος Δράμας καταθέτει στίς Ἑλληνικέςάρχές μέ παραγμό.

"... Ἐγκαθιστοῦν εἰς τά σπίτια τῶν Ἑλλήνων Βουλγάρους, τούς ὁποίους μετακομιζουν ἐκ τῆς Βουλγαρίας. Δέν μᾶςἐπέτρεψαν νά παραλάβωμεν ἀπολύτως τίποτε, ἀλλά καί ἐφ'ὅσον διεμέναμεν εκεῖ, δέν εἴχαμε δικαίωμα οὔτε νά πωλήσωμεν, ουτε νά σφάξωμεν ζῶα, ουτε διά φαγητόν ἤ πρός πώλησιν.

Ὅταν ἐπηγαίναμεν εἰς τό Βουλγαρικον γραφεῖον διά νά ζητήσωμεν τίποτε, ἀμέσως ηρχιζε τό ἀνηλεές ξυλοκόπημα διότι δέν ἠξεύραμε βουλγαρικά. Ἀγγαρεῖες διαρκῶς. Εις τούς ἐκ Βουλγαρίας ἐρχομένους Βουλγάρους τούς δίνουνντά ζῶα μας καί τά χωράφια μας.»

Ὁ Κ. Ε. Βουγιούκας σπουδαστής ἀπό τήν Δράμα καταθέτει στίς Ἑλληνικες ἀρχές μεταξύ τῶν ἄλλων τά ἀκόλουθα·

" Καταφθάνουν στήν ὡραια μας Δράμα Βούλγαροι ἐκ τῆς Παλαιᾶς Βουλγαρίαςκαί ἐγκαθίστανται είς τά καλύτερα χωρία τῆς

τους, τούς παίρνουν τά χωράφια τους, τούς κηπους των, καί άφου τούς φορτώσουν πέντε κουρέλια (άφου καί τά ζωα ακόμα τούς τά έχουν κατάσχει) τούς στέλνουν στό άγνωστο.

"Ετυχε νάίδω μιά άτελείωτη σειρά τοιούτων δυστυχων άνθρώπων άπό ενα χωριό της Δράμας τήν Νέα Αμισσό".

Τά ϊδια περίπου καταθέτουν, μέ άκόμη μελανώτερα χρώματα οί 'Αλεξ. Ι. Σαββίδης , Χρ. Γ. Μπάλλας, 'Αντ. Γρ. Τσαμπάζης, Γ.Π.Λαμπριανίδης, Π. Βαπουτζης, Ν. Μικρόπουλος , Κ. Ψαλτίδης καί άλλοι κάτοικοι της Δράμας καί της ύπαίθρου.

ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΖΟΜΕΝΟΙ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Οί Βουλγαρίζοντες πού μέ τήν συμφωνία Καφαντάρη- Μολώφ (1924-1927) ειχαν άποχωρήσει άπό τήν 'Ελλάδα μέ τήν θέλησή τους δηλώσαντες ότι ειναι Βούλγαροι καί ειχαν έγκατασταθεί μόνιμα στή Βουλγαρία, τώρα έπανήρχοντο.

Σ'αύτό ύπεβοηθουντο καί παρωθουντο άπό τήν Βουλγαρική Κυβέρνηση. Συνήθως οί " έπαναπατριζόμενοι" έτοποθετουντο σέ διάφορες θέσεις, άπό τίς όποίες καταπίεζαν καί τυρανουσαν μέ σαδισμό τούς Έλληνες.

'Αλλά δέν άρκουσεν αύτό. Τότε πού ειχαν μεταναστεύσει στή Βουλγαρία ειχαν άποζημιωθεί πλουσιοπάροχα γιά τήν άκίνητο περιουσία πού ειχαν έγκαταλείψει στήν 'Ελλάδα . Τώρα οί παράδοξοι αύτοί μετανάστες έπανερχόμενοι ζητουσαν νάπάρουν πίσω τήν περιουσία τους αύτή γιά τήν όποία ειχαν άποζημιωθεί 'Επειδή αύτή ή περιουσία συνήθως δέν έπαρκουσε νά ίκανοποιήση τήν πλεονεξία τους, δήλωναν ψεύτικα οτι καί αλλες ξένες πρός αύτούς περιουσίες ήσαν ίδικές των.

Καί ότι έδήλωναν τό επερναν δικό τους. Μιάκαταγγελία ένός τέτοιου προδότου ότι ή τάδε άκίνητος περιουσία ειναι δική του άρκουσε γιά να διωχθη ό νόμιμος ίδιοκτήτης καί νά έγκατασταθη ό νεοβούλγαρος.

Στά χωριά έλειπα τά έλάχιστα άπό τά όποια προήρχοντο καί τά 99 % των νεοβουλγάρων αύτων " μεταναστων" τά πράγματα ειχαν άπλοποιηθη.

Δέν έχρειάζετο ή μεσολάβηση των Βουλγαρικων άρχων.

'Ο Βουλγαρίζων μετανάστης άπλως πήγαινε καί έγκαθίστατο άμέσως στό σπίτι πού ήθελε η πού ήταν αλλοτε ίδικό του καί έξεδίωκεν ό ιδιος, μέ τήν άπειλή του όπλου του, τόν Ελληνα ίδιοκτήτη. Συγχρόνως ένέμετο καί τά χωράφια τά όποια ειχεν ό ατυχος Έλληνας.

Πρός τούς έπαναπατροζομένους αύτούς μετανάστες μεγάλη ήταν ή βοήθεια πού παρεῖχε τό Βουλγαρικό Κράτος.

Τόν Βουλγαρικόν έποικισμό πού έπραγματοποίησεν Βουλγαρική Κυβέρνηση μέ γνησίους Βουλγάρους στήν έξωτερική προπαγάνδα της τόν έδικαιολόγησεν ώς " έπαναπατρισμό τῶν έκδιωχθέντων Βουλγάρων".

Οί " έπαναπατριζόμενοι" αύτοί Βουλγαρίζοντες δέν έδειχναν οί περισσότεροι καμιά διάθεση μονίμου έγκαταστάσεως στά χωριά. Προτιμοῦσαν τήν έγκατάσταση στήν πόλη τῆς Δράμας όπου καί ή ζωή ήταν πιό άνετη καί τά " κέρδη" άπό τίς ληστρικές έπιχειρήσεις μεγαλύτερα.

ΟΛΟΙ
ΕΠΟΙΚΟΙ

Μέ άπόφαση τοῦ Βουλγάρου ύπουργοῦ Δικαιοσύνης Κ. Μορτώφ ύπήχθησαν στήν κατηγορία τῶν Βουλγάρων έποίκων καί οί Βούλγαροι ίερεῖς πού προήρχοντο άπό τήν Βουλγαρία.

Σ'αύτάς έδόθησαν σπίτια γεωργικός κλῆρος καί 10.000 λέβα γιά έξοδα έγκαταστάσεως.

'Επίσης στήν ἴδια κατηγορία ύπήχθησαν καί οί Βούλγαροι Δημοτικοί καί Κοινοτικοί ύπάλληλοι. Όλοι οί Βούλγαροι έπελάμβαναν τῶν οίκονομικῶν προνομίων τοῦ έποίκου.

ΕΠΙΤΑΞΗ
ΟΙΚΗΜΑΤΩΝ

'Αξίζει νά παραθέσουμε αύτούσιο τό άκόλουθο άπόσπασμα άπό τήν ειδησεογραφία τῆς Βουλγαρικῆς έφημερίδος " Ζορά" τῆς 11-7-42. Διαπιστώνουμε μέ πόση " άνεση" καί " εύκολία" έγκαθίσταντο οί Βούλγαροι έποικοι στό Νομό Δράμας μέ δαπάνες όχι βέβαια τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως άλλά τῶν ύποδούλων 'Ελλήνων

" Τό 'Υπουργικόν Συμβούλιον ένέκρινεν ειδικήν διαταγήν περί τῆς προστασίας τῶν κατοίκων έν τῆ περιοχῆ τοῦ Αίγαίου.

Όταν ύπάρχει κρίσις κατοικιῶν έπεμβαίνει ό Γενικός Διοικητής τῆς περιοχῆς διά διαταγῆς. Παρ'έκάστη Κοινότητι, έν τῆ όποία ήθελε διαπιστωθῆ κρίσις κατοικίας καταρτίζεται έπιτροπή στεγάσεως (αποτελουμένη από τον Δήμαρχον ή τον αναπληρωτήν) αύτοῦ καί άνά ένα άντιπρόσωπον τῆς τοπικῆς άστυνομικῆς , οίκονομικῆς καί τεχνικῆς ύπηρεσίας καί τῆς ύπηρεσίας έπί τῶν κρατικῶν κτημάτων.

'Εκάστη έπιτροπή στεγάσεως άναζητεῖ είς ποίας κατοικίας δύνανται νά έγκατασταθῶσιν ώς ένοικιασταί πρόσωπα, έχοντα τοιαύτη άνάγκην, καί προσδιορίζει ποία διαμερίσματα θά χρησιμοποιηθῶσι ύπό τῶν εύρεθέντων είς τήν κατοικίαν καί ποῖα θά διατεθῶσιν

εἰς τούς ἐγκατασταθησομένους συμφώνως πρός τήν ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς. 'Η ἐπιτροπή προσδιορίζει καί τό ἐνοίκιον τοῦ ἐγκατασταθησομένου. Αἱ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐφαρμόζονται ἐν ἀνάγκη τῇ ἐπεμβάσει των 'Αστυνομικῶν ἀρχῶν". Δέν χρειάζεται σχόλια ἡ ἀπόφαση αὐτή τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως.

Κάθε Βούλγαρος Δήμαρχος ἤ πρόεδρος Κοινότητος εἶχε τό δικαίωμα νά ἐπιτάσση ὁποιοδήποτε 'Ελληνικό οἴκημα καί νά ἐγκαθιστᾶ σ'αὐτό Βουλγάρους ἐποίκους.

'Ο Έλληνας ἰδιοκτήτης ἤ ἐξεδιώκετο τήν ἰδίαν ἡμέραν ἀπό τήν κατοικίαν του ἤ περιωρίζετο στό χειρότερο δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ. Μέ τήν πίεση τοῦ Βουλγάρου ἀναγκαζοταν τελικά να φύγη μόνος του . Στούς ἐκδιωκομένους αὐτούς Έλληνες δέν ἐπετρέπετο νά πάρουν οὔτε τά κουταλομαχαιροπήρουνα τοῦ σπιτιοῦ των. Τά πάντα ἔμεναν στά χέρια τῶν νέων αὐθεντῶν. 'Ηἀπόφαση προέβλεπε γιά κάποιο τυπικό ἐνοίκιο. Ποτέ δέν ἐδόθη. Τά καλύτερα σπίτια σέ κάθε χωριό ἐπετάσσοντο ἤ ἀπό τήν ἐπιτροπή ἤ χαρακτηριζόμενα σάν στερούμενα ἐπισήμου τίτλου κυριότητος, περιήρχοντο στό Βουλγαρικό Δημόσιο . 'Ελληνικές οἰκογένειες ἀρχοντικές εὑρέθησαν σέ μιά στιγμή στό δρόμο. Πολλές ἀναγκάσθηκαν νά στεγασθοῦν σέ στάβλους.

Τό κῦμα τῶν ἐποίκων ὅλο καί ὀγκοῦται . 'Αρκεῖ νά σημειώσουμε ὅτι μόνον σ'ἕνα μῆνα, τόν 'Ιούλιο τοῦ 1942, ἐγκατεστάθησαν στό χωριό Άγιος 'Αθανάσιος, 120 Βουλγαρικές οἰκογένειες. Δημιουργήθηκαν λοιπόν σέ μικρό χρονικό διάστημα συμπαγεῖς Βουλγαρικές συνοικίες μέσα στό κέντρο κάθε 'Ελληνικοῦ χωριοῦ. 'Αλλά τά ὑπάρχοντα καλά σπίτια τῶν χωριῶν δέν ἐπαρκοῦσαν γιά νά στεγάσουν τό Βουλγαρικό πλῆθος πού ὅλο καί μεγάλωνε.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ
ΠΑΘΟΝΤΟΣ

'Ο Γεώργιος Μιχαήλ Κῖκος ἀπό τήν Χαριτωμένη Δράμας,διαφυγών στήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος 'Ελλάδα, κατέθεσε στίς ἐκεῖ 'Ελληνικές 'Αρχές τά ἀκόλουθα. Εἶναι ἐνδεικτικά τοῦ βιαίου τρόπου μέ τόν ὁποῖον ἐξεδιώκοντο ἀπό τά σπίτια των οἱ Έλληνες γιά νά ἐγκατασταθοῦν σ'αὐτά οἱ Βούλγαροι ἔποικοι.

" Τήν 5ην 'Ιουνίου 1943 μέ ἐκάλεσεν ὁ Βούλγαρος 'Αστυνομικός Σταθμάρχης καί μοῦ εἶπε μέσα σέ μιά ὥρα νά φύγω ἀπό τό σπίτι μου γιατί ἦλθε μιά συγγενική του οἰκογένεια καί θά ἐγκατασταθῆ αὐτή, σ'αὐτό. 'Εγώ μέ τήν δική μου οἰκογένεια διετάχθην νά πάω νά μείνω ἀλλοῦ.

'Εγώ τού εἶπα ὅτι εἴμαστε 8 ἄτομα , τά ζῶα μου, τό κάρρο μου, τά ἐργαλεῖα μου. Σέ ποιό σπίτι νά πάω πού νά μέ χωρέση; Τά σπίτια στό χωριό μας εἶναι μικρά καί δέν χωροῦν δύο γεωργικές οἰκογενειες.

'Εκεῖνος μ'ἐκτύπησε καί μοῦ εἶπε:

-" Μά δέν θά πάρης οὔτε τά ζῶα οὔτε πράγματα , οὔτε ἐργαλεῖα. Αὐτά θά τά ἀφήσης. Θά τά χρειασθῆ ἡ Βουλγαρική οἰκογένεια. 'Εάν δέν φύγετε σέ μιά ὥρα θά σᾶς βάλωμε στό σημάδι μέ τό πολυβόλο".

'Επῆρα τήν οἰκογένειά μου κι'ἐχωθήκαμεστήν ἀχυρῶνα ἑνός συγγενικοῦ μου σπιτιοῦ καί τήν ἄλλη μέρα ξεκίνησα καί βαδίζοντας 6 ἡμέρες ἔφθασα ξυπόλητος στήν 'Αχινό.

"Οταν περνοῦσα τόν Στρυμῶνα μαζύ μέ ἄλλους , πού βρῆκα ἐκεῖ ἄν καί περνούσαμε στίς4 τό πρωΐ, ἐν τούτοις μᾶς ἐπυροβόλησαν.

"Οταν περάσαμε ἀπέναντι ὁ ἕνας ἔλλειπε. Γυρίσαμε καί εἴδαμε ἔναπτῶμα πού τό περέσυρε τό ποτάμι .".

ΑΝΕΓΕΡΣΗ
ΟΙΚΗΜΑΤΩΝ

Τότε ἄρχισεν ἡ ἀνέγερση Βουλγαρικῶν οἰκημάτων γιά τούς 'Εποίκους. Μιά ἄλλη " λαμπρή" ἱστορία τῶν Βουλγαρικῶν 'Αρχῶν Κατοχῆς.

Φυσικά τό Βουλγαρικό δημόσιο δέν ἐπρόκειτο νά καταβάλη τήν σχετική δαπάνη.

Τά ἔξοδα αὐτά τά ἐπλήρωσεν ὅλα ὁ ὑπόδουλος 'Ελληνικός πληθυσμός. Τά οἰκόπεδα ἐξευρέθησαν μέ τήν μέθοδο τῆς " ἀπαλλοτριώσεως".

Τό σχετικό Βουλγαρικό νομοθετικό διάταγμα εἶχε μόνον τά ἀκόλουθα τρία ἄρθρα.

Δέν χρειάζονται περισσότερα.

" "Αρθρον Ιον

Τάἰδιωτικά κτήματα, τά ἀπαραίτητα διά τήν κατασκευήν κτιρίων δι'οἰκοδομάς μεταναστεύσεως είς τήν περιοχήν τοῦ Αἰγαίου, ἀπαλλοτριοῦνται ~~κἀκκε~~ κατόπιν αἰτήσεως τῆς ὑπηρεσίας οἰκοδομήσεως είς τήν ἰδαίν περιοχήν, διά διαταγῆς τοῦ Διευθυντοῦ τῆς περιοχῆς Αἰγαίου.

"Αρθρον 2ον

'Η κυριότης τῶν κτημάτων γίνεται ἀμέσως μετά τήν ἔκδοσιν τῆς διαταγῆς τοῦ ἄρθρου Ι .

"Αρθρον 3ον

'Η πληρωμή τῶν ἀπαλλοτριωθέντων χώρων γίνεται είς χρῆμα ἤ

~~προσωρινή μιά διαταγῆς τοῦ Διευθυντοῦ τῆς περιοχῆς Αἰγαίου~~
~~Ἄρθρον~~
ἀξίαν, κατόπιν ἐκτιμήσεως ἐπιτροπῆς τῆς ἑξῆς συνθέσεως: Νομάρχης, Νομομηχανικός, Νομαρχιακός' Ἀγρονόμος καί Δήμαρχος τοῦ δήμου εἰς τήν περιοχήν τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ ἀπαλλοτρίωσις.

Διά τόν τρόπον τῆς πληρωμῆς θά ἐκδοθῆ ἰδιαίτερον διάταγμα ἀφοῦ ἐξακριβωθῆ τό ὀφειλόμενον ποσόν".

"Οπως βλέπουμε μιά ἁπλή διαταγή τοῦ " κ. Διευθυντοῦ Αἰγαίου" ἀπαλλοτρίωνε ὁποιοδήποτε Ἑλληνικό κτῆμα τοῦ ἄρεσε.

"Οσο γιά τήν ἀποζημίωση, ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση τό λέει καθαρά στό ἄρθρο 3.

" θά ἐκδοθῆ ἰδιαίτερο διάταγμα" πού φυσικά ποτέ δέν ἐξεδόθη.

Κατά τήν Βουλγαρικήν ἀντίληψη οἱ Ἕλληνες ἀποτελοῦσαν γιά τούς Βουλγάρους ὅτι καί οἱ δοῦλοι στήν Ἀρχαιότητα. Δηλαδή " πρᾶγμα " κατά τήν νομικήν ἔκφραση. Καί οἱ δοῦλοι, τά " πράγματα" , δέν εἶχαν δικαίωμα περιουσίας . Γι'αὐτό καί μόνον τυπικά ἔμπαινεν ὅρος τῆς ἀποζημιώσεως , ὥστε στά μάτια τῶν ξένων καί ἰδιαίτερα τῶν Γερμανῶν, ὁ ληστρικός νόμος νά ἔχη κάποια νομιμοφάνεια.

Τά οἰκόπεδα λοιπόν ἐξευρέθησαν ἀμέσως.

Ἐλήφθη μέριμνα οἱ οἰκοπεδικές αὐτές ἐκτάσεις νά εἶναι συνεχόμενες καί κατά μῆκος τῶν Ἐθνικῶν ὁδῶν , ὥστε τά ἀνεγειρόμενα οἰκήματα νά εἶναι θεατά ἀπό κάθε διερχόμενο.

Η ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

Τά ὑλικά ἐξευρέθησαν μέ τήν ἁρπαγή τῶν ὑπαρχόντων ἐναποθηκευμένων ἑλληνικῶν οἰκοδομικῶν ὑλικῶν.

"Οταν τελείωσαν τά ὑλικά αὐτά, τότε κάθε Βούλγαρος Δήμαρχος ἤ Πρόεδρος Κοινότητος ἄρχισε τίς " ρυμοτομήσεις" ἤ τίς κατεδαφίσεις " ἑτοιμορρόπων" Ἑλληνικῶν σπιτιῶν.

Οἱ ρυμοτομήσεις ἀπέβλεπαν μέ τήν διάνοιξη ὁδῶν καί πλατειῶν στήν κατεδάφιση καλῶν Ἑλληνικῶν οἰκημάτων γιά τήν ἁρπαγή τῶν χρησίμων οἰκοδομικῶν ὑλικῶν.

Μέ τό σύστημα αὐτό τῆς ρυμοτομήσεως κατεδαφίσθη στήν πολη τῆς Δράμας ὁλόκληρη σειρά Ἑλληνικῶν οἰκημάτων , ἀπό τήν Κεντρικήν πλατεῖα ἕως τόν Σιδηροδρομικόν Σταθμό, χωρίς νά ἀποζημιωθοῦν οἱ ἰδιοκτῆται.

Ἀλλά καί οἱ κατεδαφίσεις δῆθεν ἑτοιμορρόπων Ἑλληνικῶν οἰκημάτων ἀπέβλεπαν στόν ἴδιο σκοπό.

./.

Η ΑΓΓΑΡΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ

Τά έργατικά χέρια δέν ήταν δύσκολο νά βρεθοῦν. Ὁ κάθε Βούλγαρος Δήμαρχος ἤ πρόεδρος Κοινότητος δέν εἶχε παρά νά ἀναρτήση ἔξω ἀπό τό γραφεῖο του μιάν ὀνομαστική κατάσταση Ἑλλήνων πού θά δούλευαν κάθε μέρα ἀγγαρεία στά ἔργα αὐτά.

Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἀλήθεια προκειμένου νάνδιατεθοῦν σέ ἀγγαρεία, ἔξω ἀπό τό χωριό τους, προτιμοῦσαν τήν ἀγγαρεία αὐτή.

Ἔτσι λοιπόν χωρίς τό Βουλγαρικό Δημόσιο νά δαπανήση οὔτε ἕνα λέβα, οἱ Βούλγαροι ἔποικοι ἀπέκτησαν κομψά σπιτάκια. Αὐτό ὅμως δέν ἐμπόδισε μεταπολεμικά τούς Κομ/στές Βουλγάρους κυβερνῆτες νά ζητήσουν ἀπό τό Ἑλληνικό Δημόσιο "ἀποζημίωση" γιά τά ἔργα αὐτά πού κατεσκευάσθησαν κατά τήν διάρκεια τῆς Κατοχῆς. Ἡ Βουλγαρική ἀναίδεια εἶναι παροιμιώδης. Τήν ἀνέγερση τῶν οἰκημάτων αὐτῶν παρακολουθοῦσε μέ προσοχή ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση μέ συνεχεῖς ἀποστολές στή Δράμα ἀνωτέρων ὑπαλλήλων. Χαρακτηριστικά σημειώνουμε ὅτι στίς 18-9-43 ἐπεσκέφθη τήν περιοχή Δράμας γιά τόν σκοπόν αὐτόν ὁ Δ/τής τῶν Ἐθνικῶν ὑποθέσεων Μπόντσο (Μπόντσεφ) καί ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητής Ἀλτίνωφ.

ΣΠΙΤΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ

Ὅλα τά σπίτια αὐτά ἦσαν κτισμένα μέ ἕνα ὡραῖο ὁμολογουμένως Βουλγαρικό σχέδιο. Ὅλα ὁμοιόμορφα. Τά βλέπουμε ἀκόμα καί σήμερα στημένα κατά μῆκος τῶν Ἐθνικῶν ὁδῶν.

Οἱ Βούλγαροι ἀπέβλεπαν μ'αὐτά τά οἰκήματα ὄχι μόνο στήν ἀποκατάσταση τῶν ἐποίκων ἀλλά καί στή δημιουργία νέων συνοικισμῶν μέ ἀμιγῆ Βουλγαρικό πληθυσμό καί καθαρά Βουλγαρικό χρῶμα. Πυρῆνες ἑνός ὁριστικοῦ ἐκβουλγαρισμοῦ τῆς περιοχῆς. Τά σπίτια αὐτά ἀνηγέρθησαν βιαστικά καί μέ ὑλικά ἀπό κατεδαφίσεις. Γι'αὐτό δέν ἦσαν καλῆς κατασκευῆς. Διετηρήθησαν ὅμως μέχρι σήμερα καί κατοικοῦνται τώρα ἀπό ἀμιγεῖς Ἑλληνικές οἰκογένειες. Ἀλλα ἐξακολουθοῦν νά ἀποτελοῦν μιά προπαγάνδα ὑπέρ τῶν Βουλγάρων, καθώς εἶναι οἰκοδομημένα κατά μῆκος τῶν Ἐθνικῶν ὁδῶν καί σ'ὅλους τούς διερχόμένους προκαλοῦν ἐντύπωση μέ τήν ὁμοιομορφία των.

Οἱ Ἕλληνες τά ἀποκαλοῦν "Βουλγαρικά". Γιά τόν ἀνίδεο ξένο πού ἀκούει αὐτή τήν λέξη, δημιουργεῖται ἡ ψευδής ἐντύπωση ὅτι στό χωριό ὑπάρχουν Βούλγαροι.

Εἶναι κι'αὐτό μιά ἀπό τίς πολλές ἐπιτυχίες τῆς Βουλγαρικῆς προπαγάνδος, χάρις στήν ἀπίθανη Ἑλληνική ἀφέλεια.

ΕΠΟΙΚΟΙ

ΑΠΟΜΥΖΗΤΑΙ

Οἱ ἔποικοι ἐγκατεστάθησαν ὄχι σάν ἀγρότες ἀλλά σάν αὐθέντες τῆς περιοχῆς.

'Εγκατεστάθησαν στά πλουσιώτερα χωριά τοῦ νομοῦ Δράμας. Τοῦς ἐδόθησαν τά καλύτερα χωράφια, σάν γεωργικός κλῆρος. 'Ο γεωργικός αὐτός κλῆρος ἐδημιουργήθη:

α)'Από τά χωράφια πού ἀνῆκαν στίς οἰκογένειες τῶν διαφυγόντων στίς πέραν τοῦ Στρυμῶνος 'Ελληνικές περιοχές, τῶν λεγομένων " ἀπόντων".

Τῶν περισσοτέρων ὅμως ἐξ'αὐτῶν οἱ οἰκογένειες εἶχαν παραμείνει στόν νομό Δράμας.

Μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ἕνα μέλος τῆς οἰκογενείας των ἀπουσίαζεν, οἱ Βουλγαρικές ἀρχές τούς ἅρπαζαν τά χωράφια. Δηλαδή τόν μοναδικό πόρο ζωῆς, γιά νά ἐπιτύχουν ἔτσι τήν ἐξαθλίωσή των.

β)'Από τά εὔφοραχωράφια πού προῆλθον ἀπό τά ἐκτελεσθέντα πρό τοῦ πολέμου μεγάλα ἑλληνικά ἀποξηραντικά καί ἀρδευτικά ἔργα.

γ)'Από τά καλύτερα χωράφια πού ἀφήρεσαν ἀπό τούς Ἕλληνες ἀγρότες.

δ) 'Από τούς λειβαδότοπους πού οἱ Ἕλληνες ἀγρότες μέ τήν φιλοπονία των μετέβαλαν σέ ἀποδοτικά χωράφια.

Καί πάλιν ὅμως οἱ Βούλγαροι ἔποικοι, ἄπληστοι, δέν ἱκανοποιοῦντο. Τούς ἐδίδετο λοιπόν ἡ ὑπόσχεση ὅτι μετά τήν ὁριστική ἀποχώρηση τῶν 'Ελλήνων θά τούς παρεχωρεῖτο καί πρόσθετος γεωργικός κλῆρος. 'Αλλά μιά ἀγροτική οἰκογένεια δέν ἔχει ἀνάγκη μόνον ἀπό χωράφια. Χρειάζεται καί ζῶα καί γεωργικά ἐργαλεῖα.

Καί γι'αὐτό, ὅπως καί γιά τά χωράφια " ἐμερίμνησεν" ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση.

'Υπεχρέωσε στίς τρεῖς 'Ελληνικές οἰκογένειες ἡ μία, ἡ πλουσιώτερη, νά παραδώση ὅλα τά ζῶα τηςκαί τά γεωργικά της ἐργαλεῖα σέ οἰκογένεια Βουλγάρου ἐποίκου.

Τό καλοκαῖρι τοῦ 1942 οἱ Βούλγαροι παρέλαβαν μαζύ μέ τόν γεωργικό κλῆρο καί τήν συγκομιδή τῶν χωραφιῶν πού εἶχαν δημιουργήσει οἱ Ἕλληνες ἰδιοκτῆτες των.

Ἔτσι χωρίς νά ἐργασθοῦν εὑρέθησαν ἀμέσως κάτοχοι τῆς συγκομιδῆς. Αὐτό τό σύστημακαλλιεργείας ἐθεωρήθη ἀπό τούς Βουλγάρους τό καλύτερο καί καθιερώθη σέ ὅλη τήν διάρκεια τῆς Κατοχῆς.

Οἱ Βούλγαροι ἔποικοι ἀπέφευγαν τίς γεωργικές ἐργασίες. Τούς ἀπασχολοῦσαν ἄλλα πιό ἐνδιαφέροντα καί πιό ἐπικερδῆ ζητήματα.

./.

Ο κάθε Βούλγαρος Πρόεδρος Κοινότητος μόλις ερχόταν ή περίοδος τών διαφόρων γεωργικών εργασιών, άπό τήν σπορά μέχρι τό θέρος διέταζε καί τίς έκτελουσαν στά χωράφια τών Βουλγάρων εποίκων, υποχρεωτικά οι Έλληνες αγρότες (αγγαρεία)

Υ~~ποχρεωτικά (άγγαρεία) οι Έλληνες αγρότες~~.

Τά παραγόμενα προϊόντα οί Βούλγαροι εποικοι συνήθως τά πουλουσαν στή Μαύρην'Αγορά καί γιά τήν διατροφή τους άρπαζαν τα τρόφιμα τών γειτόνων τών Ελλήνων 'Αγροτών.

Κυριολεκτικα οί Βούλγαροι Εποικοι διετρέφοντο καί συνετηρούντο άπο τά Ελληνικά χωριά.

Τό Βουλγαρικο Κράτος παρεχώρησε στούς Βουλγάρους εποίκους ένα μακροπρόθεσμο δάνειο γιά τά πρώτα εξοδα έγκαταστάσεώς των. Παράλληλα δμωςοί Βούλγαροι Πρόεδροι Κοινοτήτων έξέδιδαν άποφάσεις καί υπεχρέωσαν τούς Έλληνες κατοίκους της κοινότητός των νά συνεισφέρουν με χρήματα γιά τήν ανετη έγκατάσταση τών νέων " όμοχωρίων " των.

Τά συλλεγόμενα ποσά διεμοιράζετο μεταξύ τού Βουλγάρου Προέδρου καί τών Βουλγάρων εποίκων. Στό χωριό Αγιος 'Αθανάσιος ή συνεισφορά αυτή άνήλθε σέ 5.000 λέβα σέ κάθε Βουλγαρικήν οικογένειαν.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ
ΕΚ ΔΡΑΜΑΣ

'Ανταπόκριση άπό τήν Δράμα της Βουλγαρικής έφημερίδος " Ζορά" τής Ι2-ΙΙ-Ι942 μας πληροφορει " εύχαρίστως" οτι οί Βούλγαροι εποικοι (ή μετανάσται) είχαν έγκατασταθεί άνετα στίς" νεοαπελευθερωθείσες" περιοχές.

'Αξίζει νά τήν παραθέσουμε αυτούσια,

" ΔΡΑΜΑ ΙΙ Νοεμβρίου (τηλεφωνικώς). Κατόπιν προσκλήσεως τού Επιθεωρητου τής διευθύνσεως του Υπουργείου 'Εσωτερικών κ. 'Ολτσάνωφ, ~~κκάμκε~~ ό άνταποκριτής ήμών επεσκέφθη τάς περιφερείας Δράμας, Ζηλιάχοβο , Σερρων, δπου συνωμιλησε μέ πολλούς μετανάστας, ελθόντας έκ τών παλαιών ορίων τού Βουλγαρικού Βασιλείου.

Οί μετανάσται ειναι καλώς έγκατεστημένοι, αισθάνονται τόν έαυτόν των πολύ καλά καί ή ψυχική των κατάστασις καί διάθεσις των ειναι άρισται. Τώρα μέ τήν πτώσιν τών ποτιστικών βροχών άρχίζουν τήν καλλιέργειαν.

Αισθάνεταί τις ότι τό Βουλγαρικον στοιχειον έπιβάλλεται δια τού ήθικού του καί τής έντόνου έργασίας είς τό γεωργικον έπίπεδον. Πανταχού οί μετανάσται ε ίναι κατευχαριστημένοι έκ

τῶν φροντίδων τοῦ κράτους πρός αὐτούς καί ἐλπίζουν ὅτι θά δυνηθοῦν νά δικαιολογήσουν τάς ἐλπίδας αἱ ὁποῖαι τοῖς ἀνατίθενται".

Ποιές εἶναι οἱ " ἐλπίδες" πού τούς ανατίθενται δέν χρειάζεται νά τό διασαφηνίσουμε. Γιατί ένας ἦταν μόνον ὁ σκοπός τῶν Βουλγάρων. Ὁ ἐκβουλγαρισμός τῆς περιοχῆς.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΥΠΟΥΡΓΩΝ

Παρ'ὅλα αὐτά τά διαφημιζόμενα οἱ Βούλγαροι ἔποικοι δέν ἦταν καί πολύ εὐχαριστημένοι.

" Εἰς τήν περιοχήν τοῦ Αἰγαίου μένουν ἀνοικτά πολλά προβλήματα, λέει στό λόγο του τῆς 17-ΙΙ-42 στή Βουλγαρική Βουλή, ὁ Βούλγαρος Ὑπουργός των Ἐσωτερικῶν Γκαμπρόφσκυ. ...Ἀλλά ἕν ἐμπόδιον εἶναι ὅτι οἱ ἐπήλυδες Ἕλληνες ἀκόμη δέν ἐγκατέλειψαν τά ὅρια αὐτά της χώρας ημων....."

Ὥστε λοιπόν τό ἐμπόδιο γιά τήν ὁμαλή ἐκτέλεση τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐποικισμοῦ ἦσαν οἱ "ἐπήλυδες Ἕλληνες πού δέν ἐγκατέλειψαν ἀκόμη τά ὅρια αὐτῆς τῆς χώρας"

Μεγαλύτερη καί είλικρινέστερη ὁμολογία ἀπό τά χείλη Βουλγάρου ἐπισήμου γιά τά καταχθόνια σχέδια τῶν Βουλγάρων δέν έχει ξαναγίνει.

Κατά τό τέλος 1942 ἡ ἀμφιβολία τῶν Βουλγάρων ἐποίκων γιά τήν Γερμανική νίκη ἄρχισε νά μεγαλώνει.

Ἡ Βουλγαρία ἦταν σύμμαχος τῆς Γερμανίας ἀλλά δέν ἔλαβε μέρος ένοπλα στόν πόλεμο κατά τῶν ἐχθρῶν της Γερμανίας. Ἦταν κι'αὐτό μιά ἀπό τίς Βουλγαρικές πολιτικές φαλιότητες. Ἔτσι ἦταν σίγουρο ὅτι θά κατάφερνε νά " ἱππεύση" τό δεύτερο αλογο (τήν παλαιάν φίλη της Ρωσσία).

Αὐτή ἀκριβῶς ἡ ἀμφιβολία στή Γερμανική Νίκη μετέβαλε τά αἰσιόδοξα αἰσθήματα τῶν Βουλγάρων ὑπαλλήλων καί ἐποίκων γιά μόνιμη ἐγκατάσταση στή Δράμα καί τίς ἄλλες Βουλγαροκρατούμενες περιοχές.

Τά προϊόντα τῶν λεηλασιῶν ἀπέστελλεντο πρός τήν Βουλγρία ὁπωσδηποτε.

Τώρα ὅμως ὁρισμένοι ὑπάλληλοι ἄρχισαν νά στέλνουν καί τίς οἰκογένειες των στήν πατρίδα των.

Ἐξεδηλώθησαν μάλιστα καί τάσεις παλλινοστήσεως σέ ὁρισμένους ἐποίκους.

./.

'Ο 'Υπουργός 'Εσωτερικών Βχαμπρόβσκυ άναγκάζεται νά περιωδευση στή Δράμα καί τίς άλλες περιοχές. Διαβεβαιώνει στούς Βουλγάρους δτι θά μείνουν στη Μακεδονία όποιαδήποτε καί άν ε ΐναι ή έξέλιξη τής πολεμικής καταστάσεως, γιατί εχουν έξησφαλισμένη τήν υποστήριξη καί τής "μητέρας Ρωσσίας".

'Αλλά οί καιροί εχουν άλλάξει. Τό 1943 άνατέλλει ζοφερό γιά τούς Βουλγάρους καί τό 1944 άκόμαχειρότερα.

ΕΠΙΜΟΝΗ
ΣΤΟΝ ΕΠΟΙΚΙΣΜΟ

Παρ'όλην ομως τήν άντιστροφή τών πολεμικών γεγονότων ή Βουλγαρική Κυβέρνηση έπι μένει στήν έφαρμογή τού προγράμματος έποικισμού . 'Ο ρυθμός τού εποικισμού κατά τό Α΄έξάμηνο τού 1943 έντείνεται.

Κατά τόν Μάρτιο τού 1943 είχε φθάσει τίς 120 οίκογένειες τήν έβδομάδα , δπως τουλάχιστον άνέγραφαν οί Βουλγαρικές έφημερίδες.

'Η συνεχής αύτή άποστολή Βουλγάρων άπό τήν παλαιά Βουλγαρια στήν περιοχή Δράμας άρχισε νάμεταβάλη σιγά σιγά τήν έθνολογική σύνθεση τού πληθυσμού.

'Η πόλη τής Δράμας με άμιγή πάντοτε κατά τό παρελθόν 'Ελληνικό πληθυσμό κατοικεΐται κατά τά ετη 1943-1944 άπό πλέον τών 10.000 γνησίων Βουλγάρων έποίκων άπό τήν Παλαιά Βουλγαρία. 'Η Βουλγαρική γλώσσα άκούγεται παντού, κυρίαρχη. 'Η έμφάνιση τής Δράμας μεταβάλλεται. 'Ο κίνδυνος ε ΐναι μεγάλος. 'Υπολογίζεται δτι ό άριθμός τών Βουλγάρων έποίκων στόν νομό Δράμας άνήλθε τελικά σέ 30.000 γνησίους Βουλγάρους άπό τήν Βουλγαρία. 'Αλλά καί πάλιν ό συμπαγής 'Ελληνικός πληθυσμός στήν πόλη καί στήν υπαιθρο παραμένει βράχος άπτόητος τού 'Ελληνισμού.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ
ΕΛΛΗΝΩΝ

'Ο Νικόλαος Κωταΐδης δημοδιδάσκαλος κάτοικος Συμβολής διέφυγε στόν Στρυμώνα τήν 15-8-43 . Στις έκεΐ 'Ελληνικές άρχές κατέθεσε:

" Κατέλαβον τήν οίκίαν μου, νεόκτιστον τό 1937, διά τήν όποίαν έξώδευσα δλας μου τάςοίκονομίας καί τάς, τής συζύγου μου. Τήν μετέτρεψαν είς γραφεΐα καί άποθήκην.

./.

'Εμᾶς, μᾶς ἐπέταξαν εις τούς δρόμους . Τό ἴδιο ἔκαμαν καί εἰς πολλούς ἄλλους Ἕλληνας τοῦ χωρίου.

Εἰς Συμβολήν κατῆλθον ἐσχάτως 18 βουλγαρικαί οἰκογένειαι μεταναστῶν ἐκ Βουλγαρίας . Ὅλαι αὐταί ἐγκατεστάθησαν εἰς οἰκίας Ἑλλήνων χωρικῶν ὑποχρεωθέντων νά συμπτυχθῶσιν".

'Ο καθηγητής τοῦ Γυμνασίου Δράμας Ἐμμανουήλ πού διέφυγε στή Θεσ/κη τό Δεκέμβριο τοῦ 1943 ἀναβιβάζει τίς ἀφιχθεῖσες ἀπό τήν Βουλγαρία οἰκογένειες , Βουλγάρων μέχρι τόν μῆνα αὐτόν σέ πλέον τῶν 1.000.

ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Τόν 'Απρίλιο τοῦ 1943 ἐπισκέπτεται τήν Δράμα ὁ 'Υπουργός Μποζίλωφ . Οἱ ἐντυπώσεις του ἀπό τήν ἐργασία τῶν 'Αρχῶν καί τῶν ἐποίκων εἶναι μᾶλλον ἀπογοητευτικές. Οἱ Βούλγαροι ἔποικοι δέν ἔχουν πιστέψει ὅτι θά παραμείνουν μόνιμα στήν περιοχή αὐτή. Σκοπός των δέν εἶναι ἡ ἐργασία ἀλλά ἡ καταλήστευση τῶν 'Ελληνικῶν περιουσιῶν.

" 'Η ἐργασία εἶναι ἀπαραίτητος, δηλώνει στούς δημοσιογράφους, καί οἱ Βούλγαροι τῆς περιοχῆς τοῦ Αἰγαίου πρέπει νά γνωρίζουσι ὅτι τό ἔδαφος αὐτό εἶναι ἰδικόν μας καί ἰδικόν μας θά παραμείνη.

Διά τοῦτο κάθε Βούλγαρος ὀφείλει νά ἐπιδοθῇ εἰς οἰκονομικήν δημιουργίαν.

Διά τά ὑπόλοιπα ὑπάρχουν ἄλλοι πού σκέπτονται".

ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ

Καί κατά τό πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ 1944 ἐποικισμός συνεχίζεται

'Ο Λάζαρος Σ. 'Αναστασιάδης ἀπό τό Κεφαλάρι Δράμας διαφυγών στή Θεσ/κη τήν 4-2-1944 κατέθεσε στίς ἐκεῖ 'Ελληνικές 'Αρχές.

" 'Από τοῦ 'Ιανουαρίου τοῦ 1944 καί ἐντεῦθεν ἐσημειώθη νέον κῦμα καθόδου Βουλγαρικῶν οἰκογενειῶν αἵτινες ἐγκαθίστανται εἰς τάς 'Ελληνικάς οἰκίας. 'Η πόλις τῆς Δράμας ἔχει κατακλυσθεῖ ἀπό τοιαύτας οἰκογενείας".

'Ο 'Αναστάσιος Χαραλαμπίδης ἀπό τήν Νέαν 'Αμισσόν Δράμας καταθέτει στίς 19-2-44 στίς 'Ελληνικές 'Αρχές Θεσ/κης.

" Εἰς τό χωρίον μας ἐγκατεστάθησαν 115 βουλγαρικαί οἰκογένειαι, ἐκ Παλαιᾶς Βουλγαρίας. Αὗται ἐγκατεστάθησαν εἰς τά κτήματα καί τάς κατοικίας τῶν 'Ελλήνων, οἱ ὁποῖοι ἤ μετεγκατεστάθησαν εἰς ἄλλα 'Ελληνικά χωριά ἤ συνεπτύχθησαν εἰς ἄλλας

./.

'Ε λληνικάςοικίας. 'Επίσης κατέσχον άπό τους Έλληνας γεωργούς τό μεγαλύτερον μέρος τῶν κτηνῶν των καθώς καί τά δημητριακά των".

Καί ἄλλοι μάρτυρες ἀναφέρουν ὅτι συνεχίζεται ἡ κάθοδος ἐποίκων μέ τίς ἴδιες δυσάρεστες γιά τούς Έλληνες συνέπειες. 'Από τόν 'Ιούνιο τοῦ 1944 ὅμως ὁ Βουλγαρικος ἐποικισμός ἐσταμάτησε. 'Η διεθνής πολιτική κατάσταση εἶχε μεταβληθῆ . Στίς 6 'Ιουνίου 1944 οἱ Σύμμαχοι ἀποβιβάζονται στίς Γαλλικές ἀκτές.

'Από το τέλος Αὐγούστου τοῦ 1944 οἱ ἔποικοι προσπαθοῦν νά διαφύγουν πρός Βουλγαρίαν.

Ἄρχιζεν ὁ φόβος της 'Ελληνικής Νεμέσεως καί ἐβιάζοντο νά ξεφύγουν ἀπό τάχέρια τῶν 'Ελλήνων.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ
ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

" 'Αλλά διατί ὅλη αὐτή ἡ ἐποικιστική πολιτική;

Δέν ἰσχυρίζεται ἡ Βουλγαρία ὅτι ἀπηλευθέρωσε τάς περιφερείας αὐτάς αἱ ὁποίαι ἦταν Βουλγαρικαί καί ἐκρατοῦντο διά της βίας ὑπό τήν 'Ελληνικήν κυριαρχίαν;

Δέν ἀρκεῖ οὐδέ ἡ κατά χιλιάδας ἐκδίωξις τῶν 'Ελλήνων ἐκ τῶν ἐστιῶντων, δέν ἀρκεῖ οὔτε ἡ ἐξόντωσις κατά μᾶζας τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ διά νά μεταβληθοῦν είς Βουλγαρικάς αἱ 'Ελληνικαί ἐπαρχίαι; "

Αὐτό εἶναι ἕνα ἀπόσπασμα ἀπό τήν ἐπιδοθεῖσα τόν 'Ιούνιο τοῦ 1943 στούςπληρεξουσίους τῆς Γερμανίας καί 'Ιταλίας, στήν 'Αθήνα, διαμαρτυρία τῆς 'Επιτροπῆς Μακεδόνων καί Θρακῶν.

'Η Επιτροπή αὐτή ἀγωνίσθηκε καί μέ σθένος ἐνώπιον τῶν Γερμανικῶν 'Αρχῶν Κατοχῆς γιά νά ἐκθέση τήν φρικτή πραγματικότητα τῆς ζωῆς τῶν 'Ελλήνων στά Βουλγαροκρατούμενα ἐδάφη.

'Αλλά οἱ Γερμανοί καί 'Ιταλοί ἐστάθησαν ἀνάλγητοι σέ ὅλα τά αἰτήματά των.

ΕΚΒΟΥΛΓΑΡΙΣΜΟΣ
ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΣ

Σέ ἐπίσημη ἔκθεση, πού συνετάχθη τό 1945 γιά τήν περίοδο τῆς Κατοχῆς στή Θράκη, διαλαμβάνονται καί τά ἀκόλουθα πού ἀποτελοῦν μιά γενικήν εἰκόνα τοῦ ἐποικισμοῦ στήν περιοχήν αὐτήν.

./.

" Τόν ἐκβουλγαρισμόν ἐπεχείρησαν νά συμπληρώσουν μέ τόν ἐποικισμόν δεκάδω ν χιλιάδων βουλγάρων ἐποίκων, οἱ ὁποῖοι ὡς ἀληθιναί ἀκρίδες ἐπέπεσαν ἐπί τῆς δυστυχισμένης χώρας. Τά καλύτερα σπίτια καί ἔπιπλα ἐνδύματα καί ἄλλα ἐφόδια , τά γονιμώτερα χωράφια ἡρπάγησαν καί παρεδόθησαν εἰς τούς ἐποίκους. Οπου δέν ὑπῆρχον κατάλληλα οἰκήματα, ἠναγκάζοντο οἱ Ἕλληνες κάτοικοι νά κρημνίζουν τά σπιτια των καί με τά ὑλικά των νά κατασκευάζουν ευπρόσωπους οἰκίας φιά τούς ἐποίκους μέ προσωπικήν των ἐργασίαν εἰς ἐμφανῆ μέρη παρά τάς δημοσίας ὁδούς.

Αἱ ἀγγαρεῖαι ἦσαν εἰς τήν ημερησίαν διάταξιν. Οἱ δυστυχισμένοι Ἕλληνες χωρικοί ἦσανυποχρεωμένοι νά καλλιεργοῦν τά χωράφια τωντά ὁποῖα εἶχον νά εὕρωσι καί τά χρήματα φιά νά πληρώσωσι τούς φόρους τῶν χωραφιῶν αὐτῶν. Ἐπίσης ἦσαν ὑποχρεωμένοι νά πληρώσουν καί τους φόρους περιουσίας καί εἰσοδήματος διά τάς οἰκοδομάς ἀπό τάς ὁποίας εἶχον ἐκδιωχθεῖ καί ποικιλλωνύμους ἄλλας ἐπιβαρύνσεις χρηματικάς.

Φυσικόν ἐπακολούθημα τῶν πιεστικῶντούτων μέτρων καί τῆς γενικῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐργασίας εἰς τους μή Βουλγάρους ἦτο ἡ πενία εἰς τήν ὁποίαν προσετέθη καί η πεῖνα, πεῖνα φρικτή, ἡ ὁποία ἐθεκάτισεν τόν πληθυσμόν".

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ

ΚΑΤΕΡΓΑ

Καταναγκαστικά έργα είναι ή όρθή διατύπωση τῆς έπιβληθείσης άπό τούς Βουλγάρους στούς Έλληνες τοῦ Νομοῦ Δράμας καί όλης τῆς Ανατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης, ύποχρεωτικῆς έργασίας.

Τά καταναγκαστικά έργα όμως άποτελοῦν ποινή. Η ποινή προβλέπει καταδίκη καί ή καταδίκη τήν ϋπαρξη άδικήματος.

Στήν προκειμένη περίπτωση τό μόνον άδίκημα πού είχαν διαπράξει οί Έλληνες αύτοί ήταν, τό ότι είχαν γεννηθῆ Έλληνες καί έπέμεναν νά παραμείνουν Έλληνες.

Φυσικά οί Βούλγαροι δέν μποροῦσαν νάκατασκευάσουν Νόμο πού νάπροβλέπει σάν άδίκημα τό γεγονός ότι ένας άνθρωπος είναι Έλληνας. Γι'αύτό έφεύρον άλλους όρους πού τούς έπένδυσαν μέ τήν νομιμοφάνεια διαφόρων ίδιοτύπων νόμων καί διαταγμάτων.

Γενικά ή έπιβληθεῖσα ύποχρεωτική έργασία ήταν ή βιαία διάθεση σέ πολύ βαρειές έργασίες καί μέ σκληροτάτους καί άπανθρώπους όρους διαβιώσεως χωρίς άμοιβή, τοῦ άνθους τῶν Ελλήνων άρρένων.

Σκοπός τῆς ύποχρεωτικης αύτῆς έργασίας ήταν :

I) Η οίκονομική ώφέλεια τοῦ Βουλγαρικοῦ Κρατους μέ τήν έντατική καί απάνθρωπη χρησιμοποίηση τῶν άφαπάνων αύτῶν έργατικῶν χεριῶν γιά τήν κατασκευή μεγάλων δημοσίων έργων, σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, όδῶν κ.λ.π. στήν κυρίως Βουλγαρία.

2) Η έξόντωση τοῦ άνθους τοῦ Ελληνισμοῦ μέ τόν άργό θάνατο τῆς έξουθενωτικης αύτῆς έργασίας, τῆς κακῆς διατροφῆς, καί τῆς άπαισίας διαβιώσεως . Η ζωη τῶν Ελλήνων αύτῶν ήταν φθηνότερη καί άπό τήν ζωή ένός μυρμηγκιοῦ.

Η πρόσκληση τῶν Ελλήνων γιά τήν ύποχρεωτικήν έργασία γινόταν μέ τρεῖς τρόπους.

I) Η ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΑ: Επραγματοποιεῖτο μέ τήν προσκληση όλοκλήρων νεωτέρων ίδίως κλάσεων. Οί προσκαλούμενοι ώργανώνοντο στρατιωτικά σέ τάγματα καί συνήθως φοροῦσαν ένα είδος στρατιωτικῆς στολῆς. Απεστέλλοντο έκτός τῆς Ανατολ. Μακεδονίας καί Θράκης.

2) Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΗ: Εκαλοῦντο μέ άτομικές προσκλήσεις Έλληνες άσχετα άπό ήλικία καί ώργανώνοντο σετάγματα .

./.

'Απεστέλλοντο καί αὐτοί ἐκτός τῆς 'Ανατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης.

3) ΑΓΓΑΡΕΙΑΣ: Αὐτές ἀποτελοῦσαν γενικό μέτρο. 'Η πρόσκληση γινόταν μέ πρωτοβουλία τῶν τοπικων Βουλγαρικῶν ἀρχῶν . Οἱ ἀγγαρευόμενοι Ἕλληνες ἐχρησιμοποιοῦντο κοντά στόν τόπο τῆς κατοικίας των.

Η ΠΡΩΤΗ
ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΑ

Τό Φεβρουάριο τοῦ 1942 ἐκλήθησαν καί κατεγράφησαν στίς ἁρμόδιες Βουλγαρικές Στρατολογικέςἐπιτροπές ολοι οἱ Ἕλληνες ἄρρενες ἀπό ἡλικίας 18-45 ἐτῶν.

Μετά τήν λήψη τῶν στρατολογικῶν στοιχείων ἀφέθησαν ἐλεύθεροι.

'Από τήν 15-17 Μαρτίου 1942 ἐκλήθησαν καί παρουσιάσθησαν οἱ ἀνήκοντες στίς 'Ελληνικές κλάσεις 1941-1942. 'Εξητάσθησαν ἀπό 'Υγειονομικές 'Επιτροπές καί ἐχορηγήθησαν σημειώματα στούς ἱκανούς. 'Ανίκανοι ἐκρίθησαν μόνον ὅσοι εἶχαν προχωρημένη φυματίωση.

'Από 22-26 Μαρτίου 1942 ἐκλήθησαν καί παρουσιάσθησαν οἱ ἀνήκοντες στή κλάση 1943 καί ἐξητάσθησαν ἀπό τῆς 'Υγειονομικῆς ἐπιτροπῆς κατά τόν ἴδιο τρόπο.

Στις ἀρχές Μαΐου 1942 οἱ ἀπογραφέντες τῶν κλάσεων 1941-1942 ἐκλήθησαν νά παρουσιασθοῦν . Ἔπρεπε νά ἔχουν δύο λινοστολές ὁ κάθε ἐπιστρατευόμενος . Τούς ἔντυσαν μέ στολή στρατιωτική. Τά ἄρβυλα, οἱ περικνημῖδες καί οἱ περισκελῖδες ἦταν ἀπό τίς ἀνευρεθεῖσες ἀποθῆκες τοῦ 'Ελληνικοῦ Στρατοῦ.

Μόνο τό χιτώνιο καί τό δίκωχο ἦσαν Βουλγαρικά.

Οἱ περισσότεροι ἀπό τήν Δράμα ἀπεστάλησαν στό Κουμάνοβο, Βουλγαροκρατουμένη περιοχή τῆς Σερβιας.

Στίς ἀρχές Αὐγούστου 1942 ἐκλήθη καί ἡ κλάση τοῦ 1943. Κι αὐτοί πῆραν τήν ἴδια κατεύθυνση.

Οἱ ἐπιστρατευθέντες ὠργανώθησαν σέ τάγματα 'Εργασίας μέ ἐπί κεφαλῆς Βουλγάρους 'Αξ/κούς καί 'Υπαξ/κούς ἤ ἄλλα πρόσωπα τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως.

Εἶχαν στρατιωτικήν ὀργάνωση καί πειθαρχία ἀλλά παρέμεναν ἄοπλοι.

Τά τάγματα ἐργασίας στήν Βουλγαρική γλῶσσαἀποκαλοῦνται " τρονтουβαντολίκ" . 'Ο 'Ελληνικός λαός τῆς Βορείου 'Ελλάδος

./.

παραφράζοντας τήν βουλγαρική αὐτή λέξη " τροντουβαντολία" ὠνόμασε τούς 'Επιστρατευθέντας στά βουλγαρικά αὐτά τάγματα νέους Ἕλληνας " Τροντουβάκια".

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΗ

Κανείς φραγμός δέν ὑπῆρχε στίς Βουλγαρικές ἀρχές στό θέμα τῆς Πολιτικῆς 'Επιστρατεύσεως τῶν 'Ελλήνων.

Κάθε ζωηρό στοιχείο 'Ελληνικό, κάθε Ἕλληνας πού ἠρνεῖτο νά ὑποκύψη στίς παράλογες ἀπαιτήσεις κάθε Βουλγάρου 'Αξιωματούχου ἐκαλεῖτο μέ ἀτομική πρόσκληση γιά τά τάγματα ἐργασίας /τροντουβάκια/. Δεν γινόταν διαχωρισμός ἡλικίας ἤ καταστάσεως ὑγειας. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες τοῦ Νομοῦ Δράμας ὑπέκειντο στήν Βουλγαρική πολιτική 'Επιστράτευση.

Μόνον οἱ Βουλγαροφιλία καί ἡ προδοσία ἦταν δυνατόν νάπροφυλάξη ἕναν Ρωμηό ἀπό τήν κλήση στά Τάγματα αὐτά . Στό νομό Δράμας ἡ μεγαλύτερη ἀναλογία τῶν πολιτικῶς στρατευμένων ἀνῆκε στίς κλάσεις 1922-1928 καί 1934.

Οἱ καλούμενοι ἔπρεπε νάἔχουν μαζύ τους τροφή τριῶν ἡμερῶν καί ἀποσκευές ὄχι βαρύτερες τῶν 10 κιλῶν. Σημαντικός ἀριθμός ἀπό αὐτους πού ἐκλήθησαν πρῶτοι ἐστάλησαν γιά τήν καταστροφή τῶν ὀχυρωματικῶν ἔργων τῆς γραμμής Μεταξᾶ στήν περιοχή Θράκης. Οἱ ὑπόλοιποι ὅμως ἐστάλησαν στήν Βουλγαρία Στάρα Ζογορά"- 'Ορτάκιοϊ κλ.π. Δέν ὑπάρχουν δυστυχῶς ἀριθμός τῶν κληθέντων. 'Από καταθέσεις 'Ελλήνων στίς 'Ελληνικές ἀρχεέ πληροφορούμεθα τά ἀκόλουθα:

Στίς 8 Μαΐου συνεκεντρώθησαν στή Δράμα κι'ἀπό ἐκεῖ ἐστάλησαν στή Ξάνθη 700 ἄτομα ἡλικίας 22-45 ἐτῶν.

Μεταξύ αὐτῶν 64 ἄτομα προήρχοντο ἀπό τήν Καλλίφυτο 71 ἀπό τόν Ἅγιο 'Αθανάσιο, 20 ἀπό τό Καλαμπόκι, 39 ἀπό τό Κεφαλάρι καί 180 ἄτομα ἀπό τό Δοξᾶτο.

Στίς 12 Μαΐου 1942 ἄλλα 400 ἄτομα ἀποστέλλονται ἀπό τήν Δράμα στά Τάγματα 'Εργασίας. 'Απ'αὐτούς 250 εἶναι κάτοικοι Δράμας καί οἱ ὑπόλοιποι προέρχονται ἀπό τα χωριά.

Στίς 14 Μαΐου 1942 καλοῦνται μέ ἀτομικές προσκλήσεις 300 ἄτομα ἀπό τήν Χωριστή ἀνήκοντα σέ ὅλες τίς ἐφεδρικές κλάσεις ἀ πό τό 1920-1940.

Τέλη Μαΐου 1942 καλοῦνται ἀπό τόν νομό Δράμας ἄλλα 1200 ἄτομα ἀνήκοντα κυρίως στίς κλάσεις 1922-1928.

Στίς ἀρχές 'Ιουνίου 1942 πραγματοποιεῖται ἄλλη ἀποστολή ἀπό 900 ἄτομα πού ἀνῆκαν σέ μικρέςκλάσεις.

Μέχρι τέλους 'Ιουλίου 1942 εἶχαν προσκληθεῖ ἀπό τήν Χωριστ 600 περίπου ἄτομα .

'Η έπιστράτευση έργατών μέ άτομικές προσκλήσεις συνεχίστηκε μέχρι τέλος τής Κατοχής.

Πολλές φορές οί Βουλγαρικές άρχές ένεργοῦσαν αίφνιδιαστικά μπλόκα σέ συνοικίες τής Δράμας. Συνελάμβαναν ὅσους Ἕλληνες ἔκριναν καταλλήλους γιά τά στρατόπεδα έργασίας καί κατόπιν έξέδιδαν τίς άτομικές προσκλήσεις στό ὄνομά τους.

Η ΖΟΥΓΚΛΑ
ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΩΝ

Οί στρατολογηθέντες άρχικά καί γιά δύο μῆνες έξεπαιδεύθησαν σέ άσκήσεις άόπλου Στρατιώτου καί στήν είδικότητα τοῦ σκαπανέως.

Πρίν λήξη τό δίμηνο διετέθησαν άμέσως σέ ἔργα κυρίως όδοποιίας ἤ κατασκευῆς σιδηροδρομικῶν γραμμῶν σέ διάφορα μέρη τής Βουλγαρίας καθώς καί στό Κουμάνοβο τής Σερβίας.

'Εγερτήριο τήν 5ην πρωϊνήν ὥρα. 'Από τῆς 5.30 πρωϊνῆς μέχρι τῆς 12.30 μεσημβρινῆς καί άπό της 3ης άπογευματινῆς μέχρι τῆς 7ης έσπερινης, δηλαδή, έπί 11 ὧρες, έργασία βαρειά καί άτέλειωτη.

Σέ κάθε Ἕλληνα ἦταν προκαθορισμένη ή έργασία πού ἔπρεπε νά τελειώση π.χ. Νά φορτώση καί νά άδειάση ένα ὑπερβολικό άριθμό καρροτσάκια πέτρες μέσα στό ενδεκάωρο.

Ἦταν πάντα ή έργασία τόσο βαρειά καί μεγάλη ὥστε ό έργαζόμενος Ἕλληνας ἔπρεπε νά καταβάλη τό μάξιμουμ τῶν δυνάμεών του γιά νά τήν τελειώση.

Οί Βούλγαροι έπιστάτες καί έργοδότες οὔρλιαζαν " Ραμπόταραμπότα" (δουλειά- δουλειά). " Κανείς δέν θά γυρίση σπίτι του. 'Εδῶ θά μείνουν τά κόκκαλά σας".

'Ο ξυλοδαρμός μέ τό μαστίγιο ἦταν τό προχειρότερο μέσο έπιβολῆς κάθε Βουλγάρου έπιστάτου.

Οί περιπτώσεις δολοφονίας άπό Βουλγάρους πολλῶν Ἑλλήνων έργαζομένων μπροστά στά μάτια τῶν ἄλλων κρατουμένων ἦταν σύνηθες φαινόμενο.

Ἄλλος τρόπος έξοντώσεως τῶν έπιστρατευμένων ἦταν ή άποστολή τους κοντά στόν χῶρο ὅπου ὑπενόμευαν μέ δυναμῖτε γιά άνατινάξεις βράχων. Ἔτσι μέ τήν ἔκρηξη πολλοί Ἕλληνες έφονεύοντο ἄδικα. Δέν ὑπῆρχεν οἶκτος καί ἔλεος άπο μέρους τῶν Βουλγάρων . Οί Ἕλληνες αὐτοί ἦσαν ξεγραμμένοι άπό τήν ζωή. Οί Βούλγαροι μεταχειρίζοντο κάθε μέσο γιά νά τούς έξευτελίσουν. Χαρακτηριστικό εἶναι ὅτι τόν καθαρισμό άποχωρητηρίων οί Ἕλληνες τόν ἔκαναν μέ τά χέρια.

./.

Φυσικά δέν γίνεται λόγος γιά ἰατροφαρμακευτική περίθαλψη. Ἀσθενής Ἕλληνας δέν ἐπετρέπετο νά ὑπάρχη. Ἦταν προτιμώτερο γι'αὐτόν νάπεθάνη.

Τό συσσίτιο τῶν ἀνδρῶν ἦταν ἄθλιο. Ὁ Κ. Δημητριάδης λέει σέκατάθεσή του " Εἰργαζόμεθα ἐπί δωδεκάωρον μέ 100 δράμια ψωμί καί 10 κουταλιές φασόλια χωρίς λάδι. Γυμνοί χωρίς παπούτσια, μέ συνεχές ξυλοκόπημα, ειχαμε καταντήσει κινούμενα φαντάσματα. Ποῦ νά τολμήση νά παραπονεθῆ κανείς.

– Παληόσκυλα τώρα θά πληρώσετε γιά ὅλα" ἦταν ἡ ἀπάντηση τῶν δημίων μας μαζύ μέ βουρδουλιές καί κτυπήματα. Πολλοί ἀπηυδήσαντες πῆραν τά βουνά, ἄν καί δέν ἤξευραν τά ἐδάφη καί τήν γλῶσσα".

Ἕνας ἄλλος Ἕλληνας ὁ Νικόλαος Δ. Παπαγιωτάκης ἀπό τά Κύρια πού ἀπεστάλη σέ στρατόπεδο ἐργασίας στό Κουμανόβο κατέθεσε στίς Ἑλληνικές ἀρχές:

" Εἰργάσθην τό 1942 ἐπί 7 μῆνον εἰς Κουμάνοβον. Μᾶς υποχρέωναν νά ἐργαζώμεθα ἐπί 16 ὥρας μέ ξῦλο καί ὕβρεις διά τήν πατρίδα μας καί τήν οἰκογένειά μας καί ὅτι ἄλλο ἱερόν ἔχομεν ".

Οἱ στολές τῶν ἐπιστρατευμένων Ἑλλήνων ἐφθάρησαν ἀπό τίς κακουχίες ἀλλά δέν ἀντικατεστάθησαν. Στήν ἀρχή τούς ἀπηγόρευαν νά φορέσουν πολιτικές ἐνδυμασίες πού τούς ἔστελναν οἱ οἰκογένειές των. Ἀλλά τελικά τούς τό επέτρεψαν.

Ὁ ὕπνος γινόταν μέσα σέ σκηνές ἤ καλύβες κάτω ἀπό τελείως ἄθλιες καί ἀνθυγιεινές συνθῆκες.

Σέ λίγο καιρό τό ἄνθος αὐτό τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Δράμας εἶχε μεταβληθῆ σ'ενα σύνολο σκελετωμένων ὄντων πού ἀνθύμιζεν ὅτι ἦταν κάποτε ἄνθρωποι.

Ὅσοι ἐπέζησαν ἀφέθησαν ἐλεύθεροι τόν Νοέμβριον τοῦ 1942 νά ἐπιστρέψουν σπίτια των.

Κάτω ἀπό τίς ἴδιες καί χειρότερες συνθῆκες περνουσαν κι'αὐτοί πού ἀνῆκαν στήν κατηγορία τῶν πολιτικῶς ἐπιστρατευμένων. Κι'ἀπ'αὐτούς οἱ ἐπιζήσαντες ἐπέστρεψαν τόν Νοέμβριο του 1942 στά σπίτια των.

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ
ΕΚΒΟΥΛΓΑΡΙΣΜΟΥ

Ἀκόμα καί μέσα στή ζούγκλα αὐτή τῶν στρατοπέδων οἱ Βούλγαροι θέλουν νά διασπάσουν τήν ἐθνικήν ἑνότητα τῶν Ἑλλήνων.

./.

μέ διάφορες εύνοιες καί συνεχῆ προπαγάνδα ἀλλά καί μέ πρόσθετα ἐξοντω τικά μέτρα προσπαθοῦσαν νά διαχωρίσουν τούς σλαυοφώνους Έλληνες από τούς ἄλλους καί νά τούς ἐξαναγκάσουν νά δεχθοῦν τήν Βουλγαρική ὑπηκοότητα.

Εἶναι ἄξιο θαυμασμοῦ ὅτι κι'ἐδῶ ἀκόμα οἱ Σλαυόφωνοι ἀλλά καί οἱ γηγενεῖς καί οἱ ἄλλοι Ἕλληνες δέν ἐλύγισαν. Ἐλάχιστο ποσοστό ὑπέκυψε κι'αὐτό γιά νά μπορέση νά ἐπιβιώση μέσα σ'αὐτή τήν ζούγκλα.

Ὁ Ἰωάννης Σισμάνης κατέθεσεν ἐνώπιον ταῖς Ἑλληνικές ἀρχές τα ἀκόλουθα:

" Τήν 5-5-41 παρουσιάσθην μετ'ἄλλων συνοπηλίκων μου κλάσεως 1941.

Μετ'ἄλλων νεοσυλλέκτων ἐκ Καβάλας, Δράμας, Κομοτινῆς κλπ. ὡδηγήθημεν σιδηροδρομικῶς εἰς τήν παλαιάν μεθόριον Βουλγαρίας- Γιουγκοσλαυΐας παρά τό Κιουστεντήλ.

Μετά διήμερον παραμονήν ὡδηγήθημεν πεζῆ εἰς μίαν χαράδραν περί τά 30 χιλ. μακράν τοῦ Κιουστεντήλ. Ἐκεῖ ὠργανώθημεν στρατιωτικῶς. Μίαν ἡμέραν ὁ Βούλγαρος διοικητής τοῦ Λόχου ἐκάλεσεν ὅλους τούς γηγενεῖς Μακεδονίας καί ἀφοῦ μᾶς ὡμίλησεν ἐπί ὥραν προσπαθῶν νά μᾶς πείση ὅτι εἴμεθα Βούλγαροι, κατέληξεν ὅτι ἡ μήτηρ Βουλγαρία θά δεχθῆ ὅλα τά ἐπανακάμπτοντα εἰς τούς κόλπους τηςτέκνα της, ἔστω καί ἄν ἀκόμη δέν γνωρίζουν τήν Βουλγαρικήν γλῶσσαν.

Μετά τό πέρας τῆς ομιλίας του διέταξε νά χωρίσωμεν ὅσοι ἐδήλωναν ὅτι ἐπείσθησαν ὅτι εἶναι Βούλγαροι, οἵτινες εἰς τό ἑξῆς θά ἐθεωροῦντο ὁμότιμοι τῶν Βουλγάρων στρατιωτῶν, ἐνῶ οἱ παραμένοντες Ἕλληνες θά σαπίσουν στή δουλειά καί θά ἀφήσουν ἐκεῖ τά κόκκαλά των.

Ἐπί 500 περίπου ἀκροατῶν μόνον 5-10 ἐκινήθησαν.

Ὁ Βούλγαρος Ἀξ/κός καί οἱ ὑπαξ/κοί ἐφρύαξαν κυριολεκτικῶς. Ἤρχισαν τότε νά κτυπῶσιν ὅλους ἀδιακρίτως διά τοῦ βούρδουλα καί τοῦ ὑποκοπάνου.

Ὁ λοχαγός ἀποταθείς πρός τινας οὕς ἐγνώριζεν ὡςσλαυοφώνους, ἠρώτα ενα ἕκαστον:

- Καί σύ ἀπό ποῦ εἶσαι Ἕλληνας, ἀφοῦ μιλεῖς τήν Βουλγαρικήν;

Ἐπειδή οὗτοι δέν ἀπήντων, ἥρπασεν τήν ξιφολόγχην ἑνός Βουλγάρου στρατιώτου καί ἤρχισε νά κεντᾶ αὐτούς διά τῆς αἰχμῆς. Τό βράδυ ἡ ἐργασία παρετάθη ἐπί δίωρον ἀκόμη ἐνῶ συσσίτιον δέν διενεμήθη.

./.

Τάς δύο επομένας ημέρας εσήμαινε εγερτήριον. Ι-2 ώρας ενωρίτερον καί ή εργασία έπαυεν Ι-2 ώρας βραδύτερον.

Κουραμάνα εμοιράσθη μόνον είς τό ήμισυ τής κανονικής.

Μετά 4-5 ημέρας διετάχθη ή σύγκλησις μόνον τών γνωριζόντων τό σλαυοφωνικόν γλωσσικόν ιδίωμα. Ό λοχαγός αφού εξαπέλυσε τάς άπειλάς του εναντίον τών επιμενόντων είς τήν Ελληνικότητά των, τούς οποίους ηπείλει κκκκκκκκκκκκ ότι θά μεταχειρισθή ώςπροδότας τούς εκάλεσε πάλιν είς νέαν δήλωσιν.

Τήν φοράν αυτήν τό τέταρτον περίπου τών σλαυοφώνων υπέκυψεν. Είναι χαρακτηριστικόν έν τούτοις ότι πολλοί τούτων μετανοήσαντες έλιποτάκτησαν κατόπιν".

'Αλλά καί στά άλλα στρατόπεδα παρομοία ήτ ν ή προσπάθεια εκβουλγαρισμού τών νέων 'Ελλήνων μέ τήν βία καί τήν απειλή. Μόλις έφθανε ό Διοικητής του λόχου όλοι έπρεπε νά σηκωθούν όρθιοι καί νά χαιρετήσουν φασιστικά. 'Εκείνος τούς έλεγε:

- Ζτραβέϊντι γιουνάτσι (Γιά σας νέοι).

Καί τά " τροντοβάκια" ήσαν υποχρεωμένα νά τού απαντήσουν.

- Στράβ υγελάϊκι γκασποντίν πορουτσικ ('Υγεία επιθυμούμε καί γιά σάς κ. λοχαγέ).

Αν εργαζόντουσαν συνέχιζαν μέ περισσότερη ένταση τή δουλειά τους Γιατί ό " κ. Λοχαγός" μπορούσενέτσι γιά γούστο νά διατάξη χίλιες δυό βάναυσες ποινές. 'Από πολλές βουδουλιές μέχρι τήν διακοπή τής άρτοδοσίας τού τιμωρημένου."Αν όμως άνεπάυοντο μετά τό φαγητό, τότε διέταζε ασκήσεις πυκνής τάξεως τροχάδην καί βήμα τής χήνας μέχρις εξαντλήσεως.

Κατόπιν άν υπήρχε χρόνος τούς έκανε καί μιά ομιλία πού ό κύριος στόχος της συνωψίζετο σέ λίγες λέξεις.

- Γίνετε Βουλγαρόϋπηκοοι γιά νάεπιζήσετε κι'έσεϊς καί οί οικογένειες σας. Αλλοιώς έδώ θά άφήσετε τά κόκκαλά σας. Δέν πρόκειται νά γλυτώσετε.

Πώς άντεξαν αυτά τά 'Ελληνόπουλα στά τόσαμαρτύρια καί δέν λύγισαν; Τί ήταν νά πούν μιά απλή λεξούλα

- Δέχομαι. καί νά γλυτώσουν;

Αυτό ήταν πού έκανε τούς Βουλγάρους νά σκυλιάζουν. 'Απορούσαν πού έβρισκαν τήν δύναμη οί "Ελληνεςνά υπομένουν τά μαρτύρια παρά νά δεχθούν νά γίνουν Βούλγαροι. Δέν μπορούσαν νά καταλάβουν γιατί οί "Ελληνες θεωρούσαν τόσον υποτιμητικό νά γίνουν Βούλγαροι;

Ούτε τότε τό κατάλαβαν. Ούτε καί τώρα οί σημερινοί Βούλγαροι μπορούν νά νοιώσουν τήν διαφορά. Οί Βούλγαροι ομολογούσαν ότι κκκκκ κάτω από παρόμοιες σκληρές συνθήκες θά εδέχοντο ν αλλάξουν υπηκοότητα γιά νά επιζήσουν. Αυτό ακριβώς

./.

είναι καί ή σημαντικώτερη διαφορά μας.

ΑΓΓΑΡΕΙΕΣ

Γιά κάθε Βούλγαρο ό κάθε Έλληνας δέν ήταν άπλως ύπόδουλος, άλλά δούλος κυριολεκτικά. Ένα " πρᾶγμα" , ένα πράγμα πού μπορούσεν ό κάθε Βούλγαρος νά μεταχειρισθῆ όπως θέλει, όποτε θέλει, γιά οτιδήποτε θέλει.

Έτσι ή άγγαρεία γιά τήν έξυπηρέτηση των προσωπικών άναγκών κάθε Βουλγάρου άλλά καί των άναγκών των βουλγαρικών δημοσίων ή κοινοτικών έργων, ή ακόμα γιά τήν σαδιστική ίκανοποίηση του έγκληματικού βουλγαρικού ένστίκτου ήταν κάτι τό καθημερινό.

Ό Βούλγαρος Δήμαρχος Δράμας έζήτησε γιά νά προσλάβη άμισθες ύπηρέτριες στό σπίτι του τίς πιό μορφωμένες, τίς πιό πλούσιες καί πιό κοσμικές Έλληνοπούλες.

Οί άγροί των Βουλγάρων άξιωματούχων άλλά καί των άλλων πολιτών καί έποίκων έκαλλιεργούντο με τήν άγγαρεία των Έλλήνων της κάθε κοινότητος .

Οί Έλληνες ήσαν ύποχρεωμένοι νά έγκαταλίπουν τούς δικούς των άγρούς καί νά έργάζωνται έπί ή μέρες νηστικοί στά έπιτεταγμένα βουλγαρικά χωράφια. Τήν ίδια ώρα οί Βούλγαροι " άγρότες" καθόντουσαν στά καφενεία κι'έπιναν τό δροσιστικό ούζάκι των.

Ήταν τόση ή άναισχυντία των που άναφέρεται περίπτωση έλληνος πού έστάλη άγγαρεία νά φέρη πεζοπορών άπο τήν πόλη ούζο γιά νά πιῆ κάποιος μεγαλόσχημος Βούλγαρος κοινοτικός άρχοντας . Έπειδή δέν βρήκε καλής ποιότητος έδάρη μέχρις άναισθησίας.

Έκτός άπό τίς άγγαρείες αύτές πού ήταν ύποφερτές, ύπήρχαν καί άλλου είδους άγγαρείες . Οί άγγαρείες γιά τήν κατασκευή διαφόρων έργων κοινοτικών ή δημοσίων . Ή άγγαρεία διετάσσετο πάντοτε άπό τίς Βουλγαρικές Δημοτικές ή Κοινοτικές άρχές.

Κάθε πρωΐ άνηρτάτο έξω άπό τό Κοινοτικό γραφείο ή τό Δημαρχείο ή όνομαστική κατάσταση της άγγαρείας.

Κάθε Έλληνας έπρεπε νά παρατήση τίς δουλειές του καί νά τρέξη έκεί πού τόν διέτασσαν οί Βούλγαροι.

Έάν τό έργο ήταν κοντά στό σπίτι τότε ήταν πολύ καλά, όσο σκληρη κι'άν ήταν ή έργασία. Άλλά συνήθως ή άγγαρεία γινόταν 20-30 χιλ. μακρυά άπό τό χωριό του.

Τροφή δέν παρεχωρείτο κι'έπρεπε νά τρέφεται άπό δικά του τρόφιμα. Ούτε κατάλυμμα ύπῆρχεν.

./.

Κάτω από συνθήκες ζωώδεις κυριολεκτικά μέ τό συνεχές μαστίγωμα από κτηνώδεις Βουλγάρους επιστάτες ειργάζοντο 12 τουλάχιστον ώρες τήν ημέρα.

Ἡ ἀγγαρεία αὐτή τίς περισσότερες φορές δέν ὑπερέβαινε τό Ι5νθήμερο καί συνίστατο σέ ἐκσκαφές ἤ φορτοεκφορτώσεις.

Πολλοί ὅμως ἐφονεύθησαν ἀπό τίς ἐκρήξεις ὑπονομευμένων μέ δυναμίτιδα ἐδαφῶν γιά τήν θρυμμάτιση βράχων. Καμμία στοιχειώδης προφύλαξη δέν ἐλαμβάνετο. Δέν εἶναι λίγοι ἀπό τούς ἀγγαρευομένους Ἕλληνες πού πέθαναν ἀπό τόν ἄγριο ξυλοδαρμό τους ἀπό τούς Βουλγάρους ἐπιστᾶτες.

Πολλές φορές διετίθεντο σέ ἀγγαρεία γιά λόγους ἐκδικήσεως "Ὁπωστόν Ἰούνιο τοῦ 1942 μετά τον ἀντιβουλγαρικό λόγο στή Θεσ/κη τοῦ στρατηγοῦ Τσολακόγλου προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Ἀθηνῶν.

Γιά ἀντεκδίκηση, 1000 Ἕλληνες διετίθεντο καθημερινά γιά πολλές μέρες στήν δίωξη τῶν....ἀκρίδων, ἐνῶ ἀκρίδες δέν ὑπῆρχαν πουθενά. Ἐπίσης σέ ἐπαχθεῖς ἀγγαρεῖες διετίθεντο ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ Ἕλληνες πού συνελαμβάνοντο γιά μικροπαραβάσεις.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Ὁ Νικόλαος Ἀγραφιώτης κάτοικος Ξηροποτάμου καταθέτει:

" Ἔφυγα διότι θά μέ τυφέκιζαν. Κάθε ἡμέρα πήγαινα ἀγγαρεία καί διά νά τραφῶ μοῦ ἔδιδαν τεσσαράκοντα δράμια ψωμί ἀπό καλαμπόκι. Ἦτο ἀδύνατον νά ἐργασθῶ κι' ἔφυγα ἀπό τήν ἀγγαρειαν.

Διέταξαν τήν σύλληψίν μου.

Τό ἐπληροφορήθην καί ἀπό βουνό σέ βουνό βαδίζοντας μόνον τήν νύκτα σέ 8 ἡμέρες ἔφθασαν στόν Στρυμῶνα...."

Ὁ Ἰωάννης Λαζ. Καπαδόπουλος καταθέτει:

" Ἡ κατάστασις ἦτο ἀπελπιστική. Μέ τεσσαράκοντα δράμια ψωμί ἀπό καλαμπόκι ἐδούλευα δέκα καί πλέον ὧρες τήν ἡμέρα. Κάθε Βούλγαρος Χωροφύλαξ εἶχε τό δικαίωμα νά μέ δέρνη. Φέρω δύο τραύματα ἀπό ὑποκόπανον ὅπλου εἰς τήν ὠμοπλάτην μου..."

Ὁ Πασχάλης Γεωρ. Εὐσταθόπουλος κάτοικος Χωριστῆς καταθέτει στίς Ἑλληνικές Ἀρχές τῆς Θεσ/κης τήν 16-ΙΙ-43.

" Γενικῶς ἡ κατάστασις εἶναι ἀφόρητος αἱ δέ ἀγγαρεῖαι συνεχίζονται.

Ἀπό τήν Χωριστήν πρό ἡμερῶν συνέλαβον 40 Ἑλληνόπαιδας, τούς ὁποίους ἐχρησιμοποίησαν ἐπί πολλάς ἡμέρας διά τήν κοπήν ξύλων. Ἐπίσης οἱ κάτοχοι ζώων ὑποχρεώθησαν νά μεταφέρουν τά ξύλα.

./.

'Οχι μόνον οὐδείς ἐπληρώθη ἀλλά τουναντίον ἐχρησιμοποίη σαν καί τά ἰδικά των πρόφιμα. »

ΑΠΑΣ " ΚΑΛΟΣ"

ΔΗΜ. ΡΑΟΣ

Στίς 8 'Ιανουαρίου 1943 οἱ Βούλγαροι Χωροφύλακες περιέρχονται τά σπίτια τῆς Δράμας καί τῆς ὑπαίθρου καί καταγράφουν βάση τά δελτία ταυτότητος τούς Ἕλληνες ἀπό ἡλικίας 20-55 ἐ Συγχρόνως τούς ειδοποιοῦν ὅτι πρέπει τήν 8ην πρωϊνήν ὥρα τῆ II-I-43 νά εὑρίσκωνται στό κινηματοθέατρο τῆς Δράμας.

Στήν πραγματοποιηθεῖσα αὐτή συγκέντρωση ὡμίλησεν ὁ Βούλγαρος Δήμαρχος Δράμας ὁ ὁποῖος ἐδήλωσεν οὔτε λίγο οὔτε πολύ τά ἀκόλουθα: " 'Η Βουλγαρική Κυβέρνηση ἀπό μεγάλην.... ἀγάπη καί εὐσπλαχνία πρός τους πεινασμένους Ἕλληναςἀπεφάσισε νά σ ἀποστείλη στό ἐσωτερικό τῆς Βουλγαρίας ὅπου θά ἐργασθῆτε, σ κατασκευή σιδηροδρομικῶν γραμμῶν. Ἔτσι κι'ἐσεῖς θά διατραφεῖτε καί στίς οἰκογένειές σας θά στέλνετε χρήματα".

'Αυτόπροκάλεσε μεγάλην ἀναστάτωση στόν νομό Δράμας. Νωπή ἦταν ἀκόμη ἡ πικρή ἐμπειρία τῆς ὁμηρίας τοῦ 1916-1918 ὅπου τόσες χιλιάδες Δραμινοί πέθαναν στά ἄξενα Βουλγαρικά μέρη.

ΦΥΓΗ ΣΤΟΝ ΣΤΡΥΜΩΝΑ

Νέο κῦμα φυγῆς πρός τίς Γερμανοκρατούμενες 'Ελληνικέςπερ χές ἐδημιουργήθη. Χαρακτηριστικά ὁ Γεώργιος Π. Λαμπριανίδης ἀπό τή Δράμα καταθέτει ἐνώπιον τῶν 'Ελληνικῶν 'Αρχῶν , στί 19-2-1943: " 'Εξηναγκάσθην νά φύγω καί νά ἔλθω ἐδῶ (Θεσσαλονίκη) διότι οἱ Βούλγαροι συλλαμβάνουν ὁποιονδήποτε καί τόν ἀποστέλλουν εἰς τήν Βουλγαροκατεχομένην Σερβίαν διά καταναγκαστικά ἔργα".

Τά ἴδια περίπου καταθέτει καί ὁ Νικόλαος Θ. Μαυρόπουλος κάτοικος Καλλυφύτου , στίς 30-I-43 : " 'Εγώ καί πολλοί ἄλλοι οἱ ὁποῖοι εἰργάσθημεν τό παρελθόν ἔτος εἰς στρατόπε γνωρίζοντες τά βάσανα καί τάς στερήσεις μέ καθημερινόν ξυλοκόπημα, πού μᾶς ἀνέμενον, ἠναγκάσθημεν νά ἐγκαταλείψωμεν περιουσίαν καί οἰκογένειας καί νά φύγωμεν ἐδῶ διά νά σωθῶμεν".

'Ο 'Αστέριος Τσαμπάζης καί ὁ Χρῆστος Γρηγορίου κάτοικοι μας καταθέτουν στίς 25-I-43:

" 'Αμφότεροι ἐκλήθημεν νά παρουσιασθῶμεν τήν 24-I-43 δι' γασίαν εἰς τό ἐσωτερικόν τῆς Βουλγαρίας.

Γνωρίζοντες ἀπό τό παρελθόν τάς ἐξοντωτικάς προθέσεις τῶ Βουλγάρων ἐδραπετεύσαμεν. 'Η πρόθεσίς των αὐτη ἐξ'ἄλλου καταφαίνεται καί ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐπιστρατεύονται ὄχι μόνον ἐργᾶται , ἀλλά καί ἔμποροι ἐπαγγελματίαι κλπ.

./.

"Ολοιεςκαταθέσεις έδωσαν ό 'Ελευθέριος Μαντζάρας καί 'Αναστάσιος Γαραγαβριηλίδης, άπό τήν Δράμα καθώς καί ό Νικόλαος Μανγιωτάκης άπό τά Κύρια.

Γιά τήν διαφυγή τουςοί "Ελληνες δέν έχρησιμοποιοΰσαν μόνο τόν Στρυμώνα άλλά καί τήν Καβάλα. 'Απ'έκεΐ μέ βάρκες περνοΰσαν στόν Σταυρό Χαλκιδικής . Τήν μεταφορά τών δραπετών έπραγματοποιοΰσε τό αύτόκίνητο τοΰ..... Βουλγαρικοΰ Ταχυδρομείου μέ " είσιτήριο" 5.000 λέβα τό άτομο.

"Οπως καταθέτει χαρακτηριστικά ό 'Ελευθ. Μαντζάρας" Οί Βούλγαροι γιά πλιάτσικο είναι ίκανοί νά πωλήσουν καί τήν μητέρα τους".

ΒΑΣΑΝΙΣΜΟΙ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ

Οί Βούλγαροι έξεδικοΰντο τούς διαφυγόντας στή Γερμανοκρατουμένη Ελλάδαγιά ν'άποφύγουν τήν καταναγκαστικήν έργασία. Βασάνιζαντίς οίκογένειές των πού είχαν έναπομείνει στό νομό Δράμας.

'Ο Γεώργιος Καρανικόλαος κάτοικος Νεροφράκτου Δράμας διέφυγε στή Θεσ/κη τήν 8-9-43 όπου καί κατέθεσε ένώπιον τών 'Ελλην. 'Αρχών. " Τήν μητέρα μου Θεοδοσίαν Καρανικόλα έτών 65 τήν έδερναν έπί δύο ημέρας άνηλεώς, έπειδή έδραπέτευσεν ό άδελφός μου Νικόλαος, διά νά μή τόν στείλουν Ντουρντου - βάκι. Διά τήν αύτήν αίτίαν έδάρησαν καί τά λοιπά μέλη τής οίκογενείας μου.

'Ωσαύτως ή μήτηρ τοΰ Γεωργίου Νεραντζάκη καθώς καί ό πατήρ του έδάρησαν έπειδή έφυγεν ό μικρότερος υίός των Κώστας διά νά μή σταλή ώς Ντουρντουβάκι είς Βουλγαρίαν".

Τά ίδια καταθέτουν γιά τούς οίκειους των οί Δανιήλ Ούζούνης καί Γεώργιος Νεραντζάκης κάτοικοι Νεροφράκτου.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

ΟΛΕΘΡΟΥ

"Οσοι δέν κατώρθωσαν νά διαφύγουν άναγκάστηκαν τήν 25-Ι- νά όδηγηθοΰν στά στρατόπεδα Λουμανόβο, Τσάρεβο, Μέλο καί ά. "Ηταν περί τά 500 άτομα . Πήγαν έκεΐ στα φρικτά στρατόπεδα έργασιας μέσα στόν παγωμένο χειμώνα έκείνων τών βορείων περιοχών. Πόσοι άπ'αύτούς άντεξαν στά μαρτύρια, στό ψυχος,έκεΐνα καί τήν έξαντλητικήν έργασία;

'Ελάχιστοι. Οί περισσότεροι έτάφησαν στά άγρια έκεΐνα μέ ποιό ήταν τό έγκλημά των; "Ενα καί μοναδικό καί άσυγχώρητο. "Ησαν "Ελληνες.

Τόν 'Απρίλιο τοΰ 1943 οί Βούλγαροι " έπιστρατεύουν" τ "Ελληνες τής Δράμας τών κλάσεων 1941-1942-1943.

~~[illegible]~~

ξεκινοῦν καί αυτοί γιά τόν άργό θάνατο τῶν στρατοπέδων , Ερῦμεν, Σφετιμπρατς κλπ. Γιά τήν ἱστορία κά παραθέτουμε τήν μετάφραση μιᾶς βουλγαρικῆς προσκλήσεωςἐπιστρατεύσεως. Διαταγή προσκλήσεως ἀριθ.

'Ο κέος...ἐκ Δράμαςτης ἐπαρχίας ΔράμαςἐγγεγραμμένοςΔράμας εἰς τόν πίνακα τοῦ ἔτους 1921 τοῦ Δήμου Δράμας δέον νά παρουσιασθῆ τήν 1ην Ἀπριλίου 1943 ὥραν 8ην πρωϊνήν εἰς τό 19ον Τάγμα ἐργατῶν εἰς Σφέτι Βράτς, δι'ὑπηρεσίαν.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Τ.Σ. Ὑπογραφή

ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ

ΔΡΑΠΕΤΩΝ

'Ο Χρῆστος 'Αθ. Φιδανίδης ἀπό τό Δοξᾶτο, οἱ Σταῦρος Ι. Χατζηδημητρίου καί Εὐάγγελος Λίμας ἀπό τήν 'Αδριανή καί ὁ Θωμᾶς Δεμισαρλῆς ἀπό τήν Χωριστή δραπέτευσαν τό Πάσχα ἀπό τό στρατόπεδο Σφέτι- Βράτς καί ἔφθασαν στή Θεσσαλονίκη στίς5-5-1943. Στις καταθέσεις των διεκτραγωδοῦν τά μαρτυριά των μέ λιγα λόγια.

" Εἴχομεν ἀποσταλεῖ εἰς στρατόπεδον Σφέτι Βράτς Βουλγαρία καί εἰργαζόμεθα εἰς καταναγκαστικα ἔργα τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Σιδηροκάστρου Σιμιτλῆ.

'Εκει ἐργάζονται περί τά 180 παιδιά κλάσεως 1942. 'Υποφέρουν τά πάνδεινα. 'Εκτός τῆςβαρυτάτης ἐργασίας μᾶς στεροῦσαν καί τήν τροφή. Μᾶς ἐδιδον μονον 500 γραμμάρια ψωμί καί 3 λέβα ἀμοιβή καί καθημερινῶς ξυλοκόπημα ἄνευ αἰτιας τινός".

" Πολλοί ἐσακάτησαν εἰς τήν Παλαιάν Βουλγαρίαν ἐργαζόμενοι εἰς καταναγκαστικά ἔρ γα. Πολλοί ἀπ'αὐτούς ἐγύρισαν χωρίς πόδια καί ἄλλοι ἀσθενεῖς καί πλεῖστοι ἀπ'αὐτούς ἀπέθανον Η διατροφή των ἐκεῖ ἐργαζομένων εἶναι ἀπελπιστική".

Καταθέτει ὁ Ι. Δεμηγιαννίδης καπνοπαραγωγός κάτοικος Δράμας:

ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τό ἀκόλουθο ποίημα εἶναι αὐτοσχέδιο τραγούδι. Συνετέθη ἀπό τά τροτουβαλια πού ἦσαν στό Κουμάνοβο. Μᾶς παραδόθη ὑπό τοῦ Δ. Στιβασάρη. Ε. κατοίκου Πετρούσης.

'Απρίλης μῆνας ἤτανε ἕνα Σαββάτο βράδυ
ὁ Πρόεδρος μᾶς ἔφερε τόθλιβερό χαμπάρι.
" Παιδιά, μᾶς εἶπε, μάθετε πῶς ἔφτασε ἡ ὥρα
ν'ἀφήσετε τά σπιτια σας νά πᾶτε σ'ἄλλη χώρα".

./.

Καί μεῖς μόλις τ'ἀκούσαμε ἐράγισ'ἡ καρδιά μας
κι'ἀρχίσανε νά πέφτουνε στή γῆ τά δάκρυά μας.
Μᾶς πῆγαν στό Κουμάνοβο γιά νά μᾶς τυρανοῦνε
γιατί εἴμαστ' Ἑλληνόπουλα , τό αἷμα μας νάπιοῦνε.
Μᾶς πῆραν καί μᾶς βάλανε εἰς φάλαγγα κατ'ἄνδρα
κι'ἀμέσως μᾶςἐκλείσανε σέ μιά μεγάλη μάνδρα.
Δέν τ'ὥλπιζα μανούλα μου ὅμηρος γιά νά πάω
στῆς Βουλγαρίας τά βουνά καζμά γιά νά βαράω.
Δεκάξη ὧρες στή δουλειά μ'ἕνα μισό ψωμάκι
καί τό φαΐ ὅλο νερό πού λειώνει τό κορμάκι.
Σάν βλέπω τόν " ἐφρέτορα" νά γράφη καροτσάκια
ραγίζεται ἡ καρδοῦλα μου καί γίνεται κομμάτια
" Τρίστα κολίτσκα" μοῦλεγε νά βγάλω ὡς τό βράδυ
κι'ἄν δέν τά βγάλω μάνα μου δουλεύω μέ φεγγάρι.
Ποῦ εἶσε γλυκιά μανοῦλα μου πού λειώνω ἀπό τήν πεῖνα.
Μέ βάλανε γιά νά καρῶ δυό μέτρα καραμίνα
" Ἰζλιζάϊτε ψαί στάβατε" ὅλο αὐτό ἀκοῦμε
κι'ἄν τό ἐπαναλάβουμε ἀρχίζουν καί βαροῦνε.
Πρωΐ- πρωΐ σάν σηκωθῶ φωνάζουν γιά " ὀμπόρκα"
κι'ἐμεῖς ἀπ'την ζαλάδα μας δέν βλέπουμε τήν πόρτα.

ΟΜΗΡΕΙΑ

ΑΥΤΗ ἦταν μιά ἄλλη κατηγορία καταναγκαστικῆς ἐργασίας, μέ ἀντικειμενικό σκοπό τήν ἐξόντωση κάθε ἡγέτου τῶν Ἑλλήνων.

Μεταξύ τῶν ἐναπομενόντων Ἑλλήνων ἐπελέγοντο οἱ πλέον ἔγκριτοι καί γενικά οἱ θεωρούμενοι ὡςπλούσιοι, ἤ και πνευματικοί ἡγέτες. (Ἐπιχειρηματίες, ἐπιστήμονες, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι καπνεμπορικῶν ἐπιχειρήσεων , συνταξιοῦχοι κλπ.).

Συνελβάνοντο αἰφνιδιαστικά καί ὡδηγοῦντο στά κρατητήρια τῶν Βουλγαρικῶν ἀστυνομικῶν τμημάτων. Ἐκεῖ ὑφίσταντο πολλούς ἐξευτελισμούς ξυλοφαρμούς καί ἄλλες ταλαιπωρίες.

Ἡ ἡλικία τῶν περισσοτέρων εἶχε ξεπεράσει συνήθως τά 40 χρόνια. Ἡ προηγούμενη ζωή των μέσα σέ περιβάλλον πολιτισμοῦ κι'εὐμαρείας ἔκανε ἀκόμα πιό δύσκολη τήν διαβίωση τους κάτω ἀπό σκληρές συνθῆκες.

Ὡδηγοῦντο σέ στρατόπεδα συγκεντρώσεως στό ἐσωτερικό τῆς Βουλγαρίας ἤ στήν Ξάνθη. Συνθῆκες ζωῆς παρόμοιες μέ τούς πολιτικῶς ἐπιστρατευομένους. Ἡ αντοχή ὅμως τῶν ὁμήρων λόγω τῆς ἡλικίας των καί τοῦ προηγουμένου τρόπου ζωῆς των ἦταν πολύ μικρότερη.

Ὁ ξυλοδαρμός ἀπό τούς Βουλγάρους οσων ὁμήρων δέν ἀπέδιδαν τήν ἐργασία τους ἤ δέν ἠδύναντο νά βαδίσουν γρήγορα λόγω γήρατος στίς πορεῖες, ἦταν σύνηθες φαινόμενον .

Σεβασμός στήν ήλικία δέν ὑπῆρχεν. 'Ανδράποδα ἦσαν οἱ "Ελληνες. Μετά τήν σύλληψή των ὑπεχρεώνοντο νά ὑπογράφουν δήλωση ότι είναι ὑπεύθυνοι σέ περίπτωση διαπράξεως ταραχῶν ἀπό τούς Ελληνες ... τοῦ νομοῦ Δράμας.

Στόν εὔλογον ἐρώτημά των, πῶς είναι δυνατόν αὐτοί ἐνῶ ἦσαν στή φυλακή νά είναι ὑπεύθυνοι γιά ὅτι διαπράττουν ἄλλοι "Ελληνες καμμιά δέν τούς ἐδίδετο ἀπάντηση.

'Η "Ελλη Κωνσταντινίδου κάτοικος Δράμας ἔφθασε στήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος 'Ελλάδα στίς 16-9-43 στίς 'Ελληνικές ἀρχές κατέθεσεν:

" Εις τήν Δράμα πρό δεκαπενθημέρου ὅλως αἰφνιδίως καί ἀναιτίως ἐγένοντο συλλήψεις ἐπιπολήπτων 'Ελλήνων. Μεταξύ αὐτῶν συγκαταλλέγονται οἱ Χρονίδης 'οδοντίατρος, Ντίκος ἰατρός καί ἄλλοι.

'Επίσης ἐγένοντο συλλήψεις προκρίτων 'Ελλήνων είς ὅλα τά χωριά τῆς περιοχῆς Δράμας ὅπως π.χ. Προσωτσάνη κλπ.

"Απαντες οἱ ὡς ἄνω συλληφθέντες ἐστάλησαν ὡς ὅμηροι είς τό ἐσωτερικόν τῆς Βουλγαρίας μέσω Σιδηροκάστρου.»

Πραγματικά τήν 19ην Σεπτεμβρίου 1943 διῆλθε ἀπό τή Δράμα ἡ ἁμαξοστοιχία Αλεξ/πόλεως . Στή Δράμα προστέθησαν καί οἱ ἰατροί ... Στεφανίδης, Δ. Νίκος Χρονίδης Λ.

Οἱ μεταφερόμενοι 208 ἀπεβιβάσθησαν στο Σιδηρόκαστρον καί ἀπό ἐκεῖ ἐστάλησαν στήν Παλαιά Βουλγαρία ὡς ὅμηροι.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ

Τόν Φεβρουάριο τοῦ 1943 ἡ 'Επιτροπή Μακεδόνων Θρακῶν ἐπιδίδει στούς πληρεξουσίους Γερμανίας καί 'Ιταλίας στήν 'Αθήνα νέα διαμαρτυρία γιά τήν βιαία στρατολογία τῶν 'Ελλήνων τῶν Βουλγαροκρατουμένων περιοχῶν.

Δίνει σαφεῖς καί συγκεκριμένες πληροφορίες τό ὑπόμνημα καί καταλήγει:

" Διαμαρτυρόμεθα καί πάλιν διά τήν ἐπιχειρουμένην ἐξόντωσι τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ καί παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως πράξητε ὅτι είναι δυνατόν, διά νά σταματήση ἡ ἀπαγωγή τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ είς Βουλγαρίαν, ἐξ'ῆς τόσαι καταστροφαί ἀνθρώπων θά προκύψουν".

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ

ΕΤΟΣ

Συνεχίζεται καί κατά τό 1944 ἡ ἀποστολή " τρουντοβάκων" καί "ὁμήρων στήν Βουλγαρία.

Τόν 'Ιανουάριο τοῦ 1944 καλοῦνται ὅλοι οἱ "Ελληνες ἀπό ἡλικίας 20-48 ἐτῶν νά καταγραφοῦν στό Δῆμο Δράμας.

Αὐτό κατετάραξε τόν πληθυσμό, γιατί προοιώνιζε καινούργιες ἀποστολές στά στρατόπεδα θανάτου.

'Ο Λάζαρος Γ. 'Αναστασιάδης ἀπό τό Κεφαλάρι Δράμας διέφυγε στή Θεσσαλονίκη στίς 4-2-44. Σέ κατάθεση πρός τίς ἐκεῖ 'Ελληνικές ἀρχές εἶπε:

" Εἰς τήν Δράμαν εἰδοποιήθη ὅλος ὁ 'Ελληνικός πληθυσμός νά σπεύση νά καταγραφη εἰς τον Δῆμον Δράμας. Πρός τοῦτο ὑποχρεοῦνται πάντες οἱ ἄγοντες ἡλικίαν 20-48 ἐτῶν. Τοῦτο κατετάραξε τόν 'Ελληνικόν πληθυσμόν διότι οἱ Βούλγαροι ἤ πρόκειται νά κάμουν εὐρείαν ἐπιστράτευσιν τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ διά τήν χρησιμοποίησίν του εἰς διάφορα καταναγκαστικά ἔργα ἤ κάτι ἄλλο κακό θά προξενήσουν εἰς αὐτόν.

'Ο Χρῆστος Β.Βοζίκης κάτοικος Δράμας τήν 23-2-44 καταθέτει στίς 'Ελληνικές ἀρχές Θεσ/κης.

"α) κατά μῆνα Φεβρουάριον 1944 οἱ Βούλγαροι διά τῆς γνωστῆς τυμπανοκρουσίας εἰδοποίησαν τόν 'Ελληνικόν πληθυσμόν νά προσκομίση τά ἀπολυτήρια τοῦ 'Ελληνικοῦ Στρατοῦ, διά ~~νά~~ νά τά ἀντικαταστήσουν μέ Βουλγαρικά. "Οσοι τυχόν τά ἔχουν ἀπωλέσει νά παρουσιάσουν δυό μάρτυρες.

β) Οἱ γεννηθέντες τό 1924 "Ελληνεςπέρασαν ἀπό ἐπιτροπήν καί ἀναμένεται ἡ διαταγή προσκλήσεώς των".

Τά αυτά καταθέτει καί ὁ κ. Καρδαλίδης κάτοικος Δράμας.

ΝΕΕΣ ΔΙΑΦΥΓΕΣ

Νέες διαφυγές 'Ελλήνων πρός τόν Στρυμῶνα, καί νέες προσπάθειες μεταβάσεως πρός τήν Γερμανία ὡς ἐργατῶν.

'Ο 'Ανέστης Πέτρου κάτοικος Δράμας , διέφυγε στή Θεσ/κη μέσω Καβάλας τήν 23-4-1944. Σέ κατάθεσή του στίς ἐκεῖ 'Ελληνικές ἀρχές λέγει:

" 'Εξηναγκάσθην νά φύγω ἐκτάκτως διότι δι'ἀτομικῶν προσκλήσεων ἐγίνετο στρατολογία πολλῶν 'Ελλήνων, ἵνα χρησιμοποιηθῶσι εἰς ἔργα ἐντός τῆς Βουλγαρίας καί δή διά τήν ἐκκαθάρισιν τῶν ἐρειπίων τῶν βομβαρδισθέισῶν πόλεων.

Πολλοί δυνάμενοι νά διαθέσωσι τουλάχιστον δέκα χιλιάδες λέβα ἤ μίαν χρυσήν λίραν κατώρθωσαν ν'ἀπαλλαγοῦν διά δωροδοκίας τῶν Βουλγάρων".

'Αλλά τώρα ὑπῆρχε καί ἕναςἄλλος ~~τρόπος~~ τρόπος διαφυγῆς. Τά ἑλληνικά Βουνά. 'Από τό 1943 οἱ 'Εθνικές 'Ανταρτικές ὁμάδες τοῦ Τσαούς 'Αντών ἀποτελοῦν μιάν ὑπολογίσιμη δύναμη, ἕνα ἀσφαλές καταφύγιο τῶν 'Ελλήνων ἀλλά καί μιά συνεχῶς αὐξανομένη ἐπικίνδυνη ἀπειλή, κατά τῆς βουλγαρικῆς κατοχῆς.

./.

Οἱ Βούλγαροι εἶχαν δίκαιο νά καταδιώκουν σ'ὅλη τήν Κατοχή μέ μῖσος κάθε 'Εθνικόφρονα Ελληνα. Αὐτή ἡ μερίδα τῶν 'Ελλήνων ἀποτελοῦσε τήν συντριπτική πλειοψηφία τοῦ πληθυσμοῦ κι'ἀλλοίμονον στούς Βουλγάρους ἐάν ἐξωπλίζετο.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ
ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ

'Η "κλάση" 1945 δηλαδή οἱ γεννηθέντες τό 1924 ἀποστέλλονται στά στρατόπεδα ἐργασίας . Παράλληλα ἀποστέλλονται καί πλῆθος ἄλλα ἄτομα πού συλλαμβάνονται τυχαῖα στά διάφορα Βουλγαρικά μπλόκα καί κατόπιν τούς επιδίδεται ἀτομική πρόσκληση. Οἱ συνθῆκες ἐργασίας καί διαβιώσεις εἶναι χειρότερες ἀπό κάθε ἄλλη φορά. 'Από τόν Αὔγουστο τοῦ 1944 οἱ συνθῆκες αὐτές ἀρχίζουν νά μεταβάλλονται . Οἱ Ελληνες τῶν στρατοπέδων παραξενεύονται γιά τήν ἀλλαγή.Δέν ἀργοῦν ὅμως νά καταλάβουν. Πλησιάζει τό τέλος. 'Η Βουλγαρία ετοιμάζεται νά ἱππεύση τό δεύτερο ἄλογο τήν Ρωσσία ἐγκαταλείποντας τήν Γερμανία πού εἶχε καταντήσει " Ροσινάντε".

Γι'αὐτό προσπαθεῖ νά παρουσιάση καλή διαγωγή.

Μέ τήν εἴσοδο τῶν Ρώσσων στή Βουλγαρία (6 Σεπτεμβρίου44) ὅλοι οἱ ἔγκλειστοι στά στρατόπεδα καί στίς φυλακές ὅμηροι ἀφήνονται ἐλεύθεροι.

Ενα πλῆθος 10.000 'Ελλήνων ἐργάσθηκε ἐπί τρία χρόνια κάτω ἀπό ἀπανθρώπους συνθήκας διαβιώσεως πρός ὄφελος τῆς Βουλγαρικῆς οἰκονομίας κατασκευάζοντας δρόμους καί σιδηροδρομικές γραμμές στά πιό ἐπικίνδυνα καί δύσκολα Βουλγαρικά ἐδάφη χωρίς καμμιά ἀμοιβή.

Πότε ἀλήθεια θά πληρώση ἡ Βουλγαρία; Γιατί βέβαια δέν μποροῦν νάθεωρηθοῦν σάν ἀποζημίωση αὐτά τά μηδαμινά ποσά πού διέθεσε ἡ Βουλγαρική Κομμουνιστική Κυβέρνηση πρόσφατα μέ τόν παμπώδη τίτλο " Βουλγαρικαί ἀποζημιώσεις".

Αὐτά τά ποσά οὔτε τήν προσφερθεῖσα ἐργασία δέν ἀποζημιώνουν καί ἡ ρήξινα, καί τά μαρτύρια ποιός νά τά ἀποζημιώση;

Καί οἱ νεκροί πού ἔμειναν ἐκεῖ στά ξένα Βουλγαρικά ἐδάφη;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 23ον 4

Η ΦΥΓΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΔΡΟΜΟΙ

Αὐτή ἡ διαρκής καταδίωξη τῶν Ἑλλήνων ἀπό τούς Βουλγάρους, αὐτό τό διαρκές κυνηγητό τοῦ θανάτου ὡδήγησε μιά μερίδα Ἑλλήνων τῆς Δράμας καί τῶν ἄλλων Βουλγαροκρατουμένων περιοχῶν στήν φυγή.

Γιά νά ξεφύγη κανείς ἀπό τά νύχια τῶν Βουλγάρων δυό δρόμοι ὑπῆρχαν.

Ἕνας ἡ διαφυγή πρός τήν Γερμανοκρατουμένην Ἑλλάδα. Ἐκεῖ ἡ κατοχή ἦταν ἐλαφρύτερη.

Δεύτερος ἡ ἀναχώρηση στήν Γερμανία γιά ἐργασία. Ἀργότερα ἐδημιουργήθη ἕνας τρίτος δρόμος. Τά ἐθνικά ἀνταρτικά, στά βουνά. Ἀλλά γι'αὐτά θά μιλήσουμε σέ ἰδιαίτερο κεφάλαιο.

Ἡ λαθραία διαφυγή πρός τήν Γερμανοκρατούμενην Ἑλλάδα γινόταν μέ δύο τρόπους.

Ὁ πρῶτος ἦταν τό πέρασμα μέσα ἀπό τόν ποταμό Στρυμῶνα.

Ὁ δεύτερος ἡ μετάβαση μέ πλοιάρια ἀπό τήν Καβάλα στίς ἀκτές τῆς Χαλκιδικῆς Σταυρό- Τσαγεζι κ.λ.π.

ΠΡΟΣ ΣΤΡΥΜΩΝΑ

Ὁ ποταμός Στρυμῶνας πηγάζει ἀπό τό Ρδόμιον ὄρος τῆς Βουλγαρίας, δέχεται τά νερά πολλῶν παραποτάμων καί εἰσέρχεται στήν Ἑλλάδα ἀπό τήν στενωπό τοῦ Ρούπελ. Διέρχεται ἀπό τήν λίμνη τοῦ Ἀχινοῦ καί ἐκβάλλει στόν ὁμώνυμο κόλπο πρός τό Αἰγαῖο πέλαγος.

Ἔχει μῆκος 256 χιλιομέτρων. Ἀπό αὐτά τά 122 χιλιόμετρα εἶναι στόν Ἑλληνικόν ἔδαφος. Εἶναι δηλαδή ἕνας ἀπό τούς μεγαλυτέρους ποταμούς τῆς Ἑλλάδος.

Στά χρόνια τῆς Κατοχῆς ἀπετέλεσε τό Δυτικό διαχωριστικό ὅριο τῶν Βουλγαροκρατουμένων Ἑλληνικῶν περιοχῶν ἀπό τίς Γερμανοκρατούμενες περιοχές τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας.

Πότε ἀπό τήν πλευρά τῶν Βουλγαροκρατουμένων ἐδαφῶν, οἱ Βούλγαροι εἶχαν ὑψώση στίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ πυκνά στρατιωτικά φυλάκια.

Σκοπόστων νά συλλαμβάνουν καί νά σκοτώνουν κάθε Ἕλληνα ποῦ θά τολμοῦσε νά διαπεράση τόν ποταμό χωρίς τήν ἄδεια τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν.

Ἄσχετα ἄν ἀπεπειρᾶτο εισοδον ἤ ἔξοδο,

οἱ Ἕλληνες τά εἶχαν ἀποκαλέσει " Τά καραούλια τῶν δολοφόνων".

Ἀπό τήν ἀπέναντι ὄχθη ὑπῆρχαν ἐλάχιστα Γερμανικά φυλάκια καί ἀρκετά φυλάκια Ἑλλήνων Χωροφυλάκων.

Αὐτό λοιπόν τό ποτάμι ἔπρεπε νά διαπεράσουν οἱ Ἕλληνες τῶν Βουλγαροκρατουμένων περιοχῶν γιά νά εἰσέλθουν στήν Γερμανοκρατούμενη ζώνη.

Καραβάνια 'Ελλήνων περνοῦσαν λαθραῖα μέσα στή νύχτα ἀπό τό Ροδολεῖβος, τό Μικρό Σοῦλι καί τά ἄλλα χωριά τοῦ Παγγαίου μέ κατεύθυνση τόν Στρυμῶνα. Τό πέρασμα γίνονταν κατά τά ξημερώματα 'Αλλά ἐκεῖ στίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ ἐλλόχευεν ὁ θάνατος.

'Ενέδρες Βουλγάρων στρατιωτῶν μέ τά θεριστικά των πυρά ἐξολόθρευαν τά Καραβάνια αὐτά.

Ἦταν ἐπικίνδυνο τό πέρασμα.

Στίς ἀπέναντι ἀκτές οἱ Ἕλληνες Χωροφύλακες ἄκουγαν τούς πυροβολισμούς καί ἀγωνιοῦσαν γιά τήν τύχη τῶν ἀδελφῶν των Ἑλλήνων. Ἔστελναν ὁδηγούς γιά νά ὑποβοηθήσουν τό πέρασμα τῶν προσφύγων Πολλές φορές πυροβολοῦσαν τούς Βουλγάρους Στρατιῶτες γιά νά τούς καθηλώσουν καί νά ὑποστηρίξουν τήν διαφυγή τῶν Ἑλλήνων. Μιά ἐνέργεια πού μποροῦσε νά στοιχίση στούς Ἕλληνες Χωροφύλακες τόν ἄμεσο τυφεκισμό των ἀπό τίς Γερμανικέςἀρχές Κατοχῆς.

Ποιός θά γράψη μιά μέρα γιά τήν ἐποποιΐα αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων Χωροφυλάκων.

Ἐπετέλεσαν τό καθῆκον των μέ ἀνιδιοτέλεια καί ἡρωϊκήν αὐτοθυσία. Μόνη τους ἠθική ἀμοιβή ἡ ψυχική ἱκανοποίηση ὅτι στίς κρίσιμες γιά τήν πατρίδα ἡμέρες προσέφεραν ἐδῶ στίςἐπάλξεις τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀκόμη καί τήν ζωή των γιά νά προστατέψουν τά ὑπόδουλα στούς Βουλγάρους ἀδέλφια των.

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ
ΤΟΥ ΣΤΡΥΜΩΝΑ

Στίς Ἑλληνικές ἀρχές ὁ Εὐστάθιος Χαραλάμπους ἀπό τήν Βέσμη ('Εξοχή- Δράμας) ἔδωσε τήν ἀκόλουθη κατάθεση.

Τήν παραθέτουμε αὐτούσια γιατί ἡ δική του τραγωδία, εἶναι ἡ τραγωδία χιλιάδων Δραμηνῶν πού προσεπάθησαν νά διαπεράσουν τόν Στρυμῶνα, γιά ν'ἀποφύγουν τόν ἐπαχθῆ Βουλγαρικό ζυγό.

" .... Τήν 1ην Ἰουνίου τοῦ 1943 ἔφθασα μετά τῆς οἰκογενείας μου, ἀποτελουμένης ἐξ'ἐμοῦ, τῆς συζύγου μου καί τῶν τέκνων μου, Παρασκευούλας ἐτῶν 18, Δημητρίου ἐτῶν 8, Παρθενόπης ἐτῶν 14, Χαραλάμπους ἐτῶν 12 καί Βασιλικῆς ἐτῶν 10, εἰς θέσιν Καρατζᾶ τοῦ Στρυμῶνος.

Ἐκεῖ παρεμείναμεν 24 ὥρας, ἀναμένοντες νά εὕρωμεν ὁδηγόν, διά νά μᾶς περάση ἀπό τόν ποταμόν.

Τά ξημερώματα της 1ης Ἰουνίου εἴδομεν εἰς τήν ἀπέναντι Ἑλληνικήν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Ἕλληνας χωρικούς, τούς ὁποίους παρεκαλέσαμεν νά μᾶς ὑποδείξουν τό σημεῖον, ὅπου ἦταν ρηχά τά νερά, διά νάπεράσωμεν.

Εἷς ἐκ τούτων προσεφέρθη καί ἦλθεν ἀπέναντί μας, παρέλαβεν

./.

εἰς τον ὦμον του τόν μικρόν υἱόν μου Δημήτριον καί μᾶς συνέστησε νά τόν ἀκολουθήσωμε κατά πόδας εἰς τό ποτάμι, ὅπερ καί ἐπράξαμεν.

Μόλις ὅμως ἐφθάσαμεν εἰς τό μέσον τοῦ ποταμοῦ, ὁμοβροντία πυροβολισμῶν ἠκούσθη. Ἔβαλλον οἱ Βούλγαροι, οἱ ὁποῖοι ἐνήδρευον κάπου ἐκεῖ.

Ὁ υἱός μου Δημήτριος τόν ὁποῖον ἔφερεν ἐπί τῶν ὤμων του ὁ προαναφερθείς Ἕλλην Χωρικός, ἐβλήθη εἰς τόν λαιμον καί ἔμεινεν ἄπνους, κυλισθείς εἰς τόν ποταμόν καί παρασυρθείς ὑπό τοῦ ρεύματος.

Ὁ φέρων αὐτόν ἐπί τῶν ὤμων του ἐβούτησεν εἰς τό νερό καί ἔτσι κατώρθωσε νάσωθῆ. Συγχρόνως ἐβλήθη εἰς τήν κεφαλήν η κόρη μου Παρασκευούλα ἐτῶν 18 ἥτις ἐπίσης ἔμεινεν ἄπνους.

Τήν στιγμήν ἐκείνην ἀπήντησαν διά πυροβολισμῶν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους εὑρισκόμενοι εἰς τι σημεῖον Ἕλληνες Χωροφύλακες καί οὕτω κατωρθωθη νά διασωθῶμεν ἡμεῖς.

Κατόπιν δ/γῆς τοῦ Γερμανοῦ Ἀρχιφύλακος ἐπετράπη ν'ἀνασύρωμεν τό πτῶμα τῆς φονευθείσης κόρης μου καί τήν ἐνεταφιάσαμεν ἐκεῖ.

Τό πτῶμα τοῦ φονευθέντος τόσον ἀγρίως υἱοῦ μου Δημητρίου 8 ἐτῶν δέν ἠδυνήθημεν ν'ἀνεύρωμεν καθ'ὅσον παρεσύρθη ὑπό τοῦ ρεύματος..."

Πόσα δράματα, πόσες τραγωδίες ἐκεῖ στίς ὄχθες τοῦ Στρυμῶνα.

Ἑκατοντάδες τάπτώματα πού ἐξέβρασεν ὁ ποταμός ἐκεῖνα τά χρόνια στίς" Ἑλληνικές ὄχθες" τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς, Νιγρίτης.

Τά μάζευαν οἱ Ἕλληνες Χωροφύλακες καί προσπαθοῦσαν νά διαπιστώσουν τήν ταυτότητά των. Αὐτό τό πέρασμα συνεχίστηκε σέ ὅλη τήν Κατοχή.

Ὑπῆρχαν καί Ἕλληνες ὁδηγοί πού μέ ἀμοιβή ἀνελάμβαναν νά περάσουν τούς πρόσφυγες ἀπό ἀκίνδυνα " περάσματα".

Ἀλλάκαί πάλιν ὅμως δέν ἔλλειπαν οἱ περιπτώσεις ἀποτυχίας πού ἐσήμαυνε θάνατον ἤ βασανιστικάμαρτύρια σέπερίπτωση συλλήψεως.

Ἀργότερα πολλά ἀπ'αὐτά τά " περάσματα" περιῆλθαν στά χέρια τοῦ κομμουνιστικοῦ ΕΛΑΣ μέ ἀποτέλεσμα γιά νά περάσης θά ἔπρέπη ν'ἀποδείξης ὅτι εἶσαι μέλος Κομμουνιστικῶν ὀργανώσεω ν.

Ἄν ἦσουν ἐθνικῶν φρονημάτων τότε ἡ τύχη σου ἐξηρτᾶτο ἀπό τήν διάθεση τοῦ " Καπετάνιου" Τίς πιό πολλές φορές σέ ἔπνιγαν στό Στρυμῶνα καί ὁ θάνατος ἀπεδίδετο στούς...Βουλγάρους.

Ὁ Στρυμῶνας τό θολό ποτάμι ἄν μποροῦσε νά μιλήση, πόσα καί πόσα θά μᾶςέλεγε....

Ἀνάμεσα στά Γερμανοκρατούμενα καί Βουλγαροκρατούμενα ἐδάφη λειτουργοῦσε παράνομο μυστικό ταχυδρομεῖο. Ριψικίνδυνοι Ἕλληνες ἀνελάμβανον νά μεταφέρουν λαθραία στήν πέραν τοῦ Στρυμῶνος

./.

'Ελλάδα καθώς καί άντιστρόφως , γράμματα, χρήματα καί μικρά δέματα μέ μιάμικρή άμοιβή. 'Ανάμεσα σ'αύτούς ό πιό τίμιος καί ό πιό ίκανός ήταν ό Τάκης Μαύρος ή Τσιτσιλιμιτάς 16 έτών τότε. Προσέφερε άνεκτίμητες ύπηρεσίες στόν τομέα αύτό.

ΑΔΕΙΕΣ
ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΣ

Πολλοί "Ελληνες πού είχαν καταφύγει στήν πέραν τοῦ Στρυμώνος 'Ελλάδα κατάφερναν έπειτα άπό πολλές προσπάθειες νά άποσπάσουν μιάν άδεια γιά τήν μετάκληση καί τῆς οίκογενείας των πού ύπέφερε στά βουλγαροκρατούμεναεδάφη.

Στό τέλος όμως τοῦ 1943 μέ τήν ολοφάνερη πιά ήττα τοῦ Άξονος οί "Ελληνες ήλπιζαν ότι θά έτελείωνε σύντομα ό πόλεμος καί θά έλευθερώνοντο.

Πολλοί "Ελληνες τῆς Δράμας πού είχαν έπιτύχει τήν άδεια καί είχαν ύποβάλει τάσχετικά δικαιολογητικά στίς Βουλγαρικές άρχές θέλησαν νά τήν άκυρώσουν.

Εύρισκαν άσκοπη πλέον τήν μετακίνησή των. Ποῦ νά ήξεραν ότι ή κατοχή θά διαρκοῦσε, 1 άκόμη έτος.

Οί Βουλγαρικές άρχές όμως δέν έδέχοντο τήν παραμονή των στήν περιοχή Δράμας καί τούς έξηνάγκαζαν νά φύγουν πέραν τοῦ Στρυμῶνος διά τῆς βίας.

'Ακόμα καί ώς τήν ύστάτη στιγμή έπεδίωκαν άποχώρηση τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ.

Οί άναχωροῦντες μέ άδεια "Ελληνες ταξίδευαν σιδηροδρομικῶς καί διήρχοντο άπό τό Σιδηροδρομικό σταθμό Πορροΐων.

'Εκεῖ τούς γινόταν ό τελευταῖος έλεγχος άπό τούς Βουλγάρους χωροφύλακες καί ή τελευταία έρευνα άπό τίς Βουλγαρικές τελωνιακές άρχές . Ήταν μία κανονική ληστεία . Γιατί μέ τήν βία τῶν όπλων των άρπαζαν τά πάντα άπό τούς άτυχους αύτούς "Ελληνες.

ΔΙΑΡΠΑΓΕΣ
ΣΤΑ ΠΟΡΟΙΑ

'Ο Σπῦρος Λεων. Μακαβαῖος κάτοικος Δράμας καταγγέλει τήν 23-9-1943 στίς 'Ελληνικές άρχές.

" Είς τόν Σταθμόν Πορροΐων ήρευνήθησαν αί άποσκευαί μου καί μο άφήρεσαν τά τρόφιμα τά όποῖα έφερα μαζί μου (περί τάς 50 όκαδας) 'Επίσης μοῦ άφήρεσαν 26.500 λέβα είς χαρτονομίσματα χωρίς νά μοῦ παραδώσουν άπόδειξιν παραλαβῆς.

Τά τρόφιμα καί τά χρήματα μοῦ τά άφήρεσαν Βούλγαροι Τελωνιακοί ύπάλληλοι παρουσία τοῦ Βουλγάρου τελώνου.

Ραπτομηχανάς, ύφάσματα, άσπρόρουχα, σκεπάσματα είδη ύποδύσεως

./.

τρόφιμα καί ὅτιτιμαλφές εὕρουν εἰς τάς ἀποσκευάς τῶν 'Ελλήνων τό κατάσχουν παρά πάντα νόμον καί δίκαιον . Χθές ἐπί παρουσία μου ἐληστεύθη εἷς "Ελλην ἐκ Πόντου. Τοῦ πῆραν ὅλα τά 'Ελληνικά χαρτονομίσματα πού εἶχε μαζύ του" .

'Η "Εφη Κων/νίδου κάτοικος Δράμας ἀφίχθη στή Θεσ/κη τήν 16-9-43 κι'ἔδωσε κατάθεση στίς 'Ελληνικές ἀρχές.

"....ὅτι μου ἀπέμεινεν ἀπό τά ἁρπακτικά νύχια τῶν Βουλγάρων στήν Δράμα, ἐκλέφη καί ἐλεηλατήθη εἰς τά Πορρόϊα".

Παρόμοιες καταθέσεις ἔχουν δώσει καί πολλοί ἄλλοι Δραμηνοί πού ὑπέστησαν τίς ληστρικές αὐτές ἔρευνες στόν Σιδηροφρομικό Σταθμό Πορροΐων.

'Η ληστεία ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων τελωνοφυλάκων ἦταν πλήρης καί συστηματική.

ΚΑΒΑΛΑ-
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

"Ενας ἄλλος δρόμος ἦταν ἡ διαφυγή μέ πλοιάρια ἀπό τήν Καβάλα πρός τήν Χαλκιδική.

Οἱ Δραμηνοί κατέβαιναν μέ διάφορα μέσα πρός τήν Καβάλα.

"Ενα ἀπό τά μέσα αὐτά ἦταν τό αὐτοκίνητο τοῦ Βουλγαρικοῦ Ταχυδρομείου Δράμας. Μέ 5.000 λέβα ἀνελάμβανε νά μεταφέρη κάθε "Ελληνα ἀπό τήν Δράμα στήν Καβάλα.

Στήν Καβάλα ὑπῆρχαν μυστικά ὀργανωμένα " πρακτορεῖα ταξειδίων".

"Ολοι οἱ θαλασσινοί καί ψαράδες πού διέθεταν ἕνα πλοιάριον ἀνελάμβαναν μέ μιά μεγάλη χρηματικήν ἀμοιβή τήν μεταφορά ἀπό τήν Καβάλα στή Χαλκιδική. Αὐτή ἡ μεταφορά ἦταν μόνον γιά πλουσίους γιατί ἀπαιτοῦσε μεγάλα χρηματικά ποσά.

Πολλές φορές ἐπροδίδοντο καί συνελαμβάνοντο πρίν νά ξεκινήσουν "Αλλες φορές κατεδιώκοντο μέσα στή θάλασσα ἀπό τό Βουλγαρικό περιπολικό. 'Αλλά 90 % ἡ ἀπόδραση εἶχεν ἐπιτυχία.

Οἱ διαφεύγοντες ἔφταναν στό Τσάγεζι ἤ σέ ἄλλην ἔρημη ἀκρογιαλιά τῆς Χαλκιδικῆς, πού ἀνῆκεν στήν Γερμανοκρατούμενη ζώνη.

Πολλοί ἔχασαν τήν ζωή τους σ'αὐτές τίς διαφυγές. Οἱ Βουλγαρικές ἀρχές τούς συλλαμβανομένους ἄλλους ἐτυφέκιζαν ἄλλους ἐφυλάκιζαν ἔπειτα ἀπό πολλά βασανιστήρια γιά μακρύ χρονικό διάστημα.

Πολλοί ὅμως ἐδολοφονήθησαν καί ἀπό ὁρισμένους ἀπαισίους ξένους ναυτικούς, πού ἤρχοντο στή Καβάλα μέ τά πλοιάριά των γιά ἐμπορικές ἐργασίες. Τούς ἐδολοφονοῦσαν γιά νά τούς ληστέψουν.

"Ηταν ἀπό τίς μαῦρες σελῖδες τῆς Κατοχῆς.

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

./.

Η ΖΩΗ
ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

'Η ζωή τῶν Προσφύγων στά Γερμανοκρατούμενα ἐδάφη δέν ἦταν βέβαια ρόδινη.

'Η πεῖνα καί ἡ δυστυχία ἦταν ἁπλωμένη στή ζώνη πού διοικοῦσαν οἱ Γερμανοί.

'Αναγκάζονται οἱ πρόσφυγες νά καταφεύγουν στή Γενική Διοίκηση Μακεδονίας καί ειδικά στήν 'Υπηρεσία Προνοίαςπού διηύθυνεν ὁ τέως Δήμαρχος Δράμας Μαζιώνης.

Σέ προηγούμενο κεφάλαιο εἴδαμε ὅτι οἱ πρόσφυγες εἶχαν ὀργανώσει τοπικές ἐπιτροπές, τούς παρεχωρεῖτο στέγη καί στούς ἐγκαθισταμένους στά χωριά ἐδίδετο καί γεωργικός κλῆρος.

'Αλλά ἐχρειάζοντο καί καθημερινή ἐργασία γιά νά ἐξασφαλίσθῆ ὁ επιούσιος.

Δικηγόροι ἔγιναν αἰτησιογράφοι, ἔμποροι ἔγιναν πλανόδιοι μικροπωληταί. 'Επιστήμονες ἔγιναν ἐργάτες. 'Εργάτες ἔγιναν μαυραγορῖτες. Κάθε ἕνας προσεπάθησε νά ἐπιζήσῃ. 'Αλλά διετήρησαν μεταξύ των μιά χαρακτηριστική ἑνότητα πού τούς ὑπεβοήθησε νά περάσουν ὅσο τό δυνατόν πιό ἀνώδυνα τίς κρίσιμες ἐκεῖνες ἡμέρες.

'Η 'Ελληνική Κυβέρνηση τῶν 'Αθηνῶν τούς παρεστάθη μέ κάθε δυνατό τρόπο ἀρωγῆς. Αὐτό ειναι μιά ἀλήθεια πού ὁμολογεῖται ἀπό ὅλους. 'Αλλά οἱ ἀνάγκεςτων ἦσαν τεράστιες. Σέ 170.000 ὑπολογίζονταν οἱ πρόσφυγες ἀπό τά Βουλγαροκρατούμενα ἐδάφη. 'Απ'αὐτές οἱ 30.000 καί πλέον προήρχοντο ἀπό τόν νομό Δράμας. Στά μέρη ὅπου ἐγκατεστάθησαν μετέδωσαν τόν πατριωτικό παλμό τους καί ἀγωνίσθηκαν γιά τήν ἀποτίναξη τῆς ξενικῆς κατοχῆς.

'Αλλά καί ἐκεῖ τά ὄργανα τῆς Βουλγαρικῆς προπαγάνδας τούς κατεδίωξαν καί πολλούς ἐδολοφόνησαν.

Χαρακτηριστική εἶναι ἡ περίπτωση τοῦ Γεωργίου Κουμτζέλη. Προπολεμικά ἦταν Γραμματέας στήν Κοινότητα 'Αγίου 'Αθανασίου Δράμας. Στήν Κατοχή διέφυγε στήν Γερμανοκρατούμενην 'Ελλάδα. 'Από τήν Γενική Διοίκηση τοποθετήθηκε Γραμματέας στήν Κοινότητα Κέλλης- Φλωρίνης. 'Ανέπτυξε πλούσια ἐθνική Δράση. Κάποιο πρωϊνό ἐνῶ ἐπήγαινε στήν Φλώρινασυνελήφθη ἀπό ὄργανα τῆς Βουλγαρικῆς 'Οχράνα καί ἐξετελέσθη λίγες ἡμέρεςπρό τῆς ἀπελευθερώσεως.

'Αλλά καί μέσα στή Θεσσαλονίκη οἱ πρόσφυγες μέ τήν καθοδήγηση τῶν προσφυγικῶν ἐπιτροπῶν τους, ὑπεκίνησαν μεγάλες μαζικές ἐκδηλώσεις κατά τῶν Βουλγάρων.

'Ιδίως τήν ἐποχή πού τμήματα τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ διῆλθαν ἀπό τήν Μακεδονική πρωτεύουσα γιά νά ἐνισχύσουν τούς Γερμανούς

./.

στόν πόλεμο έναντίον των άνταρτών στή Κεντρική καί Δυτική Μακεδονία.

Όλη ή Θεσσαλονίκη παρέμεινε κλειστή καί σιωπηλή τήν ήμέραν έκείνη σέ ένδειξη διαμαρτυρίας γιά τό πέρασμα των Βουλγάρων.

Οί Γερμανοί τά έχασαν μπροστά στή μεγαλειώδη αύτήν έκδήλωση, καί δέν έπέτρεψαν τήν άφιξη άλλων Βουλγάρων.

ΦΥΓΗ
ΠΡΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

Στή Δράμα στά Έλληνικά Έκπαιδευτήρια ήταν έγκατεστημένα τά Γερμανικά Γραφεία εύρέσεως έργασίας.

Οί Γερμανοί είχαν άποστείλει στάπολεμικά μέτωπα όλους τούς άνδρες των.

Τά μετώπισθεν τά έργοστάσια πού παρασκεύαζαν τά ύλικά τού πολέμου είχαν άπομείνει χωρίς έργατικά χέρια. Είχαν άνάγκη άπό έργάτες όπως είχαν άνάγκη άπό στρατιώτες.

Χωρίς τόν έργάτη πού παρασκεύαζε τά πολεμικά ύλικά δέν ήταν δυνατόν νά πολεμήση ό Γερμανός Στρατιώτης καί ό πόλεμος θά έχάνετο. Όπως καί τελικά παρά τίς τρομερές γερμανικές νίκες οί Γερμανοί ένικήθησαν άπό τήν έλλειψη έλαφρών πολεμικών έφοδίων.

Ή Γερμανική προπαγάνδα άνεζήτησε τά έργατικα χέρια στούς κατοίκους των Κατεχομένων άπό τήν Γερμανία Κρατών.

Ή προπαγάνδα των Συμμάχων άντέδρασε μέ όλη τήν δύναμή της. Γιατί ή ένίσχυση αύτων των ξένων έργατων στήν Γερμανικήν Οίκονομία ήταν πραγματικά άνυπολόγιστου άξίας.

Άλλά οί δυσμενείς συνθήκες διαβιώσεως στά ύπό Κατοχήν έδάφη έξηνάγκασαν πολλούς νά καταφύγουν στά Γερμανικά έργοστάσια. Ήταν γι'αύτούς ή μοναδική λύση σωτηρίας.

Έτσι καί στή Δράμα. Μόλις ώργανώθηκε τό Γερμανικό Γραφείο Έργασίας έσπευσαν πολλοί Έλληνες τής πόλεως καί τής ύπαίθρου νά έγγραφούν.

Οί Γερμανοί έθεσαν άμέσως τούς ύποψηφίους μετανάστες κάτω άπό τήν προστασία τους.

Οί Έλληνες έσώζοντο άπό κάθε Βουλγαρική καταδίωξη.

Όσοι πεινούσαν, όσοι έπρόκειτο νά πάνε στά καταναγκαστικά έργα τής Βουλγαρίας, όσοι κινδύνευαν νά φυλακισθούν άπό τούς Βουλγάρους καί νά θανατωθούν όλοι έτρεξαν έκεί στό Γερμανικό Γραφείο Εύρέσεως Έργασίας.

Οί Βούλγαροι βλέποντες ότι τούς διαφεύγουν τά θύματά τους άντέδρασαν. Άρχισαν νά καθυστερούν τά διάφορα δικαιολογητικά πού έπρεπε νά έκδοθούν έπ'όνόματι των Έλλήνων, ώστε ν'άναχωρησουν

./.

οἱ ἀποστολές καί οἱ Γερμανοί νά τούς ἀπορίφουν τίς αἰτήσεις.

Εὐτυχῶς τίς περισσότερες φορές οἱ Ἕλληνες ἐνημέρωναν τούς Γερμανούς καί ἔτσι ἐπετυγχάνετο ἡ εὐνοϊκη διά τούς Ἕλληνες λύση.

Χιλιάδες Δραμηνοί ἔφυγαν τότε πρός τήν Γερμανία.

Κανείς δέν μπορεῖ νά τούς προσάψη καμμιά κατηγορία γιά τήν φυγή τους αὐτή.

Ἔπρεπε νά ἐπιζήσουν σάν Ἕλληνες χωρίς νά ὑποκύψουν στούς Βουλγάρους καί τό ἐπέτυχαν.

Στήν Γερμανία ἐργάσθηκαν σκληρά ἀλλά εἶχαν ἱκανοποιητική ἀμοιβή. Ἔστελναν ἐμβάσματα στίς οἰκογένειές των στόν νομό Δράμας ὑποβοηθῶντας τήν ἐπιβίωσή τους.

Ἀλλά τό σπουδαιότερον ἦταν ὅτι οἱ οἰκογένειές των εἶχαν τώρα τήν Γερμανική προστασία καί ἔτσι ἦταν δύσκολο γιά τούς Βουλγάρους νά τίς καταδιώξουν.

Μετά τήν Κατοχή ὅλοι τους σχεδόν ἐπέστρεψαν στό νομό Δράμας κι' ἀπετέλεσαν μέ τίς γνώσεις πού ἀπέκτησαν στήν Γερμανία, τά πιό προοδευτικά στοιχεῖα τῆςπεριοχῆς.

Ἦταν λοιπόν ἡ μετάβαση στή Γερμανία τῶν Ἑλλήνων Δραμηνῶν ἕνα θαυμάσιο καί ἐπωφελές γιά τόν Ἑλληνισμό τοῦ Νομοῦ Δράμας, τέχνασμα.-

---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24ον

ΟΙ ΔΙΩΓΜΟΙ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

Σέ 9.000 περίπου ἀνέρχονται οἱ Ἰσραηλῖτες πού ζοῦσαν σέ ὅλη τήν Ἀνατολική Μακεδονία - Θράκη πρίν ἀπό τόν πόλεμο. Ἐπεδίδοντο σέ διάφορες ἐργασίες, ἀλλά ἰδιαίτερη ἦταν ἡ ἐπιτυχία των στό ἐμπόριο.

Φιλικές καί ἀγαθές ἦταν οἱ σχέσεις των μέ τούς Ἕλληνες.

Μόλις εἰσῆλθαν στή Δράμα οἱ Βούλγαροι προσεπαθησαν νά τούς προσεταιρισθοῦν τούς Ἑβραίους καί νά τού μεταχειρισθοῦν ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων Χριστιανῶν. Οἱ Ἰσραηλῖτες ἀρνήθηκαν. Εἶναι πρός τιμήν των καί ἀκόμα περισσότερο εἶναι ἄξιοι τῆς τιμῆς αὐτῆς γιατί ἐγνώριζαν πολύ καλά τί τούς ἀνέμενε.

Τά πρῶτα μέτρα πού ἐλήθφησαν ἀπό τούς Βουλγάρους ἐναντίον τῶν Ἑβραίων ἦσαν:

α) Καταγραφή τῆς περιουσίας των, δήμευση τοῦ 20 % αὐτῆς καί δέσμευση τοῦ ὑπολοίπου.

β) Ἡ ὑποχρεωτική τοποθέτηση τοῦ κίτρινου πεντάλφα στό στῆθος των καθώς καί στίς πόρτες τῶν σπιτιῶν καί τῶν καταστημάτων των.

γ) Ἡ ἀπαγόρευση κάθε ἐργασίας στούς Ἰσραηλῖτες.

δ) Ἡ κατάσχεση ὅλων τῶν τιμαλφῶν.

ε) Ἡ ἀπαγόρεσυη διελεύσεως τῶν Ἰσραηλιτων ἀπό τά κεντρικά μέρη τῆς πόλεως καί τῆς εἰσόδου των στά δημόσια θεάματα καί κέντρα ψυχαγωγίας.

Ἡ ζωή τῶν Ἑβραίων ἐκτός ἀπό τίς παραπάνω καταπιέσεις ἦταν παρόμοια τυρανική ὅπως καί τῶνΧριστιανῶν Ἑλλήνων.

Στίς 27-I-1943 γίνεται ἡ πρώτη ἐπιστράτευση πολλῶν Ἑβραίων γιά τά δημόσια ἔργα τῆς Βουλγαρίας. Στίς 20-II- 43 οἱ Ἰσραηλῖτες αὐτοί στό Λόμ τῆς Βουλγαρίας παραδίδονται στούς Γερμανούς πού τούς μεταφέρουν στά στρατόπεδα τοῦ θανάτου καί στά τρομερά κρεματόρια.

Τά μεσάνυχτα της 3-4- Μαρτίου 1943 οἱ Βούλγαροι συλλαμβάνουν ὅλους τούς Ἰσραηλῖτες τῆς Δράμας καί τῶν ἄλλων πόλεων τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας- Θράκης. Στή Δράμα τούς ἐγκλείουν στίς καπναποθῆκες.

Ἐκεῖ σπεύδουν οἱ Ἕλληνες νά τούς δώσουν ὅτι εχουν γιά νά τούς βοηθήσουν στό ταξίδι χωρίς γυρισμό πού ἔχουν νά κάνουν Κλαῖνε οἱ Ἕλληνεςκαί Ἑλληνῖδες τῆς Δράμας γιά τόν χωρισμό ἀπό τούς φίλους τους Ἰσραηλῖτες. Οἱ Ἰσραηλῖτες μετεφέρθησαν ἔπειτα ἀπό 3ημέρες στήν Ἄνω Τζουμαγιά ἀπό ἐκεῖ στή Ντούμπνιτσα, μετά στή Σόφια καί τελικά στό Λόμ.

Οἱ Βούλγαροι τούς κατέκλεψαν καί τούς ἄφησαν γυμνόδυτους καί πεινασμένους νά δουλεύουν σάν σκλάβοι στά διάφορα δημό-

σια ε;γκ της Βουλγαρί ς . Στίς 27-ΙΙ-43 τούς παρέδωσαν στούς Γερμανούς.

Οἱ Γερμανοί τούς μετέφεραν στά φρικτά στρατόπεδά των ὅπου ὅλα σχεδόν τά παιδιά ἀγόρια καί κορίτσια μέχρις ἡλικίας 14 ἐτῶν τά ἐθανάτωσαν μέ ἀσφυκτικά ἀέρια καί τά πτώματα τά ἔκαψαν στά κρεματόρια.

Οἱ ὑπόλοιποι ἐδούλευαν σάν σκλάβοι. Τακτικά ἐγίνετο ἰατρική ἐπιθεώρηση. Ὅσοι ἀπό τήν πεῖνα καί τίς κακουχίες δέν ἦσαν σέθέση νά προσφέρουν ἱκανοποιητικήν ἐργασία ἀπεστέλλοντο στούς θαλάμους ἀερίων ὅπου ἐθανατώνοντο.

Ἡ φρίκη τῶν στρατοπέδων αὐτῶν ἀποτελεῖ μιά ἀπό τίς μελανώτερες σηλῖδες τῆς παγκοσμίου Ἱστορίας.

Ἐλάχιστοι ἐπέστρεψαν ζωντανοί στή Δράμα.

Σάν ἔνδειξη τῆς ευγνωμοσύνης τῶν Ἑλλήνων Ἰσραηλιτῶν τῆς Αἰγύπτου γιά τήν ἀγάπη τῶν Χριστιανῶν Ἑλλήνων πρός ὅλους τούς Ἑβραίους τῆς Ἑλλάδος στά χρόνια τῆς Κατοχῆς, ἀπεστάλη τό 1945 στήν Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν μια Ἑλληνική σημαία κεντημένη ἀπό κοπέλλες του Ἰσραήλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 25ον

Η ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΘΗΡΙΩΔΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΣ

ΑΝΤΙΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

Από τά μέσα περίπου 'Οκτωβρίου 1941 δ ως ειδαμε σέ προηγούμενο κεφάλαιο οί Βούλγαροι διακόπτουν τήν παροχή προστασίας πρός τούς Έλληνες κομμουνιστές καί άρχίζουν μιάν έντυπωσιακή καί έντατική δίωξή των.

Μελετώντας τήν Βουλγαρικήν ίστορία κατέληξα στό συμπέρασμα ότι οί Βούλγαροι δέν είναι ούτε Κομμουνιστές ούτε άντικομμουνιστές. Είναι άπλως Βούλγαροι σωβινιστές. Γι'αύτό ό έπιδειχθείς κατά τήν Κατοχή φανατικός άντικομμουνισμός των άπεδείχθη τελικά ότι ήταν άπλως Βουλγαρισμός τού χειρίστου είδους. 'Απέβλεπεν όχι στήν καταδίωξη των κομμουνιστών άλλά κυρίως στήν δολοφονία των άγνων 'Ελλήνων 'Εθνικιστών.

Οί Βούλγαροι διέβλεπαν ότι ένώ οί Έλληνες κομμουνισταί μέ τήν άφελή, προδοτική καί άνόητη βουλγαροφιλία των ήταν άκίνδυνοι άντίθετα οί άγνοί Έλληνες 'Εθνικιστές μέ τόν φανατικό πατριωτισμό των, άποτελούσαν τόν ύπέρτατο γι'αύτούς κίνδυνο. Καί είχαν όρθά προβλέψει. Μέ τό κάλυμμα λοιπόν τού 'Αντικομμουνιστικού 'Αγώνος, γιά νά μήν έμποδίζονται στό έγκληματικό των έργο, άπό τούς Γερμανούς πατρώνές των, έπεδόθησαν άνενόχλητοι στή συνέχιση τού έργου τής έξοντώσεως των άγνων Ελλήνων.

Έχαρακτήριζαν σάν Κομμουνιστή κάθε Έλληναπατριώτη κι'έτσι τόν έξόντωναν άνενόχλητοι. Ο θάνατος μέ βασανιστήρια καί ξυλοδαρμούς ήταν σύνηθες φαινόμενο.

Κάθε φορά συνελάμβαναν κανένα Κομ/στή εφρόντιζαν ~~νά είναι~~ έντυπωσιακή ή τιμωρία του. Παρείχαν έτσι στούς Γερμανούς τήν έντύπωση ότι όλη αύτή ή, κατά των Ελλήνων, δραστηριότης των, άποβλέπει στόν 'Αντικομμουνιστικόν άγώνα καί όχι στήν έξόντωση τού Έλληνισμού.

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΚΑΤΑΔΑΡΑΙ

ΣΤΗ ΔΡΑΜΑ

Χαρακτηριστική είναι ή κατάθεση στίς Έλληνικές 'Αρχές τού Νικολάου Χτ. Πολυδώρου, καπνέμπου Δράμας.

" Κατά τήν 15ην Δεκεμβρίου 1941 ήλθεν είδικόν Βουλγαρικόν έκτελεστικόν άπόσπασμα στή Δράμα έκ 12 άνδρών φερόντων πολιτικήν περιβολήν, άλλά μέ όπλα καί μάλιστα καί μέ έν όπλοπολυβόλον.

'Αρχηγός αὐτοῦ ἦτο ὁ Βασίλειος Γεωργῆεφ, Δ/ντής τῆς ἀσφαλείας τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Αἰγαίου, μέ ἕδρα τήν Ξάνθη.

Τό ἀπόσπασμα ἔμεινεν εἰς τόξενοδοχεῖον " Θεσσαλονίκη" εἰς το ὁποῖον ἤμουν ὑπάλληλος . Σκοπός τῆς ὁμάδος αὐτῆς ἦτο ἡ καταδίωξις τῶν Κομ/στῶν. 'Υπό τό πρόσχημα ἐρεύνης πρός ἀνακάλυψιν τούτων, ἐτοποθέτουν ἐνέδρας καθ'ἑκάστην νύκτα, αἵτινες ἐφόνευον πάντα κυκλοφοροῦντα εἰς τάς ὁδούς καί πάντα εἰσερχόμενον ἤ ἐξερχόμενον ἐκ Δράμας.

'Εκτός τῶν οὕτως ἐκτελουμένων εἰσήρχοντο εἰς τάς οἰκίας, συνελάμβανον κυρίως ἐθνικόφρονας καί ἐξετέλουν ἄνευ διαδικασίας τούτους.

Μεταξύ τῶν ἐκτελουμένων ἦτο πάντως καί εἷς ἀριθμός ΚΟμ/στῶν , πέριξ τοῦ ὀνόματος κυριως τῶν ὁποίων ἐγίνετο θόρυβος, ὅτι δῆθεν ἐξετελέσθησαν , ἐνῶ προσεπάθουν νά δραπετεύσωσιν. Εἰς ἄλλαςοικίας πάλιν ἐκτός τῶν συλλήψεων προέβαινον εἰς λεηλασίας, ἀφαιροῦντες πᾶν πολύτιμον. Ενθυμοῦμαι π.χ. τοιαύτας ληστευθεῖσας οἰκίας τοῦ 'Ιωάννου Λαζαροπούλου (ὁδός Σολωμοῦ), Χρυσῆς Βουγιουκλῆ (ὁδός Σολωμοῦ), Εὐριπίδου Βαφείδου (ὁδός Π.Τσαλδάρη), Πολυδώρου Νικολάου....".

Αὐτός ἦταν ὁ Βουλγαρικός 'Αντικομμουνισμός.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΝ

Στίς 15 'Ιανουαρίου 1942 τό ἀπόσπασμα τοῦ Βουλγάρου Βασιλ. Γιεωργκῆεφ, συνεχίζοντας τήν ἐγκληματική του δραστηριότητα συνέλαβε 40 "Ελληνες. 'Απ'αὐτούς ἐπέλεξαν 10 ἄτομα τά ὁποῖα καί ἐδολοφόνησαν μέ τή κατηγορία ὅτι δῆθεν ἦταν Κομμουνισταί Κι'ὅμως οἱ δολοφονηθέντες δέν εἶχαν οὐδέποτε καμμία σχέση μέ τόν Κομμουνισμό.

Μέ τό πρόσχημα τῆς ἐρεύνης γιά τήν ἀνακάλυψη....Κομμουνιστῶ προέβαινε σέ λεηλασία διαφόρων 'Ελληνικῶν σπιτιῶν. Χρυσαφικά καί ἄλλα τιμαλφῆ καθώς καί κάθε εἶδος πού μποροῦσεν εὔκολα νά πωληθῆ ἀπετελοῦσε τόν κύριο στόχο τῶν ἐρευνῶν των.

Ο ΔΗΜΙΟΣ

ΑΡΧΙΚΗΠΟΥΡΟΣ

'Ο Βούλγαρος ἀρχικηπουρός του Δημου Δραμας ὑπερηφανεύεταν ὅτι εἶχε δολοφονήσει 88 "Ελληνες καί ὅτι πολύ σύντομα θά τούς ἔφτανε στόν ἀριθμό 100.

Στίς 14-6-1942 Βούλγαροι χωροφύλακες κρατοῦσαν τό κομένο κεφάλι ἑνός σκοτωμένου "Ελληνος ἀπό τά λύργια καί τό ἐπεδείκνυαν μέ ὑπερηφάνεια στούς κατοίκους τῆςΔράμας.

Τόν 'Ιούνιο τοῦ 1942 πέθανε ἀπό τόν ἀνελέητο ξυλοδαρμό τῶν Βουλγάρων ὁ Δημ. Καραβίδας Βαφέας ἀπό τήν Δράμα.

./.

Ο ΑΓΑΛΜΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΟΥ

'Ο Έλληνας ὑπάλληλος τοῦ Δήμου Δράμας 'Ιωάννης Γεωργίου σέ κατάθεσή του πρός τίς πέραν τοῦ Στρυμῶνος 'Ελληνικές 'αρχές καταθέτει, ὅτι μέ ἐντολή τοῦ Έλληνα Δημάρχου Δράμας 'Αθανασ. Τριανταφυλλίδου ἔκρυψε μέσα στή γῆ, τό ἄγαλμα τοῦ Έλληνος ἀντάρτου, τήν 'Ελληνική σημαία τῆς Δημαρχείας, τίς εἰκόνες τοῦ Βασιλέως (Ελλήνων) καί του Διαδόχου καί τό ἀπόρρητον ἀρχεῖο τοῦ Έλληνος Δημάρχου.

Δυστυχῶς στίς 15 Μαρτίου 1942 ἀνεκαλύφθη ἡ κρύπτη μέ ἀποτέλεσμα ὅσοι ὑπεβοήθησαν στήν ἀπόκρυψη νά συλληφθοῦν καί νά βασανισθοῦν ἀπάνθρωπα. Δύο μάλιστα πέθαναν ἀπό τά βασανιστήρια. Οἱ ὑπόλοιποι ἀφέθησαν ἐλεύθεροι ἔπειτα ἀπό μῆνες μέ διάφορες πολυδάπανες δωροδοκίες βουλγάρων ἀξιωματούχων.

Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ
ΤΟΥ ΡΟΥΜΠΑΖΩΛΗ

'Η Παναγιώτα σύζυγος Θ. Αυτοίσταλη κάτοικος Δράμας καταφυγοῦσα στή Θεσσαλονίκη στίς 2-6-1944 καταθέτει στίς ἐκεῖ 'Ελληνικές 'Αρχές:

" Πρό ἡμερῶν ἐδολοφονήθη ὑπό Βουλγάρων ἐντός της οἰκίας το ὁ γέρων καφεπώλης 'Ιωάννης Ρουμπαζώλης ἀπό τήν Ήπειρο. Οἱ Βούλγαροι τοῦ ἀφήρεσαν 40 χρυσά εἰκοσόφραγκα καί 100.000 λέβα. Τό πτῶμα του ἔμεινεν ἄταφον περί τάς τέσσερας ἡμέρας".

Γιά φόνους 'Ελλήνων καταθέτει καί ὁ 'Ανέσιης Πέτρου κάτοικος Δράμας στίς 23-4-1944.

8 ΝΕΚΡΟΙ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΕΣ

'Ο 'Αναστάσιος Χαραλαμπίδης ἀπό τήν Νέα 'Αμισσό καταθέτει στίς 19-2-1944.

" 'Ο Βούλγαρος ἀστυνόμος τοῦ χωριοῦ μας, δέρνει ἀνηλεῶς τούς Έλληνας. Δι'ἀσημάντους ἀφορμάς μᾶς φυλακίζουν.

Πρό ἑνός μηνός μετέβην εἰς Δράμαν δι'ἐργασίαν. Πρό τοῦ δικαστικοῦ Μεγάρου εἶδα 8 πτώματα ἀποκεφαλισμένα ἀνήκοντα εἰς νεαρούς 'Ελληνόπαιδας ἡλικιας 18-20 ἐτῶν. Κανείς δέν ἐπληροφορήθη τήν αἰτίαν τῆς ἐκτελέσεώς των".

ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙ

Σέ ὅλη τήν διάρκεια τῆς Κατοχῆς δέν σταμάτησαν οἱ ξυλοφαρμοί καί τά ἄλλα βασανιστήρια σέ βάρος τῶν ἐλαχίστων 'Ελλήνων πού εἶχαν ἀπομείνει στό Νευροκόπι.

Οὔτε οἱ βιασμοί τῶν 'Ελληνίδων σταμάτησαν.

'Ανάμεσα στούς Βουλγάρους βασανιστές διεκρίνοντο γιά τήν θηριωδία τους καί τή πληθώρα βιασμῶν 'Ελληνίδων πού εἶχαν διαπράξει ὁ Βούλγαρος κοινοτικός Χωροφύλακας Μίκλος Νικ. Λαζάρως

καταγόμενος ἀπό τό 'Ογκνιάνοβο τῆς Βουλγαρίας καί ὁ Βούλγαρος 'Αγροφύλακας 'Ιωάννης Μιέλτσωφ.

Συνεργοί καί ἠθικοί αὐτουργοί στά ἐγκλήματα αὐτῶν τῶν ἀνθρωπομόρφων κτηνῶν ἦσαν ἐξωμότες Ἕλληνες Σλαυοφῶνοι πού εἶχαν προσχωρήσει ἀπό τά χρόνια τοῦ Μακεδονικοῦ 'Αγῶνος στήν Βουλγαρική 'Εξαρχία καί ἀπέκτησαν κατά τήν Κατοχή τήν Βουλγαρικην ὑπηκοότητα.

Τόν 'Οκτώβριο τοῦ 1944 μέ τήν ἀποχώρηση ἀπό τήν Μακεδονία τῶν Βουλγαρικῶν Στρατευμάτων κατέφυγαν καί οἱ ἐξωμότες αὐτοί μαζύ τους στήν Βουλγαρία ὅπου εὑρίσκονται μέχρι σήμερα κατέχοντες θέσεις στό Κομμουνιστικό Κόμμα Βουλγαρίας.

ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ

Στίς 12 Σεπτεμβρίου 1943 ἐπί κεφαλῆς ούλαμοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ φθάνει στό χωριό Χαριτωμένη ὁ Βούλγαρος Ταγματάρχης 'Αταναστ. Στόεφ καταγόμενος ἀπό τό Ρουχτσούκιο ἤ Ρελίκα τῆς Βουλγαρίας. Μαζύ του εἶναι ὁ Βούλγαρος Λοχαγός 'Ιβάν Κατσάρωφ καί ὁ Λοχίας 'Αλεξαντερ Βασίλωφ καταγόμενος ἀπό τή Γούσια- Δουνάβεως Βουλγαρίας.

Συλλαμβάνουν καί ἐκτελοῦν 22 ἄτομα.

'Ο Χρῆστος 'Αναστ. Πιρετζῆς κάτοικος Χαριτωμένης Δράμας καταθέτει τήν 30-9-43 στίς 'Ελληνικές 'Αρχές Θεσσαλονίκης ὅπου κατέφυγε, τά κάτωθι:

" Αἱ Βουλγαρικαί 'Αρχαί πληροφορηθεῖσαι ὅτι εἰς τήν περιοχήν Μπόζ Ντάγ / Μενοίκιον ὄρος/ μεταξύ Σερρῶν καί Δράμας ἐνεφανίσθη μικτή Κομμουνιστική Συμμορία /Βουλγάρων καί 'Ελλήνων κομμουνιστῶν/ διέταξαν τήν σύλληψιν 'Ελλήνων ἐκ τῶν χωρίων Καλῆς Βρύσης Χαριτωμένης καί Μικροπόλεως.

Πράγματι τήν 12-9-1943 ἀφίκετο ἐκ Δράμας εις Χαριτωμένην ἀπόσπασμα δυνάμεως ούλαμοῦ μετά τοῦ Βουλγάρου λοχαγοῦ Κατσάρωφ, ὅστις προέβη ἀμέσως εις τήν σύλληψιν τῶν ἀρρένων ἀτόμων ἑκάστης οἰκογενείας τῆς ὁποίας ἐτύγχανον ἀπόντα ἄτομα καί τά ὁποῖα πρό πολλοῦ καιροῦ εἶχον μεταναστεύση λαθραίως εἰς Θεσσαλονίκην , διά ν'ἀποφύγουν τάς Βουλγαρικάς ὠμότητας.

Κατά τούς Βουλγάρους ὅμως τά ἀπόντα ἄτομα πιθανόν νά ἦσαν τά ἄποτελοῦντα τήν ἐν λόγωσυμμορίαν εἰς τήν περιοχήν ταύτην.

Συνελήφθησαν δέ οἱ ἑξῆς ἐκ Χαριτωμένης:

1) Κων/νος Τριανταφυλλίδης ἐτῶν 60 μετά τοῦ υἱοῦ του Γεωργίου ἐτῶν 19, πρό μιᾶς ἑβδομάδος ἐπανακάμψαντος ἐκ Γερμανίας ὅπου εἶχε μεταβεῖ ὡς ἐργάτης διά ν'ἀποφύγη τά δεινά τῶν Βουλγάρων.

./.

2) 'Ηλίας Χαρ λαμ ίδης μετά τῶν δύο υἱῶν του Χρήστου ετῶν Ι8 καί Γεωργίου ἐτῶν Ι4.

3) Χαράλαμπος Δεκλείδης ἐτῶν 40

4) 'Αθανάσιος Π παδόπουλος ἐτῶν 40

5) Χαράλαμπος 'Ελευθεριάδηε ἐτων 45

6) 'Ηλίας 'Αθανασιάδηε ἐτῶν 50

7) Μιχαήλ Μι αηλίδης ἐτῶν Ι4.

8) 'Ανέστης Χατζίδης ἐτῶν 25

9)-'Ιωάννης Τσιγγέ ης ἐτῶν 66

Ι0) Κων/νος Συμεωνίδης ἐτῶν 40.

ΙΙ) Δημήτριος Σιχερλῆς ἐτῶν 43

Ι2) Μιχαήλ Σιχερλῆς υιός τοῦ ἀνωτέρω ἐτῶν 22

Ι3) Παναγιώτης 'Ιορδανίδης ἐτῶν 38

Ι4) 'Αναστά ιος 'Ιορδανίδηε, ἀδελφός του ἐτῶν 35

Ι5) Κων/νος 'Ιορδανίδης υἱός του ἐτῶν Ι5

Ι6) Τριαντάφυλλος Τριανταφυλλίδη ἐτῶν 35

Ι7) Βασίλειος Σερβερίδης ἐτῶν 45

Ι8) Βλάχος σαρακατσάνος ἀγνώστου ἐπωνύμου

Ι9) "Ετερος ἐπίσης ἐκ Μικροπόλεως ἀγγώστου ἐπωνύμου ὅστις εἶναι γαμβρός τοῦ 'Αθανασίου Δασκάλου.

Πάντες οἱ ἀνωτέρω ἐξετελέσθησαν ὁμαδικῶς διά πολυβόλου τήν Ι5η Σεπτεμβρίου Ι943 βορείως τῆς Χαριτωμένης.

Διοικητής τοῦ ἐκτελεστικοῦ ἀποσπάσματος ἦταν ὁ Βούλγαρος Λοχαγός 'Ιβάν Κατσάρωφ. Οὗτος ἐφιλοξενήθη ἀπό Ι3ης μέχρι Ι5ης Σεπτεμβρίου εἰς τήν οἰκίαν τοῦ ἡγέμοντος Κων/νου Τριανταφυλλίδου μετά 25 στρατιωτῶν του, τυχών ἐξαιρετικῶν περιποιήσε Εἰς τό τέλος ὅμως συνέλαβεν καί αὐτόν τόν ἴδιον μετά τοῦ υἱοῦ του Γεωργίου καί τούς ἐτυφέκισεν.

Εἰς μάτην ὁ,ἀτυχής οὗτος "Ελλην ἐ ελιπάρει τόν Βούλγαρον Αλξ/κόν νά χαρίση τήν ζωήν τουλάχιστον τοῦ υἱοῦ του.

Μετά τήν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω ἐξαπελύθη ἀγρία τρομοκρατία εἰς ὁλόκληρον τήν περιφέρειαν διά συλλήψεων, δαρμῶν, φυλακίσεων, καί ἐκτοπίσεως κατοίκων τῶν πέριξ χωρίων Μικροπόλεως , Καλῆς Βρύσης, Καλλιθέας, Γραμμένης κ.λ.π."

Στίς 9-5-Ι944 "Ελληνες ἀντάρτες συμπλέκονται στό Μενοίκιον ὅρος μέ τμήματα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ.

'Αγρία τρομοκρατία ἐξαπολύεται σέ βάρος τῶν 'Ελλήνων τῆ περιοχῆς.. Τόν 'Ιούνιο τοῦ Ι944 ὁ Βούλγαρος Ανθ/γός Ντιμίτρι Σισκώφ, ἔρχισε νά ἐπεκτείνη τήν " ἐρωτική"του δραστηριότητα καί στήν Χαριτωμένη. "Αρχισε νά καλῆ δῆθεν γιά ἀνάκριση ὡραῖες 'Ελληνῖδες καί στή Μικρόπολη. Τίς περισσότερες μέ τή ἀπειλή τοῦ ὅπλου του τίς ἐβίασε αὐτός καί οἱ στρατιῶτες του.

Τόν 'Ιούλιο τοῦ 1944 φθάνει ὁ ἴδιος μέ τό ἀπόσπασμά του στή Χαριτωμένη καί γιά νά τρομοκρατήση τούς κατοίκους πυρπολεῖ τά σπίτια τῶν Περικλῆ Γονατιάδου, Δαβίδ Τσεγγέλη, 'Ελευθερίου Βασιλειάδου καί ἑπτά ἄλλα οἰκήματα.

Χαρακτηριστική εἶναι καί ἡ κατάθεση πρός τίς 'Ελληνικές 'Αρχές τοῦ Γεωργίου Κίκου ἀπό τήν Χαριτωμένη.

" Κατ'ἐπανάληψιν ξυλοκοπούμεθα βάσει ψευδῶν κατηγοριῶν τάς ὁποίας δημιουργοῦν οἱ Βούλγαροι Αστυνομικοί εἰς βάρος μας. Οὕτως ἐφυλακίσαν τούς συγχωριανούς μου Βασιλ. Ζαμπίτην, Σάββαν Νταουτζῆν καί Ν. Παπαδόπουλον ανευ οὐδεμιᾶς αἰτίας".

Οἱ Περικλῆς Κοθνατιάδης, Λεωνίδας Δεληγιανναkίδης καί 'Ηρακλῆς Σάββας ἀπό τήν Χαριτωμένη καταθέτουν ἐπίσης:

" ...'Υπό τό προσχημα ὅτι κρύπτομεν ὅπλα μᾶς συνέλαβον καθώς καί ἄλλους καί μᾶς ἐξυλοκόπησαν ἀγρίως. 'Επίσης μᾶς ἀφήρεσαν τά χρήματά μας καί τά τιμαλφῆ....."

ΜΙΚΡΟΠΟΛΗ

Τήν 8 Φεβρουαρίου 1944 φθάνει στή Μικρόπολη ἐπί κεφαλῆς διμοιρίας Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ ὁ Βούλγαρος 'Ανθ/γός Ντιμίτροι Σιμώφ καταγόμενος ἀπό τό Σιαρπαντί Βουλγαρίας . 'Από τήν ἡμερα αὐτή μέχρι τό τελος της Βουλγαρικῆς κατοχῆς ὁ,κτηνώδης αὐτός 'Ανθ/γός ἐβασάνιζε καθημερινά τούς κατοίκους τῆς Μικροπολεως με κάθε τρόπο.

'Αφάνταστα εἶναι τά μαρτύρια πού ὑπέστησαν οἱ ἄνδρες ἀπό,αὐτόν. 'Από τά τρομερά βασανιστήρια πού τούς ἐπέβαλε κατέστησαν ἀνάπηροι πολλοί κάτοικοι τῆς Μικροπόλεως ὅπως ὁ Κων/νος Κασαντρίδης, ὁ Στέργιος Μελέχρας, ὁ Κων/νος Χη Παναγιωτίδης, ὁ Δημήτριος 'Αδαμίδης καί πολλοί ἄλλοι.

Τίς νύκτες αὐτός ὁ " γενναῖος" ἀνθυπολοχαγός ἐπεδίδετο στόν βιασμό 'Ελληνίδων. Μετά τόν βιασμό τίς παρέδιδε στή διμοιρία του γιά νά τίς βιάσουν καί οἱ Βούλγαροι Στρατιῶτες του. Στούς βιασμούς ἐλάμβανε μέρος καί ὁ Βούλγαρος Κομιτατζῆς Κόστα Βοζίκ Μπότσεφ ἀπό το "Ανω Νευροκόπι. 'Εγεύετο κι'αὐτός τά ὑπολείματα τῆς εὐτυχίας του κ. 'Ανθυπολοχαγοῦ σάν τά τσακάλια

Στίς 9-5-1944 Ελληνες ἀντάρτες συμπλέκονται μέ τμῆμα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ. Τήν ἑπομένην οἱ Βούλγαροι στρατιῶτες εἰσέρχονται στή Μικρόπολη πυρπολοῦν 30 περίπου σπίτια καί δολοφονοῦν ἀθώους "Ελληνες. Κατόπιν μεταβαίνουν στή Χαριτωμένη ὅπου συνεχίζουν τό καταστρεπτικό των ἔργον.

./.

ΚΟΚΚΙΝΟΓΕΙΑ

'Ο Βούλγαρος Πρόεδρος τῶν Κοκκινογείων Μπαζίλ Ρωμάνσκυ ἀπό τό Δόμ Παλάγκα τῆς Βουλγαρίας εἶχε δύο " χόμπυ".

Νά ξυλοκοπῆ ἄγρια Ἕλληνες καί νά βιάζη Ἑλληνίδες.

Συνελάμβανε κάθε μέρα ἀπό ενα Ἕλληνα καί ἀφοῦ ὅλη τήν ἡμέρα τόν βασάνιζε τό βράδυ τόν ἔκλεινε στό Ἀστυνομικό κρατητήριο.

Ἐκεινος ζωσμένος τό πιστόλι του πήγαινε στό σπίτι τοῦ κρατουμένου. Μέ τήν ἀπειλή τοῦ ὅπλου καί τήν ὑπόσχεση νά τόν ἀπελευθερώση ἐπιχειροῦσε νά βιάση τήν γυναῖκα του. Ἄλλες ὑπέκυπταν ἄλλες τοῦ ξέφευγαν.

Ἐπίσης μέ τό σύστημα τῆς" ρυμοτομήσεως" κατεδάφισε ἀρκετά σπίτια Ἑλλήνων.

ΔΟΞΑΤΟΝ

Τόν Αὔγουστο τοῦ 1942 ὁ Βούλγαρος Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Δοξάτου Θεόδωρος Καραβανέφσκη καί ὁ Βούλγαρος Ἐνωμ/χης τῆς ὑπηρεσίας Ἀσφαλείας Δοξάτου Κάλλιας Μοῦτεφ ἀπό τό ἄνω Νευροκόπι συνέλαβαν τόν Ἀριστομένην κακακαεμδέκηκκἐτῶκκ74 Χατζηδημητρίου ἐτῶν 75 καί τόν Στέργιον Καρατσεμδένην ἐτῶν 74 καί τούς ἐξυλοκόπησαν τόσο πολύ ὥστε μετά ἀπό τέσσερες ἡμέρες πέθαναν.

Τόν Δεκέμβριο τοῦ 1942 ὁ Κώστα Μίτσεφ Βούλγαρος Χωρ/κας μπῆκε νύκτα μέ τήν βία στό σπίτι τοῦ Νικόλα Πίσπα καί ἐβίασε τήν θυγατέρα τοῦ Πολυξένη μέ τόση βαρβαρότητα ὥστε αὐτή πέθανε ἀπό τήν ψυχική ταραχή πού τῆς ἐπέφερε. Τόν Ἰούνιο τοῦ 1943 ὁ Βούλγαρος Ἀγροφύλακας Δοξάτου Συμεών Τσιμπίρσκι ἀπό τό Κιουστενδήλ τῆς Βουλγαρίας συνέλαβε μέ τήν βία τρεῖς ὡραῖες νεαρές γυναῖκες τοῦ Δοξάτου καί τάςἐνέκλεισε σ'ἕνα σπίτι. Ἐκεῖ ἀφοῦ τίς ἐβίασε ὁ ἴδιος τίς ἐξηνάγκασε νά δεχθοῦν καί ἄλλους Βουλγάρους Στρατιωτικούς καί πολῖτες. Ἀπό ἐκείνη τήν ἡμέρα δέν τίς ἐπέτρεψε νά ἐπιστρέψουν στά σπίτια των. Τίςμετέβαλε σέ πόρνες γιά τά ὄργια τῶν βουλγάρων Ἀξιωματούχων. Τά χρήματα τά κατακρατοῦσεν ὁ ἴδιος. Σ'αὐτές προσέφερε μόνον ἕνα πιάτο φαγητό, κανένα γυναικεῖο ἐσώρουχο καί πολύ....ξύλο.

Εἶχε δηλαδή δημιουργήσει ἕναν οἶκον ἀνοχῆς.

Τά ὀνόματα τῶν γυναικῶν αὐτῶν δέν ἀναφέρονται δι'εὐνοήτους λόγους. Τόν Ἰούλιο τοῦ 1943 ὁ Μίντζιο Ζαχ. Γκιτζώφ, Βούλγαρος Ἐνωμ/χης, ἀγνώστου τόπου καταγωγῆς, συνέλαβε τόν Νικόλαο Πίσπα, πατέρα τῆς δύστυχης Πολυξένης, καί τόν ἐβασάνισε τόσο ἀπάνθρωπα ὥστε ὁ ἄτυχος πατέρας πέθανε . Τόν ἴδιο μῆνα ὁ Βούλγαρος Χωρ/κας Γάσκου Βασίλιεφ συνέλαβεν τήν Μ. Ζ. τήν

όποίαν ἐβίασε μαζύ μέ τόν Βούλγαρο Ἐνωμ/χην Κόλλα Ἠλίεφ καί τόν Βούλγαρο Χωρ/κα Κώστα Μίτσεφ. Τήν ἄμοιρη Ἑλληνοπούλα τήν ἐγκατέλειψαν μέσα στά χωράφια μισοπεθαμένη.

Ο: ΤΑΓ/ΧΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΔΟΞΑΤΟ

Ὁ Ἀπόστρατος Ταγ/χης Χωρ/κῆς Μπουγᾶς Δημήτριος ἔχει γράφει μιάν ἐμπεριστατωμένην ἔκθεση γιά τήν Βουλγαρική κατοχή στό Δοξάτο. Ἀπό αὐτήν τήν ἔκθεση παραθέτουμε τό ἀκόλουθον ἀπόσπασμα:

Ὁ διαδεχθείς τοῦτον ὡς Πρόεδρος Κοινότητος Δοξάτου [illegible], ετήρησεν τήν ἰδίαν τακτικήν ηυξημένην διά συνεχῶν ξυλοδαρμῶν, κατά τό πλεῖστον ἄνευ ἐλαχίστης ἀφορμῆς. Οὕτω ἐκακοποίησε τούς Ἀριστομένην Χατζηδημητρίου ἐτῶν 75 καί Στέριον Καρατσεμντένην οἵτινες συνεπεία τούτων ἀπεβίωσαν.

Ἐπίσης ἐκακοποίησεν τούς Ἀλέξανδρον Παλμάντην, Ἀλέξανδρον Δασκαλάκην καί Ἀθανάσιον Καρατσεμντένην οἵτινες συνεπεία τῶν κακοποιήσεων παρέμεινον κλινήρεις ἐπί τρίμηνον.

Εἰσέπραττεν φόρους μεγαλυτέρους τῶν καθορισθέντων πρός ἴδιον ὄφελος. Τό αὐτό ἔπραττον καί πάντες οἱ πολυπληθεῖς ὑπάλληλοι πού διετήρει στήν Κοινότητα.

Τόν Ἀπρίλιον τοῦ 1942 ὁ Δασκάλωφ συνέλαβεν καί ἀπέστειλεν ἐξορίαν εἰς Κουμάνοβον- Βουλγαρίας 40 κατοίκους Δοξάτου, οἵτινες ἐκεῖ ὑπεχρεώθησαν εἰς καταναγκαστικά ἔργα κατασκευῆς σιδηρᾶς γραμμῆς καί γαλαριῶν (τοῦνελ) δερόμενοι καί ὑποσιτιζόμενοι ἐπί ἑξάμηνον.

Οὗτος συνεκέντρωνε συχνά τούς κατοίκους καί τούς ἔκαμνεν διδασκαλίαν διαστρεβλώνων τά πραγματικά ἱστορικά γεγονότα μέ ἀντικειμενικόν σκοπόν τόν ἐκβουλγαρισμόν αὐτῶν. Οὕτω τούς ἐδίδασκεν ὅτι ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἦτο Βούλγαρος καί ὅτι οἱ Φίλιπποι καί ἡ Ἀμφίπολις ἦσαν ἀρχαῖαι...Βουλγαρικαί πόλεις καί ἄλλας ἀνοησίας.

Ὑπεχρέωσεν τούς κατοίκους νά ἐκβουλγαρίσωσι τά ὀνόματά των μέ Βουλγαρικάς καταλήξεις εἰς ΕΦ καί ΩΦ.

Ἐπέβαλε ὑπερόγκους φόρους εἰς εἶδος καί χρῆμα συνεπεία τῶν ὁποίων ἐπῆλθε οἰκονομική ἐξαθλίωσις τῶν κατοίκων. Πολλοί ἀπέθανον ἐκ πείνης διότι τούς ἀφαιροῦντο τά 80 % τῆς παραγωγῆς κτηνοτροφικῆς, γεωργικῆς κ.λ.π.

./.

'Εφήρμοσεν μετά μείζονος αύστηρότητος τήν άπαγόρευσιν της όμιλίας τῆς Ελληνικῆς γλώσσης.

Κατεδάφισεν πολλά οίκίας καί μέ τά οίκοδομίσιμα ύλικά αύτῶν κατεσκεύασεν όλόκληρον συνοικισμόν διά τήν έγκατάστασιν βουλγάρων έποίκων, ύποχρεώσας τούς κατοίκους τόσον είς άγγαρείαν διά τήν κατεδάφισιν τῶν οίκιῶν όσον καί διά τήν ανέγερσιν νέων τοιούτων.

'Αφήρεσεν άπό τούς κατοίκους τά καλύτερα χωράφια καί τά έδωσεν είς τούς νεοαφιχθέντας εποίκους ύποχρεώσας τούς παλαιούς κατόχους των νά ώργωνουν νά σκαλίζουν, θερίζουν άλωνίζουν καί παραδίδωσιν τήν συγκομιδήν έτοίμην είς τούς νέους κατόχους τελείως δωρεάν.

'Υπεχρέωνεν τούς κατοίκους νά πωλῶσι τά καπνά των είς έξευτελιστικάς τιμάς, ούδείς ό'ετόλμα ν'άρνηθῇ τήν πώλησιν. 'Ο Γεώργιος Ζεγγίλης όστις ήρνήθη τήν πώλησιν τῶν καπνῶν του είς έξευτελιστικήν τιμήν, εδάρη μέχρις άναισθησίας.

'Απηγόρευσεν τό χρωματισμόν τῶν οίκιῶν διά λευκοῦ καί κυανοῦ χρώματος καί έπέβαλεν τόν χρωματισμόν δι'έρυθροῦ καί πρασίνου. 'Επίσης άπηγόρευσεν είς τάς γυναικας νά ένδύωνται διά λευκῶν καί κυανῶν φορεμάτων. Τοῦτο έπραττεν διότι τά χρώματα τῆς 'Ελληνικης Σημαίας ἦσαν λευκό καί κυανοῦν.

Κατά τά έτη 1943 καί 1944 διετέλεσεν πρόεδρος τῆς Κοινότητος ό Βόρις Ρογκάτσεφ καταγόμενος έκ Ρατιβόβου Βουλγαρίας, ό όστις ἦλθεν είς συνενόησιν μέ τούς άδελφούς Καλπακτσίεφ είς Φιλιππούπολιν , έργοστασιάρχας κεραμοποιίας νά τούς άποστέλλ "Ελληνας έργάτας ώς δῆθεν έξορίστους καί νά λαμβάνη παρ'αύτῶν χρήματα διά τήν τοιαύτην άποστολήν.

Δυνάμει τῆς συμφωνίας ταύτης άπέστειλεν είς Φιλιππούπολιν ύπό τύπον έξορίας ύπερεξήκοντα άτομα, έκ Δοξάτου λαβών διά τ άποστολήν ταύτην σεβαστόν χρηματικόν ποσόν. Οί είς τό έργοστάσιον κεραμοποιίας τῶν άδελφῶν Καλπακτσίεφ έργαζόμενοι "Ελλην ύπέφεραν τά πάνδεινα. 'Οσάκις ήσθένουν ό ίατρός τοῦ έργοστασίου είς όν κατέφευγον τούς έλεγεν " Δουλέψτε περισσότερ νά γίνετε καλά". "Οταν τοῦ άπαντοῦσαν ότι θά άποθάνουν έλάμβανον τήν άπάντησιν ότι ύπῆρχον καί έκεῖ νεκροταφεῖα.

'Η μόνη τροφή των ἦτο 100 δράμια άρτος κακῆς ποιότητος καί ζωμός ά.ό πιπεριές. 'Η έργασία ἦτο δωδεκάωρος καί πλέον.

Συνεπεία τῶν κακουχιῶν, στερήσεων καί κακοποιήσεων ή θνησιμότης τῶν έν τῷ άνωτέρω έργοστασίῳ έργαζομένων 'Ελλήνων ύπῆρξεν τοιαύτη ὥστε παρέστη άνάγκη νά ίδρυθῇ έντός τῆς περιοχῆς τοῦ έργοστασίου είδικόν νεκροταφεῖον διά τήν ταφή τῶν σωρηδόν άποθνησκόντων 'Ελλήνων έξορίστων. "Οσοι έπέζησα έπέστρεψαν είς τάς οίκίας των σωστά άνθρώπινα ράκη.

./.

Αυτά ήσαν τάάποτελέσματα τοῦ ἀνθρωποεμπορίου τοῦ Βουλγάρου Ρόγκάτσ. 'Από τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς Βουλγαρικῆς Κατοχῆς ἐγκατεστάθησαν ἐν Δοξάτω Βούλγαροι ἱερεῖς καί διδάσκαλοι, οἱ δέ Ἕλληνες τοιοῦτοι, ὡς προανέφερον ἀπηλάθησαν.

'Η λειτουργία τῶν 'Ελληνικῶν Σχολείων ἀπηγορεύθη καί ἀντ' αὐτῶν ἱδρύθησαν Βουλγαρικά τοιαῦτα. 'Η Θεία λειτουργία εἰς τούς Ναούς ἐτελεῖτο εἰς τήν Βουλγαρικήν γλῶσσαν ὑπό δύο βουλγάρων ἱερέων.

Τό γάλα συνεκεντρώνετο ὑπό τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν καί ἐπληρώνετο εἰς τό πέμπτον τῆς ἀγοραίας τιμῆς του.

Τό σιτάρι καί τό καλαμπόκι ἠγοράζοντο ὑποχρεωτικῶς ὑπό τοῦ Κράτους εἰς τό πέμπτον τῆς ἀγρραίας ἀξίας των. Εἰς τόν παραγωγόν ἀφήνετο πλήν τοῦ σ όρου καί ἕν ἐλάχιστον ποσόν κατ' ἄτομον πρός διατροφήν.

Τά καπνά ἠγοράζοντο ὑποχρεωτικῶς ὑπό ἑταιρειῶν εἰς τό δέκατον τῆς τιμῆς των.

Τριακόσια καί πλέον μεγάλα ζῶα ἐπετάχ ησαν ἄνευ ἀποζημιώσεως διά τάς ἀνάγκας τοῦ Βουλγαρικοῦ στρατοῦ καί τῶν Βουλγάρων ἐποίκων. Ἦσαν δέ ἅπαντα ἀροτριῶντα.

'Επληρώνετο στρεμματικος φόρος ἀνεξαρτήτως ἐάν ἐκαλλιεργοῦντο οἱ ἀγροί ἤ ὄχι καί διά αὐτούς εἰσέτι τούς ἀγρούς τούς παραχωρηθέντας εἰς τάς ὑπερεκατόν Βουλγαρικάς οἰκογενείας τάς μεταφερθεῖσας ἐκ Βουλγαρίας καί ἐγκατασταθεῖσας εἰς Δοξᾶτον.

'Εγένετο ὑποχρεωτική στράτευσις τῶν κλάσεων 1940-1941 οἱ δέ στρατευθέντες ὑπεχρεώθησαν εἰς κατ ναγκαστικά ἔργα εἰς Βουλγαρίαν , Κουμάνοβον καί Σιμιτλῆ.

Οὐδείς ἐπετρέπετο νά ἐξέλθη τοῦ χωριου ἄνευ ειδικης ἀδείας καθ'ὅλον τό διάστημα τῆς Κατοχῆς, ἐπί ποινῆ ἀγρίου ξυλοδαρμοῦ καί μακροχρονίου φυλακίσεως.»

ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Στόν Ἅγιο 'Αθανάσιο ἐδολοφονήθησαν ἀπό τούς Βουλγάρους τό 1942 πολλοί Ἕλληνες.

Μεταξύ αὐτῶν ὁ 'Αθαν. Βλαχόπουλος. Τό Φεβρουάριο 1942 ἐνῶ πήγαινεν νά παραστῆ σάν παράνυμφος σέ γάμο στήν 'Αδριανή.

Τόν 'Απρίλιο τοῦ 1942 ὁ 'Αλεξ. Καποντάκης μέσα στόν ἀμπελῶνα του. Τό πτῶμα του βρέθηκε σέ ἕνα πηγάδι. Τόν Μάϊο τοῦ 1942 ἄλλοι 3 Ἕλληνες ἀγνώστων στοιχείων.

Τόν 'Ιούνιο τοῦ 1942 οἱ Κατσαντώνης Θωμᾶς καί Κ. Στάτζος.

Τήν 10 'Ιουνίου 1944 ὁ Βούλγαρος 'Υπίλαρχος Χρῆστο Στοΐκωφ ἤ Κυρίλωφ ἀπό τήν Φιλιππούπολη μαζύ μέ τον 'Ανθ/γό Πυροβολικοῦ Γεώργη Λέγκωφ ἀπό τήν 'Αλεξάνδρουπα Βουλγαρίας, τόν

ἐπιλοχία Πυρ/κοῦ Λέγκο Λέγκωφ καί τόν Βούλγαρο Πρόεδρο τῆς Κοινότητος 'Αγίου 'Αθανασίου ἀπό τήν Λουσίτσα περιφερείας Κόρνο 'Ορέχοβσκο Βουλγαρίας συνέλαβαν χωρίς καμμιάν αἰτία τούς ἀδελφούς 'Αντώνιο καί 'Ελευθέριο 'Αρζομανίδην καί τούς ἐνέκλεισαν στό Δημοτικό Σχολεῖο τοῦ 'Αγίου 'Αθανασίου πού χρησιμοποιοῦσαν γιά κρατητήριο.

Σέ λίγο τούς ὡδήγησαν στό προαύλιο τοῦ Σχολείου ὅπου εἶχαν παραταχθῆ σέ δύο ζυγούς Βούλγαροι στρατιῶτες.

'Εκεῖ ἀνάμεσα ἀπό τούς δύο ζυγούς τῶν Βουλγαρικῶν ἀνθρωπομόρφων κτηνῶν ἐξηνάγκασαν τούς δυό Ἕλληνας νά διέρχωνται και νά δέχωνται ἀνηλεῶς ξυλοκόπημα ἀπό τούς ὑποκοπάνους τῶν ὅπλων

Τό μαρτύριο κράτησεν ὥρα πολύ πρός γενική ψυχαγωγία τῶν Βουλγάρων. Τελικά τήν νύκτα τούς δύο Ἕλληνες τούς ἔδεσαν Τόν 'Ελευθέριο τόν ἐνέκλεισαν στόν δεύτερον ὄροφο τοῦ σχολείου Τόν 'Αντώνιο στό ὑπόγειο. 'Ο 'Αντώνιος ὅμως κατάφερε νάλυθῆ. Πρίν ἀπό τά μεσάνυκτα ὁ Λοχίας Λέγκωφ μεθυσμένος κατέβηκε στό ὑπόγειο γιά νά ἱκανοποιήση τά σαδιστικά του ἔνστικτα βασανίζοντας τόν 'Αντώνιο. 'Αλλ'αυτός μέ μιά ἀστραπιαια κίνηση πέταξε κάτω τόν Λοχία καί βγῆκε ἔξω ἀπό τό ὑπόγειο. Τρέχοντας πρίν καλοκαταλάβουν οἱ Βούλγαροι σκοποί βρέθηκε στά χωράφια κι'ἔφυγε μακρυά.

Τήν ἄλλη μέρα τό πρωΐ οἱ Βούλγαροι ἐξετέλεσαν τοῦ 'Αρζομανίδη καί τόν πατέρα του μέ λογχισμούς καί φρικώδη βασανιστήρια.

Τελικά ἐπυρπόλησαν καί τό σπίτι τῆς οἰκογενείας 'Αρζουμανίδη

ΦΤΕΛΙΑ

Τόν Μαΐο τοῦ 1944 ὁ Βούλγαρος Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Φτελιᾶς 'Αλέξανδρος Χρίστεφ ἀπό τήν Βράτσια Βουλγαρίας καί ὁ Διοικητής Βουλγαρικοῦ Λόχου πού εἶχε τήν ἕδρα του στή Φτελ 'Ανθ/γός Πασχάλεφ ἀγνώστου τόπου καταγωγῆς, συνέλαβαν καί ἐφυλάκισαν τόν Γεώργιο Δημητριάδη. Γιά νά τόν ἀπελευθερώσουν τοῦ ζητοῦσαν χρήματα. Αὐτός ὅμως ὁ δυστυχής δέν εἶχεν. Γιά νά τόν ἐξαναγκάσουν νά τούς δώση τόν ἐβασάνισαν μέ διάφορα μέσα. Πρῶτα μέ ἄγριο ξυλοδαρμό , μετά ἄρχισαν νά τόν χαράζουν μέ κοφτερό μαχαῖρι τό στηθος, τά πόδια του, ὅλο του το κορμί. Τό σῶμα του ἦταν ὅλο μιά πληγή. Πάνω σ'αὐτό τό πληγιασμένο κορμί ἔριχναν ἀλάτι πού προκαλοῦσε κραυγές τοῦ Δημητριάδη ἐνῶ οἱ βασανιστές του γελοῦσαν. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες

./.

ἄκουγαν τά μαρτύριό του. Κανείς ὅμως δέν μποροῦσε νά ἐπέμβη. Δεκαπέντε ἡμέρες κράτησε τό μαρτύριο αὐτό- ξύλο, μαχαίρωμα ἁλάτι.

Ὅταν εἶδαν ὅτι δέν ἐλύγιζε, συνέλαβαν τήν νέα καί ὡραῖα γυναῖκα του Παρθένα καί τίς κόρες του Ἀναστασία 14 ἐτῶν καί Εὐγενία 12 ἐτῶν.

Τίς βίασαν ὅλες, ὅλοι οἱ Βούλγαροι, ὁ ἕνας ἔπειτα ἀπό τόν ἄλλο μέ τούς πιό ἀναίσχυντους καί διεστραμμένους τρόπους καί τελικά ὁλόκληρη τήν οἰκογένεια τήν ἐξετέλεσαν μέ τίς λόγχες. Τούς ἐνεταφίασαν ἔξω ἀπό τό χωριό . Ὅταν ἔπειτα ἀπό τετράμην περίπου οἱ συγγενεῖς των ἔκαναν τήν ἐκταφή διεκρίνοντο ἀκόμα τά ἴχνη τῶν βασανισμῶν.

Τό σπίτι τους τόλεηλάτησαν οἱ Βούλγαροι καί μετά τό ἔκαψα

Τό δεύτερο δεκαήμερο τοῦ μηνός Μαΐου 1944 οἱ ἴδιοι Βούλγαρο Πρόεδρος καί Ἀνθ/γός συνέλαβαν τό γέρο Κων/νο Φατσελίδη 78 ἐτῶν τήν γυναῖκα του, τόν ποιμένα τους Ἀθανάσιο Ἰκα Μάμογλου καί τόν ἐργάτη τους Ζήση Ἀραμπατζῆ. Ζητοῦσαν ἀπό αὐτούς χρήματα . Μόνο νά σκεφθῆ κανείς ὅτι στήν Κατοχή οἱ Ἕλληνες γιά νάἐπιζήσουν ἔδωσαν ὄχι μόνον τά χρήματά των ἀλλά ὅτι ἀντικείμενο εἶχαν γίνεται κατανοητό ἄν ἦταν δυνατό ποτέ νά ὑπῆρχαν χρήματα στήν οἰκογένεια Φατσελίδου καί στήν οἰκογένεια Δημητριάδου.

Γιά νά ἐξαναγκάσουν τόν γέρο Φατσελίδη νά τούς δώση χρήματ τόν ξυλοκόπησαν ἄγρια, τοῦ ἔκοψαν καί τά δύο τά χέρια ἀπό τούς καρπούς καί πολλα ἄλλα βασανιστήρια μετεχειρίσθησαν.

Μέ τόν ἴδιο τρόπο " ἀνεκρίνοντο" καί οἱ ἄλλοι.

Οἱ κραυγές τοῦ μαρτυρίου των ξέσχιζαν τίς καρδιές τῶν ὁμοχωρίων των πού τούς ἄκουγαν . Ὅταν πιά κατάλαβαν ὅτι χρήματα δέν ὑπάρχουν λεηλάτησαν τό σπίτι τοῦ Φατσελίδη καί ἀφοῦ ἐνέκλεισαν σ'αὐτό τούς συλληφθέντας ἔβαλαν φωτιά καί τό ἔκαψαν μαζύ μέ τούς ἄτυχους Ἕλληνες πού ἤδη ἦσαν μισοπεθαμένοι ἀπό τά βασανιστήρια. Ὅλη ἡ Φτελιά βρώμισεν ἀπό τήν μυρωδιά τῆς καιομένης ἀνθρωπίνης σάρκας.

Τόν Ἑλληνικό πληθυσμό τῆς Φτελιᾶς ὑπεχρέωσαν νά παρελάσ μπροστά στά καπνίζοντα ἐρείπια γιά νά ἀντιληφθοῦν ὅλοι πώς τιμωροῦνται ὅσοι δέν ἐξυπηρετοῦν κάθε ἐπιθυμία τῶν Βουλγάρων.

Ἀπηγόρευσαν ἐπί ποινῆ θανάτου τόν ἐνταφιασμό τῶν πτωμάτων Τάέφαγαν τά σκυλιά καί οἱ χοῖροι.

Τήν ἴδια ἡμέρα συνέλαβαν τόν Σταῦρο Παντζιάκα ὅπου τυχαῖα εἶχε διανυκτερεύσει ὁ Ἀπόστολος Φατσελίδης, γυιός τοῦ γέρο Φατσελίδη πού σκότωσαν οἱ Βούλγαροι, κι'ἔτσι ἐγλύτωσε τό μαρ-

Μετάάιό 5 ήμερών βασανιστήρια τόν Σταυρο Παντζιάλα τόν ἔακι ἐσκώτωσαν οἱ Βούλγαροι συντρίβοντας τό κρανίο του μέ τίς ἀρβύλες των.

Ὁ Ἀνθ/γός Μασχαλεφ ἐκεῖνες τίς ἡμέρες ἐβίασε μέ τήν ἀπειλή τοῦ ὅπλου του τήν ὡραιότερη κοπέλλα τοῦ χωριοῦ Μ.Κ. καί μετά τήν παρέδωσε στούς στρατιῶτες του πού ἀφοῦ τήν ἐβίασαν κι'αὐτοί τήν πέταξαν στό δρόμο μισοπεθαμένη.

ΚΑΛΑΜΠΑΚΙ

Οἱ Δημητάρ Ἀβράμωφ Βούλγαρος Ἀνωμ/χης ἐξ'Ἄνω Νευροκοπίου καί Γεοντωρ Στανιμίρωφ λοχαγός τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ ἀπό τό Ἄνω Νευροκόπι ἐξετέλεσαν τά ἀκόλουθα ἐγκλήματα.:

Τόν Μάϊο τοῦ 1944 συνέλαβον δύο Ἕλληνες. Ὁ ἕνας κατήγετο ἀπό τούς Ὑδρομύλους καί ὁ ἄλλος ἀπό τίς Λιβηνῖδες. Τούς ἐνέκλεισαν στόν Ἀχυρῶνα στοῦ Στυλιανοῦ Κωνσταντινίδη πού χρησιμοποιοῦσαν γιά κρατητήριο. Ὅλη τήν νύκτα τούς βασάνιζαν. Τά ξημερώματα οἱ δύο Ἕλληνες πέθαναν ἀπό τάμαρτυρια πού ὑπέστησαν. Τούς φόρτωσαν σέ κάρρο καί τούς ἔθαψαν ἔξω ἀπό τό χωριό. Ὁ ἕνας ἀπό τούς δύο ὅπως ἐξηκριβώθη ὠνομάζετο Βασίλειος Παναγιώτογλου. Τόν ἴδιο μῆνα ἔξω ἀπό τό Καλαμπάκι ~~ἕναν~~ ἐδολοφόνησαν Ἕλληνα καταγόμενον ἀπό τήν Μυτιλήνη ὀνομαζόμενο Σταῦρο ἀγνώστου ἐπωνύμου. Τόν Ἰούνιο του 1944 συνέλαβαν δύο Ἕλληνας ἀγνώστου ταυτότητος καί ἀφοῦ τούς βασάνισαν καί τούς ἔβγαλαν ἀκόμη καί τά μάτια τους ἐξετέλεσαν.

Τόν ἴδιο μῆν ἐδολοφόνησαν καί λήστεψαν δύο Ἕλληνεςἀγνώστου ταυτότητος πού ἐπέστρεφαν ἀπό τήν Γερμανία ὅπου εἶχαν μεταβεῖ ἐργάτες καί ἐστάθμευσαν στό Καλαμπάκι, πρίν μεταβοῦν στό χωριό τῆςκαταγωγῆς των.

Τόν Ἰούλιο τοῦ 1944 συνέλαβαν τόν Κων/νο Μαγόπουλο καί τούς τρεις γυιούς του. Ἀπό τά βασανιστήρια πέθανε ὁ ἕνας. Ὁ Στανιμίρωφ τό καλοκαῖρι τοῦ 1944 ἔκανε μιά ἐξόρμηση μέ τούς στρατιῶτες του στό Παγγαῖο καί ἐλεηλάτησε καί ἐπυρπόλησε τήν μονή τῆς Εἰκοσιφοινίσσης.

Ἕνας ἄλλος βασανιστής Ἑλλήνων στό Καλαμπάκι ἦταν ὁ Βούλγαρος Χωρ/κας Πέτρος Γεωργίεφ Σόσαφ ἀπό τό Δέρκοβο- Πεστέρσκα Βουλγαρίας. Πολλά τά θύματά του.

Ενα ἀπ'αὐτά ὁ Ἰωάννης Ἐλευθεριάδης ὁ ὁποῖος συλληφθεί ἀπό τόν Σόσαφ τόν Ἰούνιο τοῦ 1942 πέθανε ἀπό τά βασανιστήρι πού τοῦ ἐπέβαλε αὐτό τό ἀνθρώπινο κτῆνος.

Σέ ὅλη τήν διάρκεια τῆς Κατοχῆς ἀπό αὐτούς πού προαναφέραμε καί ἀπό ἄλλους Βουλγάρους ἐβιάσθησαν μέ τήν ἀπειλή τῶν ὅπλων πολλές Ἑλληνοποῦλες. Δέν ἐπιτρέπεται νά ἀναφερθοῦν τά ὀνόματά των.

ΣΤΟ ΒΑΛΤΟΧΩΡΙ

Στό χωριό αὐτό ἔδρασαν φυσικά διάφοροι Βούλγαροι. Ἀλλά ὁ " ἐπιφανέστερος" καί πιό ἀνελέητος βασανιστής στό χωριό ἦταν ὁ Βούλγαρος Ενωμ/χης Στάγκο Μπαλαμπάνωφ.

Τόν Μάϊο τοῦ 1944 συνέλαβεν τούς Ἕλληνες Βασίλειο Τέντα, Ἀντώνιο Καρπούζη, Νικόλαο Ὀριανόπουλο, Πολυχρόνη Μανίτσα καί πολλούς ἄλλους κατοίκους τοῦ χωριοῦ. Τούς ἐξυλοκόπησε τόσο πολύ ὥστε ὁ Βασίλειος Τέντας πέθανε ἀπό τό ξυλοκόπημα καί οἱ ἄλλοι ~~παρέμειν~~ ἔμειναν μισοπεθαμένοι στό κρεββάτι τρεῖς μῆνες.

Τόν Ἰούνιο τοῦ 1944 συνέλαβε δύο Ἕλληνες κατοίκους Καλαμῶνος καθώς καί τούς Στέφανον Γκαμοῦτσο καί Γεώργιο Ἀγγελακόπουλο κατοίκους Βαλτοχωρίου.

Τούς ἐβασάνισε μέ ὅτι μποροῦσε νά συλλάβη ἡ ἀρρωστημένη φαντασία του. Ξυλοδαρμός, πυρωμένα σίδερα, χάραξη μέ μαχαίρι στό κορμί κ.λ.π.

Τό πρωΐ τούς ὡδήγησε ἔξω ἀπό τό χωριό στή θέση Βάλτα μέ ἕνα κάρρο καί τούς ἐξετέλεσε. Γιά νά μή φωνάζουν τούς εἶχε φιμώσει.

Στίς 3-6-44 ἐξεβίασε τόν Θόδωρο Ἀγγελόπουλο μέ τήν ὑπόσχεση ν'ἀφήση ἐλεύθερο τόν πατέρα του Γεώργιο καί τοῦ πῆρε 20.000 λέβα. Ὅπως εἴδαμε ὅμως ὄχι μόνο δέν ἐτήρησε τήν ὑπόσχεσή του ἀλλά τόν ἐσκότωσε.

Ὁ Ἀντώνης Καρπούζης κάτοικος Βαλτοχωρίου σέ μιά συνταρακτική του κατάθεση μᾶς ἀφηγεῖται τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο ἐστοιχειοθετοῦντο ἀπό τούς Βουλγάρους οἱ κατηγορίες κατά τῶν Ἑλλήνων.

"....Τήν ἰδίαν ἡμέραν ἤτοι τήν 3-6-44 ὁ ἴδιος ~~ἀπαγγελλομένος~~ ὁ Βούλγαρος Ἐνωμ/χης Μπαλαμπάνωφ, ἐπειδή μέ ἐθεώρησεν ὡς ἀσκοῦντα ἐπιρροήν ἐπί τῶν συγχωριανῶν μου, μέ ἐκάλεσεν μαζύ μέ τήν γυναῖκα μου εἰς τήν Ἀστυνομίαν καί μοί ἐπρότεινεν ἐμπιστευτικῶς νά ἐνεργήσω ἔρανον διά τάς Ἐθνικάς Ἀνταρτικάς Ὁμάδας Παγγαίου καί ἔπειτα νά τοῦ δώσω κατάλογον τῶν κατοίκων πού θά τοῦ ἔδιδον χρήματα διά νά λάβη ἀφορμήν νά τούς ἐξοντώσ Εἰς ἀντάλλαγμα μοῦ εἶπεν θά ἔχω μεγάλες ἀπολαυές καί ἴσα δικαιώματα μέ τούς Βουλγάρους. Τοῦ ἀπήντησα ὅτι τέτοιο πρᾶγμα ἦτο δύσκολον νά γίνη. Εἶδον ὅμως ὅτι ἐάν ἠρνούμην ρητῶς ἐκινδύνευεν ἡ ζωή μου. Τοῦ ὑπεσχέθην ὅτι θά κάμω ὅτι μπορέσω καί οὕτω κατώρθωσα νά τόν πείσω νά μέ ἀφήση νά ἐπιστρέψω ε τήν οἰκίαν μου μαζύ μέ τήν γυναῖκα μου.

Ὕστερα ἀπό τρεῖς ἡμέρες ἤτοι τήν 6-6-44 ἀνεχώρησα ὡς ἐργάτης εἰς Γερμανίαν διά νά γλυτώσω τήν ζωήν μου. Διότι ἐπ'οὐδενί λόγῳ δέν ἤθελον νά διαπράξω αὐτήν τήν προδοσίαν εἰς βάρος

τῶν συγχωριανῶν μου......"

'Αλλά ὁ Μπαλαμπάνωφ σάν ὅλους τούς Βουλγάρους εἶχε τήν λαγνεία τοῦ πιθήκου. Εἰδικότης του ἦταν ὁ βιασμός κοριτσιῶν 12-15 χρόνων πού ἔφταναν ἀπό τήν Δράμα ἤ τήν Καβάλα γιά ν'ἀγοράσουν τρόφιμα ἤ νά ζητιανέψουν.

'Η διακίνηση τροφίμων ἀπό τά χωριά πρός τήν Δράμα ἀπηγορεύετο ἀπό τίς Βουλγαρικές 'Αρχές.

Μέ τήν αἰτία αὐτή συνελαμβάνοντο οἱ μικρές 'Ελληνοποῦλες καί ἐβιάζοντο μέσα στό 'Αστυνομικό Κρατητήριο, ἀπό τόν Μπαλαμπάνωφ καί τούς Χωρ/κές του.

ΠΛΑΤΑΝΙΑ

Τόν 'Ιούλιο τοῦ 1942 ὁ Καντζιοθεοδώρου Τίγκωφ, Βούλγαρος πρόεδρος τῆς Κοινότητος Πλατανιᾶς συνέλαβε τόν Συμεών Παπαδόπουλο καί τόν ἐκακοποίησε σέ τέτοιο σημεῖο ὥστε αὐτός πέθανε τήν ἴδια μέρα.

Τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1942 ὁ ἴδιος αἱμοβόρος Βούλγαρος Πρόεδρος ἐβασάνισε τόσο σκληρά τόν Νικόλαο Τοπαλίδη ὥστε πέθανε κι αὐτός μέσα σέ δύο ἡμέρες.

Τόν Φεβρουάριο τοῦ 1943 ὁ Βούλγαρος Χωρ/κας Πέτρος Πέτσεφ τοῦ Στεφάνου ἀπό τήν Σέλο - Σατινα Βουλγαρίας ἐβίασε μιά τίμια παντρεμμένη γυναῖκα μητέρα 5 παιδιῶν. 'Από τήν ντροπή της ἐκείνη αὐτοκτόνησε τήν ἴδια μέρα.

Τό ὄνομά της δέν τό ἀναφέρουμε.

ΑΔΡΙΑΝΗ

Τόν 'Οκτώβριο τοῦ 1943 ὁ Βούλγαρος Πρόεδρος 'Αδριάνης Ράσο Πένιο Μένιεφ ἀπό τήν περιφέρεια Φιλιππουπόλεως ἐπυρπόλησε τό σπίτι τοῦ Γεωργίου Καλότζη, ἐξυλοκόπησεν ἄγρια αὐτόν καί τόν πατέρα του, καί τούς ἄρπαξε 20.000 λέβα πού εἶχαν.

Καθ'ὅλη τήν διάρκεια πού αὐτός ὁ Μένιεφ ἦταν πρόεδρος τίς νύχτες ἐπέδραμε σέ σπίτια πού ἔμεναν γυναῖκες χῆρες ἤ ἔλλειπαν οἱ σύζυγοί των καί μέ τήν ἀπειλή τοῦ ὅπλου του τίς ἐβίαζε.

Εἶχε φθάσει σέ τέτοιο σημειο ἀνασσχυντίας ὥστε προσεκάλει καί ἄλλους Βουλγάρους Στρατιωτικούς νά ἐπιδίδωνται σέ βιασμούς γυναικῶν.

Τόν 'Ιούλιο τοῦ 1944 μέ τήν δική του σύμβουλή Βούλγαροι στρατιῶτες συνέλαβαν μιά 'Ελληνοπούλα 18 ἐτῶν τήν Κ.Ρ. τήν ἐβίασαν καί τήν ἐγκατέλειψαν ἀναίσθητη, αἱμοραγοῦσα καί μισοπεθαμένη.

"Οταν ὁ πατέρας τῆς 'Ελληνοπούλας κατήγγειλε τήν βδελυρή αὐτή πράξη στόν Μένεφ πού ἦταν σάν πρόεδρος ἡ ἀνωτάτη ἀρχή

./.

τῆς 'Αδριανῆς αὐτός τά/ἐκακοποίησε καί τά/διέταξε νά πάψη νά τόν ἐνοχλῆ γιατί θά τόν στείλη ἐξορία.

Δέν ὑπάρχει Ἕλληνας στήν 'Αδριανή πού νά μήν ἐδάρη ἤ ~~ἐκα~~ κακοποιήθη ἀπό τόν Πένεφ. Κατά πληροφορίας μας ἐπέζησεν καί ἀπολαμβάνει σήμερα πολλῶν προνομίων στην Κομμουνιστική Βουλγαρία.

ΚΥΡΙΑ

Τόν Φεβρουάριο τοῦ 1942 στάΚῦργια συνελήφθησαν 30 Ἕλληνες. Κατηγορήθησαν ὅτι εἶχαν συμμετάσχει στό ψευδοκίνημα. Στίς φυλακές τῆς Δράμας ὑπέστησαν ἀφάνταστα μαρτύρια. Οἱ 15 ἀπ' αὐτούς δέν ἄντεξαν στά βασανιστήρια καί πέθαναν.

Τήν 14-6-1942 Βουλγαρικόν ἀπόσπασμα προέβη σέ ἔρευνες ~~καί~~ στό χωριό Κύργια.

Στό σπίτι τοῦ Σωκράτη 'Αρβανιτίδη, οἱ Βούλγαροι στρατιῶτες βρῆκαν ὀλίγα σιτηρά. Τά κατέσχεσαν. 'Ετυφέκισαν τούς γέρους γονεῖς του πού βρῆκαν ἐκεῖ.

Κατόπιν ἐπετέθησαν μέ ἀνηθίκους σκοπούς στίς δύο νεαρές ἀδελφές του. Αὐτές ἀντεστάθησαν καί οἱ Βούλγαροι τίς ἐσκότωσαν.

'Ο Σωκράτης 'Αρβανιτίδης κατόρθωσεν νά τούς διαφύγη καί νάσωθῆ.

'Ο ἴδιος διηγεῖται ὅτι φεύγοντας ἀπό τό χωριό του ἐκείνη τήν ἡμέρα εἶδε σέ μιά χαράδρ πολλά πτώματα ἀγνώστων 'Ελλήνων χωρικῶν.

ΦΩΤΟΛΙΒΟΣ

Στό Φωτολεῖβος οἱ Βουλγαρικέςἀρχές ὅπως καί σέ ὅλη τήν 'Ανατολική Μακεδονία δέν ἦσαν παρά μιά σπεῖρα δολοφόνων, ληστῶν καί βιαστῶν.

'Επί κεφαλῆς τῆς σπείρας αὐτῆς στό Φωτολεῖβος ἦταν ὁ Βούλγαρος πρόεδρος τῆς Κοινότητος ὀνομαζόμενος Κρούμ 'Ιβαν Πεύκωφ ἀπό τό Σεγεστώφ Βουλγαρίας. Συνεργοί του ἦταν ὁ 'Αντώνης Γκεώργκη Ἔντσεφ, βούλγαρος 'Αγροφύλακας καταγόμενος ἀπό το χωριό Κουζάρεβο τῆς ἐπαρχίας Κουκούλεβο τοῦ νομοῦ Γιαμπόλ Βουλγαρίας, καί ὁ Ντιμίτρι 'Ιλίεφ 'Ατ νάσωφ Βούλγαρος 'Αγροφύλακας ἀπό τό Λέτσεν τῆς ἐπαρχίας Κοβατσέφισο τοῦ νομοῦ Ἄνω Νευροκοπίου Βουλγαρίας.

Ἦσαν τόσα τά μαρτύρια πού ὑφίσταντο οἱ κάτοικοι τοῦ Φωτολεβους ἀπό αὐτούς ὥστε πολλοί πέθαναν ἀπό τούς ξυλοδαρμούς. 'Ανάμεσα στούς φονευθέντες ἀπό τό ἀνηλεές ξυλοκόπημα εἶναι ὁ Γρηγόριος Δανᾶς (Μαΐος 1943) καί ὁ Φώτης 'Αρβανιτάκης (Μάϊος 1944).

./.

ΜΑΥΡΟΛΙΘΟΣ

Μιά άπό τίς πιό φρικαλέες θηριωδίες τῆς Βουλγαρικῆς Κατοχῆς εἶναι ἡ σφαγή τῶν κατοίκων τοῦ Μαυρολίθου.

Στίς 13 Μαΐου 1944 ὁ Βούλγαρος 'Ανθυπολοχαγός Μπερώφ ἐπί κεφαλῆς τμήματος Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ μπαίνει στό χωριό Μαυρόλιθος. Συγκεντρώνει ὅλους τούς κατοίκους πού εὐρῆκεν ἐκεῖ καί τούς δολοφονεῖ ὅλους μέ πολυβολισμούς.

Ἦσαν τά ἀκόλουθα 16 ἄτομα ὅλα ἄθλα γυναικόπαιδα. Οἱ ἄντρες εἶχαν φύγει.

1) Σοφία σύζυγος Σολομῶντος Κων/νίδου ἐτῶν 28
2) Θεόδωρος Κων/νίδης τοῦ Σολομῶντος ἐτῶν 8
3) 'Αναστασία σύζυγος Βασιλείου Κων/νίδου ἐτῶν 32
4) Μακρίνα σύζυγος Θεοφ. Κων/νίδου ἐτῶν 60
5) Σοφία Κωνσταντινίδου τοῦ Βασιλείου ετῶν 14
6) Μαρία " " " " 5
7) Σάρρα " " " " 2
8) Σοφία Στεφανίδου ἐτῶν 45
9) 'Ανασούλα " " 10
10) Ἄννα " " 3
11) Μάρκος " " 75 (τυφλός)
12) Καλλιόπη σύζυγος Δημητρίου Προδρομίδου ἐτῶν 35
13) 'Αναστάσιος Προδρομίδης τοῦ Δημητρίου ἐτῶν 14
14) 'Αγνή Προδρομίδου " " " 8
15) Γεώργιος Προδρομίδης " " " 6
16) Χρῆστος " " " " 4

Θεοῦ θέλημα ἦταν νά διασωθοῦν ἀπό τούς ἐκτελεσθέντας ἡ Καλλιόπη σύζυγος Δημ. Προδρομίδου μέ 9 τραύματα, τά παιδιά της 'Αναστάσιος μέ 5 τραύματα καί ἡ Σοφία κόρη τοῦ Βασιλείου Κων/νίδου μέ 7 τραύματα.

" Εἴμαστε συγκεντρωμένοι καί οἱ Βούλγαροι ἔστησαν τά πολυβόλα γιά νά μᾶς ἐκτελέσουν, διηγεῖται ἡ διασωθεῖσα 'Ελληνίδα. Καλλιόπη Προδρομίδου. Τά παιδιά μου εἶχαν συσπειρωθεῖ γύρω μου. Ἔκλαιγαν καί παρακαλοῦσαν τόν Βούλγαρον 'Ανθυπολοχαγό Μπερώφ νά τά ἀφήση νά ζήσουν. 'Εκεῖνος καθόταν καί ἐκάπνι ζε τήν πίπα του ἀνάλγητος καί ἀδιάφορος. Ἕνας γνήσιος δολοφόνο μέ στολή. Γύρισε καί μας εἶπεν εἰρωνικά:

- Τί κλαῖτε, ὁ Τσώρτσιλ θά ἔλθη νά σᾶς σώση.

Διέταξε πύρ. Οἱ σφαῖρες καφτές χώθηκαν στά κορμιά καί τά πέταξαν στή γῆ. 'Εγώ εἶχα γλυτώσει. 'Από τά παιδιά μου τά τρία ἦταν νεκρά. 'Ο 'Αναστάσιος μου, σπαρταροῦσε μέ πέντε τραύματα στήν ἀγκαλιά μου.

Μανιασμένος ὁ Μπερώφ διέταξε καί μέ ξαναπυροβόλησαν 9 βόλια χώθηκαν στή σάρκα μου καφτά. Ἔπεσα μαζύ μέ τό... μου

'Αλλά δέν ξεψυχοῦσα. Πονοῦσα τρομερά . Καί πόναγα ἀκόμα πιό πολύ γι' τά νεκρά παιδιά μου. Σπαρταροῦσα πάνω στή γῆ. Βογγοῦσα, παράδερνα ἡ δυστυχισμένη. Παρακάλεσα στόν Βούλγαρο 'Ανθυπολοχαγό νά μέ ἀποτελειώση. Δέν ἄντεχα ἄλλο. 'Εκεῖνος ἀδιάφορος μοῦ εἶπε

- Καλά εἶσαι. 'Αφοῦ θά πεθάνης τί σέ νοιάζει κι'ἄν πονᾶς. Κι'ἔφυγε μαζύ μέ τούς στρατιῶτες του γελῶντας. Τό κτῆνος".

Κι'ὅμως ἡ Καλλιόπη Προδρομίδου εἶχε σωθεῖ. Αἱμόφυρτη παρέμεινε μαζύ μέ τά πτώματα καί τό μισοπεθαμένο παιδί της δώδεκα ὥρες ἐκεῖ στόν τόπο τοῦ μαρτυρίου , μέχρις ὅτου ἦλθαν οἱ δικοί της καί τήν διέσωσαν.

Παραμένει ἡ ζωντανή μαρτυρία τῆς Βουλγαρικῆς θηριωδίας στό Νομό Δράμας.

Δέν εἶναι ἀνάγκη ν'ἀναφέρωμε ὅτι τό χωριό Μακρόλιθος ἀφοῦ ἐλεηλατήθη ἀπό τούς Βουλγάρους στρατιῶτες ἐπυρπολήθη. Αὐτά εἶναι τό ἐπακόλουθο καί ἡ ὁλοκλήρωση τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐγκλήματος.

ΜΑΚΡΥΠΛΑΓΙΟΝ

Τήν ἴδια ἡμέρα στίς 13-5-1944 ὁ 'Ανθ/γός Μπεσώφ ἀπέστειλε τμῆμα τῆς στρατιωτικῆς του δυνάμεως στό χωριό Μακρυπλάγιο, Δ/γή του νά ἐκτελεσθῆ κάθε Ἕλληνας πού θά βρεθῆ στό χωριό.

'Η δ/γή ἐξετελέσθη.

'Εδολοφονήθησαν ἐπί τόπου οἱ ἀνευρεθέντες ἀθῶοι Ἕλληνες.

1) Χαράλαμπος Τσοκακτσίδης
2) Κων/νος Τσοκακτσίδης
3) 'Αναστάσιος Κιοκτσίδης
4) Δημήτριος Καλαϊτζίδης
5) Βασίλειος Καλαϊτζίδης
6) Βασίλειος Βουτσᾶς, τούς δύο τελευταίους τούς ἔκαψαν ζωντανούς ἀφοῦ τούς ἐτραυμάτισαν μέ λογχισμούς.

Μετά τίς ἐκτελέσεις ἐπηκολούθησεν ἡ λεηλασία καί ἡ πυρπόληση τοῦ χωριοῦ .

Σημειωτέον ὅτι ἄλλοι κάτοικοι δέν ὑπῆρχαν στό μικρόν αὐτό χωριουδάκι. Εἶχαν καταφύγει στά βουνά γιά νά γλυτώσουν.

ΜΕΣΟΧΩΡΙΟΝ

Στίς 25 'Ιουνίου 1942 ὁ Βούλγαρος Χωρ/κας Χρίστο Μιτάκωφ συνέλαβε τόν Νικόλαο Μερεζίδη. Τόν ἐβασάνισεν ἄγρια καί τελικά τόν ἐδολοφόνησε πυροβολῶντας του μέ τό τουφέκι του.

Τόν Νοέμβριο τοῦ 1943 ὑπέστησαν τόν ἴδιο μαρτυρικό θάνατο οἱ Σάββας Σαββίδης, Γεώργιος Λουκανίδης καί Κυριάκος Καραβασίλης.-

ΑΗΔΟΝΟΚΑΣΤΡΟΝ

Τόν Νοέμβριο τοῦ 1943 εἰσέρχονται στό χωριό 'Αηδονόκαστρο οἱ Βούλγαροι Χωρ/κες Μαρῖνος Πετσώφ καί Νικόλα Κότσεφ μαζύ μέ Βουλγαρικό Στρατιωτικό ἀπόσπασμα.

Συγκεντρώνουν τούς κατοίκους μέσα στό σχολεῖο καί τούς βασανίζουν ἀπάνθρωπα. Δώδεκα ἀπ'αὐτούς δέν ἄντεξαν στά βασανιστήρια καί ἀπέθαναν.

ΚΑΣΤΑΝΩΤΟΝ

Στίς Ι2 Μαΐου 1944 ὁ Βούλγαρος 'Ανθυπολοχαγός Μπερώφ καί ὁ Βούλγαρος Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Καστανωτοῦ Ντοῦρεφ ἐπί κεφαλῆς Βουλγαρικοῦ Στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος εἰσέρχονται στό χωριό καί συγκεντρώνουν ὅλους τούς εὑρεθέντες ἐκεῖ κατοίκους.

Διώχνουν τά γυναικόπαιδα καί κλείνουν Ι4 ἄτομα μέσα στό Σχολεῖο. 'Εκεῖ μπροστά στά μάτια τῶν ὀδυρομένων γονέων των, συζύγων των καί τέκνων των τέ ἔκαψαν ζωντανά. Οἱ Βούλγαροι μᾶς ἐπανέφερον στήν ἐποχή τοῦ Νέρωνος. Οἱ εκτελεσθέντες ήσαν ὅλοι τους καλοί "Ελληνες πατριῶτες πού ἕως τήν τελευταία στιγμή δέν ἐλύγισαν. Παραθέτουμε τά ὀνόματά των.

Ι) Δημήτριος Καραγκιοζίδης
2) " Σαββίδης
3) " 'Ιορδανίδης
4) 'Ιωάννης 'Αντωνιάδης
5) " Σελαλμαζίδης
6) Σωτήριος Παπαδόπουλος
7) 'Ανέστης 'Ιωαννίδης
8) Χαράλαμπος Καλπακίδης
9) Σοφία Παπαδοπούλου
Ι0) Χαράλαμπος Παπαδόπουλος
ΙΙ) Μαρία 'Αρχιτεκτονίδου
Ι2) 'Ιωάννης Βοϊβοδόπουλος
Ι3) 'Αναστάσιος Σαρηγιαννίδης
Ι4) Γεώργιος Τουρφανίδης

Μετά τήν ἱκανοποίηση τοῦ σαδισμοῦ των οἱ Βούλγαροι ἐπεδόθησαν στή λεηλασία καί στούς βιασμούς.

Τελικά ἐπυρπόλησαν ὅλο τό χωριό.

Τά ἐπιζήσαντα γυναικόπαιδα ἐξεδιώχθησαν πρός τίς πεδινές περιοχές τῆς Δράμας χωρίς στέγη, ὅπου ζητιανεύαν λίγη τροφή.

ΠΑΣΧΑΛΙΑ

Τό χωριό Πασχαλιά ἀποτελούμενο ἀπό Ι00 σπίτια ἐπυρπολήθη ὁλόκληρο ἀπό τό ἴδιο Βουλγαρικό ἀπόσπασμα τῶν Μπερώφ- Ντούρεφ μέ ὁδηγό τόν Βούλγαρο Χωρ/κα Νικόλα Κότσεφ.

Εὐτυχῶς οἱ κάτοικοι ὅλοι εἶχαν διαφύγει στό βουνό.

'Εσφάγησαν από τούς Βουλγάρους σάν κατσίκια οί "Ελληνες.

I) Νικόλαος Τσομπανίδης

2) Σάββας Τσουβαλτσίδης

3) Γεώργιος Παπαδόπουλος

4) Νικόλαος Δαλκίδης

"Ησαν πολύ γέροι καί ηταν άδύνατον νάάνέβουν στίς κακοτράχαλες ράχες τών βουνών.

'Αλλά ούτε έφαντάζοντο ότι στήν ήλικία πού ήσαν οί Βούλγαροι θά τούς θεωρούσαν τόσον έπικίνδύνους ώστε νά τούς δολοφονήσουν.

ΒΟΥΝΟΠΛΑΓΙΑ
ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΑΚΙΑ

Στίς 28-5-1944 Βουλγαρικό Στρατιωτικό άπόσπασμα μέ όδηγό τόν Βούλγαρο Χωρ/κα Νικόλα Κοτσεφ έλεηλάτησε καί έπυρπόλησε τά χωριουδάκια Βουνοπλαγά καί ποταμάκια. Δέν έμεινε ούτε ένα σπίτι άκαφτο.

Εύτυχώς οί λιγοστοί κάτοικοι τών χωριών αύτών είχαν καταφύγει στά βουνά.

ΠΟΛΥΓΕΦΥΡΟΝ

'Αρχές 'Ιουνίου 1944, Βουλγαρικό Στρατιωτικόν άπόσπασμα μέ έπί κεφαλής τόν Βούλγαρο Πρόεδρο Παρανεστίου είσέρχεται σ στό Πολυγέφυρο.

Οί περισσότεροι κάτοικοι έχουν καταφύγει στά βουνά.

"Ησαν έκεί μόνον οί οίκογένειες τών Δημητρίου 'Εντερίδου, 'Ιορδάνου Κεφαλά καί 'Ελευθερίου Καλπακτσίδου.

"Ενα σύνολο I2 'τόμων άπό γέρους γυναίκεςκαί παιδιά.

Τούς συγκεντρώνουν στό έκεί Δημοτικό Σχολείο. 'Αφού τούς έκακοποίησαν τούς έράντισαν μέ πετρέλαιο καί τούς έκαψαν ζωντανούς. Τάόνόματα αύτά τών νέων έθνομαρτύρων είναι,

I) Βασιλική σύζυγος 'Ιορδάνου Κεφαλά έτων 37

2) Χρήστος Κεφαλάς τού 'Ιορδάνου έτών I8

3) 'Αντωνία Κεφαλά " " " I5

4) Μαρία " " " " I2

5) Βαρβάρα " " " " 8

6) Σταυρούλα " " " " 6

7) Βασίλειος Κεφαλάς " " 4

8) Δημήτριος 'Εντερίδης έτών 60

9) 'Ιωάννης 'Εντερίδης τού Δημητρίου έτών I6

I0) 'Ελένη Μελλίδου έτών I5 άπό το Θόλο.

II) 'Ελένη σύζυγος 'Ελευθερίου Καλπακτσίδου έτών 40

I2) 'Αθηνά Καλπακτσίδου τού 'Ελευθερίου έτών I8.

Μετά τήν δολοφονία αύτή έλεηλάτησαν καί έπυρπόλησαν όλο τ(

ΠΕΥΚΗ- ΘΕΡΜΙΑ
ΣΤΡΟΦΕΣ- ΑΕΤΟΡΑΧΗ
ΦΑΡΑΣΙΝΟΝ- ΖΑΡΚΑΔΙΑ
ΠΕΥΚΟΛΟΦΟΣ

Το ίδιο Βουλγαρικόν απόσπασμα ελεηλάτησε καί επυρπόλησε όλα τά σπίτια τών χωριών αυτών. Τίποτε δέν έμεινεν όρθιο. Γενική καταστροφή. Ευτυχώς οί κάτοικοι είχαν καταφύγει στά βουνά καί διεσώθησαν.

ΤΡΑΧΩΝΙ

Στίς 12-8-1944 Βουλγαρικά Στρατεύματα συλλαμβάνουν καί εκτελούν ομαδικά χωρίς αιτία στή θέση Τεμήρ Καπού τούς ακολούθους κατοίκους Τραχωνίου τής Κοινότητος Σύλλης.

1) Κελλίδης Λουκιανός ετών 20
2) Τσάμογλου Νικόλαος ετών 46
3) Πετρίδης Αων/νος " 30
4) Γεωργιάδης Χρήστος " 46
5) Πετρίδης Πέτρος " 18
6) Κερασίδης Παναγιώτης " 30
7) Τσάμογλου 'Ονούφριος" 37
8) Χη'Αβανίδης Νικόλαος " 26
9) Καλτσίδης Κων/νος " 45
10) Σεραΐδης Λάζαρος " 21
11) Παπαδόπουλος Γεώργιος" 21
12) Καλτσίδης Δημήτριος " 47
13) Γεωργιάδης Σάββας " 25
14) Παπαδόπουλος Βασίλειος" 37
15) Κυκαρίδης Σαμουήλ " 38
16) Μαυρόπουλος 'Αναστάσιος " 48
17) " Γεώργιος " 18
18) Κερασίδης 'Αλέξανδρος " 44
19) Μωϋσίδης Κυριάκος " 48
20) Ψαλτικίδης 'Ιωάννης " 33
21) Τσάμογλου Μιχαήλ " 33
22) Τολμαΐδης Δημοσθένης " 41
23) Μεταξάς Σπυρίδων " 49
24) Κουτσομιχάλης Δημήτριος" 33
25) Τσάμογλου 'Αναστάσιος " 31

Μετά τίς δολοφονικές εκτελέσεις επηκολούθησεν λεηλασία καί πυρπολήσεις σπιτιών.

./.

ΤΥΧΩΤΑ ΔΡΑΤΣΙΣΤΑ

Τόν Αὔγουστο τοῦ 1944 τό ἴδιο Βουλγαρικόν ἀπόσπασμα σένέα του ἐπιδρομή πυρπολεῖ καί λεηλατεῖ τά χωριά Τυχωτά καί Δρατσίστα.

Στά Τυχωτά ἐσκότωσε κάι τόν γέροντα 'Ιωάννη 'Ιντζεραπίδη καί τήν γριά Καροπούλου πού εἶχαν παραμείνει ἐκεῖ.

Φεύγοντας τό Βουλγαρικό ἀπόσπασμα παρέλαβε καί ὅλα τά με άλα καί μικρά ζωα πού βρῆκεν.

Στά Τυχωτά κατεστράφησαν ἐντελῶς 15 σπίτια καί στήν Δρατσίτσα 20.

ΔΕΛΤΑ ΑΓΡΙΟΚΕΡΑΣΙΑ

Τόν Μάϊον 1944 τμῆμα τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ λεηλατεῖ καί πυρπολεῖ ἐξ'ὁλοκλήρου τά χωριά Δέλτα καί 'Αγριοκερασιά, περιοχῆς Σιδηροκάστρου.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ Δέλτα εἶχαν καταφύγει στά βουνά καί διεσώθησαν. Στήν 'Αγριοκερασιά ὅμως βρῆκαν λίγους Ἕλληνες.

'Εδολοφόνησαν 10 ἀπό αὐτούς καί τούς ὑπολοίπους ἐξετόπισαν στά πεδινά χωριά τῆς Δράμας, ὅπου ἐπαιτοῦσαν γιά νάἐπιζήσουν.

ΜΕΛΙΣΣΟΜΑΝΔΡΑ

ΔΙΠΛΟΧΩΡΙΟΝ

Στίς 6-5-1944 ἡ Βουλγαρική 'Αστυνομία ποταμῶν ἐπέφραμεν στ χωριά Μελισσομάνδρα καί Διπλοχῶρι.

Τά βρῆκε ἄδεια ἀπό τούς κατοίκους των. Οἱ Ἕλληνες εἶχαν κ ταφύγει στά βουνά.

Οἱ Βούλγαροι Χωροφύλακες τά ἐλεηλάτησαν καί τά ἐπυρπόλησαν ἐξολοκλήρου .

ΠΑΠΑΔΕΣ- ΜΙΚΡΟΜΗΛΙΑ

ΛΑΚΟΥΔΑ- ΜΥΛΟΠΕΤΡΑ

ΒΟΥΝΟΧΩΡΙΟΝ- ΚΑΛΛΙΚΑΡΠΟΣ

Τήν 10 Μαΐου 1944 στίς ἐκκαθαριστικέςἐπιχειρήσεις τοῦ Βουλγαρικοῦ στρατοῦ τήν ὀρεινήν αὐτήν περιοχήν, τά χωριά αὐτά ὑπέστησαν ὁλοκληρωτική καταστροφή 15 ἄτομαἐδολοφονήθησαν. Τά γυναικόπαιδα [illegible] ἀφοῦ ὑπέστησαν τά πάνδεινα ἐξετοπίσθησαν στήν πεδινή περιοχή τῆς Δράμας. Τά σπίτια ἐλεηλατήθησαν κάι ἐπυρπολήθησαν.

ΣΙΔΗΡΟΝΕΡΟΝ

ΟΡΟΠΕΔΙΟΝ

Τήν 8 Μαΐου 1944 Βουλγαρικά Στρατεύματα ἐνεργοῦντα ἐκκαθαρι στικές ἐπιχειρήσεις κατά τῶν 'Ελλήνων 'Ανταρτῶν καί προερχόμε ἀπό τήν Καβάλα τήν Δράμα καί τις Σέρρες ελεηλάτησαν καί επυρπ λησαν τά χωριά Σιδηρόνερον καί 'Οροπέδιον.

'Εδολοφόνησαν 30 άτομα.

Τά γυναικόπαιδα τάξεξετόπισαν στήν περιοχή Σερρῶν.

Τόν Ιούλιο σέ νέα ἐπιδρομή των ἔκαψαν ὅλη τήν σιτοπαραγωγή.

ΚΛΕΙΣΤΑ ΚΟΚΚΙΝΟΠΕΤΡΟ ΤΟΠΟΣ

ΜΑΓΝΗΣΙΟΝ

Τάΐδια Βουλγαρικά τμήματα ἐπυρπόλησαν καί ἐλεηλάτησαν τά χωριά Κλειστά- Κοκκινοπετρότοπος- Μαγνήσιον καί ἐδολοφόνησαν 30 περίπου Ἕλληνες.

Τά γυναικόπαιδα τά ἐξετόπισαν στήν πεδινή περιοχή τῆς Δράμας.

ΣΚΑΛΩΤΗ

Στίς ἐκκαθαριστικέςἐπιχειρήσεις τοῦ Μαΐου τοῦ 1944 τμῆμα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ προερχόμενο ἀπό Ντόβλια Βουλγαρίας ἐλεηλάτησε καί πυρπόλησε τό χωριό Σκαλωτή.

18 ἀπό τούς ἀνευρεθένταςκατοίκους ἐδολοφόνησε. Οἱ ὑπόλοιποι εἶχαν καταφύγει στά βουνά.

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

ΣΑΚΙΔΙΑ

Στίς 10 Μαΐου 1944, κατά τίς ἐκκαθαριστικές ἐπιχειρήσεις, ἀπόσπασμα βουλγαρικοῦ Στρατοῦ προερχόμενο ἀπό τήν Δράμα ἐλεηλάτησε καί ἐπυρπόλησε τά χωριά Θησαυρός καί Σακκίδια.

7 ἀπό τούς κατοίκους των ἐδολοφόνησε ἀπάνθρωπα.

Στίς 15 Αὐγούστου 1944 τό ἴδιο Βουλγαρικόν ἀπόσπασμαἐπανέρχεται καί πυρπολεῖ τήν σιτοπαραγωγή.

ΞΥΛΟΔΑΡΜΟΙ

Κατά τό 1942 συνεχίζεται ὁ ἄγριος ξυλοδαρμός κάθε Ἕλληνος χωρίς καμμιά ἀφορμή. 'Ο Διαμαντῆς 'Αγγελίδης ἀπό τήν Δράμα κατ θέτει τάἀκόλουθα στίς 'Ελληνικές 'Αρχές:

"...Ὅλα τά ζητήματα λύονται ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων μέ ξύλο. Εἰς πᾶσαν ἐπαφήν μετά τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν ἤ τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως οἱοσδήποτε μορφῆς καί ἐάν εἶναι ἡ ἐπαφή αὐτή, ἔν γενναῖον ξυλοκόπημα, παίζει πάντοτε τόν ρόλον ἀνταποδόσεως, φαίνεται τοῦ χαιρετισμοῦ.

Οἱ συλλαμβανόμενοι καί φυλακιζόμενοι Ἕλληνες ὑφίστανται καθημερινως ξυλοδαρμούς καί ἄλλα βασανιστήρια. >>

Γιά νά συλληφθῆ κανείς δέν ἦταν καί τόσο δύσκολο. 'Αρκοῦσε κάποιος 'Αρμένιος ἤ Βουλγαρίζων νά κατ γγείλη ἕναν ἕλληνα ὅτι δῆθεν κατέχει ὅπλο γιά νάἐπακολουθήση ἡ σύλληψη καί ὁ βασανισμός. Σέ ὅλα τά χωριά τοῦ νομοῦ Δράμας ὁ Βουλγ ρικός ξυλοδαρμός ἦταν πασίγνωστος καί τρομερός . 'Ακόμα καί σήμερα συνηθίζεται νά λέγεται.

./.

- 'Ο Θεός νά σέ φυλάη άπό Βουλγαρικό ξύλο.

Καί άμφιβάλλω άν ύπάρχη Έλληνας (στον Νομό Δράμας) πού νά μήν έδοκίμασε αύτό τό τρομερό άπάνθρωπο καί έξευτελιστικό βασανιστήριο. Στό Πυξάρι ό έκεΐ διοικητής τοΰ Βουλγαρικοΰ άποσπάσματος Νικηφόρωφ έδερνεάνελέητα τούς κατοίκους άμα τυχόν δέν ύπεκλίνοντο βαθειά μπροστά σέ κάθεδιερχόμενο Βούλγαρο στρατιώτη ή πολίτη.

Οί Έλληνες παντοΰ άπέφευγαν κάθε συνάντηση μέ Βουλγαρική περίπολο ή έστω καί μεμονωμένο χωρ/κα στρατιώτη ή κομιτατζή 'Εφοβοΰντο τόν άναίτιο ξυλοδαρμό των.

Καί δέν ήταν άνάγκη νά 'έχη ύποπέση κανείς σέ παράβαση γιά νά ξυλοδαρθή . Οί ίδιοι οί Βούλγαροι εύρισκαν χίλιες δυό άφορμές

Τήν νύκτα, έπειτα άπό μιά ώρισμένην ώρα ή κυκλοφορία τών 'Ελλήνων άπηγορεύετο. Οί Βούλγαροι Χωρ/κες έρύθμιζαν τά ώρολόγια των πιό μπροστά άπό τήν κανονικήν ώρα . Έτσι κάθε Έλληνα πού εύρισκαν στόν δρόμο τους τόν έδερναν άνελέητα γιατί...άργησε.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

ΚΥΡΤΣΗ

'Ο 'Αναστάσιος Κύρτσης ήλικίας τότε 17 έτών Έλληνας κάτοικος τής Πετρούσης πήγαινε πρός τό σπίτι του. Στό δρόμο τόν συναντά ό Βουλγαρίζων 20ετής όμοχώριός του στόν όποΐο οί Βούλγαροι είχαν άναθέσει καθήκοντα Άγροφύλακος. 'Εκείνη τήν στιγμή κτυπά ή καμπάνα. Σημεΐον ότι οί Έλληνεςπρέπει νά κλειστοΰν στά σπίτια τους. 'Ο Βούλγαρος άγροφύλακας χωρίς νά χάση καιρό άρχίζει τόν ξυλοδαρμό τοΰ Κύρτση μέσα στό δρόμο.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

ΚΑΤΡΑΝΤΖΗ

'Ο Νΐκος Κατρατζής άπό τήν Πετροΰσα μαζύ μέ φίλους του, έβοσκαν τά ζώα των σ'ένα μικρό λιβαδότοπον έξω άπό τά χωριό τους. Άργησαν καί δέν έπρόλαβαν να είναι στά σπίτια τους πρίν νά κτυπήση ή καμπάνα.

Τούς συνέλαβεν ό ίδιος Βουλγαρίζων 'Αγροφύλακας . Τούς ώδήγησε στήν κοινότητα όπου τούς έδερναν όλη τήν νύκτα μέ τήν κατηγορία ότι ήσαν .....κατάσκοποι.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΑΡΤΣΙΟΥ

'Ο Θεόδωρος Μάρτζιος κάτοικος Καλής Βρύσης εκθέτει τά άκόλουθα γιά τήν σύλληψη τοΰ πατέρα του καί τοΰ ίδίου.

" 'Από τό χωρίον μου μετήχθην ύπό τών Βουλγάρων τήν 4-2-43 είς Δράμαν.

Μετά όκταήμερον παραμονήν έντός τών κρατητηρίων Δράμας μετήχθημεν είς τάεν Καβάλα κρατητήρια της 'Ασφαλείας

4

μέχρι τῆς 24-2-1943 καί ἐκεῖθεν ἀπηλάθημεν εἰς τήν Γερμανοκρατουμένην περιοχήν.

Αἰτία τῆς ἀπελάσεώς μας ἦτο τό ὅτι ὑπήρξαμεν Μακεδονομάχοι. Ἐδημιούργησαν ἀκόμη καί τήν κατηγορίαν ὅτι δῆθεν εἴμεθα μέλη ω λλόγου τινος, παρά τοῦ ὁποίου λαμβάνομεν χρήματα καί τά διανέμομεν εἰς ἄλλους Ἕλληνας.

Διά νά ὁμολογήσωμεν ἐδάρημεν κατ'ἐπανάληψιν εις τά κρατητήρια Δράμας.

Αἱ οἰκογένειαί μας μετεφέρθησαν εἰς Δρᾶμαν ἀφοῦ προηγουμένως ἐδημεύθησαν αἱ περιουσίαι μας. Ἡ κατάστασις τῶν Ἑλλήνων, εἶναι ἀξιοθρήνητος.

ΞΥΛΟΔΑΡΜΟΙ ΣΤΟΝ ΝΕΡΟΦΡΑΚΤΗ

Ὁ Δανιήλ Οὐζούνης καί ὁ Γεώργιος Καρανικόλας κατέθεσαν στίς Ἑλληνικές Ἀρχές ὅτι ο τίς 4-9-43 τά μεσάνυκτα στόν Νεροφράκτη Δράμας μιά βουλγαρική περίπολος ἐπυροβόλησε στόν ἀέρα. Τό ἑπόμενο πρωΐ μέ τήν αἰτία ὅτι ἀκούστηκαν πυροβολισμοί ἀπό Ἑλληνεςἀντάρτες συνελήφθησαν πενήντα περίπου ἄτομα ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά. Τάἐκράτησαν ὅλη τήν ἡμέρα καί τάἐξυλοκόπησαν ἀγρίως γιά νά τρομοκρατήσουν τούς ὑπολοίπους χωρικούς.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Χαρακτηριστική εἶναι ἡ κατάθεση τοῦ Ἰωάννου Γεωργίου ἀπό τή Δράμα. " Κατηγορηθείς ὅτι ἔκρυπτον ὅπλα συνελήφθην καί ἐφυλακίσθην. Ἐπί 7 ἡμέρας συνεχῶς ἐδερόμην. Ἀρχικῶς ἐμαστίγωσαν τάς χεῖρας μου, εἰς τρόπον ὥστε νά καταστῶσιν αὗται ἐντελῶς ἄχρηστοι.

Ἀπό τήν τριτη ἡμέρα ἤρχισαν νά μέκτυποῦν εἰς τούςπόδας. Τήν τετάρτην μέ ἐκτύπων ἀνηλεῶς εἰς ὁλόκληρον τοῦ σώματος μέχρις ὅτου ἔκαμον αἱμόπτυσιν.

Τάς ὑπολοίπους ἡμέραςἐκτύπων τήνκεφαλήν μου ἐπί τοῦ τοίχου μέχρις ὅτου κατέπιπτον ἀναίσθητος.

Τότε μέ ἔρριπτον ἐντός ἑνός κάδου μέ ὕδωρ ἵναἀναλάβω τάς αἰσθήσεις μου καί ἵναἐπαναλάβωσι τά μαρτύριόν μου.

Τέλος δωροδοκήσας ἕνα Βούλγαρο ἀνθυπασπιστήν διά Ι6.000 λεβίων, μετεφέρθην εις τάς φυλακάς ὁπόθεν ἀπελύθην δι'ἐγγυήσεως.....

ΑΛΛΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Στίς Ἑλληνικές ἀρχές πολλοί Ἕλληνες τῆς Δράμας κατέθεσαν γιά τές κακοποιήσεις πού ὑπέστησαν.

Ὁ Γεώργιος ... Λαμπριανίδης ἀπό τήν Δράμα λέει:

"..... Ὅταν κανείς τῶν Ἑλλήνων παραβιάση τήν διαταγήν κυκλοφορίας ἐπί ἕν ἔστω δευτερόλεπτον κακοποιεῖται καί ἀφαιρεῖ-

τό δελτίον τοῦ ἄστου του".

Ὁ Χαρ. Γ. Γιαρκιλλάκογλου ἀπό τήν Δράμα καταθέτει :

"....Πᾶς Ἕλλην συλλαμβάνεται ὅταν ὁμιλεῖ τήν Ἑλληνικήν ὁδηγεῖται εις τήν Ἀστυνομίαν καί δέρεται ἀνηλεῶς.

Ὁ Χρῆστος Κουγιουμτζῆς ἀπό τήν Πετρούσα καταθέτει:

"...Ὡς Ἕλλην καταγόμενος ἐκ Πετρούσης, ὑπέστην συλλήψεις διωγμούς καί φυλακίσεις. Κατόπιν τούτων ἠναγκάσθην νά καταφύγω ἐνταῦθα".

Ἀτελείωτες εἶναι οἱ περιπτώσεις τῶν ξυλοδαρμῶν τῶν βασανιστηρίων. Γιά νά τίς παραθέσουμε ὅλες θά χρειαζόταν σειρά πολυσελίδων τόμων. Γιατί δέν ἔμεινεν Ἕλληνας στόν νόμό Δράμας πού νά μήν ἐδοκίμασε τό πολυθρύλλητο " Βουλγαρικό ξῦλο"

Παραθέτουμε ἕνα ἄλλο εἶδος βασανιστικοῦ θανάτου πού ἐχρησιμοποίησαν οἱ Βούλγαροι κατά τῶν Ἑλλήνων στήν Κατοχή.

ΤΟ ΣΠΟΡ ΤΟΥ ΛΙΘΟΒΟΛΙΣΜΟΥ

Τόν Ἰούλιο τοῦ 1942 οἱ Βούλγαροι /Χωρ/κες καί Στρατιῶτες/ συλλαμβάνουν στόν Ἅγιον Ἀθανάσιο Δράμας τέσσαρες Ἕλληνες ἐργάτες ἀπό τά Κύρια. Καμμιά συγκεκριμένη κατηγορία δέν ὑπῆρχεν ἐναντίον των.

Τούς ἔδεσαν σέ κάτι στύλους κι'ἄρχισαν μετά νά ρίχνουν μεγάλες πέτρες. Οἱ πέτρες ἔσπαζαν τά κρανία καί τά ὀστᾶ τῶν Ἑλλήνων.Γοερές ἀκούγονταν οἱ κραυγές των. Τό αἷμα τους εἶχε πλημμυρίσει. Ἀργός, μαρτυρικός ἀκαί.. α φρικιαστικός μέσα σέ τρομερούς πόνους ἀπό τά κατάγματα των ὀστῶν ἐπήρχετο ὁ θάνατος.

Τό μαρτυριο τοῦ Ἁγίου Στεφάνου ἐπανελήφθη στόν 20ον αἰῶνα. Στό λιθοβολισμό ἐλάμβαναν μέρος καί Βουλγαροπαιδες. Ἔπρεπε νά ἐξασκηθοῦν καί οἱ νεαροί τίγρεις στό ἔγκλημα.

Μέ τόν ἴδιο τρόπον ἐξετελέσθησαν και ἄλλοι Ἕλληνες σέ διάφορα χωριά τοῦ νομοῦ Δράμας . Ἦταν ἕνα νέο...σπόρ πού ἄρχιζε νά διαδίδεται εὐρύτατα ἀνάμεσα στούς Βουλγάρους.

Ἀκόμα καί τίς τελευταῖες ἡμέρες τῆς Βουλγαρικῆς Κατοχῆς, στίς 299-44 στό χωριό Νικηφόρος ἐξετελέσθησαν μέ λιθοβολισμό οἱ

1.- Τσοπακτσίδης Παντελῆς
2.- " Ἰωάννης
3.- Πασχαλίδης Κων/νος

Η ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΤΑΓ/ΧΟΥ ΜΠΟΥΓΑ

Τελειώνοντας τό κεφάλαιο αὐτό παραθέτουμε σχετικό ἀποσπάσματα ἀπό τήν ἔκθεση τοῦ ἀποστρατου Ταγ/χου Χωρ/κος Μουγᾶ Δ.

<u>ΚΥΡΓΙΑ - ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ- ΚΑΤΩ ΞΥΣΑΡΙΟΝ-ΠΛΑΤΑΝΙΑ- ΠΛΑΤΑΝΟΒΡΥΣΗ ΚΑΠ.</u>

Ἡ ἰδία πιεστική καί ἐξοντωτική πολιτική ἐφηρμόσθη καί εἰς

διότι τὰ ἀπομεμακρυσμένα μακράν τοῦ κέντρου οἱ ἑκάστοτε φόρεροι Κοινοτήτων, Χωρ/κες, ἀγροφύλακες καί πάσης φύσεως ὑπαλληλίσκοι καθίσταντο ἀληθεῖς τύραννοι, δέροντες, ἐκβιάζοντες, πυρπολοῦντες, καταστρέφοντες καί φονεύοντες κατ'ἀρέσκειαν μή τηροῦντες οὐδέν πρόσχημα.

'Απάντησις εἰς τάς διαμαρτυρίας ὑπερβασιῶν ἦτο ὁ ἄγριος ξυλοδαρμός καί ἡ ἐκτόπισις.

Δύο ἦσαν οἱ ἀντικειμενικοί σκοποί αὐτῶν, ὁ ἐκβουλγαρισμός τῶν κατοίκων καί ἡ ἀργυρολογία.

Ὅποιος ἐκ τῶν κατοίκων ἐκάμπτετο καί ἐδήλου βουλγαρικήν ὑπηκοότητα καί ἐθνικότητα, ὡς διά μαγείας ἡ ἀπέναντί του στάσις μετεβάλλετο, ἐτύγχανεν περιποιήσεων προστασίας, ἀπαλλαγῆς ἐκ τῶν φόρων καί ἀγγαρειῶν καί τῷ ἐχορηγοῦντο ἐπαρκῆ τρόφιμα κ.λ.π.

Εἰς Κυργια τήν 4-10-41 ἐπυρπολήθησαν ὑπό τοῦ 'Αντ/χου Χρίστου Χρίστεφ 132 οἰκίαι, 48 καταστήματα, 18 ἀχυρῶνες, ἤτοι ἐν συνόλῳ 198 κτίρια. 'Εννοεῖται ὅτι αυτα πρό τῆς πυρπολήσεως ἐλεηλατήθησαν.

Εἰς το χωρίον τοῦτο ἐγκατεστάθησαν 40 βουλγαρικαί οἰκογένειαι, εἰς ἅς διενεμήθησαν ἀγροί ἐκτάσεως 2,500 στρεμμάτων ἀνήκοντες εἰς τούς βία ἐκπατρισθέντας κατοίκους.

Τά μικρά καί μεγάλα ζῶα ἐπιτάσσοντο εἰς τό δέκατον τῆς ἀξίας των, ὁσάκις δέν ἐπληρώνοντο διόλου, διά τάς ἀνάγκας τῶν ἐποίκων καί τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ.

'Ο σῖτος, ὁ ἀραβόσιτος καί ὁ καπνός ἐπωλοῦντο ὑποχρεωτικῶς εἰς το δεκατον τῆς ἀγοραίας τιμῆς των.

'Η ἐγγραφή εἰς ἐκδοθέν ἀναγκαστικόν δάνειον ὑπό τῆς Βουλγαρικῆς κυβερνήσεως ἦτο ὑποχρεωτική.

Οἱ κάτοχοι πυρποληθεισῶν οἰκιῶν κατέβαλον ὑποχρεωτικῶς τόν φόρον οἰκοδομῶν ἐνῶ αἱ οἰκίαι των ἔκειντο εἰς ἐρείπια.

'Επλήρωνον φόρον γαιῶν καί δι'αὐτά εισέτι τά ἀφαιρεθέντα κτήματα ἅτινα παρεχωρήθησαν εἰς τούς Βουλγάρους ἐποίκους.

'Εκρατήθησαν χρέη ἀγροτῶν πρός τήν 'Αγροτικήν Τράπεζαν τῆς 'Ελλάδος. Εἰς ἅπαντα τά ἀνωτέρω χωρία αἱ ἀγγαρεῖαι καί οἱ ξυλοδαρμοί ἦταν καθημεριναί.

Περιορισμός τῆς κυκλοφορίας ἀπό τῆς δύσεως μέχρι τῆς ἀνατολῆς. 'Η μετάβασις ἀπό χωρίου εἰς χωρίον ἐπετρέπετο μόνον κατόπιν ἀδείας χορηγουμένης μετά μεγάλης φειδοῦς καί πολυημέρου ἀναμονῆς.

__ΠΡΟΣΩΤΣΑΝΗ - ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ- ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΧΩΡΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ__

Καί εἰς τά χωρία ταῦτα ἡ ἰδία πολιτική.

Εἰς τό χωριον Κοκκινόγεια μετεκρίζοντο τούς κατοίκους ό

σχεδόν τελείως τά 80 % καί εἰςμερικά χωρία τά 100 % τῶν οἰκιῶν αἱ δέ ὑπόλοιποι χρήζουν γενικῆς ἐπισκευῆς.

Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων τούτων πλήν τῶν σλαυοφώνων ἐξεδιώχθησαν ἐκ τῶν χωρίων των.

[illegible]

Εἰς Κάτω Νευροκόπιον, Δασωτόν, Περθθώριον, Βώλακα, Πετρούσαν αἱ οἰκίαι τῶν Ἑλλήνων κατεστράφησαν κατά ποσοστόν 70 % ὑπό τῶν Βουλγάρων καί των ὁμοχωρίων των σλαυοφώνων, οἵτινες ὑπεδέχθησαν τούς Βουλγαρους μέ ἄνθη, βουλγαρικάς σημαίας, καί ζητωκραυγάς.

Εἰς τό χωρίον Φωτολεῖβος τήν 30-9-41 ἐπυρπολήθη εἷς ὁ ὑπόλοιπος συνοικισμός ἐξ ἑξήκοντα οἰκιων.

Εἰς τό χωρίον τοῦτο ἐγκατεστάθησαν 25 Βουλγαρικαί οικογένειαι εποίκων, ἐξωσθέντων τῶν Ἑλλήνων κατοίκων ὑπό τοῦ Βουλγάρου Προέδρου Κοινότητος, Ἰωάννου Περζίεφ.

Ἡ ἐκβουλγαριστική μανία τοῦ Προέδρου τούτου ἔφθασεν εἰς τοιοῦτον σημεῖον ὥστε ἀφῄρεσεν καί τήν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἐπειδή ὁ ἅγιος οὗτος ἐτύγχανεν πολιοῦχος τῆς Θεσσαλονίκης καί ἐτιμᾶτο ἰδιαιτέρως ὑπότῶν κατοίκων τοῦ χωρίου.

Εἰς Καλόν Ἀγρόν ἐλεηλατήθησαν καί εἶτα ἐπυρπολήθησαν 70 οἰκίαι, κατά τόν Ὀκτώβριον 1941.

Εἰς τάς περιφερείας Παρανεστίου καί Σιδηρονέρου τά 90 % τῶν οἰκιῶν ἐπυρπολήθησαν ὁλοσχερῶς.

Οἱ κάτοικοι ὅσοι διέφυγον τόν ὄλεθρον διεσκορπίσθησαν ἐπαιτοῦντες καί γημμητεύοντες εἰς τά διάφορα χωρία Δράμας καί Ξάνθης. Γυναῖκες καί νεάνιδες ἐβιάσθησαν κατά τόν πλέον κτηνώδη τρόπον ὑπό τά ὄμματα τῶν συγγενων των.

Ηδη λόγω τῆς καταστροφῆς τῶν οἰκιῶν αἱ περιοχαί αὐταί εἶναι ἔρημοι. Εἰς τήν περιφέρειαν τῆς Δράμας 70 χωρία κατεστράφησαν ἐντελῶς, ἑξήκοντα δέ ἄλλα ὑπέστησαν μερικήν καταστροφή. Εἰς τάς παραμεθορίους μάλιστα περιοχάς ἀφηρέθησαν καί αὐτά τα κεραμίδια, παράθυρα χρησιμοποιήσιμος ξυλεία ἐκ τῶν οἰκιῶν

καί μετεφέρθησαν εἰς τήν Βουλγαρίαν. Ἐντός δέ αὐτῆς ταύτης τῆς πόλεως Δράμας πλέον τῶν δισχιλίων ἀνέρχονται αἱ λεηλατηθεῖσαι, καταστραφεῖσαι καί ὁπωσδήποτε ὑποστᾶσαι ζημίας οἰκίαι.

Ἡ τραγωδία τέλος τῶν Ἑβραίων ὑπῆρξεν ἀνεκδιήγητος οὐδέ τά 5 % ἐκ τῶν ὑπαρχόντων προπολεμικῶς δέν ἐναπέμειναν.

Εἰς τάς ἀνωτέρω κακουργίας καί πιέσεις καί ὅσα παρακατιόντες ἀναλυτικῶς θά ἐξιστορήσωμεν ἔλαβον ἐνεργόν μέρος ἅπαντες γενικῶς οἱ Βούλγαροι ἀπό τοῦ ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ καί Κρατικοῦ ὑπαλλήλου μέχρι καί τοῦ τελευταίου ὑπαλληλίσκου καί στρατιώτου καί ἀχθοφόρου πού ἐγέμισαν τήν Ἑλληνικήν Μακεδονίαν καί Θράκην. Βασίμως δύναται νά λεχθῆ ὅτι οἱ κατώτεροι ὑπάλληλοι καί ἰδιῶται Βούλγαροι ὑπῆρξαν σκληρότεροι τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων. Σπανιώταται ἐξαιρέσεις δύνανται νά συναντηθῶσι καθ'ὅλον τό διάστημα τῆς Βουλγαρικης Κατοχῆς, οἵτινες ἔδειξαν ἀνθρώπινα αἰσθήματα. Δέν ὑπερβαίνουν αἱ ἐξαιρέσεις αὗται οὔτε τό ἕν ἐπί τοῖς χιλίοις. Οὕτω ἀποδεικνύεται διά πολλοστήν φοράν,ὅτι ὁλόκληρος ὁ Βουλγαρικός Λαός, ἀνεξαρτήτως πολιτεύματος, τό ὁποῖον διά λόγους κυρίως ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ἑκάστοτε ἐκλέγει καί τοῦ διεθνοῦς αὐτοῦ προσανατολισμοῦ, ἐκακούργησεν ἐν συνειδήσει ὁσάκις παρουσιάσθη εὐκαιρία, εἰς βάρος τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν διά νά επιτύχη τήν δι'ἐξοντώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου παραποίησιν τοῦ ἐθνολογικοῦ χαρακτῆρος.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

Συνεχεῖς εἶναι οἱ διαμαρτυρίες τῆς Ἐπιτροπῆς Μακεδόνων καί Θρακῶν στήν Ἀθήνα καθῶςκαί τῆς προσφυγικης ἐπιτροπῆς στή Θεσσαλονίκη.

Ἀπεδίδοντο στούς πληρεξουσίους τοῦ Ράϊχ καί τῆς Ἰταλίας στήν Ἀθήνα καί στόν Ἀνώτατο Γερμανό Στρατιωτικό Διοικητή στή Θεσ/κη στρατηγό Κρένσκυ. Παραθέτουμε μικρόν ἀπόσπασμα ἀπό την διαμαρτυρία τοῦ Ἰουνίου 1943 τῆς Ἐπιτροπῆς Μακεδόνων - Θρακῶν στήν Ἀθήνα,

Ἐξοχώτατε

Τά δεινοπαθήματα τῶν ὑπότήν Βουλγαρικήν διοίκησιν ἀδελφῶν μας εἶναι ἀπερίγραπτα. "Εσχομεν τήν τιμήν ἐπί δύο σχεδόν ἔτη νά σᾶς καταγγείλωμεν πλήν τῶν σφαγῶν τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1941 ἀπειρίαν διώξεων καί κακομεταχειρίσεων τῆς Βουλγαρικῆς διοικήσεως ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων.......

Διαμαρτυρομεθα καί πάλιν......"

Ἀλλά φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμω.

Οἱ ΓερμανοΪταλικέςἀρχές κατοχῆς δέν δίνουν καμμιάν ἀπάντηση στίςἐπανηλημένες διαμαρτυρίες τῆς Ἐπιτροπῆς.

'Αλλά καί ή έπιτροπή δέν σταματᾶ τίς διαμαρτυρίες της γιά όλα, όσα πληροφορεῖται ὅτι ὑποφέρει ὁ 'Ελληνισμός τῆς Μακεδονίας μας. Καί φαίνεται ὅτι ἦσαν ἄριστα πληροφορημένοι γιά τά διαπραττόμενα ἀπό τούς Βουλγάρους σ' ίς περιοχές αὐτές.

Τά ὑπομνήματα διαμαρτυρίας περιέχουν λεπτομερεῖς ἐξιστορήσεις ἐπεισοδίων μέ ὀνόματα θυμάτων καί δραστῶν, μέ ἡμερομηνίες, μέ λεπτομερῆ στατιστικά στοιχεῖα. 'Αποτελοῦν μιά ἀνενωτη πηγή πληροφοριῶν για τόν ἱστορικό ἐρευνητή.

Θά ἔπρεπε νομίζω ἡ 'Ελληνική Κυβέρνηση νά συγκεντρώση τά κείμενα τῶν διαμαρτυριῶν αὐτῶν κ ί νά τά ἐκδώση σέ εἰδικό βιβλίο, πού ν ἀποτελῆ ντοκουμέντο τῆς Βουλγ ρικῆς θηδιωδίας. Γιατί ποτέ δέν πρέπει νά ξεχνᾶμε αὐτά πού ὑπέστη ὁ 'Ελληνισμός ἀπό τούς Βουλγάρους.

Μέχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν τῆς Κατοχῆς οἱ Βούλγαροι συνέχισαν τούς διωγμούς κατά τῶν 'Ελλήνων τῆς Δράμας, ὅπως ἀναφέρουμε σέ προηγούμενες σελίδες.

'Η 'Ελληνική Κυβέρνηση διαμαρτύρεται ἐντονώτατα στίς 24-9-1944 γιά τίς βουλγαρικές κακουργίες πού ἐξακολουθοῦν νά διαπράττωνται στό Νομό Δράμας. 'Α

" 'Απευθυνόμεθα πρός ὁλόκληρον τόν πολιτισμένον κόσμον καί καταγγέλομεν ὅτι οἱ Βούλγαροι καί τήν 12ην ὥραν συνεχίζουν τά ἐγκλήματα ἐναντίον τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μακεδονίας καί τῆς Θράκης.

'Ομάς κομιτατζήδων εἰς τόν συνοικισμόν Πολυγέφυρον ὅπου ἔμενον 3 οἰκογένειαι προσφύγων, ἀφοῦ ἐμάζευσαν τά 20 μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν τά ἐνέκλεισαν εἰς τό οἴκημα τοῦ Σχολείου καί τούς ἔκαυσαν.....

'Απόσπασμα Βουλγάρων Χωροφυλάκων μετέβη εἰς τόν συνοικισμό Καστανιά, ὅπου συνέλαβε 13 ἄνδρες καί 4γυναίκας,,ἀπέκοψε τά χέρια των ἀπό τούς καρπούς, τούς πόδας καί τούς ταρσούς, τά αὐτιά, τίς μύτες, τούς ἐτύφλωσε καί τέλος τούς ἔκαυσεν ἐνώπιον τοῦ ὑπολοίπου πληθυσμοῦ.

Αλλη δύναμις τακτικοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ μέ τήν πρόφασι ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ὑπέθαλπον τούς ἀντάρτες, ἔκαυσεν 85 σπίτια καί 100κατοίκους.

Πολλά χωρία δέν ὑπάρχουν πλέον καί οἱ κάτοικοι ἐχάθησαν.

'Η ὥρα τῆς τιμωρίαςτῶν ἐγκλημάτων αὐτῶν καί ὅλων τῶν ὑπολοίπων εἰς βάρος τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ πλησιάζει.

Καμμιά πονηρία, καμμιά μεταμφίεσις, προοριζομένη νά θολώση τά νερά δέν πρόκειται νά σώση τους ἐνόχους".

./.

'Αλλά οἱ Βούλγαροι δέν ἐκτοοῦντο καί συνέχιζαν καταστροφικό των ἔργο καί τό ἐγκληματικό των δργιο. Στό μικρό χῶρο αὐτοῦ τοῦ βιβλίου δέν εἶναι δυν τόν νά συμπεριληφθοῦν δλα τά Βουλγαρικά ἐγκλήματα. 'Απλῶς παραθέσαμε ἕνα μικρόν πρόχειρον ἀπάνθισμα. 'Αλλά ἔστω καί αὐτά τά ἐλάχιστα πού παραθέτουνται μᾶς δείχνουν τήν ἀπαίσια εἰκόνα τῆς Βουλγαρικῆς Κατοχῆς στή Δράμα.

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΣΙΩΠΗ

Χαρακτηριστική εἶναι ἡ σιωπή τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τῆς Βουλγαρίας μπροστά στήν συντελουμένη ὁμαδικήν ἐξόντωση τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ανατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης. Αὐτοί πού ἤξεραν νά ἐκδίδουν διεθνεῖς διαμαρτυρίες " γιά τους προλεταρίους πού χιλιάδες σφάζουν στήν Καντῶνα" σιωποῦσαν γιά τά ἐγκλήματα πού διεπράττοντο μπροστά στά μάτια των ἐναντίον τῶν 'Ελλήνων.

'Αλλά ἔχει τό ΚΚΒ ἕνα ἐλαφρυντικό. Πάνω ἀπό τήν κομμουνιστική ἰδεολογία πιστεύει στήν Μεγάλη Βουλγαρία. 'Ηταν λοιπόν ἀπόλυτα σύμφωνο μέ τήν Βασιλική Βουλγαρική Κυβέρνηση γιά τήν προσάρτηση τῆς Μακεδονίας στή Βουλγαρία καί τήν ἐξόντωση τῶν 'Ελλήνων Μακεδόνων. 'Ο περίφημος ἀρχηγός τοῦ ΚΚΒ ὁ Δημητρώφ εἶναι ἐκεῖνος πού ἐλάνσαρε στήν Γ' Διεθνῆ κατά τήν διάρκεια τοῦ Μεσοπολέμου τό σύνθημα τῆς Αὐτονομήσεως τῆς Μακεδονίας μας καί τό κατέστησεν ἕνα ἀπό τούς κυριωτέρους στόχους τοῦ Διεθνοῦς Κομ/σμοῦ.

'Εκεῖνοι πού παραμένουν ἀδικαιολόγητοι εἶναι οἱ ἄλλοι.

Οἱ Κομμουνισταί ὅλου τοῦ κόσμου καί ἰδιαίτερα οἱ Έλληνες Κομμουνισταί πού σιωπηλοί καί ἀδιάφοροι ἐστάθησαν μπροστά στό φρικτό μαρτύριο τῶν 'Ελλήνων τῆς Μακεδονίας.

Οἱ 'Ελληνικές Κομμουνιστικές ὀργανώσεις τῆς Μακεδονίας σέ πολύ σπάνιες περιπτώσεις προέβαιναν σέ διαμαρτυρίες. Καί τότε μόνον ὅταν κατά τύχη συνελαμβάνετο κανένα Κομμουνιστικό στέλεχος, ἀπό τίς Βουλγαρικές ἀρχές.

Η ΜΑΥΡΗ ΒΙΒΛΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Καθηγηταί τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καί Θεσσαλονίκης περιώδευσαν τίς περιοχές τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης κατά τόν Ἀπρίλιον τοῦ 1945.

Εἶχαν ἐπίσημη ἐντολή τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους νά διαπιστώσουν τά γενόμενα ἀπό τούς Βουλγάρους ἐγκλήματα σέ βάρος τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῶν περιοχῶν αὐτῶν.

Στίς 31-5-1945 οἱ Καθηγηταί ὑπέβαλον τίς ἐκθέσεις των στήν Ἑλληνική Κυβέρνηση. Τό περιεχόμενό των ἐξεδόθη σέ βιβλίο μέ τόν τίτλο " Μαύρη Βίβλος τῶν Βουλγαρικῶν ἐγκλημάτων εἰς τήν Ἀνατολικήν Μακεδονίαν καί Δυτικήν Θράκην 1941-1944".

Ἀποσπάσματα ἀπό τίς ἐκθέσεις αὐτές παραθέτουμε στούς ἀναγνῶστες μας. Δίνουν μιά γενική εἰκόνα τῆς φρικτῆς καταστάσεως καί τῶν μαρτυρίων πού ὑπέστη ὁ Ἑλληνικός πληθυσμός τῆς Θράκης ἀπό τά βουλγαρικά κτήνη, ὅπως διεπιστώθησαν ἀπό ἄτομα μέ ἀντικειμενική κρίση καί ἐπιστημονικό κῦρος.

ΟΠΩΣ ΑΛΛΟΤΕ

Γράφουν λοιπόν οἱ καθηγηταί αὐτοί.

" Ἐπεσκέφθημεν εἰς δύο ταξείδια, διαρκέσαντα περί τάς 35 ἡμέρας τάς πόλεις καί πλεῖστας κωμοπόλεις καί χωρία τῶν περιοχῶν τούτων, καί ἀπό ἀξιοπίστους κατοίκους ἐξ'ἐκείνων κυρίως, οἱ ὁποῖοι παρέμειναν κατά τό διάστημα τῆς Κατοχῆς, τούς ἐξητάζομεν ἐπί παρουσία πολλῶν συγκατοίκων πρός ἀμοιβαῖον ἔλεγχον συνελέξαμεν πληροφορίας σχετικάς πρός τάς ἐρεύνας ἡμῶν.

Τάς πληροφορίας ταύτας συνεπληρώσαμεν δι'εἰδήσεων, τάς ὁποίας εἴχομεν ἐξ'ἄλλων, ἀξιοπίστων ἐπίσης πηγῶν καί ἰδίως ἐκ καταθέσεων τῶν ἐκπατριθέντων κατοίκων κατά τήν διάρκειαν τῆς Κατοχῆς, ἐξ'ἄρθρων Βουλγαρικῶν ἐφημερίδων, ἐπισήμων ἐγγράφων, ἐκθέσεων ὑπομνημάτων κ.λ.π. καί ἐξ'αὐτοψίας τῶν θυμάτων καί τῶν ὑλικῶν καταστροφῶν της Βουλγαρικῆς θηριωδίας /σελ. 9/......

'Η γενική εἰκών τήν ὁποίαν ἀντιληφθήκαμεν δέν διαφέρει ἐκείνης την ὁποίαν περιγράφει ἡ ἔκθεσις τοῦ 1918. Μόνον συστηματικωτέρα καί, ἕνεκα της μακροτέρας κατοχῆς, μεγαλυτέρα εἰς ἔκτασιν εἶναι ἡ κακουργία.

Σκοπός δέ καί τώρα ὅπως καί ἄλλοτε ὑπῆρξεν ἡ διά τῆς ἐξοντώσεως τῶν Ἑλλήνων κατοίκων καί διά Βουλγαρικοῦ ἐποικισμοῦ παραποίησις τῆς ἐθνολογικῆς συνθέσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Βορείων Ἐπαρχιῶν, διά νά ἀποκτήσῃ ἡ Βουλγαρία τίτλους διεκδικήσεως τῶν Ἑλληνικῶν αὐτῶν χωρῶν τάς ὁποίας ἀπό μακροῦ ἐποφθαλμιᾶ.

'Η σκληρότης τῶν μέσων, τά ὁποία μετεχειρίσθησαν οἱ Βούλγαροι διά τήν ἐπιδίωξιν τοῦ σκοποῦ τούτου ἐξηγεῖται ἀπό αὐτήν τήν

φυσικήν ὠμότητα τοῦ ληστρικοῦ τούτου λαοῦ, τῆς ὁποίας ἡ πρόσφατος Ἱστορία τόσα δείγματα εἰς βάρος τῆς Πατρίδος ἡ μας ἔχει παρουσιάσει (σελ. 10)....

Η ΚΑΤΑΛΥΣΗ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Οἱ Βούλγαροι εἰσῆλθον εἰς τήν Βόρειον Ἑλλάδα ὑπό ὅρους πρωτοφανεῖς ἀπό ἀπόψεως Διεθνοῦς Δικαίου. Σύμμαχοι δηλαδή τῶν Γερμανῶν, οἱ ὁποῖοι δολοφονικῶς ἐπιτεθέντες κατά τῆς Ἑλλάδος κατέβαλον αὐτήν, εἰσῆλθον ὡς ἀντολοδόχοι αὐτῶν, ἄνευ ἀντιστάσεως καί κατέλαβον ἐπαρχίας ἀνηκούσας εἰς κράτος πρός τό ὁποῖον δέν εἶχον κηρύξει τόν πόλεμον / σελ 11/.....

Εὐθύς ὡς οἱ Βούλγαροι εἰσῆλθον εἰς τάς Ἑλληνικάς ἐπαρχίας ἔθεσαν μέ ἀμείλικτον συστηματικότητα εἰς ἐφαρμογήν τό πρόγραμμα ἐκβουλγαρισμοῦ αὐτῶν.

Πρός τοῦτο κατέλυσαν τό Ἑλληνικόν Κράτος ὑπό πᾶσαν αὐτοῦ ἐκδήλωσιν.

Ἀπήλασαν ἤ δι'οἰωνδήποτε ἄλλων μέσων ἠνάγκασαν εἰς ἀναχώρησιν τούς νομάρχας καί τούς ἄλλους διοικητικούς ὑπαλλήλους, τούς δικαστικούς, τούς Μητροπολίτας καί τήν Χωροφυλακήν.

Τούς Δημοτικούς ἄρχοντας μέχρι καί τῶν τελευταίων χωρίων ἀντικατέστησαν μέ Βουλγάρους, βοηθουμένους ἀπό δύναμιν Βουλγαρικῆς Χωροφυλακῆς.

ΔΙΩΞΕΙΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἀντικατέστησαν ἐπίσης διά Βουλγάρων τούς Ἕλληνας ἱερεῖς εἰς τούς ὁποίους ἀπηγόρευσαν τάς ἱεροπραξίας, κατεδίωξαν δέ τούς ἱερεῖς καί τούς ὑπέβαλον εἰς παντός εἴδους ἐξευτελισμούς, κακώσεις, φυλακίσεις, πολλούς δέ μέ βασανιστήρια ἐθανάτωσαν.

ΔΙΩΞΕΙΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Συγχρόνως ἐστράφησαν κατά τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἔκλεισαν τά Ἑλληνικά σχολεῖα, ἀπήλασαν καί κατεδίωξαν τούς διδασκάλους, ἀπήλειψαν τίς Ἑλληνικάς ἐπιγραφάς ἀπό καταστήματα, δρόμους, ἐκκλησίας καί ἐπέβαλον ὄχι μόνον εἰς τούς νέους τάφους ν'ἀναγράφωνται ὀνόματα μέ βουλγαρικά γράμματα, ἀλλά καί εἰς παλαιούς τάφους νά ἀντικατασταθοῦν αἱ Ἑλληνικαί διά Βουλγαρικῶν ἐπιγραφῶν.

Οἱ ὁμιλοῦντες ἑλληνικά εἰς τούς δρόμους διέτρεχον κίνδυνον προστίμου καί ξυλοκοπήματος.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΥΠΗΚΟΟΤΗΣ

Τάςἀπελάσεις ἐπεξέτεινον καί εἰς ἄλλους σημαίνοντας Ἕλληνας καί προέβησαν εἰς τήν λεγομένην ἀπογραφήν τῶν κατοίκων, κατά τήν ὁποίαν δι'ἀπειλῶν ὑποσχέσεων, ἐκβιασμῶν προσεπάθουν ν'ἀναγκάσουν τούς Ἕλληνας νά δηλώσουν τήν

Βουλγαρικήν ὑπηκοότητα, ἐθέσπισαν δέ τόν περίφημον " νόμον περί Ἰθαγενείας " κατά τόν ὁποῖον οἱ ἐπιμένοντες εἰς τήν Ἑλληνικήν Ἰθαγένειαν ἀπηλαύνοντο ἀποξενούμενοι καί τῆςπεριουσίας των (σελ. II-I2).

ΤΟ ΨΕΥΔΟΚΙΝΗΜΑ

Ὅταν εἶδαν ὅτι μέ τά " ἤπια" αὐτά μέσα δέν ἐπετύγχανον τό ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, κατέφυγαν εἰς τήν βδελυράν σκηνοθεσίαν τοῦ ψευδοκινήματος τό ὁποῖον ἔδωκεν εἰς αὐτούς ἀφορμήν ἐξοντώσεως I5.000 περίπου Ἑλλήνων εἰς τήν Δράμαν καί εἰς τήν πέριξ περιοχήν.

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΕΠΟΙΚΟΙ

Τόν ἐκβουλγαρισμόν ἐπεχείρησαν νά συμπληρώσουν μέ τήν ἐγκατάστασιν δεκάδων χιλιάδων Βουλγάρων ἐποίκων, οἱ ὁποῖοι ὡς ἀληθεῖς ἀκρῖδες ἐπέπεσαν κατά τῆς δυστυχισμένης χώρας. Τά καλύτερα σπίτια καί ἔπιπλα, ἐνδύματα καί ἄλλα ἐφόδια, τά γονιμώτερα χωράφια ἡρπάγησαν καί παρεδόθησαν εἰς τούς ἐποίκους.

Ὅπου δέν ὑπῆρχον κατάλληλα οἰκήματα ἠναγκάζοντο οἱ κάτοικοι νά κρημνίζουν τά σπίτια των καί μέ τά ὑλικά νά κατασκευάζουν εὐπροσώπους κατοικίας διά τούςεποίκους μέ προσωπικήν των ἐργασίαν.

Αἱ ἀγγαρεῖαι ἦσαν εἰς τήν ἡμερησίαν διάταξιν.

Οἱ δυστυχισμένοι χωρικοί ἦσαν ὑποχρεωμένοι νά καλλιεργοῦν τά χωράφια των τά ὁποῖα εἶχον παραχωρηθεῖ εἰς τούς Βουλγάρους ἐποίκους καί εἰς τό τέλος ἔπρεπε νά εὕρουν καί χρήματα διά νά πληρώσουν τούς φόρους τῶν χωραφιῶν αὐτῶν.

Ἐπίσης ἦσαν ὑποχρεωμένοι νά πληρώνουν καί ἄλλας ποικιλλώνυμους χρηματικάς ἐπιβαρύνσεις /σελ I2/

ΠΕΙΝΑ

Φυσικόν ἐπακολούθημα ὅλων αὐτῶν ἦτο η πενία εἰς τήν ὁποίαν προσετέθη καί ἡ πεῖνα, πεῖνα φρικτή, ἡ ὁποία καί ἐδεκάτισε τόν πληθυσμόν.

200 γραμμάρια ψωμί μόνο τήν ἡμέραν εἰς τάςπόλειςκαί 50 ἤ ὀλιγώτερα εἰς τήν ὕπειθρον κατ'ἄτομον ἦτο σχεδόν ἡ μόνη παροχή πρός τούςκατοίκους.

Αἱ κρατικαί διανομαί ἀφθόνων καί παντοειδῶν τροφίμων ἦταν μόνον διά τούς Βουλγάρους (σελ. I2-I3).

ΔΙΑΦΥΓΗ

Διά νά σωθοῦν ἀπό τόν ἐκ πείνης θάνατον προσεπάθουν πολλοί νά διαφύγουν εἴτε διά τοῦ Στρυμῶνος πρός τήν Γερμανοκρατουμένην Μακεδονίαν, εἴτε εἰς τήν πρός Ἀνατολάς οὐδετέραν ζώνην.

Ἀλλ'οἱ Βούλγαροι ἔστησαν διά πυκνῶν φυλακίων ἀληθινάς παγίδας εἰς τάςπεριοχάς διαφυγῆς.

Οἱ συλλαμβανόμενοι ἐφονεύοντο ἀλύπητα σύν γυναιξί καί τέκνοις εἴτε ἐπί τόπου εἴτε ἐπιδεικτικῶς εἰς τά παρακείμενα χωρία. Χιλιάδες πτώματα ἀνδρων γυναικῶν , νηπίων ἐρρίφθησαν εἰς τόν Στρυμῶνα ἤ ἐτάφησαν παρ'αὐτόν καί πλησίον τῆςοὐδετέρας ζώνης εἰς προ χείρους τάφους . (σελ. 13).

ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΑ - ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΑΙ

Τήν δυστυχιαν ἐσυμπλήρωσαν ἡ στρατολογία τῶν νέων δι'ὑποχρεωτικήν ἐργασίαν εἰς τήν Βουλγαρίαν, βιασμοί γυναικῶν, κακώσεις, διαρπαγαί καί καταστροφαί παντός εἴδους τοῦ κινητοῦ καί ἀκινήτου πλούτου τῆς χώρας. 67 χωρία κατεστράφησαν ἐντελῶς εἰς μόνην τήν περιφέρειαν Δράμας, 58 δέ ἄλλα ὑπέστησαν εἰς τήν αὐτήν περιοχήν λεηλασίας καί μερικήν καταστροφήν / σελ. 13).

ΟΛΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΙ

Τόσν εἶναι τό μέγεθος τῆς κακουργίας, ὥστε χρειάζεται ὅτό κῦρος τῆς Πανεπιστημιακῆς παραδόσεως διά νά γίνουν τά καταγγελόμενα ἀνεπιφυλάκτως πιστευτά. (σελ. 13)....

Εἴμεθα εἰς θέσιν νά βεβαιώσωμεν κατά τόν κατηγορηματικώτερον τρόπον ὅτι ὅλοι οἱ Βούλγαροι ἡμιλλῶντο εἰς σκληρότητα ἀπέναντι τῶν κατοίκων τῆς πολυπαθοῦς χώρας. Εἰς ὅλην τήν ἔρευνάν μας σπανιωτάτας μόνον ἐξαιρέσεις ἀπιστοποιήσαμεν.

Αναφέρομεν ἕνα ἰατρόν εἰς τήν Κομοτινήν, ὁ ὁποῖος ἀπέναντι Ἑλληνίδος Ἀσθενοῦς ἔδειξεν ἀνθρωπινά αἰσθήματα . Ἕνα Ἀξιωματικόν εἰς τήν Χρυσούπολιν , ὁ ὁποῖος δέν ἐκακομεταχειρίσθη τούς κατοίκους (ἡ μητέρα του ἦτο Ἑλληνίς).

Ἕνα διδάσκαλον εἰς τήν Καλήν Βρύσην ὁ ὁποῖος ἀπεσόβησε τόν τυφεκισμόν 32 Ἑλλήνων, καί ἕνα Ἀξιωματικόν εἰς Δράμαν ὁ ὁποῖος κατά τό ψευδοκίνημα ἔσωσε ἄνω τῶν 100 Ἑλλήνων.

Οὕτω ἀποδεικνύεται διά πολλοστήν φοράν ὅτι ὁλόκληρος ὁ Βουλγαρικός Λαός, ἀνεξαρτήτως τοῦ πολιτεύματος ἐκακούργησεν ἐν συνειδήσει εἰς βάρος τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν τῶν ὁμόρων ἐπαρχιῶν μας διά νά ἐπιτύχῃ τήν παραποίησιν τοῦ ἐθθνολογικοῦ χαρακτῆρος (σελ. 14).

Εἰς τήν ἐπανάληψιν τῶν ἐγκληματικῶν τούτων ἀποπειρῶν συνέτεινεν βεβαίως ἡ ἀτιμωρησία τῶν προηγουμένων κακουργιῶν.

Τήν ἔκθεση αὐτή υπέγραψαν οἱ ἀποτελέσαντες τήν επιτροπή καθηγηταί.

1) Δ. Χονδρός
2) Ι. Θεοδωρόπουλος
3) Ν. Βλάχος
4) Σ. Κυριακίδης
5) Χ. Φραγκίστας.

- ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 2ΤΣ

4

Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΞΕΚΙΝΗΜΑΤΑ

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

- Όχι δέν είμαι γεννημένος στή Δράμα, μᾶς ἀφηγεῖται ὁ Μιχαήλ Παπαδάκης, πρόεδρος τῆς ΕΣΕΑ. Γεννήθηκα τό 1916 στή Σμύρνη τῆς Μ 'Ασίας. 'Ο πατέρας μου ἦταν Κρητικός ἀπό τό Ρέθυμνον. Στήν Δράμα ἤλθομεν οἰκογενειακῶς τό 1922 σάν πρόσφυγες. 'Εγώ εἴμουν ὁ μικρότερος γυιός τῆςοἰκογενείας μας.

Τό 1940 ὑπηρέτησα Στρατιώτης στόν 7ον Συνοριακό Τομέα, καί τό 1941 ἤμουν στό ὀχυρό Μαλιάγκα ὅπου δώσαμε σκληρέςς μάχες ἐναντίον τῶν Γερμανῶν.

Μέ τήν κατάρευση τοῦ Μετώπου γυρίσαμε στή Δράμα. Οἱ Γερμανοί εἶχαν καταλάβει τήν πόλη καί οἱ πρῶτες πιέσεις εἶχαν ἀρχίσει. Οἱ Ἕλληνες φαντάροι εἶχαν μέ διαταγή τοῦ Χίτλερ ἀφεθεῖ ἐλεύθεροι, ἀλλά οἱ Ἕλληνες 'Αξ/κοί ἐξακολουθοῦσαν νά παραμένουν κρατούμενοι στά χέρια τῶν Γερμανῶν.

Στή Δράμα οἱ Ἕλληνες 'Αξ/κοί εἶχαν τεθεῖ σέ περιορισμό στίς καπναποθῆκες. 'Εκεῖ ἦταν αἰχμάλωτος καί ὁ Δ/τής τοῦ 26ου Πεζ. Συντάγματος 'Αδαμ. 'Αδαμόπουλος. Ὅταν ἤμουν στρατιώτης εἴχαμε γνωριστεῖ καλά. Μόλις πληροφορήθηκα ὅτι βρισκόταν κρατούμενος στίς καπναποθῆκες ἔτρεξα καί προσεφέρθην ν τόν ἐξυπηρετήσω.

Κάθε μέρα τοῦ πήγαινα φαγητό σ'αὐτόν καί σέ ἄλλους 'Αξιματικούς , ἀπό τό ἑστιατόριο " Δόξα" πού διήθυνεν ὁ ἀδελφός μου. 'Ο Συν/ρχης αὐτός μοῦ εἶχε παραδώσει νά τοῦ φυλάξω ἕνα ὡραῖο ἄλογο ἱππασίας Πολωνικῆς καταγωγῆς, πού ἦταν ἰδιοκτησία του καί τό διατηροῦσε στή Δράμα.

'Αρχές Μαΐου έντελῶς ξαφνικά οἱ 'Αξ/κοί μετήχθησαν στήν 'Αθήνα. Ἔτσι τό ἄλογο τοῦ 'Αδαμοπούλου ἔμεινε στά χέρια μου

ΑΦΟΡΜΗ ΤΟ ΑΛΟΓΟ

Ἤμουν τότε στόν ἀνθό τῆς νιότης μου. Τό καβαλοῦσα μέ καμαρι καί περήφανος ἔκανα βόλτες μή λογαριάζοντας ὅτι οἱ Βούλγαροι εἶχαν ἐν τῷ μεταξύ ἀναλάβη τήν διοίκηση τῆς Δραμας κα εἶχαν ἀρχίσει τήν καταδίωξη τῶν 'Ελλήνων.

'Η προκλητική μου αὐτή διαγωγή δέν ἄργησε νά ἐπιφέρη τό μοιραῖο ἀποτέλεσμά της.

Οἱ Βούλγαροι ζήλεψαν τό ὡραῖο ἄλογό μου . Μίσησαν ἐμέν κ ί τήν ὑπερηφάνειά μου. Ἦταν ἀρχές 'Ιουνίου 1941. 'Η Βουλγαρική τρομοκρατία ἔμπηγε τά σουβλερά νύχια της στίς σάρκες μα 'Εγώ καβάλησα τό ἄλογό μου ἕνα πρωϊνό. Τό πῆγα γιά βοσκή στήν περιοχή τοῦ σημερινοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου.

Κάποιος Βούλγαρος ἐπιλοχίας μαζύ μέ δύο τρεῖς Βουλγάροι πολῖτες μέ περικύκλωσαν καί θέλησαν νά μοῦ κατασχέσουν τό ἄλ

γο ώς δήθεν στρατιωτικόν είδος.

'Εγώ άρνήθηκα έξηγώντας τους ότι είναι ίδιοκτησία μου καί όχι στρατιωτικό. Αύτοί έπέμεναν άγριεμμένοι, άπειλητικοί. Κατάλαβα ότι θά μέ σκότωναν γιά νά μού τί πάρουν. "Ηρθαμε στά χέρια παλεύοντας. Σέ μιά στιγμή έμπηξα τό μαχαίρι στήν κοιλιά τού 'Αϊλοχία. Τόν ξάπλωσα νεκρό. Στήν άναταραχή καβάλησα τ'άλογό μου καί ξέφυγα.

"Ετσι έγινα φυγόδικος καί άντάρτης.

ΑΝΤΑΡΤΗΣ ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ

Μόνος μου τριγυρνούσα στήν όρεινή περιοχή , Μακρύς (Λειβαδερόν) όπου καί μού έφερναν μυστικά τά τρόφιμα οί δικοί μου γιά νά ζω. 'Επισης μέ τροφοδοτούσαν φίλοι καί συγγενείς άπό τό γύρω χωριά.

Κάποιος Δραμηνός, φίλος τού άδελφού μου, πού ήταν άλλοτε ύπαξ/κός στίς μονάδες τής 'Ελληνικής Παθητικής 'Αεραμύνης Δράμας, είχε κρυμμένο ένα αύτόματο όπλο, μαζύ μέ σφαίρες καί δυό τρείς γεμιστήρες.

Τό έδωσε στόν άδελφό μου γιά νά μού τό στείλη. " Νά έχη, όπως είπε, νά φυλάγεται ό μικρός".

Αύτό ήταν το πρώτο μου όπλο.

Οί Βούλγαροι άρχισαν νάμέ καταδιώκουν . "Αλλοτε τούς ξέφευγα, άλλοτε άναγκαζόμουν νά πολεμήσω.

Σκοτώνονταςμερικούς άπό αύτούς διέφευγα. Σιγά-σιγά άρχισα νάπαιρνω θάρρος καί νά τούς έπιτίθεμαι πρώτος έγώ καί νά σκοτώνω, όποιον Βούλγαρο μάθαινα ότι έγκληματούσε έναντίον τών 'Ελλήνων.

"Εγινα ό 'Ελληνας έκδικητής καί ό τρόμος τών Βουλγάρων '

ΕΤΣΙ ΑΡΧΙΣΕΝ
Η ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

"Ετσι άρχισεν η 'Εθνική 'Ελληνική 'Αντίσταση . Στήν άρχή ήταν άπλώς μιά διαφυγή τών πιό ζωηρών στοιχείων τού 'Ελληνισμού τής Δράμας καί τών άλλων Βουλγαροκρατουμένων περιοχών. Οί όρεινές περιοχές άπετέλεσαν μιά προσωρινή διέξοδο γιά το καταδιωκομένους άπό τούς Βουλγά ρους, "Ελληνας έθνικιστάς δέν ύπήρχεν εύρύτερη όργάνωση. 'Αλλά τότε ξέσπασε τό ψευδοκίνημα τού 1941. Οί Κομμουνιστές όπως είδαμε σέ προηγούμενο κεφάλαιο είχαν όργασει τίς συμμορίες τών παρτιζάνων πού συνεργαζόμενες μέ τούς Βουλγάρους έδημιούργησαν τίς φρικαλέες σφαγές τού 1941 στή περιοχή Δράμας.

Οί σφαγές καί οί διώξεις προεκάλεσαν ένα κύμα καλών 'Ελλήνων πατριωτών πρός τά βουνά, γιά νά σωθούν.

Οί Κομμουνιστές παρτιζάνοι έν τω μεταξύ διελύθησαν είτε

διαρρέοντας πρός τά χωριάτων, είτε διωκόμενοι ἀπό τούς Βουλγάρους. 'Από τό κίνημα τῶν κομμουνιστῶν τίποτε δέν ἀπέμεινε.

'Αντίθετα οἱ Ἕλληνες ἐθνικιστάς μέ ἐπικεφαλῆς τόν Καπετάν Τελῆ Παπαδάκη στήν περιοχή Δράμας καθώς καί ἄλλους ὁπλαρχηγούς ὠργανώθησαν ἀμέσως σέ μικροομάδες ἀνταρτῶν. 'Ωπλίσθησαν μέ ὅπλα πού εἶχαν κρυμμένα στά χωριά των κι'ἔδωσαν σκληρές μάχες ἐναντίον τῶν Βουλγάρων.

Οἱ περισσότεροι ἦταν Πόντιοι. Ἦσαν νέοι καί γέροι, ἄντρες καί γυναῖκες ἀτσαλωμένοι στήν φωτιά τοῦ ἀνταρτικοῦ πολέμου, ἀπό τούς τραχεῖς καί ἡρωϊκούς ἀγῶνες πού εἶχαν δώσει ἐκεῖ στόν μακρυνό Πόντο.

Οἱ Βούλγαροι ἀντελήφθησαν ἀμέσως ὅτι ἀντιμετώπιζαν ἕναν ἄλλο καινούργιο, σκληροτράχηλον ἐχθρό. Αὐτοί δέν ἦσαν Κομμουνιστές γιά νά ὑποχωροῦν καί νά προδίδουν τήν πατρίδα των. Αὐτοί ἦταν Ἕλληνες ἀληθινοί. Καί τούς Ἕλληνες οἱ Βούλγαροι πάντα τούς ἐφοβοῦντο, τούς μισοῦσαν καί τούς φθονοῦσαν.

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΜΑΧΕΣ

Στίς 6-10-41 δύναμη Βουλγάρων Χωρ/κων καί στρατιωτῶν ἀνερχομένη σέ 200 περίπου ἄνδρες ἐνεργοῦσα ἐκκαθαριστικές ἐπιχειρήσεις εἰσέρχεται στό χωριό ΖυρΚοβίτσα. 'Εκεῖ ἐπιδίδεται σέ διάφορες καταστροφές. 'Εν τῷ μεταξύ οἱ Ἕλληνες ἀντάρτες μέ ἐπί κεφαλῆς τόν Καπετάν Πατελῆ Παπαδάκη στήνουν 3 ἐνέδρες στ σημεῖα ὑποχωρήσεως τῶν Βουλγάρων.

Ἡ πρωτη μέ ἐπικεφαλῆς τόν Γεώργιον 'Απανοζίδη καί 12 ἀντάρτες.

'Η δευτέρα μέ τόν ὁπλαρχηγό Σταῦρο Κάφα καί ἡ τρίτη μέ τ ὁπλαρχηγόν 'Οδυσσέα Μακρίδη. Κατά τήν διεξαχθεῖσα μάχη φονε ονται 32 Βούλγαροι καί ἕνας 'Ανθ/γός Βόρις ἀνηψιός τοῦ Βουλγάρου Πολάρχου Ἄνω Νευροκοπίου. Οἱ Βούλγαροι ἐγκατέλειψαν πο εμικόν ὑλικόν καί 12 μουλάρια μέ λάφυρα.

'Η μάχη διήρκεσεν ἀπό τίς 12 ἕως τίς 5 μ.μ. 'Από τούς Ἕλ ληνες ἐτραυματίσθησαν 4 ἀντάρτες.

Τή νύχτα δίδεται μιά δεύτερη νικηφόρος μάχη ἐναντίον δ μεως 40 Βουλγάρων στρατιωτῶν στό ἴδιο μέρος . Φονεύονται 1 Βούλγαροι . Συλλαμβάνονται αἰχμάλωτοι μεταξύ τῶν ὁποίων καί Λοχίας Γιοβάντζο, ὁ ὁποῖος γιά νά σωθῆ ἰσχυρίζετο κλαίγο

τας ὅτι ἡ μητέρα του ἦταν 'Ελληνίδα.

Η ΠΡΩΤΗ ΑΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

Τίς ἡμέρες αὐτές δλο καί αὐξάνει ὁ ἀριθμός τῶν πατριωτῶν 'Ελλήνων καί τῶν γυναικοπαίδων πού κατέφευγαν στίς ὁμάδες τοῦ Καπετάν Πα τελῆ Παπαδάκη γιά νά σωθοῦν ἀπό τίς σφαγές Βουλγάρων.

'Από τόν Πατελῆ Παπαδάκη προετοιμάζεται ἡ ἄμυνα σέ περί

νέας Βουλγαρικής ἐπιθέσεως καί καταστρώνονται τά σχέδια μιᾶς διοργανώσεως ὅλων αὐτῶν τῶν ἀγωνιστῶν. Γιατί ἦταν ἀπαραίτητη ἡ ὀργάνωση ἐκεῖνες τίς δύσκολες ἡμέρες. Ὁ ἴδιος ὁ Παντελῆς Παπαδάκης μᾶς διηγεῖται:

" Τότε τό πρῶτο δεκαήμερο τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1941 εἴχαμε συγκεντρωθεῖ στά καλύβια τοῦ Μπούτου ἐπάνω στό Μπόζ- Ντάγ 500 περίπου Ἕλληνες. Οἱ περισσότεροι ἦταν Πόντιοι, παλαιοί ἀγωνισταί. Συσκεφθήκαμε ἐπάνω στήν κατάσταση ὅπως παρουσιάζονταν μετά τά τραγικά γεγονότα. Κι'ἀποφασίσαμε.

Δέν ὑπῆρχεν γιά μᾶς τούς Ἕλληνεςπαρά μόνον μιά λύση . Ὁ Ἀγῶνας. Ἀγῶνας συνεχής, ἀδυσώπητος ἐναντίον τῶν Βουλγάρων κατακτητῶν, μέχρις ὅτου τούς ἐξαναγκάσουμε νά φύγουν ἀπό τόν τόπο μας. Ὁ Ἀγῶνας αὐτός θά γινόταν μέ πρωτοπόρους ἐμᾶς, τούςἀγωνιστάς καί,θ'ἀκολουθοῦσαν σιγά- σιγά καί οἱ ἄλλοι Ἔτσι καί νά ξεσηκώσουμε ὅλο τόν πληθυσμό τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης γιά τήν μεγάλη Μάχη τῆς Ἀπελευθερώσεως σε συνεργασία μέ τούς Συμμάχους μας καί τήν Κυβέρνηση τῆς Ἑλλάδος πού βρισκόταν στό ἐξωτερικό.

Ἐμεῖς οἱ 500 Ἕλληνες πού εἴμαστε ἐκεῖ στά καλύβια τοῦ Μπούτου προερχόμεθα ἀπό ὅλα σχεδόν τά χωριά τοῦ Νομοῦ Δράμας. Ἡ συνέλευση λοιπόν αὐτή τῶν ἀντιπροσώπων, (ἄς τήν ὀνομάσουμε ἔτσι) μοῦ ἔκανε τήν τιμή ν'ἀναγνωρίση ὁμόφωνα ἐμένα σάν ἀρχηγό τοῦ ἀνταρτικοῦ ἀγῶνος τῆςπεριοχῆς Δράμας....".

Η ΣΚΛΗΡΟΤΕΡΗ ΜΑΧΗ ΤΟΥ 1941.

Στίς 10-10-41 πληροφοριοδότης ἀναφέρει στόν Καπετάν Παντελῆ ὅτι δύο Βουλγαρικά λόχοι ἐνεφανίσθησαν στούς Παπάδες.

Ἄλλος σύνδεσμος πληροφορεῖ ὅτι 18 Αὐτοκίνητα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ καί Κομιτατζήδων ἐστάθμευσαν στό Τουλουμπάρ.

Τρίτος ἐνημερώνει ὅτι ἡ Βουλγαρική Διλοχία τῆς Προσωτσάνης μετεκινήθη στόν Βώλακα. Ὁ Καπετάν Παντελῆς σέ σύσκεψη μέ τούς ὁπλαρχηγούς του κατανέμει τήν δύναμη σέτρία τμήματα. Καί Παντελῆς ὁρίζει τούς ἴδιους πού εἶχαν δώσει τίς δύο προηγούμενες νικηφόρες μάχες.

Οἱ Σαρακατσάνοι τῶν καλυβιῶν τοῦ Μπούτου προσέρχονται κι'αὐτοί νά πολεμήσουν οἰκογενειακῶς, μέ πρωτοπόρους τέσσαρες γιγαντόσωμες Σαρακατσάνες.

Στίς 11-10-41 ἀρχίζει ἡ μάχη, σκληρή καί φονική. Κράτησεν ἑπτά ἡμέρες. Ὁ Καπετάν Παντελῆς Παπαδάκης , καβάλα στό ἄλογό του διευθύνει ἄγρυπνος καί ἀτρόμητος τήν μάχη.

Οἱ Βούλγαροι ἐπετέθησαν μέ μεγάλες δυνάμεις Στρατοῦ καί Πυροβολικοῦ πρός τά κεταχόμενα ἀπό τούς Ἕλληνες ἀντάρτες ὑψώμ

Ἡ μάχη ἦταν ἡ σκληρότερη μάχη πού ἔδωσεν ὁ Καπετάν Παντελῆς τό 1941.

'Εκράτησεν 7 ολόκληρες ημέρες.

Τελικά οί αντάρτες ηναγκάσθησαν νά υποχωρήσουν πρός τίς πιό απρόσιτες βουνοκορφές. Οί Βούλγαροι επέστρεψαν στίς βάσεις των μέ μεγάλες απώλειες.

Πολλοί οί νεκροί των. Υπολογίζονται σέ 143 'Αξ/κούς καί Στρατιώτες. Οί Βουλγαρικές Αρχές τούς έθαψαν έξω από τήν Δράμα σέ κοινό τάφο.

Πολλοί καί οί τραυματίαι των. 182 'Αξ/κοί καί Στρατιώτες 'Ενοσηλεύθησαν στό νοσοκομείο τού 'Άνω Νευροκοπίου. Οί απώλειες τών ανταρτών ανέρχονται σέ 16 νεκρούς καί 25 τραυματίες.

ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΣΤΗ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

Μέ διαταγή τού Καπετάν Καπελή οί τραυματίες αντάρτες, έπειτα από τήν πρώτη παροχή περιθάλψεως, μεταφέρθησαν κρυφά στή Θεσσαλονίκη.

Συνοδός των καί 'Αρχηγόστων είχεν ορισθή ό Καπετάν Σταύρο Καμανής. Σ' αυτόν εδόθη καί όλος ό χρυσός πού ανευρέθη στά εγκαταλειφθέντα λάφυρα τών Βουλγάρων. Μέ τήν πώλησή του στή Θεσ/κη συνεκεντρώθη τό ποσόν τών 283.000 δραχμών πού διετέθη γιά τήν νοσηλεία τών ανταρτών.

Στή Θεσ/κη χάρις στόν Υπολοχαγό Κινάτση καί τόν 'Υπομ/χο Χωρ/κής Σαμαρτζή, τής 'Ελληνικής 'Υπηρεσίας 'Αλλοφαπών, τού παρεσχέθη νοσηλεία από τόν ιατρόν Οικονόμου, τής μυστικής εθνικοαπελευθερωτικής 'Οργανώσεως ΠΑΟ καί οικονομική βοήθεια από τήν Συνταγματάρχη Παπαγεωργίου ηγετικόν στέλεχος τής ιδί οργανώσεως.

Αυτή ήταν ή πρώτη επαφή τής 'Εθνικής 'Αντιστάσεως τής 'Ανατολικής Μακεδονίας μέ τήν ΠΑΟ.

ΑΠΕΜΕΙΝΑΝ ΔΥΟ

'Εν τώ μεταξύ ή Βουλγαρική Κυβέρνηση έδωσεν ενα είδος αμνηστίας γιά νά απαλλαγή από τήν ένοπλο δράση τών ανταρτών.

Σιγά σιγά τά γυναικόπαιδα επανήλθαν στά χωριά των καί σέ λίγο ακολούθησαν καί οί άνδρες.

'Αλλά ό Καπετάν Παντελής, ό Οδυσσέας Μακρίδης καί ό Κων Μαυρομάτης κατεδικάσθησαν από Βουλγαρικό Στρατοδικείον ερήμην σέ θάνατο, γιατί ηγούντο τών σκληρών εκείνων μαχών. 'Ο Καπετελής σάν 'Αρχηγός επεκηρύχθη αντί 400.000 λεβίων.

Στό βουνό μέ τήν έλευση τού χειμώνος χωρίς εφόδια καί ανάλογη οργάνωση δέν ήταν δυνατόν νά διατηρηθή ό ανταρτικός Στρατός. Διελύθησαν προσωρινά καί οί αντάρτες εκρύφθησαν ή στά χωριά των ή αλλού.

Μόνον δύο απέμειναν νά συνεχίζουν τόν αγώνα.

Γιά ἕνα 20 ἥμερο κατέφυγαν σέ φιλικό σπίτι στήν 'Αμφίπολη. 'Από ἐκεῖ πῆγαν στήν Πρώτη ὅπου στίς 10-2-1942 συνήντησαν τό ἐπιστρέφαντα ἀπό τήν Θεσ/κη Σταῦρο Καμανῆ. Αὐτός τούς ἔδωσε ἀναφορά καί απολογισμό τοῦ εργου του.

ΞΑΝΑΡΧΙΖΕΙ Ο ΑΓΩΝΑΣ

Τήν 5-3-1942 ὁ Καπετάν Παντελῆ Παπαδάκης καί ὁ 'Οδυσσέας Μακρίδης κατέρχονται στό Φωτολεῖβος. Σκοπος των νά ἐπανέλθουν στάλημέρια των, τοῦ Μπόζ Νταγ.

"Επειτα ἀπό διήμερη παραμονή ξεκινοῦν νύχτα. Περνοῦν τήν γέφυρα τοῦ ἐκεῖ ποταμοῦ δίνοντας μιά σκληρή μάχη.

"Εξω ἀπό τά Κουδούνια συναντοῦν τόν Κ. Παπαδόπουλο ὁ ὁποῖος τούς περιθάλπει στό ~~πια~~ σπίτι του.

'Εκεῖ πληροφοροῦνται ὅτι κάποιος βούλγαρος ἀλωνιστής ὀνομαζόμενος Στογιάννωφ, ὁ ὁποῖος εἶχε λάβει μέρος στίς ἐκτελέσεις ἀθώων 'Ελλήνων κατά τό ψευδοκίνημα, καταπιέζει, τυρανεῖ καί ἐκβιάζει τόν 'Ελληνικό πληθυσμό.

Τό ἴδιο βράδυ οἱ δυό 'Ελληνες Καπετάνιοι τοῦ στήνουν ἐνέδρα.

Καθώς ὁ Στογιάννωφ ἐπέστρεφε ἀπό τήν Δράμα μαζύ μέ τόν Βούλγαρο Πρόεδρο 'Αντώνωφ καί τόν Βούλγαρο 'Αγροφύλακα τόν συλλαμβάνουν καί τόν ἐκτελοῦν. Τόν Πρόεδρο καί τόν 'Αγροφύλακα τούς ἀφίνουν ἐλευθέρους, γιά νά ἀποφύγουν τυχόν ἀντποινα σέ βάρος τοῦ πληθυσμοῦ.

Στό πτῶμα τοῦ Στογιάννωφ ἐπικολλοῦν ἕνα χαρτί πού γράφει ~~ΜΑΑΛΛΛΑ~~ " "Ετσι τιμωρεῖ ὁ Καπετάν Παντελῆς".

Μετά ἀπό διάφορες περιπέτειες καί συμπλοκές φθάνουν ἐπί τέλους στό Μπόζ Ντάγ ὅπου ὀργανώνουν καινούργιες ἀνταρτοομάδ

ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΑΝΤΑΡΤΙΚΑ

Κατά τό 1942 τά 'Εθνικά 'Αντ αρτικά διαμορφώνονται στήν περιοχή Δράμας- Καβάλας στά ἀκόλουθα συγκροτήματα.

1) Στό Μπόζ- Ντάγ μέ τόν Καπετάν Πατελῆ Παπαδάκη, τόν γενναῖο πρωτοπόρο τῆς 'Εθνικῆς 'Αντιστάσεως.

2) Στό Σιδυρόνερο, Καρά- Ντερέ μέ τόν καπετάν 'Αναστάση 'Αμιδόνην, τόν ἀξέχαστον ἥρωα.

3) Στό Τσαλ- Ντάγ μέ τόν ἀτρόμητο καί ἀκαταμάχητον ἡγέτη τῆς 'Εθνικῆς ἀντιστάσεως, τόν Τσαούς 'Αντών ('Αντώνιον Φωστηρίδη

4) Στό Σύμβολο Παγγαίου μέ τόν ἀεικίνητο καπετάν Νικόλαο Κάππαν.

5) Στό Κοτζᾶ- 'Ορμάν μέ τόν ἀκαταπόνητον ἀγωνιστή Καπετάν Εὐάγγελον Καρανάσο.

6) Στό Παγγαῖο μέ τούς Ποντίους 'Οπλαρχηγούς 'Ισαάκ καί 'Αβ Παπαδόπουλον, ἀπό τόν Καλαμῶνα Δράμας , τόν Θεόδωρο Τσακιδη ἀπό τή Νέα Μπάφρα καί τόν Θεολόγον Καραμπουγιούκογλου

ἀπό τήν 'Ηλιοκώμη.

Στίς ὁμάδες αὐτές ὑπῆρχαν ἀναμεμιγμένοι καί ἐλάχιστοι Κομμουνισταί. 'Αλλά κατά τό τέλος τοῦ 1942 ὅλοι αὐτοί μέ ἐντολή τοῦ ΚΚΕ ἀποχωροῦν ἀπό τίς ἐθνικές ἀνταρτοομάδες καί προσχωροῦν στόν ΕΛΑΣ.

Οἱ Κομ/στές ἀρχίζουν τόν διαχωρισμό καί τήν προετοιμασία γιά τήν ἐπίθεση κατά τῶν 'Εθνικῶν ἀνταρτοομάδων πού τίς θεωροῦν σάν ἐμπόδιο στήν πορεία τους γιά τήν κατάληψη τῆς ἐξουσίας. Γιά τόν ἀγῶνα κατά τῶν Βουλγάρων ὁ Κομμουνιστικός ΕΛΑΣ δέν ἐνδιαφέρεται.

Ο ΠΟΘΟΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ

'Αμέσως μετά τήν εἴσοδο τῶν κατακτητῶν (Γερμανῶν- 'Ιταλῶν καί Βουλγάρων) στό 'Ελληνικόν ἔδαφος, μέσα στήν καρδιά τοῦ Λαοῦ μας φούντωσεν ὁ πόθος τῆς 'Εθνικῆς 'Αντιστάσεως.

Στόν πανελληνιον αὐτόν ἐθνικόν πόθον, οἱ ἡγέτες τῶν 'Ελληνικῶν κομμάτων δέν ἔδωσαν σημασία. Αὐτοί ἀπέβλεπαν στί προσωπικές μεταξύ των κομματικές διαμάχες καί ἕναν εἶχαν κοινό σκοπό νά μήν ἐπανέλθη στήν 'Ελλάδα μετά τόν πόλεμο ὁ Βασιλεύς Γεώργιος πού εὑρίσκετο στήν Μέση 'Ανατολή συνεχίζοντας τόν ἀγῶνα κατά τοῦ ἐχθροῦ.

Τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ελλάδος τήν εἶχαν ἐναποθέσει στά χέρια τῶν ἄγγλων. Αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἀδιαφορία τῶν 'Ελλήνων Πολιτικῶν ἐξεμεταλλεύθη τό ΚΚΕ σ'ἐκείνη τήν περίοδο καί ὀργάνωσε τό 'Εθνικό 'Απελευθερωτικό Μέτωπο μέ σκοπό νά μεταχειρισθῆ τόν πανελλήνιο πόθο τῆς 'Εθνικῆς 'αντιστάσεως γιά νά ποδηγετήση τόν 'Ελληνικό Λαόκαί νά καταλάβη τήν ἐξουσία. 'Εάν δέν ἐπέτυχε του σκοποῦ του, αὐτό ὀφείλεται στό ὅτι Ελληνες ἀπό διάφορα μέρη τῆς 'Ελληνικῆς πατρίδος ξεσηκώθηκαν μόνοι των αὐθόρμητα καί σήκωσαν τήν σημαία τῆς 'Αντιστάσεως καί τοῦ ξένου κατακτητοῦ καί κατά τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐχθροῦ, τοῦ Κομμουνισμοῦ. Εἶναι μιά ἐποποιΐα πού ἀποτελεῖ μιά ἀπό τίς μεγαλύτερες δόξες τοῦ 'Ελληνισμοῦ. Χωρίς μεσα, μόνον μέ τόν ἀγνόν ἐνθουσιασμό των οἱ Ελληνες νέοι τῶν 'Εθνικῶνὀργανώσεων ἀντιστάσεως ἐπετέλεσαν θαύματα ἡρωϊσμοῦ. Απειρα τά θύματα. Τουφέκιζαν οἱ Γερμανοί. Τυφέκιζαν οἱ Ιταλοί. Δολοφονοῦσαν καί οἱ Κομ/σταί. Αλλά ἡ σημαΐα τῆς 'Εθνικῆς 'Αντιστάσεως δέν ὑπεστάλη ποτέ.

Πολλές ἦταν οἱ 'Εθνικές αὐτές 'Οργανώσεις στήν Γερμανοκρατουμένην 'Ελλάδα.

I) 'Ελληνικός Δημοκρατικός 'Εθνικός Στρατός (ΕΔΕΣ) τοῦ στρατηγοῦ Ζέρβα πού κυριάρχησε στήν Ηπειρο μέ τούς ἀντάρτες του.

2) Πανελλήνιο 'Απελευθερωτική 'Οργάνωση(ΠΑΟ) μέ τίς δοξασμένες ἀνταρτοομάδες τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας. Δυστυχῶς οἱ Κομμουνισταί συνέτριψαν μέ δόλο τίς ἀνταρτικές ὁμάδες τῆς ΠΑΟ καί ἡ ὀργάνωση σχεδόν διελύθη.

3)'Εθνική 'Οργάνωσις Χ τοῦ συνταγματάρχου Γρίβα (Διγενῆ).

4)'Εθνική Δράσις /ΕΔ)

5) Πανελλήνιος Ένωση 'Αγωνιζομένων Νέων (ΠΕΑΝ)

6)'Εθνικός Σύνδεσμος 'Ανωτέρων Σχολῶν (ΕΣΑΣ)

7) 'Αγωνιζομένη 'Ελλάς (ΑΕ).

8) 'Εθνικό Κομιτᾶτο (ΕΚ).

9) 'Ιερή Ταξιαρχία (Ι.Τ.) καί ἄλλεςπολλές.

ΟΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΕΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Τό ΕΑΜ περιέλαβε εὐρύτερες μάζες τοῦ 'Ελληνικοῦ Λαοῦ πού δέν εἶχαν ἀντιληφθῆ, μέσα στό πυκνό σκοτάδι τῆς σκλαβιᾶς καί τό συνωμοτικό κομμουφλάρισμα τῶν κομμουνιστῶν, τήν αλήθεια. Διεχωρίζετο ἐκτός ἀπό τό κυρίως ΕΛΑΣ τίς ἀκόλουθες ὀργανώσεις πού ἐνίσχυαν οἱ Ρῶσσοι αλλά καί οἱ Σύμμαχοι.

Ι) 'Ελληνικός Λαϊκός 'Απελευθερωτικός Στρατός /ΕΛΑΣ)

2) 'Ενιαία Πανελλαδική 'Οργάνωση Νέων (ΕΠΟΝ)

3) 'Επιμελητεία τοῦ 'Αντάρτη (ΕΤΑ)

4) 'Εθνική 'Αλληλεγγύη (ΕΛ) Τό οἰκονομικό τμῆμα τῆς ὀργανώσει

5) 'Εθνική Πολιτοφυλακή (ΕΠ) ἤ Κομμουνιστική ἀστυνομία.

6) 'Οργάνωση Περιφρούρησης Λαϊκοῦ 'Αγῶνα (ΟΠΛΑ). 'Η ὀργάνωση πού ἀνελάμβανε ὅλες τίς ἐκτελέσεις τῶν 'Ελλήνων πού δέν ὑπέκυπταν στήν προδοσία τοῦ ΕΑΜ-ΚΚΕ.

Στίς δύο τελευταῖες ὀργανώσεις εἶχαν ἐνταχθεῖ μόνον δοκιμασμένα καί πιστά μέλη τοῦ ΚΚΕ. 'Επίσης ὅλες τίς ἡγετικές θέσεις τῶν 'Εαμικῶν ὀργανώσεων κατεῖχαν ἔμπιστα μέλη τοῦ ΚΚ Έτσι ὁλόκληρη αὐτή ἡ 'Ελληνική μᾶζα, ἄρχισε σιγά-σιγά νά δι παιδαγωγεῖται νά φανατίζεται νά ἐ γίζεται χωρίς νά τό θέλη καί νά τό ἀντιλαμβάνεται ὄχι γιά τό διώξιμο τῶν κατακτητῶν ἀπό τήν 'Ελλάδα ἀλλά γιά τήν ἐπικράτηση τοῦ Κομ/σμοῦ.

Στήν περιοχή Δράμας τό ΕΑΜ δέν μπόρεσε νά δραστηριοποιηθῆ παρά μόνον στό τέλος τῆς Κατοχῆς. Δύο ἦσαν οἱ λόγοι τῆς ἀδρανείας του. Πρῶτον τό ὅτι τά ἐδάφη αὐτά ἦσαν Βουλγαροκρατούμενα καί δέν ἤθελαν νά δημιουργήσουν προβλήματα στούς ἀδελφούς Βουλγάρους καί δεύτερον τό ὅτι στήν περιοχή αὐτή ἐπιβλητική ἦταν ἡ παρουσία τῶν 'Εθνικῶν 'Ανταρτικῶν 'Ομάδων τοῦ Ισαούς 'Αντών, τῆς ἡρωϊκῆς ΕΕΕΑ, πού ὁ Λαός τῆςπεριοχῆς ὑπεστήριζε καί ὑποβοηθοῦσε μέ θέρμη.

./.

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Μετά άπό έπιτευχθεΐσα συμφωνία , ό Βουλγαρικός Στρατός ύπεβοήθησε τούς Κομμουνιστές νά όργανώσουν ίσχυρή Κομ/κή ομάδα στό Παγγαΐο.

Τέλη τοΰ 1942 τμήματα τοΰ Βουλγαρικοΰ Στρατοΰ έπιτεθέντα έξηνάγκασαν σέ ύποχώρηση πρός τήν περιοχή Νιγρίτης τής 'Εθνικής άνταρτικής όμάδος Παγγαίου.

"Ετσι έδόθη ή δυνατότης άπό τόν Μπάρμπα- Γιάννη ή Ψευτογιάννη Κομμουνιστικόν στέλεχος καταγόμενον άπό τήν Καστοριά νά δημιουργήση τήν πρώτην ίσχυρή Κομμουνιστική συμμορία Παρτιζάνων τοΰ ΕΛΑΣ, στό Παγγαΐο.

'Η όμάδα αύτή άπό τόν 'Ιούλιο τοΰ 1943 ένισχύθηκε μέ νέα κομμουνιστικά στελέχη. Τόν Καπετάν 'Αριστείδη (Παπαδόπουλον) άπό τό Μαμουλή, τόν καπετάν Μπαρμπαλέξη, τόν καπετάν Πέτρο τής Παμμακεδονικής έπιτροπής τοΰ ΚΚΕ καί τήν έρωμένη του Μαρικα , τόν καπετάν Δρόσο, τόν καπετάν Ψηλορείτη (έφεδρος 'Αξ/κός Σαρδιδάκης) καί τέλος τόν Καπετάν "Αρη (Μιχαήλ Σουγιουτζόγλου) . Τά περισσότερα στελέχη προήρχοντο άπό τήν Γερμανοκρατούμενη ζώνη. Παράλληλα πρός τήν Στρατιωτική όργάνωση προέβησαν καί στην πολιτική όργάνωση τής περιοχής ~~[illegible]~~ μέ τό προσωπεΐο τοΰ ΕΑΜ

'Απεφεύγετο συστηματικά κάθε τί πού θά μποροΰσε νά προδώσ τούς πραγματικούς σκοπούς των.

"Ηλθαν δέ έπαφή μέ τίς Βουλγαρικές άρχές καί έπέτυχαν νά άποκτήσουν βουλγαρικές ταυτότητες καί σφραγιδες.

Στήν περιοχή Μικροπόλεως καί Χενοικίου τό καλοκαΐρι τοΰ 1943 συγκροτεΐται μιά δεύτερη συμμορία παρτιζάνων άποτελουμενη άπό Κομ/στάς καί Βουλγάρους λιποτάκτες, κάτω άπό τήν ήγεσία μεγάλου Κομμουνιστικοΰ στελέχους μέ τό ψευδώνυμον "Αγις.

Μέ τό προσωπεΐο τοΰ ΕΑΜ-ΕΛΑΣ έπέτυχαν νά παρασύρουν πολλ άδολους πατριώτας στήν όργάνωσή των.

'Εθνικέςάνταρτοομάδες όπως τοΰ Καπετάν Καστελή Παπαδάκη στό Μπόζ- Νταγ καί τοΰ Καπετάν Βαγγέλη Καρανάσου στό Κοτζά 'Ορμάν έδέχθησαν νά συνεργασθοΰν μαζύ των, μέ τήν πεποίθηση ότι τό ΕΑΜ άποτελεΐ 'Εθνικήν όργάνωση.

Εύτυχώς καί οί δύο καπετάνιοι διετήρησαν τήν άνεξαρτησ των καί δέν έδέχθησαν τήν Κομμουνιστική ηγεμονία τών πολιτικών καθοδηγητων. Αύτό τούς έσωσε.

Στό Παγγαΐον ό Κομμουνιστής "Αρης (Σουγιουτζόγλου) άνέλα τήν ήγεσία τών Κομμουνιστών παρτιζάνων τής περιοχής καί μέ σειρά έπιθέσεων έξηνάγκασε τίς έθνικές άνταρτοομάδες νά ύποχωρήσουν πρός τό Τσάλ Νταγ, καί νά συνενωθοΰν μέ τόν γενναί καί άπτόητο Τσαούς 'Αντών.

Πρός την περιοχήν αυτή τούς ακολουθεί ό Κομμουνιστής Άρης μέ τίς συμμορίες του, Σέ συνεργασία μέ τίς μικροομάδες τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος (Νικηφόρος Γεωργιάδης), Πλάτωνα (Τραπεζούντιος) ἀπό τήν περιοχή Δράμας καί ἄλλους ἀνέλαβαν μιά σειρά ἐπιθέσεων κατά τῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων.

Τελικός στόχος των, ή τελεία διάλυση κάθε ἐθνικοαπελευθερωτικῆς κινήσεως, ὥστε τό ΚΚΕ παντοδύναμο καί κυρίαρχο μέ τήν βοήθεια τῶν Βουλγαρικῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς νά ἀναλάβη τήν διακυβέρνηση τῆς Μακεδονίας, μόλις λήξη ὁ πόλεμος καί νά κηρύξη ἀνεμπόδιστα στήν αὐτονόμηση τῆς περιοχῆς.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ Ε/ Σ.Ε.Α.

ΤΣΑΟΥΣ ΑΝΤΩΝ

Κανείς δέν φανταζόταν στίς Ίρηνίδες ότι ό συγχωριανός των ό νεαρός Λοχίας τοῦ Πυροβολικοῦ 'Αντώνιος Φωστηρίδης (Τσαούς 'Αντών όπως τόν άποκαλοῦσαν) θά γινόταν μιά μέρα ό 'Αρχηγός καί όδηγητής τῆς 'Εθνικῆ 'Αντιστάσεως τῆς 'Ανατολ. Μακεδονία καί Θράκης. 'Ο Τσαούς 'Αντών γεννήθηκε στήν 'Αμισσό τοῦ Πόντου τό 1912 καί ἦταν γυιός ήρωϊκοῦ 'Αγωνιστοῦ τῶν άπροσίτων βουνῶν τοῦ Πόντου Μ. 'Ασίας . Ἦλθε στήν 'Ελλάδα τό 1922 μέ τήν οἰκογένειά του σάν πρόσφυγας.

'Ο πόλεμος τοῦ 1940 τόν βρῆκε λοχία τοῦ πυροβολικοῦ ὑπό τάς διαταγάς τοῦ Συν/χου Κερ σοβίτου.

Μέ τήν κατάρρευση τοῦ Μετώπου γύρισε στό χωριό του. Όμως μέσα στήν καρδιά του θέριευεν ή φλόγα τῆς 'Ελευθερίας.

Δέν μποροῦσε ν'άνεχθῆ τούς Βουλγάρους στό χωριό του.

Καί κάποια μέρα τοῦ 1941 ξέσπασε τό κακό καί πῆρε τά βουνά . 'Η φύση τόν εἶχε προικίσει μέ άνεπτυγμένο τό αἴσθημα τῆς άνεξαρτησίας άλλά καί τῆς Προσωπικῆς ἐπιβολῆς. Ἦταν γεννημένος ήγέτης. 'Αργότερα όταν τελείωσε ό πόλεμος ό ἐπικεφαλῆς τῆς Συμμαχικῆς 'Αποστολῆς στήν Βόρειο 'Ελλάδα, τῆς γνωστῆς Φορς 133 θά γράφει γι'αὐτόν στήν ἐμπιστευτική ἔκθεσή του γιά ὅλον τόν ἀγῶνα:

" 'Ο 'Αντώνιος Φωστηρίδης περιβάλλεται ὑπό ἐξαιρετικῆς ἐκτιμήσεως διά τήν εὐθύτητα τοῦ χαρακτῆρος του καί τῶν ήθικῶν του προσόντων. 'Υπῆρξεν πάντοτε όλιγόλογος , οὐδέποτε άθετήσας τόν λόγον του καί οὐδέποτε παραπονούμενος. Εἰς τάς συζητήσεις του εἶναι προσεκτικός καί μετριόφρων . 'Εν τῇ δράσει ἰσχυρός, ταχύς καί αποφαστιστικός...."

<u>Παναγ. Παπαδόπουλος</u>

'Ο Παναγιώτης Παπαδόπουλος ὑπῆρξεν τό " ἄλτερ ἔγκο" τοῦ Τσαούς 'Αντών. Δηλαδή τό συμπλήρωμά του. Ἦταν καλός όργανωτής καί καλός προπαγανδιστής. 'Επέτυχε νά ἔχη μέσα στή πόλη καί τά χωριά ἕνα καλό δίκτυο πληροφοριῶν. 'Η καλή ἐνημερότης βοήθησε πολύ τίς 'Εθνικές 'Ανταρτ. 'Ομάδες νά προλαβαίνουν κάθε ἐπιθετικήν ἐνέργεα τῶν Βουλγάρων καί νά τήν μετατρέπουν σέ 'Ελληνική νίκη.

Τόν Φεβρουάριο 1942 πρωτοσυναντῶνται ό Παπαδόπουλος μέ τόν Τσαούς 'Αντών. Ἄρχισαν τότε τήν συνεργασία των πού ώδήγησε στή δημιουργία τῆς ΕΣΕΑ.

<u>'Ο σχηματισμός τῆς ΕΣΕΑ</u>

Μαζύ οἱ δύο αὐτοί άπλοί ἄνθρωποι πῆραν τήν πρωτοβουλία νά όργανώσουν ἑνιαῖο άνταρτικό κίνημα σ'όλη τήν περιοχή τῆ 'Ανατολικῆς Μακεδονίας-Θράκης.

'Ο Τσαούς 'Αντών ἄρχισε τές προσωπικές ἐπαφές μέ τούς ἀρχηγούς ὅλων αὐτῶν τῶν μικροομάδων πού σποραδικά καί ἀνοργάνωτα ξεφύτρωναν στά διάφορα σημεῖα . Ἄλλες φορές ἡ κοινή Ποντιακή καταγωγή, ἄλλες φορές ἡ προσωπική ἐπιβολή τοῦ Τσαούς 'Αντώνη, ἐπέτυχαν τό ποθούμενο ἀποτέλεσμα.

Στίς 22-2-1943 συνεκλήθη γενική συνέλευση ὅλων τῶν ἀρχηγῶν τῶν διαφόρων ὁμάδων στό Τσάλ Ντάγ ὅπου ἦταν τό λημέρι τοῦ Τσαούς Ἀντών.

Ἡ συνέλευση πῆρε δυό βασικῆς σημασίας ἀποφάσεις.

I) 'Ανεγνώρισε ὡς Γενικό 'Αρχηγό τοῦ 'Αγῶνος τόν 'Αντώνιο Φωστηρίδη.

2)'Οργάνωσε τίς 'Ανταρτικές δυνάμεις σέ 'Αρχηγεῖα κατά περιοχάς. Τά 'Αρχηγεῖα αὐτά ἦταν 7

I) 'Αρχηγεῖον Τσάλ Ντάγ μέ ἀρχηγό τόν Θωμᾶ Πεχλιβανίδη καί ἕδρα τό Γενικό 'Αρχηγεῖο.

2) 'Αρχηγεῖον Καρά Ντερέ μέ ἀρχηγό τόν 'Αναστάσιο 'Αβραμίδη καί ὑπαρχηγό τόν Κυριάκο Λαζαρίδη

3)'Αρχηγεῖο Μπόζ Ντάγ μέ ἀρχηγό τόν Παντελῆ Παπαδάκη καί 'Υπαρχηγό τόν 'Οδυσσέα Μαυρίδη.

4) 'Αρχηγεῖο Μπαϊράμ Τεπέ μέ 'Αρχηγό τόν Θεόδωρο Μικρόπουλο καί 'Υπαρχηγό τόν Βασίλειο Σιδηρόπουλο.

5) 'Αρχηγεῖο Παγγαίου μέ ἀρχηγό τον Θεόδωρο Τσακιρίδη καί 'Υπαρχηγό τόν Θεολόγο Καραμπουγιούκογλου.

6) 'Αρχηγεῖο Κοτζᾶ 'Ορμάν μέ 'Αρχηγό τόν Εὐάγγελο Καρανάσο καί 'Υπαρχηγόν τόν Εὐστράτιο Τουτσέρογλου.

7) 'Αρχηγεῖο 'Εσωτερικῆς 'Αντιστάσεως (Κατασκοπεία, δολιοφθοράς, προπαγάνδα) μέ ἀρχηγό τόν Παναγιώτη Παπαδόπουλον.

'Αργότερα τό 1944 δημιουργήθηκε καί ἕνα ὄγδοο 'Αρχηγεῖο τῆς Χαϊντοῦς στήν περιοχή Ξάνθης μέ 'Αρχηγό τόν 'Αναστάσιο Τοπούζογλου.

'Ο 'Αγῶνας γίνεται τώρα ἑνιαῖος καί συντονισμένος

Στήν ἀρχή ὁ ὁπλισμός εἶναι μόνον ὅτι κατέχουν οἱ ἴδιοι οἱ ἀντάρτες ἀτομικά.

Λίγο λίγο ὅμως ἀρχίζουν στίς συμπλοκές νά σκοτώνουν Βουλγάρους καί νά τούς αρπάζουν καί τά ὅπλα . 'Υπολογίζεται ὅτι πάνω ἀπό 300 μάχες ἔδωσαν οἱ ἀντάρτες μαςέναντίον Βουλγαρικῶν Στρατιωτικῶν καί 'Αστυνομικῶν Μονάδων.

Τά ὀνόματα τοῦ Τσαούς 'Αντών καί τῶν ἄλλων καπετάνιων ἄρχιζαν νά γίνωνται θρύλος πού ψιθυρίζεται μυστικά ἀπό τά χείλη τῶν 'Ελλήνων Γίνεται ἡ ἐλπίδα καί τό φῶς μιᾶς ἐλεύθερη ζωῆς. Καινούργιοι Ἕλληνες ἀνεβαίνουν στά βουνά καί κατατάσσονται στίς ἀνταρτοομάδες.

Ζα

./.

'Ο ἐφοδιασμός τῶν ἀνταρτῶν σέ τρόφιμα γίνεται βεβαια ἀπό τίς προσφορές τῶν 'Ελληνικῶν χωρῶν.

Σιγά- σιγά ὅμως οἱ ἀντάρτες ἀποκτοῦν τέτοια δύναμη πού ἀρχίζουν τίς ἐπιδρομές μέσα στό Βουλγαρικό ἔδαφος.

Λεηλατοῦν τά βουλγαρικά χωριά καί συναποκομίζουν τή λεῖα των στά ὀρεινά κρυσφύγετά των.

Ἔχουν καταστῆ ὁ τρόμος τῶν Βουλγάρων καί τῶν προδοτῶν.

Τό 1943 ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐπαφή μέ τήν Μέση 'Ανατολή. Τό κίνημα ἀναγνωρίζεται ἀπό τό Συμμαχικό Στρατηγεῖο.

Ἔτσι ὀργανώθηκεν ἡ Ἔνωση Συμπολεμιστῶν 'Εθνικοῦ 'Αγῶνος (ΕΣΕΑ).

Η ΣΥΜΜΑΧΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Ο ΑΓΓΛΟΣ ΜΙΛΛΕΡ

Τόν Δεκέμβριο τοῦ 1943 ὁ Ἄγγλος Ταγ/χης Μίλλερ τῆς Βρεττανικῆς Στρατιωτικῆς Ἀποστολῆς στίς Κομμουνιστικές ἀνταρτοομάδες τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, διετάχθη ἀπό τό Συμμαχικό Στρατηγεῖο τῆς Μέσης Ἀνατολῆς νά μεταβῆ στήν Ἀνατολική Μακεδονία καί νά ὀργανώση τόν Ἀνταρτικόν Ἀγῶνα.

Οἱ Κομμουνιστές ἀναλαμβάνουν καί τόν διαπερνοῦν στό Παγγαῖο. Μέ ἐνέργειές του οἱ Κομμουνισταί Παρτιζάνοι ἐφοδιάζοντα ἀπό τούς Ἄγγλους μέ ὁπλισμό. Τά ἐφόδια αὐτά μετέφεραν συμμαχικά ἀεροπλάνα πού τάἔριχναν σέ ὀρεινά μέρη. Κατόπιν μετακινῆται στό Μπόζ - Ντάγ στήν Κομμουνιστικήν ὁμάδα τοῦ Καπετάν Ἄγι.

Τά Συμμαχικά ἀεροπλάνα ἐνεργοῦν ρίψεις καί στόν Ἄγι. Ἀλλά ὁ Μύλλερ, ἀντιλαμβάνεται ὅτι οἱ Κομμουνιστές δέν ἐπιδιώκουν ἐθνικοαπελευθερωτικόν ἀγῶνα ἀλλά ἀποβλέπουν σέ συνεργασία μέ τούς Βουλγάρους ~~καί~~ στήν τελική Κομμουνιστική ἐπικράτηση.

Ζητᾶ νά ἔλθη σέἐπαφή μέ τίς ἐθνικές ἀνταρτοομάδες τοῦ Τσαούς- Ἀντών, γιά τίς ὁποῖες ἔχει πληροφορίες ὅτι πολεμοῦν ἐναντίον τῶν Βουλγάρων ἄν καί στεροῦνται ἐφοδίων καί ὁπλισμοῦ

Σκοπός τοῦ Μύλλερ νά ὀργανώση ἑνιαῖο ἀγῶνα Κομμουνιστῶν καί Ἐθνικιστῶν Ἑλλήνων κατά τῶν Βουλγαρικῶν δυνάμεων Κατοχῆς. Ὁ Καπετάν Ἄγις ὅμως ἀρνεῖται νά τοῦ ἐπιτρέψη νά μεταβῆ στίς Ἐθνικές ἀνταρτοομάδες καί τόν θέτει σέ αὐστηρό περιορισμό. Μέρα νύχτα τόν φυλᾶνε καί τόν ἀκολουθοῦν νά μή τούς ξεφύγη. Τά γεγονότα αὐτά ἐπληροφορήθησαν οἱ Ἐθνικές Ὁμάδες Ἑλλήνων ἀνταρτῶν καί ἀνέλαβαν μιά σοβαρή ἐπιχείρηση γιά τήν ἀπελευθέρωσή του.

ΣΚΟΤΩΣΤΕ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥΣ

Στίς4-Ι-1944 μιά ὁμάδα Κομ/στῶν παρτιζάνων πέρασε μέσα ἀπό τό Καστανωτό καί τόν Δρυμότοπο χῶρο ἀνήκοντα στήν περιοχ δράσεως τῶν Ἐθνικῶν Ἀνταρτοομάδων τῆς ΕΣΕΑ.

Συνώδευαν τόν Ἕλληνα Ἀξ/κό Ἀλεξιπτωτιστή, Κλέαρχο Πετρά πού εἶχε πέσει μέ Ἀλεξίπτωτο μυστικά στά Μακεδονικά βουνά γιά νά ἐνεργῆ δολιοφθορές καί κατασκοπεία σέ βάρος τῶν κατ κτητῶν. Ὁ Πετράκης ἦταν φανατικός ἐθνικιστής καί γενναῖο π ληκάρι. Ἐπειδή ἡ ὁμάδα αὐτή θεωρήθηκε ὕποπτη ἀπό τίς Ἐθνικ ἀνταρτοομάδες συνελήφθη. Σέ σωματική ἔρευνα πού ἔγινε βρέθη κε πάνω σ'ἕνα κομμουνιστή παρτιζάνο τό ἑξῆς σημείωμα:

" Ἀρχηγεῖο Μπόζ-Ντάγ σύντροφον ~~πρός~~ Καρατάσον

Εἰς Τσάλ-Ντάγ

Συναγωνιστά

Πρόκειται εἰς Τσάλ-Ντάγ νά γίνη ρίψις ἀνδρῶν. Ἐάν οἱ πεσόν τες εἶναι Ἕλληνες Ἀξ/κοί νά ἐκτελεσθοῦν επί τόπου ἐάν θά εἶναι Ἄγγλοι νά συνοδευθοῦν εἰς τό Ἀρχηγεῖον Μπόζ-Ντάγ. Τόν Ἀλεξιπτωτιστή Κλέαρχο Πετράκη νά προσέξετε ἰδιαίτερα, Μᾶς κατηγορεῖ ὅτι εἴμαστε Κομμουνισταί".

Ὑπογραφή Ἄγις.

Ὁ Πετράκης μόλις διάβασε τό σημείωμα τά ἔχασε. Ἀπό τότε ἀπέφυγε κάθε συνεργασία μέ τούς Ἐλασῖτες.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΚΙΤ- ΚΑΤ

Πραγματικά ἡ ρίψη πού προέλεγε ὁ Ἄγις ἔγινε τήν νύκτα στίς 4 πρός 5 Ἰανουαρίου 1944.

Ἔπεσε μέ ἀλεξίπτωτο στήν περιοχή τῶν Ἀνταρτοομάδων τοῦ Τσαούς Ἀντών ὁ Ταγ/χης Κίτ-Κάτ.

Ζήτησε νά ἔλθη σ'ἐπαφή μέ τόν Ἀρχηγό τῆς Συμμαχικῆς Στρ τιωτικῆς Ἀποστολῆς Ταγ/χη Μύλλερ.

Αὐτός ἦταν ὅπως εἴπαμε αἰχμάλωτος τῆς ἀνταρτοομάδος τοῦ Κομ/στοῦ Καπετάν Ἄρη στό Μενοίκιον.

Ἀμέσως ὀργανώθηκε ἐπιχείρηση ἀπελευθερώσεως μέ ἐπί κεφαλ τόν Καπετάν Παντελῆ Παπαδάκη, καί τούς Ἀναστ. Ἀβραμίδη, Θεοδ. Τσακιρίδη , Θεοδ. Μικρόπουλον, Ἀναστ. Τοπούζογλου καί Κων. Βασιλειάδην.

Ἔπειτα ἀπό συμπλοκή μέ ἀπόσπασμα Βουλγαρικοῦ στρατοῦ καί τήν ὁμάδα ἀνταρτῶν τοῦ Ἄρη κατορθώθηκε νά διασωθῆ ὁλό κληρη ἡ Συμμαχική Ἀποστολή καί νά φονευθῆ ὁ Ἄγις. Ἀπό τίς 9-I-1944 ἡ ἕδρα τῆς Συμμαχικῆς Στρατιωτικῆς Ἀποστολῆς ἦταν στό Γενικό Ἀρχηγεῖο τοῦ Τσαούς Ἀντών μέ ειδική φρουρ ἀσφαλείας ὑπό τόν Ἀλέξανδρον Παπαδόπουλον . Ὁ Μύλλερ , ὁ Κίτ-Κάτ καθώς καί οἱ ἄλλοι Ἕλληνες καί Σύμμαχοι Ἀξ/κοί τῆς Ἀποστολῆς προσέφεραν πολύτιμες ὑπηρεσίες στόν ἀγῶνα ἐνα τίον τῶν Βουλγάρων καί βοήθησαν στόν ἀναγκαῖον ἐφοδιασμόν τοῦ ἀνταρτικοῦ στρατοῦ τοῦ Τσαούς Ἀντών.

Ὁ Μύλλερ προσεπάθησεν νά συνενώση ὅλους τούς ἀντάρτες Κομ/στάς καί Ἐθνικιστές σέ ἑνιαιο σῶμα ἤ τουλάχιστον σέ δί συνεργαζόμενα σώματα . Ἐστάθη ὅμως ἀδύνατο. Οἱ Κομ/στές ἀρν θηκαν κάθε συνεργασία μέ τούς Ἐθνικιστάς. Αντίθετα ἐπέτυχον στίς 10-2- νά κατευθύνουν τμήματα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ στό πεδίο ρίψεων τοῦ ΤσάλΝτάγ. Σκληρή μάχη ἔγινε στό Καραμπελίκ Βορειοδυτικά τῆς Λεκάνης μεταξύ τοῦ Σώματος τοῦ Τσαούς Ἀντών καί μεγάλης δυνάμεως τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ. Καί ναί μέν οἱ Βούλγαροι δέν ἔγιναν κύριοι τοῦ πεδίου ρίψεων ἀλλά καθοδηγούμενοι ἀπό τούς Κομ/στάς προέβησαν σέ σκληρά ἀντίποινα ἐναντίον τῶν Ἐθνικιστῶν χωρίων τῆς περιοχῆς πού τροφοδοτοῦσαν τούς Ἐθνικιστές ἀντάρ

.-----------.

Μ.ΑΧΗ ΣΤΗ ΣΤΡΑΝΙΑ

Στίς 14-1-44 ὁ Ταγ/χης Μύλλερ εἰδοποιεῖ τόν Καπετάν Παντελῆ νά στείλη μιά δύναμη ἀνταρτῶν νά παραλάβουν τόν ἀσύρματο καί τά ἄλλα ἐφόδια πού εἶναι καταχωνιασμένα στάχιόνια.

Συγκεντρώνονται 400 ἀντάρτες. 'Αλλά ἐκεῖ ἀντιμετωπίζουν δύναμη ... Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ, στήν περιοχή Στράνια-Σιδέροβα- Περώφ- Φούρτσα καί Ζυρνοβίτσα μέχρι τά ὑψώματα Νέστου. 'Αρχηγοί τῶν τμημάτων εἶναι οἱ 'Αναστ. 'Αβραμίδης , Θεα Μικρόπουλος , 'Αναστ. Καρατοπούζης, Σαρῆ Κυστάκος, 'Οδυσ. Τσακιρίδης , Κ. Παπαδόπουλος, Παναγ. Γκλιγκλάμος, 'Ηλ. Σελαλμαζίδης κλπ.

Μέ σύνθημα τοῦ Καπετάν 'Αναστάση Καρατοπούζη ἐπιτίθενται. Όλοι πολεμοῦν ἡρωϊκά. Ἔξαλλος ἐπιτίθεται ὁ γενναῖος Καπετάν 'Αβραμίδης. Οἱ Βούλγαροι μετά 4ωρον ὑποχωροῦν. Μία φάλαγξ κατευθύνεται πρός Βόλακα ἡ ἄλλη πρός Γεφυρα Μπορόλου Νέστου Ἐκεῖ ἄλλη 20μελής ὁμάδα ἀνταρτῶν τούς ἐπιτίθεται. Πολλοί Βούλγαροι στήν προσπάθειά τους νά ξεφύγουν ἀπό τόν θανατηφόρο κλοιό πέφτουν στόν ποταμό καί πνίγονται.

Οἱ Βρεττανοί Μύλλερ , ὁ Τσίζ, ὁ Θεόδωρος καί ὁ 'Αλέκο μένουν κατενθουσιασμένοι. 'Αλλά ὁ ἀσύρματος ἀνηρπάγη ἀπό τούς Βουλγάρους. Οἱ ἀντάρτες κατεδίωξαν τούς Βουλγάρους μέχρι τό Βόλακα. Νεκροί Βούλγαροι περίπου 60 'Αντάρτες 1 ὁ Γεωρ. Κουτσίδης ἀπό τό Βίτορον, τραυματίας ὁ Γεωρ. Γαβριηλίδης ἀπό τήν Στράνια.

'Ο Μύλλερ μέ ἐνέργειές του ἐπιτυγχάνει ρίψεις ἀπό τά Συμμαχικά ἀεροπλάνα μεγάλης ποσότητος ὑλικῶν. Γι'αὐτό δίνει τήν ἐντολή στόν Καπετάν Παντελῆ Παπαδάκη νά ἐγκατασταθῆ στό Μπό Ντάγ Σερρῶν (Μενοίκιον) καί νά ἐξασφαλίση τόν χῶρο ρίψεων.

'Αμέσως ἐγκαθίστανται ἐκεῖ οἱ Καπετάνιοι Κοτάκος, Πολυζώη Καρίσης καί Μπόλας τοῦ 'Ανεξαρτήτου Τάγματος Στρυμῶνος.

'Ανεφοδιάζονται στή Ζυρνόβιτσα, ὅπου καί τό 'Αρχηγεῖο τοῦ Καπετάν Παντελῆ, μέ καινούργιο ἱματισμό καί ὁπλισμό προερχόμενο ἀπό τίς προηγούμενες ρίψεις.

ΟΙ ΜΑΧΕΣ ΤΟΥ ΜΑΡΤΙΟΥ

Στίς 26-3-44 δύο ἰσχυρά ἀποσπάσματα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ καί Χωρ/κῆς ἐπιτίθενται στό Μενοίκιο. Μετά ἀπό σκληρή μάχη ὑποχωροῦν πρός τήν Λίχνη . Στίς 28-3-44 νέες καί μεγαλύτερες δυνάμεις Βουλγάρων κυκλώνουν τήν περιοχή τοῦ Μενοικίου καί ἐπιτίθενται . Οἱ ἀντάρτες τούς ἀφήνουν νά πλησιάσουν στά 300 μέτρα 'Ο Καπετάν Κοτάκος μέ τόν ὅλμο του δίνει τό σύνθημα ,Οἱ Βούλγαροι ξαφνιάζονται. Σκληρή ἡ μάχη .Πολυάριθμος ὁ ἐχθρός .'Υπάρχει φόβος κυκλώσεως. Τήν ἑπομένη ἀναγκάζονται οἱ ἀντάρτες νά ὑποχωρήσουν.

ΣΥΓΡ...ΩΜΙΑ
ΟΣ ΤΟΝ ΒΑ..ΙΛΕΑ ΓΕΩΡΓΙΟ

Μιά γενική συνέλευση τῶν ὁπλαρχηγῶν τῆς ΕΣΕΑ γίνεται στό Τσάλ :άγ παρουσία κ.ί των 'Αξ/κῶν τῆς Συμμαχικῆς 'Α.οστ.λῆς. '"ανε-)εται ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν ὁπλαρχηγῶν ..οός τό προσω ον τοῦ 'ε νικοῦ ρχηγοῦ τοῦ Τσαούς '"ντών καί δίδονται οἱ ὁδηγίες γιά τήν καλύ-:ρη πολεμική δράση. 'Η ΕΣΕΑ ἀ οτελεῖ ἕνα πανίσχυρο ἔνοπλο σῶμα .500 ἀνδρῶν.

Τό ἀποτέλεσμα τῆς συσκέψεως οἱ Βρετανοί ἀνακοινώνουν στό υμμαχικό Στρατηγεῖο Μ,. 'Ανατο ῆς καί στήν 'Ελλ. Κυβέρνηση τοῦ αἰ.ου.

.τίς 14 Φεβρουαρίου 1944 ὁ Τσαούς '"ντών στέλνει στόν Βασιλέα ῶν "Ελλήνων Γεώργιο Β' τό ἀκόλουθο τηλεγράφημα διατρανώνοντας ἔτσι τήν πίστη τῶν 'Ελλήνων τῆς Μακεδονίας πρός τόν νόμιμον '"νώ-:ατον "Αρχοντα καί πρός τήν νόμιμη Κυβέρνηση τοῦ 'Ελληνικοῦ Κράτους:

"6500 ἀντάρται Βουλγαροκρατουμένης Μακεδονίας καί Θράκης ἀγω-νιωδῶς ἀναμένομεν ὑμετέρας διαταγάς πρός ἀ οτελεσματικήν δρᾶ ιν ὑπέρ τῆς '"Θνικῆς ἡμῶν ἀνεξαρτησίας STOP. Σύσσωμος 'Ελληνικός Λαός ἀναμένει σύνθημα ὑμῶν STOP Πρῶτον νεῦμα ὑμῶν ἕτοιμοι προστρέ ξουν δυνάμενοι νά φέρουν ὅπλα STOP Διαβεβαιοῦμεν μέ '"Θνικήν ὑπερηφάνειαν ὅτι εἴμεθα πανέτοιμοι νά ἐπιφέρωμεν ἀποτελεσματικόν πλῆγμα εἰς τόν ἐχθρόν ἐνισχυόμενοι ὑπό Συμμάχων καί Κυβερνήσεως STOP.

Η ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΣΗ

Τήν ἐποχή αὐτή ἡ ὀρεινή περιοχή τῆς Δράμας καί Καβάλας εἶναι σχεδόν τελείως ἐλεύθερη.

'Η παρουσία τῶν 'Ελλήνων ἀνταρτῶν τοῦ Τ αούς '"ντών ἔχει κατα-λύσει τήν Βουλγαρική κυριαρχία.

Αὐτό προκαλεῖ μεγάλη ἀνησυχία στίς Βουλγαρικές ἀρχές ποῦ ἀποφασίζουν μιά σειρά συνδεδεμένων στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων γιά νά διαλύσουν αὐτό τό 'Ελεύθερο 'Ελληνικό Κράτος πού τόσον ἀπρο-σδόκητα δημιουργήθηκε στήν Μακεδονία.

Τά νέα ἀπό τό 'Ανατολικό Μέτωπο δέν εἶναι καθόλου εὐχάριστα καί ὁ φόβος μιᾶς προσεχοῦς Γερμανικῆς ἥττης γίνεται ἀκόμα πιό ἐ κίνδυνος καί ἄμεσος γιά τούς Βουλγάρους, μέ τό φάσμα τῆς ἀνταρτ ἀπειλῆς.

Τό Φεβρουάριο 1944 ἀρχίζουν οἱ ἐπιχειρήσεις κατά τοῦ 'Αρχηγείου το Κοτζᾶ 'Ορμάν τῆς Δαμά ας πού ἀπολήγουν σέ συντριπτική ἥττα τῶν

βουλγαρικῶν δυνάμεων καί ξεσκεπάζουν τήν συνεργασία ΚΟμ/στῶν καί Βουλγάρων.

Τόν 'Απρίλιο 1944 μιά νέα σειρά ἐπιχειρήσεων δέν κατορθώνει ν'ἀπολήξη σέ θετικό ἀποτέλεσμα, γιά τούς Βουλγάρους στήν ὀρεινή περιοχή Δράμας Καβάλας καί Ξάνθης.

Τήν I-5-1944 ἀρχίζουν οἱ Βούλγαροι μιά καινούργια ἐξόρμηση. Στρατός Βουλγαρικός πυροβολικό, 'Αεροπορία, 'Αστυνομία καί Κομιτατζῆδες

- Κεφάλαιον 31ον

ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΗΡΩΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΜΑΙΟΥ 1944

ΟΙ ΣΦΑΓΕΣ

Τήν 1-5-1944 άρχίζουν εύρεϊες έκκαθαριστικές έπιχειρήσεις τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ μέ συμμετοχή Πυροβολικοῦ 'Αεροπορίας καί Κομιτατζήδων έναντίον τῶν 'Εθνικῶν άνταρτοομάδων τῆς ΕΣΕΑ πρός τήν περιοχή Σιδηρονέρου καί Παρανεστίου δπου ήταν ό κύριος όγκος τῶν άνταρτικῶν σωμάτων.

'Αρχηγός τῶν Βουλγαρικῶν δυνάμεων ήταν ό στρατηγός Συράκωφ. 'Η προώθηση τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ εἶναι ένα όργιον αϊματος σέ βάρος τοῦ άμάχου πληθυσμοῦ.

Περιγράψαμε σέ γενικές γραμμές τίς σφαγές, τίς πυρπολήσεις καί τίς καταστροφές όλοκλήρων χωριῶν τῆς περιόδου αύτῆς σέ προηγούμενε σελίδες. (Βουλγαρική θηριωδία κεφάλαιον 25ον)

ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΑΙ

Παράλληλα μέ τόν Βουλγαρικό Στρατό κινοῦνται έναντίον τῶν 'Εθνικῶν άνταρτοομάδων καί οί Κομ/στές, Βούλγαροι καί Έλληνες.

Μετά τή Μάχη τῶν Άρηνίδων Καβάλας καί παρά τήν Νίκη τοῦ Τσαούς 'Αντών κατά τῶν Βουλγάρων άποφασίζεται άπό τή Συμμαχική άποστολή ή μεταφορά τοῦ Γενικοῦ 'Αρχηγείου τῶν 'Ανταρτῶν μας άπό τό όρος Τσαλ Νταγ στό όρος Χαϊνζος Ξάνθης

Στόν κενό πιά χῶρο τοῦ Τσαλ Νταγ περιφέρονται άνύδοτοι οί άρχηγοί τῶν Βουλγάρων Κομ/στῶν καί Κομιτατζήδων Στάθης Σταθιεφ καί 'Εφραίμ Ραντέρ.

Σκοπός των νά όργανώσουν καλύτερη τήν καταδίωξη τῶν 'Ελλήνων άνταρτῶν. Ξεσηκώνονται Έλληνες Κομ/στές καί πράκτορες τῶν Βουλγάρων σέ κοινό άγῶνα κατά τοῦ Τσαούς 'Αντών.

Συγκεντρώνουν οί Κομ/σταί πληροφορίες πού διοχετεύουν στό Βούλγαρο Στρατηγό Συράκωφ γιά τή δύναμη καί τίς θέσεις τῶν 'Ελλήνων άνταρτῶν.

ΤΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

'Αντικειμενικός σκοπός τῶν Βουλγάρων εἶναι νά διασπάσουν τίς 'Εθνικές 'Ελληνικές άνταρτικές δυνάμεις πού βρίσκονται όχυρωμένε άπό τήν μία καί τήν άλλη πλευρά τοῦ ποταμοῦ Νέστου.

Κατόπιν έπιτιθέμενοι πάντα στήν μιά πλευρά καί μετά στήν άλλη νά τίς έξοντώσουν σέ μάχες έκ παρατάξεως.

Ήταν σίγουροι γιά τήν νίκη των γιατί έστηρίζοντο στή άναμφισβήτηη ύπεροχή των σέ δύναμι πυρός καί στόν όγκο τῶν στρατευμάτων των.

Εἶχαν ήδη έπιτύχει έναν έκτεταμένο κλοιό γύρω άπό τόν κύριο όγκο τῶν άνταρτῶν.

./.

,ά σφήνα εἶχε ἀρχίσει νά ξεκινᾶ πρός τήν γέφυρα τῶν Παπάδων ..στου. Ἡ κατάληψή της θά εἶχε σάν ἀποτέλεσμα τόν διαχωρισμό ..ν ἀνταρτικῶν δυνάμεων ἀπό τήν μιά καί τήν ἄλλη πλευρά τοῦ ..ταμοῦ.

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΠΟΡΟΒΟΥ

Τό βράδυ 3 Μαΐου 1944 τμήματα τοῦ βουλγαρικοῦ Στρατοῦ προχω-ροῦν γιά τήν κατάληψη τοῦ χωριοῦ Ποταμοί- Δράμας (Πόροβον). 35 Ἕλλη-νες Ἀντάρτες μέ ἐπί κεφαλῆς τόν Κυριάκο Καλπακίδη καί τόν Βασίλειο Παπαδόπουλο ἐξορμοῦν νά τούς ἀντιμετωπίσουν.

Στίς 12 τά μεσάνυκτα φτάνουν ἔξω ἀπό τήν γέφυρα τοῦ Πάροβου τό Νέστο. Ἔχει καταληφθεῖ ἀπό τούς Βουλγάρους. Μέ μιά ἐπιτυχη-μένη αἰφνιδιαστική ἐνέργειαν ἐξουδετερώνουν τήν Βουλγαρική φρου-ρά καί προχωροῦν πρός τό χωριό Ποταμοί.

Ὁ Κυριᾶκος Καλπακίδης μέ 12 ἀντάρτες καταλαμβάνει τό οἴκημα τῆς βουλγαρικῆς ἀστυνομίας. Οἱ ἄλλοι ὀχυρώνονται σέ ἐπίκαιρες θέ-σεις.

Ἡ 4 Μαΐου π ερνᾶ μέ ἀψιμαχίες. Ὁ Ἀρχηγός τοῦ Μπός Ντάγ Παντελῆς Παπαδάκης μόλις πληροφορεῖται τά γεγονότα, ἀνησυχεῖ. Τό σημεῖο τῶν Ποταμῶν εἶναι ἐπίκαιρο καί πιστεύει ὅτι οἱ Βούλγαροι θά ἐπιτεθοῦν καί πάλι γιά νά τό καταλάβουν. Ἀμέσως στέλνει 180 ἄνδρες του μέ ἐπί κεφαλῆς τόν ὁπλαρχηγό Πολυχρόνη Τσακιρίδη νά ἐνισχύσουν τήν φρουρά τοῦ Πόροβου. Ἡ ἐνίσχυση φθάνει στό Πόροβ ὥρα 11 της νυκτός.

Ἀμέσως ἄρχισε γενική ἀντεπίθεση. Μέχρι τήν 3ην ἀπογευματινήν τῆς 5ης Μαΐου ἡ περιοχή Ποροβου ἔχει ἐκκαθαρισθεῖ ἀπό τόν ἐχθρό, πού υποχωρεῖ. Οἱ ἀντάρτες πανηγυρίζουν τή νίκη των.

Ἡ μάχη ἦταν σκληρή, 5 ἀντάρτες μας σκοτώθηκαν καί 3 ἐτραυματί-σθησαν. Οἱ Βούλγαροι ἄφησαν 29 νεκρούς καί 16 τραυματίες.

Η ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΠΑΠΑΔΩΝ

Τό Γενικό Ἀρχηγεῖο γνωρίζει πιά πολύ καλά ποιός εἶναι ὁ ἀντικειμενικός σκοπός τοῦ Βουλγάρου Στρατηγοῦ Σϑράκωφ.

Ἤδη ἡ Βουλγαρική σφήνα πρός τήν γέφυρα Παπάδων πλησιάζει. Ὁ Ἀρχηγός τοῦ Μπός Ντάγ Παντελῆς Παπαδάκης ὁρίζεται ἀπό τόν Γε-νικό Ἀρχηγό ἐπί κεφαλῆς τῶν ἀνταρτικῶν δυνάμεων πού θά φρουρή-σουν τήν γέφυρα.

Ὁ Ἀρχηγός τοῦ Καρά Ντερέ Ἀναστάσιος Ἀβραμίδης διατάσσεται νά παρεμποδίση τήν εἴσοδο ἐχθρικῶν δυνάμεων ἀπό τό Βουλγαρικό ἔδάφος. Ὁ Παντελῆς Παπαδάκης μέ τήν διακρίνουσα αὐτόν ἑτοιμότητα καί εὐστροφία ὁρίζει τούς ὑπευθύνους σταδιάφορα ὑψώματα γύρω ἀπό τήν διεκδικουμένη γέφυρα.

./.

Είναι άνοιξη καί τά υψώματα είναι γιομάτα θά μνου γιομάτους φυλλώματα. Ή πρωϊνή ομίχλη δέν έχει ακόμα σηκωθεί. Οί αντάρτες έχουν όχυρωθεί στίς διάφορες θέσεις των χωρίς κανείς νά μπορή νά τούς άντιληφθή. "Ολη τήν νύχτα τής 6-7 Μαΐου οί Βουλγαρικές δυνάμεις περνούν άπό τό Γουλουμπάρ καί καταλαμβάνουν τήν δεξιάν όχθη.

Δέν ξέρουν ότι άπέναντί των ελλοχεύει μιά ίσχυρή άνταρτική δύναμη. Στίς 6.30 τό πρωΐ τής 7-5-68 οί βούλγαροι άκροβολισταί ξεκινούν καί διασχίζουν τήνγέφυρα . Τίποτα τό ύποπτο δεν παρουσιάζεται πουθενά.

'Ο Βουλγαρικός Στρατόςξεχύνεται άφοβα άπό τά κτήρια Σμπολεκάκη καί κατέρχεται άκάλυπτος. πρός τήν γέφυρα . Συλλαμβάνουν τυχαΐα έναν "Ελληνα άντάρτη . Οί δικοί μας ρίχνουν μιά χειροβομβίδα Σκοτώνονται δύο βούλγαροι καί ό άντάρτης διαφεύγει ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~. Αύτό είναι τό σύνθημα όλα τά γύ ω υψώματα ξερνούν φωτιά καί σίδερο, μίσος κ ί θάνατο στούς Βουλγάρους.

I7 'Αγγλικά πολυβόλα μαζύ μέ αύτόματα καί άπλά τυφέκια ρίχνουν ένα φονικό δίχτυ άπό σφαίρες πού σχίζει τίς σάρκες τών Βουλγάρ

Τά μαρτύρια πού ύφίστατο ή Φυλή άπό τούς Βουλγάρους εδώ στή μάχη ξεκληρώνονται. Οί Βούλγαροι στρατιώτες πέφτουν νεκροί καί τραυματίες στή γή. Δέν προλαβαίνουν ούτε νά ύποχωρήσουν. Πολλοί γιά νά σωθούν πέφτουν στά άφρίζοντα νερά του ποταμού Νέστου καί πνίγονται. "Ολα είναι έναντίον τους. 'Ακόμα καί τό ποτάμι τούς έκδικείται. Μέ γοερές κραυγές " Λελέ Μαΐκο" ύποχωρούν καί προσπαθούν ν'άντιτάξουν μιάν άπελπισμένην άμυνα.

'Ο άχός τής μάχης άντιλαλεί στίςγύρω περιοχές.

'Απ'όλα τά σημεία όπου εύρίσκονται αντάρτες τρέχουν στό έπικίνδυνο σημείο. Χωρίς νάέχουν σπουδάσει σέ καμμιά στρατιωτική σχολή τό άλάθητο αίσθητήριο του Ποντίου πολεμιστή τούς οδηγεί. Νοιώθουν ότι πρέπει έκεί νά τρέξουν νά πολεμήσουν γιατί έκεί είναι όμεγάλος κίνδυνος, άλλά καί ή Νίκη.

'Ο νεαρός όπλαρχηγός 'Αναστ άσιος 'Αναστασιάδης (Καπετάν Πουρτούλης) ή Φουρτούνας) βρίσκεται στό 'Οροπέδιο μέ I4 παλληκάρια του συνοδεύοντας πολεμικόν ύλικό.

'Αφήνει τά ζώα στά χέρια τών χωρικών καί τρέχει μέ τά παλληκάρια του στή μάχη.

'Οχυρώνεται στά υψώματ α άπέναντι άπό τό Γουλουμπάρ. Μέ σημ ωα του ένημερώνει τόν Καπετάν 'Ηλία Σελαματζίδη γιά τήν θέσ του.

./.

'Από τό 'Αρχηγεῖο τοῦ Μπόζ Ντάγ φθάνουν 87 ἄνδρες μέ ἕνα ὁμαδικόν ὅλμο καί δύο ἀτομικούς καί ὀ χυρώνονται στά ὑψώματα τῶν Παπάδων.

'Ο 'Αρχηγός τοῦ Καρά Ντερέ 'Αναστάσιος 'Αβραμίδης μέ 170 παλληκάρια του φθάνει στό Σιδηρόνερο. Στό δρόμο τοῦς ἐπιτίθεντ Βουλγαρικά ἀεροπλάνα . 'Ο 'Αβραμίδης τραυματίζεται. Εὐτυχῶς δέ πέθανε ('Ηταν γραφτό του νά μήν σκοτωθεῖ ἀπό βουλγαρικό βόλι, ἀλλά ἀπό βόλι Κομμουνιστοῦ. "Επεσε στίς 13-7-1948 πολεμῶντας τούς Κομμουνιστάς στήν περιοχή Σουφλίου "Εβρου).

'Ο 'Αβραμίδης ἀναθέτει τήν ἡγεσία τῆς ὁμάδος στόν ὁπλαρχηγό Ιωάννην Αμανατίδη πού φθάνει στούς παπάδες γιά νά ἐνισχύση τούς ἀγωνιζομένους. Στό πιό κρίσιμο σημεῖο τῶν μαχομένων ἀνταρτῶν εἶναι τά τμήματα τῶν ὁπλαρχηγῶν 'Ηλία Σελαλματζίδη καί 'Αναστασίου 'Αναστασιάδη. Μάχονται ὅλη τήν ἡμέρα νηστικοί καί διψασμένοι.

Τήν νύκτα τῆς 7ης Μαΐου στήν ἀνάπαυλα τῆς μάχης γυναῖκες ἀπό τό 'Υροπέδιο κουβαλοῦν στούς μαχητάς νερό , τρόφιμα καί πυρομαχικά. Ξαναζοῦν οἱ γυναῖκες τῆς Πίνδου.

Τό πρωΐ τῆς 8ηςΜαΐου ὁ 'Υπαρχηγός τοῦ Συγκροτήματος Καρά- Ντερέ ἐπιστρέφει ἀπό τό Βουλγαρικόν ἔδαφος ὅπου εἶχεν ἀποσταλλεῖ γιά ἐπιθέσεις κατά Βουλγάρων χωριῶν καί ἁρπαγή τροφίμων.

Εἶναι 180 ἄνδρες. Μπάνουν κι'αὐτοί στό χορό τῆς μά χης. "Ερχονται ἐπίσης καί οἱ ἀγωνιστἀς τοῦ 'Αρχηγείου Μπαΐραμ Τεπέ μέ τό 'Αρχηγό τον θεόδωρο Μητρόπουλο.

Στόν δρομο ἀντιμετώπισαν τμῆμα Βουλγαρικοῦ στρατοῦ μέ ἐπί κεφαλῆς Ταγ/χη πού συνώδευε τρία φορτηγά αὐτοκίνητα μεταφέροντα πυρομαχικά.

"Επειτα ἀπό μικρή συμπλοκή οἱ Βούλγαροι ὑποχωροῦν. Τά αὐτοκίνητα ἀχρηστεύτηκαν. 'Ο ΒούλγαροςΤαγ/χης σκοτώθηκε.

Τάἔγγραφα πού ἀνευρέθησαν,παρεδόθησαν στόν 'Αρχηγό τῆς Βρεττανικῆς 'Αποστολῆς Ταγ/χη Μύλλερ.

ΟΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΑΝΤΕΠΙΤΙΘΕΝΤΑΙ

'Ο Στρατηγός Σωράκωφ ἀντιμετωπίζοντας πρωτοφανή ἀντίσταση ἀναγκάζεται νά ἀποστείλη νέες ἐνισχύσεις πρός τά Βουλγαρικά στρατεύματα πού μάχονται ἐγκλωβισμένα στήν γέφυρα τῶν παπάδων.

Συγχρόνως μέ ἄλλη δύναμη προσπαθεῖ νά δημιουργήση ἀντιπερισπασμό καί νά παρεμποδίση τήν ἀποστολή ἐφεδρικῶν δυνάμεων καί πολεμοφοδίων στούς "Ελληνες ἀντάρτες.

'Από τίς 8-12 Μαΐου ἕνας φονικός ἀγῶνας γίνεται σ'ὅλη τήν περιοχή Παπάδων.

./.

Τά βουλγαρικά ἀεροπλάνα ἐνισχυμένα μέ γερμανικά ἀεροπλάνα τούκας ἐξορμοῦν σέ ἀλλεπάλληλες ἐπιδρομές πολυβολῶντας καί βομβαρδίζοντας τίς θέσεις τῶν ἀνταρτῶν. Ἀπό τίς ἀεροπορικές αὐτές ἐπιθέσεις σκοτώθηκαν οἱ ἀντάρτες Γ. Κουφίδης, Ι. Λαφτσίδης, Κ. Λαφτσίδης κι ἐτραυματίσθηκεν ὁ Ἰωανν. Λαφτσίδης. Ὁ Ι. Παπανίδης ἐτραυματίσθη θανάσιμα.

Ὁ ἀγῶνας ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ἀμφίρροπος, παρ'ὅλη τήν σκληρότητά του. Ὁ Καπετάν Μίλητος βλέποντας σέ κρίσιμη φάση τῆς μάχης τούς Βουλγάρους νά πλησιάζουν τήν γέφυρα, σηκώνεται ἀπό τό πάθος του ὄρθιος καί τους πυροβολεῖ ἀκάλυπτος.

Ἕνα βλῆμα όλμου τόν ξαπλώνει νεκρό.

Στις Ι5 Μαΐου οἱ ἀντάρτες μας εἶχαν πιά ἀποσυρθεῖ ἀπό τίς θέσεις του κοντά στή γέφυρα καί εἶχαν καταλάβει τά ὑψώματα Ὀροπεδίου καί Σιδηρονέρου. Ὁ ἀγῶνας ἐκρίθη. Οἱ Βούλγαροι δέν ἔχουν τήν δυνατότητα νά κυριαρχήσουν στήν περιοχή. Στό πεδίο τῆς μάχης ἔχασαν ὅπως ὁμολόγησαν οἱ Βουλγαρικές ἀρχές 42 Βούλγαροι Ἀξ/κοί ἀνώτεροι καί κατώτεροι καί 702 ὁπλῖτες.

Οἱ ἀπώλειες ἦταν πολύ μεγάλες. Τό κέρδος μηδαμινό. Ὁ κύριος όγκος τῶν ἀνταρτῶν δέν διεσπάσθη καί ἐξακολουθοῦσε ν'ἀποτελῆ σοβαρή ἀπειλή.

Ἡ Μάχη τῶν Παπάδων γιορτάζεται κάθε χρόνο ἐπίσημα ἀπό τίς Ἑλληνικές ἀρχές.

Τιμᾶται ἡ Ἑλληνική παλληκαριά. ~~Σέ χρονογράφημα δημοσιευμένο στίς ἐφημερίδες " Ταχυδρόμος" Καβάλας καί " Πρωϊνός Τύπος" ἀρίθμας γράφονται τά ἀκόλουθα:~~ ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Στόν Βούλγαρον Ἀρχικομιτατζῆ Σταθίεφ ὁ Καπετάν Παντελῆς ἀπέστειλε τήν ἀκόλουθον ἐπιστολή, μετά τήν μάχη τῶν Παπάδων.

Ἀρχηγεῖον Μπόζ- Ντάγ

Ἀριθ. Πρωτ. Ι47 29 Μαΐου Ι944

Πρός

τό Βουλγαρικόν Κομιτάτον Δράμας

Ἀρχικομιτατζῆν Σταθίεφ.

Δέν εἶναι πρώτη φοράκαθ' ἦν ἐπικοινωνοῦμεν. Καί ἄλλοτε μᾶς ἔδωσε ἀφορμές. Ἀλλά ἡ σημερινή ἀφορμή εἶναι σοβαρώτερη. Διότι σάν αἱμοχαρής καί αἱμοσταγής τύραννος πού εἶσαι ἐπρότεινες καί πάλιν εἰς τήν προχθεσινήν σας σύσκεψη νά σφάξετε καί τόν ὑπόλοιπον Ἑλληνικόν Κόσμον, ὅστις ὡς θαύματος ἐσώθη ἀπό τήν πρώτην σφαγήν τοῦ Σεπτεμβρίου Ι94Ι.

Τό ὅτι εἶσαι ἕνας παλιάνθρωπος καί ἕνα κτῆνος τό ἔχομεν ἀντιληφθεῖ πρός πολλοῦ.

'Εγνωρίζαμεν ἀκόμη ὅτι εἶσαι καί ἕνας δειλος καί φοφοδεής Βούλγαρος , σάν ὅλους τούς ἄλλους ὁμοφύλους σου Βουλγάρους.

'Αντί σάν ἀρχηγός τοῦ Κομιτάτου πού εἶσαι νά συγκεντρώσης τούς Κομιτατζῆδες σου καί ἐν συνεργασία μέ τόν Βουλγαρικό Στρατό νά βγῆς πρός συναντησίν μας καί νά μᾶς κτυπήσης, προτεινης τό σφάξιμον ὅλου τοῦ ἀμάχου 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Δράμας.

"Οταν δέν μποροῦν νά κτυπήσουν τόν γάϊδαρο λέει μιά παρριμία κτυποῦν τό σαμάρι.

"Ετσο τώρα καί σύ. Τρέμων τήν δύναμίν μας καί ἀηοφεύγων τήν κατά μέτωπον συνάντησιν μας προτείνεις νά σφαγοῦν ὅλοι οἱ "Ελληνες γιατί μᾶς ὑποθάλπουν καί μᾶς διατρέφουν.

Ψεῦδος καί συκοφαντία καί νά ἰσχυρίζεσθε ὅτι τρεφόμεθα ἀπό τό ὑστέρημα τοῦ Λαοῦ. Δηλαδή τά 40 δράμιά μπομπότας τοῦ δελτίου πού χορηγεῖται εἰς τούς "Ελληνας .

"Εχομεν ἀπό τάς ρίψεις τῶν ἀεροπλάνων τόσα τρόφιμα, διά νά συντηρήσωμεν πολλές μεραρχίες Στρατοῦ.

'Αρχικομιτατζῆ Σταθίεφ.

Μή τολμήσης νά διαπράξης παρά τήν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς μυστικῆς συσκέφεώς σας καμμιά ἀτιμίαν εἰς βάρος τοῦ 'Ελληνικοῦ στοιχείου. Διότι τά ἀντίποινά μας εἰς βάρος τῶν Βουλγάρων θά εἶναι σκληρά . Λένε ὅτι οἱ Βούλγαροι εἶναι χονδροκέφαλοι. Καί ὄντως εἶσθε τοιοῦτοι.

Διότι ἐνῶ ὅλος ὁ κόσμος ἀντελήφθη ὅτι οἱ Γερμανοί ἔχασαν πλέον τόν πόλεμον καί ἑπομένως μαζύ μ'αὐτήν καί ὅλα τά Κράτη τοῦ 'Αξονος, μόνοι σεῖς οἱ Βούλγαροι ἐλπίζετε ἀκόμα σέ νίκη.

Χωνεύσατέ το. 'Η Γερμανία συντρίβεται καί πίπτει παρασύρουσα καί σᾶς. Καί τότε δέν σκέπτεσθε τί θά ἐπακολουθήση εἰς βάρος σας;

Πόσα δέν θά πληρώσετε;

Ἐν τούτοις σεῖς καί τήν τελευταίαν ἀκόμη στιγμήν ὄχι μόνον δέ μετανοεῖτε ἀλλά σκέπτεσθε καί συζητεῖτε γιά νέες σφαγές τῶν 'Ελλήνων.

Εἶσθε ἠλίθιοι.

Προσέξατε σεῖς οἱ Κομιτατζῆδες . Μήν αἱματώσει ἀπό τωρα καί εἰς τό ἑξῆς μύτη 'Ελληνική εἰς τήν περιφέρειαν Δράμας, διότι τότε ἀλλοίμονόν σας.

'Εάν ἔχετε κόκκον ἀνδρισμοῦ, καί φιλοτίμου ἐλᾶτε μέ ὅσην δύναμιν θέλετε ἐναντίον μας νά μετρηθοῦμε ἀνδρικά καί παλληκαρέσια καί ὄχι

μπαμπέσικακαί ὕπουλα ὅπως ἐσυνηθίσατε μέχρι σήμερον.

Τά λημέρια μας σᾶς εἶναι γνωστά; αἱ δυνάμεις μας ἐπίσης, προχθές ἀλόμη τάς ἐδοκιμάσατε εἰς τήν γέφυραν τῶν Παπάδων.

Σᾶς περιμένω 'Αρικομιτατζῆ Σταθίεφ. Πρό παντός ὅμως κάτω τά Βουλγαρικά χέρια ἀπό τόν ἄμαχον 'Ελληνικόν πληθυσμόν.

Παντελῆς Παπαδάκης

Αρχηγός

'Υπαρχηγείου Μηόζ- κτάγ.

Κεφάλαιον 32ον

ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ 1944 ΕΩΣ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΟΙ ΜΑΧΕΣ
ΤΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ

Τόν 'Ιούνιο 1944 οἱ Βρεττανοί σύνδεσμοι ἔδωσαν ἐντολή στά ἀντάρτικά τμήματα νά ἀνατινάξουν ὡρισμένες γέφυρες, οἱ ὁποῖες ἐθεωροῦντο ἀπαραίτητες γιά τήν διακίνηση τῶν Βουλγαρικῶν Στρατευμάτων.

Δυναμιτισταί ἦσαν οἱ Μύλερ, Μέκ καί Ατίκ βοηθούμενοι ἀπό τούς καπετάνιους 'Οδυσσέα Μακρίδην καί Σαρῆ Κυργιάκον. 'Ανετινάχθη ἡ γέφυρα παρά τό 19ον χιλ. τῆς δημοσίας ὁδοῦ Δράμας - Νευροκοπίου.

'Επυρπολήθη ἡ ~~γέφυρα~~ ξύλινη γέφυρα ἔξω ἀπό τό Κ. Νευροκόπι

'Ανετινάχθη ἡ γέφυρα Νευροκοπίου- Κάτω Βροντοῦ καθώς καί ἡ γέφυρα Δράμας Μακρύς ἀπό 13ον χιλ.

Πολλές συμπλοκές καί μάχες ἐδόθησαν κατά τήν διάρκεια αὐτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων. Μετά τίς γενόμενες ἀν τινάξεις ἰσχυρά ἀποσπάσματα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ ἀνέλαβαν τήν ἀσφάλεια τῶν ὁδῶν καί γεφυρῶν καί ἄρχισαν νά διατρέχουν τήν περιοχή.

Στίς 7-7-44 δύο Βουλγαρικά ἀεροπλάνα πυρπολοῦν μέ 26 ἐμπρηστικές βόμβες τά καλύβια τοῦ Μπούτου ὅπου τάλημέρια τοῦ Σαρῆ Κυργιάκου.

47 καλύβες γίνονται παρανάλωμα πυρός καί μένουν ἄστεγα ἑκατοντάδες γυναικόπαιδα πού εἶχαν καταφύγει ἐκεῖ.

Τήν 8-7-44 δύο Βουλγαρικά ἀεροπλάνα μέ 18 βόμβες πυρπολοῦν τάλημέρια τοῦ Καπετάν Γιώργη Δημητρακοπούλου /Τσαούση) μεταξύ Συρνοβίτσας καί Μπούτου.

'Από τά 96 καλύβια καίγονται τά 22 . Τά ἀεροπλάνα πολυβολοῦν τά γυναικόπαιδα • Καταστρέφονται καί οἱ δύο συσκευές ἀσυρμάτου.

Τήν 10-7-44 ἄλλα Βουλγαρικά ἀεροπλάνα βομβαρδίζουν τό 'Αρχηγεῖ τοῦ Μπόζ- Ντάγ.

6 καλῦβες καίγονται ~~κάκκη~~ χωρίς ἄλλες συνέπειες. Τμήματα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ συνεχῶς παρενοχλοῦν τίς ἀνταρτοομάδες.

ΕΠΙΘΕΣΗ
ΣΤΟΝ ΑΝΤΑΛΟΦΟ

Στίς 6 'Ιουλίου 1944 νέα ἐπίθεση τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ. Αὐτή τήν φοράν ἐναντίον τοῦ Γενικοῦ 'Αρχηγείου πού ἐδρεύει στόν 'Αντάλοφο, μαζύ μέ τήν Συμμαχική 'Αποστολή.

'Ο ἐχθρός ἐπετέθη μέ πυροβολικό καί ἀεροπλάνα. Οἱ ἀντάρτες μας μέ τόν ἀδάμαστον ἡρωϊσμό τους προκαλοῦν τόν θαυμασμό καί τά συγχαρητήρια τοῦ Βρεττανοῦ 'Αξ/κοῦ Κιτ Κάτ.

Τό Γενικό 'Αρχηγεῖο γιά νά προφυλάξη τά γυναικόπαιδα τῶν ὁποίων ἔχει ἀναλάβει τήν προστασία μεταφέρεται στό 'Οροπέδιο.

ΟΙ ΜΑΧΕΣ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Στίς 22-8-1944 οί Βούλγαροι έξαπολύουν νέα έπίθεση Στρατοῦ, πυροβολικοῦ καί άεροπορίας κατά τοῦ Γενικοῦ 'Αρχηγείου τῶν άνταρ τῶν μας. 'Από τά 'Αρχηγεῖα Καρά Ντερέ καί Μόζ-Τάγ ἔρχονται ένισχύσεις.

Οί Βούλγαροι βάλλονται άπό τρία σημεια άλλά δέν ὑποχωροῦν.

'Ο άγῶνας εἶναι σκληρός καί κρατᾶ μέρες.

Σέ μιά κρίσιμη καί άποφαστιστική στιγμή τῆς μάχης στίς 25 Αὐγούστου 1944 τραυματίζεται ὁ Γενικός 'Αρχηγός ὁ Τσαούς 'Αντών.

13 ήμέρες νοσηλεύεται, άπό τόν 'Αρχίατρο Βαφειάδη. Στίς 27 Αὐγούστου ὁ Θεόδωρος Τσακιρίδης έπιτίθεται στόν έχθρό καί τοῦ προξενεῖ σοβαρές άπώλειες.

ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΟΙ
ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ

Στίς άρχές τοῦ 1944 ή ΠΑΟ παρ'όλη τήν ήρωϊκή προσπάθειά της στήν Κεντρική καί Δυτική Μακεδονία μέ τήν οργάνωση 'Εθνικῶν άνταρτικῶν ὁμάδων, κατά τῶν Γερμανῶν δέν έπέτυχε νά τύχη ίκανοποιητικῆς βοηθείας άπό τίς τότε 'Ελληνικές Κυβερνήσεις τῆς Μέσης 'Ανατολῆς, λόγω τῶν φιλοβασιλικῶν φρονημάτων της. Οί κομμουνιστικές έπιθέσεις καί οί Γερμανικές έκκαθαριστικές έπιχειρήσεις εἶχαν έξαναγκάσει τίς έθνικές άνταρτοομάδες νά συμπτυχθοῦν , άπό ἔλλειψη όπλισμοῦ καί πυρομαχικῶν.

'Εδόθη έντολή στά μέλη 'Αξ/κούς καί 'Υπαξ/κούς έφ'ὅσον έπιθυμοῦν νά ένταχθοῦν στίς δοξασμένες ὁμάδες τῆς ΕΕΣΑ, τῆς μόν 'Εθνικῆς 'Οργανώσεως ποῦ έξακολουθοῦσε άκόμη τόν ἔνοπλον άγῶνα κατά τῶν κατακτητῶν καί κυριαρχοῦσε στόν χῶρο τῆς Ανατολ. Μακεδονίας.

Τόν Αὔγουστο 1944 ὁ Γενικός 'Αρχηγός τῆς ΕΕΣΑ Τσαούς Άντών φεύγει μέ μυστική 'Αποστολή.

Διαπερνᾶ τόν Στρυμόνα καί είσέρχεται στή Γερμανοκρατούμενη 'Ελλάδα.

'Εκεῖ ἔρχεται σ'έπαφή μέ 'Ελληνες 'Αξ/κούς τῆς ΠΑΟ. 'Εχει άνάγκη νά πλαισιωθῆ. τό άνταρτικό μέ έμπειροπολέμους 'Αξ/κοί

Τό δεύτερο δεκαήμερο τοῦ Αὐγούστου 1944 μιά ίσχυρή ὁμάδα 'Αξ/κῶν καί 'Υπαξ/κῶν ἔφθασε στήν Είκοσιφοίνισσα μέ σκοπόν νά περάση πρός τό Μπόζ- Ντάγ ἥ τό Τσάλ Ντάγ γιά νά πλαισιώση τίς άνταρτοομάδες τῆς ΕΕΣΑ.

Τήν 29-8-44 σέ συνεργασία μέ τούς άντάρτες τοῦ Καπετάν Θόδορου καί Καπετάν Σαμιώτη ποῦ εἶχαν τήν ἕδρα τους στό Παγγαιο Ε

ινε ἡ πρώτη προσπάθεια νά περάσουν τόν κάμπο τῶν Φιλίππων ς κατεύθυνση τό Τσάλ Ντάγ.

Ἡ ὅλη δύναμη ἦταν χωρισμένη σέ τρία τμήματα.

Στούς Φιλίππους ἐνέπεσαν σέ ἐνέδρα Βουλγάρων.

Τό πρῶτο τμῆμα πέρασε κι' ἔφθασε στό Τσάλ- Ντάγ.

Τά ἄλλα δύο τμήματα ἐπέστρεψαν στό Παγγαῖο.

Τήν 16-9-44 μέ τήν ἐνίσχυση καί τήν καθοδήγηση τοῦ Καπετάν ... τά δύο αὐτά τμήματα ἔφθασαν στό Τσάλ Ντάγ . Στό χωριό Ματζά-ρι (Λυδία) παρ' ὀλίγον ὁ Κομμουνιστικός ΕΛΑΣ νά τούς διαλύση ... ευτυχῶς μέ τήν παρέμβαση τοῦ ἰατροῦ Βαφειάδη Θωμᾶ πού ἀκολου-θοῦσε ... τήν ὁμάδα τῶν 'Αξ/κῶν διεσώθησαν.

Τίς 19-9-44 ἔφθασαν στό Καλλίφυτο ὅπου εἶχε πιά τήν ἕδρα του ὁ Γενικός 'Αρχηγός ἔπειτα ἀπό τήν συνθηκολόγηση τῶν Βουλγάρων.

Οἱ 'Ανταρτοομάδες τῆςΕΕΒΑ πλαισιωμένες τώρα μέ τούς Ἕλληνες 'Αξ/κούς μετέβαλαν τήν σύνθεσή του καί μετεβλήθησαν σέ Συντάγμα-τα Τάγματα καί λόχους κατά τό πρότυπο τοῦ 'Ελληνικοῦ Στρατοῦ.

ΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ

ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΜΑΧΗΣ

'Ομοβροντίες πυροβολισμῶν χαιρετίζουν τήν ἄφιξη τῶν Ἑλλήνων Αξ/κων καινούργιες ἐλπίδες ξεπηδοῦν ἀπ' τίς καρδιές τῶν ἀνταρτῶν μας, γιά νέες νικη-φόρες μάχες.

Θά γίνουν τώρα πιά Τακτικός 'Ελληνικός Στρατός.

1) 'Ο Συν/χης 'Αβδελᾶς Βασίλειος τοποθετεῖται ... Δ/τής παρά τῷ Γενικῷ 'Αρχηγείῳ.

2) 'Ο 'Αντ/ρχηςΠεζικοῦ Ζρέτζος Θωμᾶς Ὑποδ/τής

3) 'Ο Ταγ/χης Πεζικοῦ Παπαθανασίου 'Ιωάννης ἐπιτελάρχης.

4) 'Ο ἰατρός Βαφειάδης Θωμᾶς Γενικός 'Αρχίατρος.

5) 'Ο Ταγ/χης Πεζικοῦ 'Ιωάννης Παπαγεωργίου συνδιοικητής 'Αρχηγε ου Τσάλ Ντάγ.

6) 'Ο Ταγ/χης Πυρ/κοῦ Παπανικολόπουλος Δημήτριος συνδιοικητής 'Αρχηγείου Παγγαίου

7) 'Ο Ταγ/χης Πεζικοῦ Καστρίδης Παναγιώτης συνδιοικητής 'Αρχηγεί Μπόζ Ντάγ.

8) 'Ο Ταγ/χης Πεζικοῦ Ροῦμπας Σπυρίδων συνδιοικητής 'Αρχηγείου Ντεπέ.

9) 'Ο Ταγ/χης Πεζικοῦ Δρακόπουλος Γεώργιος συνδιοικητής 'Αρχηγεί Καΐντοῦ μεν.

10) 'Ο Ταγ/χης Πεζικοῦ 'Ηλίας Χατζηγεωργίου ~~εἰς ... Τεπέ.~~ Εἰς Ἀρχηγεῖον Μπαΐραμ - Τεπέ

11) 'Ο Ταγ/χης Πεζικοῦ ~~...~~ Φωκᾶς Χρῆστος συνδιοικητής Μπαΐραμ

./.

ετέ.

2) Ίλαρχος Ίππικοΰ Μελίδης Γ.
3) Έφεδρος ύπολοχαγός Βλάχου Ι.
4) " Άνθ/γός Άηδωνάς Απόστολος
5) " " Καντόπουλος Φιλώτας.

Είς Άρχηγεΐον Καρά - Ντερέ

6) Έφεδρος Ύπολοχαγός Άποστολάκης Γ.
7) Άντ/γός Πεζικοΰ Μπούρας Θεόδωρος
8) Άντ/ρχος Χωρ/κής Σαμπατάκος Παν.
9) Άνθ/γός Πεζικοΰ Σταματέλος Ναπολ.
10) Άνθ/γός Διαχειρίσεως Πανέτσος Θεοφ.
11) " Πεζικοΰ Ξανθάκης Έμμανουήλ.

Είς Άρχηγειον Παγγαίου (Κοππάς Ν).

12) Έφεδρος Άνθ/λοχαγός Άθανασιάδης Ίορδάνης
13) Λοχαγός Πεζικοΰ Τσακίρης Νικόλαος

Είς Άρχηγεΐον Καρά- Ντερέ

14) Λοχαγός Πεζικοΰ Κουμπλής Μιλτιάδης.
15) Έφεδρος Άνθ/γός Κουμπλής Γ.
16) Άνθ/γός Πεζικοΰ Μάτσος Βασ.
17) Άνθ/γός Αύτοκιν. Μωρέλας Σωτήριος
18) Άνθ/στής Πεζικοΰ Βλασταράκος Ήλίας.

Είς Άρχηγεΐον Μπαΐραν Τεπέ

29) Ύπολοχαγός Κοτσίδης Νικόλαος
30) Λοχαγός Τεχνικοΰ Καρκόπουλος Κ.
31) Άνθ/γός Μαυλής Σταμάτιος
32) Έφεδρος Λοχαγός Καραΐσκος Χρυσοσ.
33) " Άνθ/γός Νίκου Εύθύμιος
34) " " Ράδος Χριστόφορος
35) Έφεδρος Ύπολοχαγός Τσανάκας Μιχ.
36) " Άνθ/γός ΤσαπάκηςΔαυΐδ.

Είς Άρχηγεΐον Τσαλ Ντάγ

37) Έφεδρος Άνθ/γός Καραμανγκιόλας Ήρακ.
38) " " Στεφανίδης Παν.
39) " " Άκριτίδης Άκρίτας.
40) Άνθυπίατρος Ύγειονομικών Μπι ίρης Μιχαήλ

./.

Είς Γενικόν 'Αρχηγεΐον

41) 'Υπολ/γός 'Αμεσηνόπουλος Σταῦρος
~~42λκκ " Καρατσαλαμέδηςκκκ~~
42) " Στρατολογίας Παπαγεωργίου Αων.
43) 'Ανθ/γός " Χατζηδάκης 'Ιωάννης
44) 'Ανθ/στής 'Οπλουργός Κατσαούνης Νικολ.
45) Λοχαγός Πεζικοῦ Χριστιᾶς Νικολ.
46) Λοχίας Κουρούπης Σπυρίδων πεταλωτής.

Είς 'Αρχηγεΐον Καρά - Πτερέ

47/ 'Υπολ/γός Πεζικοῦ Θεοδωρίδης Κυρ.
48) 'Ενωμ. Καρδαχάκης 'Αμμαν.
49) Συν/χη Πεζικοῦ Παπαπέτρου 'Ιωάννης

Συνελήφθησαν πρίν φθάσουν είς τόν προορισμόν των καί έξετελέσθησαν είς τό 23ον χιλιόμ. τῆς όδοῦ Σερρῶν- Βροντοῦ.

50) Ταγ/χης Πεζικοῦ Θεοδωράκης Χαρ.
51) " " Λεβαντῆς Μιχ.
52) Λοχαγός " Μπομπάρης
53) 'Υπολ/γός " Γκιέκας Βασίλειος

Η ΑΠΟΔΡΑΣΗ
ΤΟΥ ΜΠΩΛ

'Ο άγγλος λοχαγός Μπῶλ τῆς Συμμαχικῆς 'Αποστολῆς τραυματίζεται σέ μιά μάχη καί συλλαμβάνεται ἀπό τούς Βουλγάρους αιχμάλωτος.

Νοσηλεύεται στό Στρατιωτικό Νοσοκομεῖο Δράμας.

'Αρχινοσοκόμος στό Νοσοκομεῖον ή Βουλγάρα δημοδιδασκάλισσα Ελέγκω. "Εναντι άμοιβῆς άναλαμβάνει νά ὑποβοηθήση τήν άπόδραση τοῦ βρεττανοῦ 'Αξ/κοῦ . Παραδίδει στόν είδικό σύνδεσμο τῶν άνταρτῶν σχεδιάγραμμα τοῦ Νοσοκομείου.

'Ο Γεώργιος Νικηφορίδης πού εἶχε είδικήν έντολήν άπό τόν Μῦλλερ χρησιμοποιεῖται ὡς ἐνδιάμεσος κρῖκος.

Στίς 13-9-44 τρεῖς χωρικοί ρακένδυτοι καί ἀκάθαρτοι περιφέρονται στήν συνοικία τοῦ Στρατ. Νοσοκομείου πουλῶντας καυσόξυλα . Ησαν οί Ταγ/χης Κίτ- Κάτ, λοχαγός Ράλφ καί Γεώργ. Νικηφορίδης.

Τό βράδυ καταλύουν στό σπίτι τοῦ τελευταίου.

Τήν έπομένη οί δύο ἄγγλοι ἐπιστρέφουν στό βαθύλακο.

Η ἀπαγωγή ἀπεφασίσθη νά γίνη στίς 16-9-44 ἀπό τόν Καπετάν Παντελῆ καί 150 ἄνδρες του.

Τήν 3η ὅμως ἀπογευματινή τῆς 16-9-44 φθάνει στό Βαθύλακο ὁ Γεώργιος Νικηφορίδης ὁ ὁποῖος ἀναφέρει ὅτι οί Βούλγαροι φεύγουν ἀπό τήν Δράμα. 'Η 'Ελέγκω στήν φασαρια αύτή φυγαδεύει τόν Μπῶλ ὁ ὁποῖος φθάνει τό βράδυ τῆς 16-9-44 στή Σίψα ὅπου ὑπῆρχαν "Ελληνες ἀντάρτες. -

- ~~Κεφ~~ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 33ον

Η ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΠΤΩΣΗ

Ο ΒΑΣΙΛΗΑΣ

ΠΕΘΑΙΝΕΙ

'Από τίς άρχές τοῦ 1943 ἔχει γίνει πιά σαφές ὅτι οἱ Γερμανοί εἶχαν χάσει τόν πόλεμο.

Αὐτό ἔγινεν ἀμέσως ἀντιληπτόν ἀπό τόν βασιλέα της Βουλγαρίας Βόριδα, "Αρχισε κρυφά νά προσανατολίζεται σέ μιά ἀλλαγή τῆς ἐξωτερικῆς Βουλγαρικῆςπολιτικῆς, ὥστε ν'ἀποφευχθοῦν οἱ ἐπώδυνες συνέπειες τῆς ἥττης γιά τήν Βουλγαρία. Σκοπός του νά προσεταιρισθῆ τήν Σοβιετικήν "Ενωση γιά νά μπορέση νά κρατήση ὁριστικά καί μετά τόν πόλεμο τά κατεχόμενα ἑλληνικά ἐδάφη τῆς Μακεδονίας καί Θράκης.

Δέν γνωρίζουμε ἄν αὐτή ἡ κρυφή ἀλλαγή τῆς στάσεως τοῦ Βόριδος ἔγινε γνωστή στούς Γερμανούς.

Πάντως στίς 13-8-1943καλεῖται ἀπό τόν Χίτλερ στό Γερμανικό Γενικό Στρατηγεῖο. Φθάνει ἐκεῖ στίς 15 Αὐγούστου. Σέ σχετική πρόταση ἀρνεῖται νά πολεμήση κατά τῆς Ρωσσίας. 'Ο Χίτλερ ὠρύεται. ' Βόρις ἐπιστρέφει ~~ηκκ~~ στή Σόφια στίς 17 Αὐγούστου μέ γερμανικό ἀεροσκάφος . Μόλις κατεβαίνει ἀπό τό ἀεροπλάνο ὅλοι παρατηροῦν ὅτι εἶναι ἄρρωστος.

Τό Σάββατο 28-8-1943 καί ὥρα 16.22 ὁ Βασιλῆς πεθαίνει.

Τό ἰατρικόν ἀνακοινωθέν ὁμιλεῖ γιά ἀπόφραξη τῆς ἀριστερᾶς στεφανιαίας ἀρτηρίας, διπλῆς πνευμονίας καί πνευμονικοῦ καί ἐγκεφαλικοῦ οἰδήματος.

Νεώτερες ὅμως ἱστορικές ἔρευνες λένε ὅτι ἐδηλητηριάσθη ἀπό ἀγνώστου μορφῆς ἀέριο. Τό εἰσέπνευσε ἀπό τήν μάσκα ὀξυγόνου πού* τοῦ ἐπεβλήθη νά φορέση , κατά τήν διάρκεια τῆς πτήσεως μέ τό γερμανικό ἀεροπλάνο.

Οἱ Βούλγαροι ἐθρήνησαν ειλικρινά τόν βασιλέα των. Τόν ἀπεκάλεσαν "Βασιλέα 'Ενωτή" . Στή Δράμα καί στήν περιοχή ἐπέβαλαν στούς ὑποδούλους Ελληνες νά πενθήσουν. Ελληνες πού ἐτόλμησαν ἐκεῖνες τίς ἡμέρες νά σιγοτραγουδήσουν ἐδάρησαν ἀλύπητα.

Οἱ πολιτικές συνέπειες γιά τήν Βουλγαρία εἶναι σοβαρές. 'Αρχίζει οὐσιαστικά ἡ ἀλλαγή τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς της.

'Ο διάδοχος Συμεών εἶναι ἀνήλικος.

Σχηματίζεται ἀντιβασιλεία μέ ἐπικεφαλῆς τόν ἀδελφό τοῦ Βόριδος πρίγκηπα Κύριλλο καί μέλη τόν πρωθυπουργό Φίλωφ καί τόν στρατηγό Μίχο. Στίς 14-9-1943 ἀναλαμβάνει πρωθυπουργός ὁ Ντόμπρε Μποζίλωφ.

'Η κατάσταση τοῦ Πολέμου χειροτερεύει γιά τούς Γερμανούς καί οἱ Βούλγαροι προσπαθοῦν ν'ἀπαγκιστρωθοῦν ἀπ'αὐτούς. Προσπαθοῦν νά ἱππεύσουν τό δεύτερο ἄλογο.

Στις 3-9-1943 οἱ Ἀγγλοαμερικανοί ἀποβιβάζονται στήν 'Ιταλια. Οἱ 'Ιταλοί παραδίδονται. 'Αρνοῦνται νά πολεμήσουν. 70.000 Γερμανοί σιά Βαλκάνια συλλαμβάνουν καί έγκλείουν σέ στρατόπεδα συγκεντρώσεως 300.000 'Ιταλούς. Αὐτό ἦταν τό κατάντημα τῶν " γκλοριόζω στρατιῶν του ἀξιοδιήγητου Μουσολίνι. Παρόμοιο κατάντημα δέν ἔχει παρουσιάσει ἄλλος στρατός στήν παγκόσμιον 'Ιστορία.

Οἱ Γερμανοί ἀπομένουν μόνοι στόν πόλεμο . 'Η ἧττα των εἶναι βέβαιη.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟΙ
ΕΛΙΓΜΟΙ

Μέ τήν ἄνοιξη τοῦ 1944 τά γεγονόταἐξελίσσονται ραγδαῖα. 'Αγγλο μερικανοί καί Ρῶσσοι προελαύνουν σέ ὅλα τα μέτωπα. Γερμανοί καί 'Ιάπωνες ὑποχωροῦν. Τόν Μάϊο 1944 γίνονται μυστικές προτάσεις στήν Σοβιετική Ἕνωση ἀπό τήν Βουλγαρία, οἱ ὁποῖες ἀπορρίπτονται.

Στίς 3-6-1944 ὁ Πρωθυπουργός Μποζίλωφ ἐξαναγκάζεται νά παραιτηθῆ καί ἀναλαμβάνει ὁ γερμανόφιλος 'Ιβάν Μπαγκριάνωβ.

Μετά τρεῖς ὅμως ἡμέρες (6-6-1944) γίνεται ἡ μεγάλη ἀπόβαση τῶ 'Αγγλοαμερικανῶν στήν Νορμανδία. Εἶναι ἡ ἀρχή τοῦ τέλους τοῦ πολέμου.

'Ο Μπαγκριάνωβ ἀνησυχεῖ καί βιάζεται, παρά τήν γερμανοφιλία του, νά......προδώση τούς Γερμανούς.

'Αποστέλλονται στήν Ἄγκυρακαί ἀρχιζουν μυστικές συνομιλίες μέ τούς Συμμάχους πρεσβευτές , οἱ Βούλγαροι ἀντιπρόσωποι Μουσάνωφ καί Δασκάλωφ. Δέχονται τά πάντα ἀρκεῖ νά κατακρατήσουν τίς περιοχές τῆς Δράμας καί ὅλης τῆς 'Ανατολ. Μακεδονίας καί Θράκης.

'Η ἀγγλική ἐφημερίδα " Ὀμπσερβερ" τῆς 22-8-1944 γράφει:

"......'Η Κυβέρνησις Μπαγκριάνωβ θά ἐδέχετο νά ἀποσύρη τά στρατεύματά της ἀπό τάἐδάφη τῆς Γιουγκοσλαυΐας, ἀλλά διαπραγματεύεται τήν ἑλληνικήν περιοχήν ἥτις ἐκτείνεται μεταξύ τῶν ποταμῶν Νέστου- Ἕβρου ".

Καί οἱ " Τάϊμς" τῆς ἰδίας ἡμέρας διασαφηνίζουν ὅτι ἡ Βουλγαρική Κυβέρνησις " ὑποβάλει πρότασιν προσωρινῆς κατοχῆς τῶν ἐδαφῶν αὐτῶν ἀπό κοινοῦ ὑπό τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, Ἀμερικῆς καί Ρωσσία μέχρις ὅτου ληφθεῖ ὁριστική ἀπόφασις κατά τό συνέδριον τῆς εἰρήνης ".

Στίς 25-9-1944 ὁ Βούλγαρος ὑπουργός Ἐξωτερικων Δραγάνωφ δηλῶν Θρασύτατα" 'Ο Βουλγαρικός Λαός οὐδέποτε θά ἐνέκρινεν ἀπόφασιν

./.

ἐπιβαλκανικοῦ ζητήματος ἡ ὁποία δέν θά ἱκανοποιήση τάς ἐπ'αὐτοῦ Βουλγαρικάς ἀπόψεις ".

Στίς 26-8-1944 οἱ Ρῶσσοι μπαίνουν στό Γαλάτσι τῆς Ρουμανίας. Ὁ κίνδυνος εἶναι μπροστά στίς Βουλγαρικές πῦλες.

Ἐν τῷ μεταξύ ὅπως ειδαμε ὅλο τό καλοκαίρι τοῦ 1944 συνεχίζονται οἱ ἐκκαθαριστικές ἐπιχειρήσεις τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων Ἀνταρτῶν τῆς ΕΣΕΑ στήν περιοχή Δράμας.

Σκοπός τῶν Βουλγαρικῶν Κυβερνήσεων εἶναι νά ὑποβοηθηθῆ τό ΚΚΕ νά κυριαρχήση στήν Ἀνατολ. Μακεδονία, ὥστε νά αὐτονομηθῆ ἡ περιοχή αὐτή.

Ἀκόμη καί τήν ὥρα τῆς πτώσεώς των οἱ Βούλγαροι δέν ξεχνοῦν τόν ἀπό αἰώνων ἀμετακίνητο σκοπό των. Τήν κατάκτηση τῆς Μακεδονίας.

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΛΟΓΟ

Ὁ Θρασύτατος Βραγάνωφ ἀνακοινοῖ στόν Ρῶσσο ἐπιτετραμένο στήν Σόφια ὅτι διέταξε τά γερμανικά στρατεύματα νά ἐγκαταλείψουν τήν Βουλγαρία καί ὅτι τά ὑποχωροῦντα ἀπό τήν Ρουμανία γερμανικά στρατιωτικά τμήματα θά ἀφοπλίζονται. Θαυμᾶστε τήν ταχύτητα τῆς ἀλλαγῆς θέσεως. Οἱ Βούλγαροι παρουσιάζονται....οὐδέτεροι.

Στίς 3-9-1944 παραιτεῖται ὁ Μπαγκριάνωφ καί ἀναλαμβάνει πρωθυπουργός ὁ Ρωσσόφιλος Μουράβιεφ. Ἡ Βουλγαρία ἱππεύει πιά τό δεύτερο ἄλογο.

Ἀλλά ἡ Ρωσσία ἀποβλέπουσα στήν μεταβολή τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος τῆς Βουλγαρίας καί τήν προσάρτησή της στόν Κομμουνιστικό συνασπισμό τῆς κηρύσει τόν πόλεμο στίς 5-9-1944.

Στίς 9-9-1944 ἀναλαμβάνει πρωθυπουργός ὁ Κίμων Γεωργῆεφ, καί σχηματίζει τήν φιλοκομμουνιστική Κυβέρνηση τοῦ " Πατριωτικοῦ Μετώπου"

Στίς 17-9-1944 οἱ Ρῶσσοι εισέρχονται ἀπόλεμοι στή Σόφια. Ὁ Βουλγαρικός Λαός τούς ὑποδέχεται μέ τόν ἴδιο ἐνθουσιασμό πού ὑποδέχθηκε τούς Γερμανούς τόν Μάρτιο τοῦ 1941. Ἐρυθρές σημαῖες καί σφυροδρέπανα πλημμυρίζουν τίς πόλεις καί τά χωριά. Ὁ Βουλγαρικός Στρατός πού ἐσφαγίασε τήν Μακεδονία καί τή Θράκη φορᾶει κόκκινες κορδέλλες , οἱ φασῖστες μεταβάλλονται σέ ἀντιφασίστες.

Εἶναι ἀπίθανοι σέ παρόμοιες μεταβολές οἱ Βούλγαροι.

Ὁ νέος πρωθυπουργός δηλώνει πρός τήν σοβιετική ἐφημερίδα " Ισβέστια Τάγκεν μπλάτ" .

" Ἡ Βουλγαρία δέν παραιτεῖται τῆς ἀξιώσεώς της ἐπί τῆς Δυτικῆς Θράκης".

~~Καί σέ τηλεγράφημά του πρός τόν ἀρχηγό τῶν Γιουγκοσλάβων Κομμουνιστῶν Παρτιζάνων Τίτο ἔλεγε:~~

" Τά στρατεύματά μας ήνωμένα θά βαδίσουν πρός άπελευθέρωσιν τής [illegible] Μακεδονίας...".

Τά Βουλγαρικά στράτευματα μέ τίς κόκκινες κορδέλλες καί τά σφυροδρέπανα δέν άποχωρούν άπό τά κατεχόμενα έδάφη.

Μέ συνεργασία μέ τούς Έλληνες Κομμουνιστές παρτιζάνους παραμένουν καί έκτελοῦν άκόμη καί .....άστυνομικά καθήκοντα.

Μάταια ή Ἑλληνική Κυβέρνηση διαμαρτύρεται . Μόνον στις 10-10-1944 άρχίζει ή άποχώρησή των έπειτα άπό πίεση τῶν Ἀγγλοαμερικανῶν . Καί πάλι άνεπίσημα τμήματα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ θά παραμείνουν στόν Μακεδονικόν χῶρον, ύποβοηθοῦντα τό ΚΚΕ έναντίον τῶν Ἐθνικῶν όμάδων Ἑλλήνων άνταρτῶν.

Ὁ Ἄγγλος πρωθυπουργός Οὐΐνστων Τσώρτσιλ έδήλωσε στίς 28-9-44.

" Ὁ Βουλγαρικός Λαός έσύρθη ύπό τῶν άρχηγῶν του κατά τήν τελευταίαν τριακονταπενταετίαν είς τρεῖς άδίκους, άπέλπιδας καί όλεθρίους πολέμους. Καιείς τόν σημερινόν πόλεμον δέν ήμποροῦμεν νά λησμονήσωμεν τάς πολυαρίθμους ώμότητας καί άχρειότητας εις τήν Ἑλλάδα καί τήν Γιουγκοσλαυΐα διά τάς όποίας ό Βουλγαρικός λαός είναι ύπεύθυνος.

Είς τόν σημερινόν πόλεμον ό Βουλγαρικός Λαός δέν ύπέφερε τίποτε. Μερικοί άπό τούς μεγαλυτέρους έγκληματίας πολέμου εἶναι Βούλγαροι. Ἡ διαγωγή τῶν Βουλγαρικῶν στρατευμάτων είς τό ἔργον κατατυρανήσεως καί καταπιέσεως τῶν δεινῶς δοκιμαζομένων γειτόνων των άποτελεῖ έπαίσχυντον άτιμία, διά τήν όποίαν θά έπιβληθῆ πλήρης τιμωρία...."

Καί όμως τιμωρία δέν έπεβλήθη στούς Βουλγάρους, μέχρι σήμερα.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Κατά τό 1944 στήν ύπόδουλον Ἑλλάδα τρομοκρατεῖ τό ΕΑΜ-ΕΛΑΣ μέ συστηματικές δολοφονίες τῶν πολιτικῶν του άντιπάλων καί έξόντωση τῶν έθνικῶν άνταρτοομάδων (Ψαρροῦ, Καραχάλιου, ΠΑΟ, Κωστοπούλου κ.λ.π.)

Μόνες περιοχές όπου συνεχίζεται ό άγῶνας κατά τῶν Κατακτητῶν καί δέν τολμᾶ νά δράση συναφικά τό ΕΑΜ εἶναι ή Ἤπειρος, ή Κρήτη καί ή Ἀντολ. Μακεδονίας - Θράκη.

Ἐκεῖ κυριαρχοῦν οἱ Ἐθνικές όμάδες Ἑλλήνων Ἀνταρτῶν τοῦ ΕΔΕΣ(Ζέρβας) τῆς ΕΟΚ (Μπαντουβᾶς) καί τῆς ΕΣΕΑ (Τσαούς Ἀντών).

Τό ΕΑΜ-ΚΚΕ ώργανώνει στά βουνά δική του Κυβέρνηση . Τήν Πολιτική Ἐπιτροπή Ἐθνικῆς [illegible] Ἀπελευθερώσεως (ΠΕΕΑ) καί δική του Βουλή, τό Ἐθνικό Συμβούλιο τῶν Κορυσχάδων. Εἶναι μιά κωμωδία πού δυστυχῶς δέν εἶναι γιά γέλιο

Ἡ Ἑλλάδα διχάζεται, ή [illegible] Ἐλευθέρα [illegible] τῶν [illegible] τοῦ Ἰωάννου Ράλλη [illegible]

~~[illegible]~~ς.

Ὁ Ἑλληνικός Στρατός καί Στόλος στή Μέση Ἀνατολή παρακινούμενος ἀπό τούς Κομμουνιστάς στασιάζει ἐναντίον τῶν Ἄγγλων.

Εὐτυχῶς ἔστω καί προσωρινά ἐπιτυγχάνεται στίς παραμονές τῆς ἀπελευθερώσεως μιά ἐπίπλαστη Ἐθνική Ἑνότης μέ τήν Συμφωνία πού ὑπέγραψαν ὅλα τά Ἑλληνικά Κόμματα καί ἀντιστασιακές ὀργανώσεις, ἀκόμη καί τό ΕΑΜ- ΚΚΕ στίς 20-5-1944 στόν Λίβανο.

Σχηματίζεται οἰκουμενική Κυβέρνηση μέ πρωθυπουργό τόν Γεώργιο Παπανδρέου, ἡ ὁποία καί ἀναλαμβάνει νά χειρισθῆ τά Ἑλληνικά θέματα μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος.

Χωρίς βέβαια νά ἔχη σταματήσῃ ἡ αἱματηρή Κομμουνιστική τρομοκρατία ὁ Ἑλληνικός Λαός ἐλπίζει ὅτι θά χαρῆ μιάν ἀναίμακτον ἀπελευθέρωση.

Δυστυχως ἡ αἱματοχυσία δέν ἀπεφεύχθη.

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΗΛΘΕ

Η ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΗ

Τό τελευταῖο δεκαήμερο τοῦ Αὐγούστου 1944 οἱ Βούλγαροι ἔποικοι τῆς περιοχῆς Δράμας ἀρχίζουν νά φεύγουν, ἐνῶ στά βουνά τά βουλγαρικά στρατεύματα καταδιώκουν τίς Ἐθνικές ὁμάδες Ἑλλήνων ἀνταρτῶν τῆς ΕΣΕΑ.

Οἱ Βουλγαρικές ἀρχές τῆς Δράμας ἀπαγορεύουν ξαφνικά τήν ἀναχώρηση τῶν ἐποίκων. Ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση πιστεύει ἀκόμα ὅτι θά συνηθῆ νά κατακρατήση, μέ τήν μεσολάβηση τῆς Ρωσσίας, τήν Ἀνατολ. Μακεδονία καί Θράκη.

Οἱ Ρῶσσοι εἰσέρχονται ἐν τῷ μεταξύ στήν Βουλγαρία, τήν 6-9-44.

Οἱ Κομμουνιστικές Βουλγαρικές συμμορίες τῶν Ράδεφ καί Ἀποστολέφσκυ προωθοῦνται πρός τήν περιοχή τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης , καί συνενώνονται μέ τίς συμμορίες τῶν Παρτιζάνων τοῦ ΕΛΑΣ.

Ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση ἀποκαλουμένη τώρα " Κυβέρνηση Πατριωτικοῦ Μετώπου", πληροφορηθεῖσα ὅτι ὁ Βουλγαρικός στρατός ἑτοιμάζεται ν'ἀποσυρθῆ ἀπό τήν Ἀνατολική Μακεδονία καί Θράκη διατάσσει τήν ἀναστολή κάθε Στρατιωτικῆς μετακινήσεως.

Ὁ Στρατηγός Δυράκωφ στή Δράμα διατάσσεται νά συνεργασθῆ μέ τό ΕΛΑΣ, καί νά παραδώση σ'αὐτόν τήν πολιτική Διοίκηση τῶν περιοχῶν χωρίς ὅμως καί ν'ἀποχωρήση.

Οἱ Βούλγαροι στρατιωτικοί διατάσσονται νά φέρουν στό χιτώνιό των μιά κόκκινη κορδέλλα καί νά παριστάνουν τούς Κομμουνιστές, ἀδελφοποιούμενοι μέ τούς παρτιζάνους τοῦ ΕΛΑΣ.

Ὁρισμένοι φανατικοί ἀντικομμουνιστές Βούλγαροι πού δέν παρεδέχθησαν τήν ἐπελθοῦσα μεταβολή συνελήφθησαν καί παρεδόθησαν στόν ΕΛΑΣ. Μετά ἀπό μιά θεματική δίκη σέ λαϊκό δικαστήριο ἐτυφεκίσθησαν μέ τήν κατηγορία ὄχι τοῦ ἀντικομμουνιστοῦ ἀλλά τοῦ ἐγκληματίου πολέμου. Λές καί μόνον αὐτοί ἐγκλημάτισαν κατά τῶν Ἑλλήνων τῆς περιοχῆς.

Ὅλοι οἱ ἄλλοι Βούλγαροι Στρατιωτικοί καί Ἀστυνομικοί ἐθεωρήθησαν....ἀπελευθερωταί . Ἡ κόκκινη κορδέλλα στό χιτώνιο τούς ἔδωσεν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν .

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Γιά τήν ὑλοποίηση τῶν κυβερνητικῶν αὐτῶν ἀποφάσεων ἀπεστάλησαν στήν Καβάλα οἱ Βούλγαροι Κομμουνιστές ὑπουργοί Τερπέσεφ καί Νέϊκωφ μαζύ μέ τόν Ἀρχηγό τῶν Βουλγάρων Παρτιζάνων Ράδεφ.

./.

Στίς 13-9-1944 στήν Καβάλα, οἱ Βούλγαροι αὐτοί ὑπουργοί, παραδίδουν τήν Πολιτική Διοίκηση των περιοχῶν στό ΕΛΑΣ-ΚΚΕ, ὁ Μέραρχος τοῦ ΕΛΑΣ Κωνσταντάρας μαζύ μέ τόν Βούλγαρο Παρτιζάνο Ράδεφ, φωτογραφοῦνται [illegible] στό ἴδιο στιγμιότυπο.

Ἀδελφωμένα τμήματα τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ καί τοῦ ΕΛΑΣ εἰσέρχονται στή Δράμα καί σέ ἄλλες πόλεις καί ἀσκοῦν ἀστυνομικά καί φρουραρχιακά καθήκοντα μέ μικτές περιπόλους.

Οἱ Δῆμοι καί Κοινότητες τῶν περιοχῶν πού " ἀπελευθερώνουν" καί παραδίδονται ἀπό τούς Βουλγάρους " Κμέτ" στούς "Ἕλληνες Κομμουνιστές ἐπιτρόπους.

Ἡ ἐφημερίς τῆς Σόφιας " Σβόμποντα" γράφει στό φῦλλο τῆς 17-9-44.

" Ἡ Βουλγαρία ἀποκατέστησε τίς ἐλευθερίες τῶν Λαῶν στή Δυτική Θράκη. Ἡ διοίκηση ἀναλαμβάνεται ἀπό τήν τοπική ὀργάνωση τοῦ ΕΑΜ.... Ὁ Βουλγαρικός Στρατός ἐν συνεννοήσει καί πλήρη ἀδελφοσύνη μετά τοῦ Ἑλληνικοῦ ΕΑΜ παραμένει στίς θέσεις του μέσα στά ὅρια τῆς Μακεδονίας καί Θράκης γιά νά διατελῆ στήν ἐξυπηρέτηση τοῦ Λαοῦ καί τῆς Νέας Ἐξουσίας" .

Συνεργαζόμενοι λοιπόν καί ἀδελφοποιημένοι οἱ Παρτιζάνοι τοῦ ΕΛΑΣ καί ὁ Βουλγαρικός Στρατός ἐστράφησαν κατά τοῦ κοινοῦ των ἐχθροῦ.

Τῶν Ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων τῆς ΕΣΕΑ καί τῶν Ἐθνικιστῶν Ἑλλήνων πατριωτῶν στίς πόλεις.

Ἡ συνεργασία καί ἀδελφοποίηση τοῦ ΕΛΑΣ μέ τούς Βουλγάρους σ' αὐτήν τήν περίοδο ἀποτελεῖ τήν πιό ἐπαίσχυντη σελίδα τῆς Ἱστορίας τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ καί τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ κυκλώνουν τίς θέσεις τῶν Ἑλλήνων Ἀνταρτῶν καί ἐνεργοῦν τοπικές ἐπιθέσεις καί συμπλοκές στά πιό εὐπαθῆ σημεῖα τῶν Ἐθνικῶν Ἀνταρτικῶν Ὁμάδων. Στίς πόλεις δολοφονοῦν Ἕλληνες πατριῶτες.

ΠΑΥΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οἱ ἀντάρτες τῆς ΕΣΕΑ, τά παλληκάρια τοῦ Τσαούς Ἀντών ἀρχίζουν στίς 14-9-1944 νά κατεβαίνουν ἀπό τά λημέρια τους μέ σκοπό νά ἀπελευθερώσουν τήν Δράμα καί τίς γύρω περιοχές.

Ἀνταρτικές δυνάμεις μέ ἐπί κεφαλῆς τό Ταγ/χην Πεζικοῦ Φωκᾶ Χ. ἐπιτίθενται κατά τῶν Βουλγαρικῶν Στρατιωτικῶν ἀποθηκῶν Νικηφόρου.

Συμμετέχουν Λοχαγοί Ἡλίας Χατζηγεωργίου, Καραΐσκος Χρυσόστομος, Κοτίδης Νικόλαος, Ὑπολοχαγός Ἀποστολάκης Γεώργιος, Ἀνθ/στής Πουλῆς Σταμάτιος καί μόνιμος λοχίας Μαρκόπουλος.

./.

Τίς ἀποθῆκες ὑπερασπίζεν διλοχία Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ.

'Η μάχη ὑπῆρξεν σκληρή. Οἱ Βούλγαροι ὑπεχώρησαν. 'Εκείνη ὅμως τήν στιγμή καταφθάνει ὁ Μύλλερ ὁ ὁποῖος διέταξε νά καταπαύση τό πῦρ διότι ὅπως εἶπεν ἡ Βουλγαρική Κυβέρνηση ὑπέγραψεν ἀνακωχή.

Στό χωριό Ταξιάρχες Ι5 χιλ. ἔξω ἀπό τήν Δράμα οἱ Ἄγγλοι 'Αξ/κοί Μύλλερ καί Μέκ μαζύ μέ τόν 'Αμερικανόν ὑπολοχαγό Ντόναλτ σταματοῦν, τούς κατερχομένους πρός Δράμαν Ἕλληνες ἀντάρτες. Οἱ Σύμμαχοι 'Αξ/κοί σύνδεσμοι ἀπαγορεύουν κάθε ἐπιθετικήν ἐνέργεια τῶν 'Ελλήνων ἀνταρτῶν, ἐναντίον τῶν Βουλγάρων λόγω τῆς ανακωχῆς. Τά σώματα τῶν ἀνταρτῶν ἀναγκάζονται νά σταθμεύσουν στούς Ταξιάρχες.

Σφᾶλμα μεγάλο τῆς Συμμαχικῆς 'Αποστολῆς Τά σφᾶλμα αὐτό θά τό πληρώση ὁ πληθυσμός τῆς πόλεως Δράμας, πού θά βασανίζεται μέχρι τῆς Ι2-3-Ι945 ἀπό τούς Βουλγάρους καί τούς Κομμουνιστάς.

ΣΥΣΚΕΨΗ
ΜΕ ΤΟΝ ΣΥΡΑΚΩΦ

Στίς Ι5-9-Ι944 ὁ Γενικός 'Αρχηγός 'Ελλήνων ἀνταρτῶν Τσαούς 'Αντών κατεβαίνει μέ τούς 'Αξ/κούς τῆς Συμμαχικῆς ἀποστολῆς στήν Δράμα. Τόν συνοδεύουν ὁ 'Αντ/ρχης Αφέτσος καί ὁ Π. Παπαδόπουλος Γεν. Γραμματεύς τοῦ 'Αρχηγείου του.

'Ο ἴδιος σέ κατάθεσή του λέει τά ἀκόλουθα:

"....'Εκεῖ εἶδα τούς 'Βλασίτας συναδελφωμένους μέ τούς Βουλγάρους, νά ἐρευνοῦν στά σπίτια τῶν 'Ελλήνων καί νά ἐλέγχουν τήν κατάστασιν.

Οἱ Βούλγαροι εἶχαν βάλει μιά κόκκινη κορδέλλα στό πέτο των, χωρίς ὅμως ν'ἀφαιρέσουν καί τό ἐθνόσημον ἀπό τά καπέλλα των.

Πήγαμε στό Βουλγαρικό Στρατηγεῖο καί ὁ Ταγ/χης Μύλλερ εἶπε στόν Στρατηγό Συράκωφ ὅτι αἱ Βουλγαρικαί δυνάμεις θά πρέπη νά περιορισθοῦν εἰς τούς στρατῶνας μέχρι νεωτέρας διαταγῆς, καί ὅτι αἱ 'εθνικαί δυνάμεις τοῦ Φωστηρίδη νά καταλάβουν τίς πόλεις στρατιωτικῶς καί πολιτικῶς.

'Εκεῖ στή συζήτησή μας μπαίνει καί ὁ Ράντεφ. Μόλις μπῆκε, σηκώθηκε ὁ στρατηγός καί μᾶς τόν συνιστᾶ σέ μένα καί στόν Ἄγγλο καί 'Αμερικανό ὅτι εἶναι 'Υπουργός τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Νέας Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως.

'Ο Ράντεφ δέν κάθησε καί εἶπε στόν Συράκωφ, ὅτι τάς πόλεις θά παραδώση στόν ΕΛΑΣ καί ὄχι εἰς τάς δυνάμεις τάς ἰδικάς μου.

Τότε διεμαρτυρήθην. 'Αλλ'αὐτός διέκοψε κι'ἔφυγε.

Διεμαρτυρήθη ζωηρῶς καί ὁ Μύλλερ ἀλλά ὁ Συράκωφ τοῦ εἶπε ὅτι

./.

δέν μπορούσε νά κάμη διαφορετικά έφ'όσον έλάμβανε τέτοιες διαταγές άπό τήν Κυβέρνησή του. 'Εκεΐ στό Βουλγαρικό Στρατηγείο έγνώρισα καί τόν Μέραρχο τοΰ ΕΛΑΣ Κωνσταντάραν, πού ήταν μαζύ μέ τόν Ράντεφ, χωρίς νά συζητήσω μαζύ του".

ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ

Στίς 17-9-1944 μιά έπιτροπή άποτελουμένη άπό τούς 1)Ταγ/χη Μύλλερ 2)Λοχαγό Ντόναλτ 3) 'Αντ/ρ χη Αφέτζο Θωμά 4) Παπαδόπουλον Π. καί 5) Τοπούζογλου 'Ανασ. μεταβαίνει στή Σόφια στήν έκεΐ διασυμμαχικήν έπιτροπή γιά νά ζητήσουν νά μήν παραδοθοΰν στούς Κομ/στάς οί πόλεις τών Βουλγαροκρατουμένων 'Ελληνικών έδαφών.
'Η διασυμμαχική άποστολή καί ή έπιτροπή συνεσκέφθη στό Βουλγαρικό 'Υπουργεΐο Στρατιωτικών μέ τούς άρμοδίους Βουλγάρους 'Υπουργούς. 'Έπειτα άπό 12ωρο συνεδρίαση έπήλθε συμφωνία.
1)'Ελληνικές Στρατιωτικέςκαί πολιτικές άρχές θά τοποθετηθοΰν άπό τίς όμάδες 'Ελλήνων άνταρτών σ'όλους τούς δήμους καί κοινότητες τών έδαφών αύτών.
2) Οί Βούλγαροι έποικοι καί ύπάλληλοι μέ τίς οίκογένειές των θ' άποχωρήσουν άμέσως.
3) Θά γίνη έλεγχος τών άποσκευών των ώστε νά μήν πάρουν μαζύ τους πράγματα άνήκοντα στούς 'Έλληνες.
4) Τά Βουλγαρικά Στρατεύματα θά έγκαταλείψουν τήν περιοχή κ τόπιν άποφάσεως τών Συμμάχων.
5) Τίποτε όμως άπό όλα αύτά δέν έφαρμόσθηκε. Οί Βούλγαροι παραδίδουν τίς πόλεις στούς 'Ελασίτες. 'Αγκαλιασμένοι Βούλγαροι καί 'Ελασίτες παρελαύνουν στούς δρόμους. 'Αξ/κοί Βούλγαροι καί 'Ελασΐτες έκφωνοΰν πύρινους Κομ/κούς λόγους άπό τά μπαλκόνια. 'Ο Μέραρχος τοΰ ΕΛΑΣ Κωνσταντάρας δαφνοστεφανώνεται στήν Καβάλα μαζύ μέ τόν ύπουργό τής Βουλγαρικής Κυβερνήσεως.

Καί τίς νύκτες τά μικτά περίπολα Βουλγάρων καί Κομ/στών μπαίνουν στά σπίτια τών Ελλήνων καί έγκληματοΰν, δολοφονοΰν, βιάζουν ληστεύουν.

'Ο Βουλγαρικός Στρατός μαζύ μέ τόν ΕΛΑΣ έπιτίθεται συνεχώς κατά τών 'Εθνικών όμάδων 'Ελλήνων 'Ανταρτών τοΰ Τσαούς 'Αντών.

'Η Κατοχή ξανάρχισε. Γιά τήν Δράμα δέν άνέτειλεν ή 'Ελευθερία.

Εύτυχώς ό Τσαούς 'Αντών μέ τά παλληκάρια του έπέτυχε ν'άπελευθερώση ένα σημαντικό μέρος τής ύπαίθρου, ίδιαίτερα τών όρεινών περιοχών. Γίνεται παντοΰ δεκτός μέ άλλαλαγμούς χαράς καί άγνοΰ αύθορμήτου πατριωτικοΰ ένθουσιασμοΰ. Στό πρόσωπό του οί 'Έλληνες τών περιοχών αύτών έβλεπαν τήν έλπίδα τής άληθινής έλευθερίας των

Η ΣΥΛΛΗΨΗ
ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

Βουλγαρικός Στρατός καί Ἐλασῖτες ἔχουν ἀρχίσει νά καταλαμβάνουν θέσεις μέ ἄνδρες καί πυροβολικό γύρω ἀπό τίς περιοχές ὅπου κυριαρχοῦν οἱ Ἐθνικές ὁμάδες Ἑλλήνων ἀνταρτῶν τοῦ Τσαούς Ἀντών.

Εἶναι φανερό ὅτι προετοιμάζεται Βουλγαροελασιτική επίθεση. Ἤδη μικροσυμπλοκές γίνονται σέ διάφορα σημεῖα.

Στίς 18-9-1944 διέρχεται ἀπό τήν Ἐθνική ὁδό Καβάλας- Δράμας ὁ Μέραρχος τοῦ ΕΛΑΣ Κωνσταντάρας καί ὁ Καπετάν Ἄρης (Μιχάλη Σουγιουντζόγλου δημοδιδάσκαλος).

Συνοδεύονται ἀπό βουλγάρους Ἀξ/κούς καί ἔναλόχο βουλγαρικοῦ Στρατοῦ. Μεταβαίνουν μέ βουλγαρικά αὐτοκίνητα πρός Δράμαν, γιά τήν τελική σύσκεψη πρίν ἀπό τήν γενική ἐπίθεση κατά τῶν Ἑλλήνων ἀνταρτῶν.

Ὁ καπετάν Ἀναστασής Καραντελῆς (Ἀν. Ἀβραμίδης) τῶν ἐθνικῶν ὁμάδων Ἑλλήνων ἀνταρτῶν τούς συλλαμβάνει ἔξω ἀπό τήν Χωρεστή.

Ὁ Τσαούς Ἀντών ἐξηγεῖ ὅτι συνελήφθησαν " διότι εἶχαν συμμαχήσει ἀπό τίς 11 Σεπτεμβρίου μέ τούς Βουλγάρους καί μέ χτυποῦσαν θά τούς παρέδιδα στίς Ἑλληνικές Κυβερνητικές ἀρχές ὅταν θά ἤρχοντο , οἱ ὁποῖες ἐάν εἶναι ἀθῶοι θά τούς ἄφηναν ἐλευθέρους καί ἄν ὄχι θά τούς τιμωροῦσαν " .

Η ΜΑΧΗ
ΑΡΝΙΔΩΝ - ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ

Τάμεσάνυκτα τῆς 20-21 Σεπτεμβρίου 1944 ξέσπασεν ἡ μάχη. Οἱ Βούλγαροι καί Ἐλασῖτες ἐπετέθησαν μέ μικτό πεζικό καί Βουλγαρικό πυροβολικό κατά τῶν Ἀρηνίδων- Κουρουντζοῦ- Ζυγοῦ καί Νικηφόρου ὅπου ἦσαν στρατοπεδευμένα τμήματα τῶν Ἐθνικῶν ὁμάδων Ἑλλήνων ἀνταρτῶν τῆς ΕΣΒΑ.

Ἡ μάχη ὑπῆρξε σκληρή.

Τό Βουλγαρικό πυροβολικό ἔκανε θραύση ἀλλά οἱ Ἕλληνες ἀντάρτες δέν ὑποχωροῦσαν.

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ
ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

Ὁ Τσαούς Ἀντών πῆρε τόν Κωνσταντάρα καί τοῦ ἔδειξε τήν ἀνοικτή πιά συνεργασία Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ καί Κομμουνιστῶν καί τοῦ εἶπε.

- Σύ ἕνας Ἕλληνας Ἀξ/κός ἀνέχεσαι νά εἶσαι καί νά πολεμᾶς μέ τούς σφαγεῖς τῶν Ἑλλήνων;

- Δέν τό θέλω κι ἐγώ αὐτό, εἶπεν ὁ Κωνσταντάρας.

- Τότε σοῦ ἀναθέτω ἕνα τάγμα μου διά νά πολεμήσης τούς Βουλγάρ

'Ο Κωνσταντᾶρας ἀρνήθηκε. Ζήτησεν ὅμως ν'ἀφεθῆ ἐλεύθερος' καί σάν Μέραρχος τοῦ ΕΛΑΣ πού ἦταν ὑπεσχέθη νά σταματήση τήν προδοτικήν ἐπίθεση καί νά διακόψη τίς ἐπαφές τοῦ ΕΛΑΣ μέ τό Βουλγαρικό Στρατό. 'Ακόμα εἶπε ὅτι αὐτός θά διασώση τήν ὁμάδα τοῦ 'Αξ/κοῦ Παπαπέτρου πού εἶχαν συλλάβει οἱ Κομ/σταί μέ τούς Βουλγάρους καί ὡδηγοῦσαν πρός ἐκτέλεση.

Σέ ἐπίσημη κατάθεσή του ὁ Τσαούς 'Αντών λέει:

" Μοῦ ἔδωσε τόν λόγο τῆς στρατιωτικῆς καί οἰκογενειακῆς του τιμῆς καί τόν ἄφησα ἐλεύθερο..... Στίς 3 τό 'πόγευμα ὁ Κωνσταντᾶρας ἄρχισε νά κάμη τήν ἐπίθεσή του ἐναντίον μου, μαζύ μέ Βουλγαρικό Στρατό καί πυροβολικό".

Οἱ μάχες συνεχίσθηκαν μέχρι τῆς 24-9-1944 στό Νικηφόρο - Ξηλή Ρίχη- Παρανέστι- Σταυρούπολη- Ξάνθη- Νευροκόπι κ.λ.π.

Συγχρόνως ἔθεσαν σέ περιορισμό μέσα στή Δράμα ἀπό τίς 22-9-44 τήν 'Αγγλικήν 'Αποστολήν ὥστε νά μήν διαπιστώνονται τά κομ/στικά κακουργήματα.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΕΛΑΣΙΤΟΥ

Σχετικά μέ τήν Κομμουνιστική ἐπίθεση στίς Κρηνῖδες ὁ 'Ελασίτης Νικόλαος Ζεΐτίδης κατέθεσε ἐπίσημα στά 'Ελληνικά δικαστήρια τά ἀκόλουθα.

" Σέ δύο ἡμέρες ἡ δύναμις τοῦ ΕΛΑΣ στήν ὁποία ἀνῆκα μαζύ μ'ἕνα Βουλγαρικό τάγμα καί μιά Βουλγαρική πυροβολαρχία ξεκίνησε γιά τό χωριό Κορυφές καί ἐκεῖ σέ μιά τοποθεσία ἔβαλαν οἱ Βούλγαροι τό πυροβολικό τους μέ κατεύθυνση πρός τά Λημνιά.

'Εν τῷ μεταξύ τό Βουλγαρικό Τάγμα μᾶς εἶχεν ἐφοδιάσει μέ κασέρι καί ἄσπρο ψωμί καί κατεβήκαμε πρός τόν Ζυγό γιά νά κτυπήσουμε τίς Κρηνῖδες ὅπου βρίσκονταν οἱ δυνάμεις τοῦ Τσαούς 'Αντών. Προχωρήσαμε καί ἡ μάχη ἄρχισε μέ τήν ἐνίσχυση Βουλγαρικοῦ πυροβολικοῦ πού ἦταν τοποθετημένο στό ἀεροδρόμιο 'Αμυγδαλεῶνος......"

Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ
ΤΟΥ ΑΒΑΣΑ

Στίς 21-9-1944 στόν Αγιο 'Αθανάσιο Δράμας μέ πρωτοβουλία τοῦ 'Αγγλου Ταγματάρχου Κίτ- Κάτ ἐπραγματοποιήθη σύσκεψη ἀντιπροσωπείας τοῦ ΕΛΑΣ μέ ἐπί κεφαλῆς τόν τέως Ταγ/χην τοῦ 'Ελληνικοῦ Στρατοῦ Κίμωνα Γλύπτη ὑποδιοικητή τοῦ 26 Συν/τος τοῦ ΕΛΑΣ καί ἀντιπροσωπείας τῆς ΕΕΣΑ μέ ἐπί κεφαλῆς τόν ἴδιο τόν Τσαούς 'Αντών

Σκοπός τῆς συσκέψεως ἡ κατάπαυση τῶν εχθροπραξιῶν μεταξύ 'Εθνικιστῶν καί Κομμουνιστῶν.

Τήν ὥρα της συσκέψεως ἔφθασαν δύο μαυροφόρες γυναῖκες ἀπό τό Ροδολεῖβος. Μέ δάκρυα στά μάτια ἀνέφεραν ὅτι στό χωριό των οἱ

./.

Βούλγαροι μαζύ μέ τούς 'Ελασίτες άπήγαγαν 50 'Εθνικόφρονες Έλληνες καί θά τούς δολοφονήσουν. Παρακαλοῦσαν νά πάη κάποιος νά τούς σώση.

'Εκείνη τήν στιγμήν ἔφθασεν άπό τά Κύργια ὁ Συντ/χης 'Αβδελᾶς ἐπιβαίνων 'Αγγλικοῦ αυτοκινήτου πού ώδηγοῦσε Άγγλος ὑπολοχαγός- σύνδεσμος.

Μέ τό θάρρος, τήν ὁρμητικότητα καί τόν ἀλτρουϊσμό πού τόν διέκρινε ὁ 'Αβδελᾶς προθυμοποιήθηκε νά μεταβῆ ὁ ἴδιος στό Ροδολεῖβος.

- Κύριε Συνταγματάρχα προσέξατε, τοῦ εἶπεν ὁ Τσαούς 'Αντών πού ἀντελήφθη τήν παγίδα. Θά εὑρεθῆτε μέσα σέ 'Ελασῖτες καί Βουλγάρους. Καί αὐτοί δέν ἔχουν μπέσα γιά μπέσα. Δέν εἶναι ἄνθρωποι Φοβοῦμαι ὅτι δέν θά ξαναγυρίσετε.

'Ο 'Αβδελᾶς σταμάτησε γιά μιά στιγμή.

- Λέτε νά μοῦ κάνουν τίποτε;

'Επενέβη ὅμως ὁ 'Ελασίτης Ταγ/χης Κίμων Γλύπτης ὁ ὁποῖος ἐγγυήθηκε προσωπικά καί μέ τήν στρατιωτική του τιμή ὅτι αὐτός θά τόν πάη στό Ροδολεῖβος καί αὐτός θά τόν ξαναφέρη χωρίς νά πάθη τίποτ

'Ο Κίτ- Κάτ ἔδωσε στόν 'Αβδελᾶ τό αὐτοκίνητο μέ τόν Άγγλον 'Υπολοχαγό γιά προστασία καί τούς ἐδήλωσε ὅτι τούς άναμένει γιά νά συνεχίσουν τήν σύσκεψη.

'Ο Τσαούς 'Αντών ὅμως δέν ἐπείθετο. Πίστευε ὅτι ἦταν Κομμουνιστική παγίδα.

- Λές 'Αντώνη νά μοῦ τήν σκάση ὁ Γλύπτης ἐρώτησεν ὁ 'Αβδελᾶς

- Αὐτός ἐπρόδωσε τόν ὅρκο στήν πατρίδα καί θά τόν σεβαστῆ τώρα, τοῦ ἀπήντησεν ἐκεῖνος .

Παρ'ὅλο αὐτά ὁ 'Αβδελᾶς ἐπέμεινε καί ἔφυγε συνωδευόμενος ἀπό τόν Γλύπτη καί τόν Άγγλο υπολοχαγό.

Μόλις ἔφθασαν στό Ροδολεῖβος τούς ἀνέμειναν Βούλγαροι καί 'Ελασίτες ΕΑΞ/κοί καί ὁπλῖτες . 'Ο Γλύπτης συνεζήτησε μυστικά κάτι μαζύ τους.

Μετά οἱ Βούλγαροι μαζύ μέ τούς 'Ελασίτες συνέλαβον τόν 'Αβδελᾶ

'Ο Γλύπτης δέν ἔκανε οὔτε κἄν ἀπόπειρα γιά νά τόν σώση.

- Γλύπτη πού εἶναι ὁ λόγος τῆς στρατιωτικῆς σου τιμῆς; Ποῦ εἶναι ἡ προσωπική σου ἐγγύηση φώναξεν ὁ 'Αβδελᾶς.

Αὐτά προκύπτουν ἀπό τήν κατάθεση τοῦ Άγγλου ὑπολοχαγοῦ στόν ὁποῖον ἐπετράπη νάἐπιστρέφη ἐλεύθερα στήν Μονάδα του.

./.

'Ο 'Αβδελᾶςμαζύ μέ ἄλλους ἐθνικιστές μετεφέρθησαν ἀπό τούς Βουλγάρους στή Δράμα καί παρεδόθησαν στά ὄργανα τῆς Κομμουνιστικῆς Πολιτοφυλακῆς.

'Υπέστη ἀφαντάστους ἐξευτελισμούς καί βασανισμούς. Ἄνοιγαν τίς σάρκες του μέ μαχαῖρι καί τοῦ ἔριχναν ἁλάτι στίς πληγές.

'Αλλά ὁ 'Αβδελᾶς δέν ἐλύγισε. Τίποτε δέν ἐπρόδωσε.

Ἀπελπίσθηκαν οἱ βασανισταί του. Στίς 27-9-44 τόν ἐξετέλεσαν.

Ὅλα αὐτά ἀπεκαλύφθησαν ἀπό 'Ελασῖτες πού εἶδαν μέ τά μάτια τους τά βασανιστήρια πού ὑπέστη.

Σήμερα ἡ προτομή του ἔχει ἀνεγερθῆ στό Δημοτικό Κῆπο τῆς Δράμας γιά νά θυμίζη στούς ἐπιγενομένους τήν ἁγνή πίστη στήν 'Ελλάδα καί τήν φρίκη τῆς Κομμουνιστικῆς τυρανίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΑΒΔΕΛΑΣ

'Ο Βασίλειος 'Αβδελᾶς γεννήθηκε στήν Στρώμνιτσα Θεσ/κης εἰσήχθη στήν Σχολήν Εὐελπίδων, Μετά τήν ἀποφοίτησή του. Ἔλαβε μέρος στόν Α' Παγκόσμιο πόλεμο, ὡς 'Ανθυπολοχαγός.

Στόν 'Ελληνοϊταλικό πολεμο τοῦ 1940-41 διετέλεσε διοικητής τῆς XV Ταξιαρχίας Πυροβολικοῦ μέ ἔνδοξη δράση.

Κατά τήν Κατοχή μαζύ μέ ἄλλους 'Αξ/κούς ἵδρυσαν τήν μυστική ὀργάνωση 'Εθνικῆς 'Αντιστάσεως ΠΑΟ πού εἶχεν ἐπαφή μέ τό Στρατηγεῖο τῆς Μέσης 'Ανατολῆς. Ἀγωνίσθηκε γενναῖα ἐναντίον τῶν κατακτητῶν ἀλλά οἱ Κομ/στές ἐπέτυχαν μέ δόλο νά ἐξοντώσουν τίς ἐθνικές αὐτές ἀνταρτοομάδες. Ἔτσι ὁ 'Αβδελᾶς πέρασε ἀπό τό 1944 στήν 'Ανατολική Μακεδονία καί προσεχώρησε στήν ΕΣΕΑ.

ΑΦΙΞΗ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ

Μεταξύ 4-15 'Οκτωβρίου 1944 κέες μάχες δίδονται ἀπό τόν Δαφνῶναμέχρι Παρανέστιο. Οἱ Κομμουνιστικές ὀρδές μέτήν βοήθεια τοῦ Βουλγαρικοῦ πυροβολικοῦ ἐπιτίθενται παντοῦ ἐναντίον τῶν ἐθνικῶν ὁμάδων 'Ελλήνων ἀνταρτῶν. Σέ πολλά σημεῖα, οι ἐθνικέςδυνάμεις ὑποχωροῦν.

Μέσα στήν χαώδη καί ἐκπληκτική αὐτή κατάσταση φθάνει στή Δράμα στίς 15 'Οκτωβρίου 1944 Κυβερνητικό Κλιμάκιο τῆς Κυβερνήσεως Παπανδρέου μέ ἐπικεφαλῆς τόν ἐθνικοφρονα Λάμπρο Λαμπριανίδη καί μέλος τόν Μιλτιάδη Πορφυρογένη, 'Υπουργό καί ἡγετικό στέλεχος τοῦ ΚΚΕ.

Βοηθός τοῦ Λαμπριανίδη εἶναι ὁ 'Α λ. Λωστόπουλος.

Τεράστια τά προβλήματα πού πρέπει νά ἀντιμετωπίση, τό Κυβερνητικό Κλιμάκιο.

./.

Πρῶτ'ἀπ'ὅλα ἡ εἰρήνευση καί ἡ κατάπαυση τῶν ἐχθροπραξιῶν μεταξύ τῶν Κομμουνιστῶν καί 'Εθνικιστῶν. Δεύτερον ἡ ἄμεσος ἀποχώρηση τῶν Βουλγάρων, ἀπό τά 'Ελληνικά ἐδάφη.

Οἱ Δραμηνοί ὑποδέχονται μέ ενθουσιασμό τούς ἐκπροσώπους τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως. 'Αλλά οἱ Κομ/σταί προσπαθοῦν νά ἐκμεταλλευθοῦν τήν ἄφιξη τῶν δύο ὑπουργῶν πρός ὄφελός των, μέ τήν συμπαράσταση τοῦ Πορφυρογένη.

'Εν τῷ μεταξύ ἡ 'Ελλάδα πλήν ἀπό τήν Κρήτη εἶναι ~~ὅλη~~ ἐλεύθερη. Οἱ Γερμανοί φεύγουν πρός τήν Σερβία. 'Η 'Ελληνική Κυβερνηση [illegible] φθάνει στήν 'Αθήνα στίς 18-10-1944. Γίνεται δεκτή μέσα σέ μιά ἀποθέωση χαρᾶς ἀλλά καί σέ μιά προκλητική παρουσίαση τῆς Κομμουνιστικῆς ἰσχύος.

'Η ἀπειλή μιᾶς Κομμουνιστικῆς επικρατήσεως ἔχει ἀρχίσει πιά νά φαίνεται ὁλοένα καί πιό σίγουρη. Οἱ Ἐθνικές ἔνοπλες δυνάμεις εἶνα ἀσήμαντες.

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Τήν ἴδια ἡμέρα στή Δράμα ἀναλαμβάνει Στρατιωτικός Διοικητής Μακεδονίας-,Θράκης ὁ Συν/ρχης Στέφανος Δρόκος.

'Ημερησία διαταγή πού παραθέτουμε ὁλόκληρη ἀπηχεῖ τήν κρισιμότητα τῶνστιγμῶν.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ Διοίκησις
Μακεδονίας- Θράκης

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ
18 'Οκτωβρίου 1944

Παρουσιασθείς χθές ἀνέλαβον τά καθήκοντα τοῦ Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ Μακεδονίας- Θράκης, δυνάμει τῶν ὑπ'ἀριθ. Ε.Π.117/1867/9-Χ-1944 ΓΕΣ καί ΤΟΣ 1931/11-Χ-1944 3ου Βρετανικοῦ Σώματος Διαταγῶν.

Συναντηθείς μετά τῶν 'Αρχηγῶν τῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων, οἱ ὁποῖοι κατανοοῦντες πλήρως τάς περιστάσεις ἐδήλωσαν νομιμοφροσύνην καί ὑποταγήν εἰς τάς διαταγάς τῆς 'Εθνικῆς Κυβερνήσεως.

'Α π ε υ θ ύ ν ω

ἀδελφικόν χαιρετισμόν πρός ἅπαντα τά μέλητῶν ἀνταρτικῶν ὀργανώσεων τά ὁποία ἡ Πατρίς εὐγνωμονεῖ διά τούς σκληρούς ἀγῶνας των κατά τῶν κατακτητῶν καί θά ἀποδείξη καί ἐμπράκτως διά ἀνταξίας ἠθικῆς καί ὑλικῆς ἀμοιβῆς.

"Οπως καί οἱ 'Αρχηγοί ὑμῶν θά σᾶς ἀνακοινώσουν εἶνα ἀνάγκη Ἐθνική νά τηρήσητε τάς κάτωθι συστάσεις.

1) Μέχρις ἀποχωρήσεως τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ ἐκ τοῦ πατρίου ἐδάφους, οὐδείς ἐξ'ὑμῶν ἀπολύτως νά δώση ἀφορμήν ἐνόπλου συγκρού-

σεως διότι θά γινῃ ἀφορμή ἀσκόπου αἱματοχυσίας.

Οἱ Βούλγαροι θά ἔχουν ἀπέλθη μέχρι τῆς 25ης τρέχοντος μηνός.

2) Σύμφωνα μέ τάς διαταγάς τῆς 'Εθνικῆς Κυβερνήσεως καί τοῦ Βρεττανοῦ Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ 'Ελλάδος Στρατηγοῦ Σκόμπυ καί κατόπιν συμφώνου δηλώσεως τῶν 'Αρχηγῶν σας, οὐδεμία ἐπ'οὐδεμί λόγω ἀφορμή νά υπάρξῃ μεταξύ τῶν ἀνταρτῶν διαφόρων ὀργανώσεων.

Θά εἶναι ἐθνικόν ἔγκλημα νά προσθέσωμεν μαχόμενοι Ἕλληνες κατά 'Ελλήνων καί ἄλλα θύματα εἰς τάςἑκατόμβας τῶν θυματων τῆς βουλγαρικῆς κατοχῆς.

3) Οἱ ὑπεύθυνοι ἐγκλημάτων θά τιμωρηθῶσι σκληρῶς βάσει τεθέντος ἐν ἰσχύει Κυβερνητικοῦ Νόμου, οἱ δέ 'Αρχηγοί ὑμῶν διετάχθησαν νά μοί ὑποβάλλωσι τά σχετικά στοιχεῖα.

4) Τηρήσατε πειθαρχίαν καί σύμπνοιαν ἀκολουθοῦντες δι'ολίγον χρόνον ἀκόμη το παγκοσμίως ἀναγωνρισθέν ἱερόν ἔργον σας, διότι καί οἱ βούλγαροι ἀκόμη δέν ἐγκατέλειψαν ὁλοκληρωτικῶς τό ἔδαφος μας, καί οἱ γερμανοί εὑρίσκονται εἰς τήν πεδιάδα τῆς Θεσσαλονίκης καί συνεπῶς δέν ἀποκλείονται ἀπρόοπτα.

Ζήτω ἡ μεγάλη 'Ελλάς

Ζήτωσαν οἱ ἡρωικοί ἀντάρται.

Ζήτω ὁ ἀλύγιστος 'Ελληνικός Λαός.

'Ο Στρατιωτικός Διοικητής
Μακεδονίας- Θράκης
Πρόκος Στέφανος.
Συνταγματάρχης Πυροβολικοῦ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΗΣ ΕΣΕΑ

Τό Κυβερνητικό Κλιμάκιο μάταια προσπαθεῖ νά κατευνάσῃ τάπνεύματα. Οἱ Κομ/σταί ἐνθαρρυνόμενοι ἀπό τόν κρυφόν Ὑπουργό Πορφυρογένη γίνονται ὑπερφίαλοι στίς ἀπαιτήσεις των.

Στίς 21-10-1944 ἡ Κυβερνητική 'Επιτροπή μαζύ μέ τόν Συν/χη Πρόκο ἐπιθεωροῦν τίς ἀνταρτικές δυνάμεις τῆς ΕΣΕΑ στό χωριό Ταξιάρχης.

12.000 ἀντάρτες ἔνοπλοι, 317 πολυβόλα, παρετάχθησαν στόν δημόσιο δρόμο.

'Ο Λαμπριανίδης ἔμεινε κατάπληκτος. Ἔχοντας ὑπ'ὄψιν του τίς ἀσθενεῖς ἔνοπλες δυνάμεις τῶν ἐθνικιστῶν ἀνταρτῶν σέ ἄλλα μέρη τῆς 'Ελλάδος, ἐθαύμασεν εἰλικρινά τό μέγεθος τῆς ἰσχύος τῆς ΕΣΕΑ

ΣΥΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΚΑΛΛΙΦΥΤΟ

Στίς 25-10-1944 ἔχουν πιά φύγη οἱ περισσότεροι Βούλγαροι.

./.

Στό χωριό Καλίφυτος γίνεται σύσκεψη τοῦ Κυβερνητικοῦ Κλιμακίου μέ τούς ἀντιπροσώπους τῶν Κομ/στῶν 'Οργανώσεων καί τῆς ΕΣΕΑ τοῦ Τσαούς 'Αντών . Παρίσταται ὁ Ἕλληνας Στρατιωτικός Διοικητής καί ὁ Ἄγγλος Ταξίαρχος Μπόϋντ.

Διαχωρίζονται οἱ ζῶνες εὐθύνης τῶν δύο ἐνόπλων ὀργανώσεων.

Οἱ Κομ/στές μέ τήν ἐνίσχυση τοῦ Πορφυρογένη ἐπιτυγχάνουν νά κρατήσουν τίς πόλεις.

Στήν ΕΣΕΑ ἀνατίθεται ὁ 7ος συνοριακός τομέας. Φρουροί τῶν συνόρων οἱ Ἕλληνες ἀντάρτες μακρυά ἀπό τίς πόλεις. Στίς πόλεις ὅμως οἱ Κομ/στές κυρίαρχοι ἔχουν ἐξαχρειωθεῖ. Τρομοκρατοῦν τούς Ἕλληνες πολίτες καθιστοῦν ἄχρηστη τελικά τήν παρουσία τοῦ Κυβερνητικοῦ Κλιμακίου καί τοῦ Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ στή Δράμα.

ΦΡΟΥΡΟΙ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

'Η διάταξη των δυνάμεων τῆς ΕΣΕΑ ἄλλαξε καί κατέλαβε νέες ἐπίκαιρες θέσεις στά 'Ελληνικά σύνορα.

Ἔτσι παρουσιάζεται ἡ ΕΣΕΑ μέ τήν ἀκόλουθη μορφή.

Ι.- <u>ΓΕΝΙΚΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ</u> Καλλίφυτος

Ἕδρα τοῦ Γενικοῦ 'Αρχηγοῦ Τσαούς 'Αντών καί τοῦ Δ/τοῦ τοῦ VII Συνοριακοῦ τομ'ως 'Αντ/ρχου Σφέτσου Θωμᾶ .

Επιτελάρχης ὁ Ταγ/χης Πεζικοῦ Παπαθανασίου 'Ιωάννης.

ΙΙΙ γραφεῖον λοχαγός Παπανικολόπουλος Δ.

2.- 25 ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΠΕΖΙΚΟΥ ('Ανεξάρτητον Τάγμα Καβάλας) Νικηφόρος

Δ/τής Ταγ/χης Παπαγεωργίου 'Ιωάννης

'Αξ/κοί: 'Ανθ/ρχος Σαμπατάκος Παν.

'Εφ. 'Ανθ/γός Πυρ/κοῦ Καραμαγκιώλης 'Ηρ.

Κοντόπουλος Φιλ. καί Ἔφεδρ. 'Ανθ/γοί

Πεζικοῦ Στεφανίδης καί 'Κριτίδης.

<u>7Ιον ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΠΕΖΙΚΟΥ</u> Ἕδρα Ψηλή Ράχη (Ζάρετσι).

Δ/τής: 'Ανθ/γός Κοτίδης Νικόλαος

'Αξ/κοί Καπετάν Μικρόπουλος καί 'Ανθ/στής Πουλῆς Σταμάτιος

4.- 26ον ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΠΕΖΙΚΟΥ ('Ανεξάρτητο Τάγμα Παγγαίου) Ἕδρα Καλλίφυτος καί Λόχους στό Παγονέρι καί Ποταμούς

'Αξ/κοί: Οἱ Εὐέλπιδες καί Ξανθάκης 'Αθαν. Μπούρος Θεοδ. 'Εφ. 'Ανθ/γοί Νίκου Εὐθυμ. καί 'Αθανασιάδης 'Ιορδάνης.

5.- Ι9 ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΠΕΖΙΚΟΥ: Πετρούσα, Ξηροπόταμος Πύργος, Βώλακας.

Δ/τής Ταγ/χης: Κοτρίδης Παναγ. καί μετά τήν ἀναχώρησή του στήν 'Αθήναό Ἴλαρχος Μελίδης Γεώργιος.

Λόχος εἰς Κ. Νευροκόπιον

Δ/τής: 'Υπολοχαγός Κουμπλῆς Μιλτιάδης

'Αξ/κοί: 'Εφ. 'Ανθ/γός Κουμπλῆς Γεώργιος

Εὐελπις: Μάτσιος Βασιλ. 'Ανθ/γός Πυρ/κοῦ Τζανετάκης Δ. καί

'Επιλοχίας Βλασταράκος 'Ηλίας.

6.- 4Ιον Σύνταγμα Πεζικοῦ (τέως 'Υπαρχηγεῖον Νέστου) Έδρα Παρανέστι .

'Υπαρχηγός: 'Αναστ. Τοπούζογλου

Δ/τής VII γ Συνοριακοῦ Τομέως

Ταγ/χης Δρακόπουλος Γεώργιος

'Αξ/κοί 'Ανθ/γοί Βλάχος 'Ιωάννης

καί 'Αηδονᾶς 'Απόστολος.

7.- ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Γενικός 'Αρχίατρος: 'Ιατρός Βαφειάδης Θωμᾶς.

Στήν Στρατιωτική Διοίκηση Δράμας ἀπεσπάσθησαν οἱ 'Αξ/κοί Λοχαγός Χατζηγεωργίου 'Ηλίας, 'Ανθ/γός Σταματέλος Ναπολέων, Πανέτσος Θεοφ.

'Ο Ταγ/χης Φωκᾶς κατά τά τέλη 'Οκτωβρίου ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς στήν 'Αθήνα μαζύ μέ τόν τότε ὑφυπουργό Λαμπριανίδη.

Η ΕΑΜΟΚΡΑΤΙΑ

'Από τήν περίοδο αὐτή μέχρις τῆς ἀφίξεως τῶν 'Ελληνικῶν στρατευμάτων (12-3-45) στήν Δράμα καί σέ ὅλες τίς Κομμουνιστοκρατούμενες περιοχές, κυριαρχεῖ ἡ Κομμουνιστική τρομοκρατία . Έλληνες συλλαμβάνονται ἀπό τήν Κομμουνιστική πολιτοφυλακή καί δολοφονοῦνται χωρίς δίκη, χωρίς αἰτία. 'Ο Γραμματέας τοῦ ΚΚΕ Δράμας, φλώρος Δούμπλης πού κατήγετο ἀπό τήν Χωριστή μέ τήν ὁμάδα τῶν Σωματοφυλάκων του ἀπό τήν περιοχή τοῦ Έβρου ὀργιάζει. Δέν ἀρκεῖται μόνον στό αἷμα τῶν 'Ελλήνων, δέν ἀρκεῖται στή ληστεία, διψᾶ καί γιά γυναικεῖα σάρκα. Ένα μπουκέτο ἀπό νεαρές 'Ελληνοποῦλες τίς ἐξαναγκάζει νά ἀποτελέσουν τό χαρέμι του.

'Η κακία, ἡ ἀχρειότης, τό μῖσος, ὁ σαδισμός παρουσιάζονται αὐτήν τήν περίοδο στίς χειρότερες μορφές των.

'Αρκεῖ νά μήν συμφωνῆς μέ τίς ἀπόψεις τοῦ οἱουδήποτε ἀνοήτου Κομμουνιστοῦ ἰνστρούχτορα γιά νά συλληφθῆς τό ἴδιο βράδυ καί νά βασανισθῆς, ἤ νά Θανατωθῆς.

'Ο γηραιός Μακεδονομάχος Πολυχρόνης Παλιέγκας ἀπό τήν Χωριστή δολοφονεῖται ἀπό τούς Κομμουνιστές γιατί μισοῦσε τούς....Βουλγάρους.

'Η λεηλασία τῶν περιουσιῶν ἐν ὀνόματι τοῦ Κόμματος ἦταν καθημερινή. Μέ τήν διαφορά ὅτι τά λεηλατουμενα δέν ἐδίδοντο στό κόμμα ἀλλά ἐνεθυλακώνοντο ἀπό τά στελέχη γιά τήν οἰκονομική των ἐξασφάλιση στήν μετά τήν Εαμοκρατία ζωή τους.

Παράλληλα ἐνῶ ὁ λαός πεινοῦσε, τά Κομμουνιστικά στελέχη εἶχαν ἐξασφαλίσει ἄνετη καί πολυδάπανη ζωή πού ἀποτε οῦσε κατάφωρη πρόκληση.

./.

Εἶχαν καταλάβει ὅλα τά δημόσια κτίρια καί ὅλα τά καλά σπίτια τῶν περιοχῶν ἐκτοπίζοντας ἤ θανατόνωντας τούς ἰδιοκτήτες των ὅπως ἔκαναν καί οἱ Βούλγαροι.

Μέσα σ'αὐτά ἐγκατεστάθησαν πολυτελέστατα λεηλατῶντας διάφορα ἑλληνικά σπίτια καί ζοῦσαν ζωή ὀργιώδη μέ τίς φιλενάδες τους ἤ μέ τίς 'Ελληνοποῦλες πού ἐξηνάγκαζαν μέ τήν βία νά τούς παραδίδωνται.

'Εν τῷ μεταξύ τό μεγαλύτερο αἶσχος καί ἡ μεγαλύτερη προδοσία αὐτῆς τῆς περιόδου ὑπῆρξεν ἡ ἀναίμακτος ἀλλά καί ἀνενόχλητη ἀποχώρηση τῶν Βουλγάρων.

'Η ἀδελφοποίησή τους μέ τούς "Ελληνας Κομμουνιστές τούς ἐπέτρεψε νά ἀποχωρήσουν παίρνοντας μαζῦ τους ὅλα τα εἴδη πού εἶχαν ληστέψη ἀπό τά 'Ελληνικά ἐδάφη. 'Ακόμα καί τά αὐτοκίνητα καί τάκάρρα καί τά ζῶα καί τά βαγόνια τῶν σιδηροδρόμων.

'Η βουλγαρική αὐτή ἐπιτυχια εἶναι πρωτοφανής στήν Παγκόσμιο 'Ιστορία.

ΜΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΤΟΥ ΤΣΑΟΥΣ ΑΝΤΩΝ

Χαρακτηριστική εἰκόνα τῆς καταστάσεως μᾶς δίδει ἡ ἀκόλουθος ἀναφορά.

Ε.Σ.Μ.Θ.
Γενικόν 'Αρχηγεῖον
'Αριθ.Πρωτ. 161

Π ρ ό ς
Τόν Σ.Δ.Α.Μ.Θ. Συντ/ρχην κ. Κρόκον
Εἰς Δ ρ ά μ α ν

Μετά βαθυτάτου πόνου καί ψυχικῆς ταραχῆς λαμβάνω τήν τιμήν ν'ἀναφέρω 'Υμῖν ὅτι καθ'ἑκάστην ἡμέραν καταφθάνουν ἐδῶ γυναῖκες , παιδιά καί ἄνδρες καί μέ δάκρυα εἰς τούς ὀφθαλμούς των παρακαλοῦν νά σώσωμεν τούς προσφιλεῖς των ἀπό τούς βανδαλισμούς τῶν ὀργάνων τοῦ ΕΛΑΣ.

Πανταχόθεν καταφθάνουσι πολῖται οἱ ὁποῖοι ἔντρομοι καταγγέλουν συλλήψεις, ἐκβιασμούς ἐρεύνας κατ'οἴκων , ἀπειλές ξυλοφαρμούς καί ἐξαφανίσεις ἀτόμων ἀπό τάς φυλακάς.

Εἰς τάς φυλακάς Σερρῶν πρό μηνός συλληφθέντες παρ'ὀργάνων τοῦ ΕΛΑΣ ἐνεκλείσθησαν πρόσφυγες τῆς περιοχῆς μας, οἱ ὁποῖοι συνεπεία τοῦ βουλγαρικοῦ διωγμοῦ εἶχον φύγη εἰς τήν Ελλάδα , οπόθεν μετά τήν ἀποχώρησιν τοῦ βουλγαρικοῦ στρατοῦ ἐπέστρεψαν εἰς τάς ἑστίας των.

Οἱ οὕτω συλληφθέντες καθ'ἅς ἔχομεν ἀσφαλεῖς πληροφορίας, ἐξετελέσθησαν οἰκτρῶς πολλοί ἐξ'αὐτῶν διά τόν μοναδικόν λόγον ὅτι οἱ

ἐνταῦθασυγγενεῖς των ὑπηρετοῦσιν εἰς τάςἐθνικάςάνταρτικάς ὁμάδας.

Αὐτόπται μάρτυρες καταγγέλουν ὅτι εἰς χαράδραν κειμένην μεταξύ Σερρῶν- Βροντοῦ ὑπάρχουσι περί τά 250 ἄτομα οἰκτρῶς ἀκρωτηριασμένα

Εἰς χαράδραν κειμένην Βορείως τοῦ χωρίου Βροντοῦ εἰς ἀπόστασιν δύο χιλιομέτρων καί δεξιά τῆς δημοσίας ὁδοῦ εὑρίσκονται εἰς τήν αὐτήν κατάστασιν περί τά 200 ἄτομα.

Απάντων αἱ χεῖρες ὦσιν δεδεμέναι διά χαλκίνου σύρματος, κόμη, ὄφρεις, μύσταξ ξυρισμέναι. Τῶν πλείστων ἡ ἐκτέλεσις ἐγένετο διάπελέκεως καί μαχαίρας.

Οἱ ἄνδρες τῆς ἡμετέρας δυνάμεως θἴτινες ἀνεῦρον τά ἀνωτέρω πτώματα εἶναι εἰς τήν διάθεσιν τῆς Κρατικῆς ὑπηρεσίας πρός ἀπόδειξιν τοῦ τόπου τοῦ οἰκτροῦ θεάτρου οιανδήποτε στιγμήν καί ἄν ζητηθῶσιν.

'Επειδή παρά τάς 'Υμετέρας διαταγάς δέν ἔπαυσεν ὁ ΕΛΑΣ τόν ἐξοντωτικόν εἰς βάρος τοῦ ἐθνικόφρονος πληθυσμοῦ ἀγῶνος τουνπαρακαλοῦμεν ὑμᾶς θερμῶς καταβάλατε κάθε δυνατήν προσπάθειαν διά τήν διάσωσιν τῶν τόσων δεινοπαθησάντων ἀπό τήν φασιτικήν βίαν ἀδελφῶν μας. Διετάχθη παρ''Υμῶν ἡ ἀποφυλάκισις τῶν I) 'Αλεξάνδρας Μίχου Μούτζου, 2) Μαρίας Στογιαννίδου.
3) 'Αποστόλου Μαπουτσῆ κατοίκων 'Ηλιοκώμης Παγγαίου καί ἀντί ἀπολύσεως μεταφέρθησαν εἰς τι ὑπόγειον παραλιακόν ἐν Καβάλα ἔνθα καί κρατοῦνται. Εἰς φυλακάς Ξάνθης κρατεῖται μέ τήν ὁμάδα του καί κακοποιεῖται ὁ Καπετάν Χαράλαμπος Δελιορίδης. Ένα ἡρωικό παλληκάρι πού πολέμισε ὡςπραγματικός ἀπόγονος τῶν ἀθανάτων ἡρώων μας λαβών μέρος εἰς πλείστας μάχας κατά τοῦ βουλγαρικοῦ στρατοῦ.

Εἰς τάςΣέρρας ὑπάρχουσι ἀκόμη ὅμηροι οἱ ὁποῖοι κρατοῦνται ἀσφαλῶς πρός ἐκτέλεσιν καί εἰς τήν ὕπαιθρον χώραν συνεχίζονται συλλήψεις.

Εἰς Λεκάνην καί Κεχροκαμπον μετέβησαν πολυάριθμα ὄργανα τοῦ ΕΛΑΣ ἐνήργησαν κατ'οἶκον ἐρεύνας, ἀφήρεσαν εἴδη καί κακοποίησαν τούς κατοίκους.

'Ημεῖς πειθαρχοῦντες εἰς 'Υμετέρας διαταγάς ἀναφέρομεν μόνον τούς βανδαλισμούς τοῦ ΕΛΑΣ ἡ δέ ὕπαρξις εἰς το μέλλον τῶν οἰκογενειῶν καί προσφιλῶν μας δέν ἐξαρτᾶται ἀπό ἡμᾶς ἐφ'ὅσον εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ἡμεῖς μόνον νά πειθαρχήσωμεν εἰς 'Υμετέρας διαταγάς λυπούμεθα ὅμως κατάκαρδα διότι αὐτοί πού ἐσώσαμεν ἀπό τήν βουλγαρικήν θηριωδία σήμερον κινδυνεύουν ἀπό τά ὄργανα τοῦ ΕΛΑΣ.

'Ο Γενικός 'Αρχηγός

'Αντώνιος ΦΩΣΤΗΡΙΔΗΣ.

Τέλη 'Οκτωβρίου ὁ Λαμπριανίδης μέ τόν Πορφυρογένη ἀναχωροῦν γι τήν 'Αθήνα. ./.

Ο ΤΣΑΟΥΣ ΑΝΤΩΝ
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

'Ενῶν ἐπικρατεῖ τέτοια κατάσταση μιά ἄστοχη ἐνέργεια τοῦ Λάμπρο Λαμπριανίδη ἀφήνει ἀκέφαλη τήν ΕΣΕΑ.

Στίς 13-11-44 καλεῖται στήν 'Αθήνα ὁ Τσαούς 'Αντών γιά σύσκεψη δῆθεν μέ τόν 'Αρχηγό τῶν Βρεττανικῶν δυνάμεων στήν 'Ελλάδα Στρατηγό Σκόμπυ καί τόν Στρατηγό Ζέρβα.

'Ο Τσαούς 'Αντών μαζύ μέ τόν 'Αντ/χη Σφέτζο Θ. καί τόν Ταγ/χη Κουτρίδην Π. ἀναχωρεῖ ἀεροπορικῶς στήν 'Αθήνα.

'Εκεῖ ὁ Στρατηγός Σκόμπυ δηλώνει ὅτι ἔχει ἄγνοια τελείως μιᾶς παρομοίας συναντήσεως.

'Εν τῷ μεταξύ ξεσπᾶ στίς3-12-44 τό Δεκεμβριανό κίνημα καί ὁ Τσαούς 'Αντών ἀπεκλήσθη στήν 'Αθήνα. 'Ο Τσαούς 'Αντών μάχεται στό πλευρό τοῦ 'Εθνικοῦ Στρατοῦ γιά τήν συντριβή τῶν Κομ/στῶν τῆς περιοχῆς 'Αθηνῶν.

Η ΚΡΙΣΗ
ΤΩΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΑΝΩΝ

Στήν Κυβέρνηση 'Εθνικῆς 'Ενότητος συμμετέχουν ὅπως εἴπαμε καί οἱ Κομ/σταί μέ 7 ὑπουργεῖα. 'Η Κυβέρνηση ἔλαβε ἀπόφαση νά διαλύση τίς 'Εθνικιστικές καί Κομμουνιστικές ἐνοπλεςόργανώσεις ἀντιστάσεως καί νά δημιουργήση 'Εθνικό Στρατό.

Γιά τόν σκοπόναὐτόν ἐκάλεσε ὡρισμένες ἡλικίες τίς ὁποῖες ἐνέταξε στά ἱδρυθέντα τάγματα 'Εθνοφυλακῆς. 'Η 'Εθνοφυλακή παράλληλα πρός τά Στρατιωτικά καθήκοντα θά ἐκτελοῦσε καί χρέη 'Αστυνομίας στήν ὕπαιθρο ὅπου τάπάντα εἶχαν διαλυθεῖ.

Οἱ "Ενοπλες ὀργανώσεις ἦσαν ὑποχρεωμένες νά παραδώσουν στήν 'Εθνοφυλακή τόν ὁπλισμό τους καί νά διαλυθοῦν.

"Ολες οἱ ὀργανώσεις τά συνεφώνησαν. Μόνον τό ΕΑΜ-ΕΛΑΣ-ΚΚΕ δέν ἐδέχθη διότι ἀπέβλεπε στήν βιαία κατάληψη τῆς ἐξουσίας. Οἱ Κομ/σταί ὑπουργοί παρητήθησαν καί ἡ κρίση τῶν Δεκεμβριανῶν ξέσπασε.

Σ'ὅλη τήν 'Ελλάδα οἱ Κομμουνιστικές ὀρδές ἀνέτρεψαν τίς τυχόν ὑπάρχουσες νόμιμες 'Ελληνικές ἀρχές καί ἐπετέθησαν μέ ὅλα τους τά πυρά κατά τῶν ἐνόπλων 'Αγγλοελληνικῶν δυνάμεων τῆς 'Εθνοφυλακῆς, τῆς Χωροφυλακῆς, τῆς 'Αστυνομίας καί τῶν 'Εθνικιστῶν ἀνταρτῶν.

"Ηταν μιά ἀπροσδόκητη ἐπίθεση. Παρ'ὀλίγο νά ἐκέρδιζαν τό παιχνίδι. Εὐτυχῶς χάρις στή γενναιότητα τῶν 'Ελλήνων καί "Αγγλων μαχητῶν κατεσυνετρίβησαν.

./.

ΟΙ ΜΑΧΕΣ
ΤΩΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΑΝΩΝ

Αἰφνιδιαστική ἦταν ἡ νέα Κομμουνιστική ἐπίθεση. Ξέσπασε τά ξημερώματα τῆς Ι-Ι2-44.

Μέ τήν ἔναρξη τῆς Δεκεμβριανῆς Κομμουνιστικῆς Ἐπαναστάσεως στό 1944, ἀρχίζει μιά σειρά μαχῶν ἀπό τό Νεοχώριο Σταυρουπόλεως εἱς τήν Μικρόπολιν Δράμας.

Ὁ Κομ/κός ΕΛΑΣ ἀποτελούμενος ἀπό 8 Συντάγματα συγκεντρωμένα ἀπό διάφορες περιοχές καί βοηθούμενος ἀπό Ι3 Τάγματα Βουλγαρικοῦ Στρατοῦ καί ἀνάλογου Βουλγαρικοῦ Πυροβολικοῦ ἐπιτίθεται κατά τῶν κακῶς κατανεμημένων Ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν δυνάμεων.

Ὁ Γεν. Ἀρχηγός Τσαούς Ἀντών ἀπουσιάζει στήν Ἀθήνα κληθείς σέ σύσκεψη ἀπό τήν Κυβέρνηση.

Ἡ Κομμουνιστική ἐπίθεση ἁπλώνεται στόν Ξηροπόταμο, στήν Πετροῦσα, στήν Δράνοβα , στήν Ἀδριανή στά Κυργια, στό Νικηφόρο στο Παρανέστι, στό Νεοχώριο, στήν Σταυρούπολη καί κυρίως στήν Καλλίφυτο τῆς Δράμας ὅπου ἦταν ἡ ἕδρα τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου.

Ἐκεῖ ἦταν καί οἱ Ὑπαρχηγοί Παντελῆς Παπαδάκης, Ἀναστ. Ἀβραμίδης, Κάππας, Κυριάκος Λαζαρίδης κλπ.

Ἡ μάχη ὑπῆρξεν σκληρή καί φονική. Τό Βουλγαρικό πυροβολικό ἔβαλεν ὄχι μόνο κατά στρατιωτικῶν στόχων ἀλλά καί κατά τῶν οἰκημάτων τοῦ χωριοῦ.

Συλλαμβάνονται καί Βούλγαροι στρατιῶτες αἰχμάλωτοι.

Μπροστά ὅμως στόν ὄγκο καί στόν ἀριθμό τῶν ἐπιτιθεμένων οἱ Ἕλληνες ἀντάρτες ἀναγκάσθησαν σέ ὁρισμένα σημεῖα νά ὑποχωρήσουν καί νά καταλάβουν μιά δεύτερη σειρά ἀμύνης .

Στίς 20-Ι2-44 συγκαλεῖται σύσκεψη τῶν Ὑπαρχηγῶν ἀπό τόν Γενικό Ἀρχηγό στό Καστανωτό.

Οἱ ἀντάρτες πού ἠμύνοντο στό Νεοχώριο μέ τόν Ταγ/χη Δρακόπουλο ἀναγκάσθησαν νά ὑποχωρήσουν πρός τό Παρανέστι πίσω ἀπό τήν Σιδηροδρομική γέφυρα τοῦ ποταμοῦ Νέστου . Ἐκεῖ στίς 2-Ι2-Ι944 συνάπτεται νέα μάχη.

Στίς 3-Ι2-44 τά Ἐθνικά ἀνταρτικά τμήματα τοῦ Δρακοπούλου εἶχαν ἀπομείνει σχεδόν χωρίς πυρομαχικά καί ὅμως συνεχίζουν τήν μάχ

Στίς 4-Ι2-44 Ὁ Ὑπαρχηγός Τοπουζογλου σέ σύσκεψη μέ τούς ἄλλους Αξ/κούς καί καπετάνιους τοῦ Ὑπαρχηγείου Νέστου ἀποφασίζει νά διαλυθοῦν σέ μικροομάδες καί νά συνεχίσουν τόν ἀγῶνα.

Μιά ἀπό τίς ὁμάδες αὐτές μέ ἐπικεφαλῆς τόν Ταγ/χη Δρακόπουλο καί τούς Ἀνθ/γούς Βλάχο καί Ἀηδονᾶ καθώς καί τούς Ἐθελοντάς Βουλγαρόπουλον καί Μπρούσκαν μαζύ μέ Ι5 ἀντάρτες διετήρησαν ἐλεύθερη τήν περιοχή τοῦ Βορείου Παρανεστίου.

./.

'Επίσης καί ό 'Υπαρχηγός Τοπούζογλου συνέχισε τήν δράση του στήν Χάϊντού καί ό Ταγ/χης Καλαγεωργίου στήν περιοχή Κυργίων.

'Αλλά καί άλλες μικροομάδες έδρασαν παντοΰ μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1945. Δυνάμεις 'Ελασιτών ένισχυμένες άπό Βουλγάρους μάταια προσεπάθησαν νά τούς έξοντώσουν.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΒΑΡΚΙΖΑ

'Η έπιτευχθεΐσα έν τώ μεταξύ συμφωνία τής Βάρκιζας δέν έπεφερε στήν 'Ανατολ. Μακεδονία παΰση τών έχθροπραξιών. Οί Κομμουνισταί άπέβλεπαν στήν τελική έξολόθρευση τών έθνικών άνταρτοομάδων.

'Η Στρατιωτική Διοίκηση τής Δράμας εΐχε άποχωρήσει άπό τήν 'Ανατολ. Μακεδονία άπό τόν Δεκέμβριο τοΰ 1944. Έτσι οί μόνες έθνικές δυνάμεις είχαν άπομείνει οί άντάρτες τής ΕΣΕΑ.

Στόν άγώνα αύτόν βοήθησαν όλοι οί κάτοικοι τοΰ νομοΰ Δράμας καί ίδιαίτερα τών όρεινών περιοχών. καί μάλιστα τών χωριών Βουνοπλαγιά καί Φαρούλα.. Μεταξύ αύτών έξαίρετη δράση άνέπτυξαν οί Μιχ. Καλαϊτζίδης 'Ιωάνν. Φραγκόπουλος, Πρόδρομος Καρακογλίδης, 'Αμβρόσιος Γρηγοριάδης, Δημ. Δαλακούρας, Κ. Τσάκαλος καί άλλοι.

'Από τίς 2 4-2-45 άρχίζουν συνενοήσεις γιά τήν κατάπαυση τών έχθροπραξιών.

Τήν Ι-3-45 στό Παρανέστι καί τήν Σταυρούπολη κατέρχεται ό Ταγ/ρχης Δρακόπουλος. Συμφωνεΐται έκεχειρία. Μέχρι τής άφίξεως τών Κυβερνητικών Στρατευμάτων ό Ταγ/χης καί οί άντάρτες του θά κυκλοφοροΰν έλεύθερα.

Στίς 6-3-45 στήν Πλατανιά ό Ταγ/χης Δρακόπουλος έρχεται σέ έπαφή μέ Βρεττανούς 'Αξ/κούς πού προσεκάλεσε άπό τήν Καβάλα. Καλοΰνται καί άρχηγοί τμημάτων ΕΛΑΣ. 'Αποφασίζεται ή περιοχή άπό Νικηφόρου μέχρι Σταυρουπόλεως νά διοικήται άπό τά 'Εθνικά άνταρτικά τής ΕΣΕΑ.

Στήν περιοχή αύτή συγκεντρώνονται τώρα όλοι οί διασκορπισμένοι άντάρτες τήςΕΣΕΑ.

Έπειτα άπό ΙΟ ήμέρες άφικνοΰνται τάπρώτα Βρεττανικά Στρατιωτικά τμήματα. 'Αποτελοΰνταιάπό Στραυτεύματα τών άποικιών. Οί Άγγλοι 'Αξ/κοί πού τά διοικοΰν δείχνουν δυστυχώς όλη τήν συμπάθειά των ρπρός τούς Κομμουνιστάς .

'Η μεροληπτική αύτή στάση των δημιουργεΐ πολλά ζητήματα σέ βάρος τών 'Ελλήνων καί ύποβοηθεΐται ή προετοιμασία τοΰ Γ΄γύρου πού θ'άρχίση τό 1946 καί θά τελειώση τό 1949 μέ τίς τρομακτικές του καταστροφές.

Παραμονές τής 25-3-45 ό Ταγ/χης Δρακόπουλος μέ τό έπιτελεΐο του έπιβιβάζεται 'Αγγλικών Αύτοκινήτων καί φθάνει στή Θεσσαλονίκη

./.

'Επανέρχεται στόν τακτικό 'Ελληνικό Στρατό

ΔΡΑΜΑ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1945

'Ο ιατρός Νικόλαος Τσίμπας καταγόμενος άπό τήν 'Αλιστράτη έπεσκέφθη τόν Μάρτιο τοῦ 1945 τήν 'Ανατολική Μακεδονία καί ὑπέβαλε σέ άρμόδιες ὑπηρεσίες έμπεριστατωμένη καί λεπτομερή έκθεση γιά τήν ὑγειονομική κατάσταση τοῦ πληθυσμοῦ. Εἶναι μιά ὁλοζώντανη εἰκόνα τῆς καταστάσεως πού εὑρίσκετο.

Καταχωροῦμε τό άπόσπασμα τῆς έκθέσεώς του πού άφορᾶ τόν νομό Δράμας.

" 'Η Δράμα εἶναι ὁ τόπος ὅπου ἡ βουλγαρική θηριωδία έξεδηλώθη κατά τόν άγριώτερον τρόπον κατά τό διάστημα τῆς τετραετοῦς κατοχῆς. 'Εδῶ τά ὑπολείματα τῆς καταστροφῆς εἶναι άκόμη περισσότερον καταφανῆ. 'Εγκαταλελειμέναι καί διαρπαγεῖσαι οἰκίαι, ρακένδυτοι καί άνυπόδητοι οἱ ὀλίγοι κάτοικοι οἱ περιτρέχοντες τάς ὀδούς, θλίψις καί κατήφεια εἰς τάς οἰκίας τῶν κατοίκων, αἱ πλεῖσται τῶν ὁποίων συγκαταλέγουν καί ένα νεκρόν, θῦμα τῶν βαρβάρων κατακτητῶν.

'Η ζωή τῆς ὡραίας πόλεως εἶναι σήμερον άνύπαρκτος. Τίποτε δέν έχει μείνει άπό τό παρελθόν καί δυσκολεύεται ὁ έπισκέπτης ν'άναγνώριση τήν σφύζουσαν άλλοτε άπό κίνησιν πόλιν. 'Η όργή των έπιδρομέων έχει έκδηλωθεῖ εἰς όλας τάς ὑπ'αὐτῶν κατεχομένας πόλεις. 'Αλλ'ἡ Δράμα μετά τῶν περιχώρων της έπλήρωσε κυρίως τόν φόρον τοῦ αἵματος καί άριθμεῖ περί τάς 15 .000 θυμάτων μεταξύ τῶν κατοίκων της.

Τό Δοξᾶτον άνενεώσε τήν θυσίαν του καί ὑπάρχει πλῆθος χωρίων, έκαστον τῶν ὁποίων συνέθεσε καί μίαν σελίδα μαρτυρίου εἰς τήν νεωτέραν Μακεδονικήν 'Ιστορίαν ένῶ συγχρόνως οἱ κάτοικοι τῆς Παρανεστίου περιοχῆς, οἱ θρυλικοί 'Ακρῖτες έζωντάνευσαν παλαιούς έπικούς θρύλους, κατεδιώχθησαν κατεσφάγησαν καί όσοι διεσώθησαν κατοικοῦν ἡμίγυμνοι καί πεινῶντες σήμερον εἰς τάς έγκατελελειμένα καί έρειπωμένας οἰκίας τῆς Δράμας, ένῶ τά χωρία των έχουν δηωθεῖ καί πυρποληθῆ.

Διατροφή: "Οπως καί εἰς τόν Νομόν Σερρῶν ἡ έπισιτιστική κατάστασι τοῦ νομοῦ Δράμας δύναται νά διακριθῆ εἰς δύο κατηγορίας.

Οὕτω ἡ διατροφή εἰς τάς περιοχάς τῶν παραγόντων δημητριακούς καρπούς χωρίων εἶναι σχετικῶς καλή καί οἱ κάτοικοι οὔτε άρτου, οὔτε κρέατος στεροῦνται τελείως.

"Αλλως όμως έχει τό πρᾶγμα διά τήν πρωτεύουσαν τοῦ Νομοῦ καί τό μεγαλύτερον τμῆμα αὐτοῦ, τό ὁποῖον ὀρεινόν καί καπνοπαραγωγικόν , στερεῖται σήμερον καί αὐτῆς τῆς άπαραιτήτου βασικῆς τροφῆς. ./.

Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως καί μόνον αὐτῆς ἐλάμβανον ἡμερησίως 100 δράμια ἄρτου χειρίστης ποιότητος (συγκειμένου ἐκ καλαμποκαλεύρου, κριθαραλεύρου καί μπιζεζαλεύρου).

Ἡ ὕπαιθρος στερεῖται ἐντελῶς ἄρτου. Ὡς ὑποκατάστατον τοῦ ἄρτου χρησιμοποιεῖται εἰς μεγάλην κλίμακα ἡ κολοκύνθη, πωλουμένη κατά τεμάχια εἰς τήν ἀγοράν.

Τό ἔλαιον εἶναι κάτι ἄγνωστον ἀπό τῆς ἐποχῆς τῆς καθόδου τῶν Βουλγάρων, γίνεται δέ μόνον χρῆσις χοιρείου λίπους εἰς ὀλίγας περιοχάς, αἵτινες διέτρεφον ζῶα.

Τό αὐτό ἰσχύει καί διά τό κρέας, τό ὁποῖον λόγω τῆς σπάνιος χρημάτων εἶναι ἀπρόσιτον.

Σπανίζουν ἐπίσης τά ὄσπρια καί ἄγνωστος εἶναι ὁ σάπων.

Ἐν συμπεράσματι ὑπό τάς ἀνωτέρω συνθήκας ἡ διατροφή τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι οἰκτρά καί περιορίζεται εἰς τόν ὀλίγον ἄρτον τῆς διανομῆς (ἐν τῇ πόλει) καί εἰς τά εναπομένοντα λαχανικά, ἡ δέ ἔλλειψις τοῦ σάπωνος συντελεῖ εἰς τήν μετάδοσιν διαφόρων λοιμωδῶν νόσων.

<u>Ἐπένδυσις</u>: Εἰς ὁλόκληρον τόν νομόν Δράμας καί ἰδίως εἰς τά καπνοπαραγωγικά καί ὀρεινά χωρία, ὅπως εἰς τήν πρωτεύουσαν, ἡ ἐμφάνισις τῶν κατοίκων ἀπό ἀπόψεως ἐπενδύσεως εἶναι τραγική.

Καθ'ὅλον τό διάστημα τῆς κατοχῆς ὄχι μόνον δέν ἀνενεώθη ὁ ἱματισμός τῶν κατοίκων, ἀλλά καί ὁ ὑπάρχων ἤ ἐγένετο λεία τῶν κατακτητῶν ἤ ὑπό τήν πίεσιν ἀντηλλάγη μέ εἴδη ἐπισιτισμοῦ.

Τά'ἐξωτερικά ἐνδύματα (ἐάν δύνανται νά ὀνομασθοῦν οὕτω) τῶν κατοίκων ἀποτελοῦν μωσαϊκόν διαφόρων ἐμβαλωμάτων, σάκκοι δέ παλαιοί , κουβέρται ,, καίκουρτῖναι μετετράπησαν εἰς εἴδη ἱματισμοῦ καί θεωροῦνται πολλάκις εὐτυχεῖς οἱ δυνάμενοι νά παρουσιάσθοῦν οὕτω ἐνδεδυμένοι.

<u>Ὑπόδησις</u>: Συνήθως οἱ κάτοικοι περιφέρονται ἀνυπόδητοι. Σπανίως ἀπαντᾶ τίς φέροντας ξύλινα πέδιλα(τσόκαρα) καί τά τσαρούχια. Σπανιώτατον εἶναι τό θέαμα τῶν ὑποδημάτων.

<u>Ὕδρευσις</u>: Γενικῶς ἐκ πηγῶν καί φρεάτων. Οὐδεμία ἀπολύμανσις ἤ μικροβιολογική ἐξέτασις. Δίκτυον ὑδρεύσεως κατεστραμμένον εἰς πολλά σημεῖα.

<u>Ὑγειονομική περίθαλψις</u>: Ὁ νομός Δράμας διέθετε προπολεμικῶς περί τούς 150 ἰατρούς.

Σήμερον ἡ μέν πόλις ἐξυπηρετεῖται ἀπό 8 ἰατρούς ἡ δέ ὕπαιθρος συγκειμένη ἐκ 165 χωρίων καί κωμοπόλεων μόνον ἀπό 2.

Εἰς τήν πόλιν τῆς Δράμας ἐλειτούργουν ἐκτός τῶν 4 ἰδιωτικῶν

./.

κλινικῶν, 2 πολιτικά νοσοκομεῖα τό " Δημοτικόν" καί τό "Κρατικόν" σήμερον ὁλόκληρος ὁ Νομός ἐξυπηρετεῖται ἀπό τό μοναδικόν Δημοτικόν Νοσοκομεῖον διαθέτων περί τάς 75 κλίνας ἐν συνόλῳ.

Εἰς τό ἐν λόγῳ νοσοκομεῖον λειτουργεῖ τμῆμα λοιμωδῶν νόσων, παθολογικον, μαιευτικόν καί μηνιγγίτιδοςκαί περιτονίτιδος.

Ἡ ἀναλογία τῆς παιδικῆς φυματιώσεως πρέπει νά ὑπερβαίνη τά 10 %.

3.- Ἐξανθηματικός τύφος: Κατά τούς τελευταίους 4 μῆνας, δηλαδή μέχρι τέλους Μαρτίου, ἐξηκριβώθησαν περί τά 120 κρούσματα τύφου καθ'ἅπαντα τόν Νομόν, ἐξ'ὧν περί τά 10 θανατηφόρα. Εἶναι εὐνόητον ὅτι ὁ ἀριθμός αὐτός εἶναι μικρότερος τοῦ πραγματικοῦ διότι πλῆθος περιπτώσεων λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ἰατρῶν δέν διεγνώσθη.

4.- Ἐπιδημική μηνιγγίτις: Εἰς τό νοσοκομεῖον Δράμας ἐνοσηλεύθησαν 7 περιπτώσεις κατά μῆνα Φεβρουάριον καί 4 κατά τό πρῶτον 10ήμερον τοῦ Μαρτίου.

5.- Τυφοειδής: Ἀρκετά κρούσματα ἰδίως εἰς τήν περιοχήν Προσωτσάνης.

6.- Ἰλαρά: Ὑπῆρξεν μία τῶν μεγαλυτέρων ἐπιδημιῶν τῶν τελευταίων ἐτῶν. Τά κρούσματα ἦσαν ἀφθονώτατα, ἀρχόμενα ἀπό τῆς βρεφικῆς ἡλικίας μέχρι τῆς ἐφηβικῆς.

Τά 8/10 τῶν περιπτώσεων παρουσίασαν ὅλας τάς ἐπιπλοκάςτῆς νόσου, ἰδία δέ βρογχοπνευμονίας, πνευμονίας, μετ'ἐμπυημάτων καί πυώδους ὠτίτιδος.

Χειρουργικόν.

Τό μικροβιολογικόν ἐργαστήριον τοῦ Νοσοκομείου ἐλλείψει μέσων, λειτουργεῖ, κατά τρόπον ὑποτυπώδη, ἐνῶ τό ἀκτινολογικόν ἐργαστήριον δέν δύναται νάλειτουργήση ἐλλείψει λαμπτήρων καί ειδικοῦ ἰατροῦ.

Ἐν τῷ συνόλῳ τό Νοσοκομεῖον τόσον ἀπό ἀπόψεως ἐφοδιασμοῦ εἰς ὑγειονομικόν ὑλικόν, κλῖνας, κλινοστρωμνάς, κλινοσκεπάσματα, ἐγκαταστάσεις (ὑπάρχει εἰς μόνον παλαιός μικρός ἀποστειρωτικός κλίβανος) δέν λειτουργεῖ. Σημειοῦμεν ἀκόμη ἐνταῦθα ὅτι τό Κρατικό Νοσοκομεῖον ἔχει κατεδαφισθεῖ ὑπό τῶν κατακτητῶν.

Εἰς τήν πόλιν τῆς Δράμαςλειτουργεῖ ἀκόμη Παιδικός Σταθμός εἰς τόν ὁποῖον περιθάλπονται 150 παιδιά.

Ἐπίσης λειτουργοῦν παιδικά συσσίτια ὅπου παρέχεται τροφή διά 100 παιδιά.

Ἡ ἐνίσχυσις ἀμφοτέρων εἶναι ἀπαραίτητος.

Ἐπιδημία:

1.- Ἑλονοσία: Παρατηρεῖται εἰς ἀναλογίαν 70 %. Κατά τό διάστημα

./.

τῆς Κατοχῆς οὐδέν ἀνθελονοσιακόν φάρμακον ὑπῆρχε καί οὐδεμία περίθαλψις ἐγένετο ἕνεκα ἐλλείψεως ἰατρῶν.

2.- Φυματίωσις: Ἀρκετά διαδεδομένη, ἰδίως εἰς τήν μεγάλην ἡλικία. Εἰς τήν παιδικήν ἡλικίαν παρατηρεῖται ἡ τραχειοβρογχική ἀδενῖτις μετά κλινικῶν ἐκδηλώσεων.

Ἀναφέρονται καί κρούσματα φυματιώδους.

7.- Ψώρα: Ἄπειρα κρούσματα μετά ἐπιμολύνσεως ὑπολογιζόμενα εἰς 70 % .

8.- Ἀφροδίσια: Ὡς καί εἰς τόν νομόν Σερρῶν οὕτω καί ἐνταῦθα ἡ παραμέλησις τῆς θεραπείας ἐπί τετραετίαν συνετέλεσεν εἰς τήν μεγάλην ἐξάπλωσιν τῶν Ἀφροδισίων, ἰδία δέ τῆς συφιλίδος καί τῆς γονοκοκκικῆς οὐριθρίτιδος καί κολπίτιδος.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Η ΖΩΗ ΞΑΝΑΡΧΙΖΕΙ

Στίς 12-3-1945 εισέρχεται στήν Δράμα τό 159 Τάγμα Έθνοφυλακής μέ έπί κεφαλής τόν 'Αντ/ρχη Κ. Τούτουζαν.

'Επί τέλους ή 'ελευθερία άνατέλλει καί γιά τήν Δράμα. 'Ο λαός πανηγυρίζει. Οί όρδές των 'Ελασιτών- Κομμουνιστών καταφεύγουν στή Βουλγαρία. 'Εκεί ήταν καί είναι ή θέση των. 'Αφήνουν πίσω των έρείπια καί μιά άτελείωτη σειρά άγρια δολοφονημένων άπό αύτούς 'Ελλήνων.

Γιομάτοι μίσος γιά τήν 'Ελληνική Πατρίδα θά μάς ξαναγυρίσουν έπειτα άπό ένα χρόνο, γενίτσαροι του Σλαυισμού.

'Η ζωή έν τώ μεταξύ ξαναρχίζει στόν νομό Δράμας. 'Αστυνομικά καθήκοντα έκτελούν οί άνδρες του 159 Τάγματος 'Εθνοφυλακής.

'Από τίς άρχές Μαΐου καταφθάνουν οί πρώτοι 'Αξ/κοί καί όπλΐται τής Χωροφυλακής μας.

Στίς 24-5-1945 άναλαμβάνει ή Χωροφυλακή μέ τήν ένίσχυση πάντοτε τής 'Εθνοφυλακής τήν τήρηση τής τάξεως στήν πόλη τήςΔράμας καί στήν ύπαιθρο.

Οί πρώτοι Δ/ταί 'Αξ/κοί είναι οί άκόλουθοι:

Διοικητής Χωρ/κής Δράμας
'Αντ/ρχης Ζωγράφος Ζώης
Δ/τής Τμήματος 'Ασφαλείας Δράμας
Μοιρ/χος Δημακόπουλος Διονύσιος
Δ/τής 'Υποδ/σεως Χωρ/κής Δράμας
Μοιρ/ρχος Μαλιώτης 'Αντώνιος
Δ/τής Υ.Χ.Δοξάτου
Μοιρ/χος Δημητρακόπουλος Κων/νος
Δ/τής Α' 'Αστυν. Τμήματος Δράμας
'Ανθ/ρχος Φράγκου Δημήτριος
Δ/τής Β' 'Αστυν. Τμηματος Δραμας
'Υπομ/χος Μακαρούνης Δημήτριος
Δ/τής Υ.Χ. Παρανεστίου
'Ανθ/ρχος Φρονδάκουλος Θεμιστοκλής
Δ/τής Υ.Χ. Σιδηρονέρου
'Ανθ/ρχος Βαρβιτσιώτης 'Απόστολος
Δ/τήςΥ.Χ. Νευροκοπίου
'Ανθ/ρχος Μπουγάς Δημήτριος
Δ/τής Υ.Χ. Προσωτσάνης
'Ανθ/ρχος Μεμού Νικόλαος

'Αρχίζουν καί καταφθάνουν καί οί άλλοι ύπάλληλοι των Κρατικών

'Υπηρεσιῶν Νομάρχης Δράμας διορίζεται ὁ Τζεμαΐλας Γεώργιος τοῦ 'Αντωνίου ἀπό τήν 'Ηράκλεια Σερρῶν καί Δήμαρχος Δράμας, ὁ Κισαγισλής Σταῦρος. Είσαγγελεύς τοποθετεῖται ἀπό τίς 29-5-45 ὁ Γεωργιάδης Γεώργιος τοῦ Βασιλείου, Πρωτοδίκης ὁ Τασσός Γεώργιος τοῦ Νικολαόυ καί Δ/ντής τοῦ Δημοσίου Ταμείου ὁ Παπασπυρίδου Σπυρίδων.

Στίς 15-7-45 τό 159 Τ/'Εθνοφυλακῆς μετακινεῖται γιά τήν φρούρηση τῆς μεθορίου μέ διοικητή τόν Ταγ/χη Θεοδωρόπουλο. 'Αντικαθίσταται ἀπό τό 101 Τάγμα 'Εθνοφυλακῆς μέ διοικητή τόν Ταγ/χη Κοτσώνη 'Ιωάννη. 'Η κατάσταση στήν Δράμα δέν εἶναι βέβαια καί τόσο καλή.

'Ο πολύς κόσμος χαίρεται τήν 'Ελευθερία του καί προσπαθεῖ νά ἐπουλώση τίς πληγές πού ἄφησεν ἡ Βουλγαρική Κατοχή καί ἡ φρικαλέα 'Σλαμοκρατία.

'Αλλά οἱ Κομ/σταί δέν ἡσυχάζουν. 'Εκμεταλλευόμενοι τήν ἐλευθερία πού προσφέρει τό ἀστικό καθεστώς καί τήν ἔλλειψη σταθερῆς κυβερνήσεως, ἀνασυντάσσονται καί ἀναδιοργανώνονται.

Σ'ὅλη τήν 'Ελλάδα ξεσηκώνεται ἀπειλητικά ἕνα κῦμα καινούργιας 'Σλαμοκρατίας πού χρηματοδοτεῖται ἀπό τούς Σλαύους.

'Ενῶ ἡ 'Ελλάδα προσπαθεῖ νά ἐπανέλθη στήν ὁμαλότητα καί στήν Εἰρήνη γιά νά μπορέση νά ἀνοικοδομήση τά ἐρείπια πού τῆς προεκάλεσεν ἡ τριπλῆ Κατοχή καί τά Δεκεμβριανά, ξεσπᾶ ὁ Συμμοριτοπόλεμος

Ο ΣΥΜΜΟΡΙΤΟΠΟΛΕΜΟΣ

Στίς 31-3-1946 οἱ Ἕλληνες ψηφίζουν. 'Εκλέγουν τούς βουλευτάς καί τήν κυβέρνηση πού ἐπιθυμοῦν. Αὐτό δέν ἀρέσει στούς Σλαύους Θέλουν νά σταματήσουν τήν πρόοδο τῶν 'Ελλήνων καί ἀνάβουν τήν πυριτιδαποθήκη.

Τό ἴδιο βράδυ στό Λιτόχωρο οἱ Κομμουνιστοσυμμορίτες τοῦ Καπετάν Μπαρούτα κτυποῦν τόν 'Αστυνομικό Σταθμό. Σκοτώνουν τοὺς ἐκεῖ Χωρ/κες καί τούς Στρατιῶτες καί καταστρέφουν τίς κάλπες.

Εἶναι ἡ ἀρχή ἑνός τρομοκρατικοῦ ἀγῶνος πού θά λήξη στό Γράμμο στίς 29 Αὐγούστου 1949 μέ τήν τελειωτικήν συντριβή τῶν Σλαυϊκῶν ὀρδῶν, ἀπό τόν ἔνδοξο Στρατό μας καὶ τὴν Χωροφυλακή μας. Γνωστά καί πρόσφατα τά γεγονότα.

Δέν ἦρθε ἀκόμα ἡ ὥρα τῆς ἐξιστορήσεώς των. Ἄς ἀρκεστοῦμε ν'ἀποτίσωμε φόρο τιμῆς σ'ἐκείνους τούς Ἕλληνες πού ἔπεσαν πολεμῶντας ἡρωϊκά γιά νά ὑπερασπίσουν τήν Φυλή μας ἀπό τήν Σλαυϊκή ἐπιβουλή.

Οἱ γραμμές αὐτές ἄς ἀποτελέσουν ἐπίσης φόρο τιμῆς καί γιά ὅλους τούς γενναίους ὑπερασπιστάς τῆς πατρίδος 'Αξ/κούς καί Ὁπλίτες τοῦ 'Εθνικοῦ Στρατοῦ, καί τῆς Χωρ/κῆς, Ἄνδρες καί Γυναῖκες τῶν 'Ελληνικῶν πόλεων καί χωριῶν πού ἀγωνίσθηκαν μέ

./.

θάρρος, αὐτοθυσία καί ἐγκαρτέρηση στόν τιτάνιον αὐτόν ἀγῶνα πού μέ μιά λέξη ὀνομάζουμε συμμοριτοπόλεμο. Ἡ Δράμα καί τά χωριά εἶχαν μεταβληθεῖ τότε σέ φρούρια. Τά σύνορά μας μέ τήν Βουλγαρία ἀνοιχτά στόν ἐχθρό.

Ἀπό τήν Βουλγαρία ἐξορμοῦσαν ὁπλισμένες ἀπό τούς Σλαύους οἱ Κομμουνιστικές συμμορίες ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων. Τήν ἐνίσχυση τῶν Κομμουνιστῶν ἀπό τούς Σλαύους εἶχεν ἐπίσημα διαπιστώση καί ἡ Βαλκανική Ἐπιτροπή τοῦ ΟΗΕ πού περιώδευσε ειδικά τήν παραμεθόριο περιοχή ἐκείνη τήν ἐποχή.

Ἡ περιοχή Δράμας εἶναι ἀπό τίς πρῶτες πού ἐδέχθησαν σκληρά κτυπήματα ἀπό τούς Συμμορῖτες. Κι'ὅμως ὤρθωσαν οἱ Ἕλληνες τοῦ νομοῦ Δράμας ὑπερήφανα τό ἀνάστημά των καί ἀντιμετώπισαν τόν Σλαυόδουλον ἐπιδρομέα.

Δόξα καί τιμή σ'αὐτά τάπαληκάρια . Θά ἔλθη ἡ ὥρα σέ ἄλλο μας βιβλίο πού θά ἐκδόσωμε ἀργότερα νά ἐξιστορήσουμε ὅλες τίς μάχες καί τούς γενναίους πολεμιστές πού ἔλαβαν μέρος σ'αὐτές.

Σήμερα ἄς ἀρκεστοῦμε σέ μιά ἀπαρίθμηση μερικῶν ἀπό τίς σημαντικώτερες μάχες πού ἐδόθηκαν.

I.- 3-5-46 στή Προσωτσάνη
2.- 6-4-47 στήν Πλατανιά
3.- 30-6-47 Στόν Βώλακα
4.- 7-7-47 στήν Μικρόπολη
5.- I3-9-47 στό Παγωνέρι
6.- 2I-9-47 στόν Μοκρό
7.- 20-I0-47 στόν Βαθύτοπο
8- 25-I0-47 στόν Βαθύτοπο
9.- 30-II-47 στή Ψηλή Ράχη
I0) 9-I2-47 στόν Βαθύτοπο
II) 24-I2-47 στήν Περιστεριά
I2) 28-I2-47 στά Λευκόγεια
I3) 28-2-48 στήν Προσωτσάνη
I4) I5-4-48 στά Κοκκινόγεια
I5) 6-5-48 στα Κοκκινόγια
I6) II-5-48 στό Μοναστηράκι
I7) 30-5-48 στόν Βαθύτοπο
I8) 27-6-48 στήν Χωριστή
I9) 28-6-48 στήν Ἐξοχή
20) 3-7-48 στήν Καλ λίφυτο
2I) I2-8-48 στόν Βώλακα
22) 28-8-48 στήν Προσωτσάνη

23) 29-12-48 στά Λευκόγεια

Στή Δράμα έδρεύει ή 25η Ταξιαρχία Στρατοῦ μέ τόν ταξίαρχο Κ. Εὐαγγελίου.

Δ/τής Χωρ/κῆς παραμένει ὁ 'αντ/ρχης Ζωγράφος Ζώης. Καί οἱ δύο συνεργάζονται στενά γιά νά όργανώσουν τήν ἄμυνα τῆς περιοχῆς Τά εἴδη ὁπλισμοῦ ὅμως εἶναι τελείως ἀνεπαρκῆ. Παρ'ὅλα αὐτά ἀγωνίσθηκαν καί ἐπέτυχαν στό ἔργο τους. Χιλιάδες κάτοικοι τοῦ νομοῦ Δράμας ἐξωπλίσθησαν καί ἀπετέλεσαν τά ἡρωϊκά Μ.Α.V., οἱ γνωστοί " Μαῦδες" , πού φρουροῦσαν τήν νύχτα τήν πόλη τους ἤ τό χωριό τους καί τήν ἡμέρα ἐργαζόντουσαν γιά νά ζήσουν τές οἰκογένειές των, νά καλλιεργήσουν τά χωράφια των καί νά μή σταματήση ἡ οἰκονομική ζωή τοῦ τόπου.

Οἱ ἀγωνιστές τῆς ἐθνικῆς 'Αντιστάσεως ἐναντίον τῶν Βουλγάρων πῆραν καί πάλιν τά ὅπλα καί μέ επικεφαλῆς τούς Τσαούς 'Αντών καί τούς παλαιούς καπετάνιους των ἀνέβηκαν στά βουνά γιά νά κυνηγήσουν τούς Κομμουνιστοσυμμορῖτες.

Ὁ Στρατός μας καί ή Χωροφυλακή μας προμαχοῦσαν γράφοντας σελῖδες δόξης ἀθάνατες.

Ἦταν μιά ἐποποιΐα Ἕνας Λαός ὁλόκληρος ὑπερασπιζόταν μέ τά δόντια τήν 'Εθνική του ἀνεξαρτησία καί 'Ελευθερία.

Ἦταν κάτι τό μεγαλειῶδες πού μόνον ὅσοι τό ἔζησαν μποροῦν νά νοιώσουν τό μεγαλεῖο του.

'Επί τέλους στίς 29-8-1949 στό Γράμμο ὁ 'Εθνικός μας Στρατός δίνει στίς Κομ/στικές ὀρδές τό τελειωτικό κτύπημα. Τό τίμημα τῆς Νίκηςῆταν πολύ ἀκριβό 27.000 'Ελληνόπαιδες εἶχαν ἀπαχθεῖ ἀπό στούς Κομ/στές στό παραπέτασμα. Οἱ νεκροί ἀνῆλθαν σέ 80.000 καί οἱ οἰκονομικές ζημιές σέ δισεκατομμύρια δρχ.

Μέ τήν λήξη τοῦ Συμμοριτοπολέμου ὁ Λαός τοῦ Νομοῦ Δράμας ξανάχισε πάλι τά εἰρηνικά του ἔργα. 'Η ζωή ξανάνθησε. Μόνον οἱ νεκροί αὐτοί πού ἔπεσαν δέν μποροῦν νά ξεχασθοῦν , καί παραμένουν πάντα μιά πληγή μες στίς καρδιές μας, ἕνα μεγάλο ἐρωτηματικό πρός τούς Σλαυοδούλους Κομμουνιστές

"Γιατί τό κάνατε αὐτό τό ἔγκλημα;

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ

'Εδῶ τελειώνει ή 'Ιστορία τῶν Βουλγαρικῶν Κατοχῶν τοῦ Νομοῦ Δράμας. ~~Τά ὑπόλοιπα γεγονότα εἶναι τόσον γνωστά ὥστε παρέλκει ἡ ἐξιστόρησή των.~~

Μέ τήν 'Ιστορία μου αὐτή ~~τοῦ Νομοῦ Δράμας~~ θέλησα νά παρουσιάσω τήν πρόσφατη ἡρωϊκήν ἐποποιΐα τῶν 'Ελλήνων τῆς περιοχῆς αὐτῆς, πού 30 αἰῶνες στέκονται ἐδῶ ἄγρυπνοι φρουροί τοῦ 'Ελληνισμοῦ, 'Ακρῖτες τῆς Φυλῆς μας.-

'Εάν ἐπέτυχα τόν στόχο μου αὐτόν ἄς μέ κρίνη ὁ ἀναγνώστης.

'Εγώ τούτη τήν στιγμή κλίνω εὐλαβικά τό γόνυ μπρροστά στίς 'Ελληνικέςγενεές τοῦ παρελθόντος πού ἔζησαν σ'αὐτήν τήν αἱματόβρεκτο περιοχή.

Στήν σημερινη γενεά τῆς Δράμας προσφέρω τοῦτο τό βιβλίο μου μαζύ μέ τήν ἀγάπη μου.

ΤΕΛΟΣ

ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ

Εἴπαμε σὲ προηγούμενο τίτλο ὅτι, μόλις ἡ Ἑλλὰς κατελήφθη ἀπὸ τὰ γερμανικὰ στρατεύματα, οἱ Κομμουνισταί, ποὺ ἐκρατοῦντο σὲ διάφορες φυλακὲς ἢ σὲ τόπους ἐξορίας, δραπέτευσαν. Αὐτὸ ἔγινε καὶ στὶς φυλακὲς τῆς Ἀργοναυπλίας, μόνο ποὺ στὴν περίπτωσι αὐτή, οἱ καταγόμενοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴ Μακεδονία Κομμουνισταί, ἀρνήθηκαν νὰ δραπετεύσουν, ἐπειδὴ περίμεναν τὴν παρέμβασι τῆς Βουλγαρικῆς Πρεσβείας, δοθέντος ὅτι ἡ Βουλγαρία θὰ ἐνσωμάτωνε τὶς περιοχὲς καταγωγῆς τους και ἐπομένως αὐτοὶ θὰ ἦταν ὑπήκοοί της. Πράγματι, τὴν 29η Ἰουνίου 1941 πῆγε ἐκπρόσωπος τῆς Βουλγαρικῆς στὴν Ἀθήνα Πρεσβείας καὶ ἀπελευθέρωσε τοὺς κομμουνιστὰς αὐτοὺς καὶ ἐν συνεχείᾳ τοὺς μετέφεραν στὴ Μακεδονία καὶ τὴ Θράκη. Ἐκεῖ τοὺς χρησιμοποίησαν πρὸς ἐπηρεασμὸ τοῦ λαοῦ νὰ δεχθῆ νὰ βουλγαροποιηθῆ, μιὰ καὶ ἡ περιοχὴ αὐτὴ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης παραδόθηκε ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς στὸ βουλγαρικὸ στρατό. Ἐπειδὴ ὁ ἐκβουλγαρισμὸς δὲν ἐπιτύγχανε, διότι τὸ σχέδιο συνάντησε τὴν παντελῆ ἄρνησι τοῦ πληθυσμοῦ νὰ ἐνδώση στὶς ἀξιώσεις τῶν Βουλγάρων, οἱ κομμουνισταὶ αὐτοί, καθὼς καὶ μερικοὶ ντόπιοι πρώην κακοποιοί, ἀλλά καὶ ἄλλοι πού μεταφέρθηκαν ἀπὸ τὴ Βουλγαρία καὶ ἦταν Ἑλληνόφωνοι, χρησιμοποιήθηκαν γιὰ τὴν ὀργάνωσι καὶ ἐξαπόλυσι ἑνὸς δῆθεν κινήματος, ποὺ τάχα θὰ στρεφόταν κατὰ τοῦ βουλγαρικοῦ στρατοῦ κατοχῆς. Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀργάνωσι τοῦ κινήματος αὐτοῦ συνάντησε πολλὲς δυσκολίες, διότι ἦταν φανερὸ ὅτι ἦταν ἕνα τέχνασμα τῶν Βουλγάρων γιὰ νὰ βροῦν ἀφορμὴ νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ νὰ τὸν ἐξοντώσουν — εἶχε ἄλλωστε αὐτὸ διαδοθῆ στὸ λαό, πολλοὶ ἂς ἦταν κομμουνισταί δὲν ἤθελαν νὰ χρησιμοποιηθοῦν — ἀποφασίστηκε νὰ ἐκδηλωθῆ τὸ κίνημα αὐτὸ μόνο στὴν περιοχὴ Δράμας. Ἀφοῦ τὸ δῆθεν κίνημα αὐτὸ ἐκδηλώθηκε τὴ νύχτα τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1941, ὁ βουλγαρικὸς στρατὸς ἐπέδραμε τὴν ἑπομένη 29 Σεπτεμβρίου καὶ συνέλαβε ἀθρόα τοὺς πολίτες τῆς Δράμας. Ὅταν ἦρθε τὸ βράδυ, τέσσερες χιλιάδες ἀπὸ τοὺς συλληφθέντες ἐκτελέστηκαν στὴν κεντρικὴ πλατεῖα καὶ στοὺς πέριξ δρόμους, οἱ δὲ ἄλλοι χρησιμοποιήθηκαν

νὰ πλύνουν τὸ αἷμα. Τριακόσιοι ἐκτελέστηκαν στὸ χωριὸ Δοξάτο καὶ γενικῶς οἱ σφαγές, ποὺ κράτησαν περισσότερες ἀπὸ 15 ἡμέρες, εἶχαν θύματα, ἐκτελεσθέντας μόνο, πολλὲς χιλιάδες Ἑλλήνων σὲ ὅλη τὴν περιοχή, ἐκτὸς οἱ ὑλικὲς ζημίες, οἱ βιασμοὶ γυναικῶν καὶ οἱ παντὸς εἴδους βαρβαρότητες καὶ κακουργίες. Παραθέτουμε παρακάτω μερικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ μιὰ ἔκθεσι τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Δράμας. Τὴν ἔκθεσι τὴν ὑπογράφει ὁ ταγματάρχης Χωροφυλακῆς Ζήσης Ζωγράφος ἀπὸ τὴ Δωρίδα καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ 52 σελίδες(*).

Οἱ σφαγὲς στὴ Μακεδονία ἐξήγειραν καὶ αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς Γερμανοὺς καὶ ὁ διοικητὴς φρούραρχος τῶν Ἀθηνῶν κά-

---

(*) Διοίκησις Χωροφυλακῆς Δράμας. Ἀριθ. Πρωτ. 140) 3) 1α. ΕΚΘΕΣΙΣ περὶ τῆς ἐν γένει πολιτείας τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς 1941-1944. Σελ. 4 τῆς ἀναφορᾶς. ΔΟΞΑΤΟΝ.

Ἐπέπρωτο τὸ Δοξᾶτον νὰ δοκιμάση τὴν θηριωδίαν τῶν Βουλγάρων διὰ τρίτην φορὰν ἐντὸς 25ετίας. Τὴν νύκτα τῆς 28 Σεπτεμβίου 1941 βούλγαροι κυβερνητικοὶ πράκτορες συνεργαζόμενοι μετὰ Ἑλλήνων κομμουνιστῶν, ἐφόνευσαν 3—4 χωροφύλακας καὶ ἐνέπρησαν τὸ ἀστυνομικὸν κατάστημα καὶ εἶτα ἐξηφανίσθησαν.

Βουλγαρικὸς στρατός, ὢν ἐκ τῶν προτέρων ἕτοιμος, κατέφθασεν ἐκ Δράμας καὶ Καβάλας ἐντὸς τῆς αὐτῆς νυκτὸς εἰς Δοξᾶτον, περιεκύκλωσε τὴν κωμόπολιν πυροβολῶν ἀσκόπως πρὸς τρομοκρατίαν τῶν κοιμωμένων κατοίκων. Περίπολοι βουλγαρικοῦ στρατοῦ περιερχόμεναι τὰς οἰκίας κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 28ης Σ) βρίου 1941, συνεκέντρωσαν ἀγεληδὸν τοὺς ἀνυπόπτους Ἕλληνας κατοίκους ἀδιακρίτως φύλου καὶ ἡλικίας εἰς τὸ βόρειον ἄκρον τῆς κωμοπόλεως ἔνθα, διαχωρισθέντων τῶν ἀνδρῶν ἀπὸ τὰς γυναῖκας, ἤρχισεν ἡ διαλογὴ μεταξὺ τῶν ἀρρένων. Κατὰ τὴν διαλογὴν παρίσταντο καὶ ὑπεδείκνυον τοὺς μελλοθανάτους οἱ: α) Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Δοξάτου ΖΕΛΕΣΚ ὁ ΔΑΣΚΑΛΩΦ ἐκ Σλίβεν Βουλγαρίας, β) ΜΠΟΡΙΣ (Γεώργιος) ΣΛΑΤΣΟΣ ΔΡΑΜΝΣΚΟ ἢ ΝΤΡΑΜΝΣΚΟ ἢ ΝΤΡΑΜΤΙΕΦ ἢ ΜΠΕΝΖΩΦ ἢ ΠΑΠΑΓΓΕΛΩΦ, ὑπάλληλος τῆς Κοινότητος Δοξάτου καταγόμενος ἐξ ἄνω Νευροκοπίου, γ) ΗΛΙΑΣ ΚΟΕΦ ἐκ Καρλόβου Φιλιππουπόλεως. Κατὰ τὴν διαλογὴν ἐξελέγησαν 400 ἄτομα ἡλικίας 20—50 ἐτῶν πρὸς ἐκτέλεσιν, τὰ δὲ γυναικόπαιδα καὶ οἱ γέ-

λεσε στὸ γραφεῖο του τὸν πρωθυπουργὸ Γ. Τσολάκογλου καὶ τοῦ εἶπε νὰ διορίσῃ ἐπιτροπές, οἱ ὁποῖες θὰ συλλέξουν ὑλικὸ περὶ τῆς ἑλληνικότητας τῆς Μακεδονίας. Τὸ ὑλικὸ αὐτὸ νὰ τὸ ἔχῃ ἕτοιμο ἡ κυβέρνησι γιὰ τὴν περίπτωσι ποὺ ἡ Γερμανία τὸ χρειασθῆ, «ἀφοῦ — εἶπε — εἶναι βέβαιο ὅτι θὰ νικήσῃ» καὶ να τὸ παρουσιάσῃ ὡς ἀντιστάθμισμα στὶς βουλγαρικὲς ἀξιώσεις ποὺ θὰ προβληθοῦν.

Ἐνῶ διεπράττοντο αὐτὰ στὴ Μακεδονία, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι τὰ μόνα, ὅλα τὰ χωριὰ ὑπέστησαν ἐπιθέσεις κατὰ καιρούς

ροντες ἐνεκλείσθησαν εἰς τὸ παρακείμενον σχολεῖον. Οἱ μελλοθάνατοι ἀφοῦ ἐδέθησαν καλῶς δι' ἀγκαθωτοῦ σύρματος διετάχθησαν νὰ καθίσωσι καταγῆς, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀφίχθη εἰς τὸ μέρος ἔνθα κατέκειντο δεδεμένοι οἱ ἀνωτέρω, ὁ Διοικητὴς τοῦ ἐν Καβάλᾳ στρατοῦ, ἀγνώστου ταυτότητος, καὶ ἀφοῦ τοὺς ἐπλησίασεν τοὺς ἠρώτησεν ἐπὶ λέξει «ὅποιος εἶναι Βούλγαρος νὰ βγῆ ἔξω, θὰ μείνῃ ἐλεύθερος». Εἰς ἀοίδιον μνήμην τῶν γενναίων τούτων ἡρώων καὶ ἐθνομαρτύρων, οἵτινες θὰ μᾶς ἐνθυμίζουν τοὺς τριακοσίους τοῦ Λεωνίδα, οὐδεὶς ἐξῆλθεν.

Ὁ Συν)ρχης οὗτος διέταξε τότε νὰ φονευθῶσι τετρακόσια ἄτομα, ἤτοι ἑκατὸν δι' ἕκαστον φονευθέντα βούλγαρον χωρ)κα καὶ ἀνεχώρησε διὰ Δράμαν. Μετ' ὀλίγον ἀφίχθη ἕτερον αὐτοκίνητον ἐκ Δράμας ἐφ' οὗ ἐπέβαινεν ὁ ἀντ)ρχης ΙΩΣΗΦ ΜΠΕΚΙΑΡΩΦ, φρούραρχος Δράμας, ὅστις διέταξε νὰ ἐκτελεσθῶσι πενῆντα ἄτομα δι' ἕκαστον φονευθέντα βούλγαρον χωρ)κα καὶ ἀνεχώρησεν ἐπιστρέφων εἰς Δράμαν. Οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ βουλγαρικοῦ στρατοῦ ἀξ)κοί, ὧν τὰ ὀνόματα δὲν ἐξηκριβώθησαν, διέταξαν τότε γενικὴν σωματικὴν ἔρευναν καὶ ἀφήρεσαν ἐκ τῶν συλληφθέντων πᾶν ὅ,τι δὲν εἶχαν ἀφαιρέσει προηγουμένως οἱ συλλαβόντες τούτους στρατιῶται, ἀκολούθως δ' ἐνέκλεισαν ἅπαντας ἐντὸς μιᾶς οἰκίας. Ἐκ τῆς οἰκίας ταύτης καθ' ὁμάδας ἀνὰ 10—15 ὡδήγησαν αὐτοὺς εἰς τὸ Β.Α. ἄκρον τῆς κωμοπόλεως καὶ εἰς ἀπόστασιν 30 μέτρων ἐκ τῆς τελευταίας κατοικίας καὶ ἐκεῖ ἐξετελοῦντο ἀπὸ ἀπόστασιν 300 μέτρων ὑπὸ ἐκτελεστικῶν ἀποσπασμάτων. Εἰς τριακοσίους περίπου ἀνέρχονται οἱ φονευθέντες ἐκεῖ τότε κάτοικοι τοῦ Δοξάτου.

Σελ. 29 τῆς ἀναφορᾶς: Ἐν Δράμᾳ ἡ μόνη ἐπαναστατικὴ ἐκδή-

κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Κατοχῆς. Ἐνῶ λοιπὸν συνέβαιναν αὐτὰ στὴ Μακεδονία, στὴν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα οἱ συλλήψεις κι οἱ ἐκτελέσεις ἦταν σύνηθες φαινόμενο καὶ ὡς νὰ μὴν ἔφταναν ὅλα αὐτά, τὸ φθινόπωρο τοῦ 1942 ἄρχισε καὶ ἡ κομμουνιστικὴ ἐπίθεσι. Ἦταν καὶ αὐτὴ μιὰ ἐπίθεσι φοβερὴ καὶ ἀδυσώπητη καὶ εἶχε ὡς στόχο τὴν ὁλοσχερῆ ἐξόντωσι τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Αὐτὴ τὴν τελευταία ἐπίθεσι κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ — τὴν κομμουνιστικὴ — στὴν κεντρικὴ κυρίως Ἑλλάδα, ἡ ὁποία ὀνομάστηκε πρῶτος γῦρος καὶ ἄρχισε τὸ φθινόπωρο τοῦ 1942 καὶ διήρκεσε μέχρι τὸ φθινόπωρο τοῦ 1944, δηλαδὴ μέχρι τὴν ὥρα τῆς ἀποχωρήσεως τῶν Γερμανῶν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τῆς

λωσις ἤτο ὁ φόνος τοῦ Ἕλληνος φύλακος τοῦ ἐργοστασίου ἠλεκτροπαραγωγῆς Χατζοπέτα, ὀνόματι Ἀποστόλου ἐτῶν 50, τὴν νύκτα τῆς 28—29 Σ)βρίου 1941.

Τὴν πρωΐαν τῆς 29ης Σ)βρίου 1941, ἡμέραν Δευτέραν, ἤρχισαν ν' ἀκούωνται πυροβολισμοὶ καθ' ὅλην τὴν πόλιν. Τὰ πρῶτα θύματα ὑπῆρξαν ἀρτοποιοὶ καὶ ἀρτεργάται οἵτινες ἀνύποπτοι ἐξῆλθον λίαν πρωΐ καὶ μετέβαινον πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, ὡς καὶ πολλοὶ χωρικοὶ ἐκ τῶν πέριξ χωρίων οἵτινες ἀφίχθησαν ἐνωρὶς λόγω τῆς τελουμένης τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἑβδομαδιαίας ἀγορᾶς. Ἐπηκολούθησαν φόνοι ἐργατῶν, βιοτεχνῶν καὶ καταστηματαρχῶν μεταβαινόντων εἰς τὰς ἐργασίας των. Ἅπαντες οὗτοι συλλαμβανόμενοι ἐφονεύοντο ἐπὶ τόπου ἄνευ τινὸς διαδικασίας. Οἱ λοιποὶ κάτοικοι, ἀντιληφθέντες τὰ συμβαίνοντα ἐκλείσθησαν εἰς τὰς οἰκίας των, βούλγαροι δὲ στρατιῶται καὶ ἀστυνομικοί, καθ' ὁμάδας περιερχόμενοι τὴν πόλιν, εἰσήρχοντο ἐντὸς τῶν οἰκιῶν καὶ συνελάμβανον τοὺς ἄρρενας κατοίκους οὓς ὡδήγουν εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως φονεύοντες ἀρκετοὺς καθ' ὁδόν. Εἰς τὸ ἀνατολικῶς τῆς ὁδοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου τμῆμα τῆς πόλεως διὰ κηρύκων ἐκάλεσαν τὸν λαὸν νὰ παραλάβη ὅ,τι πολύτιμον εἶχε καὶ νὰ ἐξέλθη τῶν οἰκιῶν του συγκεντρούμενος εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, διότι τὸ τμῆμα τοῦτο ἐπρόκειτο δῆθεν νὰ πυρποληθῆ. Ὁ λαὸς ἔξαλλος ἐξῆλθεν ἀμέσως εἰς τὰς ὁδοὺς συλληφθεὶς ἀμέσως ὑπὸ τῶν ἐνεδρευόντων ἀποσπασμάτων, ἅτινα τὸν ὡδήγησαν εἰς τὴν πλατεῖαν. Εἰς τὴν πλατεῖαν ταύτην καὶ ἔμπροσθεν τοῦ οἰκήματος εἰς ὃ στεγάζεται σήμερον ἡ Δ)σις Χωρ)κῆς, ἦσαν ἀπλω-

ἐλεύσεως τῆς ἐξορίστου ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ὅμως βρισκόταν στὸ ἀποκορύφωμά της τὸ φθινόπωρο τοῦ 1943 προσπάθησαν νὰ τὴν μετριάσουν οἱ Ἄγγλοι, μὲ ἀπανωτὰ τηλεγραφήματα ποὺ ἔστειλε, πρὸς τὸ Γενικὸ Στρατηγεῖο τῶν ἀνταρτῶν, τὸ Γενικὸ Στρατηγεῖο τῶν συμμάχων στὴ Μέση Ἀνατολή, στὸ ὁποῖο ὑπετίθετο ὅτι ὑπάγονταν καὶ οἱ κομμουνισταὶ ἀντάρτες. Οἱ Ἄγγλοι ὅμως δὲν μποροῦσαν νὰ βοηθήσουν τὸ λαὸ ἀποφασιστικὰ ἐκείνη τὴν ἐποχή, ἀλλὰ μόνο κατευναστικὰ παρέμβαιναν πρὸς τοὺς ἀντάρτες μὲ τὰ τηλεγραφήματα

μένες δύο κουβέρτες καὶ ἐκεῖ οἱ συγκεντρωθέντες ὑπεχρεώθησαν ν' ἀποθέσωσι ὅσα χρήματα, δακτυλίδια, ὡρολόγια κλπ. ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν. Οἱ πλεῖστοι τῶν συγκεντρωθέντων ὡδηγήθησαν εἰς θέσιν ΠΕΥΚΑΚΙΑ ἔνθα ἐξετελέσθησαν διὰ πολυβόλων ὁμαδικῶς ἄνευ ποινικῆς τινὸς διαδικασίας καὶ χωρὶς νὰ δικασθῶσι παρ' οὐδενὸς δικαστηρίου, ἕτεροι ὡδηγήθησαν εἰς τοὺς στρατῶνας πυρ)κοῦ καὶ ἐκεῖ ἐξετελέσθησαν, ἄλλοι δὲ ἐφονεύθησαν εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν ποὺ συνεκεντρώθησαν καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, Βενιζέλου, Τσῶρτσιλ καὶ τὰς παρόδους αὐτῶν. Ἡ πλατεῖα καὶ αἱ ὁδοὶ αὗται ἐπλημμύρισαν ἀπὸ αἷμα ἀδικοσκοτωμένων Ἑλλήνων κατοίκων Δράμας.

Ὅσον προχωροῦσε ἡ ἡμέρα τόσον καὶ τὰ αἱμοσταγῆ ἔνστικτα τῶν Βουλγάρων ἀφυπνίζοντο ἀγριώτερα. Καθ' ὅλην τὴν πόλιν δὲν ἠκούοντο εἰμὴ συνεχεῖς κρότοι ὅπλων καὶ πολυβόλων καὶ σπαρακτικαὶ φωναὶ τῶν φονευομένων ἀνδρῶν καὶ τῶν βιαζομένων γυναικῶν καὶ νεανίδων.

Εἰς τὰς ὁμαδικὰς ταύτας ἐκτελέσεις ἔλαβον ἐνεργὸν μέρος ὁ Νομάρχης, ὁ Δήμαρχος, ὁ Στρ)κὸς Δ)τὴς Χωρ)κῆς, ὁ Δ)τὴς Ἀσφαλείας, οἱ Δικαστικοί, Σιδ)κοὶ καὶ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος κλπ.

Βούλγαροι στρατιῶται, ἀποκόψαντες τὴν κεφαλὴν φονευθέντος Ἕλληνος εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν Δράμας, ἔπαιζαν ποδόσφαιρον ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν Γερμανῶν οἵτινες ἐλάμβανον φωτογραφίας.

Τέλος ἐπῆλθεν ἡ νὺξ καὶ θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι μετ' αὐτῆς θὰ ἐπήρχετο καὶ τὸ τέλος τῆς πρωτοφανοῦς ταύτης ἀνθρωποσφαγῆς, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἄλλου λαοῦ καὶ ὄχι περὶ τῶν Βουλγάρων τοῦτο ἴσως

αὐτὰ ποὺ τοὺς ἔστελναν. Οἱ Ἄγγλοι κατὰ κάποιο τρόπο ἦταν οἱ δημιουργοὶ τοῦ κομμουνιστικοῦ ἀντάρτικου κινήματος στὴν Ἑλλάδα, λόγω τοῦ ὅτι χορηγοῦσαν σ᾽ αὐτὸ γενναία οἰκονομικὴ βοήθεια. Ἐννιακόσιες πενήντα χιλιάδες χρυσὲς λίρες, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄλλα ἐφόδια, ἔρριψαν οἱ Ἄγγλοι, ὅπως εἰπώθηκε, στοὺς Κομμουνιστάς, ποὺ τὶς πῆραν ἀπὸ τὴ CITY BANK ὡς εἶδος δανείου καὶ τριακόσιες πενήντα χιλιάδες ἔρριψαν στὶς ὁμάδες τοῦ Ζέρβα. Αὐτὸ γινόταν, κατὰ μιὰ ἄποψι, γιὰ νὰ πεισθοῦν οἱ Ρῶσοι νὰ μὴν κάμουν χωριστὴ συμφωνία μὲ τοὺς Γερμανοὺς καὶ σταματήσουν ἔτσι οἱ ἐχθροπραξίες στὸ Ρωσικὸ μέτωπο, τὸ ὁποῖο, μὲ τὴν εἴσοδο τῆς Ἀμερικῆς στὸν πόλεμο καὶ τὴν ἀποστολὴ διὰ μέσου τοῦ Βλαδιβοστὸκ ἀφθονίας ὑλικοῦ στοὺς Ρώσους, εἶχε τώρα μεγάλη βαρύτητα γιὰ τὴν ὅλη

νὰ συνέβαινεν, μὲ τοὺς Βουλγάρους ὅμως δὲν συνέβη αὐτό.

Μόλις ἐνύκτωσεν αἱ μὲν ἐπίσημοι βουλγαρικαὶ ἀρχαὶ ὑπεχρέωσαν κρατουμένους Ἕλληνας νὰ πλύνωσι τὴν πλατεῖαν καὶ τὰς ὁδοὺς ἀπὸ τὰ αἵματα καὶ νὰ μεταφέρωσι τὰ πτώματα τῶν συμπολιτῶν των εἰς ἀπόμερα μέρη, οἱ δὲ στρατιῶται, ἀστυνομικοὶ καὶ πολῖται βούλγαροι καθ' ὁμάδας παραβιάζοντες τὰς οἰκίας προέβαινον εἰς βιασμοὺς γυναικῶν καὶ νεανίδων καὶ εἰς γενικὴν λεηλασίαν. Ἀφοῦ ἐχόρτασαν ἀπὸ αἷμα, ἐκόρεσαν καὶ τὰς κτηνώδεις ὁρμάς των ἐπὶ τῶν ἀτυχῶν Ἑλληνίδων.

Ἐπὶ 18ήμερον περίπου διήρκεσαν τὴν μὲν ἡμέραν αἱ ἐκτελέσεις, τὴν δὲ νύκτα οἱ βιασμοὶ καὶ αἱ λεηλασίαι. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο οὐδεὶς Ἕλλην ἐξῆλθε τῆς οἰκίας του. Οἱ ἐντὸς τῆς Δράμας φονευθέντες τότε ὑπερβαίνουν τοὺς 4.000, οἱ δὲ ἐν τῇ περιφερείᾳ τὰς 2.000. Τὰ πτώματα τῶν φονευθέντων παρέμειναν ἄταφα, διότι οἱ Βούλγαροι ἀπηγόρευσαν τὴν ταφήν. Ἑκατοντάδες πτώματα εἰς τοὺς λάκκους, ἀντιαεροπορικὰ καταφύγια καὶ εἰς ἄλλα σημεῖα τῆς πόλεως προσείλκυσαν πειναλέους κύνας καὶ ὄρνεα καὶ τὸ θέαμα ἦτο φρικτὸν νὰ βλέπῃ τις ἀνθρώπινα μέλη περιφερόμενα εἰς τὴν πόλιν εἰς τὰ στόματα τῶν σκύλων.

Σημείωσι: Οἱ ἀναφορὲς αὐτὲς ἀποτελοῦν δύο ὀγκώδεις τόμους. Ὅλα αὐτὰ ὁ Γεώργιος Παπανδρέου τὸ 1964 τὰ διέγραψε μὲ μιὰ κονδυλιὰ κι ἔκαμε ἄρσι τοῦ ἐμπολέμου μὲ τὴ Βουλγαρία.